

Татарский фольклор

1612 – 2022

Библиографический указатель

ТАТАРСТАН РЕСПУБЛИКАСЫ ФӘННӘР АКАДЕМИЯСЕ
Г. ИБРАҺИМОВ исемендәге
ТЕЛ, ӘДӘБИЯТ ҺӘМ СӘНГАТЬ ИНСТИТУТЫ

ТАТАР ФОЛЬКЛОРЫ

1612–2022

Библиографик күрсәткеч

Казан
2022

АКАДЕМИЯ НАУК РЕСПУБЛИКИ ТАТАРСТАН
ИНСТИТУТ ЯЗЫКА, ЛИТЕРАТУРЫ И ИСКУССТВА
имени Г. ИБРАГИМОВА

ТАТАРСКИЙ ФОЛЬКЛОР 1612–2022

Библиографический указатель

Казань
2022

УДК 398(01)
ББК 91.9:82.3(2=632.3)
Т 23

*Печатается по решению Ученого совета
Института языка, литературы и искусства им. Г. Ибрагимова
Академии наук Республики Татарстан*

Редколлегия:

К. М. Миннуллин, И. И. Ямалтдинов,
И. Г. Закирова, Р. Ф. Сафиуллина

Составители:

А. Г. Каримуллин, Д. Р. Галиуллина

Рецензенты:

*доктор филологических наук Л. Х. Давлетшина,
кандидат педагогических наук Р. М. Барейчева*

Т 23 Татарский фольклор: 1612–2022: Библиографический
указатель = Татар фольклоры: 1612–2022: Библиографик
күрсәткеч. – Казань, 2022. – 480 с.
ISBN 978-5-93091-422-1

В библиографическом указателе отражены научные исследования, сборники фольклорных материалов и иные работы по татарскому фольклору, вышедшие в период с 1612 по 2022 год. Сборник адресован ученым, аспирантам, студентам гуманитарных специальностей, и всем тем, кто интересуется вопросами татарского фольклора.

УДК 398(01)
ББК 91.9:82.3(2=632.3)

ISBN 978-5-93091-422-1

© Институт языка, литературы и искусства
им. Г. Ибрагимова АН РТ, 2022

ВВЕДЕНИЕ¹

Из истории собирания и изучения татарского фольклора

Некоторые образцы устного народного творчества тюркских народов древности, в том числе и поволжских тюрков, еще тысячу лет тому назад начали обретать свое воплощение на бумаге. К примеру, по записям арабского путешественника и писателя Ибн Фадлана, посетившего Булгарское ханство в 992 году, можно ознакомиться со множеством обрядов и верований, легенд и преданий булгар – предков казанских татар. В словаре известного тюрколога XI столетия Махмута Кашгари «Девану лугатит-тюрк» (1072–1074) можно встретить много фольклорных произведений. «Я эту книгу... щедро украсил рифмованной прозой, пословицами, поэзией, одами, прославляющими подвиги наших героев, и рассказами», – пишет М. Кашгари². Не вдаваясь в подробности данных произведений, отметим следующее: в книге есть и песня об Идели, и дошедшие до наших дней предания татарского народа о сыне пророка Ноя Иафете, а также о его сыновьях Гази, Туреке, Алыпте. Из 307 опубликованных в этом словаре пословиц и поговорок около 120 входят в действующий репертуар татарского фольклора. Зачастую древняя версия и современная почти слово в слово повторяют друг друга: Арслан карыса, сычган өтин күдэзүр – Арыслан картайса, тычкан өнен күзэтер (Старого льва и мыши не бояться); Бар бакыр, йок алтун – Бар бакыр, юк алтын (Где медь, золота нет); Бөринең ортак, кузгуннун йыгач

¹ За основу взята вступительная статья к книге «Татарский фольклор. Библиографический указатель» (1993), написанная А. Каримуллиным и Х. Махмутовым, которая отредактирована и дополнена с учетом современных требований. Ввиду того, что в указателе 1993 года отражен период с 1612 по 1981 гг., во второй части статьи освещается развитие фольклористики за последние сорок лет.

² *Кошгарий Махмуд*. Туркий сүзлар девони (Девону луготит турк). – I т. – Тошкент, 1960. С. 44–45.

башында – Бүренеке уртак, козгынныкы агач башында (Добыча волка – общая, а воронья – на дереве); Ике кочнар башы бир ашычта бешмәс – Ике кучкар башы бер табакка сыймас (Две бараньи головы в один котел не поместятся); Көккә сагурса, йүзкә түшүр – Күккә төкерсә, битенә төшәр (Если плюнешь в небо, на тебя же и попадет) и др.

Известно, что в XIII–XIV веках в Поволжье, а также в некоторых других регионах проживания тюрков, в особенности, у кипчаков, оказавших большое влияние на формирование казанских татар как самостоятельного народа, начали создаваться словари. Больше десятка подобных изданий сохранились и ныне. Одну из этих книг, а именно «Кодекс Куманикус», составленный в 1303 году, есть все основания считать отправной точкой изучения татарского фольклора. Из произведений фольклора здесь опубликованы 46 загадок. По тематике, по поэтической конструкции, по речевым оттенкам они очень близки к современным загадкам, а иногда демонстрируют даже текстуальную схожесть. Имеющиеся различия проявляются лишь в использовании архаичных слов.

Образцы фольклора можно встретить в произведениях древней татарской литературы: «Кыссаи Йосыф» (XIII век) Кул Гали, «Нахдж ал-фарadis» (1358) Махмуда бин Гали, «Хосров и Ширин» Кутба (XIV век), «Гулистан бит-тюрки» Сейф Сараи (XIV век), Хисама Кятиба «Джумджума султан» (XIV век) и во многих других текстах. Их можно отыскать и в многочисленных древних татарских рукописях, хранящихся в библиотеках Казани, Ленинграда и других городов.

Первое печатное издание, имеющее отношение к татарскому фольклору – грамматика и словарь кыпчакского языка, опубликованные Иеронимом Мегизером в 1612 году в Лейпциге. В этой книге в качестве развивающих примеров или упражнений для чтения увидело свет больше 220 пословиц и поговорок. Аналогичную картину можно наблюдать и в грамматике Д. Франческо-Марио Магджио (Рим, 1643). Народные афоризмы, легенды-предания сохранились также в трудах европейских историков и путешественников о тюрках и татарах, написанных в XVI–XVIII вв.

В России произведения татарского фольклора начали собирать в XVIII веке. После создания в Петербурге в 1725 году Академии наук под ее патронажем организируются экспедиции по изучению истории и этнографии проживающих в империи народов, одновременно с этим большое внимание стали уделять и фольклору. В трудах Г. Ф. Миллера, П. С. Палласа, И. И. Лепехина, Н. П. Рычкова, М. Д. Чулкова наряду с фольклорными произведениями других народов занимают место сведения о песнях и плясках, играх и праздниках, легендах и преданиях татар. Однако данную работу нельзя назвать полноценным сбором материалов по татарскому фольклору, так как это были всего лишь иллюстративные образцы для описания этнографии исследуемых народов.

Будет справедливым назвать одним из первооснователей собирания татарского фольклора Ивана Добровольского. Открыв в Астрахани в 1816 году литографию, он выпускает «Азиатский журнал». На страницах журнала публикуются тексты и ноты тюркских и в особенности татарских песен.

В тридцатых годах XIX века стараниями И. Снегирева, В. Романовича, в середине пятидесятых годов – Н. Берга собираются и публикуются произведения татарского фольклора (песни, пословицы, поговорки).

Результатом учреждения и открытия в Казани университета явился значительный прогресс в изучении истории, литературы, языков, культур народов Востока и Поволжья. А открытие в 1878 году под сводами университета Общества археологии, истории и этнографии и выпуск «Известий» придало еще больший масштаб этому делу. Значительный вклад в сбор и изучение фольклора вносят ученые университета, члены научного общества К. Фукс, И. Готвальд, А. Артемьев, И. Н. Березин, В. В. Радлов, Н. Ф. Катанов и др.

Будет справедливым отметить, что значительным вкладом в изучение татарского народного творчества стала выпущенная в первой половине XIX века «Татарская хрестоматия» Мартиньяна Иванова, отпечатанная в 1842 году в типографии Казанского университета. Учителю татарского языка в Оренбургском кадетском корпусе Неплюева М. Иванову удалось

опубликовать в вышеупомянутом сборнике 128 пословиц, 70 песен, 34 загадки и 8 сказок.

Во второй половине минувшего столетия сбор произведений устного творчества татар продолжается не только в Казани, но и в Сибири, на Урале, в Астрахани, Пензе, Рязани, Саратове; материалы по данной теме регулярно публикуются на страницах «Известий», выпускаемых Российской Академией наук, губернскими отделениями географического общества, а также в губернских «Ведомостях».

Среди появившихся в этот период работ выделяются важностью и полнотой собранных материалов работы Р. Г. Игнатьева, Н. Кострова, И. Покровского, В. Витевского, С. Г. Рыбакова.

Особого внимания достойны и работы зарубежных тюркологов-фольклористов второй половины XIX–XX вв. Примером тому служат сборники Габора Балинта (Будапешт, 1875), Армения Вамбери (Лейпциг, 1885), Хейкки Паасонена (Хельсинки, 1901) и др.

Открытие в Казани в 1800 году первой татарской типографии, появление татарских печатных изданий оказало благоприятное влияние на сбор и публикацию произведений татарского фольклора среди самих татар. «Кыссу Суйфульмулюка», превратившуюся в народную сказку, в 1807 году одновременно выпустили двумя отдельными изданиями, в 1829 году увидели свет «Кыссаи Йосыф», в 1845 истории Ходжы Насретдина, в 1848 году «Кысса Сулеймана», позже каждая из упомянутых книг переиздавалась почти ежегодно. В 1852 году выпускают «Русско-татарскую азбуку» Габдеша Вагапова. Позже и до самой революции выпускается учебник «Үзи-үзидән өйрәткеч» (Самоучитель). На его страницах публикуются татарские народные песни, мээзки (народные шутки), сказки, пословицы, поговорки. В 1869 году Г. Вагапов выпускает первый сборник татарских народных песен под названием «Песни». Г. Махмутов, С. Кукляшев, М. Бикчурин и другие татарские ученые активно используют фольклор в своих научных трудах, посвященных татарскому языку.

Во второй половине XIX столетия видные татарские ученые Г. Фаизханов, М. Салихов, Т. Яхин, Г. Минеев, Ф. Халиди и мно-

гие другие внесли большой вклад в сбор, изучение и издание произведений татарского фольклора. С 1870–1880 годов начинают выходить десятки сборников кысса, анекдотов, хикаятов без указания собирателей и составителей. Усиливается внимание к переводам фольклорных произведений народов Востока на татарский язык. Публикуются «Тутыйнамэ», «Кэлилэ вэ Димнэ», полный цикл «Тысячи и одной ночи». Если в 1807–1870 годах фольклорных изданий выходило одно-два-три, то после 1880 года книги о татарском народном творчестве ежегодно переиздавались по несколько раз, по нашим сведениям, в 1880 – 7, в 1881 – 7, в 1882 – 4, в 1883 – 12, в 1887 – 9, в 1888 – 10, в 1889 – 15, в 1896 – 24, в 1897 – 20. Их средний тираж составлял по 2400, 5000, 10 000 экземпляров.

В эти годы особенно глубокий след в изучении истории фольклора оставил видный ученый, педагог, энциклопедист Каюм Насыри. Татарский фольклорист Хамит Ярми отмечал, что деятельность Насыри развивалась по трем направлениям¹. Во-первых, он непосредственно собирал фольклор, напрямую записывая его из уст народных исполнителей, бережно обрабатывал, объединял лучшие произведения народного творчества под одной обложкой и выпускал сборники. Во-вторых, важнейшей задачей для себя Каюм Насыри считал ознакомление других народов с историей, бытом, мировоззрением своего народа, немалых усилий потребовал от ученого перевод на русский язык самых ярких, характерных произведений татарского фольклора. В-третьих, просветитель-ученый подробно изучил наследие фольклора Востока и лучшие образцы из отобранных жемчужин перевел на татарский язык и выпустил отдельными книгами.²

Разумеется, первое направление шире и глубже, чем просто сбор и публикация фольклора. К. Насыри систематизировал процесс сбора и публикации произведений народного творчества, разделил их на жанры, написал определения каждого

---

¹ Ярми Х. Поэтическое творчество татарского народа. – Казан, 1967. – С. 30–31.

² Бадиги Х. Труды К. Насыри по сбору и учету народного литературного творчества // Сборник о Каюме Насыри. – Казань, 1922. – С. 104.

жанра, а к некоторым произведениям подготовил комментарии. По сравнению с работами предшественников и современников, труды К. Насыри, с одной стороны, отличаются объемом и качеством собранных материалов, наличием практически всех фольклорных жанров. С другой стороны, как наиболее важную особенность многогранной деятельности Каюма Насыри, отличившую его от предшественников, занимавшихся только сбором и публикацией фольклора, либо использовавших собранные материалы в лингвистических, историко-этнографических, хрестоматийных и учебных пособиях следует подчеркнуть, что он заложил основы изучения фольклора как самостоятельной науки. «Каюм Насыри, – пишет Хужа Бадиги, – выходец из среды казанских татар ... считал отдельной наукой... изучение народных песен, байтов, частушек, мелодий... это он доказывал, кропотливо изучая всё, что видел или слышал из уст народа. Ученый вернул это богатство в народ, ни капли не расплескав»¹.

Иначе говоря, переход от этапа собирательства фольклора и его публикации к формированию его изучения как самостоятельной науки непосредственно связан с деятельностью К. Насыри.

В начале XX столетия особенно в итоге революции 1905–1907 годов быстрыми темпами стали расти публикации фольклора на татарском языке. Количество татарских типографий увеличилось, возникли десятки издательств. А издательства, пользуясь ажиотажным спросом на книги, печатали всё, что попадало на редакторские столы. Вот в таких условиях один за другим «пеклись» песенные сборники объемом в 16, 24, 32 страницы. Наряду с издательским хаосом стали появляться и ученые, планомерно собиравшие произведения народного творчества, используя научный подход. В первую очередь большой вклад в татарскую фольклористику внесли Ш. Рахматуллин, Ш. Хамидуллин, Г. Арсланов, Г. Рашиди, Ф. Туйкин, Г. Камал, Ф. Амирхан, Х. Бадиги, А. Белеш, Г. Рахим и др.

---

¹ Бадиги Х. Труды К. Насыри по сбору и учету народного литературного творчества // Сборник о Каюме Насыри. – Казань, 1922. – С. 104.

Великий татарский поэт Габдулла Тукай искренне интересовался жемчужинами народного творчества, собирал и подробно их изучал и издавал. Его вклад в пропаганду татарского фольклора также трудно переоценить. Г. Тукай, Г. Ибрагимов, продолжая заложенные К. Насыри традиции, отдают предпочтение научному подходу в изучении фольклора.

Рост спроса на фольклорные издания на татарском языке в 1907–1916 годах открыто демонстрирует нижеприведенная таблица¹:

Год	Число изданий	Издания, чьи тиражи известны, и суммарный тираж
1907	20	18 – 90 000 экз.
1908	21	19 – 125 800 экз.
1909	34	30 – 234 400 экз.
1910	23	22 – 177 600 экз.
1911	24	21 – 163 150 экз.
1912	34	32 – 171 240 экз.
1913	33	30 – 199 100 экз.
1914	27	24 – 170 150 экз.
1915	34	31 – 198 500 экз.
1916	29	24 – 118 400 экз.

Поначалу эти книги издавались объемом от 16 до 32 страниц. Их содержание, как было сказано ранее, в основном было песенным. Также выпускалось множество сборников с публикацией пословиц, поговорок, сказок, мзээков, байтов и других жанров.

После Октябрьской революции сбор, обработка, публикация, научное изучение фольклора было включено в плановый бюджет государства. В 1926 году создан Академический центр при Наркомпросе Татарстана. Его руководитель Галимджан Ибрагимов внес большой вклад в развитие процесса сбора и научного изучения фольклора. Примерно в это же время при

¹ Данные не претендуют на абсолютное соответствие истинному положению дел.

Академическом центре создается комиссия по фольклору, сотрудниками которой была написана очень подробная инструкция по сбору произведений народного творчества. Вскоре этот документ распространяют во все места проживания татар. По этому поводу Г. Ибрагимов и сам выступает в прессе. «На первый план нам необходимо выдвигать главный вопрос о сохранении литературы и языка – осуществлять научный подход к сбору, регистрации и упорядочению произведений фольклора, – акцентирует он в одной из своих статей, опубликованной в журнале «Безнең юл (Наш путь)» (1926. № 5–6. – С. 2). Там же приводятся важные методические советы: во время сбора ничего не изменять, указывать для каждого произведения информацию о том, где, когда и от кого оно было получено и пр. Отметив, что ранее полученный фольклор принадлежал казанским татарам, Г. Ибрагимов указал на необходимость сбора произведений народного творчества и у других этнических групп (касимовские татары, мишари, тюменские татары и др.).

К сбору фольклора для Академического центра активно подключились М. Курбангалиев, Г. Рахим, Х. Бадиги, М. Васильев.

В 20–30-х годах не остались в стороне от изучения фольклора и писатели. После первого съезда Союза писателей (1934), откликнувшись на призыв А. М. Горького, татарские писатели, члены Союза писателей Татарстана выезжали в ежегодные фольклорные экспедиции, по результатам которых выпускали различные сборники, проводили другие важные мероприятия. Изыскания писателей Г. Толымбая, А. Шамова, Г. Баширова, Н. Исанбета, А. Ахмета, М. Садри, Ш. Маннура, Х. Ярми и др. оставили глубокий след в фольклоре того периода. Помимо издания сборников и публикации статей в периодических изданиях, продолжались научные исследования фольклора.

В сороковых годах центром изучения татарского фольклора стал Институт языка, литературы и истории (в 1945 году он был введен в состав Казанского филиала Академии наук СССР). В 1945–1955 годах фольклорные экспедиции Института фронтально изучили все районы Татарстана. В последующие десятилетия собирался фольклор татар, проживающих в Кировской, Пензенской, Рязанской, Оренбургской,

Астраханской, Горьковской, Ульяновской, Куйбышевской областях и в республиках Мордовии, Марий Эл, Удмуртии. Во второй половине шестидесятых годов начался сбор произведений устного народного творчества у татар Сибири (Тюменская, Омская, Новосибирская области) и Урала (Пермский край, Свердловская, Курганская, Челябинская области). В результате фольклорный фонд Института пополнили около 1600 сказок, более 60 дастанов, примерно 600 преданий и легенд, 1300 мээзков, более 100 коротких песен, около 2 тысяч исторических, лирических, обрядовых и игровых песен, более тысячи байтов и мунаджатов, около 20 тысяч пословиц и поговорок, около 5 тысяч загадок. Нужно отметить, что часть этой богатой сокровищницы пополнена материалами фольклорных экспедиций Казанского и Башкирского университетов, а также сведениями из частных коллекций.

Естественно, что столь пристальное плановое внимание к фольклору придало импульс выпуску новых сборников произведений народного творчества. В 1951 году увидела свет антология татарского фольклора «Татар халык ижаты», подготовленная Г. Башировым, А. Шамовым, Х. Ярми, Х. Усмановым. Сборники «Татарские народные сказки» (в 2-х т.) (Г. Баширов, Х. Ярми), «Татарские народные пословицы» (в 3-х т.) (Н. Исанбет), «Баиты» (Х. Ярми), «Татарские народные песни» (И. Надилов), «Тысяча и один мээзк» (Г. Баширов) и др., сопровождаемые содержательными вступительными статьями и научными комментариями, в пятидесятых-шестидесятых годах совершили настоящий прорыв в татарской фольклористике. Наконец, в 1976–1988 годах вышел в свет 12-томный свод, подготовленный фольклористами Института языка, литературы и искусств им. Г. Ибрагимова. Свод под общим названием «Татарское народное творчество» включает в себя сказки (3 тома), мээзэки, легенды и предания, дастаны, байты, загадки, пословицы и поговорки, короткие песни, обрядовые и игровые песни, исторические и лирические песни. Татарское книжное издательство выпустило каждый том, сопровождаемый объемной вступительной статьей, а также комментариями и списком источников, тиражом 30 000 экземпляров. Над выпуском 12-томного свода активно

трудилась фольклористы Института Х. Ярми, Х. Гатина, И. Надиров, Ф. Ахметова, Х. Махмутов, Л. Замалетдинов. В 1993 году подготовленный Р. Ф. Ягафаровым 13 том «Детский фольклор» завершил данную антологию.

За период с 1960 по 1990 годы увидели свет многочисленные научные статьи и авторские монографии. Вот некоторые из них: И. Надиров. «Народ и песня» (1961); Х. Ярми. «Поэтическое творчество татарского народа» (1967); Ф. Урманчеев. «Глас народа: Очерки об истории татарских баитов» (1974); Р. Мухаметзянов. «Обрядовое творчество приикских татар Башкортостана: свадебная поэзия» (1977); А. Г. Яхин, М. Х. Бакиров. «Опыт систематизации фольклорных жанров (Мэзэки, баиты)» (1979); Х. Махмутов. «Мал золотник, да дорог: особенности жанра загадки» (1980), Ф. Урманчеев. «Эпические сказания татарского народа» (1980); А. Г. Яхин, М. С. Магдеев. «Опыт систематизации татарского фольклора (Пословицы, загадки, песни)» (1982); Р. Мухаметзянов. «Обрядовое творчество приикских татар Башкортостана: календарная поэзия» (1982); Ф. Урманчеев. Героический эпос татарского народа» (1984); А. Яхин. «Система татарского фольклора» (1984); Р. Ягафаров. «Поэтические родники» (1985) и др. В качестве показателя научных успехов в изучении татарского фольклора следует отметить такие важные события, как защита 2 докторских и 9 кандидатских диссертаций.

* * *

Татарская фольклористика, развивавшаяся в течение XX столетия в разных направлениях, на рубеже веков поднялась на новую ступень. Фундаментальные успехи в этой области, начиная с 80-х годов и заканчивая современным этапом, тесно связаны с деятельностью отдела народного творчества Института языка, литературы и искусства им. Г. Ибрагимова, превратившегося в научный центр, определяющий основные направления исследований в татарской фольклористике. Это сбор произведений духовного наследия татар, проживающих в Республике Татарстан и других регионах Российской Федерации, научное исследование и анализ этнолокальных осо-

бенностей, изучение фольклора во взаимодействии с другими науками, издание образцов устного народного творчества, выявление национального своеобразия татарского фольклора, поиск общих признаков с фольклором других тюркских народов и пр.

В 1992 году руководителем отдела народного творчества Института языка, литературы и искусств им. Г. Ибрагимова назначают ученика Хамита Ярми – Фатиха Урманчеева, ставшего к тому времени известным ученым. Эта была пора большого внимания к теоретическим изысканиям, создавались и выпускались многочисленные научные труды, освещающие вопросы изучения отдельных жанров. Стоит обратить внимание на фундаментальные работы Ф. И. Урманчеева, И. Н. Надирова, Х. Ш. Махмутова, М. Х. Бакирова, Ф. В. Ахметовой, А. Х. Садековой, Р. Ф. Ягафарова, С. М. Гилязетдинова. Эти основательные и содержательные работы отличаются высоким научным уровнем в области исследования татарской мифологии, систематики жанров татарского фольклора.

В начале XXI века одной из актуальных проблем остается подготовка кадров. Ряды молодых ученых пополняются, в результате работы нового поколения исследователей одна за другой выпускаются фундаментальные монографии. В эту пору ученые К. М. Миннуллин, Л. Х. Мухаметзянова, И. Г. Закирова, Л. Х. Давлетшина, Л. Ф. Замалиева, Л. А. Кариева, И. И. Ямалдинов ведут научные изыскания по различным направлениям татарской фольклористики. За последние тридцать лет в области татарской фольклористики защищено 6 докторских, 10 кандидатских диссертаций.

Сбор богатого духовного наследия татарского народа, в том числе произведений народного творчества остается востребованным делом и в наши дни. Благодаря системным усилиям Академии наук Татарстана, деятельность в области собирания и исследования татарского народного творчества вышла на новый уровень. Организуемые Институтом языка, литературы и искусств им. Г. Ибрагимова комплексные научные экспедиции стали отдельным направлением работы ученых-фольклористов. Новый этап в организации и проведении экспедиций начался с 2009 года по инициативе директора Института К. М. Мин-

нуллина. В ходе научных экспедиций был собран богатый фольклорный материал в районах Татарстана (13), регионах компактного проживания татар на территории Российской Федерации и за ее пределами (24). Систематизация собранных ранее и вновь привезенных материалов позволила начать работу по подготовке научно-популярных книг под общим названием «Национально-культурное наследие» в серии «Из сокровищницы научных экспедиций». К 2022 году нашли своего читателя более 20 книг из этой серии. Огромным достижением этой работы стало распространение данных изданий в местах проведения полевых исследований, что позволило материалам вернуться на родину, к народу.

В последние годы наряду с исследованием, анализом и введением в научный оборот материалов, собранных во время экспедиции ведется работа по изучению накопленного в архиве Института языка, литературы и искусства им. Г. Ибрагимова с 1940-х годов наследия, сопоставлению его с вновь поступившими данными, в том числе готовятся многочисленные новые научные труды. Одним из таких фундаментальных трудов является 25-томный свод «Татарское народное творчество» на татарском языке.

Многотомный труд включает в себя как ранее опубликованные материалы тринадцатитомного академического издания, так и некоторые образцы, не вошедшие в них, а также фольклорные жемчужины, найденные после выхода академических томов. Цель этой работы – вернуть народу духовное богатство, популяризировать его, оставить в истории, обобщить результаты многолетних научно-исследовательских работ, объединив многолетние находки в фольклоре в единое целое.

В результате этой работы в 2021 году увидел свет том «Мифология», в 2022 году – «Обрядовый фольклор»¹. 25-томный фундаментальный сборник охватывает все жанры татарского народного творчества. В то же время продолжается работа по подготовке 15-томного издания «Татарское народное творче-

---

¹ Татар халык ижаты: 25 томда. 2 т.: Йола фольклоры / [Төз., текст, иск. һәм англ. әзерл., кереш сүз авт. Л. Х. Дәүләтшина]. – Казан: Татар. кит. нәшр., 2022. – 541 б.

ство» на русском языке. На сегодняшний день вышли в свет 9 томов этого многотомного труда, из них в 2022 году – том «Баиты»¹.

Кроме Института языка, литературы и искусства им. Г. Ибрагимова изучением народных традиций, их быта, обычаев и обрядов занимаются ученые в стенах Казанского (Приволжского) федерального университета, Казанской консерватории им. Н. Жиганова, высших учебных заведений Уфы, Елабуги, Набережных Челнов, Тюмени, Тобольска, Республиканского центра развития традиционной культуры (ныне – Таткультресурсцентр) и др. Итоги комплексных научных экспедиций по районам Татарстана и в места компактного проживания татар публикуются в монографиях и научных сборниках, подготовленных в данных организациях.

Как видно из этого краткого обзора, сбор и изучение татарского народного творчества имеет достаточно длинную по времени, богатую по объему и содержанию историю² и перспективы.

---

¹ Татарское народное творчество: в 15 т. Т. 9: Баиты. – Казань: Татар. кн. изд-во, 2022. – 479 с.

² Об этом подробнее в следующих трудах: *Ярми Х.* Татар фольклорын туплау һәм өйрәнү тарихы // Татар халкының поэтик ижаты. – Казан, 1967. – Б. 9–82; *Мәһдиев М.* Совет чоры фольклористикасы // Фольклор жанрларын анализлау. – Казан, 1986. – Б. 27–35; *Урманчеев Ф.* Бүгенге татар фольклористикасының кайбер мәсьәләләре // Татар фольклорының хәзерге торышы. – Казан, 1988. – Б. 95–108; *Миңнуллин К. М.* Басма сүз һәм татар жырлары. – Казан, 2000. – 157 б.; *Закирова И. Г., Урманчеев Ф. И.* Эшләре – жыр, сүзләре – дастан (халык ижаты бүлегенң 75 еллыгы уңаеннан) // Фәнни Татарстан. – 2014. – № 4. – Б. 80–88; *Ямалтдинов И. И.* Татарская фольклористика 20–60-х гг. XX века. Собрание, публикация и научное изучение фольклора / И. И. Ямалтдинов. – Казань, 2016. – 184 с.; *Закирова И. Г., Мөхәмәтҗанова Л. Х.* Халык жәүһәрләре сагында (Татарстан Фәннәр академиясе Г.Ибраһимов исемендәге Тел, әдәбият һәм сәнгать институтының халык ижаты бүлеге оешуга – 80 ел) // Туган жир. – 2019. – № 3. – Б. 182–194 и др.

КЕРЕШ¹

Татар фольклорын жыю һәм өйрәнү тарихыннан

Борынгы төрки халыкларның, шул жөмлэдән Идел буе төркиләренен авыз ижаты үрнәкләре эле моннан мең еллар элек үк кәгазьгә теркәлә башлаган. Әйттик, 922 елда Идел буе Болгар дәүләтенә килгән гарәп илчелеге секретаре Ибне Фазлан язмаларында Казан татарларының бабалары булган болгарларның күп кенә йола-ышанулары, риваять-легендалары белән танышырга мөмкин. XI йөзнен атаклы тюркологы Мәхмүт Кашгаринның «Диване лөгатит төрк» сүзлегендә (1072–1074) фольклор әсәрләре аеруча күп очрый. «Мин бу китапны... хикмәтле сүзләр, сәжгъләр², мәкальләр, шигырьләр, рәжаз³ һәм нәсер дип аталган әдәби парчалар белән бизәдем», – дип яза М. Кашгари⁴. Бу әсәрләргә тасвирлап тормастан, шуны гына әйттик: алар арасында Идел турындагы жыр да, Казан татарларында безнең заманга кадәр сакланып калган Нух пәйгамбәр улы Яфәснен улары Гази, Төрөк, Алып хакындагы риваять тә бар. Сүзлектә теркәлгән 307 мәкаль һәм әйтемнен 120 гә якыны бүгенге көндә дә татар фольклорының жанлы репертуарында яшәвен дәвам итә. Еш кына борынгы һәм хәзерге текстларның сүзгә-сүз тәңгәллеге күзәтелә: Арслан карыса, сычган өтин

¹ Биредә «Татар фольклоры. Библиографик күрсәткеч» китабының (1993) Ә. Кәримуллин һәм Х. Мәхмүтов тарафыннан язылган кереш мәкаләсе нигез итеп алынды һәм бүгенге көн таләпләреннән чыгып редакцияләнде. 1993 елда дөнья күргән күрсәткеч үз эченә 1612–1981 еллар аралыгын алганга күрә, татар фольклористикасының соңгы кырык ел эчендәге үсеш-үзгәреш мәкаләненә икенче өлешендә яктыртылды.

² Сәжгъ – рифмалы проза.

³ Рәзаж – багырларның сугышларда күрсәткән каһарманлыкларын тасвирлаучы шигъри әсәр.

⁴ *Кашгарий Махмуд*. Туркий сүзлар девони (Девону луготит турк). – I т. – Тошкент, 1960. – Б. 44–45.

күдәзүр – Арыслан картайса, тычкан өнен күзәтер; Бар бакыр, йок алтун – Бар бакыр, юк алтын; Бөринең ортак, кузгунуң йыгач башында – Бүренеке уртак, козгынныкы агач башында; Ике кочңар башы бир ашычта бешмәс – Ике кучкар башы бер табакка сыймас; Көккә сагурса, йүзкә түшүр – Күккә төкерсә, битенә төшәр һ.б.

XIII–XIV йөзләрдә Идел буенда һәм төркиләр (бигрәк тә Казан татарларының халык булып формалашуында зур роль уйнаган кыпчаклар) яшәгән башка кайбер урыннарда күп кенә сүзлекләр төзелгән булуы билгеле. Аларның хәзергәчә сакланып калганнары гына да дистәдән артык. Шулардан 1303 елда төзелгән Кодекс Куманикусны (Коман мәжмугасын) шулай ук татар фольклор фәненең чишмә башы дип санарга житәрлек нигез бар. Халык ижаты әсәрләреннән биредә 46 табышмак теркәлгән. Алар тематик яктан да, шигъри төзелешләре, тел-тасвир чаралары белән дә безнең бүгенге табышмакларыбызга якын торалар, ә кайчакта хәтта текстураль тәңгәл киләләр.

Аерма булса да тик кайбер архаик сүзләрдә генә күренә:

Көкчә ылагым кегендә семирер (Ол каун).

Күк ылагым күк үләндә ятып симерде (Карбыз).

Йазда йаулы кайыш йатыр (Ол йыландыр).

Яланда майлы каеш ятыр (Елан) һ.б.

Халык ижаты үрнәкләре борынгы татар әдәбияты әсәрләрендә: Кол Галинең «Кыйссаи Йосыф» (XIII йөз), Мәхмуд бине Гали Болгариниң «Нәһжел фәрадис» (1358), Котбның «Хәсрәү вә Ширин» (XIV йөз), Сәйф Сарайның «Гөлстан бит төрки» (XIV йөз), Хөсам Кятибнең «Жөмжөмә солтан» (XIV йөз) һ.б. истәлекләрдә дә очрыйлар. Алар Казан, Ленинград һ.б. шәһәрләренең китапханәләрендә сакланучы меңләгән иске татар кулъязмаларында да табылалар.

Татар фольклорына да мөнәсәбәте булган беренче басма хезмәт– Иероним Мегиссерның 1612 елда Лейпцигта дөнья күргән кыпчак теле грамматикасы һәм сүзлеге. Бу китапта тел үрнәкләре итеп яисә уку өчен бирелгән текстлар арасында 220 дән артык мәкаль һәм әйтем бар. Шундый ук хәл

Д. Франчиско-Мари Магджио грамматикасында (Рим, 1643) да күзәтелә. Халык афоризмнары, риваять-легендалар Европа сәяхәтчеләренең һәм тарихчыларының XVI–XVIII йөзләрдә төрки-татарлар турында язган хезмәтләрендә дә сакланып калган.

Россиядә татар фольклоры эсәрләрен язып ала башлау XVIII гасырга туры килә. 1725 елда Петербургта Фәннәр академиясе оештырылып, аның тарафыннан империядә яшәүче төрле халыкларның тарихын, этнографиясен өйрәнү максатында экспедицияләр үткәрелә башлагач, фольклор эсәрләре үз илебездә басыла торган хезмәтләргә дә үтеп керә. Г. Ф. Миллер, П. С. Паллас, И. И. Лепехин, Н. П. Рычков, М. Д. Чулков хезмәтләрендә, башка халыкларныкы белән беррәтгән, татарларның да жыр-биюләре, уеннары, халык бәйрәмнәре, легендалары турында мәгълүматлар урын ала. Хәлбуки болар әле татар фольклорын туплау түгел, ә халыкның этнографиясен тасвирлауга ярдәм итүче иллюстратив үрнәкләр генә иделәр.

Татар халык ижаты эсәрләрен махсус рәвештә туплый башлаучыларның берсе Иван Добровольский булды дисәк ялгыш булмастыр. Ул 1816 елда Әстерханда литография ачып, «Азиатский журнал» дигән басма чыгаруга керешә. Журнал битләрендә төрки халыкларның, бигрәк тә татарларның халык жырлары текстлары һәм ноталары белән басыла башлый.

XIX йөзнең утызынчы еллары башында И. Снегирев, В. Романович, илленче еллар уртасында Н. Берг хезмәтләрендә татар фольклоры үрнәкләре дә (жырлар, мәкальләр, әйтемнәр) дөнья күрә.

Казанда университет ачылу нәтижәсендә биредә Идел буе һәм Көнчыгыш халыкларының тарихын, әдәбиятын, телен, культурасын өйрәнү эше шактый алга китә. Ә 1878 елда университет каршында Археология, тарих һәм этнография жәмгыяте оештыру, аның «Известия»ләрен чыгара башлау бу эшнәң тагын да киңрәк масштаблар алуына китерә. Университет галимнәре, фәнни жәмгыять членнары К. Фукс, И. Готвальд, А. Артемьев, И. Н. Березин, В. В. Радлов, Н. Ф. Катанов һ.б. татар фольклорын жыю һәм өйрәнүгә сизелерлек өлеш кертәләр.

XIX йөзнең беренче яртысында татар халык ижаты үрнәкләрен туплау ягыннан иң кыйммәтле чыганак булып Мартиньян Ивановның 1842 елда Казан университеты типографиясендә чыккан «Татарская хрестоматия»се саналырга хаклы. Оренбург Неплюев кадет корпусында татар теле укытучысы булып эшләгән М. Иванов бу хезмәтendә 128 мәкаль, 70 жыр, 34 табышмак һәм 8 әкият тексти урнаштыра.

Узган йөзнең икенче яртысында, Казаннан тыш, Себер, Урал, Әстерхан, Пенза, Рязань, Саратов татарларының авыз ижатын барлау эше дә дәвам итә, Россия Фәннәр академиясенең һәм аерым губерналарда чыгып килүче географик жәмгыять бүлекләренең «Известия»ләрендә шушы темага караган материаллар басылгалап тора, губерна «Ведомость»ларында да күзәтүләр урнаштырыла.

Бу чорда татар фольклоры буенча чыккан хезмәтләр арасында Р. Г. Игнатъев, Н. Костров, И. Покровский, В. Витевский, С. Г. Рыбаков туплаган материаллар аеруча бай һәм әһәмиятле.

Татар фольклорын жыю һәм бастыру юнәлешендә узган йөзнең икенче яртысында, шулай ук XX гасырда кайбер чит ил тюркологлары башкарган эш тә тәкъдир ителүгә ласк. Габор Балинт (Будапешт, 1875), Герман Вамбери (Лейпциг, 1885), Һейки Паасонен (Хельсинки, 1901) һ.б. тарафыннан чыгарылган жыентыклар энә шундый мисаллар булып тора.

1800 елда Казанда беренче татар типографиясе ачылу, татар матбагачылыгы барлыкка килү халык ижаты эсәрләрен туплау һәм бастырып чыгару эшендә татарларның үзләре дә киңрәк катнашуга китерә. Инде халык әкиятте булып киткән «Сәйфел-мөлек кыйссасы» 1807 елда берьюлы ике басмада аерым китап итеп бастырыла, 1829 елда «Йосыф кыйссасы», 1845 елда Хужа Насретдин мәзәкләре, 1848 елда «Сөләйман кыйссасы» дөнъяга чыга, аннан алар һәр елны диярлек басылып киләләр. 1852 елда Габдеш Ваһаповның «Русча-татарча әлифба»сы дөнъя күрә. Соңыннан «Үзи-үзидән өйрәткеч» исеме белән чыга башлаган бу хезмәтнең революциягә кадәр егермедән артык басмасы чыга. Аның һәр басмасында татар халык жырлары, мәзәкләр, әкиятләр, мәкальләр, әйтемнәр басылып килә. 1869 елда

Г. Ваһапов «Жырлар» исеме белән татар халык жырларының беренче жыентыгын нәшер итә. Г. Мәхмүтов, С. Кукляшев, М. Бикчурин һ.б. татар укымышлылары да үзләренең татар теленә багышланган хезмәтләрендә фольклор эсәрләрен киң файдаланып киләләр.

ХІХ йөзнен икенче яртысында татар фольклорын туплау, өйрәнү, бастырып чыгару эшенә Г. Фәезханов, М. Салихов, Т. Яхин, Г. Минеев, Ф. Халиди һ.б. татар зыялылары да шактый өлеш кертәләр. 1870–1880 еллардан башлап төзүчеләре, язып алуучылары күрсәтелмәгән дистәләрчә «кыйссалар», «ләтаифлар», «хикәятләр» жыентыклары басыла башлый. Татар теленә Көнчыгыш халыклары фольклор эсәрләрен тәржемә итү көчәя. Атаклы «Тутый намә», «Кәлилә вә Димнә» жыентыклары, «Мең дә бер кичә»нең тулы циклы дөнья күрә. Әгәр 1807–1870 еллар арасында фольклор эсәрләре елына берике-өч тапкыр гына нәшер ителсә, 1880 еллардан соң андый басмалар ел саен диярлек дистәләп чыгып тора, безнең мәгълүматлар буенча 1880 елда – 7, 1881 елда – 7, 1882 елда – 4, 1883 елда – 12, 1887 елда – 9, 1888 елда – 10, 1889 елда – 15, 1896 елда – 24, 1897 елда – 18, 1899 елда 20 фольклор жыентыгы басыла. Аларның уртача тиражы 2400, 5000, 10 000 данә тәшкил итә.

Бу чорда татар фольклористикасы тарихында бөек мәгърифәтче һәм энциклопедист-галим Каюм Насыйри аеруча тирән эз калдыра. Аның бу өлкәдәге эшчәнлегә, Х. Ярми билгеләп үткәнчә, нигездә өч юнәлештә барды. Беренчедән, ул татар фольклорын турыдан-туры халыкның үз авызыннан язып алып, тупланган материалларның иң яхшы үрнәкләрен бастырып чыгаруга зур игътибар бирде. Икенчедән, үз халкының тарихы, тормыш-көнкүреше, дөньяга карашы белән башка халыкларны таныштыру максатында, К. Насыйри татар халык ижаты эсәрләренең иң характерлы үрнәкләрен рус телендә нәшер итүгә күп көч куйды. Өченчедән, мәгърифәтче-галим Көнчыгыш фольклорын жентекләп өйрәндә һәм аның күп кенә үрнәкләрен татарчага тәржемә итеп бастырды¹.

¹ Ярми Х. Татар халкының поэтик ижаты. – Казан, 1967. – Б. 30–31.

Әлбәттә, беренче юнәлеш дигәнне, ягъни фольклорны жыю һәм бастыруны кинрәк һәм тирәнрәк мәгънәдә аңларга кирәк. Халык ижаты әсәрләрен жыю һәм матбугатка чыгару процессында К. Насыйри аларны билгеле бер системага салды, жанрларга аерды, бу жанрларга билгеләмәләр, ә күп кенә әсәрләргә искәртмәләр, аңлатмалар бирде. Үзенәң элгәрләре һәм замандашлары белән чагыштырганда, К. Насыйриниң хезмәтләре, бер яктан, материалның күләме һәм сыйфаты, фольклорның барлык жанрларын да диярлек үз эчләренә алулары белән аерылып тордылар. Икенче яктан, фольклорны жыю һәм бастыру, аны лингвистик, тарихи-этнографик хезмәтләрдә, хрестоматияләрдә, уку китапларында файдаланудан тыш (күргәнә-безчә, боларны аның элгәрләре дә эшләделәр), Каюм Насыйри халык ижатын махсус фән буларак өйрәнә башлауга нигез салды. «Каюм Насыйри, – дип язды Хужа Бәдигый, – Казан татарларының үз араларынан чыккан һәм... халык жырларын, бәетләрен, такмакларын, көйләрен... өйрәнүне аерым бер гыйлем санап, шул бабда ишеткән, күргән материалларының берсен дә югалтмыйча дикъкатыләп өйрәнә һәм жыя барган үз галимебездер»¹.

Икенче төрле әйткәндә, халык ижаты әсәрләрен жыю, бастыру этабыннан аларны фәнни нигездә өйрәнүгә күчү, ягъни татар фольклористикасының мөстәкыйль фән буларак формалаша башлавы нәкъ менә К. Насыйри эшчәнлегә белән бәйләнгән иде.

XX йөз башында, бигрәк тә 1905–1907 елгы революция нәтижәсендә татар телендә фольклор әсәрләрен басу зур тизлек белән үсә башлады. Чөнки татар типографияләре саны артты, китап басу өчен дистәләгән нәшриятлар барлыкка килде. Бу нәшриятлар, китапка ихтыяжның зур булуыннан файдаланып, кулларына ни эләксә, шуны диярлек басуга керештеләр. Менә шул шартларда, күләме белән 16, 24, 32 биттән торган жыр жыентыклары бер-бер артлы «пешеп» кенә торалар. Шуның белән беррәттән, бу чорда татар халык ижаты әсәрләрен

¹ *Бәдигый Х. К. Насыйриниң халык әдәбиятын жыю һәм тикшерү юлын-дагы хезмәтләре // Каюм Насыйри мәжмугасы. – Казан, 1922. – Б. 104.*

тулырак планда, фәнни нигездә жыючылар да күренә башлый. Беренче чиратта, Ш. Рәхмәтуллин, Ш. Хәמידуллин, Г. Арсланов, Г. Рәшиди, Ф. Туйкин, Г. Камал, Ф. Әмирхан, Х. Бәдигый, А. Белеш, Г. Рәхим һ.б. шактый зур эш башкаралар.

Бөек татар шагыйре Габдулла Тукай халык жәүһәрләре белән тирән кызыксына, аларны туплауга, өйрәнү, бастырып чыгаруга зур өлеш кертә. Г. Тукай, Г. Ибраһимовлар, К. Насыйриның традицияләрен дәвам итеп, фольклорны фәнни яктан өйрәнү эшенә дә игътибар бирәләр.

1907–1916 елларда татар халык ижатын туплауның нинди адымнар белән үсүе татар телендә чыккан фольклор басмалары саныннан¹ да ачык күренә:

Еллар	Басмалар саны	Тиражы ачыкланган басмалар һәм аларның гомуми тиражы
1907	20	18 – 90 000 данә
1908	21	19 – 125 800 данә
1909	34	30 – 234 400 данә
1910	23	22 – 177 600 данә
1911	24	21 – 163 150 данә
1912	34	32 – 171 240 данә
1913	33	30 – 199 100 данә
1914	27	24 – 170 150 данә
1915	34	31 – 198 500 данә
1916	29	24 – 118 400 данә

Күләме ягыннан бу басмалар башлыча 16–32 бит тәшкил итәләр. Аларның зур күпчелеген, алда әйтелгәнчә, жырлар алып тора. Мәкальләр, әйтемнәр, әкиятләр, мазәкләр, бәетләр һәм башка жанрлар буенча да байтак жыентыклар бар.

Октябрь революциясеннән соң татар халык ижатын жыю, эшкәртү, матбугатка чыгару, фәнни нигездә өйрәнү дөүләт оешмаларының бюджет планына кертеп алып барыла башлады. 1926 елда Татарстан Мәгариф халык комиссариаты каршында Гыйльми Үзәк оештырылды. Аның житәкчесе Галимжан

¹ Мәгълүматлар абсолют тулылыкка дөгъва итмиләр.

Ибраһимов фольклорны жыю һәм өйрәнү эшен оештыруга да гаять зур өлеш кертте. Шушы чорда Гыйльми Үзәк янында фольклор комиссиясе төзелде, халык ижатын жыю буенча бик жентекле инструкция хәзерләнеп, татарлар яши торган төрле урыннарда таратылды. Г. Ибраһимов бу мәсьәлә буенча үзе дә матбугатта чыгыш ясады. «Бездә халык әдәбиятын жыю, тикшерү, тәртипләү эше – тел-әдәбият мәсьәләләренең бик кирәкле тармагы буларак, хәзерге көндәге гыйльми-әдәби эшләребезнең алдынгыларынан итеп майданга куелырга тиешледер», – дип басым ясап язды ул «Безнең юл» журналында басылган бер мәкаләсендә (1926. № 5–6. – Б. 2). Шунда ук әһәмиятле методик киңәшләр бирелә: жыйган вакытта һич нәрсәне үзгәртмәү, һәр эсәрнең кайдан, кемнән язып алынганын күрсәтү һ.б. Моңа кадәр жыйелган материалларның башлыча Казан татарларыныкы булуын әйтеп, Г. Ибраһимов татар халкының башка этник төркемнәренең (Касыйм татарлары, мишәрләр, төмәннәр һ.б.) фольклорын жыю белән шөгыйльләнү бурычын да көн тәртибенә куйды.

Гыйльми Үзәкнең фольклор буенча эшчәнлегендә М. Корбангалиев, Г. Рәхим, Х. Бәдигый, М. А. Васильевлар да актив катнаштылар.

Әлбәттә, 20–30 нчы елларда халык ижатын өйрәнүдән язучылар да читтә калмадылар. Совет язучыларының беренче съездыннан соң (1934) А. М. Горькийның чакыруына жавап итеп, Татарстан Язучылар союзы даими фольклор экспедицияләре оештыру, төрле жыйентыклар нәшер итү һ.б.ш. мөһим чаралар үткәрдә. Язучылардан Г. Толымбай, А. Шамов, Г. Бәширов, Н. Исәнбәт, А. Әхмәт, М. Садри, Ш. Маннур, Х. Ярми һ.б. бу чор фольклористикасында тирән эз калдырдылар. Жыйентыклар төзеп бастырудан тыш, аларга бирелгән кереш мәкаләләрдә, вакытлы матбугат чыгышларында фольклор турында фәнни тикшеренүләр дә алып барылды.

Кырыгынчы еллардан башлап татар фольклорын өйрәнү үзәге булып Тел, әдәбият һәм тарих институты эверелде (1945 елда Институт СССР Фәннәр академиясенең Казан филиалы составына кертелде). 1945–1955 елларда Институт оештырган фольклор экспедицияләре Татарстанның барлык

районнарын фронталь өйрэнep чыктылар. Алдагы ун елда Киров, Пенза, Рязань, Оренбург, Эстерхан, Горький, Ульянов, Куйбышев өлкэләрендә, мордва, мари, удмурт республикаларында яшәүче татарлар фольклоры жыйналды. Алтмышынчы елларның икенче яртысыннан Себер татарларының (Төмән, Омск, Новосибирск өлкэләре) һәм Урал татарларының (Пермь, Свердловск, Курган, Чиләбе өлкэләре) авыз ижатын жыю башланды. Нәтижәдә Институтның фольклор фондында 1600 гә якын әкият, 60 тан артык дастан, 600 чамасы риваять һәм легенда, 1300 ләп мазәк, 100 меңнән артык кыска жыр, 2 меңгә якын тарихи, лирик, йола һәм уен жырлары, меңнән артык бәет һәм 1 мөнәжәт, 20 меңләп мәкаль һәм әйтемнәр, 5 меңгә якын табышмак тупланды. Бу бай хәзинә эчендә аерым кешеләр тапшырган коллекцияләр вә Казан һәм Башкорт университетлары уздырган фольклор экспедицияләре материаллары барлыгын әйтергә кирәк.

Табигый ки, фольклорны шулай киң планда туплау халык ижаты жыентыкларын бастыруга яңа этәргеч бирде. 1951 елда Г. Бәширов, А. Шамов, Х. Ярми һәм Х. Усманов эзерләгән «Татар халык ижаты антологиясе» дөнья күрдә. Ике китаптан торган «Татар халык әкиятләре» (Г. Бәширов, Х. Ярми), өч томлык «Татар халык мәкальләре» (Н. Исәнбәт), «Бәетләр» (Х. Ярми), «Татар халык жырлары» (И. Надиров), «Мең дә бер мазәк» (Г. Бәширов) һ.б. шундый күләмле жыентыклар (аларда этәлекле кереш мәкаләләр, фәнни искәртмәләр дә бирелгән) илленче-алтмышынчы еллар татар фольклористикасының зур казанышы булдылар. Ниһаять, 1976–1988 еллар дәвамында татар халык ижаты эсәрләренә Г. Ибраһимов исемендәге институт фольклорчылары эзерләгән 12 томлык жыелмасы дөнья күрдә. «Татар халык ижаты» дигән гомуми исемдәге бу басма әкиятләр (3 китап), мазәкләр, риваятьләр һәм легендалар, дастаннар, бәетләр, табышмаклар, мәкальләр һәм әйтемнәр, кыска жырлар, йола һәм уен жырлары, тарихи һәм лирик жырлар томнарыннан тора. Татарстан китап нәшрияты бу томнары 30 ар мең тираж белән бастырып чыгарды, һәр том күләмле кереш мәкалә һәм искәртмәләр, чыганаклар күрсәткечләре белән

тәэмин ителгән. 12 томлыкны эзерләүдә Институт фольклорчылары Х. Ярми, Х. Гатина, И. Надиров, Ф. Әхмәтова, Х. Мәхмүтов, Л. Жамалетдиновлар аеруча актив катнашты. 1993 елда Р. Ф. Ягъфәров эзерлэгән «Балалар фольклоры» томы унөченче том булып бу жыелманы йомгаклады.

1960–1990 еллар арасында татар халык ижатын тикшерүгә багышланган күп санлы фәнни мәкаләләр һәм аерым монографияләр дөнья күрдә. Менә аларның кайберләре: И. Надиров. Халык һәм жыр (1961); Х. Ярми. Татар халкының поэтик ижаты (1967); Ф. Урманчиев. Халык авазы: Татар халык бәетләре тарихынан очерклар (1974); Р. Мөхәммәтжанов. Башкортстан Ык буге татарларының йола ижаты: Туй поэзиясе (1977); А. Г. Яхин, М. Х. Бакиров. Фольклор жанрларын система итеп тикшерү тәҗрибәсе (Мәзәкләр, бәетләр) (1979); Х. Мәхмүтов. Кечкенә дә төш кенә: Табышмакларның жанр үзенчәлекләре (1980), Ф. Урманчиев. Эпические сказания татарского народа (1980), А. Г. Яхин, М. С. Мәһдиев. Халык ижаты эсәрләрен система итеп тикшерү тәҗрибәсе (Мәкаль, табышмак, жырлар) (1982); Р. Мөхәммәтжанов. Башкортстан Ык буге татарларының йола ижаты: Календарь поэзия (1982); Ф. Урманчиев. Героический эпос татарского народа (1984); А. Яхин. Система татарского фольклора (1984); Р. Ягъфәров. Шигърият чышмәләре (1985) һ.б. Татар фольклорын фәнни өйрәнүдәге уңышларның тагын бер мөһим күрсәткече сыйфатында 2 докторлык һәм 9 кандидатлык диссертацияләре яклануын да әйтсә кирәк.

* * *

XX гасыр дәвамында төрле юнәлешләрдә үсеп ныгыган татар фольклористикасы фәне гасыр чигендә яңа баскычка күтәрелә. Әлеге фәннең 1980 еллардан башлап бүгенгә көнгә кадәрге нәтиҗәләре турыдан-туры татар фольклорының теоретик нигезен, төп юнәлешләрен билгеләүче фәнни үзәк буларак формалашкан Г. Ибраһимов исемендәге Тел, әдәбият һәм сәнгать институтының халык ижаты бүлегенә эшчәнлегенә белән бәйле. Бу – Татарстан Республикасында һәм Россия Федерациясендә төрле регионнарда яшәүче татар халкының

рухи мирасын туплау, фәнни яктан тикшерү һәм анализлау, фольклорның этнолокаль үзенчәлекләрен, башка фәннәр белән бәйләнешләрен өйрәнү, халык ижаты эсәрләрен бастырып чыгару, татар фольклорының милли үзенчәлекләрен, аның төрки халыклар фольклоры белән уртақ якларын өйрәнү һ.б.

1992 елда Г. Ибраһимов исемендәге Тел, әдәбият һәм сәнгать институтының халык ижаты бүлеге житәкчесе итеп Хәмит Ярмиңең шәкерте, ул вакытка күренекле галим булып житлеккән Фатих Урманчеев билгеләнә. Бу чорда теоретик мәсьәләләргә тикшерүгә зур игътибар бирелә, аерым жанрларны өйрәнүгә багышланган фәнни хезмәтләр дөнья күрә. Биредә Ф. И. Урманчеев, И. Н. Надиров, Х. Ш. Мәхмүтов, М. Х. Бакиров, Р. Ф. Ягъфәров, С. М. Гыйләжетдинов, А. Х. Садыйкова, Ф. В. Әхмәтованың житди хезмәтләренә игътибар юнәлтү зарури. Тирән һәм киң эчтәлекле бу хезмәтләр татар халкының мифологиясен, татар фольклорының жанрлар системасын һәм аның төрки халыклар мәдәниятендә тоткан урынын фәнни югарылыкта өйрәнүләре белән аерылып тора.

XXI гасыр башында гаять актуаль проблемаларның берсе булып кадрлар әзерләү мәсьәләсе кала. Яшь галимнәр сафы тулылана, яшьрәк буын галимнәрнең бер-бер артлы яңадан-яңа фундаменталь монографияләре дөнья күрә. Бу чорда К. М. Миңнуллин, Л. Х. Мөхәммәтжанова, И. Г. Закирова, Л. Х. Дәүләтшина, Л. Ф. Замалиева, И. И. Ямалтдинов, Л. А. Кариева кебек галимнәр татар фольклористикасының төрле юнәлешләре буенча эш алып бара. Гомумән алганда, соңгы утыз ел эчендә «фольклористика» белгечлегенә караган 6 докторлык, 10 кандидатлык диссертациясе яклана.

Татар халкының бай рухи мирасын, шул исәптән халык ижатын жыйнау эше хәзерге вакытта да дәвам итә. Татарстан Фәннәр академиясенә системалы эшчәнлегә нәтижәсендә татар халык авыз ижатын академик дәрәжәдә барлау һәм өйрәнү эше яңа баскычка күтәрелә. Г. Ибраһимов исемендәге Тел, әдәбият һәм сәнгать институты тарафыннан уздырылган комплекслы фәнни экспедицияләрдә фольклорчы галимнәр эшчәнлегә аерым бер юнәлеш рәвешен ала. Экспедицияләр эшендә

яна этап Институт директоры К. М. Миңнуллин инициативасы белән 2009 елдан башланып китә. Экспедицияләр дәвамында Татарстан Республикасы районнарында (13 район), Россия Федерациясе һәм чит илләрдә яшәүче милләттәшләребезнең (24 регион) фольклор мирасы туплана. Элегрәк жыелган һәм яна гына алып кайтылган материалларны берләштерү «Фәнни экспедицияләр хэзинәсеннән» сериясендә «Милли-мәдәни мирасыбыз» гомуми исеме астында фәнни-популяр китаплар эзерләү эшен башлап жиберергә этәргеч була. 2022 елга элеге сериядә чыккан егермедән артык китап укучыга барып иреште. Хезмәтнең иң зур әһәмияте дип ул китапларның экспедиция эшлэгән регионнарда таратылуын, ягъни рухи мирасның кире халыкка кайтарылуын күрсәтергә мөмкин.

Соңгы елларда, экспедициядә жыелган материалларны тикшерү, анализлау, фәнни әйләнешкә кертү белән бергә, Г. Ибраһимов исемендәге Тел, әдәбият һәм сәнгать институты архивында 1940 еллардан башлап туплана килгән мирасны барлау, яңа кайткан мәгълүматлар белән чагыштыру эше дә башкарыла, шул жирлектә күпсанлы яңа фәнни хезмәтләр эзерләнә. «Татар халык ижаты»ның 25 томлыгы – шундыйларның берсе.

Күптомлык моңа кадәр дөнья күргән унөчтомлык академик басмага кергән материалларны да, аларга керми калган кайбер үрнәкләрне дә һәм академик томнар чыкканнан соң табылган фольклор жәүһәрләрне дә игътибар үзәгенә алуны күздә тотта. Бу эшнең максаты – халыкның рухи байлыгын үзенә кайтару, аны популярлаштыру, тарихка кертәп калдыру, фольклордагы күпгасырлык табышларны бербөтен итеп күзаллап, күпъеллык фәнни-тикшеренү нәтижәләрен гомумиләштерү. Элеге эшнең нәтижәсе буларак, 2021 елда «Мифология» томы, 2022 елда икенче том – «Йола фольклоры»¹ дөнья күрдә. 25 томлык фундаменталь жыентык – татар халык ижатының барлык жанрларын эченә алган бай чыганақ. Ата-бабаларыбыз сүзе, акылы, тәжрибәсе булган халык ижатының киләчәккә тапшырылуы –

---

¹ Татар халык ижаты: 25 томда. 2 т.: Йола фольклоры / [төз., текст, иск. һәм аңл. эзерл., кереш сүз авт. Л. Х. Дәүләтшина]. – Казан: Татар. кит. нәшр., 2022. – 541 б.

гаять мөһим бурычларның берсе. Шул ук вакытта «Татар халык ижаты» 15 томлыгын рус телендә әзерләү эше дә дәвам итә. Бүгенге көнгә бу күптомлыктарның 9 томы дөнья күрдә, шулардан 2022 елда «Бәетләр» томы¹ басылды.

Халыкның бүгенге яшәшенә, традицияләренә үсеш-үзгәрешенә игътибар бирү, аларны туплау-барлау, бүгенге көн таләпләренә туры китереп өйрәнү эше Г. Ибраһимов исемендәге Тел, әдәбият һәм сәнгать институтыннан тыш, Казан (Идел буе) федераль университеты, Н. Жиганов исемендәге Казан дәүләт консерваториясе, Уфа, Алабуга, Чаллы, Төмән, Тобольск шәһәрләре югары уку йортлары, Республика традицион мәдәниятне үстерү үзәге (хәзерге – Татар мәдәнияте буенча ресурслар үзәге) һ.б. оешмаларда да башкарыла. Татарстан районнарына һәм татарлар компактлы яшәгән төбәкләргә оештырылган комплекслы фәнни экспедицияләр материаллары әлегә оешмаларда әзерләнгән монографик хезмәтләрдә, фәнни җыентыкларда дөнья күрәп бара.

Шушы кыска гына күзәтүдән дә ачык күрәнгәнчә, татар халык ижатын җыю һәм өйрәнүнең вакыт ягыннан шактый озын, күләм һәм эчтәлек ягыннан бай һәм күпкырлы тарихы² һәм киләчәге бар.

---

¹ Татарское народное творчество: в 15 т. Т. 9: Баиты. – Казань: Татар. кн. изд-во, 2022. – 479 с.

² Бу хакта тулырак мәгълүматны түбәндәге хезмәтләрдән таба аласыз: Ярми Х. Татар фольклорын туплау һәм өйрәнү тарихы // Татар халкының поэтик ижаты. – Казан, 1967. – Б. 9–82; Мәһдиев М. Совет чоры фольклористикасы // Фольклор жанрларын анализлау. – Казан, 1986. – Б. 27–35; Урманчиев Ф. Бүгенге татар фольклористикасының кайбер мәсьәләләре // Татар фольклорының хәзерге торышы. – Казан, 1988. – Б. 95–108; Миңнуллин К. М. Басма сүз һәм татар җырлары. – Казан, 2000. – 157 б.; Закирова И. Г., Урманчиев Ф. И. Эшләре – җыр, сүzlәре – дастан (халык ижаты бүлегенә 75 еллыгы уңаеннан) // Фәнни Татарстан. – 2014. – № 4. – Б. 80–88; Ямалтдинов И. И. Татарская фольклористика 20–60-х гг. XX века. Собираание, публикация и научное изучение фольклора. – Казань, 2016. – 184 с.; Закирова И. Г., Мөхәмәтҗанова Л. Х. Халык жәүһәрләре сагында (Татарстан Фәннәр академиясе Г. Ибраһимов исем. Тел, әдәбият һәм сәнгать институтының халык ижаты бүлегә оешуга – 80 ел) // Туган жир. – 2019. – № 3. – Б. 182–194 һ.б.

ОТ СОСТАВИТЕЛЯ

В начале 1990-х годов увидел свет аннотированный указатель литературы «Татарский фольклор» (Казань, 1993), посвященный татарскому устно-поэтическому творчеству. Автором-составителем данной работы является Абрар Гибадуллович Каримуллин – известный татарский ученый, книговед-библиограф, доктор филологических наук, действительный член Академии наук Татарстана, заслуженный деятель науки ТАССР, лауреат Государственной премии Республики Татарстан им. Г. Тукая. В указателе представлены издания, опубликованные в СССР и за рубежом с 1612 по 1981 г. преимущественно на татарском и русском языках, а также на языках народов бывшего СССР.

Однако кропотливый труд ученого-библиографа не был продолжен и единой целенаправленной работы в этом направлении не проводилось. В то же время нельзя не отметить вклад отдельных ученых, которыми в рамках теоретических разысканий по определенным жанрам татарского фольклора было подготовлено библиографическое описание научных исследований по различным тематическим направлениям. Несмотря на наличие подобных работ, желающим изучить материалы по данной проблематике приходится собирать данные по различным источникам информации (базы данных, каталоги библиотек, профильные периодические издания и т.д.). Ввиду этого Институтом языка, литературы и искусства им. Г. Ибрагимова было решено подготовить новое издание, в котором будут отражены научные исследования, сборники фольклорных материалов и иные работы по татарскому фольклору, опубликованные за последние сорок лет (с 1981 по 2022 г.).

Настоящее издание состоит из двух взаимосвязанных между собой частей. Материалы аннотированного указателя, составленного А. Г. Каримуллиным, легли в основу первой части данного издания, в которой мы максимально постарались сохранить собранную им информацию, а также вспомогательные указатели (указатель авторов, соавторов, составителей, рецензентов, переводчиков, предметный указатель, список сокращений и др.). Расположение источников в первой части выстроено в соответствии с хронологическим принципом. В пределах года вначале дается литература на татарском языке, а затем – на русском, на языках народов СНГ и после них – на иностранных языках. В пределах языка вначале приводятся книжные издания, затем публикации в периодических изданиях. В пределах расположения материала по видам изданий фамилии авторов и заглавия даются по алфавиту. Большинство библиографических записей первой части указателя имеют краткую аннотацию. Исключение составляют научные издания и статьи, в заглавии которых раскрывается их содержание. Публикации на татарском и русском языках описаны и аннотированы на языках оригинала. Материалы, написанные на других языках народов СНГ, описаны и аннотированы на русском языке. Публикации же на иностранных языках описаны на языках оригинала, а аннотации – на русском языке.

Во вторую часть указателя были включены издания, увидевшие свет с 1981 по 2022 год. Ввиду того что публикации этих лет, соотносимые по тематике с татарским фольклором, представляют собой обширнейший пласт, начиная от статей в периодической печати и научно-популярных журналах и заканчивая научными исследованиями как сугубо фольклористического, так и междисциплинарного характера, нами были выработаны другие принципы сбора и систематизации материалов. Основной упор во второй части указателя был сделан на научных изданиях, сборниках фольклорных материалов, материалах научных конференций, а также на статьях, опубликованных в научных и научно-популярных журналах. В состав указателя также включены данные о нотах, звукоза-

писях, некоторых видеозаписях, изданных отдельно. Отдельно выделены источники, дату выхода которых установить не удалось.

При сборе материалов для второй части указателя использованы следующие печатные источники: Летопись печати Республики Татарстан с 1981 по 2018 г., Ежегодник книги СССР с 1981 по 1991 г., Книги Российской Федерации: ежегодник с 1992 по 2022 г., Летопись статей с 1981 по 2022 г. Ввиду того, что не все статьи попадают в летопись, например, не всегда можно найти статьи, опубликованные в сборниках материалов конференций, то нами дополнительно были изучены электронные базы данных Национальной библиотеки Республики Татарстан, Российской государственной библиотеки, Электронной библиотеки РИНЦ. Кроме того, за последние четыре года Летопись печати Республики Татарстан не публиковалась. Ввиду этого информацию об опубликованных источниках по татарскому фольклору пришлось черпать в основном из российских указателей и электронных баз данных библиотек. В указатель также попали библиографические записи из отчетов Института языка, литературы и искусств им. Г. Ибрагимова АН РТ, так как институт на протяжении долгих лет является ключевым учреждением, изучающим проблемы татарского фольклора. В процессе просмотра летописей особое внимание уделялось разделам: 39 – *Этнография. Этнология. Нравы. Обычаи. Образ жизни. Фольклор*; 8 – *Языкознание. Филология. Художественная литература. Литературоведение*. Раздел 8 был изучен для того, чтобы не пропустить возможные фольклорные источники, а также книги и статьи по смежным дисциплинам.

Из библиографических записей, отобранных на первоначальном этапе сбора данных, после сортировки было включено в указатель 1560 источников. Так, из детского фольклора были отсортированы детские книжки-раскраски, сказки в сильной авторской литературной обработке, а также научные статьи по смежным специальностям, в которых есть упоминание фольклора, но информация по нему ничтожная.

Несмотря на многоаспектный и многоуровневый поиск и сбор информации, нельзя сказать, что указатель отличается исключительной полнотой данных, так как не все издательства отсылают свои издания в органы государственной библиографии, авторы часто публикуют свои книги маленьким тиражом, которые не всегда попадают в библиотеки. Если говорить о научных статьях, не все СМИ размещают свои статьи в электронной библиотеке РИНЦ, также как не все материалы конференций бывают расписаны постатейно.

Расположение библиографических записей – хронологическое. Внутри хронологии источники разделены по видам издания на книги и статьи. Видовое разделение дано строго в алфавитном порядке.

Следует также отметить различие в самих библиографических записях первой и второй части указателя. А. Г. Каримуллин использовал краткую библиографическую запись, носящую скорее справочный характер, однако большинство записей сопровождал аннотацией. Во второй части указателя библиография приводится согласно ГОСТ 7.0.100–2018 «Библиографическая запись. Библиографическое описание». Описание дано полное и содержит максимум информации об авторах, составителях и прочих ответственных лицах. Вторая часть сопровождается именным указателем авторов, составителей, редакторов и переводчиков.

Всего в состав указателя включены 3652 библиографических записи (ч. 1 – 2092, ч. 2 – 1560).

ТӨЗҮЧЕДӘН

1990 еллар башында матбугатта «Татар фольклоры» дип исемлэнгән һәм татар халык авыз ижатына багышланган күрсәткеч (белешмәлек) басылып чыга. Әлеге эшнән авторы – танылган татар галиме, китап белгече-библиограф, филология фәннәре докторы, Татарстан Фәннәр академиясенең хакыйкый әгъзасы, ТАССРның атказанган фән эшлеклесе, Г. Тукай исемендәге ТР Дәүләт премиясе лауреаты, Әбдрәхман Гыйбадулла улы Кәримуллин. Күрсәткеч 1612–1981 елларда СССРда һәм чит илләрдә, күбесенчә татар һәм рус телләрендә, шулай ук элеккеге СССР халыклары телләрендә чыккан басмаларны чагылдыра.

Әмма галимнән төпчәнүчән эше дәвам ителми һәм бу юнәлештә махсус тикшеренүләр алып барылмый. Шулай ук вакытта, аерым фольклор жанрлары буенча үткәрелгән теоретик эзләнүләр кысаларында, төрле тематик юнәлешләргә кагылышлы фәнни хезмәтләрнең библиографик тасвирламасын ясаган галимнәр барлыгын билгеләп үтү кирәк. Әмма әлеге хезмәтләрнең булуына карамастан, бу юнәлештә эшләргә теләүчеләргә төрле чыганақлардан (мәгълүматлар базасы, китапханә каталоглары, профильле вакытлы басмалар һ.б.) мәгълүмат җыярга туры килә. Шуна бәйле рәвештә соңгы кырык елда (1982–2022) басылган фәнни тикшеренүләр, фольклор җыентыклары һәм татар халык авыз ижатына караган башка хезмәтләр кертелгән яңа басма эзәрләү ихтыяҗы туды.

Әлеге басма үзара бәйләнеше ике өлештән тора. Басманың беренче өлеше Ә. Г. Кәримуллин материаллары тәшкил итә. Анда җыелган мәгълүматларны, шулай ук ярдәмче күрсәткечләрне: авторлар, автордашлар, төзүчеләр, рецензентлар, тәрҗемәчеләр күрсәткече, предметлар күрсәткече, кыскартулар

исемлеге һ.б.ны мөмкин кадәр күбрәк сакларга тырыштык. Беренче өлештәге чыганаclar хронологик тәртиптә төзелде. Ел кысаларында башта татар, аннан соң рус телендәге әдәбият, БДБ халыклары һәм алардан соң чит телләрдәге әдәбият бирелә. Тел чикләрендә башта китап басмалары, аннары вакытлы матбугатта чыккан мәкаләләр урын ала. Басмаларның төрләре буенча материалның урнашу чикләрендә авторларның фамилияләре һәм исемнәре алфавит тәртибендә китерелә. Күрсәткечнең беренче өлешендә эчтәлеге исемнәрендә ачыла торган фәнни басмалар һәм мәкаләләрдән тыш, библиографик язмаларның күпчелегенә кыска аннотация эшләнган. Татар һәм рус телләрендәге мәкаләләр – оригинал телләрендә, БДБ халыклары телләрендә язылган материаллар русча тасвирлана һәм аннотацияләнә. Чит телләрдәге басмалар оригинал телендә, ә аннотацияләр рус телендә бирелә.

Күрсәткечнең икенче өлешенә 1982 елдан 2022 елга кадәр чыккан басмалар кертелде. Тематик яктан фольклорга бәйле булган һәм шушы еллар аралыгында дөнья күргән хезмәтләр киң катламны тәшкил итә. Алар үз эченә вакытлы матбугатта, фәнни-популяр журналларда урын алган мәкаләләргә һәм махсус фольклористик, шулай ук предметара характердагы фәнни басмаларны ала. Шуңа бәйле рәвештә безнең тарафтан материаллар жыюның һәм төзүнең башка принциплары сайланды. Икенче өлештә төп басым китапларга, фольклор җыентыкларына, фәнни конференцияләр материалларына, шулай ук фәнни һәм фәнни-популяр журналларда чыккан мәкаләләргә ясала. Ноталар, аудиоязмалар, аерым басылган кайбер видеоязмалар турында да мәгълүматлар бар. Басылу датасын билгели алмаган чыганаclar да аерым бүлеп бирелә.

Күрсәткечнең икенче өлеше өчен материаллар җыйганда, түбәндәге басма чыганаclar файдаланылды: Татарстан Республикасының матбугаты елъязмасы (1981 елдан 2018 елга кадәр), СССР китапларының еллыгы (1981 елдан 1991 елга кадәр), Россия Федерациясе китаплары еллыгы (1992 елдан 2022 елга кадәр), Мәкаләләр елъязмасы (1981 елдан 2022 елга кадәр). Барлык мәкаләләр дә елъязмага кермәгән булырга мөм-

кин, мәсәлән, конференция материаллары жыентыкларында басылган мәкаләләрне һәрвакытта да табып булмый. Шуңа күрә без өстәмә рәвештә Татарстан Республикасы Милли китапханәсенә, Россия Дәүләт китапханәсенә, РИНЦ электрон китапханәсенә электрон мәгълүмат базаларын өйрәндөк. Моннан тыш, соңгы дүрт елда Татарстан Республикасы матбугаты елъязмасы басылмаган, шул сәбәпле татар фольклоры чыганакалары турындагы мәгълүматны, нигездә, Россия күрсәткечләреннән һәм китапханәләрнең электрон белешмәләр базасыннан алдык. Күрсәткечкә шулай ук ТР Фәннәр академиясенә Г. Ибраһимов исемдәге Тел, әдәбият һәм сәнгать институты фәнни хисабыннан библиографик язмалар да керде, чөнки институт озак еллар дәвамында татар фольклоры проблемаларын өйрәнүчә төп оешма булып тора.

Елъязмаларны карау процессында 39 – *Этнография. Этнология. Холык. Йолалар. Тормыш рәвеше. Фольклор; 8 – Тел белеме. Филология. Матур әдәбият. Әдәбият белеме.* бүлекләренә аерым игътибар бирелде. 8 нче бүлек катнаш дисциплиналар буенча фольклор чыганакаларын, китаплар һәм мәкаләләрне төшереп калдырмас өчен өйрәнелде.

Мәгълүматлар жыюның башлангыч этабында тупланган библиографик язмалардан 1560 чыганак сайлап алынды һәм күрсәткечкә кертелде. Мәсәлән, балалар фольклорыннан автор тарафыннан житди әдәби эшкәртүгә дучар ителгән балалар китаплары, буягычлар, әкиятләр, шулай ук фольклор турында язылган, ләкин мәгълүматы юк дәрәжәсендә булган, чиктәш белгечлекләр буенча фәнни мәкаләләр аерылды.

Күп аспектлы һәм күпбаскычлы эзләнүгә, мәгълүмат жыюга карамыйча, күрсәткеч тулылыгы белән аерылып тора дип әйтеп булмый, чөнки барлык нәшриятлар да үз басмаларын дәүләт библиографиясе органнарына жибәрми, авторлар еш кына үз китапларын кечкенә тираж белән бастыра һәм алар һәрвакыт китапханәгә барып житми. Әгәр фәнни мәкаләләргә килсәк, барлык басмалар да үз мәкаләләрен РИНЦ электрон китапханәсенә урнаштырмый, шулай ук конференцияләрнең барлык материаллары да мәкаләләр исемлегә белән басылмый.

Библиографик язмалар хронологик тәртиптә урнаштырылды. Хронология эчендә чыганаclar басма төрләре буенча китapларга һәм мәкаләләргә бүленде. Төрләргә бүленеш катгый рәвештә алфавит тәртибендә бирелде.

Шулай ук әлеге күрсәткечнең беренче һәм икенче өлешләрендә урнаштырылган библиографик язмалар арасындагы аерманы билгеләп үтәргә кирәк. Әбрар Гыйбадуллович белешмә характердагы кыска библиографик язу кулланган, әмма күпчелек язмаларны аннотация белән биргән. Күрсәткеченең икенче өлешендә библиография ГОСТ 7.0.100-2018 «Библиографик язма. Библиографик тасвирлама» нигезендә төзелде. Тулы тасвирлама бирелде, аның эченә авторлар, төзүчеләр һәм башка җаваплы кешеләр турында максимум мәгълүмат кертелде. Икенче өлештә авторларның, төзүчеләрнең, мөхәррирләрнең һәм тәржемәчеләрнең исемле күрсәткече бар.

Әлеге күрсәткеч составына барлығы 3652 библиографик язма кертелде (1 нче бүлек – 2092, 2 нче бүлек – 1560).

СПИСОК СОКРАЩЕНИЙ

- АН РТ – Академия наук Республики Татарстан
Астр. губ. вед. – Астраханские губернские ведомости
Б. – Бит
Б. и. – Без издательства
Б-ка для чтения – Библиотека для чтения
Вестн. рус. геогр. об-ва – Вестник Императорского Русского географического общества
Вестн. науч. об-ва Татароведения – Вестник научного общества Татароведения
Вестн. просвещения – Вестник просвещения
Вестн. Орен. учеб. округа – Вестник Оренбургского учебного округа
Воск. досуг – Воскресный досуг
Ежег. Тоб. губ. музея – Ежегодник Тобольского губернского музея
Енис. губ. ведомости – Енисейские губернские ведомости
Зап. АН по ист.-филол. отд. – Записки Императорской Академии наук по историко-филологическому отделению
Зап. вост. отд. рус. археол. об-ва – Записки восточного отделения Императорского Русского археологического общества
Зап. Орен. отд. рус. геогр. об-ва – Записки Оренбургского отдела Императорского Русского географического общества
Зап. рус. геогр. об-ва по отд. этнографии – Записки Императорского Русского географического общества по отделению этнографии
Зап. Сиб. отд. рус. геогр. об-ва – Записки Сибирского отдела Императорского Русского географического общества
Изв. Тат. ЦИКа – Известия Татарского ЦИКа
Изв. АН: отд. гум. наук – Известия Академии наук: Отделение гуманитарных наук
Изв. Каз. епархии – Известия Казанской епархии
Изд. – Издание
Изд-во – Издательство
Иностр. обоз. – Иностранное обозрение
ИОАИЭ – Известия общества археологии, истории и этнографии при Казанском университете
ИЯЛИ – Институт языка, литературы и искусства
Каз. – Казанские, казанский, казанское, казанская
Каз. губ. вед. – Казанские губернские ведомости
Каз. изв. – Казанские известия
Каз. телеграф – Казанский телеграф
Кн. – Книга
Кр. Татария – Красная Татария
Кыз. Татарстан – Кызыл Татарстан
Кыз. яшьләр – Кызыл яшьләр

Лит. газ. – Литературная газета
Лит. обозрение – Литературное обозрение
Лит. Россия – Литературная Россия
Литог. – Литография
М. – Москва
Моск. наблюдатель – Московский наблюдатель
Моск. телеграф – Московский телеграф
Н. к. – Нэшригты күрсәтелмәгән
Орен. лист. – Оренбургский листок
Пг. – Петроград
Реф. – Реферат
Рец. – Рецензия
Рус. муз. газ. – Русская музыкальная газета
Ряз. губ. вед. – Рязанские губернские ведомости
С. – Страница, страницы
Сар. губ. вед. – Саратовские губернские ведомости
Сев. пчела – Северная пчела
Сиб. газ. – Сибирская газета
Сиб. наблюдатель – Сибирский наблюдатель
Сиб. губ. ведомости – Сибирские губернские ведомости
Сов. востоковедение – Советское востоковедение
Сов. Татария – Советская Татария
Сов. Татарстаны – Совет Татарстаны
Сов. тюркология – Советская тюркология
Сов. этнография – Советская этнография
Сов. әдәбияты – Совет әдәбияты
Соц. Татарстан – Социалистик Татарстан
СПб. – Санкт-Петербург, Санкт-Петербургский
ТӘҺСИ – Тел, әдәбият һәм сәнгать институты
Тәрж. – Тәржемәче
ТР ФА – Татарстан Республикасы Фәннәр академиясе
Т. б. – Тышлык бит
Тип. – Типография
Том. губ. вед. – Томские губернские ведомости
Төз. – Төзүче
ТР ФА – Татарстан Республикасы Фәннәр академиясе
Ун-т – Университет
Уч. зап. Каз. ун-та – Ученые записки Императорского Казанского университета
Ч. – Часть
Центр. тип. – «Центральная» типография (Казань)
Этн. обоз. – Этнографическое обозрение
Этн. сб. – Этнографический сборник

ЧАСТЬ I

Издания с 1612 по 1981 год

1612

1. Megiseri H. Institutionum linguae Turcicae: Liber primus: Seu Isagoges Grammaticae Turcicae. – Leipzig, 1612. – 258 p.

В качестве лингвистического материала приведены более 200 татарских пословиц и поговорок арабским шрифтом и в латинской транскрипции и в переводе на латинский язык. Страницы книги не пронумерованы.

Реф.: Мәхмүтов Х. Беренче басма чыганаclar // Соц. Татарстан. – 1983. – 18 февр.

1643

2. Maggio, D. Francisco-Mario. Syntagmation Orientalium quae Georgiae regionibus audiuntur. Liber secundes. Complectens Arabum et Turcarum orthograpniam ac Turcicae linguae Institution es ... Romae, 1643. – 118 p.

На стр. 78–88 приведены около 60 татарских пословиц и поговорок арабским шрифтом и в латинской транскрипции и в переводе на латинский язык.

1786

3. Чулков М. Абевега русских суеверий, идолопоклонических жертвоприношений, свадебных простонародных обрядов, колдовства, шаманства и проч. – М.: Тип. Ф. Гиппуса, 1786. – 326 с. – В кн.: автор М. Ч.

Дано описание и татарских мифов (АЛБАСТЫ, УБЫР и т.д.), а также праздника Сабантуй.

1791

4. Миллер Г. Ф. Описание живущих в Казанской губернии языческих народов. – СПб.: Изд. Академии наук, 1791.

На стр. 60–100 дается краткий обзор обычаев, верований, языка, обрядов татарского населения губернии.

1807

5. Сэйфелмөлек китабы. – Казан: Гимназия тип., Йосыф Исмәгыйль улы Апанаев нәшере, 1807. – 115 б.

Халыклашып киткән фантастик әкиятне хәтерләтүче мажаралы шигъри эсәр. «Сэйфелмөлек кыйссасы», «Сэйфелмөлек хикәяте» исеме белән дә басылган.

6. Сэйфелмөлек китабы. – Казан: Гимназия тип., Йосыф Исмәгыйль улы Апанаев нәшере, 1807. – 124 б.

1814

7. Сабан: (Татарский праздник) // Каз. изв. – 1814. – № 17.

Описание праздника, исполнения песен, народных игр.

8. Фукс К. Ф. Сабан // Каз. изв. – 1814. – № 23.

Описание исполнения песен, игр во время праздника, описание Сабантуя.

9. Фукс К. Ф. Прием гостей у татар // Каз. изв. – 1814. – № 45.

Описание обряда приема гостей.

1815

10. Фукс К. Ф. Татарский праздник Джиын // Каз. изв. – 1815. – №№ 12, 15.

Описание праздника, игр, исполнения песен.

1816

11. Азиатский музыкальный журнал, издаваемый Иваном Добровольским. – Астрахань, 1816–1818.

Тетрадь 3: «Песни казанских татар», «Песни астраханских татар» – тексты на татарском языке арабским шрифтом и в русском переводе с нотами. Тетрадь 5: «Песни астраханских татар» – ноты и названия песен. Тетрадь 8: «Ногайские песни» – ноты.

12. Снегирев И. Русские в своих пословицах: Рассуждения и исследования об отечественных пословицах и поговорках. – Кн. 1. – М.: Тип. ун-та, 1831. – 175 с.

На стр. 56–61 арабским шрифтом на татарском языке напечатаны 42 пословицы, собранные проф. Казанского ун-та Ф. Эрдманом.

На стр. 62–66 дано сравнение татарских пословиц с русскими.

На стр. 55 раскрываются причины сходства татарских и русских пословиц.

Реф.: Мәхмүтов Х. Русча басмада татар мәкальләре [Татарские пословицы в русском издании] // Соц. Татарстан. – 1983. – 11 март.

13. Татарская сказка или Талгав // Лит. газ. – 1831. – Том III – № 30. – 26 мая.

Записана в Астрахани у татарского бая С. и с его помощью перевел на рус. язык В. Романович. С записями переписчика.

1833

14. Татарская легенда об Искандере // Моск. телеграф. – 1833. – 4. 52. – № 6. – С. 513–540.

Легенда об Александре Македонском. Перевод текста и комментарии.

1834

15. * Рыбушкин М. Поездка в старую Казань // Заволжский муравей. – 1834. – Ч. 3. – Кн. 21.

Очерк о поездке в старую Казань с изложением легенд о городе.

16. Снегирев И. Русские в своих пословицах: Рассуждения и исследования об отечественных пословицах и поговорках. – Кн. 4. – М.: Тип. ун-та, 1834. – 212 с.

На стр. 205–207 под заглавием «Татарские пословицы» арабским шрифтом напечатано 19 пословиц.

1838

17. Кыйссаи Сэйфелмөлек. – Казан: Ун-т тип., 1838. – 115 б. Аннотациясе 1807 елгы басма тасвирламасында бирелә.

18. Татарский миф о фортуне // Мос. наб. – 1838. – Ч. 16. – С. 617–621.

Сюжет мифа с комментариями.

19. * Нечто о Кудеяре // Россия (СПб.). – Ч. 27. – 1838. – Кн. 3. – С. 70–72.

Изложение легенды о Кудеяре с комментариями.

20. * Предание о Елабужском Чертовом городище: (Из «Вятских губернских ведомостей») // Россия (СПб.). – Ч. 30. – 1838. – Кн. 10. – С. 23–24.

Изложение легенды с комментариями.

21. Кыйссаи Йосыф галэйһиссэлам. – Казан: Ун-т тип., 1839. – 120. 2 б. – 2000.

Кыйссаның тексты.

1840

22. Кыйссаи Сэйфелмөлек. – Казан: Ун-т тип., Рэхмәтулла Әмирхан улы нәшере, 1840. – 125 б.

Аннотациясе 1807 елгы басма тасвирламасында бирелә.

23. Шопен И. И. Кер-Оглу: Татарская легенда // Маяк современного просвещения и образованности. – СПб., 1840. – Ч. II. – С. 15, 16.

Обзор содержания и отрывки из текста.

1841

23а. Кыйссаи Йосыф. – Казан: Шевич. тип., 1841. – 120 б.

Текст.

24. * Кыйссаи Сэйфелмөлек. – Казан: Шевич. тип., 1841. – 125 б.

Аннотациясе 1807 елгы басма тасвирламасында бирелә.

1842

25. Кыйссаи Йосыф галэйһиссэлам. – Казан: Ун-т тип., 1842. – 120 б.

Текст.

26. Иванов М. Татарская хрестоматия. – Казань: Тип. ун-та, 1842. – 320 с.

В сборнике представлены и произведения татарского фольклора: 128 пословиц, 70 песен, 34 загадки и тексты сказок. Татарские тексты напечатаны арабским шрифтом. Дан перевод на русский язык.

1843

27. Фукс К. Ф. Татарская свадьба // Каз. губ. вед. – 1843. – № 48. – С. 301–304; № 49. – С. 309–312. – (Неофициальная часть).

Описание свадьбы и об исполняемых на ней песнях.

1844

28. Фукс К. Ф. Казанские татары в статистическом и этнографическом отношениях. – Казань: Тип. ун-та, 1844. – 131 с.

На стр. 44–49 даны переводы татарских песен, а также такмаков.

29. Фукс К. Ф. Татарская свадьба и женщины // Каз. губ. вед. – 1844. – № 1, 2, 3.

Описание свадьбы и об исполняемых на ней песнях.

1845

30. Лэтайф Хужа Насретдин эфэнде. – Казан: Шевиц. тип., 1845.

Хужа Насретдин мээклэре (текстлар).

Реф.: Мэхмүтов Х. Хужа Насретдин Казанда // Соц. Татарстан. – 1983. – 25 март.

31. Сабан-туй – татарский праздник // Каз. губ. вед. – 1845. – № 26. – (Неофициальная часть).

Описание праздника, об исполняемых там играх, музыке и песнях.

1846

32. Кыйссаи Йосыф вэ Зөлэйха. – Казан: Р. Сэгыйтов тип. һәм нәшере, 1846. – 96 б.

Текст.

33. Кыйссаи Йосыф галэйһиссэлам. – Казан: Ун-т тип., 1846. – 120 б.

Текст.

34. Крузе В. Предание об Ахтубе. – 1846. – № 31. – С. 215–217. – (Неофициальный отдел).

Разбор татарской легенды.

35. Саблуков Г. Черты из жизни русских татар // Сар. губ. вед. – 1846. – № 25. – 22 июня. – С. 171–173; № 27. – 6 июня. – С. 186–189; № 29. – 20 июля. – С. 201–204. – 1849. – № 2. – 8 янв. – С. 1–3. – (Часть неофициальная, отд. 2).

В № 25 – «Пение» – о чтении книг на отдельные мотивы; в № 27 – о «Хутбе»¹; в № 29 – «Предание о начале ислама в странах Волжских»; в № 29 – «Черты народной литературы» (представляет текст татарских анонимных сочинений); в № 2 за 1849 год – сведения о народной медицине.

---

¹ Хутба – речь, проповедь.

1847

36. Йосыф вэ Зөлэйха. – Казан: Р. Сэгыйтов тип. һәм нәшере, 1847. – 96 б.

Текст.

37. Кыйссаи Йосыф галэйһиссэлам. – Казан: Ун-т тип., 1847. – 120 б.

Текст.

38. Кавелин А. Древние Болгары: (Из бумаг Кафтанникова) // Б-ка для чтения. – № 82. – 1847. – С. 42–59.

Предания о Великом Волгаре, в том числе легенда «Янмый торган кыз».

39. Нечто об увеселениях во время Сабана // Каз. губ. вед. – 1847. – № 25. – С. 319–321. – (Неофициальная часть).

Описание народного праздника Сабантуй, об играх, песнях, исполняемых во время праздника.

40. Саблуков Г. Богослужбное пение русских татар // Сев. пчела. – 1847. – № 255. – 7 окт.

О чтении так называемых «көйле китап», как «Кыйссаи Йосыф», «Ахырзаман» и др.

41. Черты из жизни татар: Пение // Ряз. губ. вед. – 1846. – 24 авг. – № 34.

О песенном творчестве и исполнении песен у рязанских татар.

1848

42. Сөлэйман галэйһиссэлам кыйссасы. – Казан: Шевич. тип., Мөхәммәдсадык Габделжәббар углы нәшере, 1848. – 16 б.

Текст.

43. Артемьев А. Джиин или Зиин – народный татарский праздник // Каз. губ. вед. – 1848. – № 26. – С. 208–211. – (Неофициальная часть).

Описание народных игр, исполнения песен во время джиена.

1849

44. * Йосыф вэ Зөлэйха. – Казан: Р. Сэгыйтов тип. һәм нәшере, 1849.

Текст.

45. Йосыф вэ Зөлэйха. – Казан: Ун-т тип., 1849.

Текст.

46. Кыйссаи Сәйфелмөлек. – Казан: Ун-т тип., 1849.
Аннотациясе 1807 елгы басма тасвирамасында бирелә.

1850

46. Артемьев А. Сабан и джиен – народные татарские праздники // Москвитянин. – 1850. – Ч. 3. – № 11. – С. 52–62; № 12. – С. 52–68.

Описание праздников, об исполняемых на них играх и татарских песнях.

47. * Иванов Н. С. Сведения о городе Мензелинске и его округе // Россия (СПб.). – Ч. 29. – 1850. – С. 21–25.

Предания о городе и пугачевском восстании.

49. Милькович. Быт и верования татар Симбирской губернии // Сим. губ. вед. – 1851. – № 44. – С. 1–3; № 45. – С. 1–4.

О музыкальном фольклоре и песнях.

1852

50. Небольсин П. И. Иногородцы Астраханской губернии: Заметки о Кундровских татар // Вестн. рус. геогр. об-ва. – 1851. – II. – Отд. 5. – С. 1–30.

Приведены сведения по этнографии, а также о песнях астраханских татар.

51. Ваһапов Габдуш. Русча-татарча әлифба: Ошбу китапта горуфта истигъмал ителә торган сүзләр, сөйләшүләр, кыска хикәятләр һәм төньяк татарларының жырлары мөстәгъмәл улынмыштыр. – Казан: Ун-т тип., 1852. – 64 б.

Басманың исеме русча да бирелә: «Русско-татарская азбука, составленная Вагабовым, в коей помещены употребительнейшие слова, разговоры, краткие повести и песни северных татар».

Гарәп шрифтында басылган хикәятләр, жырлар текстлары һәм аларның рус теленә тәржемәләре.

52. Китап кыйссаи хәзрәте Йосыф галәйһиссәлам. – Казан: Коковин тип., 1852. – 88 б.

Текст.

53. Фәезханов Габделгалләм, тәрж. Китабы тутый намә. – Казан: Ун-т тип., Ягъкуб Мөхәммәдъяров һәм Рәхмәтулла Әмирханов нәшере, 1851. – 272 б.

Көнчыгыш әкиятләре циклы.

1853

54. Китап кыйссаи хэзрәте Йосыф ән-нәби. – Казан: Ун-т тип., 1853. – 88 б.

Текст.

55. Костров Н. Кизильские татары // Каз. губ. вед. – 1853. – № 45 – 2 нояб.

Дано описание свадьбы и сведения об исполняемых на ней песнях.

1854

56. Китап кыйссаи хэзрәте Йосыф ән-нәби галәйһиссәлам. – Казан: Ун-т тип., 1854. – 88 б.

Текст.

57. Сөләйман кыйссасы. – Казан: Коковин тип., 1854. – 16 б.

Текст.

58. Берг Н. Песни разных народов: Перевод. – М.: Тип. университета, 1854. – 556 с.

На стр. 227–234 «Татарские лирические песни», записанные и переведенные на русский язык Симбирским татаринном Фет-Куллою Назаречым и «Башкирские», сообщенные П. Н. Петровым. Тексты песен даны на татарском языке арабским шрифтом и в переводе на русский язык.

59. Костров Н., князь. Кизильские татары // Москвитянин. – 1854. – Т. III. – № 11. – Июнь. – Кн. 1. – Отд. V. – С. 150–152. – (Отдел «Смесь»).

Дано описание исполнения песен на свадьбе.

60. Turnerelli, Edward. Kazan, the ancient Capital of the Tatar Khans. – Vol. II. – London, 1854. – VII. – 316 p.

На стр. 1–97 об обрядах, обычаях татар. Образцы любовной лирики, песен. На стр. 97–116 – о татарских народных и религиозных праздниках.

1855

61. Китап кыйссаи хэзрәте Йосыф ән-нәби галәйһиссәлам. – Казан: Коковин тип., 1855. – 88 б. – 4800.

Текст.

1856

62. Ваһабов Габдүш. Русча-татарча әлифба: (2 басма). – Казан: Ун-т тип., 1856. – 24 б.

Тулы исеме һәм аннотациясе 1852 елгы басма тасвирламасында.

63. Китап кыйссаи хэзрәте Йосыф ән-нәби. – Казан: Коковин тип., Мөхсин Салихов нәшере, 1856. – 87 б. – 300.

Текст.

64. Богатырские поэмы Минусинских татар. – СПб.: Тип. Э. Праца, 1856. – 74 с.

Стр. 3–6 – история собирания и анализ богатырских поэм. Стр. 7–65 – тексты пяти поэм в русском переводе. Стр. 66–74 – «Примечания».

65. Березин И. Народные пословицы турецкого (тюркского) племени: (Статьи 1-я и 2-я) // Б-ка для чтения. – 1856. – Т. 136. – Отд. 3. – С. 79–107; Т. 137. – Отд. 3. – С. 83–116.

Имеется отд. оттиск.

Краткий обзор тюркских народов, классификация их по языку, о значении пословиц и поговорок, взаимовлиянии их с пословицами и поговорками других народов. Приведено около 2000 татарских, башкирских, киргизских (казахских), крымско-татарских пословиц, некоторые на языке оригинала. Материал классифицирован по разделам «Добро», «Зло» и т.п.

Реф.: Мәхмүтов Х. Хезмәтгәшлек жимешләре [Плоды сотрудничества] // Соц. Татарстан. – 1983. – 6 май.

1857

66. Ваһабов Габдуш. Үзи-үзидән өйрәткеч: 6 басма. – Казан: Ун-т тип., 1857. – 60 б.

Тулы исеме һәм аннотациясе 1864 елгы басма тасвирламасында китерелгән.

67. Кыйссаи бер залим гайяр вә галим казыйны хак тәгалә бер галим угърының кулына грифтар кыйлып күп дәлилләр берлә казыйны рисвай жиһан кылган кыйсса торур. – Казан: Ун-т тип., Жиһанша Яушев нәшере, 1857. – 8 б. – 4800.

Текст.

68. Кыйссаи Йосыф пәйгамбәр. – Казан: Ун-т тип., 1857. – 76 б.

69. * Китап кыйссаи хэзрәте Йосыф ән-нәби. – Казан: Ун-т тип., 1857.

Текст. Ике тапкыр басыла.

70. Кыйссаи әл-Мансур әл-Хәлләж. – Казан: Ун-т тип., Мөхсин Салихов нәшере, 1857. – 16 б. – 4800.

Текст.

71. Махмутов Г. Практическое руководство к изучению татарского языка. – Казань: Тип. ун-та, 1857. – VII, 255 с.

В конце издания как образцы речи приведены пословицы, поговорки и крылатые слова.

1858

72. * Китап кыйссаи хэзрәте Йосыф ән-нәби галәйһис-сәлам. – Казан: Ун-т тип., 1858.

Текст. Ике тапкыр басыла.

73. * Кыйссаи Сәйфелмөлек. – Казан: Ун-т тип., 1858.

Аннотациясе 1807 елгы басма тасвирамасында бирелә.

74. * Суходольский Л. Легенда о Туляке // Вестн. рус. геогр. об-ва. – Ч. 24. – 1858. – С. 65–72.

Сюжет легенды с комментариями.

1859

75. Богатырские поэмы Минусинских татар // Этн. сб. – СПб., 1858. Вып. IV. – С. 83–154.

Тексты пяти богатырских поэм в русском переводе с примечаниями и предисловием. Автор не указан.

76. * Китап кыйссаи хэзрәте Йосыф ән-нәби. – Казан: Коковин тип., 1859.

Текст.

77. Кукляшев С. Диван хикәйте татар. – Казан: Ун-т тип., 1859. – III, 126 б.

Хрестоматиядә мәкальләр, хикәятләр, бәетләр, жырлар китерелгән. Титул битендә китапның русча исеме дә күрсәтелә: «Татарская хрестоматия...».

78. Апаньин И. Татарские песни // Том. губ. вед. – 1859. – № 2. – 9 янв.

Обрядовые песни сибирских татар на языке оригинала и в русском переводе.

79. Костров Н., князь. Песни минусинских татар II Енис. губ. вед. – 1859. – 25 июня. – № 30. – (Неофициальный отдел).

О характере мелодии этих песен, образцы текстов на языке оригинала и в переводе на русский язык.

80. Масловский Х. Быт, обряды и поверья мещеряков Пензенской губернии Керенского уезда // Вестн. рус. геогр. об-ва. – 1859. – Ч. 27. – СПб., 1860. – С. 111–124.

Содержание легенды о Кудояре, сведения о татарах, живших в этих местах; предание о татарском кладбище близ села Большие Ижморы.

1860

81. * Кыйссаи Йосыф. – Казан: Ун-т тип., 1860.

Текст.

82. [Па] Шино П. Волжские татары // Современник. – 1860. – Т. XXX, (Май-июнь). – С. 255–290.

Автор в научных целях выезжал в татарские села и непосредственно описал обряды, обычаи, хороводы, быт татарских крестьян Казанской губернии. Приведены описание праздника Джиен, образцы татарских народных песен.

83. Ваһабов Габдуш. Русча-татарча элифба. – (3 басма). – Казан: Ун-т тип., 1860. – 48 б.

Тулы исеме һәм аннотациясе 1852 елгы басма тасвирламасында китерелә.

1861

84. Китап кыйссаи хэзрәте Йосыф ән-нәби. – Казан: Ун-т тип., 1861. – 36 б.

Текст.

85. Лаптев М. Материалы для географии и статистики России, собранные офицерами генерального штаба: Казанская губерния. – СПб.: Военная тип., 1861. – 613 с.

Стр. 214–231 – «Татары», где наряду с описанием татарской свадьбы, народных праздников «Сабан», Джиен», приведены образцы татарских народных песен в переводе на русский язык.

1863

86. * Китап кыйссаи хэзрәте Йосыф ән-нәби. – Казан: Коконин тип., 1863.

Текст.

87. Сәед Яхья Зыятдин. Кәнжинәи хикмәт Әбү Гали Сина / Төрөкчәдән Габдрәшит углы Габдулла тәржемәсе. – Казан: Ун-т тип., 1863. – 144 б.

Әбү Гали Сина хикмәтләре.

1864

88. Ваһабов Габдүш. Үзи-үзидән өйрәткеч: Татарларга урысча һәм урысларга татарча сөйләшәргә. – Казан: Ун-т тип., 1864. – 96 б.

Исеме рус телендә дә бирелә: «Самоучитель для русских по-татарски и для татар по-русски. В 4-х отделах: 1) Слова и разговоры с подстрочным надписом, 2) Басни с выставлением гласных знаков, 3) Для украшения два рассказа: один на русском, другой на татарском языке и 4) Татарские песни без выставления гласных знаков».

1852 елны чыга башлаган «Русча-татарча әлифба»ның үзгәртелгән варианты. Әкият, жыр текстлары белән. Бу басманың икенче тапкыр чыгуы күрсәтелми.

89. * Китап кыйссаи хәзрәте Йосыф ән-нәби. – Казан: Ун-т тип., 1864.

Текст.

90. * Кыйссаи Сәйфелмөлек. – Казан: Ун-т тип., 1864.

Аннотациясе 1807 елгы басма тасвирламасында бирелә.

1865

91. Костров Н., князь. Этнографические заметки о кизильских татарах // Зап. Сиб. отд. рус. геогр. об-ва. – Иркутск, 1865. – Кн. VIII. – С. 97–121.

Сведения об одежде, обрядах, женитьбе, занятиях, быте; на стр. 107–108 и 119–121 – тексты свадебных песен в русском переводе, далее две песни в оригинале, о характере мелодии, о музыкальных инструментах и о танцах.

1867

92. Ваһабов Г. Үзи-үзидән өйрәткеч: Татарларга урысча һәм урысларга татарча сөйләшәргә. – 4 рәт басылды: Тәмам яңадан төзәтелде. – Казан: Ун-т тип., 1867. – 96 б.

Исеме рус телендә дә бирелә. Тулы исемен һәм аннотациясен 1864 елгы басма тасвирламасыннан карагыз.

93. Кыйссаи хәзрәте Йосыф. – Казан: Ун-т тип., 1867. – 68 б.

Текст.

94. Емельянов А. Каралат: (Легенда Астраханских татар) // Восток (Астрахань). – 1867. – № 3. – 20 янв. – С. 29; № 11. – 17 марта. – С. 108–110; № 15. – 14 апр. – С. 147–152.

Легенда изложена в виде рассказа от имени Абдулсадика Абдрахманова, у которого автор часто бывал в гостях. Легенда исторического содержания, связанная с Астраханью и ее окрестностями.

1868

95. Насыйри К., тәрж. Кырык вәзир кыйссасы. – Казан: Ун-т тип., 1868. – 163 б.

Көнчыгыш әкиятләре циклы.

96. Vambéry Ármin H. Éjszaki Tatárok dalai // Nyelvtudományi Közlemények (Budapest) – 1868. – 117 p. – Revue: Schott Wilhelm // Zeitschrift der Deutschen Morgenländischen Gesellschaft. – Vol. 23. – 1869. – S. 497.

Песни северных (казанских) татар на языке оригинала и в переводе на венгерский язык.

1869

97. Ваһабов Г. (Жыючы). Жырулар. – Казан: Коковин тип., 1869. – 24 б. – 1400.

Текстлар.

1870

98. Ваһабов Габдуш. Үзи-үзидән өйрәткеч. – 5 басма. – Казан: Ун-т тип., 1871. – 96 б.

Тулы исеме һәм аннотациясе 1864 елгы басма тасвирламасында.

99. * Кыйссаи Йосыф. – Казан: Ун-т тип., 1871.

Текст.

100. Жамигъ әл-ләтаиф. – Казан, 1871. – 48 б. – 1500.

Мәзәкләр жыентыгы.

101. Риттих А.Ф. Материалы для этнографии России: Казанская губерния: XVI-тая. – Казань: Тип. ун-та, 1870. – Ч. II.

Стр. 5–38 – «Татары». В приложении. – «Песни и мелодии казанских татар, чуваш и черемисе», среди них татарские песни «Йөгәрә үрдәк баласы бодайдан», «Тәфтиләү», «Сөрмәле каш» и одна песня без названия; с нотами.

Стр. 24–38 – переводы татарских песен на русский язык, характеристика их по тональности, об исполнении, строении песен, сведения о татарской свадьбе, народных праздниках «Сабан», «Джиен».

102. Покровский Ив. П. Сборник башкирских и татарских песен, в подлиннике представленный в отдел действительным членом Ив. Покровским / С татарского перевел член-сотрудник Сул. Батыршин, перевод рассмотрен и исправлен действительным членом Н. М. Бекчуриным // Зап. Орен. отд. рус. геогр. об-ва, 1870. – Казань: Тип. ун-та, 1870. Вып. 1. – С. 151–229.

Приведены 205 песен-куплетов арабским шрифтом на татарском языке и их переводы на русский язык. И. П. Покровский выражает благодарность Ю. Аминову за помощь в сборе этих песен.

1871

103. Яс-кий Н. Обычай татар на Руси // Воск. досуг. – 1871. – Т. XVIII. – № 36. – С. 171–173.

Обряд женитьбы. О песнях и танцах на свадьбе, о характере их исполнения, перевод двух татарских песен на русский язык.

1872

104. Кыйссаи Жәмжәмә Солтан. – Казан: Ун-т тип., 1872. – 16 б. – 4800.

Текст.

105. Радлов В. В. Образцы народной литературы тюркских племен, живущих в южной Сибири и Дзунгарской степи: Ч. IV. Наречия барабинцев, тарских, тобольских и тюменских татар. – СПб.: Тип. имп. АН, 1872. – XV, 411 с.

Предисловие автора, краткая историческая справка о сибирских татарах. Приведены тексты сказок, легенд, преданий, песен на языке оригинала в русской транскрипции. Указаны места записей произведений.

1873

106. Кыйссаи Йосыф. – Казан: Ун-т тип., 1873. – 36 б. – 4800.
Текст. Ике тапкыр басыла.

107. Мәжмәгъль ләтаиф. – Казан: Ун-т тип., 1873. – 48 б. – 4800.

Мәзәкләр жыентыгы.

1874

108. Насыйри К., тәрж. Кырык вәзир кыйссасы. – Казан: Ун-т тип., 1874. – 80 б. – 1200.

Көнчыгыш әкиятләре циклы.

1875

109. Кыйссаи Бүз егет. – Казан: Ун-т тип., 1875. – 40 б. – 1200.

Текст.

110. Игнатъев Р. Г. Сказания, сказки и песни, попадавшие в рукописях татарской письменности и устных пересказах у инородцев-магометан Оренбургской губернии // Зап. Орен. отд. геогр. об-ва, 1875. – Т. III. – С. 183–236. – В приложении два напева.

Приведены пересказы отдельных татарских сказок, песен и наблюдения автора по татарскому фольклору.

111. Bálint, Gabor. Kazáni-Tatár Nyelvtanulmányok: I. Füzet: Kazani-Tatár szövegek; II. Füzet: Kazani-Tatár szótár. – Budapest, A M. T. Akademie könyvkiadóhivatalabon, 1875–1876.

Т. 1. 170 с.; Т. 2. 178 с. В первом томе: «Борынгылар эйткән сүзләр» – пословицы и поговорки – 144 (с. 1–5); «Йомаклар» – загадки – 46 (с. 5–7); «Жырлар» – песни – 64 (с. 7–16); «Бәетләр» – байты – 4 (с. 16–23); «Әкиятләр» – сказки – 34 (с. 23–59); «Керәшеннәрнең ышана торган кирәмәтләре» – поверья крещеных татар: «өй иясе», «сарай иясе», «су иясе», «урман иясе», «шүрәле», «калбасты», «убыр» (с. 59–64). Далее – отрывки из книг, изданных христианскими миссионерами на татарском языке. На стр. 83–170 – переводы вышеприведенных материалов на венгерский язык.

Т. 2 – татарско-венгерско-немецкий словарь на основе текстов произведений татарского фольклора, представленных в 1-м томе. Татарские тексты даны латинской графикой.

Реф.: Мәхмүтов Х. Илләр гизеп, чикләр кичеп [Не зная границ] // Соц. Татарстан. – 1983. – 3 июнь.

1876

112. Кыйссаи Йосыф. – Казан: Коковин тип., 1876. – 80 б. – 2400.

Текст.

113. Кыйссаи Фәттахетдин. – Казан: Ун-т тип., Фәтхулла Амашев нәшере, 1876. – 80 б. – 1200.

Текст.

114. Максимов Семен. Описание древних народно-татарских (языческих) верований и нынешних крещеных татар // Изв. Каз. епархии. – 1876. – № 19. – С. 565–582; № 20. – С. 607–618.

1877

115. Йосыф китабы. – Казан: Коковин тип., 1877. – 80 б. – 4500.
Текст.

116. Кыйссаи Бүз егет. – Казан: Ун-т тип., 1877. – 32 б. – 2400.
Текст.

117. Кыйссаи Йосыф. – Казан: Ун-т тип., 1877. – 64 б. – 4800.
Текст.

118. Апакова М. Святочные игры у крещеных татар Казанской губернии: Материалы для этнографии. – Казань: Губерн. тип., 1877. – 28 с.

Описание «Нардуган уены», «Киенеп жөрү», «Сүз әйтешләр», «Көзге карау», «Кыз тыңлау», «Тәрәзә төбөндә тыңлау». Приведены тексты песен, «Сүз әйтешүләр».

1878

119. Кыйссаи Заркум. – Казан: Ун-т тип., 1878. – 48 б. – 2400.

Текст.

120. Кыйссаи Козы Көрпеш. – Казан: Ун-т тип., Шәмсетдин Хөсәен углы нәшере, 1878. – 18 б. – 2400.

Текст.

121. Кыйссаи Сәетбаттал. – Казан: Ун-т тип., 1878. – 40 б. – 2400.

Текст.

122. Кыйссаи Таһир. – Казан: Ун-т тип., Ш. Хөсәен нәшере, 1878. – 43 б. – 2400.

Текстны язып алучы, эшкәртүчесе Галиулла углы Лотфулла.

123. Мәймүнә Бану хикәяте. – Казан: Ун-т тип., 1878. – 16 б. – 5000.

Текст.

124. Лоссиевский М. Из суеверий и легенд мусульман Оренбургского края // Орен. лист. – 1878. – №№ 27, 36, 38.

Тексты, описания, комментарии.

124. Софийский И. Заговоры и заклинания крещеных татар Казанского края: Лекция в Казанском миссионерском Приюте // Изв. Каз. епархии. – 1878. – № 2. – С. 38–55; № 12. – С. 343–344.

Имеется отд. оттиск. Даны описания «Багучы», «Күремче», «Күрәзә», «Кугытчы» и заговоры «Очан имләү» (лечение очана), «Арпа

имләү» (лечение ячменя), «Кайрак имләү» (лечение твердых опухолей), «Сызлавык өшкерү» (заговор чирея), «Кискәнне өшкерү» (заговор нарезе), «Зыяндаш теле» (заговор порчи), «Бизгәк» (малярия), дано содержание легенды «Шурале».

Тексты заговоров и заклинаний даны на татарском языке и в русском переводе.

1879

126. Кыйссаи Мөхәммәд Әбү-Жәхис. – Казан: Ун-т тип., 1879. – 16 б. – 5000.

Текст.

127. Кыйссаи Салсал. – Казан: Ун-т тип., 1879. – 96 б. – 4800.

Текст.

128. Кыйссаи Таһир. – Казан: Ун-т тип., 1879. – 48 б. – 4800.

Текст.

129. Мәкаләти кыргыз. – Казан: Ун-т тип., Фәтхулла Амашев нәшере, 1879. – 8 б. – 5000.

Татар, казакъ халык мәкальләре текстлары.

130. Мәкәржә бәете. – Казан: Ун-т тип., Амашев нәшере, 1879. – 15 б.

Текст.

131. Пәһлеван кыйссасы. – Казан: Ун-т тип., 1879. – 16 б. – 4800.

Текст.

132. Vambery, Hermann. Die primitive Cultur des Turko-Tatarischen Volkes. – Leipzig, F.A. Brockhays, 1879. – VIII. – 276 s.

О народной поэзии, песнях, танцах, музыке, обрядах тюркских народов, в том числе и татар. Рассмотрены следующие жанры татарского фольклора: «жыр» (песня), «мәкаль-әйтәмнәр» (пословицы и поговорки), «уеннар» (игры), «жомак» (загадка) и «уен кораллары» (музыкальные инструменты).

1880

133. Codex Cumanicus bibliothecae ad templum divi Marci Venetiarum primum ex integro edidit Comes Geza Kuun. – Budapestini, editio scient: Academiae Hungaricae, 1880.

Словарь кипчакского (половецкого) языка, составленный в 1303 г. Помещено также 46 загадок. Тексты латинским шрифтом.

134. Кыйссаи Сэйфелмөлек. – Казан: Коковин тип., 1880. – 72 б. – 7000.

Аннотациясе 1807 елгы басма тасвирамасында бирелә.

135. Кыйссаи Хужа Гаффан вә һәм Сәед Ваккас. – Казан: Ун-т тип., Фәтхулла Бикбау углы Кәтиев нәшере, 1880. – 46 б.

Текст.

136. Кыйссаи хәзрәте Йосыф. – Казан: Коковин тип., 1880. – 64 б.

Текст.

137. Мәгъшук намә. – Казан: Коковин тип., Жһиһанша углы нәшере, 1880. – 23 б. – 6500.

Тулы исеме һәм аннотациясе 1881 елгы басма тасвирамасында.

138. Мәймүнә Бану хикәяте. – Казан: Коковин тип., 1880. – 16 б. – 5000.

Текст.

139. Насыйри К. Кабан күле хакында риваять // Казан календаре: 1881 ел өчен. – Казан, 1880. – Б. 38.

Текст һәм аннотация.

140. Насыйри К. Казан бәетендә мөзкүр Үлмәс вә Әбүл-халык хакында риваять // Казан календаре: 1881 ел өчен. – Казан, 1880. – Б. 39.

Текст һәм аннотация.

141. Насыйри К. Казанның кадимге ихатасы хакында риваятьләр // Казан календаре: 1881 ел өчен. – Казан, 1880. – Б. 39.

Текст һәм аннотация.

142. Насыйри К. Казан шәһәре хакында риваятьләр // Казан календаре: 1881 ел өчен. – Казан, 1880. – Б. 39.

Текстлар һәм аннотацияләр.

143. Насыйри К., төз. Кырык бакча. – Казан: Перов литографиясе, 1880. – 58 б. – 2000.

Кырыгынчы бүлектә жыр, бәет, мәкальләр, табышмак текстлары бирелгән.

144. Салихов М., төз. Табышмаклар һәм һөртөрле халык арасында әйтелә торган мәкальләр. – Казан: Коковин тип., 1880. – 16 б. – 2400.

Текстлар.

Реф.: Мәхмүтов Х. Һәр урынга мәкаль бар // Соц. Татарстан. – 1983. – 5 авг.

145. Насыйри К. Әмә тавы хакында риваять. – Хан мәчете хакында риваять // Казан календаре: 1881 ел өчен. – Казан, 1880. – Б. 37–38.

Текст һәм аннотация.

146. Насыров Каюм. Поверья и обряды Казанских татар, образовавшиеся мимо влияния на жизнь их суннитского магометанства / Зап. рус. геогр. об-ва по отд. этнографии. – Т. VI. – 1880. – С. 240–270.

С предисловием проф. В. Григорьева от 8 января 1868 года.

На стр. 240–257: Поверья: су бабасы, су иясе, су анасы, юха, убыр, албасты, өрәк, бичура, өй иясе, абзар иясе, чәчәк анасы, чәчәк иясе, шүрәле, жен, дию пәрие.

На стр. 258–260 – «Татарская сказка о Гюл-Назике» – на рус. языке. На стр. 261–263: Суевренные приметы: домашние животные, птицы домашние и дикие, части собственного тела, то или другое положение одежды. Языческие обряды и заговоры – с текстами, стр. 263–270.

1881

147. Бүз егет. – Казан: Ун-т тип., 1881. – 24 б. – 4500.

Текст.

148. Ваһабов Габдуш. Үзи-үзидән өйрәткеч. – 7 басма. – Казан: Ун-т тип., 1881. – 60 б.

Тулы исеме һәм аннотациясе 1864 елгы басма тасвирламасында.

146. Кыйссаи Фәтхәтдин. – Казан: Ун-т тип., Фәтхулла жәмәгәте Хәсниҗамал Бикбау кызы нәшере, 1881. – 79 б.

150. Ләтаиф Хужа Насретдин. – Казан: Ун-т тип., 1881. – 32 б. – 4200.

Хужа Насретдин мәзәкләре.

151. Мәгъшук намә. – Казан: Ун-т тип., 1881. – 24 б. – 12 500.

Мәхәббәт хаты, халык жырлары текстлары.

152. Насыйри К., үзгәртеп тәржемәләүче. Әбү Гали Сина кыйссасы. – Казан: Ун-т тип., 1881. – 116 б.

Текст.

153. Хикәят Шаһ Моран. – Казан: Ун-т тип., 1881. – 96 б. – 4800.

Текст.

154. Жыен кыйссасы. – Казан: Ун-т тип., 1881. – 16 б. – 5000.
Патша чиновникларының халыкны талавын тасвирлаган бу әсәр цензура тарафыннан юкка чыгарылган. Аерым нөсхәләре генә сакланган.

155. Арзамасов М. Несколько преданий чувашей и татар Чебоксарского уезда // Уч. зап. Каз. ун-та. – 1882. – Кн. II. – С. 337–444.

Тексты с комментариями.

156. Зелинский С. П. Татарские пословицы и поговорки. Сборник Кавказа. – 1881. – Т. I. – С. 42–51.

Тексты.

157. * Костров Н. Народные предания татар о Кучуме и Ермаке // Сиб. газ. – 1881. – № 2.

Изложение преданий с комментариями.

1882

158. Кыйссаи Мөхәммәд Әбү-Жәхис. – Казан: Ун-т тип., 1882. – 16 б. – 10 000.

Текст.

159. Мәрткә киткән кызның вакыйгалары бәяһинда. – Казан: Жһанша углы нәшере, 1882. – 16 б.

Бәеткә охшаш халык ижаты әсәре.

160. Кыйссаи хәзрәте Йосыф. – Казан: Коковин тип., 1882. – 64 б. – 9600.

Текст.

161. Ләтаиф Хужа Насретдин әфәнде. – Казан: Коковин тип., Мифтахетдин углы нәшере, 1882. – 31 б. – 4800.

Хужа Насретдин мазәкләре.

162. Насыйри К. Алып адәмнәр // Казан календаре: 1883 елга. – Казан, 1882. – Б. 30.

Риваять тексты.

1883

163. * Бүз оглан кыйссасы. – Казан: Вечеслав тип., 1883. – 8 б. – 3500.

Текст.

164. Искәндәр кыйссасы. – Казан: Вечеслав тип., 1883. – 22 б. – 12 500.

Шигъри текст. Александр Македонский турында.

165. Кыйссаи балыкчының Гыйфрит тоткыны һәм аның мажарасы һәм Йәмән падишаның кыйссасы һәм балыкчы Ягъ-куб паша кыйссасы. – Казан, 1883. – 32 б.

Текст.

166. Кыйссаи Заркум. – Казан: Вечеслав тип., 1883. – 96 б. – 4800.

Текст.

167. Кыйссаи Мәлик Хәсән. – Казан: Ун-т тип., 1883. – 40 б. – 4800.

Текст.

168. Кыйссаи Салсал. – Казан: Вечеслав тип., 1883. – 70 б. – 4800.

Текст.

169. Кыйссаи Сәетбаттал. – Казан: Вечеслав тип., 1883. – 40 б. – 4800.

Текст.

170. Кыйссаи Сәйфелмөлек. – Казан: Коковин тип., 1883. – 72 б. – 4800.

Аннотациясе 1807 елгы басма тасвирамасында.

171. Кыйссаи Сөләйман. – Казан: Вечеслав тип., 1883. – 16 б. – 14 000.

Текст.

172. * Кыйссаи Шакир шәкерт, падша һашим балалары. – Казан: Ун-т тип., 1883. – 48 б. – 4200.

Текст.

173. Мәгъшук намә. – Казан: Вечеслав тип., 1883. – 20 б. – 4800.

Тулы исеме һәм аннотациясе 1881 елгы басма тасвирамасында.

174. Хикәят Былбыл намә. – Казан: Ун-т тип., Уразов нәше-ре, 1883. – 19 б. – 12 500.

«Кыйссаи Нәүрүз Кыйссаи ике былбылдар, ике кызлардыр» бә-тенең варианты.

175. Игнатъев Р. Народные приметы и поверья в Уфимской губернии // Справочная книга Уфимской губернии. – Уфа, 1883. – С. 3–8.

Описание примет и поверий татар и башкир.

176. Уметбаев М. И. Приметы, поверья, поговорки и изречения магометан Оренбургской губернии // Справочный листок Уфимской губернии. – 1883. – С. 12–14.

Тексты около 50 народных примет, поговорок и т.д.

1884

177. Ваһабов Габдуш. Үзи-үзидән өйрәткеч. – 8 басма. – Казан: Ун-т тип., 1884. – 61 б.

Тулы исеме һәм аннотациясе 1864 елгы басма тасвирламасында.

178. Китап кыйссаи хәзрәте Йосыф галәйһиссәлам. – Казан: Ун-т тип., 1884–85. – 64 б. – 4800.

Текст.

179 Кыйссаи Йосыф. – Казан: Коковин тип., 1884. – 64 б. – 10 000.

Текст.

180. Кыйссаи Чура батыр. – Казан: Вечеслав тип., 1884. – 16 б. – 12 500.

Шигъри текст.

181. Кыйссаи Чуртан бай. – Казан: Вечеслав тип., Нәжми Галиәкбәр нәшере, 1884. – 20 б. – 5000.

Текст.

182. Кыйссаи Шакир шәкерт, падша һашиим балалары. – Казан: Ун-т тип., 1884. – 48 б. – 4800.

Текст.

183. Насыйри К. Фәвакиһел жөләса фил әдәбият. – Казан: Ун-т тип., 1884. – 615 б. – 1200.

Фольклор әсәрләреннән мәзәкләр, бәетләр, җырлар, мәкальләр, табышмаклар текстлары да бирелгән.

Реф.: Мәхмүтов Х. Халыкныкын халыкка // Соц. Татарстан. – 1983. – 25 ноябрь.

184. Насыйри К., тәрҗ., төз. Жәваһирел хикәят вә әл-ашлә вә ләтаиф әр-риваять вә әл-әмсал. – Казан: Ун-т тип., 1884. – 139 б.

Хикәятләр, мәзәкләр, риваятьләр. Нигездә Көнчыгыш әдәбияты фольклоры әсәрләре.

185. Насыйри К. Чәй, кофе, себерке // Казан календаре: 1885 елга. – Казан, 1884. – Б. 36–38.

Риваятьләр текстлары.

186. Износков И. А. О сохранившихся преданиях по поводу названий русских и инородческих поселений в Казанской и соседних с нею губерниях // Труды четвертого археологического съезда в России, бывшего в Казани с 31 июля по 18 августа 1877 года. – Казань: Тип. ун-та. – Т. I. – Отд. 2. – С. 116–148.

Имеются сведения о топонимике края, связанной с татарскими легендами.

186. Нахратский В. М. Несколько преданий о г. Лаишеве и об окружающей местности // ИОАИЭ. – 1884. – Т. V. – С. 8–12.

1885

188. Vambery Hermann. Das Türkenvolk in seinen Ethnographischen Beziehungen. – Leipzig: F.A. Brockhaus, 1885. – 658 s.

На стр. 419–443, 518–526, 543–568 приведен обзор и сведения об обычаях, верованиях, народных праздниках, песнях, об игровых песнях татар, мишар, типтяр и ногайцев. На стр. 438–440 в переводе на немецкий язык приведены 20 татарских народных песен.

189. Катанов Н. Ф., 2-й. Золотая кукушка: Богатырская поэма Минусинских тюрков / Перевел и дописал примечаниями Н. Ф. Катанов. – СПб.: Тип. И.С. Леви. – 1885. – Вып. I. – 11 с.

Стр. 9–11. – «Примечания» Н.Ф. Катанова.

190. Катанов Н. Ф., 2-й. Замечания о богатырских поэмах Минусинских тюрков (Енисейской губернии). – СПб.: Тип. Буселя, 1885. – 8 с.

191. Малов Е. А. Сведения о мишарях: Этнографический очерк. – Казань: Тип. ун-та, 1885. – 75 с.

На стр. 9–22 приведены 22 «Анекдоты или сказки о мишарях». («Мишар хикэятләре»), на стр. 22–27 – 4 анекдота мишар, о днях недели.

Текст на татарском языке арабским шрифтом и параллельным переводом на русский язык.

1886

192. Бүз егет. – Казан: Чиркова тип., 1886. – 59 б. – 9000.

Текст.

193. Китап кыйссаи хэзрәте Йосыф галэйһиссэлам. – Казан: Чиркова тип., 1886. – 64 б. – 14 000.

Текст.

194. Китап кыйссаи хэзрәте Йосыф галәйһиссәлам. – Казан: Ун-т тип., 1866. – 64 б. – 6000.

Текст.

195. Фәезханов Габделгалләм, тәрж. Тутый намә китабы. – Казан: Ун-т тип., 1886. – 168 б. – 2400.

Көнчыгыш әкиятләре циклы.

196. Әбү Гали Сина. – Казан: Ун-т тип., Ш. Хөсәенов в-рислары нәшере, 1886. – 56 б. – 2400.

Ягъкуб Илҗебай эшкәрткән. Әбү Гали Сина хикмәтләре.

197. Radloff W. Das türkische Sprachmaterial des Codex Cumanicus // Memoires de l'Academie Imperiale des sciences de St.-Petersbourg. – VII serie. – 1887. – Т. XXXV. – № 6.

Наряду с текстами Кодекс Куманикус автор приводит некоторые куманские загадки, дает транскрипцию и перевод их на немецкий язык.

198. Ваһабов Габдуш. Үзи-үзидән өйрәткеч. – 9 басма. – Казан: Ун-т тип., 1887. – 61 б.

Тулы исеме һәм аннотациясе 1864 елгы басма тасвирламасында.

199. Ләтаиф Хужа Насретдин. – Казан: Ун-т тип., Шәмсетдин Хөсәен углы нәшере, 1887. – 31 б. – 2400.

Хужа Насретдин мазәкләре.

200. Мәҗмәгыль ләтаиф. – Казан: Ун-т тип., 1887. – 48 б. – 6000.

Мазәкләр җыентыгы.

201. Насыйри К., тәрж., төз. Жәвахирел хикәят... – 2 басма. – Казан: Ун-т тип., 1887. – 139 б. – 2400.

Тулы исеме һәм аннотациясе 1884 елгы басма тасвирламасында.

202. Фәезханов Габделгалләм, тәрж. Тутый намә китабы. – Казан: Ун-т тип., 1887. – 168 б. – 2400.

Көнчыгыш әкиятләре циклы.

1888

203. Бигаять мәгъшук намә: Шәһре Казан губернасында бер кариядә булган мөселманнарның яшләрәннән бидәгәтьләр вә шигырьләр илән сүзләшкән сүзләредер. – Казан: Ун-т тип., 1888. – 32 б.

Мәхәббәт хатлары, халык җырлары.

204. Бигаять мәгъшук намә: Бер егет илә бер кызның күңел-дән сөйләшкән сүзләредер. – Казан: Шәмсетдин Хөсәен углы нәшере, 1888. – 32 б.

Мәхәббәт хатлары, халык җырлары.

205. Китап кыйссаи Нәүрүз – кыйссаи ике былбылдыр, ике кызлардыр. – Казан: Вечеслав тип., 1888. – 24 б. – 4800.

Бәет тексты.

206. Кыйссаи Заркум. – Казан: Ун-т тип., Ш. Хөсәенов вәрислары нәшере, 1888-4, 96 б. – 2400.

Текст.

207. Кыйссаи Камбәр. – Казан: Ун-т тип., 1888. – 23 б. – 2400. Текст.

208. Кыйссаи Мәлик Хәсән. – Казан: Ун-т тип., Ш. Хөсәен нәшере. – 1886. – 32, 3 б. – 2400.

Текст.

209. Кыйссаи Салсал. – Казан: Ун-т тип., 1888. – 100 б. – 2400.

Текст.

210. Кыйссаи Сәетбаттал. – Казан: Чиркова тип., 1888. – 39 б. – 2400.

Текст.

211. Кыйссаи Сәйфелмөлек. – Казан: Чиркова тип., 1888. – 72 б. – 7500.

Аннотациясе 1807 елгы басма тасвирламасында.

212. Кыйссаи Таһир илә Зөһрә. – Казан: Ун-т тип., 1888. – 73 б. – 2400.

Текст.

213. Кыйссаи Таһир илә Зөһрә. – Казан: Вечеслав тип., 1888. – 65 б. – 4800.

Текст.

214. Кыйссаи Чуртан байның балалары һәм кыйссаи Бәһрәм. – Казан: Ун-т тип., 1888. – 32 б. – 2400.

Текст.

1889

215. Бүз оглан Әхмәдбәк һәм Йосыфбәк. – Казан: Ун-т тип., 1889. – 80 б. – 1500.

Текст.

216. Ваһабов Габдуш. Үзи-үзидән өйрәткеч. – 10 басма. – Казан: Ун-т тип., 1889. – 61 б.

Тулы исеме һәм аннотациясе 1864 елгы басма тасвирламасында.

217. Иран дустанда булган гажәеп бер хикәят. – Казан: Вечеслав тип., 1889. – 35 б. – 4800.

Текст.

218. Кыйссаи Бүз егет. – Казан: Ун-т тип., Минһажетдин углы нәшере, 1889. – 59 б. – 3000.

Текст.

219. Кыйссаи Нәүширван. – Казан: Ун-т тип., 1889. – 24 б. – 4800.

Текст.

220. Кыйссаи Таһир илә Зөһрә. – Казан: Ун-т тип., 1889. – 72 б. – 4800.

Текст.

221. Кыйссаи Шакир шәкерт, падша һашим балалары. – Казан: Ун-т тип., Ш. Хөсәен нәшере, 1889. – 48 б. – 2400.

Текст.

222. Насыйри К., тәрж., төз. Жәваһирел хикәят. – Казан: Ун-т тип., 1889. – 139 б. – 1200.

Тулы исеме һәм аннотациясе 1884 елгы басма тасвирламасында.

223. Насыйри К., үзгәртеп тәржемәләүче. Рисаләи Әл-әхкәмә Әбү Гали Сина кыйссасы. – Казан: Ун-т тип., 1889. – 112 б. – 1200.

Текст.

224. Хикәят Көр оглы Солтан. – Казан: Ун-т тип., 1889. – 92 б. – 1500.

Текст.

225. Хикәят Мәргубә хатын. – Казан: Ун-т тип., 1889. – 2400.

Текст.

226. Фәезханов Габделгалләм, тәрж. Кәлилә вә Димнә китабы. – Казан: Вечеслав тип., 1889. – 72 б. – 2400.

Көнчыгыш әкиятләре циклы.

227. Фәезханов Габделгалләм, тәрж. Кәлилә вә Димнә китабы. – Казан: Ун-т тип., 1889. – 78 б. – 1200.

228. Фәезханов Габделгалләм, төз. Хикәят вә мәкаләт: Унике хикәят, өч төрле гүзәл бәетләр һәм биш йөздән

артыграк мәкальләр. – Казан: Вечеслав тип., 1889. – 29 б. – 3000.

Реф.: Мәхмүтов Х. Бер китапның биш басмасы // Соц. Татарстан. – 1983. – 12 авг.

229. Усия тамашасы. – Казан: Ун-т тип., 1889. – 8 б. – 1200. Бәеткә охшашлы әсәр.

230. Дмитриев А. Древние Булгары и татарские о ней предания // ИОАИЭ. – 1889. – Т. VII. – Вып. 2. – С. 1–16.

Сюжеты исторических татарских легенд.

1890

231. Бер кыйссаи нәсыйхәт: (Усаллык илә хәлеңне төзәтә алмассың). – Казан: Ун-т тип., 1890. – 24 б.

Текст.

232. Бүз оглан Әхмәдбәк һәм Йосыфбәк. – Казан: Ун-т тип., 1890. – 76 б. – 4800.

Текст.

233. Китап кыйссаи хәзрәте Йосыф галәйһиссәлам. – Казан: Чиркова тип., Ишморад углы нәшере, 1890. – 64 б. – 9500.

Текст.

234. Китап кыйссаи хәзрәте Йосыф галәйһиссәлам. – Казан: Ун-т тип., 1890. – 64 б. – 5000.

Текст.

235. Кыйссаи Зиядә Шаһ Морад. – Казан: Ун-т тип., 1890. – 48 б. – 2400.

Текст.

236. Кыйссаи Козы Көрпеш. – Казан: Ун-т тип., 1890. – 18 б. – 2400.

Текст.

237. Хикәят Көр оглы Солтан. – Казан: Ун-т тип., 1890. – 90 б. – 4800.

Текст.

238. Кыйссаи Мәлик Хәсән. – Казан: Ун-т тип., 1890. – 35 б. – 4800.

Текст.

239. Кыйссаи Шакир шәкерт, падша һашиим балалары. – Казан: Ун-т тип., 1890. – 48 б. – 4800.

Текст.

240. Кыйссаи Чуртан байның балалары. – Казан: Ун-т тип., 1890. – 19 б. – 4800.

Текст.

241. Көлхани (төз.). Зарбе әмсал китабы. – 1 басма. – Казан: Ун-т тип., 1890. – 48 б.

Мәзәк текстлары.

242. Ләтаиф Хужа Насретдин. – Казан: Ун-т тип., 1890. – 31 б. – 2400.

Хужа Насретдин мәзәкләре.

243. * Насыйри К., тәрж. Кырык вәзир китабы. – Казан: Вечеслав тип., 1890. – 63 б. – 2400.

Көнчыгыш әкиятләре циклы.

244. Фәезханов Габделгалләм, төз. Хикәят вә мәкаләт: Унике хикәят, өч төрле гүзәл бәетләр һәм биш йөздән артыграк мәкаләтләр. – Казан: Вечеслав тип., 1890. – 31 б. – 3000.

245. Хикәят мәгъруб зәминда Баскәр шәһәрәндә ишан Шәех Насретдин әфәнде. – Казан: Вечеслав тип., 1890. – 39 б. – 3000.

Хужа Насретдин мәзәкләре.

246. Хужа Насретдин. – Казан: Чиркова тип., 1890. – 32 б.

Мәзәкләр.

247. Миршаб: (О татарском концерте) // Окраина (Самарканд). – 1890. – № 232. – 28 окт.

Заметка о концерте татарских песен в Ташкенте, собранных среди татар Средней Азии Лейским.

248. Дастан Хатәм тай. – Казан: Вечеслав тип., Мөхәммәд-вәли углы нәшере, 1891. – 83 б. – 2400.

Текст.

249. Китап кыйссаи Йосыф галәйһиссәлам. – Казан: Чиркова тип., Ишморад углы нәшере, 1891. – 64 б. – 17 000.

Текст.

250. Кыйссаи Таһир. – Казан: Ун-т тип., Ш. Хөсәен нәшере, 1891. – 48 б. – 2400.

Текст.

251. Насыйри К., тәрж. Кырык вәзир кыйссасы. – Казан: Ун-т тип., 1891. – 165 б. – 1200.

Көнчыгыш әкиятләре циклы.

252. Витевский В. Сказки, загадки и песни нагайбеков Верхнеуральского уезда Оренбургской губернии // Труды четвертого археологического съезда в России, бывшего в Казани с 31 июля по 18 августа 1877 г. – Т. 2. – Казань: Тип. ун-та, 1891. – С. 257–280.

Приведены краткие сведения о нагайбеках, тексты отдельных песен на татарском языке. На стр. 268–280 тексты песен сгруппированы по тематике: «Песни с религиозным оттенком» (6 песен), «Песни бытовые» (8), «Песни романтического характера» (17), «Песни хоропроводные» (7), «Свадебные песни» (2), «Песни походные» (5), «Песни исторические» («Егор бэйете») из 6-ти куплетов, «Загадки» (19), «Сказки» (2).

Тексты на татарском языке в русской транскрипции и в переводе на русский язык.

253. Пинегин М. Н. Свадебные обычаи казанских татар // ИОАИЭ. – 1891. – Т. IX. – Вып. 1. – С. 1–20.

Даются сведения об исполнении песен на свадьбе.

1892

254. Ваһабов Габдуш. Үзи-үзидән өйрәткеч. – 11 басма. – Казан: Ун-т тип., 1892. – 64 б.

Тулы исеме һәм аннотациясе 1864 елгы басма тасвирламасында китерелә.

255. Дастан Хатәм тай. – Казан: Вечеслав тип., 1892. – 83 б. – 2400.

Текст.

256. Кыйссаи Зиада Шаһ Морад. – Казан: Ун-т тип., Ш. Хөсәен нәшере, 1892. – 48 б.

Текст.

257. Кыйссаи Каһарман. – Казан: Ун-т тип., 1892. – 14 б. – 5000.

Текст.

258. Кыйссаи Санбур бин Хөршид шаһ. – Казан: Вечеслав тип., 1892. – 48 б. – 5000.

259. Фәезханов Габделгалләм, тәрж. Китабе Кәлилә вә Димнә. – Казан: Чиркова тип., 1892. – 56 б. – 2400.

Көнчыгыш әкиятләре циклы.

260. Фәезханов Габделгалләм, тәрж. Тутый намә китабы. – Казан: Ун-т тип., бертуган Кәримовлар нәшере, 1892. – 168 б. – 2400.

Көнчыгыш әкиятләре циклы.

261. Потанин Г. Дочь моря в степном эпосе // Этн. обоз. – 1892. – № 1. – С. 38–69.

Об эпосе «Зая-туляк и Су-сылу» и его вариантах у тюркских народов и у бурятов.

1893

262. Кыйссаи Бүз егет. – Казан: Ун-т тип., 1893. – 40 б. – 5000.

Текст.

263. Хикәят Шаһ Моран. – Казан: Ун-т тип., Шәмсетдин Хөсәен углы нәшере, 1893. – 96 б.

Текст.

264. Штейнфельд Н. П. Малмыжские татары, их быт и современное состояние // Календарь и памятная книжка Вятской губернии на 1894 год. – Вятка, 1893. – С. 228–318.

Частично говорится о бытовании песен у татар и о татарских легендах.

1894

265. Бигаять мәгъшукъ намә: Шәһре Казан... – Казан: Вечеслав тип., Шәмсетдин Хөсәен углы нәшере. – 1894. – 32 б.

Тулы исеме һәм аннотациясе 1888 елгы басма тасвирламасында.

266. Йосыф китабы. – Казан: Чиркова тип., 1894. – 64 б. – 6000.

Текст.

267. Кыйссаи Кыз Жебек. – Казан: Чиркова тип., 1894. – 40 б. – 3800.

Текст.

268. Кыйссаи Мәлик Хәсән. – Казан: Ун-т тип., 1894. – 40 б. – 4800.

Текст.

269. Кыйссаи Маймул. – Казан: Чиркова тип., 1894. – 40 б. – 3800.

Текст.

270. Кыйссаи Нәүрүз – кыйссаи ике былбылдыр, ике кызлардыр. – Казан: Ун-т тип., 1894. – 24 б.

Бәет тексты.

271. Кыйссаи хәзрәте Йосыф. – Казан: Чиркова тип., 1894. – 64 б. – 10 000.

Текст.

272. Кыйссаи Чуртан бай. – Казан: Ун-т тип., 1894. – 20 б. – 4800.

Текст.

273. Мәжмәгыль ләтаиф. – Казан: Ун-т тип., 1894. – 32 б. – 6000.

Мәзәкләр жыентыгы.

274. Мәжмәгыль ләтаиф. – Казан: Вечеслав тип., 1894. – 18 б. – 5000.

Мәзәкләр жыентыгы.

275. Насыйри К., тәрж., төз. Жәвахирел хикәят. – Казан: Чиркова тип., 1894. – 68 б. – 6000.

Тулы исеме һәм аннотациясе 1884 елгы басма тасвирламасында.

276. Насыйри К., үзгәртеп тәржемәләүче. Әбү Гали Сина кыйссасы. – Казан: Ун-т тип., 1894. – 112 б. – 1200.

Текст.

277. Хикәят Көр оглы Солтан. – Казан: Ун-т тип., 1894. – 90 б. – 4800.

Текст.

278. Катанов Н. Ф. Мусульманские легенды: Тексты и переводы. СПб., 1894. – 2, 44 с.

Приложение к тому XXV, № 3 «Записок имп. Академии наук».

279. Ашмарин Н. Кое-что о литературе казанских татар // Каз. телеграф. – 1894. – № 569. – 24 дек.; № 576. – 1895. – 4 янв.; № 577. – 1895. – 5 янв.

В газете автор «Н. А.»

Дается краткий обзор памятников татарской литературы, о творчестве К. Насыйри, Г. Кандалий, Ф. Халиди, а также обзор татарских песенных сборников, тематики татарских песен и некоторые их образцы в переводе на русский язык.

280. Катанов Н. Ф. Предание тобольских татар о Кучуме и Ермаке // Ежег. Тоб. губ. музея. – 1894. – Вып. IV. – С. 53–55.

Тексты преданий с примечаниями автора.

281. Иваницкий Т. Рассказы о путевых и других приключениях муллы Наср-эд-дина // ИОАИЭ. – 1894. – Т. XII. – Вып. 2. – С. 190–193.

Об анекдотах Ходжи Насретдина.

282. Катанов Н. Ф. Качинская легенда о сотворении мира // ИОАИЭ. – 1894. – Т. XII. – Вып. 2. – С. 185–188.

Текст на татар. языке с переводом на русский. Записан автором у качинских татар Енисейской губернии.

283. Катанов Н. Ф. О погребальных обрядах у тюркских племен с древнейших времен до наших дней. – Казань, 1894. – 2, 34 с.

Описание обрядов и у татар. Отдельный оттиск из ИОАИЭ. – 1894. – Т. XII. – Вып. 2. – С. 109–142.

284. Катанов Н. Ф. Приключения муллы Наср-эд-дина // ИОАИЭ – 1894. – Т. XII. – Вып. 2. – С. 189–190.

Об изданиях анекдотов Ходжи Насретдина на татар. языке.

285. Катанов Н. Ф. Татарские сказания о семи спящих отроках // Зап. вост. отд. археол. об-ва. – 1894. – Т. VIII. – С. 223–245.

Сюжеты сказок с примечаниями автора.

286. Катанов Н. Ф. Тюркские сказки о трех богатырях // ИОАИЭ. – 1894. – Т. XII. – Вып. 5. – С. 479–480.

Обзор содержания сказок.

287. * Потанин Г. Программа собирания суеверных обычаев и обрядов у киргизских и сибирских татар // Киргизская степная газета. – 1894. – № 31.

288. Рыбаков С. О поэтическом творчестве уральских мусульман: (Татар, Башкир и Тептярей) // Живая старина. – 1894. – Вып. III, IV. – С. 325–364.

Имеется отдельный оттиск (СПб., тип. С. Н. Худекова, 1895. – 40 с.).

Приведены тексты: «образцы книжного мусульманского творчества», «народные лирические песни числом более 100» с мелодиями к «образцы инструментальной музыки инородцев», «несколько сказаний и легенд», «образцы пословиц, поговорок, причитаний, заговоров, ворожбы и т.д.», «образцы поверий и описание некоторых обычаев и празднеств», тексты «мунаджатов» с нотами, описание музыкальных инструментов, о «кыска көй», «озын көй», ноты многих песен, в том числе татарской песни «Хазбулат удалой», текст сказки «Соловей».

Тексты в переводе на русский язык, лишь при нотах даны татарские песни в оригинале. В расширенном виде эта работа была издана в 1897 году под названием «Музыка и песни уральских мусульман, с очерком их быта».

289. Татарские тексты: песни, загадки, пословицы // Сборник Кавказа. – 1894. – Т. 18. – С. 37–74.

1895

290. Бигаять мэгъшук намә. – Казан: Домбровский тип., 1895. – 32 б. – 5000.

Тулы исеме һәм аннотациясе 1894 елгы басма тасвирламасында.

291. Кыйссаи Бүз егет. – Казан: Домбровский тип., 1895. – 63 б. – 6000.

Текст.

292. Кыйссаи Бүз егет. – Казан: Домбровский тип., 1895. – 62 б. – 5000.

Текст.

293. * Кыйссаи Сәйфелмөлек. – Казан: Чиркова тип., 1895. – 64 б. – 6000.

Текст.

294. Кыйссаи Таһир илә Зөһрә. – Казан: Чиркова тип., 1895. – 72 б. – 8000.

Текст.

295. * Кыйссаи Тәһимдар. – Казан: Чиркова тип., 1895. – 2400.

Текст.

296. Кыйссаи хажи Усербай. – Казан: Ун-т тип., 1895. – 52 б. – 6000.

Текст.

297. Хикәят Көр оглы Солтан. – Казан: Чиркова тип., 1895. – 90 б. – 4800.

Текст.

298. Рәхмәтуллин Шиһабетдин, төз. Чын мазәк: (Уйнап булса да уйлап әйтелә торган сүзләр). – Казан: М. Кәримов нәшере, 1895. – 32 б.

Мазәкләр, хикәятләр, гыйбрәтле вакыйгалар.

Реф.: Мәхмүтов Х. Уйнап булса да, уйлап... // Соц. Татарстан. – 1983. – 2 сент.

299. Баишев М. Деревня Зиянчурино Орского уезда Оренбургской губернии // Изв. Оренб. отд. рус. геогр. об-ва. – 1895. – Вып. 7. – С. 1–32.

Об истории села, легенды, предания и песни. Переводы песен на русский язык.

300. Катанов Н. Ф. Предания тобольских татар: О происхождении киргизского народа // Ежег. Тоб. губ. музея. – 1895. – Вып. XII. – С. 34–38.

Тексты преданий с примечаниями Н.Ф. Катанова.

301. Катанов Н. Ф. Предание тобольских татар о прибытии в 1572 году мухамеданских проповедников в г. Искер // Ежег. Тоб. губ. музея. – 1895. – Вып. VII. – С. 38–42.

Текст предания с примечаниями Н.Ф. Катанова.

302. Матвеев С. М. Свадебные обычаи и обряды крещеных татар Уфимской губернии // ИОАИЭ. – 1895. – Т. XIII. – Вып. 3. – С. 317–353.

Описания проведения свадьбы и о песнях, играх, исполняемых на свадьбе.

303. Рыбаков С. Очерк быта и современного состояния инородцев Урала // Наблюдатель. – 1895. – № 7. – Июль. – С. 217–291; № 8. – Авг. – С. 294–309.

О песнях татар, башкир, тептяр, черемисе, тексты песен и ноты. О праздниках ураза, корбан байрям. С. Рыбаков песенный фольклор делит на мунаджаты и песни.

304. Основание Новой Казани и легенды, связанные с этим историческим событием // Спутник по Казани / Под ред. Н. П. Загоскина. – Казань: Тип. ун-та., 1895. – С. 21–33.

Изложено содержание легенды о разгроме Булгар и основании Новой Казани; сравнение легенд с историческими фактами; на стр. 618–621 дано описание народного праздника Сабантуй.

1896

305. Бүз оглан Әхмәд-бәк илә Йосыфбәк. – Казан: Ун-т тип., 1896. – 76 б. – 6000.

Текст.

306. Кызлар хикәяте. – Казан: Шәмсетдин Хөсәен углы нәшере, 1896. – 49 б.

Әкият текстлары.

307. Китабы Йосыф. – Казан: Чиркова тип., 1896. – 64 б. – 10 000.

Текст.

308. Китабы Йосыф. – Казан: Чиркова тип., 1896. – 64 б. – 8000.

Текст.

309. Кыйссаи Айман-Чулпан. – Казан: Чиркова тип., 1896. – 20 б. – 6000.

Текст.

310. Кыйссаи Айман-Чулпан. – Казан: Ун-т тип., 1896. – 20 б. – 2400.

Текст.

311. Кыйссаи Бәһрәм. – Казан: Ун-т тип., 1896. – 132 б. – 2400.

Текст.

312. Кыйссаи Бүз егет. – Казан: Ун-т тип., Ш. Хөсәен нәшере, 1896. – 59 б. – 10 000.

Текст.

313. Кыйссаи Гөлҗамал. – Казан: Чиркова тип., 1896. – 16 б. – 2400.

Текст.

314. Кыйссаи Зиядә Шаһ Морад. – Казан: Ун-т тип., 1896. – 48 б. – 10 000.

Текст.

315. Кыйссаи Зәйнә-Зәйүб. – Казан: Чиркова тип., 18. – 27 б. – 2400.

Текст.

316. Кыйссаи Касыйм Жумарт. – Казан: Чиркова тип., 1896. – 50 б. – 2400.

Текст.

317. Кыйссаи Кыз Жебек. – Казан: Ун-т тип., 1896. – 40 б. – 10 000.

Текст.

318. Кыйссаи Козы Көрпеш. – Казан: Ун-т тип., Шәмсетдин Хөсәен углы нәшере, 1896. – 16 б. – 10 000.

Текст.

319. Кыйссаи Мәлик Хәсән. – Казан: Чиркова тип., 1896. – 35 б. – 10 000.

Текст.

320. Кыйссаи Нәүрүз. – Казан: Домбровский тип., 1896. – 24 б. – 10 000.

Текст.

321. Кыйссаи Таһир илә Зөһрә. – Казан: Чиркова тип., 1896. – 80 б. – 10 000.

Текст.

322. Кыйссаи Таһир илә Зөһрә. – Казан: Домбровский тип., 1896. – 80 б. – 500.

Текст.

323. Кыйссаи Тәмимдар. – Казан: Чиркова тип., 1896. – 20 б. – 6000.

Текст.

324. Кыйссаи Шакир шәкерт, падша һаши́м балалары. – Казан: Ун-т тип., 1896. – 48 б. – 10 000.

Текст.

325. Насы́йри К. Кырык вәзир кыйссасы. – Казан: Ун-т тип., 1896. – 160 б. – 1200.

Көнчыгыш әкиятләре циклы.

326. * Хикәят Иран Герат. – Казан: Чиркова тип., 1896. – 24 б. – 2400.

Текст.

327. * Хикәят Жһһанабад падишаһ. – Казан: Чиркова тип., 1896. – 32 б. – 2400.

Текст.

328. * Хикәят Жегет. – Казан: Домбровский тип., 1896. – 32 б. – 10 000.

Текст.

329. Насыров К. Образцы народной литературы Казанских татар. – Казань: Тип. ун-та, 1896. – 54 с.

Отдельный оттиск из XIII тома вып. 5 ИОАИЭ.

Стр. 3–7 – тексты 27 загадок; стр. 27–54 – тексты 145 песен, стр. 7–27 – тексты 243 пословиц. Песни разделены по тематике: «Унылые песни», «Хвалебные песни», «Песни, выражающие желание

соединиться», «Грустные песни», «Песни, выражающие досаду», «Песни разлуки», «Песни любви».

Тексты на татарском языке арабским шрифтом и в переводе на русский язык. К книге дано предисловие Н.Ф. Катанова.

330. Катанов Н. Ф. Предания тобольских татар о Кучуме и Ермаке // Ежег. Тоб. губ. музея. – 1896. – Вып. 5. – С. 1–13.

Имеется отдельный оттиск (Тобольск, 1896. – 13 с.)

Изложение содержания с примечаниями автора.

331. Матта-оглы. Взгляд на женщину по народным песням татар Камско-Волжского края // Камско-Волжский край (Казань). – 1896. – № 28. – 26 янв.; № 36. – 6 фев.; № 60. – 1 марта; № 70. – 12 марта; № 73. – 15 марта.

В дословном переводе на русский язык приведены тексты 140 песен-куплетов, которые сгруппированы по разделам: «О красоте женщин», «О выражении любви к женщине», «О взаимной любви», «Песни о свидании»; рассказывается о месте песни в жизни народа. Автор в противовес приведенному материалу тенденциозно стремится принизить отношения между татарскими девушками и парнями.

332. Рыбаков С. Русские влияния на музыкальном творчестве нагайбаков, крещеных татар Оренбургской губернии // Рус. муз. газ. – 1896. – № 11 (сентябрь). – С. 1344–1355 и 6 стр. прилож.

Краткая историческая справка об этих этнических группах, о видах песен «стариковских» и «молодых», об истории собирания этих песен, характере мелодии, об исполнении песен в хороводах, о музыкальных инструментах («кусля»). В приложении: ноты 18 мелодий, тексты песен на татарском языке и в переводе на русский язык.

1897

333. Бигаять мәгъшук намә. Бер егет илә бер кызның күнелдән сөйләшкән сүзләредер. – Казан: Борадэрэн Кәримовлар нәшере, 1897. – 32 б.

Халык жырлары, мэхэббэт хатлары.

334. * Китабы Йосыф. – Казан: Чиркова тип., 1897. – 64 б. – 10 000.

Текст.

335. Кызлар хикяте. – Казан: Ун-т тип., 1897. – 48 б. – 6000.

Текст.

336. * Кыйссаи Абүл Харис. – Казан: Чиркова тип., 1897. – 8 б. – 10 000.

Текст.

337. Кыйссаи Бәһрәм. – Казан: Ун-т тип., 1897. – 88 б. – 2400.

Текст.

338. Кыйссаи Зәйнә-Зәйүб илә Йосыфбәк. – Казан: Чиркова тип., 1897. – 32 б. – 4800.

Текст.

339. Кыйссаи ике игез бала. – Казан: Чиркова тип., 1897. – 16 б. – 10 000.

Бәет формасында язылган халык ижаты әсәре.

340. Кыйссаи Касыйм Жумарт. – Казан: Чиркова тип., 1897. – 54 б. – 5000.

Текст.

341. Кыйссаи Сайкал (батыр). – Казан: Ун-т тип., 1897. – 40 б. – 2400.

Текст.

342. Кыйссаи Таһир. – Казан: Чиркова тип., 1897. – 40 б. – 4800.

Текст.

343. Кыйссаи хикмәт намә. – Казан: Чиркова тип., 1897. – 16 б. – 10 000.

Текст.

344. Кыйссаи Чуртан бай. – Казан: Чиркова тип., 1897. – 20 б. – 6000.

Текст.

345. * Кыйссаи өч кыз. – Казан: Чиркова тип., 1897.

346. Кыйссаи Жәмжәмә солтан. – Казан: Ун-т тип., Шәмсетдин Хәсән углы нәшере, 1897. – 16 б. – 6000.

Текст.

347. Кыйссаи Нарун Рәшид. – Казан: Чиркова тип., 1897. – 30 б. – 10 000.

Текст.

348. Кыйссаи Нарун Рәшид. – Казан: Чиркова тип., 1897. – 16 б. – 10 000.

Текст.

349. Нур батыр. – Казан: Чиркова тип., 1897. – 16 б. – 10 000.
Легендар характердагы хикәят.
350. Халиди Фатих, тәрж. Әлфе ләйлә вә ләйлә. – Казан: Ун-т тип., тәржемәче нәшере, 1897. – 1 кисәк. – 211 б. – 2400.
«1001 кичә»дән 1–100 төннәр.
351. * Хикәят Иран дустанда. – Казан: Чиркова тип., 1897. – 24 б. – 6000.
Текст.
352. * Хикәятел мәкаләт. – Казан: Чиркова тип., 1897. – 16 б. – 8000.
353. Хикәятел шәех Насретдин. – Казан: Чиркова тип., 1897. – 20 б. – 8600.
Хужа Насретдин мәзәкләре.
354. Яхин Т. (төз). Сабый вә сабияләр өчен мәргуб¹ булган хикәяләр, мәкальләр һәм олыларга тәнбиһ² өчен гажәеп булган гыйбрәтләр. – Казан: Ун-т тип., Ш. Хөсәенов варислары нәшере, 1897. – 152 б. – 2400.
3–120 бб. – хикәятләр, әкиятләр; 120–146 бб. – мәкаль һәм әйтәмнәр; 146–152 бб. – табышмаклар. Рус теленнән тәржемәләр дә бар.
Реф.: Мәхмүтов Х. Сабыйларга да, абыйларга да... // Соц. Татарстан. – 1983. – 9 сент.
355. Өметбаев М. И., төз. Яджәр. – Казан: Домбровский тип., 1897. – 122 б. – 1200.
Жырлар, хикәятләр, бәетләр, әкиятләр, мөнәжәтләр һ.б.
356. * Ильгедер батыр // Астраханский вестник. – 1897. – № 2543.
357. * Катанов Н. Ф. К вопросу о сходстве восточно-тюркских сказок со славянскими по сказкам, записанным Н.Ф. Катановым и И. П. Романовичем. – Казань: Тип. ун-та, 1897. – 16 с.
358. Диваев А. О происхождении Албасты, Джина и Дива // ИОАИЭ. – 1897. – Т. XIV. – Вып. 2. – С. 226–233.
О мифологии татар и др. тюркских народов.

---

¹ Мәргуб – кызыклы.

² Тәнбиһ – кисәтү, искәртү.

359. Катанов Н. Ф. Тюркские сказки о человеке, понимавшем язык животных // ИОАИЭ. – 1897. – Т. XIV. – Вып. 2. – С. 251–264.

Разбор содержания сказок.

360. Матвеев С. Гадание, посредством веретена у крещеных татар Уфимской губернии // ИОАИЭ. – 1897. – Т. XIV. – Вып. 3. – С. 365.

Краткое сообщение.

361. Мошков В. А. Материалы для характеристики музыкального творчества инородцев Волжско-Камского края: II. Мелодии ногайских и оренбургских татар // ИОАИЭ. – 1897. – Т. XIV. – Вып. 2. – С. 265–291.

С приложением нот 21 мотива, примеров народных песен.

362. Рыбаков С. Г. Музыка и песни Уральских мусульман с очерком их быта: С картою Уфимской и Оренбургской губерний: 1897 // Зап. Ак. наук по ист. фил. отд. – СПб., 1897. – Т. 2. – № 2. – VIII, 330 с., 1 карта.

После «Очерка быта и современного состояния инородцев» приведены образцы книжного мусульманского (татарского) творчества: «Мунаджаты», «Баиты», затем «Татарские народные песни» под тематикой: «Образцы татарской инструментальной мелодии», «Протяжные татарские песни» (узун куй), «Скорые» (такмак), «Татарские песни без мелодии с русским переводом» (стр. 44–108); затем после «Башкирских песен» приведены «Протяжные» и «Скорые» тептярские песни.

Приведены сведения о певцах, музыкантах, музыкальных инструментов, о характере, строении, долготы песен; ноты песен, мунаджатов. Приведены также образцы пословиц, поговорок, причитаний, заговоров, ворожбы и т.д., описания поверий, народных обычаев. Тексты на татарском языке и в русском переводе.

1898

363. * Борынгылар сүзләре. – Казан: Чиркова тип., 1898. – 14 б. – 10 000.

364. Дастан Хатәм тай. – Казан: Чиркова тип., 1898. – 80 б. – 10 000.

Текст.

365. Ибраһим шаһ кыйссасы. – Казан: Ун-т тип., 1898. – 20 б. – 4800.

Текст.

366. Китабы Йосыф. – Казан: Ун-т тип., 1898. – 64 б. – 10 000.

Текст.

367. Кыйссаи Бүз егет. – Казан: Чиркова тип., 1898. – 64 б. – 5000.

Текст.

368. Кыйссаи Бүз егет. – Казан: Чиркова тип., 1898. – 32 б. – 8000.

Текст.

369. Кыйссаи Йосыф. – Казан: Ун-т тип., 1898. – 98 б.

Текст.

370. Кыйссаи Йосыф илә Зөләйха. – Казан: Ун-т тип., 1898. – 90 б. – 4800.

Текст.

371. Кыйссаи Мәлик Хәсән. – Казан: Ун-т тип., 1898. – 40 б. – 10 000.

Текст.

372. Кыйссаи Сәмругъ. – Казан: Чиркова тип., 1898. – 16 б. – 10 000.

Текст.

373. Кыйссаи Таһир илә Зөһрә. – Казан: Чиркова тип., 1898. – 32 б. – 8000.

Текст.

374. Кыйссаи һәмрау падша. – Казан: Ун-т тип., 1898. – 40 б. – 4800.

Текст.

375. Ләтаиф Хужа Насретдин әфәнде. – Казан: Чиркова тип., 1898. – 31 б. – 6000.

Хужа Насретдин мәзәкләре.

376. Насыйри К., үзгәртеп тәржемәләүче. Кыйссаи Әбү Гали Сина. – Казан, 1898. – 112 б. – 1200.

Текст.

377. Насыйри К., тәрж., төз. Жәвахирел хикәят. – Казан: Ун-т тип., 1898. – 136 б. – 1200.

Тұлы исеме һәм аннотациясе 1884 елгы басма тасвирламасында.

378. * Сэйфелмөлек. – Казан: Чиркова тип., 1898. – 52 б. – 6000.

Аннотациясе 1807 елгы басма тасвирамасында.

379. Фәезханов Габделгалләм, төз. Хикәят вә мәкаләт: Унике хикәят, өч төрле гүзәл бәетләр һәм биш йөздән артыграк мәкальләр. – Казан: Чиркова тип., 1898. – 31 б.

380. Рәхмәтуллин Шиһабетдин, төз. Чын сүз: Чын мезәхнең юлдашы. – Казан: Чиркова тип., 1898. – 28 б. – 8000.

Мәзәкләр, гыйбрәтле вакыйгалар, кызыклы фактлар һ.б.

381. Халиди Фатих, тәрж. Әлфе ләйлә вә ләйлә. – Казан: Ун-т тип., тәржемәче нәшере, 1898. – 2 кисәк. – 160 б. – 2400.

«1001 кичә»дән 101–221 төннәр.

382. Халиди Фатих, тәрж.: Әлфе ләйлә вә ләйлә. – Казан: Ун-т тип., Ш. Хөсәенов варислары нәшере, 1898. – 3 кисәк. – 286 б. – 2400.

«1001 кичә»дән 222–460 төннәр.

383. Казанско-татарские пословицы о бедности, голоде и нужде // Деятель. – 1898. – № 10. – С. 472.

Тексты в переводе на русский язык.

384. Катанов Н. Ф. Материалы к изучению Казанско-татарского наречия. – Ч. I–II. – Казань: Тип. ун-та, 1898.

Ч. 1. «Образцы книжной и устной литературы казанских татар». – 168, VII, II с. 7 рассказов, 13 лит. сказок, 132 пословицы, 8 загадок, 167 песен, 4 байта. Тексты на татар. языке арабским шрифтом и в русской транскрипции.

Ч. 2. «Русский перевод образцов книжной и устной литературы казанских татар». – 118; IV с. Перевод 1-ой части на рус. язык. Отдельный оттиск из «Уч. зап. Каз. ун-та». – 1897. – Кн. 12. – С. 1–32; 1898; кн. 7/8. – С. 33–168; 1899; кн. 5/6. – С. 1–113.

385. Катанов Н. Ф. Из области народных примет, верований и преданий татар-мусульман // Деятель. – 1898. – № 1. – С. 21–22.

О значении дней недели.

386. Катанов Н. Ф. Из области народных примет, верований и преданий татар-мусульман // Деятель. – 1898. – № 2. – С. 57–60.

О значении месяцев солнечного года.

387. Катанов Н. Ф. Из области народных примет, верований и преданий татар-мусульман; Физиономика – кыяфәтнамә // Деятель. – 1898. – № 3. – С. 132–135.

Перевод с комментариями.

388. Катанов Н. Ф. Из области народных примет, верований и преданий татар-мусульман // Деятель. – 1898. – № 4. – С. 177–185.

О значении дней недели и месяцев лунного года.

389. Катанов Н. Ф. Из области народных примет, верований и преданий татар-мусульман // Деятель. – 1898. – № 6/7. – С. 298–299.

О средствах против насморка, о приеме гостей, об обхождении с женой.

390. Катанов Н. Ф. Народные приметы и верования мещеряков и башкир // Деятель. – 1898. – № 8/9. – С. 373–374.

Описание примет с комментариями.

391. Катанов Н. Ф. Татарские предания об озере Кабан и гор. Казани // Деятель. – 1898. – № 1. – С. 25–26.

Сюжеты с комментариями.

392. Катанов Н. Ф. Татарское предание о слободах Старотатарской и Новотатарской в гор. Казани // Деятель. – 1898. – № 2. – С. 65–67.

Сюжет предания с комментариями.

393. Катанов Н. Ф. Предания русских инородцев о том, как русские захватили их земли // Деятель. – 1898. – № 3. – С. 100–103.

Пересказ содержания преданий с комментариями. В т.ч. и татарских преданий.

394. Катанов Н. Ф. Погребальные обряды Тобольских татар // Ежег. Тоб. губ. музея. – Вып. IX. – 1898. – С. 48–49.

395. Катанов Н. Ф. Предание Тобольских татар о грозном царе Тамерлане // Ежег. Тоб. губ. музея. – Вып. IX. – 1898. – С. 50–52.

Текст на рус. языке с примечаниями.

1899

396. Баһадир шаһ хикәяте. – Казан: Чиркова тип., 1899. – 32 б. – 1200.

Текст.

397. * Китабы Йосыф. – Казан: Чиркова варислары тип., 1899. – 54 б. – 6000.

Текст.

398. Кунош Игнац. Хужа Насретдинның ләтаифы. – Будапешт, 1899. – 96, 46 б.

Хужа Насретдин мазәкләре. 166 мазәк. Текст гарәп язуында һәм венгр теленә тәржемәләр.

399. Кыйссаи Заркум батыр. – Казан: Ун-т тип., 1899. – 39 б. – 4800.

Текст.

400. Кыйссаи Кыз Жәбек. – Казан: Ун-т тип., 1899. – 40 б. – 6000.

Текст.

401. Кыйссаи Сиргазый. – Казан: Ун-т тип., 1899. – 40 б. – 1200.

Текст.

402. Кыйссаи Хәби Хужа. – Казан: Ун-т тип., 1899. – 16 б. – 2400.

Текст.

403. Халиди Фатих, тәрж. Әлфе ләйлә вә ләйлә. – Казан: Ун-т тип., тәржемәче нәшере, 1899. – 4 кисәк. – 318 б. – 2400.

«1001 кичә»дән 461–750 төннәр.

404. Халиди Фатих, тәрж. Әлфе ләйлә вә ләйлә. – Казан: Ун-т тип., тәржемәче нәшере, 1899. – 5 кисәк. – 192 б. – 2400.

«1001 кичә»дән 751–873 төннәр.

405. Халиди Фатих, тәрж. Әлфе ләйлә вә ләйлә. – Казан: Ун-т тип., тәржемәче нәшере, 1899. – 6 кисәк. – 180 б. – 2400.

«1001 кичә»дән 874–1001 төннәр.

406. Катанов Ф. Н. Исторические песни Казанских татар: Текст, транскрипция и перевод. – Казань: Тип. ун-та, 1899. – 36 с.

Отдельный оттиск из XV тома, вып. 3 ИОАИЭ за 1899 год.

В предисловии рассматривается структура байтов и песен, затем приводятся тексты.

Все байты и сюжетные песни комментированы. Текст на языке и шрифте оригинала, а также в русской транскрипции и в переводе на русский язык.

407. Ахмаров Г. Разбор татарских сказаний о нашествии Тимура на болгарские города // ИОАИЭ. – 1899. – Т. XV. – Вып. 4. – С. 454.

408. Катанов Н. Ф. Из области народных примет татар-мусульман: Октябрьские приметы // Каз. телеграф. – 1899. – № 2092.

Изложение народных примет с комментариями.

409. Катанов Н. Ф. Из области народных примет татар-мусульман: Ноябрьские приметы // Каз.телеграф. – 1899. – № 2106.

Изложение народных примет с комментариями.

410. Катанов Н. Ф. Казанско-татарские предания об озере Кабан и о благочестивом старце Касиме // Деятель. – 1899. – № 11. – С. 475–476.

Сюжеты преданий с комментариями.

411. Катанов Н. Ф. Из области народных примет татар-мусульман: Декабрьские приметы // Каз.телеграф. – 1899. – № 2150.

Изложение народных примет с примечаниями.

412. Катанов Н. Ф. Три сказки (Карагасская, казанско-татарская, черемисская) о мужике, который обманул черта // ИОАИЭ. – 1899. – Т. XV. – Вып. 4. – С. 471.

Сравнительное изучение.

413. Матвеев С. М. Погребальные и поминальные обряды крещеных татар Уфимской губернии // ИОАИЭ. – 1899. – Т. XV. – Вып. 3. – С. 242–272.

Описание обрядов.

414. Потанин Г. Н. Восточно-тюркские и монгольские сказки о том, кто первый изобрел вино // Деятель. – 1899. – № 10. – С. 412–413.

Анализ, сопоставление сказок.

1900

415. Китап кыйссаи Нәүрүз – кыйссаи ике былбылдыр яки ике кызлардыр. – Казан: Ун-т тип., 1900. – 24 б. – 4800.

Текст.

416. Кыйссаи Бүз егет. – Казан: «Кәримия», 1900. – 64 б. – 10 000.

Текст.

417. Кыйссаи Каһарман. – Казан: Ун-т тип., Ш. Хөсәенов варислары нәшере, 1900. – 14 б. – 4200.

Текст.

418. Ләтаиф: Кешенә күңелен ача торган вә шатландыра торган ширин вә тәмле латыйфалар. – Казан: «Кәримия», 1900. – 32 б. – 5000.

Мәзәкләр.

419. Мәжмәгыль ләтаиф. – Казан: «Кәримия», 1900. – 29 б. – 6000.

Мәзәкләр жыентыгы. Өлешчә дини характердагы текстлар да китерелгән.

420. Насыйри К., үзгәртеп тәржемәләүче. Әбү Гали Сина кыйссасы. – Казан: Ун-т тип., 1900. – 114 б. – 4800.

Текст.

421. Фәезханов Габделгалләм, тәрж. Тутый намә китабы. – Казан: Чиркова тип., 1900. – 139 б. – 3000.

Көнчыгыш әкиятләре циклы.

422. Хикәят Шаһ Моран. – Казан: Ун-т тип., 1900. – 75 б. – 3600.

Текстлар.

423. Хәмидуллин Шәйхелислам, төз. Мәкаләт-әлбәляга. – Казан: «Кәримия», 1900. – 36 б.

Мәкальләр.

424. Яхин Т. (төз). Дәфег әл-касал мин әс-сабиян вә әс-сабият. – Казан: Ун-т тип., 1900. – 204 б. – 2400.

«Кыз һәм ир балаларда ялкаулыкны бетерү» исемле бу басмада дидактик хикәяләр, мәзәкләр тупланган. Рус теленнән тәржемәләр дә бар.

425. Жһангир. – СПб.: Бораганский и К тип., 1900. – 32 б. – 5000.

Әкият-легенда тексты.

426. Ибраһимов Рәшит. Бу көннәрдә әтрафтан килгән мәктүбләр // Мирьат. – 1900. – № 6. – Б. 18–20.

Хатларга күзәтүдә ике мәзәк-хикәят тексты да китерелә.

427. Ибраһимов Р., язып алучы. Хикәят // Мирьат. – 1900. – № 6. – Б. 16–18.

Халык мәзәкләре.

428. Насыров А.К. и Поляков П.А. Сказки казанских татар и сопоставление их со сказками других народов. – Казань: Тип. ун-та, 1900. – 112 с.

Отдельный оттиск из XVI тома, вып. 4/6 ИОАИЭ за 1990 год.

Даны тексты 11 татарских сказок арабским шрифтом, а также в русской транскрипции и переводы их П. А. Поляковым на русский язык. На стр. 70–112 статья Полякова «Сравнительное изучение татарских сказок со сказками русскими и др. народов» Кавказа, Поволжья, Азии. Русская транскрипция сказок выполнена Н. Ф. Катановым.

429. Катанов Н. Ф. К вопросу о сходстве восточно-тюркских сказок со славянским // ИОАИЭ. – 1990. – Т. XVI. – Вып. 1. – С. 15–20.

430. Катанов Н. Ф. Казанско-татарское сказание о том, как образовалось озеро Кабан и кто дал ему имя // Каз. телеграф. – 1900. – № 2171.

Изложение содержания легенды.

431. Катанов Н. Ф. Мусульманские сказания о жизни Моисея // ИОАИЭ. – 1900. – Т. XVI. – Вып. 1. – С. 87–93.

Анализ содержания.

432. Катанов Н. Ф. Татарское предание об учреждении базара в Казани и расчищении Булака // Деятель. – 1900. – № 12. – С. 575–576.

Сюжет предания с комментариями.

1901

433. Бигаять мэгъшукъ намә. – Казан: Домбровский тип., 1901. – 32 б. – 5000.

Тулы исеме һәм аннотациясе 1897 елгы басма тасвирламасында.

434. Бигаять мэгъшукъ намә. – Казан: «Кәримия», 1901. – 32 б. – 6000.

Тулы исеме һәм аннотациясе 1897 елгы басма тасвирламасында.

435. * Бүз оглан. – Казан: Ун-т тип., 1901. – 76 б. – 6000.

Текст.

436. Зөлкарнәй кыйссасы. – Казан: «Кәримия», 1901. – 56 б. – 10 000.

Текст.

437. Китабел Йосыф. – Казан, 1901. – 64 б.

Ике тапкыр басыла. Тиражлары 10 000 һәм 14 000. Текст.

438. Кыйссаи Айман-Чулпан. – Казан: Ун-т тип., 1901. – 20 б. – 6000.
Текст.
439. Кыйссаи Бүз егет. – Казан: Ун-т тип., 1901. – 32 б. – 6000.
Текст.
440. Кыйссаи Бүз егет. – Казан: Ун-т тип., 1901. – 64 б. – 6000.
Текст.
441. Кыйссаи Бәһрәм. – Казан: Ун-т тип., 1901. – 68 б.
Текст.
442. Кыйссаи Гөлчәһрә. – Казан: «Кәримия», 1901. – 32 б. – 10 000.
Текст.
443. Кыйссаи Кыз Жәбек. – Казан: Ун-т тип., 1901. – 46 б. – 10 000.
Текст.
444. Кыйссаи Маймул. – Казан: Ун-т тип., 1901. – 16 б. – 4800.
Текст.
445. Кыйссаи Рөстәм. – Казан: Ун-т тип., 1901. – 40 б. – 4800.
Текст.
446. Кыйссаи Сайкал. – Казан: Ун-т тип., 1901. – 180 б. – 4800.
Текст.
447. Кыйссаи Сиргазый. – Казан: Ун-т тип., 1901. – 40 б. – 4800.
Текст.
448. Кыйссаи Чуртан бай. – Казан: Ун-т тип., 1901. – 20 б. – 4800.
Текст.
449. * Кыйссаи Жәм-жәмә. – Казан: Ун-т тип., 1901. – 16 б. – 4800.
Текст.
450. Мәжмәгыль ләтаиф. – Казан: Ун-т тип., 1901. – 32 б. – 4800.
Мәзәкләр жыентыгы.

451. Насыйри К., тәрж. Кырык вәзир кыйссасы. – Казан: Ун-т тип., 1901. – 160 б. – 4800.

Көнчыгыш әкиятләре циклы.

452. Рәхмәтуллин Шиһабетдин, төз. Чын әкият хикәятләре: Төрле мәсәлләр, нәсыйхәтләр, гыйбрәтләр, нечкә ишарәләр, мәзәкләр вә кинаяләр вә тугрылык өчен тартынмый әйтәлгән хак сүзләрдән жыелган бер китапчыктыр. – Казан: Ш. Шаһидуллин нәшере, 1901. – 52 б. – 16 000.

453. Фәезханов Габделгалләм, тәрж. Китабы Кәлилә вә Димнә. – Казан: «Кәримия». – 1901. – 60 б. – 6000.

Көнчыгыш әкиятләре циклы.

454. Хикәят Көр оглы Солтан. – Казан: Ун-т тип., 1901. – 92 б. – 6000.

Текстлар.

455. Хикәяти Госман. – Казан: Ун-т тип., 1901. – 32 б. – 2400.

Текстлар.

456. Ашмарин Н. Очерк литературной деятельности казанских татар-мохаммедан за 1880–1895 гг. – М., 1901. – VI, 58 с.

Отдельный оттиск из выпуска VI «Трудов по востоковедению, издаваемых Лазаревским институтом Восточных языков». Дан обзор татарской светской художественной литературы за указанный период, а также изданий сочинений татарского фольклора. Сделана попытка анализа структуры татарских народных песен, даны их примеры в переводе на русский язык.

457. Гречанинов А. Мусульманские песни. – Лейпциг: Изд. Беяева, 1901. – 47 с.

25 татарских и башкирских песен из сборников, собранных С. Я. Рыбаковым.

458. Мошков В. А. Материалы для характеристики музыкального творчества инородцев Волжско-Камского края: III. Мелодии астраханских и оренбургских ногайцев и киргиз // ИОАИЭ. – 1901. – Т. XVIII. – Вып. 1. – С. 1–41.

С приложением нот 35 напевов, примеров народных песен.

459. Рыбаков С. Любовь и женщина по народным песням инородцев // Рус. муз. газ. – 1901. – № 21, 22. – С. 566–575.

О татарских, башкирских и казахских любовных песнях, с их текстами в переводе на русский язык и нотами четырех песен.

460. Paasonen H. Tatarische Lieder / Gesammelt und Übersetzt von H. Paasonen. – Helsingfors: Druckerei der Finnischen literaturgesellschaft, 1910. – IX, 67 s.

На стр. 62–67 – 3 баита. Текст песни и баитов на татарском языке на латинской графике и в переводе на немецкий язык.

1902

461. Алмаев Мәхмүт бин Садретдин, төз. Сиксән сигез фикрә: (1 басма). – Казан: «Хәмиди» нәшере, 1902. – 20 б.

Гыйбрәтле хәлләр, мезәкләр, әдәби парчалар.

Реф.: Мәхмүтов Х. «Сиксән сигез фикрә» // Соц. Татарстан. – 1983. – 11 ноябрь.

462. Бигаять мәгъшук намә. – Казан: «Кәримия», 1902. – 16 б. – 15 000.

Тулы исеме һәм аннотациясе 1897 елгы басма тасвирламасында.

463. Ваһабов Габдүш. Үзи-үзидән өйрәткеч. – 13 басма. – Казан: Ун-т тип., 1902. – 64 б.

Тулы исеме һәм аннотациясе 1864 елгы басма тасвирламасында.

464. Гүзәл сүзләр // Мирьат. – 1902. – № 10. – Б. 12.

Мәкальләр, әйтмәнәр, канатлы сүзләр.

465. Ибраһим шаһ кыйсасы. – Казан: Ун-т тип., 1902. – 20 б. – 2000.

Текст.

466. Китабел Йосыф. – Казан: Чиркова варислары тип., 1902. – 64 б. – 5000.

Текст.

467. Китабел Йосыф. – Казан: «Кәримия», 1902. – 64 б. – 5000.

Текст.

468. * Дандан (батыр). – Казан: «Кәримия», 1902. – 24 б. – 6000.

Текст.

469. Кыйссаи Заркум. – Казан: Ун-т тип., 1902. – 70 б. – 6000.

Текст.

470. Кыйссаи Зәйнә-Зәйүб илә Йосыфбәк. – Казан: Чиркова тип., 1902. – 32 б. – 4800.

471. Кыйссаи Йосыф. – Казан: Ун-т тип., 1902. – 70 б. – 6000.

Текст.

472. Кыйссаи Касыйм Жумарт. – Казан: Чиркова варислары тип., 1902. – 54 б. – 6000.

Текст.

473. Кыйссаи Кыз Жебек. – Казан: Ун-т тип., 1902. – 52 б. – 16 000.

Текст.

474. Кыйссаи Нәүширван. – Казан: Ун-т тип., 1902. – 12 б. – 4800.

Текст.

475. Кыйссаи Шакир шәкерт, падша Һашим балалары. – Казан: Ун-т тип., 1902. – 48 б. – 6000.

Текст.

476. * Кыйссаи Жһиһанша. – Казан: Ун-т тип., 1902. – 32 б. – 4800.

Текст.

477. Кыйссаи Шаһ Моран. – Казан: Ун-т тип., 1902. – 80 б. – 4800

Текст.

478. Кыйссаи Әбү Мәлик. – Казан: Ун-т тип., 1902. – 30 б. – 2400.

Текст.

479. Кырык вәзирнең хикмәтләре. – СПб.: Бораганский тип., 1902. – 32 б. – 50.

Көнчыгыш әкиятләре. К. Насыйри тәржемәсе булуы күрсәтелми.

480. Ләтаиф. – Оренбург: Г. Кәримов тип., 1902. – 16 б. – 1000.

Мәзәкләр.

481. Насыйри К., төз. Кырык бакча. – Казан: «Кәримия», 1902. – 64 б. – 5000.

Жыр, бәет, табышмак, мәкальләр дә китерелгән.

482. Насыйри К., үзгәртеп тәржемәләүче. Әбү Гали Сина кыйссасы. – Казан: Домбровский тип., 1902. – 120 б. – 3000.

Текст.

483. Насыйри К., тәрж., төз. Жәваһирел хикәят. – Казан: Чиркова варислары тип., 1902. – 123 б. – 5000.

Тулы исеме һәм аннотациясе 1884 елгы басма тасвирламасында.

484. Пермь вилаяте Оса волостеннан мэкүтүп // Миръат. – 1902. – № 10. – Б. 15–18.

Мәкаләдә «Урман бәете» тексты китерелә.

485. * Сәйфелмөлек. – Казан: Чиркова тип., 1902. – 1000.

Аннотациясе 1807 елгы басма тасвирамасында.

486. Таһир илә Зөһрә. – Казан: Ун-т тип., 1902. – 40 б. – 10 700.

Текст.

487. Фәезханов Габделгалләм, төз. Хикәят вә мәкаләт: Унике хикәят, өч төрле гүзәл бәетләр һәм биш йөздән артыгырак мәкальләр. – Казан: «Кәримия», 1902. – 32 б. – 2500.

488. Шәех Насретдин әфәнде хикәясә: Мәгърүб зәминдә Баскәр шәһәрәнең ишаны. – Казан: «Кәримия», (1902). – 39 б. – 10 000.

Хужа Насретдин мазәкләре.

489. Яхин Т., төз. Сабый вә сабиялар өчен мәргүб булган хикәяләр, мәкальләр һәм олыларга тәнбиһ өчен гажәп булган гыйбрәтләр. – Казан, 1902.

Аннотациясе 1897 елгы басма тасвирамасында.

490. Бекетева Е. А. Нагайбаки: (Крещенные татары Оренбургской губернии): Очерк // Живая старина. – 1902. – Год XII. Вып. II. – С. 165–181.

Краткие сведения исторического характера о поселении нагайбаков в крае, описание их жилищ, одежды, пищи, быта, занятий, семейных нравов, обычаев; на стр. 173–174 – тексты четырех песен в языке оригинала и в русском переводе; на стр. 175 – о музыкальных инструментах, характере исполнения песен; на стр. 175–177 – перевод одной сказки и пересказ одной легенды нагайбаков на русском языке.

491. Алмаев Мәхмүт бин Садретдин, (төз). Сиксән сигез фикрә: (2 басма). – Казан: «Кәримия», 1903. – 40 б.

Тасвирамасы 1902 елгы басмадан соң бирелде.

491а. Биккулов К., төз. Нәмүнәи тәрәккый: Сабиялар өчен гүзәл хикәяләр, гажәп хикмәтләр, төрле гыйбрәтләр һәм шигърьләр зылмышдыр. – Казан: «Кәримия», 1903. – 63 б.

Жыентыкка кәргән эсәрләр арасында әкиятләр, жыр текстлары бар.

492. Кыйлаф белән Турандук хикәясә. – Казан: «Кәримия», 1903. – 120 б. – 6000.

Текст.

493. * Китабе Йосыф. – Казан: Чиркова тип., 1903. – 64 б. – 10 000.

Текст.

495. Кыйссаи Бәһрәм. – Казан: Ун-т тип., 1903. – 132 б. – 6000.

Текст.

496. Жомак казак телендә. – Казан: «Кәримия», 1903. – 12 б. – 10 000.

Табышмаklar.

497. Кыйссаи Кыз Жебек. – Казан: «Кәримия», 1903. – 47 б. – 12 000.

Текст.

498. Кыйссаи Сәйфелмөлек. – Казан: Ун-т тип., 1903. – 54 б. – 4800.

Текст.

499. Кыйссаи Әхсән. – Казан: Ун-т тип., 1903. – 36 б. – 4800.

Текст.

500. Ләтаиф Хужа Насретдин әфәнде. – Казан: Ун-т тип., 1903. – 31 б.

Хужа Насретдин мәзәкләре.

501. Урак менән Мамай батырның хикәяте. – Казан: «Кәримия», 1903. – 23 б. – 10 000.

Текст.

502. Халиди Фатих, төз., тәрж. Әлфе сәхәр вә сәхәр: 1 жилд. – Казан: Ун-т тип., 1903. – 263 б. – 2400.

Тәржемә әкиятләр, татар әкиятләре. 1–100 сәхәрләр.

503. Хикәят Кер оглы Солтан. – Казан: Ун-т тип., 1903. – 94 б. – 10 000.

Текст.

504. Хужа Баһаветдин кыйссасы. – Казан: «Кәримия», 1903. – 8 б. – 10 000.

Текст.

505. Даулей Р. Святки у крещенных татар Мамадышского, Лаишевского уезда Казанской губернии // ИОАИЭ. – 1904. – Т. XIX. – Вып. 374. – С. 196–203.

506. Катанов Н. Ф. Татарские рассказы о взятии Казани // Деятель. – 1903. – № 6/7. – С. 294–299.

Сюжеты легенд с комментариями.

507. Харлампович К. В. Известия. 1. Гмелина о Казани и о казанских инородцах // ИОАИЭ. – 1903. – Т. XIX. – Вып. 516. – С. 151–276.

Частично о музыкальном творчестве Казанских татар.

1904

508. * Бүз оглан Әхмәдбәк. – Казан: Ун-т тип., 1904. – 76 б. – 6000.

Текст.

509. Ваһабов Габдуш. Үзи-үзидән өйрәткеч: 15 басма. – Казан: Ун-т тип., 1904. – 64 б.

Тулы исеме һәм аннотациясе 1864 елгы тасвирламасында.

510. Бигаять мәгъшукъ намә. – Казан: Ун-т тип., 1904. – 32 б. – 10 000.

Тулы исеме һәм аннотациясе 1894 елгы басма тасвирламасында.

511. Кыйссаи Бүз егет. – Казан: Чиркова тип., 1904. – 64 б. – 5000.

Текст.

512. Кыйссаи Заркум. – Казан: Ун-т тип., 1904. – 68 б. – 10 000.

Текст.

513. Кыйссаи Йосыф. – Казан: Ун-т тип., 1904. – 90 б. – 6000.

Текст.

514. Кыйссаи Әбү Мәлик. – Казан: Ун-т тип., 1904. – 60 б. – 2400.

Текст.

515. Миниев Гатаулла, төз. Мәжмәгыль әмсаль яки гүзәл мәкальләр. – Казан: «Кәримия», 1904. – 128 б.

2910 мәкаль тексты.

516. Насыйрия Хәбирә бинт Габделкави, төз., тәрж. Мөзхикә яхүд әкъвале гарибә. – Казан: Харитонов тип., 1904. – 31 б.

Мәзәкләр.

Реф.: Мәхмүтов Х. Ачулансаң – укыма, яратмасаң – тыңлама // Соц. Татарстан. – 1985. – 4 янв.

517. Тугърылык: 300 робагый бәеттән гыйбарәт. – Казан: «Кәримия», 1904. – 32 б.

Кыска легендалар. Дини характердагылар да бар.

518. Фәезханов Габделгалләм, тәрж. Тутый намә китабы. – Казан: «Кәримия» тип., 1904. – 176 б. – 6000.

Көнчыгыш әкиятләре циклы.

519. Хикәят Хужа Насретдин. – 1 басма. – Казан: «Кәримия», 1904. – 32 б.

Хужа Насретдин мазәкләре.

520. * Жомак. – Казан: «Кәримия», 1904. – 10 б. – 10 000.

Табышмаклар.

521. Хәмидуллин Шәйхелислам. Мәкаләт-әлбәляга: (499 мәкаль): – (2 басма). – Казан: «Кәримия», 1904. – 80 б.

Гарәп мәкальләре һәм аларның татарча мәгънәләре бирелә, берничә татар табышмагы да бар.

522. * Жар-жар илә сәйяр. – Казан: «Кәримия», 1904. – 48 б. – 3000.

Текстлар.

523. Малов С. Е. Из поездки к мишарям: (О наречии мишарей Чистопольского уезда). – Казань: Тип. ун-та, 1904. – 24 с. – Приложение к «Уч. зап. Каз. ун-та» за 1904 г.

На стр. 9–16 приведены 20 песен, на стр. 16–17 – 7 пословиц и на стр. 17–19 – 23 загадок мишарей-татар и их переводы на русский язык.

Реф.: Мәхмүтов Х. Олы юл башы [Начало большого пути] // Соц. Татарстан. – 1983. – 7 окт.

1905

524. Бер фажигале гашыйканә. – Казан: Харитонов тип., 1905. – 16 б. – 12 000.

Маҗаралы әкият тексты.

525. Бигаять мәгъшук намә. – Казан: «Кәримия», 1905. – 16 б. – 12 000.

Тулы исеме һәм аннотациясе 1897 елгы басма тасвирламасында.

526. Ике баһадир. – Казан: Харитонов тип., 1905. – 8 б. – 3000.

Легендар характердагы әкият тексты.

527. Кыйссаи Таһир илә Зөһрә. – Казан: «Кәримия», 1905. – 64 б. – 10 000.

Текст.

528. Кырык тартма яки очкыннар. – Оренбург: Г. Кәримов тип., 1905. – 65 б.

Мәзәкләр, мәкальләр, жырлар текстлары.

529. * Насыйри К., үзгәртеп тәржемәләүче. Әбү Гали Сина кыйссасы. – Казан: Ун-т тип., 1905. – 122 б. – 4800.

Текст.

530. Насыйри К., тәрж., төз. Жәваһирел хикәят. – Казан: Ун-т тип., 1905. – 148 б. – 1800.

Тулы исеме һәм аннотациясе 1884 елгы басма тасвирламасында.

531. Сугыш бәете: Япон сугышы хақында. – Казан: «Кәримия», 1905. – 11 б. – 10 000.

1904–1905 елгы рус-япон сугышы турындагы бәет тексты.

532. Таһир илә Зөһрә. – Казан: Чиркова варислары тип., 1905. – 48 б. – 5000.

Текст.

533. Халиди Фатих, төз., әдәби эшкәртүче. Әлфә сәхәр вә сәхәр. – Казан: Домбровский тип., 1905. – 2-жилд. – 228 б. – 3000.

Әкиятләр жыентыгы.

534. Япон кыйссасы. – Оренбург: Г. Кәримов тип., 1905. – 10 б. – 3000.

1904–1905 елгы рус-япон сугышы турында бәет тексты..

535. Жар-жар илә сәйяр. – Казан: «Кәримия», 1905. – 22 б. – 2800.

Хикәят тексты.

536. Милькевич. Быт и верования татар Симбирской губернии в 1783 году: (Из записок ученого землемера Милькевича). – Казань: Ун-т тип., 1905. – 14 с.

Отдельный оттиск из «Известий по Казанской епархии» за 1905 г.

О чистоплотности, украшениях, убранстве дома, о свадебном обряде татар, об их мусульманских инструментах, песнях, плясках, исполняемых в праздниках Сабантуй, о похоронном обряде.

537. Катанов Н. Ф. Киргизская и казанско-татарская версия христианского сказания о семи спящих отроках // ИОАИЭ. – 1905. – Т. XXI. – Вып. 4. – С. 382–388.

538. Матвеев С. Гадания на кольцах у крещеных татар // ИОАИЭ. – 1900. – Т. XXIII. – Вып. 1. – С. 39–45.

Описание гаданий.

539. Овечов. Богатырская поэма Минусинских татар // Сиб. наблюдатель (Томск). – 1905. – Кн. 3. – С. 1–9.

Текст и комментарий.

1906

540. Бигаять мәгъшук намә... – Казан: Харитонов тип., 1906. – 32 б. – 3000.

Тулы исеме һәм аннотациясе 1888 елгы басма тасвирламасында.

541. Бүз егет. – Казан: Ун-т тип., 1906. – 64 б. – 16 500.

Текст.

542. Кыйссаи Алпамыш. – Казан: Ун-т тип., Ш. Хөсәенов варислары нәшере, 1906. – 52 б. – 6000.

Текст.

543. * Кыйссаи Зәйнә-Зәйүб. – Казан: Ун-т тип., 1906. – 32 б.

Текст.

544. Кыйссаи Салсал. – Казан: Ун-т тип., Ш. Хөсәенов варислары нәшере, 1906. – 100 б. – 3600.

Текст.

545. Мәжмәгыль ләтаиф. – Казан: Ун-т тип., 1906. – 36 б. – 2400.

Мәзәкләр жыентыгы.

546. Фәррахнамә: Һәр төрле күнел ача торган хикәяләр. – Казан: «Кәримия», 1906. – 54 б.

Хикәятләр, әкиятләр, мәзәкләр.

547. Хикәят Көр оглы Солтан. – Казан: Ун-т тип., 1906. – 90 б. – 10 000.

Текст.

548. Хикәят Хужа Насретдин: 2 басма. – Казан: «Кәримия», 1906. – 32 б.

Хужа Насретдин мәзәкләре.

549. Бәдех. Табышмаклар // Чүкеч. – 1906. – № 4. – Б. 16.

Текстлар.

550. Fabo B. Rhythmus und Melodie der türkischen Volk-sleider // Keleti szemle (Budapest). – Т. VII. – 1906. – P. 121–124.

О ритме и мелодии тюркских народных песен.

551. Ваһабов Габдүш. Үзи-үзидән өйрәткеч. – 16 басма. – Казан: Ун-т тип., 1907. – 64 б. – 10 000.

Тулы исеме һәм аннотациясе 1864 елгы басма тасвирламасында.

552. Кыйссаи Алпамыш. – Казан: Ун-т тип., Ш. Хөсәенов варислары нәшере, 1907. – 46 б. – 6000.

Текст.

553. Кыйссаи Бәһрәм. – Казан: Ун-т тип., Ш. Хөсәенов варислары нәшере, 1907. – 132 б. – 6000.

Текст.

554. Кыйссаи Заркум. – Казан: Ун-т тип., Ш. Хөсәенов варислары нәшере, 1907. – 44 б. – 3000.

Текст.

555. Кыйссаи Йосыф. – Казан: Ун-т тип., 1907. – 76 б. – 10 000.

Текст.

556. Кыйссаи Касыйм Жумарт. – Казан: Ун-т тип., 1906. – 54 б. – 3000.

Текст.

557. Кыйссаи Нәүрүз – кыйссаи ике былбылдыр, ике кызлардыр. – Казан: Ун-т тип., Ш. Хөсәенов варислары нәшере, 1907. – 24. – 4800.

Бәет тексты.

558. Кыйссаи Салсал (батыр). – 2 басма. – Казан: Ун-т тип., Ш. Хөсәенов варислары нәшере, 1907. – 100 б. – 6000.

Текст.

559. Кыйссаи Сиргазый. – Казан: Ун-т тип., 1907. – 40 б. – 4200.

Текст.

560. Кыйссаи Фәттаһетдин. – Казан: Ун-т тип., 1907. – 60 б. – 3600.

Текст.

561. * Кыйссаи хәзрәт Йосыф илә Зөләйханың мәсьәләсе. – Казан: Ш. Хөсәенов варислары нәшере, 1907. – 88 б. – 10 000.

Текст.

562. Минә дигән шәп жырлар: 30 төрле көйгә. – Казан: Шәрәф тип., 1907. – 1 бәйләм. – 32 б. – 5000.

Текстлар.

560. Мәжмәгыль ләтаиф. – Казан: Ун-т тип., Ш. Хөсәенов варислары нәшере, 1907. – 32 б. – 6000.

Мәзәкләр жыентыгы.

564. Симругъ (псевд.), төз. Нәртөрле хикәятләр. – Казан: Ун-т тип., 1907. – 1 китаптыр. – 28 б.

Христиан миссионеры Саркин төзегән хикәятләр, мәзәкләр, мәкальләр жыентыгы.

565. Ташаяк ярминкәсе: (Йосыф китабы көе белән укый-сыз). – Казан: Шәрәф тип., 1907. – 15 б. – 1500.

Бәеткә охшаш әсәр тексты.

566. Таһир илә Зәһрә. – Казан: Ун-т тип., Ш. Хөсәенов варислары нәшере, 1907. – 76 б. – 6000.

Ике тапкыр басыла. Текст.

567. Хикәят Нәфигә. – Казан: «Кәримия», 1907. – 24 б. – 10 000.

Хикәят текстлары.

568. * Шаһ Моран. – Казан: Ун-т тип., Ш. Хөсәенов варислары нәшере, 1907. – 160 б.

569. Шәкертләрнең садәләре. – Оренбург: Кәримов, Хөсәенов вә ширкәте басм. һәм тип., 1907. – 16 б. – 7300.

Шәкерт жырлары (текстлар).

1908

570. Бигаять мәгъшук намә. – Казан: «Кәримия», 1908. – 30 б. – 20 100.

Тулы исеме һәм аннотациясе 1906 елгы басма тасвирламасында.

571. Бүз оглан Әхмәдбәк һәм Йосыфбәк. – Казан: Ун-т тип., Ш. Хөсәенов варислары нәшере, 1908. – 79 б. – 2400.

Текстлар.

572. Искитәрлек шәп жырлар: 22 төрле көйгә. – Казан: «Үрнәк» тип., 1908. – 32 б. – 10 000.

Текстлар.

573. Кыйссаи Бүз егет. – Казан: Домбровский тип., М. Кадыйров нәшере, 1908. – 62 б. – 10 000.

Текст.

574. Кыйссаи Бәһрәм. – Казан: Ун-т тип., Ш. Хөсәенов варислары нәшере, 1908. – 56 б. – 2400.

Текст.

575. Кыйссаи Мәлик Ажар. – Казан: «Кәримия», 1908. – 16 б. – 10 000.

Казакъ һәм Себер татарлары арасында киң таралган дастан тексты.

576. Кыйссаи Нәүширван. – Казан: Ун-т тип., Ш. Хөсәенов варислары нәшере, 1908. – 16 б. – 4000.

Текст.

577. Ләтаиф Хужа Насретдин әфәнде. – Казан: (Домбровский тип.), Ш. Хөсәенов варислары нәшере, 1908. – 31 б. – 2400.

Хужа Насретдин мазәкләре.

578. М. И. Моңлы хатын Бибигайшә: 1900 елда үз-үзене Кабан күленә ташлаган хатын вакыйгасы. – Казан: «Кәримия», 1908. – 18 б.

Бәет тексты.

579. Менә дигән шәп жырлар: 30 төрле көйгә. – Казан: Шәрәф тип., «Китап» кибете нәшере, 1908. – 1-дәфтәр. – 32 б. – 5000.

Текстлар.

580. Менә дигән шәп жырлар: 30 төрле көйгә. – 2 басма. – Казан: «Үрнәк» тип., 1908. – 32 б. – 10 000.

Текстлар.

581. Мәжмуга: Шәрәк хикәятләре. – Оренбург: «Кәримов, Хөсәенов вә ширкәсе» тип., 1908. – 20 б. – 300.

Көнчыгыш әкиятләре (текстлар).

582. Мәжмәгылә ләтаиф. – Казан: Домбровский тип., М. Кадыйров нәшере, 1908. – 32 б. – 5000.

Мазәкләр қыентыгы.

583. Насыри К., тәрж. Кырык вәзир кыйссасы. – 7 басма. – Казан: Ун- т тип., Ш. Шәмсетдинов нәшере, 1908. – 160 б. – 4800.

Көнчыгыш әкиятләре циклы.

584. Насыри К., үзгәртеп тәржемәләүче. Әбү Гали Сина китабы. – Казан: Домбровский тип., М. Кадыйров нәшере, 1908. – 120 б. – 3000.

Текст.

585. Таһир илә Зөһрә. – Казан: «Кәримия», 1908. – 64 б. – 10 000.

Текст.

586. Төрле-төрле шәп җырлар: 22 төрле көйгә. – Казан: Шәрәф тип., 1908. – 2-бәйләм. – 32 б.

Текстлар.

587. Урак белән Мамай батырның хикәясе. – 2 басма¹. – Казан: «Кәримия» тип. һәм нәшере, 1908. – 24 б. – 12 000.

Текст.

588. * Хикәят Иран дустанда. – Казан: Ун-т тип., Ш. Хөсәенов варислары нәшере, 1906. – 24 б. – 2400.

Текст.

589. Чыгтай Г., (төз). Мәче белән Төлке. – Казан: Шәрәф тип., 1908. – 12 б.

«Балалар көтепханәсе»ннән 1 нче бүлек. Әкият тексты.

590. Җанбеков Г. (төз). Җомак вә мәкальләр. – Казан: Шәрәф тип., И. Сөләймани нәшере, 1908. – 25 б. – 2000.

Татар һәм казакъ табышмаклары һәм мәкальләр.

591. Ләтаиф // Шура. – 1908. – № 1. – Б. 32; № 2. – Б. 64; № 3. – Б. 94–95; № 4. – Б. 128; № 5. – Б. 159; № 6. – Б. 189; № 8. – Б. 256; № 20. – Б. 645–647; № 22. – Б. 711.

Мәзәк текстлары.

592. Мәкальләр // Шура. – 1908. – № 6. – Б. 190.

Текстлар.

593. Ахмаров Г.М. Свадебные обряды казанских татар // ИОАИЭ. – 1908. – Т. XXIII. – Вып. 1. – С. 1–38.

Описание татарской свадьбы, о свадебных песнях.

594. Коблов Я. Д. Религиозные обряды и обычаи татар-магометан: (при наречении имени новорожденному, свадебные обряды и похоронные). – Казань: Изд. ОАИЭ при Каз. ун-те, 1908. – 46 с. – 8 л. 50 же. 17×25.

1909

595. Бигаять мәгъшук намә. – Казан: Домбровский тип., 1909. – 32 б. – 5000.

Тулы исеме һәм аннотациясе 1906 елгы басма тасвирламасында.

596. Г. Ш., төз. Җырлар. – Казан: Харитонов тип., 1909. – 3000. – 2-дәфтәр. – 32 б. – 3000.

Текстлар.

---

¹ 1 нче басмасы табылмады.

597. Габделгазиз Шиһабетдин (Рәхмәтуллин). Чын әкият. – Казан: «Кәримия», 1909. – 95 б. – 8000.

Әкият, мәзәк һ.б. текстлар. Рус теленнән тәржемәләр дә бар.

598. Габделмәнов Габделсабир бин Фәхрәтдин (төз.) Нәтижәи әхлак: Хикмәтле сүзләр вә хикәяләр. – Казан: Милүшев нәшере, 1909. – 9 б.

Мәзәкләр җыентыгы.

599. Гали баба. – Казан: Харитонов тип., «Сабах» нәшере, 1909. – 16 б. – 5000.

Гарәп әкиятә (текст).

600. Искитәрлек шәп җырлар: 22 төрле көйгә. – Казан: «Үрнәк» тип., «Мәгариф» нәшере, 1909. – 2 кисәк. – 32 б. – 10 000.

Текстлар.

601. Китап хәзрәте Йосыф. – Казан: «Кәримия», 1908. – 64 б. – 11 400.

Текст.

602. Кыйссаи Габделмәлик. – Казан: Ун-т тип., Ш. Хөсәенов варислары нәшере, 1909. – 56 б. – 2400.

Текст.

603. Кыйссаи Заркум. – Казан: Домбровский тип., Ш. Хөсәенов варислары нәшере, 1909. – 64 б. – 3000.

Текст.

604. Кыйссаи Козы Көрпеш. – Казан: Домбровский тип., Ш. Хөсәенов варислары нәшере, 1909. – 16 б. – 3000.

Текст.

605. Кыйссаи Кыз Жебек. – Казан: Ун-т тип., «Насырия» нәшере, 1909. – 48 б. – 6000.

Текст.

606. Кыйссаи Мәлик Хәсән. – Казан: Домбровский тип., Ш. Хөсәенов варислары нәшере, 1909. – 35 б. – 3000.

Текст.

607. Кыйссаи Салсал. – Казан: «Үрнәк» тип., Хәйрулла Йосфи вә ширкәте нәшере, 1909. – 100 б. – 3000.

Текст.

608. Кыйссаи Сәйфелмөлек. – Казан: Центр. тип., Ш. Хөсәенов варислары нәшере, 1909. – 55 б. – 2000.

Аннотациясе 1807 елгы басма тасвирламасында.

609. Кыйссаи Ураз мулланың хикяте. – Казан: Домбровский тип., Ш. Хөсәенов варислары нәшере, 1909. – 19 б. – 2000.

Текст.

610. Кыйссаи Шакир шәкерт, падша һашиим балалары. – Казан: Ун-т тип., Ш. Хөсәенов варислары нәшере, 1909. – 48 б. – 2400.

Текст.

611. Кыйссаи Хәзрәти Йосыф. – Казан: Чиркова варислары тип., М. Кадыров нәшере. – 1909. – 64 б. – 16 000.

Текст.

612. М. И. Моңлы хатын Бибилайшә: 1900 елда үз-үзене Кабан күленә ташлаган хатын вакыйгасы. – 2 басма. – Казан: «Кәримия», 1909. – 64 б. – 15 300.

Бәет (текст).

613. Менә сезгә шәп җырлар. – Казан: «Кәримия», 1909. – 1 кисәк. – 32 б.

Текстлар.

614. Менә сезгә шәп җырлар. – Казан: «Кәримия», 1909. – 32 б. – 2 кисәк. – 14 400.

Текстлар.

615. Менә сиңа шәп җырлар. – 2 басма. – Казан: «Кәримия», 1909. – 1 дәфтәр. – 32 б. – 26 500.

Текстлар.

616. Менә кая шәп җырлар. – 1 басма. – Казан: «Кәримия», 1909. – 4 кисәк. – 32 б.

Текстлар.

617. Менә тагын шәп җырлар. – Казан: «Кәримия», 1909. – 1 дәфтәр. – 3 кисәк. – 32 б. – 14 100.

618. Насретдин әфәнде. – Казан: «Үрнәк» тип., Ш. Хөсәенов варислары нәшере, 1909. – 45 б. – Ил. белән. – 3000.

Хуҗа Насретдин мәзәкләре.

619. Сәйфелмөлек хикяте. – Казан: «Кәримия», 1909. – 31 б. – 1500.

Аннотациясе 1807 елгы басма тасвирламасында.

620. Төрле-төрле шәп җырлар: 22 төрле көйгә. – 2-кыскарт. басма. – Казан: «Үрнәк» тип. һәм нәшере. – 1909. – 2 бәйләм. – 32 б. – 1000.

Текстлар.

621. Фәезханов Габделгалләм, төз. Хикәят вә мәкаләт: Унике хикәят, өч төрле гүзәл бәетләр һәм биш йөздән артыгырак мәкальләр. – Казан: «Кәримия», 1909. – 32 б. – 14 500.

622. Хикәят: Егет кешегә житмеш төрле һөнәр аз дигән сүз рас. – Казан: «Кәримия», 1909. – 32 б. – 19 300.

Әкият тексты.

623. Хикәят Көр оглы Солтан. – Казан: Ун-т тип., Ш. Хөсәенов варислары нәшере, 1909. – 92 б. – 4800.

Текст.

624. Хикәят Шаһ Моран. – Казан: Домбровский тип., Ш. Хөсәенов варислары нәшере, 1909. – 72 б. – 2000.

Текст.

625. Хәзрәти Зөлкарнәйнәң хикәяте. – Казан: Домбровский тип., Ш. Хөсәенов варислары нәшере, 1909. – 66 б. – 2000.

Текст.

626. Шаһ Моран. – Казан: Домбровский тип., Ш. Хөсәенов варислары нәшере, 1909. – 147 б. – 3000.

Текст.

627. Әммәти Зыя (төз.). Башкорт-типтәрләрнең җыр, бәетләре. – Уфа: «Шәрәк», 1909. – 1 бәйләм. – 26 б.

Текстлар.

628. Җәннәр хикәясе / Гыйсмәт Мамышев эшләнешендә. – Казан: «Кәримия», 1909. – 24 б. – 2000.

Әкият тексты.

629. Ләтаиф // Шура. – 1909. – № 3. – Б. 96; № 4. – Б. 123; № 5. – Б. 160; № 7. – Б. 223–224; № 8. – Б. 256; № 9. – Б. 288; № 10. – Б. 320; № 13. – Б. 543; № 15. – Б. 478; № 16. – Б. 511–512; № 17. – Б. 543; № 18. – Б. 574–575; № 19. – Б. 607; № 21. – Б. 668–66; № 22. – Б. 700; № 24. – Б. 767.

Мәзәкләр, кыска әкиятләр.

630. Коблов Я. Мифология Казанских татар // Циркуляр по Казанскому учебному округу. – 1909. – Приложения. – Сентябрь. – № 9. – С. 389–436.

631. Катанов Н. Ф. Предания присаянских племен о прежних делах и людях // Зап. рус. геогр. об-ва по отд. этнографии. – Т. XXXIV. – С. 265–268. Имеется отдельный оттиск.

Рассматриваются варианты тюрко-татарских легенд, их параллели.

632. Малов С. Е. Несколько слов о шаманстве турецкого (тюркского) населения Кузнецкого уезда Томской губернии // Живая старина. – 1909. – Кн. 70/71. – С. 38–41.

632а. Мессарош Юлий. Отчет члена Венгерского комитета Юлия Мессароша о поездке к чувашам и приволжским татарам // Известия Русского Комитета для изучения Средней и Восточной Азии в историческом, археологическом, лингвистическом и этнографическом отношениях. – СПб. – 1909. – № 6. – С. 60–66.

Автор сообщает, что во время этой поездки в 1906–1907 годах он записал 272 пословицы, 74 загадок, 390 песен, 12 эпических поэм, 36 сказок, 5 анекдотов среди татар.

633. Munkácsi V. Karäisch-tatarische Hymnen aus Polen // Keleti szemle (Budapest). – 1909. – Vol. 10. – P. 185–210.

Песни татар-караимов Польши. Тексты и исследования.

1910

634. Арсланов Гэрэй, төз. Бик кызык табышмаклар. – Казан: «Кәримия», 1910. – 23 б. – 8000.

635. Зая Түләк вә Су-Сылу: М. Гафури язмасында һәм әдәби эшкәртелешендә. – Уфа: «Кәримов, Хөсәенов вә ширкәсе» тип., 1910. – 24 б. – 3000.

Текст.

636. Ике заман (кыйссасы). – Казан: Домбровский тип., Ш. Хөсәенов варислары нәшере, 1910. – 3000.

Текст.

637. Кыз Жебек кыйссасы. – Казан: Домбровский тип., И. Шәмсетдинов нәшере, 1910. – 48 б. – 6000.

Текст.

638. Кыйссаи Айман-Чулпан. – Казан: Домбровский тип., Ш. Хөсәенов варислары нәшере, 1910. – 20 б. – 3000.

Текст.

639. Кыйссаи Алпамыш. – Казан: Домбровский тип., Ш. Хөсәенов варислары нәшере, 1910. – 45 б. – 3000.

Текст.

640. Кыйссаи Барсыса. – Казан: Домбровский тип., III. Хөсәенов варислары нәшере, 1910. – 15 б. – 4000.

Текст.

641. Кыйссаи Заркум. – Казан: Домбровский тип., III. Хөсәенов варислары нәшере, 1910. – 64 б. – 6000.

Текст.

643. Кыйссаи Фәттаһетдин. – Казан: Домбровский тип., III. Хөсәенов варислары нәшере, 1910. – 79 б. – 3000.

Текст.

644. Кыйссаи Жәм-Жәмә. – Казан: Домбровский тип., III. Хөсәенов варислары нәшере, 1910. – 16 б. – 3000.

Текст.

645. Ләтаиф Хужа Насретдин. – 2 басма. – Казан: «Кәримия», 1910. – 36 б. – 1200.

Хужа Насретдин мәзәкләре.

646. Менә дигән шәп җырлар: 30 төрле көйгә. – Казан: «Үрнәк» тип., 1910. – 32 б. – 5000.

Текстлар.

647. Менә кая шәп җырлар. – Казан: «Кәримия», 1910. – 32 б. – 4 кисәк. – 20 600.

Текстлар.

648. Менә монда шәп җырлар. – Казан: «Кәримия», 1910. – 32 б. – 5 кисәк. – 23 000.

Текстлар.

649. Менә сезгә шәп җырлар. – Казан: «Кәримия», 1910. – 1 басма. – 2 кисәк. – 32 б. – 24 500.

Текстлар.

650. * Менә сезгә шәп җырлар. – 2 басма. – Казан: «Кәримия», 1910. – 32 б. – 2 кисәк. – 11 000.

Текстлар.

651. Менә тагын шәп җырлар. – 2 басма. – Казан: «Кәримия», 1910. – 32 б. – 3 кисәк. – 23 600.

Текстлар.

652. Насыйри К., тәрж. Кырык вәзир кыйссасы. – 7 басма. – Казан: Домбровский тип., II. Шәмсетдинов нәшере, 1910. – 165 б. – 4000.

Көнчыгыш әкиятләре циклы.

653. Сугыш бәете: 1904–1905 сәнәсе руслар илә японнар арасында булган сугыш мөнәсәбәте илә тәалиф ителмелтер. – 3 басма¹. – Казан: «Кәримия», 1910. – 12 б. – 14 700.

Бәет тексты.

654. Тукай Г. (жыючы, төзүче). Халык моңнары. – Казан: «Сабах» нәшере, 1910. – 24 б. – 4800. – Басмада төзүчәсе: «Шүрәле».

Халык жырлары, бәетләре (текстлар).

655. Г. Тукай. Халык әдәбияты (1 басма). – Казан: Харитонов тип., «Сабах» нәшере, 1910. – 43 б. – 2000.

Аннотациясен 1917 елгы басма тасвирламасыннан карагыз.

656. Тутый, мөхәррире. Иң яхшы жырлар. – 2 басма. – Оренбург: «Кәримов, Хөсәенов вә ширкәсе» тип. һәм нәшере, 1910. – 24 б.

Текстлар.

657. Гыйбрәтле сүзләр // Шура. – 1910. – № 15. – Б. 451; № 16. – Б. 499; № 17. – Б. 531; № 20. – Б. 618; № 21. – Б. 654; № 22. – Б. 690; № 23. – Б. 724; № 24. – Б. 744.

Мәкаль-әйтемнәр, канатлы тәгъбирләр.

658. Ибраһимов Г. Халык мөсәннәфаты // Йолдыз. – 1910. – 3, 4 июнь.

Халык ижаты, аның килеп чыгышы, үсеше, халыкның рухи тормышында тоткан урыны турында.

659. Ләтаиф // Шура. – № 1. – Б. 26; № 4. – Б. 124–125; № 5. – Б. 159; № 7. – Б. 218; № 8. – Б. 454–455; № 9. – Б. 286; № 10. – Б. 310; № 13. – Б. 413; № 14. – Б. 445–446; № 15. – Б. 447–448; № 18. – Б. 576; № 19. – Б. 616–617; № 21. – Б. 672; № 23. – Б. 736.

Мәзәкләр, кыска әкиятләр.

660. Хикмәтле сүзләр // Шура. – 1910. – № 7. – Б. 217.

Мәкаль-әйтем текстлары.

661. Вәлиди Ж. Милли көйләрәремез хақында // Шура. – 1910. – № 10. – Б. 317–320; № 14. – Б. 445.

662. Саескан белән төлке // Шура. – 1910. – № 20. – 2 т.б.

Мәзәк-мәсәл тексты.

---

¹ Беренче басмасы 1905 елда чыга, икенче басмасы табылмады.

663. Абдулмянов Г.М. (сост.). Брошюра на татарском языке: «Сугыш жырлары» («Песни о войне»): Изд. 2-ое. – Уфа: Электро-типография «Восточная печать» («Шарк матбагасы»). – 32 с., в 16 д.л. Цена 10 коп. Пер. А.А. Мухаммедов // Инор. обоз. – 1917. – Т. II. – №№ 4/5. – С. 352–366.

Тексты солдатских песен с фронта. С кратким введением переводчика.

664. Брошюра на татарском языке. «Европа сугышы бййти» («Стихотворение о Европейской войне»). – Уфа, 1915 г. Электро-типография «Восточная печать» («Шарк»). – 16 с., в 16 д. л. Пер. А. А. Мухаммедов. – 1917. – Т. II. – №№ 4/5. – С. 346–352.

Извлечение из солдатских писем с фронта. С кратким введением переводчика.

665. Коблов Я. Мифология казанских татар. – Казань: Тип. ун-та, 1910. – 49 с. – 50 те.

Отдельный оттиск из «ИОАИЭ». – 1910. – Т. XXVI. – Вып. 5. – С. 415–471.

Описаны и классифицированы языческие мифы, предания.

1911

666. Бүз егет. – Казан: «Кәримия», 1911. – 64 б. – 10 000.

Текст.

667. Ваһабов Габдуш. Үзи-үзидән өйрәткеч. – 18 басма¹. – Казан: Центр. тип., 1911. – 64 б.

Унжиденче басмасы табылмады.

Тулы исеме һәм аннотациясе 1864 елгы тасвирламасында.

668. * Дәрглеләргә дәрман өчен жырлар. – Казан: В. Казаков тип., 1911. – 32 б. – 5000.

Текстлар.

669. Кыйссаи Зил-Зилә. – Казан: Еремеев һәм Шашабрин тип., Уфадагы «Галия» мәдрәсәсе шәкертләре нәшере, 1911. – 16 б. – 3000.

Текст (шигъри).

670. Китап хәзрәте Йосыф галәйһиссәлам. – Казан: «Кәримия», 1911. – 64 б. – 6000.

Текст.

---

¹ Унжиденче басмасы табылмады.

671. Кыйссаи Кыз Жебек. – Казан: Ун-т тип., «Сабах» нәшере, 1911. – 48 б. – 6000.

Текст.

672. Ләтаиф Хужа Насретдин. – 3 басма. – Казан: «Кәримия», 1911. – 36 б. – 10 000.

Хужа Насретдин мазәкләре.

673. Менә кая шәп жырлар. – Казан: «Кәримия», 1911. – 4 кисәк. – 32 б. – 23 000.

Текстлар.

674. Менә монда шәп жырлар. – 2 басма. – Казан: «Кәримия». – 5 кисәк. – 1911. – 32 б. – 21 700.

Текстлар.

675. Менә сезгә шәп жырлар. – Казан: «Кәримия», 1911. – 3 кисәк. – 32 б.

Текстлар.

676. Менә сиңа шәп жырлар. – 3 басма. – Казан: «Кәримия», 1911. – 1 кисәк. – 32 б. – 21 450.

Текстлар.

677. Мәжмәгыль ләтаиф. – Казан: «Кәримия», 1911. – 32 б. – 8000.

Мазәкләр жыентыгы.

678. Рәсемле ләтаиф Хужа Насретдин. – Казан: В. Казаков тип., Ш. Хәсәнов варислары нәшере, 1911. – 64 б. – 4000.

Хужа Насретдин мазәкләре.

679. Рәшиди Г. Г., язып алучы, эшкәртүче. Сак-Сок хәлләре. – Казан: «Үрнәк», 1911. – 19 б. – 3000.

Текстлар.

680. Татлы жырлар. – Казан: Домбровский тип., Ш. Хәсәнов варислары нәшере, 1911. – 25 б. – 1 кисәк. – 5000.

Текстлар.

681. Таһир илә Зәһрә. – Казан: «Кәримия», 1911. – 64 б. – 10 000.

Текст.

682. Тәмле-тәмле жырлар: Гәвам әдәбиятыннан 1 бүлек. – Казан: «Өмед» тип., «Сабах» нәшере, 1911. – 30 б. – 3000.

Текстлар.

683. Тәмле-тәмле жырлар: Гәвам әдәбиятыннан 2 бүлек. – Казан: «Өмед» тип., «Сабах» нәшере. – 24 б. – 3000.

Текстлар.

684. * Төрле-төрле шәп жырлар. – Казан: В. Казаков тип., 1911. – 32 б. – 2 кисәк. – 5000.

Текстлар.

685. Хатыннарада хәйләләр. – Казан: Домбровский тип., Ш.М. нәшере, 1911. – 63 б. – 300.

Мәзәк, әкият текстлары.

686. Хикәят Кер оглы Солтан. – Казан: Домбровский тип., Ш. Хөсәенов варислары нәшере, 1911. – 95 б. – 5000.

Текст.

687. * Шаһ Моран. – Казан: Домбровский тип., Ш. Хөсәенов варислары нәшере, 1911. – 147 б. – 3000.

Текст.

688. «Язучы» мөтәржим. Казан татарларының тарихи жырулары: (Профессор Катанов жәнапларының «Казан татарларының тарихи жырулары» исемле китабыннан) // Шура. – 1911. – № 17. – Б. 525–527.

Н.Ф. Катановның «Исторические песни Казанских татар» (Казань, 1899) исемле хезмәтәннән өзек. Татар жырлары һәм бәетләре турында, «Казан бәете», «Александр бәете», «Николай бәете» һ.б. текстлар белән.

689. Яңа көйләргә шәп жырлар: 22 төрле көйгә. – Казан: В.К. Казаков тип., 1911. – 32 б. – 5 кисәк. – 5000.

Текстлар.

690. Акчурина. Мәхүбжамал. Кыз егълату: 18 нче гасырның ахырында булган вакыйга // Шура. – 1911. – № 20. – Б. 637–639.

Килен озату йоласы һәм шул уңай белән башкарылучы жырлар.

691. Вәлидов Ә. Жырларыбыз хакында // Шура. – 1911. – № 10. – Б. 317–320; № 14. – Б. 445–448.

692. Г.И. Табышмақлар хакында бер-ике сүз // Шура. – 1911. – № 18. – Т.б. 3–4.

693. Гыйбрәтле сүзләр // Шура. – 1911. – № 2. – Б. 37; № 3. – Б. 76; № 4. – Б. 123; № 6. – Б. 185; № 7. – Б. 212; № 12. – Б. 360, 381; № 13. – Б. 408; № 14. – Б. 438; № 15. – Б. 453; № 16. –

Б. 504; № 17. – Б. 515; № 18. – Б. 551; 565; № 19. – Б. 585; № 21. – Б. 646; № 23. – Б. 719.

Мәкаль-әйтемнәр, канатлы тәгъбирләр.

694. Ләтаиф // Шура. – 1911. – № 1. – Б. 30–32; № 3. – Б. 96; № 5. – Б. 160; № 6. – Б. 192; № 7. – Б. 220; № 8. – Б. 256; № 12. – Б. 384; № 13. – Б. 416; № 14. – Б. 448; № 18. – Б. 576; № 19. – Б. 608; № 20. – Б. 640; № 21. – Б. 672; № 24. – Б. 768.

Мәзәкләр, кыска әкиятләр.

695. Максудов Х. Татар җырлары турында // Шура. – 1911. – № 8. – Б. 256.

Татар җырларын С. Гунакулова башкаруыннан соң туган фикерләр.

696. Сакал белән гапыл // Шура. – 1911. – № 5. – 2 т.б.

Әкият-мәзәк тексты.

697. Табышмаклар вә җаваплары // Шура. – 1911. – № 6. – Т.б. 3; № 7. – Т.б. 2; № 8. – Т.б. 2–3; № 9. – Т.б. 2; № 10. – Т.б. 2–3; № 11. – Т.б. 2–3; № 12. – Т.б. 2; № 13. – Т.б. 2; № 16. – Т.б. 2–3; № 17. – Т.б. 3; № 19. – Т.б. 2–4; № 20. – Т.б. 2; № 21. – Т.б. 2; № 22. – Т.б. 4; № 23. – Т.б. 2–3.

698. Юлдаш Габдрәшит. Ил җырлары // Шура. – 1911. – № 8. – Б. 453–456.

Татар халык җырларының ритмикасы, төзелеше, килеп чыгуы, халык тормышындагы роле турында җыр үрнәкләре белән.

699. Кыйссаи Бүз егет / Татарчадан казакъ теленә А. Сабалов тәрж. – Казан: «Кәримия», 1911. – 87 б. – 6000.

Текст.

700. Кыйссаи Дандаи Ибраһим оглы / Татарчадан казакъ теленә А. Сабалов тәрж. – Казан: «Кәримия», 1911. – 20 б. – 7000.

Текст.

701. Мәгъшукъ намә / Татарчадан казакъ теленә А. Сабалов тәрж. – Казан: «Кәримия», 1911. – 24 б. – 10 000.

Текст.

702. Насыйри К. Кыйссаи кырык вәзир / Татарчадан М. Турабиев тәрж. Казакъ теленә. – Казан: «Кәримия», 1911. – 352 б. – 6000.

Текст.

703. Таһир илә Зөһрә / Татарчадан казакъ теленә А. Сабалов тәрж. – Казан: Ун-т тип., 1911. – 126 б. – 6000.

Текст.

704. Горячкин А. Сказание об Идегее // ИОАИЭ. – 1911. – Т. XXVII. – Вып. 4. – С. 304–306.

Анализ содержания эпоса.

705. Самойлович А. Н. Отзыв о рукописном собрании татарских, киргизских и башкирских сказок А. Г. Бессонова // Отчет Имп. Русского географического общества за 1909 год. – СПб., 1911. – С. 106–109.

А. Г. Бессонов (1848–1917) – лингвист, этнограф, тюрколог.

706. Бәшири З. Картада отылган кыз хикәясе: (Халык телендә сөйләнә торган Зөлхәбирә хакында). – Казан: «Өмед» тип., Г. Габидулла нәшере, 1912. – 40 б. – 3000.

«Зөлхәбирә бәете»нең З. Бәшири язып алган варианты. Икенче (Г. Г. Рәшиди язып алган) варианты «Зөлхәбирә бәете» исеме белән басыла.

707. Бәдигъ Хужа. Халык әдәбияты. – Мәкальләр. – Казан: Антонов тип., «Мәгариф» нәшере, 1912. – 83 б. – 1 төп. – 1 бүлек. – 3000.

Авторы биредә һәм революциягә кадәр чыккан башка хезмәтләрдә: «Хужа Габделбәдигъ».

Рец.: Сәйфи Ф. Халыкның әдәби ижаты // Ан. – 1914. – № 2. – Б. 44–47.

Реф.: Мәхмүтов Х. Тукай фатихасы белән // Соц. Татарстан. – 1984. – 27 июль.

708. Гомәров Габдрахман (төз.). Нугай җырлары. – Астрахань: «Г. Гомәров вә ширкәсе» тип., 1912. – 24 б. – I бүлек. – 5000.

Җыр текстлары, төзүченең сүз башы белән.

709. Иң яхшы җырлар. – Оренбург: «Кәримов, Хөсәенов вә ширкәсе» тип., 1912. – 24 б. – 3 кисәк¹. – 3000.

Текстлар.

710. Иң яхшы җырлар. – Оренбург: «Кәримов, Хөсәенов вә ширкәсе» тип. һәм нәшере. – 1912. – 24 б. – 4 кисәк. – 3000.

Текстлар.

---

¹ Беренче һәм икенче кисәкләре табылмады.

711. Иң яхшы жырлар. – Оренбург: «Кәримов, Хөсәенов вә ширкәсе» нәшере һәм тип., 1912. – 24 б. – 5 кисәк. – 3000.

Текстлар.

712. Кыйссаи Алпамыш. – Казан: Домбровский тип., Ш. Хөсәенов варислары нәшере, 1912. – 46 б. – 5000.

Текст.

713. Кыйссаи Бәһрәм. – Казан: Домбровский тип., Ш. Хөсәенов варислары нәшере, 1912. – 56 б. – 3000.

Текст.

714. Кыйссаи Заркум. – Казан: Центральный тип., Ш. Хөсәенов варислары нәшере, 1912. – 64 б. – 6000.

Текст.

715. Кыйссаи Кула-Мәргән. – Казан: Центр. тип., Ш. Хөсәенов варислары нәшере, 1912. – 24 б. – 3000.

Татар, башкорт, казакъ халык ижатында таралган эпос тексты.

716. * Кыйссаи Мәлик Хәсән. – Казан: Центр. тип., Ш. Хөсәенов варислары нәшере, 1912. – 35 б. – 5000.

Текст.

717. Кыйссаи Әл-Мансур Әл-Хәлләж. – Казан: Ун-т тип., Ш. Хөсәенов варислары нәшере, 1912. – 27 б. – 3600.

Текст.

718. Кыйссаи Салсал. – Казан: Ун-т тип., 1912. – 100 б. – 3600.

Текст.

718. Менә бигрәк татлы жырлар. – Казан: В. Еремеев һәм А. Шашабрин тип., Ш. Хөсәенов варислары нәшере, 1912. – 16 б. – 7 кисәк. – 7500. ^[P]_[SEP]Текстлар.

719. Менә бигрәк шәп жырлар. – Казан: «Кәримия», 1912. – 32 б. – 6 кисәк. – 22 800.

Текстлар.

720. Менә кая бик татлы жырлар. – Казан: В. Еремеев һәм А. Шашабрин тип., Ш. Хөсәенов варислары нәшере, 1912. – 16 б. – 1 кисәк. – 7500.

Текстлар.

721. Менә кая татлы җырлар. – Казан: Еремеев һәм Шашабрин тип., Ш. Хөсәенов варислары нәшере, 1912. – 16 б. – 4 бүлек. – 5000.

Текстлар.

722. Менә сезгә бик татлы җырлар. – Казан: Еремеев һәм Шашабрин тип., Ш. Хөсәенов варислары нәшере, 1912. – 16 б. – 2 кисәк. – 5000.

Текстлар.

723. Менә сезгә татлы җырлар. – Казан: Еремеев һәм Шашабрин тип., Ш. Хөсәенов варислары нәшере, 1912. – 16 б. – 3 бүлек. – 5000.

Текстлар.

724. Менә тагын шәп җырлар. – 3 басма. – Казан: «Кәримия», 1912. – 32 б. – III кисәк. – 22 840.

Текстлар.

726. Мене тагын татлы җырлар. – Казан: Ун-т тип., Ш. Хөсәенов варислары нәшере. – VI кисәк. – 1912. – 15 б.

Текстлар.

727. Мәхәббәт хатлары. – Уфа: «Шәрык» тип., 1912. – 31 б.

Лирик җырлар, хатлар.

728. Рәшиди Г. Г. Сак-Сок хәлләре. – Казан: Центр. тип., 1912. – 16 б. – 7000.

Бәет (текст).

729. Татлы җырлар. – Казан: Ун-т тип., Ш. Хөсәенов варислары басмасы, 1912. – 16 б. – V кисәк. – 10 000.

Текстлар.

730. Татлы җырлар. – Казан: Ун-т тип., Ш. Хөсәенов варислары нәшере, 1912. – 15 б. – VI кисәк. – 10 000.

Текстлар.

731. Туйкин Ф., төз. Җырлар әхтәрисе. – Казан: «Өмед» тип., «Сабах» нәшере, 1912. – 178 б. – 3000.

Җырлар җыентыгы.

732. Тукай Г. (җыночы, төзүче) Халык монңары. – 2 басма. – «Өмед» тип., «Сабах» нәшере, 1912. – 24 б. – 5000. Басмада төзүчесе «Шүрәле».

Халык җырлары, бәетләре (текстлар).

733. Тукай Г. Халык әдәбияты. – 2 басма. – Казан: «Өмед» тип., «Сабах» нәшере, 1912. – 38 б. – 2000.

Аннотациясе 1917 елгы басма тасвирламасында.

734. Фәттәхетдин кыйссасы. – 1 басма. – Казан: «Кәримия», 1912. – 55 б. – 6000.

Текст.

735. Әүлия (төз). Көйләр тарихы вә жырлар. – Казан: Харитонов тип., «Юл» нәшере, 1912. – 24 б. – 1 китап. – 3000.

Текстлар, төзүченең кереш сүзе белән.

736. Әүлия (төз). Көйләр тарихы вә жырлар. – Казан: Харитонов тип., «Юл» нәшере, 1912. – 24 б. – 2 китап. – 3000.

Текстлар.

737. Әүлия (төз). Көйләр тарихы вә жырлар. – Казан: Харитонов тип., «Юл» нәшере, 1912. – 24 б. – 3 китап. – 3000.

Текстлар.

738. Әүлия (төз). Көйләр тарихы вә жырлар. – Казан: Харитонов тип., «Юл» нәшере, 1912. – 24 б. – 4 китап. – 4000.

Текстлар.

739. Әүлия (төз.). Көйләр тарихы вә жырлар. – Казан: Харитонов тип., «Юл» нәшере, 1912. – 24 б. – 5 китап. – 4000.

Текстлар.

740. Айсылу: Халык әкиятеннән алып язылган хикәя / Үзгәртеп язучысы: Фәйзи // Аң. – 1912. – № 1. – Б. 5–7.

741. Гыйбрәтле сүзләр // Шура. – 1912. – № 4. – Б. 121; № 6. – Б. 224; № 10. – Б. 302; № 19. – Б. 583; № 20. – Б. 626.

Мәкаль-әйтемнәр, канатлы тәгъбирләр.

742. Ләтаиф // Шура. – 1912. – № 1. – Б. 16; № 3. – Б. 80, 83, 96; № 4. – Б. 128; № 5. – Б. 146; № 6. – Б. 166; № 8. – Б. 234, 256; № 9. – Б. 288; № 10. – Б. 314; № 11. – Б. 333; № 12. – Б. 361, 381; № 13. – Б. 408; № 14. – Б. 433; № 15. – Б. 477; № 17. – Б. 522, 527; № 18. – Б. 576; № 19. – Б. 591, 608; № 20. – Б. 618; № 21. – Б. 672; № 23. – Б. 736; № 24. – Б. 762.

Мәзәкләр, кыска әкиятләр.

743. Мәкальче, псевд. Мәкальләр хакында // Шура. – 1912. – № 7. – Б. 210–211.

744. Табышмаклар бүлеме // Идел. – 1912. – 6 апр., 13 апр.

Текстлар.

744а. Табышмаклар вә жаваплары // Шура. – 1912. – № 3. – Т.б. 3; № 4. – Т.б. 3; № 7. – Т.б. 3; № 8. – Т.б. 3; № 9. – Т.б. 2–3; № 10. – Т.б. 3; № 11. – Т.б. 2–3; № 12. – Т.б. 3; № 13. – Т.б. 4; № 14. – Т.б. 3; № 15. – Т.б. 3; № 16. – Т.б. 3; № 17. – Т.б. 2; № 19. – Т.б. 3–4; № 21. – Т.б. 3–4; № 22. – Т.б. 4; № 23. – Т.б. 3.

745. Табышмаклар хакында // Шура. – 1912. – № 5. – Т.б. 2–3.

746. Хужа Насретдин турында сорауга жавап // Шура. – 1912. – № 20. – Б. 634–635.

747. Хэйләкәр таз: Халык әдәбиятыннан / Исхакый Хәбиб эшланешендә // Шура. – 1912. – № 5. – Б. 158–159.

Әкият тексты.

748. Зорин Б.И. Свадебные обычаи и обряды у татар Оренбургской и Уфимской губерний // Вестн. Орен. учеб. округа (Уфа). – 1912. – № 2. – С. 42–51. – Научный отдел.

Приведены примеры песен, исполняемых при проводах в солдаты – 10 куплетов на татарском языке в русской графике и описаны обряды.

749. Bang W. Über die Ratsel des Codex Cumanicus // Sitzungsberichte der Kayseri. kgl. Preussischen Akademie der Wissenschaften (Berlin). – Th. XXI. – 1912. – S. 334–353.

Тексты куманских загадок, их транскрипция с комментариями, переводом на немецкий язык.

1913

750. Арсланов Гәрәй (төз). Бик кызык табышмаклар. – Казан: «Кәримия», 1913. – 20 б. – 2-жыентык. – 10 000.

751. Ашмарин Н. Татар әдәбияты хакында: Русчадан тәрж. – Оренбург: «Вақыт», 1913. – 47 б. – 2000.

Татар халык жырлары, аларның эчтәлегә һәм төзелешенә турында да сөйләнелә.

752. Бәдигъ Хужа. Халык әдәбияты: Бәетләр. – Казан: «Кәримия» тип., «Гасыр» нәшере, 1913. – 75 б. – I төп. – 3 бүлек. – 5000.

Бәетләр жыентыгы.

753. Бәдигъ Хужа. Халык әдәбияты: Табышмаклар, такмаклар, такмазалар. – Казан: «Кәримия» тип. – I төп. – 2 бүлек. – «Гасыр» нәшере, 1913. – 59 б. – 5000.

Текстлар.

754. Габдулла. Халык әкиятә. – Казан: Антонов тип., «Мәгариф» нәшере, 1913. – 32 б. – 3000.

Язып алучысы һәм эшкәртүчесе Н. Думави.

755. Иң яхшы жырлар. – Оренбург: «Кәримов, Хөсәенов вә ширкәсе» тип., 1913. – 24 б. – 6 кисәк. – 3000.

Текстлар.

756. Кыз Жәбек хикәясә. – Казан: «Өмед» тип., 1913. – 48 б. – 10 000.

Текст. Китапта 10 басма дип күрсәтелгән. Бу әсәрнең барлык басмалары да табылмады.

757. Кыйссаи Каһарман. – Казан: Ун-т тип., Ш. Хөсәенов варислары нәшере, 1913. – 14 б.

Текст.

758. Кыйссаи Нәүширван. – Казан: Ун-т тип., Ш. Хөсәенов варислары нәшере, 1913. – 12 б. – 6000.

Текст.

759. Кыйссаи Салсал. – Казан: Ун-т тип., Ш. Хөсәенов варислары нәшере, 1913. – 100 б. – 6000.

Текст.

760. Китап хәзрәте Йосыф галәйһиссәлам. – Казан: «Кәримия», 1913. – 64 б. – 10 000.

761. Кыйссаи хәзрәте Йосыф илә Зөләйханың мәсьәләсә. – Казан: Домбровский тип., Ш. Хөсәенов варислары нәшере, 1913. – 68 б. – 6000.

Текст.

762. Ләтаиф Хужа Насретдин. – Казан: «Өмед» тип., Ш. Хөсәенов варислары нәшере, 1913. – 50 б. – 3000.

Хужа Насретдин мазәкләре.

763. Менә дигән шәп жырлар. – Казан: Л. П. Антонов тип., 1913. – 32 б. – 1 кисәк. – 5000.

Текстлар.

764. Менә сезгә шәп жырлар. – 3 басма. – Казан: «Кәримия», 1913. – 32 б. – 2 кисәк. – 20 000.

Текстлар.

765. Моңлыларга юаныр өчен шәп жырлар. – Казан: Л. П. Антонов тип., 1913. – 32 б. – 6 кисәк. – 6000.

Текстлар.

766. Рәсемле ләтаиф Хужа Насретдин. – Казан: «Өмед» тип., Ш. Хөсәенов варислары нәшере, 1913. – 55 б. – 5000.
Хужа Насретдин мәзәкләре.
767. Рәшиди Г. Г. Көчләп бирелгән кыз. – Казан: Центр. тип., Ш. Хөсәенов варислары нәшере, 1913. – 16 б. – 5000.
Бәет (текст).
768. Рәшиди Г. Г. Сак-Сок хәлләре. – Казан: Центр. тип., 1913. – 16 б. – 10 000.
Бәет (текст).
769. Рәшиди Г. Г. Сак-Сок хәлләре. – 2 басма. – Казан: Центр. тип., Ш. Хөсәенов варислары нәшере, 1913. – 16 б. – 5600.
Бәет (текст).
770. Рәшиди Г. Г. (төз.). Хикмәтле жырлар. – Казан: Центр. тип., Ш. Хөсәенов варислары нәшере, 1913. – 15 б. – 5000.
Текстлар.
771. Татлы жырлар. – Казан: Центр. тип., Ш. Хөсәенов варислары нәшере, 1913. – 16 б. – 2. кисәк. – 5000.
Текстлар.
772. Татлы жырлар. – Казан: Центр. тип., Ш. Хөсәенов варислары нәшере, 1913. – 16 б. – 3 кисәк. – 3000.
Текстлар.
773. Татлы жырлар. – Казан: Центр. тип., Ш. Хөсәенов варислары нәшере, 1913. – 16 б. – 4 кисәк. – 5000.
Текстлар.
774. Татлы жырлар. – Казан: Центр. тип., Ш. Хөсәенов варислары нәшере, 1913. – 16 б. – 5 кисәк. – 5500.
Текстлар.
775. Татлыдан татлы жырлар. – Казан: Центр. тип., Ш. Хөсәенов варислары нәшере, 1913. – 16 б. – 8 кисәк. – 5000.
Текстлар.
776. Халиди Фатих, тәрж. Рәсемле әлфе ләйлә вә ләйлә. – Казан: Антонов тип., Ш. Хөсәенов варислары нәшере, 1913. – 294 б.
«1001 кичә»дән гарәп әкиятләре.
777. Хикәя Көр оглы Солтан. – Оренбург: «Кәримов, Хөсәенов вә ширкәсе» тип., Х. Хөсәенов нәшере, 1913. – 28 б. – 10 000.
Текст.

778. * Хужа Насретдин. – 4 басма. – Казан: «Кәримия», 1913. – 36 б. – Ил. белән. – 12 000.

Хужа Насретдин мазәкләре.

779. Шаһ Моран. – Казан: Центр. тип., Ш. Хөсәенов варислары нәшере, 1913. – 147 б. – 3000.

Текст.

780. Шүрәле каргаган авыл. – Казан: Харитонов тип., «Ел» нәшере, 1913. – 32 б. – 3000.

Халык әкиятә буенча Д. Гобәйди язган.

781. Әмирхан Фатих (төз.). Халык кызлары: 1. Ай өстендәге Зөһрә кыз. 2. Картада отылган Зөлхәбирә. 3. Сөембикә. Әкиятләр вә тарихлардан алып язылган хикәя. – Казан: «Өмед», 1913. – 31 б. – «Юл» көтепханәсеннән 64-китап.

782. Әхмәдиев Ш., язып алучы. Суга баткан килен. – Казан: «Өмед» тип., Г. Габдулла нәшере, 1913. – 24 б. – 3000.

Бәет (текст).

783. Былтыр, псевд. Татар хорафаты // Аң. – 1913. – № 13. – Б. 230–232; № 14. – Б. 245–248; № 15. – Б. 259–261; № 16. – Б. 282–283.

Өй иясе (өй анасы), абзар иясе (йорт анасы), бичура, шүрәле, убыр, албасты, өрәк, су бабасы турында татар халык ышанулары тасвирлана.

784. Гыйбрәтле сүзләр // Шура. – 1913. – № 1. – Б. 16; № 2. – Б. 43; № 3. – Б. 84; № 5. – Б. 130; № 7. – Б. 215; № 10. – Б. 302; № 14. – Б. 432; № 16. – Б. 491; № 17. – Б. 520; № 18. – Б. 555; № 20. – Б. 625; № 22. – Б. 696; № 23. – Б. 711; № 24. – Б. 705.

Мәкаль-әйтемнәр, канатлы тәгъбирләр.

785. Илаһи бәет: Тукаев үлү мөнәсәбәтилә // Кояш. – 1913. – 11 апр.

Г. Тукай вафатына чыгарылган бәет. Аның чыгарылу тарихы белән. Аңлатма авторы һәм язып алучы – «Ч».

786. Ләтаиф // Шура. – 1913. – № 2. – Б. 49; № 3. – Б. 67, 80; № 5. – Б. 147; № 6. – Б. 166; № 7. – Б. 219; № 9. – Б. 274; № 10. – Б. 293; № 13. – Б. 392; № 14. – Б. 435; № 16. – Б. 494; № 22. – Б. 692.

Мазәкләр, кыска әкиятләр.

787. Табышмаклар ва жаваплары // Шура. – 1913. – № 3. – Т.б. 3; № 5. – Т.б. 3; № 7. – Т.б. 2–3; № 8. – Т.б. 3; № 9. – Т.б. 2–3; № 10. – Т.б. 2–3; № 11. – Т.б. 3; № 13. – Т.б. 2–3; № 14. – Т.б. 3.

788. Хужа Насретдин // Шура. – 1913. – № 13. – Б. 399–401. Мэзэк текстлары.

789. Катанов Н. Ф. Транскрипции и глоссарий к пословицам и рассказам первой части букваря Г.И. Ахмарова «Тюркская азбука» (Казань, 1911, лито-тип. И.Н. Харитоновна), как пособие к курсу лекций по татарскому языку, читанному в 1912–1913 учебном году студентам I курса миссионерского отделения Имп. Казанской духовной Академии. – Казань: Тип. ун-та, 1913. – 4, 64 с. – Литограф. изд.

790. Праздник «Сабантуй» // Мир ислама. – Т. II. – 1913. – Вып. VI. – С. 407–411.

О сабантуях, проведенных в Томске, Уфе, Орске (перепечатан из татар. газет) с предислов. редакции журнала.

791. Сно Е. Э. Рассказы о родной стране и ее обитателях: № 58: Очерк Потомки Золотой Орды: Татары. – СПб.: Изд-во О. Н. Поповой, б/г. – 28 с.

На стр. 23–28 о татарском празднике «Сабантуй», народных песнях, музыкальных инструментах и один анекдот о женской хитрости.

792. Menzel T. Russische Arbeiten über türkische Literature und Folkloristik: (Gordlewski, Zavarin, Olesnjicki) // Islam. – 1913. – № 4. – S. 123–142.

Российские издания по литературе и фольклору тюркских народов, в т.ч. и татар.

793. Németh Julius. Die Rätsel des Codex Cumanicus // Zeitschrift der Deutschen Morgenländischen Gesellschaft. – Vol. 76. – Hf. IV. – 1913. – S. 577–608.

Тексты, переводы на немецкий язык загадок из Кодекс Куманикус с комментариями автора.

1914

792. Бигаять мэгъшукъ намэ. – Казан: «Кәримия», 1914. – 32 б. – 10 000.

Тулы исеме һәм аннотациясе 1906 елгы басма тасвирламасында.

793. Бүз егет. – Казан: «Кәримия», 1914. – 64 б. – 6000.

Текст.

794. Ваһабов Габдуш. Үзи-үзидән өйрәткеч. – 19 басма. – Казан: Центр. тип., 1914. – 64 б. – 10 000.

Тулы исеме һәм аннотациясе 1864 елгы басма тасвирламасында.

797. Бәдигъ Хужа (төз.) Халык әдәбияты: Жырлар. – Казан: «Кәримия» тип., «Гасыр» нәшере, 1914. – 271 б. – I том. – 4 бүлек. – 5000.

Текстлар, авторның кереш сүзе белән.

798. Габделмәнов М. Г. (төз.). Сугыш жырлары. – Уфа: «Шәрык» тип., 1914. – 48 б. – 3000.

Текстлар.

799. Европа сугышы бәете. – Казан: «Кәримия» тип., 1914. – 16 б. – 3500.

Беренче империалистик сугыш турында бәет тексты.

800. Ис китәрлек шәп жырлар: 22 төрле көйгә. – Казан: «Мәгариф» тип., 1914. – 22 б. – 3 кисәк. – 5000.

Текстлар.

801. Каләм, псевд. Сугыш бәете. – Уфа: «Тормыш», 1914. – 16 б. – 5400.

Беренче империалистик сугыш турында бәет тексты.

802. Кыйссаи Сәйфелмөлек. – Казан: Центр. тип., Ш. Хөсәенов варислары нәшере, 1914. – 55 б. – 3000.

Аннотациясе 1807 елгы басма тасвирламасында.

803. Кыйссаи Таһир илә Зөһрә. – Казан: Центр. тип., М. Кадыров нәшере, 1914. – 64 б. – 5000.

Текст.

804. Ләтаиф Хужа Насретдин. – 5 басма¹. – Казан: Центр. тип., М. Кадыров нәшере, 1914. – 36 б. – 10 000.

805. Менә бигрәк шәп жырлар. – 2 басма. – Казан: «Кәримия», 1914. – 32 б. – 6 кисәк. – 20 000.

Текстлар.

806. * Менә кая шәп жырлар. – Казан: «Кәримия», 1914. – 32 б. – 4 кисәк. – 20 000.

Текстлар.

---

¹ Басманың саны турында китаптагы белешмәләр бу эсәренң гомумән ничә мәртәбә басылуын түгел, ә аерым нәширләрнең ничәнчә кат бастырып чыгаруын күрсәтә.

807. Менә монда шәп җырлар. – Казан: «Кәримия», 1914. – 32 б. – 5 кисәк. – 20 000.

Текстлар.

808. Менә сиңа шәп җырлар. – 4 басма. – Казан: «Кәримия», 1914. – 32 б. – 1 кисәк. – 14 250.

Текстлар.

809. Мәтлаб, псевд. Кан түгүче немец бәете. – Казан: «Мәгариф», 1914. – 16 б. – 5000.

Беренче империалистик сугыш турындагы бәет тексты.

810. Рәшиди Г. Г. Сак-Сок хәлләре. – 4 басма¹. – Казан: Центр. тип., Ш. Хөсәенов варислары нәшере, 1914. – 16 б. – 5000.

Бәет (текст).

811. Татар көйләренәң исемнәре. – Казан: «Кәримия», 1914. – 8 б. – 1000.

812. Туйкин Ф. (төз.). Җырлар әхтәрисе. – 2 басма. – Казан: «Өмед» тип., «Сабах» нәшере, 1914. – 178 б. – 4000.

Җырлар җыентыгы. Төзүченәң кереш сүзе белән.

813. * Тукай Г. (җыючы, төзүче). Халык моңнары. – Казан: «Сабах» нәшере, 1914. – 24 б.

814. Тутый (җыючы). Иң яхшы җырлар. – 3 басма. – Оренбург, Хөсәенов, Кәримов вә ширкәте нәшере, 1914. – 24 б. – I бүлек. – 1000.

Текстлар.

815. Фәррахнамә: һәртөрле күңел ача торган хикәяләр. – Казан: «Кәримия», 1914. – 62 б.

816. Шәрифов Габделбәр (төз.). Күңел ача торган сүзләр. – Оренбург: Ш. Хөсәенов нәшере, «Дин вә мәгыйшәт» журн. тип., 1914. – 48 б.

Мәзәкләр (текстлар).

Реф.: Мәхмүтов Х. Җыеп таратучысы кем? // Соц. Татарстан. – 1984. – 25 май.

817. Шәрәфетдин кызы Бибихәмидә (төз.). Сугыш хәлләре хакында җыр китабы. – Казан: «Милләт», 1914. – 16 б. – 3000.

---

¹ Ш. Хөсәенов варислары чыгарган 3 басма табылмады.

818. Яңа көйләргә шәп җырлар. – Казан: «Мәгариф» тип. һәм нәшере, 1914. – 32 б. – 5 кисәк. – 5000.

819. Җырлар. – Казан: «Мәгариф» тип., 1914. – 32 б. – 2 кисәк. – 5000.

Текстлар.

820. Вәлидов Х. Бер кечкенә мөләхәзә // Вақыт. – 1914. – 11 янв.

Татар җырлары хақында.

Рец.: Акчурина Мәхүбжамал. Милли көйләремез турында // Вақыт. – 1914. – 4 февр.

821. Гафури М. Хан кызы «Алтын чәч». – Хикәя // Аң. – 1914. – № 16/17. – Б. 291–293.

Татар халык легендасы нигезендә язылган әсәр.

822. Гыйбрәтле сүзләр // Шура. – 1914. – № 3. – Б. 70; № 4 – Б. 114; № 5. – Б. 144–145; № 6. – Б. 175; № 9. – Б. 275; № 10. – Б. 310; № 11. – Б. 343; № 12. – Б. 359, 374; № 13. – Б. 388, 401; № 14. – Б. 432; № 15. – Б. 462; № 17. – Б. 526; № 18. – Б. 558, 572; № 20. – Б. 617, 636; № 21. – Б. 649, 699; № 22. – Б. 681, 700; № 23. – Б. 719.

Мәкаль-әйтемнәр, канатлы сүзләр.

823. Ләтаиф // Шура. – 1914. – № 5. – Б. 148; № 10. – Б. 307; № 12. – Б. 384.

Мәзәкләр, кыска әкиятләр.

824. Рәхим Гали. Халык әдәбиятымызга бер караш: (Әдәби мәсьәлә) // Аң. – 1914. – № 14. – Б. 263–265; № 16/17. – Б. 310–313; № 19 – Б. 347–351; № 20. – Б. 368–371; № 21– Б. 368–371; № 21. – Б. 382–386; № 22– Б. 398–401.

825. Сәйфи Фатих. Халыкның әдәби ижады: (Хужа Бәди-гыйнең мәкальләр, табышмаклары мөнәсәбәте белән) // Аң. – 1914. – № 2– Б. 44–47.

826. Табышмаклар вә жаваплары // Шура. – 1914. – № 4. – Т.б. 3; № 5. – Т.б. 3; № 6. – Т.б. 3; № 7. – Т.б. 3; № 8. – Т.б. 3; № 10. – Т.б. 2–3; № 11. – Т.б. 2; № 13. – Т.б. 3; № 15. – Т.б. 2–3; № 17. – Т.б. 3; № 18. – Т.б. 3; № 19. – Т.б. 3; № 21– Т.б. 3; № 24. – Т.б. 2.

827. Убыр: Халык әкиятеннән / Халык әкиятә буенча язучысы Имамәтдин Шаммаси // Аң. – 1914. – № 5. – Б. 101–102.

828. Жылау көе: Риваять / Кормаш Сабиржан эшкэртүендэ // Шура. – 1915. – № 12. – Б. 283.

829. Башкирские сказки и мещерякская сказка // Великорусские сказки Пермской губернии: с приложением 12 башкирских сказок и одной мещерякской. – Пг.: Тип. А.В. Орлова, 1914. – С. 441–493.

Тексты сказок «Убыр», «Карт һәм Дию», «Водяная девица», «Бытырбармаган», «Аляука», рассказанные Елабужским крестьянином Бузкет Динмухаммедовым; «Золотая бабка», «Обманщик», рассказанные шакирдом татарского медресе Субханкулом Якубовым. (В переводе на русский язык.)

1915

830. Батыржан солдат, псевд. Хэзерге сугыш бәете. – Казан: «Өмед» тип., 1915. – 16 б. – 5000.

Беренче империалистик сугыш турында бәет (текст).

831. Басылып чыккан сугыш бәетләре. – Казан: «Мәгариф», 1915. – 8 б. – 2000.

Беренче империалистик сугыш бәетләре турында.

832. Белеш А. (төз.). Көйле сүзләр бәйләме. – Казан: Харионов тип., М. Мәхмүтов нәшере, 1915. – 20 б. – 200.

Жырлар текстлары.

833. Бигаять мәгъшукъ намә. – Казан: Центр. тип., 1915. – 32 б. – 5000.

Тулы исеме һәм аннотациясе 1906 елгы басма тасвирламасында.

834. Бик шәп сугыш жырлары: Порт-Артур. – Мәхбүс. – Ак мәсжид. – Сәлим бабай. – Жомга һәм садә көйләренә. – Казан: Оренбург, «Г. Х.» нәшере, 1915. – 16 б. – (Хэзерге Европа сугышы мөнәсәбәте белән). – 1000.

Текстлар.

835. Биктимер солдат, псевд. Биктимер солдат хаты: Рәсемле сугыш бәет. – Казан: «Милләт», 1915. – 16 б. – (Биктимер солдатның икенче хаты). – 5000.

Беренче империалистик сугыш турында бәет (текст).

836. Бикчэнтэй углы [Г. Рәхим]. (Халык әкиятләре): 1. Алдар таз. 2. Йорт тотмас. 3. Камыр батыр. 4. Таз – падша кияве. –

Казан: «Өмед» тип., «Ак юл» журналының 1915 ел, № 1 га кушымтасы, 1915. – 42 б. – Ил. белән.

Текстлар.

837. Ватан сөюче, псевд. Бәет сугыш хақында. – Уфа: «Шәрык» тип., «Каләм» нәшере, 1915. – 14 б. – 7000.

Беренче империалистик сугыш турындагы бәет тексты.

838. Сугыш бәете. – Казан: Центр. тип., Ш. Хөсәенов варислары нәшере, 1915. – 16 б. – 10 000.

Беренче империалистик сугыш турындагы бәет тексты.

839. Габделмәнов Г.М. Сугыш жырлары. – 2 басма. – Уфа: «Шәрык» тип., 1915. – 32 б. – 5000.

Текстлар.

840. Дауыл, псевд. Иң шәп сугыш бәете. – Казан: «Мәгариф», 1915. – 15 б. – 2000.

Беренче империалистик сугыш турындагы бәет тексты.

841. Дауыл, псевд. Сугыш бәетләре хақында. – Казан: «Мәгариф», 1915. – 8 б. – 10 000.

1914–1915 елларда беренче империалистик сугыш уңае белән чыккан татар бәетләре турында.

842. Европа сугышы бәете. – Уфа: «Шәрык», 1915. – 16 б. – 10 000. Беренче империалистик сугыш турында бәет (текст).

843. Европа сугышы бәете. – 3 басма¹. – Казан: «Кәримия», 1915. – 16 б. – 400.

Беренче империалистик сугыш турында бәет (текст).

844. Каһарман Катил, псевд. Хәзерге төрек сугышы бәете. – Казан: «Милләт», 1915. – 16 б. – 5000.

Бәет (текст).

845. Китап хәзрәте Йосыф галәйһиссәлам. – Казан: «Кәримия», 1915. – 64 б. – 5000.

Текст.

846. Кормаши Мөхәммәдхатип бин Габделлатыйф. Европа сугышы хәлләренә бәете. – Казан: «Кәримия», 1915. – 16 б. – 20 000.

Беренче империалистик сугыш турында бәет (текст).

---

¹ «Кәримия» типографиясендә чыккан 2 басмасы табылмады.

847. Кормаши Мөхәммәдхатип бин Габделлатыйф. Европа сугышы хәлләренең бәете. – 2 басма. – Казан: «Кәримия», 1915. – 16 б. – 22 900.

Беренче империалистик сугыш турында бәет (текст).

848. Кыйссаи Таһир илә Зөһрә. – Казан: «Кәримия», 1915. – 64 б. – 7000.

Текст.

849а. Рәсемле сугыш бәете. – Казан: «Өмед» тип., 1915. – 32 б. – 4000.

Беренче империалистик сугыш турында бәет (текст).

849. Рәхим Гали. Халык әдәбиятымызга бер караш: (Жырлар). – Казан: Харитонов тип., «Гасыр» нәшере, 1915. – 80 б. – 2000.

Татар халык жырлары тупланган җыентыкларга күзәтү.

850. Рәшиди Г. Г. Зөлхәбирә бәете. – Казан: Домбровский тип., Ш. Хөсәенов варислары нәшере, 1915. – 31 б. – 3000.

Бәет (тексты).

851. Рәшиди Г. Г. Көчләп бирелгән кыз. – 2 басма. – Казан: Центр. тип., Ш. Хөсәенов варислары нәшере, 1915. – 16 б. – 5000.

Бәет (текст).

852. Рәшиди Г. Г. Сак-Сок хәлләре. – 5 басма. – Казан: Центр. тип., Ш. Хөсәенов варислары нәшере, 1915. – 16 б. – 10 000.

Бәет (текст).

853. Рәшиди Г. Г. Хәмидә бәете. – Казан: Домбровский тип., Ш. Хөсәенов варислары нәшере, 1916. – 8 б. – 3000.

Бәет (текст).

854. Сәйфуллин Габбас, тәрж. Өч әкият: Чәчәкләр падшасы. – Даручының алдавы. – Ашыгыч эш. – Казан: «Кәримия», 1915. – 31 б. – 5000.

Текстлар (русчадан үзгәртелгән тәржемә).

855. Туйкин Ф. (төз.). Нардуган: Әдәбият кичәләре шәрәфенә жырлар мәжмугасы. – Уфа: «Шәрәк», 1915. – 24 б. – 3000.

Текстлар.

856. * Тәмле-тәмле жырлар. – 2 басма. – Казан: «Өмед» тип. нәм нәшере, 1915. – 30 б. – 1 кисәк. – 3000.

Текстлар.

857. * Тәмле-тәмле жырлар. – 2 басма. – Казан: «Өмед» тип., «Сабах» нәшере, 1915. – 16 б. – 2 кисәк. – 3000.

Текстлар.

658. Унтер Жамали, псевд. Зур сугышка кереп сөйгәнәнә кавыша алмый вафат булган Фатыйх солдат хикәясе һәм бәете. – Уфа: «Тормыш», 1915. – 16 б. – 10 000.

Бәет (текст).

859. Фәттаһетдин кыйссасы. – Казан: «Кәримия», 1915. – 2 басма. – 55 б. – 5000.

Текст.

860. Хикәят Көр оглы Солтан. – Казан: Центр. тип., Ш. Хөсәенов варислары нәшере, 1915. – 88 б. – 5000.

Текст.

861. Гыйбрәтле сүзләр // Шура. – 1915. – № 1. – Б. 10; № 3. – Б. 82; № 4. – Б. 105; № 5. – Б. 135; № 6. – Б. 169, 178; № 8. – Б. 228, 247; № 9. – Б. 265, 273; № 10. – Б. 305, 306; № 11. – Б. 324, 330, 345; № 12. – Б. 313, 374; № 13. – Б. 397, 390, 403; № 14. – Б. 421, 432; № 15. – Б. 464, 465; № 17. – Б. 517; № 18. – Б. 567; № 19. – Б. 585–586; № 21. – Б. 659; № 22. – Б. 684.

Мәкаль-әйтемнәр, канатлы сүзләр.

662. Изгеләр чишмәсе: (Риваять) / Кормаш Сабиржан эшкәртүендә // Шура. – 1915. – № 9. – Б. 286–287.

863. Н. Г. (жыючы). Аталар сүзләре // Шура. – 1913. – № 11. – Т.б. 2–3; 1915. – № 6. – Т.б. 3.

Мәкаль-әйтемнәр, канатлы сүзләр.

864. Сәгыйдә З., язып алучы. Бикчәнтәй бабай: (Пугач хакында Каргалы легендасы) // Шура. – 1915. – № 12. – Б. 2–3.

865. Сәхибә әби әүлия булган: Риваять / Кормаши Сабиржан эшкәртүендә // Шура. – 1915. – № 12. – Б. 2–3.

866. Якупов Ш. Жәйге милли жыеннар // Тормыш (Уфа). – 1915. – 2 июль.

Халык бәйрәмнәре, Сабан туе турында.

867. Филиппов Г.А. Татарско-чувашские девичьи хоровады в Тетюшском и Цивильском уездах Казанской губернии: С приложением нот. – Казань: Центр. тип., 1915. – 10. – 8 с. – Отдельный оттиск из «Инор. обоз.», кн. 10, 1915 г.

Описание игр с текстами песен, исполняемых при хоровах. Тексты на языке оригинала и в русском переводе. В приложении – «Мотивы» трех «крещено-татарских» хоровадных песен».

868. Бигаять мәгъшук намә: Егетләрнең вә кызларның күнел чыбыклары хажәт кемсәләргә ошбудыр: Бер егет илә бер кызның күнелдән сүзләшкән сүзләредер. – Казан: «Кәримия», 1916. – 32 б.

Лирик жырлар, мэхәббәт хатлары.

869. Биктимер солдат, псевд. Биктимер солдатның немец кулына әсир төшкәч хаты. – Уфа: «Тормыш», 1916. – 16 б. – 6000.

Бәет (текст).

870. Ваһабов Габдүш. Үзи-үзидән өйрәткеч. – 20 басма. – Казан: Центр. тип., 1916. – 64 б. – 5000.

Тулы исеме һәм тасвирламасы 1864 елгы басма тасвирламасында.

871. Дәртлеләргә дәрман өчен жырлар: 22 төрле көйгә. – Казан: «Мәгариф» тип., М. Мостафин нәшере, 1916. – 1 бүлек. – 32 б.

Текстлар.

872. Закир солдат, псевд. Сугыш хатирәсе. – Уфа: «Тормыш», Мостафин нәшере, 1916. – 32 б.

Беренче империалистик сугыш турында бәет тексты.

873. Ибраһимов Г. Әдәбият дәресләре. – Казан: «Өмед» тип., «Сабах» нәшере, 1916. – 138 б.

Бу хезмәттә: «Халык әдәбияты белән язма әдәбият арасында төп аерма», «Халык әдәбиятының кыйммәте», «Бездә халык әдәбияты: бәетләр, жырлар, мәкальләр, әкиятләр, табышмаклар, такмаклар, такмазалар» дигән бүлекләр дә бар.

874. Кыйссаи Заркум. – Казан: Центр. тип., Ш. Хөсәенов варислары нәшере, 1916. – 64 б. – 4000.

Текст.

875. Кыйссаи Шакир шәкерт, падша һашим балалары. – Казан: Ун-т тип., Ш. Хөсәенов варислары нәшере, 1916. – 48 б. – 6000.

Текст.

876. Ләтаиф Хужа Нәсретдин. – 6 басма¹. – Казан: «Кәримия», 1916. – 36 б. – 6000.

Хужа Нәсретдин мәзәкләре.

¹ «Кәримия» типографиясе чыгарган бишенче басмасы табылмады.

877. Менә бигрәк татлы җырлар. – Казан: Центр. тип., Ш. Хөсәенов варислары нәшере, 1916. – 32 б. – 7 кисәк. – 5000. Текстлар.

878. Менә бигрәк шәп җырлар. – 4 басма. – Казан: «Кәримия», 1916. – 32 б. – 4 кисәк. – 4800. Текстлар.

879. Менә кая татлы җырлар. – Казан: Центр. тип., Ш. Хөсәенов варислары нәшере, 1916. – 4 бүлек. – 15 б. – 5000. Текстлар.

880. * Менә кая шәп җырлар. – Казан: «Кәримия», 1916. – 32 б. – 4 кисәк. – 4800. Текстлар.

881. Менә монда татлы җырлар. – Казан: Центр. тип., Ш. Хөсәенов варислары нәшере, 1916. – 16 б. – 5 бүлек. – 5000. Текстлар.

882. Менә сезгә шәп җырлар. – 4 кисәк. – 4 басма. – Казан: «Кәримия», 1916. – 32 б. – 4800. Текстлар.

883. * Менә сиңа шәп җырлар. – 4 басма. – Казан: «Кәримия», 1916. – 32 б. – 1 кисәк. – 4800. Текстлар.

884. * Менә тагын татлы җырлар. – Казан: Центр. тип., Ш. Хөсәенов варислары нәшере, 1916. – 16 б. – 6 кисәк. – 5000. Текстлар.

885. * Менә тагын шәп җырлар. – Казан: «Кәримия», 1916. – 18 б. – 3 кисәк. – 5000. Текстлар.

886. Рәсемле ләтаиф Хужа Насретдин әфәнде. – Казан: «Мәгариф» тип., Ш. Хөсәенов варислары нәшере, 1916. – 55 б. – Ил. белән. – 3000.

Хужа Насретдин мазәкләре.

887. Рәшиди Г. Г. Зөлхәбирә бәете. – 7 басма¹. – Казан: Центр. тип., Ш. Хөсәенов варислары нәшере, 1916. – 31 б. – 5000.

Бәет (текст).

---

¹ 1915 елгы һәм шушы басмадан башкалары табылмады.

888. Рәшиди Г. Г. Көчләп бирелгән кыз. – 4 басма¹. – Казан: Центр. тип., Ш. Хөсәенов варислары нәшере, 1916. – 16 б. – 5000.

Бәет (текст).

889. Рәшиди Г. Г. Сак-Сок хәлләре. – 6 басма. – Казан: Центр. тип., Ш. Хөсәенов варислары нәшере, 1916. – 16 б. – 10 000.

Бәет (текст).

890. Рәшиди Г. Г. Сугыш бәете. – Казан: Центр. тип., Ш. Хөсәенов варислары нәшере, 1916. – 16 б. – 5000.

Беренче империалистик сугыш турында бәет тексты.

891. Рәшиди Г. Г. (төз.). Хикмәтле жырлар. – Казан: Центр. тип., Ш. Хөсәенов варислары нәшере, 1916. – 16 б. – 5000.

Текстлар.

892. Татлы жырлар. – Казан: Центр. тип., Ш. Хөсәенов варислары нәшере, 1916. – 16 б. – 1 кисәк. – 5000.

Текстлар.

893. * Татлыдан татлы жырлар. – Казан: Центр. тип., Ш. Хөсәенов варислары нәшере, 1916. – 16 б. – 7 кисәк. – 5000.

Текстлар.

894. Тимербулатов Г. Әсирләр зары һәм сугыш хәлләре. – Оренбург. – «Дин вә мәгыйшәт» журн. тип., 1916. – 20 б. – 200.

Беренче империалистик сугыш турында бәетләр.

895. Хикәят Көр оглы Солтан. – Казан: Центр. тип., Ш. Хөсәенов варислары нәшере, 1916. – 88 б. – 4000.

Текст.

896. Гыйбрәтле сүзләр // Шура. – 1916. – № 5. – Б. 132; № 6. – Б. 139; № 7. – Б. 169–175; № 8. – Б. 195; № 9. – Б. 214; № 10. – Б. 250; № 11. – Б. 271; № 12. – Б. 294; № 15. – Б. 367; № 17. – Б. 409; № 20. – Б. 48; № 21. – Б. 521; № 22. – Б. 530; № 24. – Б. 587.

Мәкаль-әйтемнәр, канатлы сүзләр.

897. Колаткы Гали. Милли уеннар // Шура. – 1916. – № 23. – Б. 564–565.

Татар халык уеннары турында.

---

¹ Өченче басмасы табылмады.

898. Жик Мәргән. Халык хикәясе / Фәйзи эшкәрткән // Аң. – 1916. – № 4. – Б. 232–234.

698a. Kunos I. Tatar foglyok táborában: Jelentés a Mohamedán fogolytáborokban Végzett tanulmányokról // Budapesti szemle. – 1916. – [V.] CLXV. – S. 208–216.

Отчет И. Куноша о его работе по собиранию фольклора от пленных татар в 1915–1916 годах.

1917

699. Ак билет, псевд. Ак билетлар бәете (һәм ахыр заман). – Уфа: «Тормыш», 1917. – 28 б.

Беренче империалистик сугыш турында бәет тексты. Кечкенә «Сүз башы» белән. Х. Ярмиңең әйтүе буенча «Ак билет» – Сәйфи Кудашның псевдонимы.

900. Европа сугышы бәете. – 4 басма. – Казан: «Кәримия», 1917. – 16 б. – 27 000.

Төзүчесе М. Курмаши санала. Беренче империалистик сугыш турында бәет тексты. 1917 елда бу бәет «Кәримия» матбагасында ике тапкыр басылган булса кирәк.

901. Кыйссаи Алпамыш. – Казан: Центр. тип., Ш. Хөсәенов варислары нәшере, 1917. – 46 б. – 3000.

Текст.

902. Кыйссаи Таһир илә Зөһрә. – Казан: «Кәримия», 1917. – 64 б.

Текст.

903. М. И. Моңлы хатын Бибиғайшә: 1900 елда үз-үзенә Кабан күленә ташлаган хатын вакыйгасы. – 4 басма. – Казан: «Кәримия», 1917. – 16 б.

Шигырь белән язылган бәет сыман әсәр.

904. Менә бигрәк тә шәп жырлар. – 3 басма. – Казан: «Кәримия», 1917. – 6 кисәк. – 91 б.

Текстлар.

905. * Менә дигән шәп жырлар: 30 төрле көйгә. – Казан: «Мәгариф», 1917. – 32 б. – 1 бәйләм. – 3700.

Текстлар.

906. * Менә дигән шәп жырлар. – Казан: «Кәримия», 1917. – 32 б. – 5 китап. – 1000.

Текстлар.

907. * Менә кайда татлы жырлар. – Казан: Ун-т тип., Ш. Хөсәенов варислары нәшере, 1917. – 4 бүлек. – 16 б.

Текстлар.

908. Менә кайда татлы жырлар. – Казан: Ун-т тип., Ш. Хөсәенов варислары нәшере, 1917. – 16 б. – 6 бүлек.

Текстлар.

909. Менә сезгә бик татлы жырлар. – Казан: Ун-т тип., Ш. Хөсәенов варислары нәшере, 1917. – 32 б. – 2 бүлек.

Текстлар.

910. Менә сезгә бик татлы жырлар. – Казан: Центр. тип., Ш. Хөсәенов варислары нәшере, 1917. – 16 б. – 2 бүлек. – 5000.

Текстлар.

911. Менә сезгә татлы жырлар: 30 төрле көйгә. – Казан: Центр. тип., Ш. Хөсәенов варислары нәшере, 1917. – 16 б. – 3 бүлек. – 5000.

Текстлар.

912. Солдат моңнары. – Казан: «Өмед» тип., 1917. – 26 б. – 1 сан.

Солдат жырлары.

913. Тукай Г. Халык әдәбияты. – 3 басма. – Казан: «Мәгариф», 1917. – 36 б.

Халык әдәбияты турында 1910 елның 15 апрелендә «Шәрык» клубында укыган лекциясе. Нигездә татар халык жырлары, аларның килеп чыгышы, тарихы, халык тормышындагы роле турында. Г. Тукай үзе жыйган 28 жырның текстлары белән.

914. Фәтхәтдин кыйссасы. – 3 басма. – Казан: «Кәримия», 1917. – 55 б. – 6000.

Текст.

915. Хөррият жырлары. – Оренбург: «Вақыт» тип., 1917. – 8 б. Революцион жырлар текстлары.

916. Юсупов Г. Сугыш бәете. – Казан: «Кәримия», 1917. – 16 б. – 3000.

Беренче империалистик сугыш турында бәет тексты.

917. Гыйбрәтле сүзләр // Шура. – 1917. – № 1. – Б. 14; № 2. – Б. 33; № 3. – Б. 62, 66; № 6. – Б. 123; № 8. – Б. 186; № 10. – Б. 235; № 12. – Б. 284; № 20. – Б. 474.

Мәкаль-әйтемнәр, канатлы сүзләр.

916. Ченәкәй. Милли уенларымыз // Шура. – 1917. – № 2. – Б. 47–48.

Татар халык уеннары турында.

919. * Беляев И.А. Сказание об Идеге и Тохтамыше // Протоколы заседаний и сообщений Закаспийского кружка любителей археологии, истории Востока (Ашхабад). – 1917. – 4. 3/4

1918–1919

920. Бәдигъ Х., (төз.). Халык әдәбияты. Табышмаклар, такмаклар, такмазалар. – 2 басма. – Казан: «Гасыр» нәшере, 1918. – 66 б. – 1 төп. – 1 бүлек. – Китапта төзүчесе Х. Габделбәдигъ.

Текстлар.

921. Ибраһимов Г. Әдәбият кануннары. – 2 басма. – Казан: «Өмед» тип., 1918. – 120 б.

«Фольклор һәм язма әдәбият арасындагы аермалыклар», «Бездә халык әдәбияты: Бәетләр, җырлар, мәкальләр, әкиятләр, табышмаклар, такмаклар» дигән бүлекчәләр, текстлардан үрнәкләр белән. Беренче басмасы 1916 елда «Әдәбият дәресләре» исеме белән басылган.

922. Менә монда шәп җырлар. – 4 басма. – Казан: «Кәримия» тип., 1918. – 32 б. – 5 кисәк.

Текстлар.

923. Менә тагын шәп җырлар. – Казан: «Кәримия», 1918. – 32 б. – 3 кисәк.

Текстлар.

924. Рәшиди Г. Зөлхәбирә бәете. – Казан: Ш. Хөсәенов варислары нәшере, 1918. – 31 б.

Г. Рәшиди – бәет текстын эшкәртүче.

925. Солдат моңнары. – Казан: «Өмед» тип., 1918. – 23 б. – 2 сан.

Солдат җырлары.

926. Солтанов Васит. Онытылган сүзләр / Жыеп бастыручысы С. В. – Бөгөлмә: Милли вилайәт басмаханәсе, 1918. – 36 б.

Мәкаль-әйтемнәр, канатлы сүзләр. Басмада авторы «С.В.»

927. * Татлыдан татлы җырлар. – Казан: Ш. Хөсәенов варислары нәшере, 1918. – 16 б. – 1 бүлек.

Текстлар.

928. Татлы жырлар. – Казан: Ун-т тип., Ш. Хөсәенов варислары нәшере, 1918. – 16 б.

Текстлар.

929. Төрөк-татар көйләре. – Оренбург: Музыка-драма жәмгыяте басмасы, 1919. – 1 бүлем. – 2 б.

930. * Төрөк-татар көйләре. – Оренбург: Музыка-драма жәмгыяте басмасы, 1919. – 2 бүлем. – 2 б.

931. Төрөк-татар көйләре / Мөселман музыка-драма жәмгыяте тарафыннан нотага алынган. – Оренбург: Музыка-драма жәмгыяте басмасы, 1919. – 6 б. – 3 бүлем.

16 татар жыры ноталары белән.

932. * Хужа Насретдин. – Казан: 1-я гос. тип., Ш. Хөсәенов варислары нәшере. – 1919.

Хужа Насретдин мазәкләре.

933. Туйкин Ф., төз. Жырлар әхтәрисе. – Казан: «Өмед», 1918. – 160 б.

«Борынгы әдәбиятымызның жыелмасы» сериясеннән чыгарылган бу басмада сюжетлы (151–160 бб.) һәм кыска жырлар (2–150 бб.) тупланган. Жырлар һәр бүлектә әлифба тәртибендә урнаштырылган.

934. Шәрәф Жан, төз. Гөл чәчәк. 2–6 бб. – Г. Рәхим. Камыр батыр. 9–12 бб. – Казан: «Мәгариф» тип. һәм нәшере, 1918. – 16 б.

Әкият текстлары.

935. Pelissier, Rober, D-r. Mischar-tatarische Sprachproben / Gesammelt im Nordosten des Bezirks Tjemnikov des Gouvernements Tambov in herbst 1912–Berlin: Verlag der Akademie der Wissenschaften, 1919. – 47 s. (Abhandlungen der Preussischen Akademie der Wissenschaften Jahrgang 1918. Philosophisch-Historische klasse № 18).

Образцы разговорной речи татар-мишарей Тамбовской губернии, записанные автором в 1911–1912 гг. со словарем. В тексте встречаются рассказы-легенды.

936. * Бәдигъ Х. Халык әдәбияты: Бәетләр. – 2 басма. – Казан: 6-я гос. тип., 1919. – 127 б.

Аннотациясе 1918 елгы басма тасвирламасында.

937. Ибраһимов Г. Әдәбият кануннары. – 3 басма. – Казан: 6-я гос. тип., 1919. – 127 б.

Аннотациясе 1918 елгы басма тасвирламасында.

938. Тукай Г. Халык әдәбияты. – 4 басма. – Казан: «Мәгариф», 1919. – 23 б.

Аннотациясе 1917 елгы басма тасвирамасында.

939. Катанов Н. Ф. Татарские рассказы о старой Казани // ИОАИЭ. – Т. XXX. – 1919. – Вып. 3. – С. 287–300.

Анализ содержания легенд.

940. Рәхим Г. Халык әдәбиятымызга бер караш. – Казан: «Гасыр», 1919. – 80 б.

Татар халык жырлары турында.

941. Никольский Н. В. Сборник исторических материалов о народностях Поволжья. – Казань: Тип. ун-та, 1919. – 301 с.

Приведены образцы загадок, исторических песен (Егор бәете).

941 а. Савраска // Сказки сибирских инородцев / В обработке для детей К. В. Дубровского. – Вып. 1-й. – Иркутск, 1919. – С. 19–20.

Текст татарской сказки. Переложение на русский язык.

1920

942. Исхакый Гата. Әдәбият юллары: (Рөшди¹ мәктәпләремез өчен дәреслек). – Казан: 6-я гос. тип., 1920. – 136 б.

Әдәбият теориясе, татар әдәбияты тарихы буенча дәреслек. «Халык әдәбияты» дигән бүлекчәдә татар фольклоры турында кыскача мәгълүмат бар.

943. Революцион жырлар һәм шигырьләр. – Алабуга: Өяз вак милләтләр шөгбәсе татар бүлегенә нәшере, 1920. – 30 б.

Революция һәм гражданнар сугышы чоры халык жырлары. Тәржемә революцион жырлар. Шигырьләр.

944. Никольский Н. В. Конспект по истории народной музыки у народностей Поволжья (Казанская Центральная восточная музыкальная школа). Труды музыкально-этнографического отделения. – Вып. 1. – Казань: 1-я гос. тип., 1920. – 72 с.

В частности приведены мелодии, тексты песен, описание музыкальных инструментов татар Поволжья и Приуралья, крещеных татар.

945. Lach R. Die Musik der turk-tatarischen, finnischugrischen und Kaukasus-Völker in ihrer entwicklungs – geschichtlichen und psychologischen Bedeutung für die Entstehung der musikalischen

---

¹ Рөшди – урта.

Formen // Mitteilungen der Anthropologischen Gesellschaft (Wien). – Bol. 20. – 1920. – S. 23–50.

О музыке и музыкальном творчестве тюркских и кавказских народов России, а также угро-финских народов.

946. Pelliot P. A propos des Comons // Journal Asiatique (Paris). – Ser. 11. – Vol. 17. – 1920. – P. 125–185.

О куманских загадках с текстами.

1921

947. Кәримов Х., язып алучы. Яллы бүре: Ил әкиятә. – Казан: «Мәгариф» ширкәсе нәшере, 1921. – 16 б.

948а. Миңлекәй С. Балалар өчен жырлы уеннар: 1 китап. – Бөгелмә: кантон мәгариф шөгъбәсенә нәшере, Бөгелмә кантоны халык хужалыгы матбагасы. – 1921. – 41 б. – 20 000.

Нигездә халык жырлары жыентыгы.

948. Виноградов В. И. Несколько слов о татарской народной песне, ее хранении и разработке // Вестник просвещения (Казань). – 1921. – № 3/4. – С. 79–82.

949. Симаков Абдрахман. Музыкальное просвещение в Тат. республике // Вестник просвещения (Казань). – 1921. – № 3. – С. 25–30.

950. Kowalski Tadeusz. Le studjów nad formas poezii ludow turkeckich // Prace Komisji Orientalistycznej Polskiej Akademji Umiejetkosci (Krakow). – 1921. – I. – S. 1–184.

Имеется отдельный оттиск: Cracovie. – 1921. – 184 с.

Об изучении форм фольклора польских татар, караимов.

1922

951. Бәдигъ Х. Каюм Насыриның татар халык әдәбиятын жыю юлында хезмәтләре // Каюм Насыри мәжмугасы. – Казан: Татдәүнәш, 1922. – Б. 104–116.

952. Насыри К. Казан татарларының ышанулары, ырымнары // Каюм Насыри мәжмугасы. – Казан: Татдәүнәш, 1922. – Б. 113–158.

«Записки Имп. Рус. геогр. об-ва по отделению этнографии»дә (1880, 6 том) басылган русча хезмәттән тәржемә.

953. Берг М. Восемь татарско-башкирских песен / Под общ. ред. проф. В. А. Богородицкого. – Казань, 1922. – 22 с. – 500.
Тексты песен на татарском и русском языках с нотами.

1923

954. Кызыл чәчәкләр. – Казан, 1923. – 1 китап. – 80 б.

Ахырда балалар уеннары, табышмаклар китерелә.

955. Миңлекәй С. Жырлы уеннар: 3 китап: Балалар өчен. – Бөгелмә: Кантон сәнәгать кыйраханәләре берлеге идарәсенә матбагасы. – 1923. – 16 б. – 1400.

Нигездә жырлар, такмазалар жыентыгы.

956. Вәлиди Жамал. «Бүз егет» хакында бер мөләхәзә // Безнең юл. – 1923. – № 8/9. – Б. 41–45.

957. Эйхенвальд Антон. Народная песня и музыка казанских татар // Вестник просвещения (Казань). – 1923. – № 7/8. – С. 10–13.

958. Татарские народные сказки // Изв. Тат. ЦИКа. – 1923. – 4 марта.

О докладе М. А. Васильева о татарской народной сказке.

1924

959. Рәхим Г. һәм Газиз Г. Татар әдәбияты тарихы өчен материаллар жыю юлында бер тәжрибә: 1 жилд: Борынгы дәвер: 1 бүлек: Мәдхәл: (Борынгы төркиләрдә әдәбият). – Казан: Татарстан матбугат һәм нәшрият комбинаты нәшере, 1924. – 171 б. – 5000.

69–86 битләре бәетләр турында.

960. Газиз Г. һәм Рәхим Г. Татар әдәбияты тарихы: 1 жилд: 2 бүлек. – Казан: Татарстан жәмһүрияте дөүләт нәшрияты, [1924]. – 240 б.

«Идел буенда бик борынгы тел ядкәрләре» дигән бүлектә шул чор фольклоры, көнчыгыш халыклары фольклорының Идел буена үтеп керүе турында да күзәтүләр ясала.

961. Рәхим Г. һәм Газиз Г. Татар әдәбияты тарихы. 1 жилд: Борынгы дәвер: 3 бүлек: 17, 18 һәм 19 гасырларда иске әдәбият. – Казан: Татарстан матбугат һәм нәшрият комбинаты (1924).

182–184 битләре «Бәетләр» турында.

962. Жырлар – Такмаklar – Дини табышмаklar / Жыючылары: «Таң», Булат // Комсомол уразасы. – М., 1924. – Б. 54–59, 63–64.

Текстлар. Жырларның кайсы көйгә жырлануы күрсәтелгән.

963. Гайн-нун. Халык әдәбияты буенча халыкның дингә һәм муллаларга карашы // Яшь эшче. – 1924. – № 16. – Б. 39–42.

Татар фольклоры мисалларында ясалган күзәтү.

964. Васильев М.А., сост. Памятники татарской народной словестности: Сказки и легенды. – Казань: Комбинат печати ТАССР, 1924. – 182, (2) с. – 3000.

Тексты 60 сказок в переводе на русский язык. С указанием времени, места записи. Отмечены параллели сказок у других народов. Справки даны составителем. Сказки записаны учениками Казанской татарской учительской школы.

Рец.: W. Anderson // Zeitschrift des Vereins für Vorkunde (Berlin). – Bd. 35/36. – 1925. – S. 78–79; Габо Р. «Памятники татарской народной словестности» // Родной язык в школе. – 1926. – (М.: Л.). – Сб. 10. – С. 124.

965. Рыбаков С. Г. 50 песен татар и башкир с текстами, переводами и гармонизациями: Вып. 1: Протяжные песни татар: (Узункуй). 1–14 №№. – М.: Музгосиздат, 1924. – 37 с.

Выборка из ранней работы автора «Музыка и песни уральских мусульман с очерком их быта» 14 татарских песен, как оригинальных, так и перешедших от башкир. Песни обработаны для рояля, фортепиано. К некоторым даны сведения о времени и месте их записи, а также тексты на татарском языке и в переводе на русский язык. Автор, видимо, намеревался издать 50 песен, но в этом выпуске их только 14. Последующие выпуски не обнаружены.

966. Творчество народов СССР: Вып. VIII / Сост. П. Орешин. – М.: «Известия ЦИК СССР», 1924. – (Приложение к журналу «Красная Нива»).

На 37–38 стр. в переводе на русский язык приведены образцы песен крымских, казанских и семиречинских татар.

1925

967. Миңлекәй С., төз. Балалар өчен жырлы уеннар. – 2 басма. – Казан: Татарстан матбугат һәм нәшрият комбинаты, 1925. – 49 б. – 5000.

Балалар фольклоры: жырлар, такмак, такмазалар.

968. Рәхим Г. һәм Газиз Г. Татар әдәбияты тарихы: Феодализм дәвере. – 2 басма. – Казан: Татарстан матбугат нәшрият комбинаты нәшере, 1925. – 314 б. – 5000.

Дастаннар, бәетләр, мәрсияләр, хикәятләр турында да сөйләнелә, текстлардан үрнәкләр бирелә.

969. Гордлевский В. Гадания татарок о женихе: (Из этнографических материалов, собранных в Уфе) // Сборник музея Антропологии и этнографии при АН СССР. – 1925. – Т. V. – Вып. 2. – С. 709–716.

970. Малов Федор. Песни татарской молодежи // Сов. искусство. – 1925. – № 9. – С. 56–59.

Статья (с примерами татарских песен).

1926

971. Авыл жырлары / Жыючы Мәжид Әсгать. – М.: СССР халыклары үзәк нәшрияты, 1926. – 166 б. – 25 000.

«Кызыл көрәшче», «Кызыл гаскәргә алынучылар жыры», «Яңа жырлар», «Төрле жырлар» һ.б. темалар астында тупланган халык жырлары – кызлар-егетләрнең кара-каршы әйтешеп жырлау текстлары. Кайсы жырның кайсы көйгә жырлануы күрсәтелгән.

972. Алпар Г., төз. Әлифба тәртибе, имла кагыйдәләре, ата-малар мәсьәләсе, халык әдәбияты жыю турында инструкцияләр жыентыгы. – Казан: Мәгариф Халык комиссариаты нәшере, 1926. – 56 б.

24–55 битләрдә фольклор жанрлары, аларны туплау, жыю тәртипләре турында (шул жөмлөдән М. А. Васильев һәм Г. Рәхимнең «Фольклор һәм халык әдәбияты жыю өчен кулланма»сы).

973. Бәдигъ Х. Халык әдәбияты: Мәкальләр, табышмаклар. – Казан: Татдәүнәш, 1926. – 37 б. – 5000.

1200 мәкаль, 335 табышмак тексты теркәлгән жыентык.

974. Миронов Н. Г. Кыскача төп музыка нәзәриясе: Ноталар белән аңлатылган күнегүләр, инкыйлабий һәм халык көйләрен тәтбикъ ителгән / Тәржемә һәм жырларны карап чыгучы Исхак Хәмзин. – М.: «Нәшрият», 1926. – 64 б.

Ноталар белән 16 татар халык жыры.

975. Сәгъди Габдрахман. Кешелек дөнъясында тел, әдәби-ят, имла һәм аларның тарихи үсешләре. – Казан: Татдәүнәш, 1926. – 242 б.

36–39 битләрдә «Жырлар. Бездә жырлар. Жырларның тышкы яклары. Халык жырларында “вэзеннәр”» дигән тикшеренү.

976. Яңа жырлар жыентыгы. – Уфа: «Башкнига», 1926. – 21 б. – 2000.

977. Ибраһимов Г. Тел-әдәбият мәсьәләләренең кирәкле бер тармагы // Безнең юл. – 1926. – № 5/6. – Б. 1–3.

Татар халык ижатын жыю, туплау һәм өйрәнү бурычлары турында.

978. Вахидов С. Т. Татарские легенды о прошлом Камско-Волжского края // Вестн. науч. об-ва татароведения. – № 4. – 1926. – С. 82–96.

979. Насыйри К., жыючы. Казан тарихы турында / Халык сөйләве буенча / Тәварих Казан. – Бәет шәһре Казан. – Аксак Каратун, Пугачау һәм Ишбулат мулла хакында риваятьләр // Насыйри К. Моңарчы басылмаган әсәрләр һәм 100 еллык бәйрәм материаллары. – Казан: Татдәүнәш, 1926. – Б. 19–30.

Текстлар.

980. Губайдуллин А. К. Объяснение одной казанско-татарской поговорки // Этнография. – № 1/2. – 1926. – М.-Л. – С. 261.

О происхождении и значении поговорки «Зәңгәр төймә тоттыру».

981. Фирсов Н. Казань в легендах // Кр. Татария. – 1926. – 21 марта.

О легендах об основании г. Казани.

982. Dmitriev H. K. et Mme Chatskaya O. Chansons populaires Tatares, transcrities et traduites par H.K. Dmitriev et Mme O. Shatskaya // Journal asiatique (Paris). – Avril-Juin. – 1926. – P. 301–369.

[1 часть]. Les chansons populaires Tatares et leur formation. (Recueil D’Abdoullah Mouginov) par M. K. Dmitriev.

[2 часть]. Les chansons de Crimee. Recueillies et traduites par Mme O. Shatskaya, avec introduction ae N. K. Dmitriev.

Стр. 301–320: очерк изучения, собирания татарских песен, о мелодиях песен, их жанрах и стихотворном сложении.

Стр. 321–339: тесты песен на татарском языке в латинской транскрипции и в переводе на французский язык.

Стр. 341–369: тексты и переводы крымско-татарских песен.

983. Кызыл кичэләр: Авыл клубларында яшьләр кичэләре, революция бәйрәмнәре үткәру өчен һәм кызыл аулак өйләрдә файдалану өчен. – М.: «Нәшрият», 1927. – 71 б.

Жыентыкның ахырында жырлар, такмаklar, уеннар, башваткычлар, табышмаklar китерелгән.

984. Кәләй, жыючы. Яңа чыккан шәп жырлар: «Яңа жырлар» чүмәләсеннән 1-көлтә. – Казан: «Яңа китап», 1927. – 15 б. – 10 000.

10 төрле көйгә жыр текстлары.

985. Кәләй, жыючы. Пешеп чыккан шәп жырлар: «Яңа жырлар» чүмәләсеннән 2-көлтә. – Казан: «Яңа китап», 1927. – 15 б. – 10 000.

8 төрле көйгә жыр текстлары.

986. Кәләй, жыючы. Пешеп житкән шәп жырлар: «Яңа жырлар» чүмәләсеннән 3-көлтә. – Казан: «Яңа китап», 1927. – 15 б. – 10 000.

6 төрле көйгә жыр текстлары.

987. Кәләй, жыючы. Үтә чыккан шәп жырлар: «Яңа жырлар» чүмәләсеннән 4-көлтә: «Яңа китап», 1927. – 14 б. – 10 000.

8 төрле көйгә жыр текстлары.

988. Газизова З. 18-нче йөз татар мэдрәсәләрендә матур әдәбият // Безнең юл. – 1927. – № 11. – Б. 35–37.

Шул чор татар шәкертләре ижаты.

989. Иртуган К. Шагыйрь Габделжәббар Кандалийның кыскача тәржемәи хәле һәм шәхси хәяты // Безнең юл. – 1927. – № 8. – Б. 30–32.

Шагыйрь язган «Чәй бәете» тексты белән.

990. Кутуй Г. Яңа илдә яңа жырлар // Авыл яшьләре. – 1927. – № 20. – Б. 21.

Татар халык жырлары турында.

991. Мамашова, жыючы. Жырлар // Азат хатын. – 1927. – № 9. – Б. 12.

Текстлар.

992. Толымбайский Г. Татар фольклоры турында кайбер фикерләр: (Галәү иптәшнәң яңа бер жыентыгы чыгу уңас белән). – Безнең юл. – 1927. – № 11. – Б. 24–28.

993. Туйкә Ф. Халык әдәбиятын тикшерү юлында // Безнең юл. – 1927. – № 18. – Б. 33–37.

Халык жырлары, мәкальләре турында.

994. Халид Әминә. Халык әдәбиятын өйрәнүне көчәйтергә кирәк: (әдәбият тарихы өчен материал табышу юллары) // Безнең юл. – 1927. – № 11. – Б. 17–19.

995. Воробьев Н.И. Этнографические исследования в Татарской АССР с 1920 по 1927 гг. // Этнография. – М.-Л., 1927. – № I. – С. 193–195.

В частности, о сборе татарского фольклора и материалов по этнографии татар К. С. и М. С. Губайдуллиными.

996. Славин П. Сибирский этнографический вечер // Этнография. – М.-Л., 1927. – Кн. III. – № 1. – С. 233.

Сведения об этнографическом вечере народов Сибири, где исполнялись и татарские, башкирские песни.

1928

997. Исәнбәт Н., жыючы. Әйдә, жырлыйк: (Революция чорында халык жырлары). – Казан: Татдәүнәш, 1928. – 40 б. – 3000.

Жырлар тематик бүленештә урнаштырылган. Төзүченең «Бу жырлар турында берничә сүз» дигән кереш мәкаләсе белән.

998. Кызыл Армия жырлары / Закир Сәмитов ред. – Казан: Татдәүнәш, 1928. – 36 б. – 3000.

Совет Армиясе турында халык жырлары һәм композиторлар, шагыйрьләр иҗат иткән жырлар (текстлар).

999. Ливитский Дм. Татар халык жырлары турында // Эшче (М.). – 1928. – 8 март.

Мәскәү музыка фәннәре дәүләт институты гыйльми секретаре татар халык жырлары тупламаларын өйрәнү, бастырып чыгару турында яза.

1000. Рәхим Г. «Бүз егет» белән «Таһир – Зөһрә»не язучы кем булган // «Безнең юл». – 1928. – № 5. – Б. 31–32.

1001. Тулумбайский Г. Балалар фольклоры мәсьәләләре // Мәгариф. – 1928. – № 9. – Б. 93–97.

Фольклорны туплау һәм бу өлкәдә мәктәпләрдә эш алып бару бурычлары турында.

1002. Тулумбайский Г. Тукай һәм әдәби фольклорыбыз // Безнең юл. – 1928. – № 6/7. – Б. 21–27.

1003. Туйкә Ф. Тузанлы шүрлекләрдән: (Әдәбият тарихына материаллар) // Безнең юл. – 1928. – № 9. – Б. 42.

Татар фольклорын туплау турында.

1004. Васильев М.А. Татарские версии анекдотов Ходжи Насретдина // ИОАИЭ. – 1928. – Т. XXX. – Вып. 1/2. – С. 141–145.

Имеется отдельный оттиск (Казань, 1928, 5 с.).

1005. Козлов И. Пятизвучные бесполутонные гаммы в татарской и башкирской народной музыке // ИОАИЭ. – 1928. – Т. XXXIV. – Вып. 1/2. – С. 160–178.

1006. Линин Ан. Казанско-татарская поэзия: (Из новых исследований о формах народной поэзии) // Востоковедение. – Баку. – 1928. – Т. III. – С. 72–87.

Обзор литературы по татарскому фольклору, о песнях, баитах. Анализ метрической структуры, «симфонической композиции», рифмы, расположения строк в татарских песнях, баитах. Есть отдельный выпуск «Изв. Вост. факультета Азербайдж. гос. ун-та».

1007. Образцы древней тюркской литературы // Записки коллегии востоковедов при Азиатском музее Российской Академии наук (Ленинград). – 1928. – Т. 3. – Вып. 1. – С. 213–217.

Тексты легенд, сказаний. Обзор С.Е. Малова.

1929

1008. Агуржакай / Г. Әлмөхәммәдов тарафыннан үзе жырлаганча язылган; В. И. Виноградов тарафыннан гармонияләште-релгән. – Казан: Татиздат, 1929. – 2 б. – 1000.

Халык жыры тексты, нота белән.

1009. * Архангельский М. А., төз. Татар көйләре. – Пенза: «Сабанчы» газетасы басмасы (1929). – 32 б.

Композитор М. А. Архангельский жыеп алган, эшкәрткән татар көйләре, текстлары белән.

Рец.: Мостафин Касыйм // Кыз. Татарстан. – 1929. – 21 июль.

1010. Каһим түрә / Г. Әлмөхәммәдов тарафыннан үзе жырлаганча язылган; В. И. Виноградов тарафыннан гармонияләште-релгән. – Казан: Татиздат, 1929. – 2 б. – 1000.

Халык жыры тексты, нота белән.

1011. «Колый кантон» / Г. Әлмөхәммәдов тарафыннан үзе жырлаганча язылган; В. И. Виноградов тарафыннан гармонияләштерелгән. – Казан: Татиздат, 1929. – 2 б. – 1000.

Халык жыры тексты, нота белән.

1012. Кызыл жырчы, төз. Яңа жырлар. – М.: СССР халыкларының үзәк нәшрияты, 1929. – 20 б. – 20 000.

10 жыр тексты урнаштырылган (нигездә халык жырлары).

1013. «Сибай кантон» / Г. Әлмөхәммәдов тарафыннан үзе жырлаганча язылган; В. И. Виноградов тарафыннан гармонияләштерелгән. – Казан: Татиздат, 1929. – 2 б. – 1000.

Халык жыры тексты, нота белән.

1014. «Таштугай» / Г. Әлмөхәммәдов тарафыннан үзе жырлаганча язылган; В. И. Виноградов тарафыннан гармонияләштерелгән. – Казан: Татиздат, 1929. – 2 б. – 1000.

Халык жыры тексты, нота белән.

1015. Воробьев Н.И. 1929 елның жәендә Нократ һәм Глазов татарлары янына бару // Татарстан. – 1929. – № 7. – Б. 23–26.

Татар этнографиясе һәм фольклоры экспедициясе йомгаклары.

1016. Воробьев Н. Татар жәмһүриятенә Минзәлә кантонндагы халыкны этнография ягыннан күзәтү // Татарстан. – 1929. – № 5/6. – Б. 31–34.

Татар этнографиясе һәм фольклоры экспедициясе йомгаклары.

1017. Рәхим Гали. Халык зарларынан: Тел-әдәбият тарихына материаллар // Безнең юл. – 1929. – № 3/4. – Б. 35–37.

Татар фольклорын туплау, яңа табылган материаллар (бәетләр), «йомышлы татарлар» хәленнан.

1018. Татар халык көйләрен жыю юлында // Кызыл Татарстан. – 1929. – 16 июль.

Шушы өлкәдә М. А. Архангельский эшчәнлегә турында (аның Казанга килү уңае белән).

1019. Воробьев Н. Материалы по культу домового и дворового у мишарей Буинского кантона Татарской Республики // Труды студенческого научного кружка любителей природы при КГУ. – Казань, 1929. – Вып. 3. – С. 87–92.

1020. Воробьев Н. Программа для собирания сведений о духах- хозяевах: домовом, дворовом и усадебном у казанских татар и мишарей // Труды студенческого научного кружка любителей природы при КГУ. – Казань, 1929. – Вып. 3. – С. 93–103.

1930

1021. Толымбай Г. Тукай һәм халык әдәбияты. – Казан: Татиздат, 1930. – 55 б. – 3000.

Рец.: Шамов А. Фольклор мәсьәләләре // Яналиф. – 1931. – № 7. – Б. 62–70; № 8/9. – Б. 56–64 (8/9 санда исеме: «Толымбайның «Тукай һәм халык әдәбияты» турында»).

1022. Ченәкәй Төхфәт, төз. Өр-яңа халык жырлары. – Казан: Татиздат, 1930. – 32 б. – 3000.

Жыр текстлары. Төзүченең кыскача кереш сүзе белән.

1023. Коваленский Фәйзи, жыючы. Колхоз жырлары // Азат хатын. – 1930. – № 7. – Б. 7.

Текстлар.

1024. Кәбир Г. Жырлар турында фикер алышу // Кызыл яшьләр. – 1930. – 22 февр.

1025. Тулумбайский Г. Мәдрәсә калдык-постыклары // Татарстан. – 1930. – № 4. – Б. (12), 15–23.

Шәкертләр фольклоры турында һәм аннан үрнәкләр.

1026. Тулумбайский Г. Татар фольклоры // Татарстан. – 1930. – № 6/7. – Б. 52–59.

Мәкалә.

1027. Әхмәтов М. Таркалган әдәбиятны жыйнауны тәртипкә салырга кирәк // Мәгариф. – 1930. – № 5. – Б. 55–57.

Татар фольклорын жыйнау, тәртипкә китерү турында.

1028. Малов С. Е. К истории и критике Codex Cumanicus // Изв. Ак. наук: Отд. гум. наук, 1930. – С. 347–372.

Исследование загадок из Кодекс Куманикус.

Реф.: Мәхмүтов Х. Коман табышмаклары [Куманские загадки] // Соц. Татарстан. – 1983. – 25 февр.

1029. Grzegorzewski Jan. Piesni obrcdowe w narzeczu karaimow z Trok // Rocznik Orientalistyczny (Krakow-Lwow). – 1930. – Vol. 3. – P. 183–192.

Песни караимов Польши.

1030. Kraelitz F. Ein Beitrag zur Kasan – tatarischen Volksliteratur: Festschrift gewidmet den Teilnehmern am VI // Deutschen Orientalistentag (Wien). – 1930. – S. 48–63.

О фольклоре казанских татар.

1031. Németh Julius. Lu den Rätsel des Codex Cumanicus // Körösi (soma-Archivum). – Budapest. – 1930. – Bd. II. – S. 366–368.

Об одной загадке из Кодекс Куманикус.

1032. Tatarische Texte: Nach den in der Lautabeilung der Staatbibliothek Befindlichen originalplatten / Herausgeben, übersetet und Erklärt von Gotthold Weil. – Berlin und Leipzig, Walter de Gruyter und C°, 1930. – 185 s.

Работа снабжена предисловием. Около 400 татарских песен дают-ся сперва на латинском, затем на арабском шрифте, в конце – перево-ды на немецкий язык. К отдельным песням даются обширные ком-ментарии.

1931

1033. Измайлов М. Культура өчен көрәшкәндә // Яңалиф. – 1931. – № 4. – Б. 49–50.

Себер татарлары халык ижаты һәм аны туплау турында.

1034. Тукай Г. Халык әдәбияты // Г. Тукай эсәрләре. – Казан: «Яңалиф», 1931. – Т. 3. – Б. 141–160.

Аннотациясе 1917 елгы аерым басма тасвирламасында.

1035. (Хроника) // Яңалиф. – 1931. – № 7. – Б. 79.

Татар дәүләт академия театрының халык жырларын туплавы, 41 көйне нотага, 33 көйне фонографка язып алуы, халык жырларын-нан концертлар оештыруы турында.

1036. Хәмит Г. Тара татарларында халык әдәбияты калдык-лары // Яңалиф. – 1831. – № 3. – Б. 54–58.

«Мәһди мулла бәете», «Аю бәете», бер-ике жыр, диалекталь сүзләрдән мисаллар бирелгән.

1037. Шахта жырлары. – Ударниклар жыры. – Прогульщик-лар турында // Фэйзи. Көрәш бара: Агит-чыгышлар өчен инс-ценировкалар, жырлар, шигырләр. – М.: Центриздат, 1931. – Б. 62–64.

Халык жырлары текстлары.

1037 a. Dmitriev N. K. Tatarisch-Mischarische Studien // Wiener Leitschrift für die Kunde des Morgenlandes. – Wien. – 1931. – [Bd.] XXXVIII. – S. 129–134.

Тексты 12 татарских народных песен на языке оригинала и в переводе на немецкий язык.

1932

1038. Бикмул Г., төз. Яңа жырлар. – Казан: Татиздат, 1932. – 20 б. – 10 000.

Нигездә халык жырлары текстлары.

1039. Г. Татарстанда гармончылар һәм курайчылар // Атака. – 1932. – № 1. – Б. 41.

Музыкаль фольклор буенча экспедиция йомгаклары.

1040. Bang-Kaup W. und Rachmati G. R. Die Legende von Ouz and Qayan // Sonderberichte der Preussischen Akademie der Wissenschaften (Berlin). – 1932. – S. 685–724.

Древнетюркская легенда. Текст и исследование.

1041. Lach Robert. Gesänge russischer Kriegsgefanener: II Band: Turktatarische Volker: 2 Abteilung: Baschkirische Gesänge / Transkription und Übersetzung des baschkirischer Originallieder Texte von Privatdozentent Dr. Herbert Jansky in Wien in Verbindung mit D-r Tagan Galimdschan. – Wien und Leipzig, 1932. – 121 s. (Akademie der Wissenschaften in Wien. Philosophisch-Historische Klasse. Sitzungsberichte. 218. Bd. 1 ...).

Башкирские, татарские песни, записанные в 1916–1917 гг. от Исмагилгалия Ахмеда (село Булатово Оренбургской губернии), Шахарзаде Кусанишева (село Ямангильдеево Оренбургской губернии), Султангазия Мавлютова.

Тексты всех 45 песен даны арабским шрифтом и в латинской транскрипции, а также в переводе на немецкий язык. Предисловие и комментарии Роберта Лаха, транскрипция Герберта Янского совместно с доктором Таган Галимджаном.

1933

1042. Толымбай Г. Татар фольклоры фронтында // Сов. әдәбияты. – 1933. – № 4/5. – Б. 112–117; № 8/9. – Б. 90–96.

8/9 номерда мәкаләнен дэвამы «Татар фольклоры турында» дип исемлэнгән.

Татар фольклорын жыю, өйрәнү өлкәсендә эшлэнгән эшләр, башкарасы бурычлар турында.

1043. Толымбай Г., Атнагулов С. һәм Бәдигъ Х. Жырлар, әкиятләр, бәетләр // Сов. әдәбияты. – 1933. – № 11/12. – Б. 111–112. Мәкалә.

1044. Хәсәнов Х. Композитор М. А. Архангельский Казанда // Кыз. Татарстан. – 1933. – 11 авг.

1924 елдан бирле татар халык көйләрен жыючы, нотага салучы, бастырып чыгаручы. Басарга эзерләнгән яңа 30 татар көе һәм текстлары турында.

1045. Затаевич Александр. Мелодии Казахских татар. – М.: ОГИЗ. – Музгиз, 1933. – № 14112. – 19 с.

В предисловии автор указывает, что из собранных им татарских песен сохранились не все. Приведены здесь ноты 56 татарских народных песен, указаны места их записи и исполнители. Тексты самих песен отдельно не представлены.

1934

1046. Совет жырлары. – Казан: Татгосиздат, 1934. – 202 б. – 10 000.

Нигездә татар халык жырлары текстлары.

Рец.: Гыйльфан С. // Кыз. Татарстан. – 1935. – 11 март.

1047. Жәлил М. Совет фольклорын жыйнарга чынлап керешергә // Коммунист (М.). – 1934. – 20 май.

Шул ук // Муса Жәлил. Сайланма әсәрләр. – Казан: Таткнигоиздат, 1956. – 3 том. – Б. 160–168.

1048. Толымбай Г., Атнагулов С. һәм Бәдигов Х. Жырлар, әкиятләр, бәетләр // Кыз. Татарстан. – 1934. – 4 янв.

Текстлар белән.

1049. Х. Я. Иске көйләрне өйрәнү // Кыз. Татарстан. – 1934. – 30 сен.

Татар халык жырлары һәм көйләре турында.

1050. Халит Әминә. Бәетләр тикшерү тәҗрибәсеннән // Сов. әдәбияты. – 1934. – № 6. – Б. 56–59.

Авторның кереш сүзе һәм «Мәҗри кыз бәете» тексты.

1051. Хәмидуллин Ф. Татарстанда фольклор һәм фольклористика // Кыз. Татарстан. – 1934. – 16 окт.

1052. Лобачев Г. Татарские и башкирские песни. – М.: Музгиз, 1934. – 27 с.

Предисловие и обработка 13 песен (с отдельными текстами).

1935

1053. Толымбай Г., жыючы, төзүчө. Бәетләр: (Революциягә кадәрләр). – Казан: Татгосиздат, 1935. – 151 б. – 3000.

Татар халык бәетләре текстлары. Төзүченең кереш сүзе белән.

Рец.: Максуд М. «Бәетләр» турында // Сов. әдәбияты. – 1935. – № 12. – Б. 83–86; Байты // Кр. Татария. – 1935. – 15 апр.

1054. Гыйльми Ләбиб. «Нурислам белән Гыймран бәете» турында // Сов. әдәбияты. – 1935. – № 2. – Б. 66–88.

Бәетнең тексты белән.

1055. Ирекле кызлар жыры // Кыз. яшьләр. – 1935. – 25 июнь.

Татар халык жырлары (текстлар).

1056. Кыз жырлары. – Егет жырлары // Кыз. яшьләр. – 1935. – 26 окт.

Татар халык жырлары (текстлар).

1057. Кызыл Армия турында жырлар // Пионер каләме. – 1935. – № 1/2. – 1 т.б.

Татар халык жырлары (текстлары).

1058. Никрут жырлары // Кыз. яшьләр. – 1935. – 16 сент.

Текстлар.

1059. Садри Г.-Х. Сәйфуллин пластинкалары // Кыз. Татарстан. – 1935. – 16 май.

350 татар көен Стелла пластинкаларына салган һәм аларны 1926 елда Татнаркомпросның Академцентрына бүләк иткән татар музыка остасы Сәйфуллин турында.

1060. Сатылган кыз бәете // Кыз. яшьләр. – 1935. – 25 июль. – Текст. (Г. Толымбайның аңлатмасы белән).

1061. Халитова Әминә. «Суга баткан ялчылар» бәете турында // Сов. әдәбияты. – 1935. – № 4/5. – Б. 116–119.

Бәет тексты белән.

1062. Халык ижаты әсәрләрен жыегыз // Кыз. Татарстан. – 1935. – 14 март.

1063. Хәмидуллин Ф. Язучы һәм фольклор // Сов. әдәбияты. – 1935. – № 4/5. – Б. 112–116.

Мәкалә.

1064. Ышна бәете // Сов. әдәбияты. – 1935. – № 1. – Б. 89–91.

Дәүләтша Сафин тапкан бәет, редакция комментарийлары белән.

1065. Жырчы (псевд.), жыючы. Колхоз жырлары // Азат хатын. – 1935. – № 10. – Б. 5.

Текстлар.

1066. Is'haki Sadet. Şora Batir: Eine Legende in Dobrudschtatarischer Mundart. – Krakow, 1935. – 49 s.

Текст легенды «Чура багыр», записанный у добруджских татар и исследование.

1936

1067. Шамов А., төз. Жырлар. – Казан: Татгосиздат, 1936. – 72 б. – 20 115.

Нигездә халык жырлары текстлары.

1068. Гаптиева бәете // Сов. әдәбияты. – 1936. – № 5. – Б. 77. Текст (С. Батталның кереш сүзе белән).

1069. Нәжми К. Октябрьдән соңгы фольклорны жыярга чакырабыз // Кыз. Татарстан. – 1936. – 2 июнь.

1070. Халык ижаты әсәрләрен жыегыз! // Пионер каләме. – 1936. – № 4. – Б. 19.

Мәкалә.

1071. Хәят матур бәете. – Кыз сату бәете // Азат хатын. – 1936. – № 19. – Б. 8.

Текстлар.

1072. Ышна бәете. – Ышна бәете турында. – Бүре әкиятә // Пионер каләме. – 1936. – № 4. – Б. 20–27.

1073. Татарские народные песни / Сост. А. Ерикеев; пер.: А. Ерикеев, Б. Ковынев, С. Липкин и др. – М.: Гослитиздат, 1936. – 173 с. – 5000.

Рец.: Гофман Э. // Лит. обозрения. – 1936. – № 24. – С. 57–61; Минц С. // Лит. газ. – 1936. – 30 окт.; Саедов Л. Поэзия татарского народа // Революция и национальности. – 1937. – № 1. – С. 91–93.

1074. Красноармеец / Пер. А. Глоба // Рабочий (Минск). – 1936. – 17 февр.

Татарская народная песня (текст).

1075. Свадебная: Старинная ногайская песня / Пер. Н. Славянский // Известия. – 1936. – 6 марта.

Текст.

1076. Татарский фольклор // Кр. Татария. – 1936. – 12 июля.

О подготовке к изданию в Москве сборника татарского народного творчества.

1937

1077. Ленин турында балалар жырлары // Пионер каләме. – 1937. – № 4. – 1 т.б.

Текстлар.

1078. Ленин-Сталин турында жырлар // Пионер каләме. – 1937. – № 9/10. – Б. 24.

Текстлар.

1079. Жәләй Л. Урта Тигәнәле бәете // Сов. әдәбияты. – 1937. – № 8. – Б. 42–49.

Бәетнең тексты белән.

1080. Сказки Саратовской области / Сост.: Т.М. Акимова и П. Д. Степанов. – Саратов: Саратовское обл. изд., 1937.

Приведены и татарские сказки Саратовской области в русском переводе, собранные студенткой Султан-Галиевой.

1081. Татарская хоровая. – В тридцатый год весною // Творчество народов СССР / Под ред. А. М. Горького и др. – М.: «Правда» (1937). – С. 359, 362, 363.

Тексты двух татарских сюжетных песен, записанные в дер. Ахматово Касимского района Рязанской губернии и в селе Уразлы Дубязского района Татарской АССР в 1930–1935 гг.

1938

1082. Ярми Х. һәм Өхмәт А., төз. Халык ижаты. – Казан: Татгосиздат, 1938. – 268 б. – 10 145. (Х. Ярминең «Сүз башы» белән).

Жырлар, бәетләр, әкиятләр текстлары: татар халык ижаты эсәрләре һәм СССР халыклары телләреннән тәржемәләр.

1083. Булат Нигъмәт. Мирсәет бәете // Сов. әдәбияты. – 1938. – № 3. – Б. 67.

Бәетнең тексты белән.

1084. Бөек Октябрь һәм Ленин-Сталин турында (татар) халык жырлары // Сов. әдәбияты. – 1938. – № 11/12. – Б. 123–124.

Текстлар.

1085. Габдрахманов Ф. Тукай һәм фольклор эсәрләре // Сов. әдәбияты. – 1938. – № 4. – Б. 39–47.

Мәкалә.

1086. Габдрахманов Ф. Тукай һәм халык ижаты // За педагогические кадры (Казань, пед. ин-т). – 1938. – 9 апр.

1087. Комсомол турында (татар) халык жырлары // Сов. әдәбияты. – 1938. – № 10. – Б. 83–84.

Текстлар.

1088. Локманов Г. М. Гафури һәм халык ижаты // Коммуна (Уфа), 1938. – 16 окт.

Мәкалә.

1089. Тәзкия матур бәете // Сов. әдәбияты. – 1938. – № 10. – Б. 85–86.

Текст. Редакциягә Мөршидә Вилданова тапшырган.

1090. Халит Г. Тукай һәм халык ижаты // Сов. әдәбияты. – 1938. – № 5. – Б. 74–84.

Мәкалә.

1091. Ярми Х. Тукай һәм халык әдәбияты // Кыз. Татарстан. – 1938. – 15 апр.

Мәкалә.

1092. Волжские песни. – Куйбышев: Облгиз, 1938. – 114 с.

В сборник вошли и татарские народные песни, записанные в татарских селах Куйбышевской области, в переводах на русский язык.

1093. Татарская хоровая. – В тридцатый год весною // Творчество народов СССР / Под ред. А.М. Горького и др. – М.: Правда, 1938. – С. 405, 408–409.

Тексты двух татарских сюжетных песен, записанные в дер. Ахматово Касимского района Рязанской области и в селе Уразлы Дубязского района Татарской АССР в 1930–1935 гг.

1094. Татарский фольклор // Кр. Татария. – 1938. – 3 окт.

К выходу в свет в Казани сборника татарского народного творчества.

1939

1095. Халит Г. Халык шагыйре Тукай. – Казан: Татгосиздат, 1939. – 92 б. – 5150.

Шагыйрьнең халык ижатын өйрәнү өлкәсендәге эшчәнлегә дә яктыртылган.

1096. Сәгъди Габдрахман. Әдәбият теориясе. – Казан: Татгосиздат, 1939. – 156 б. – 10 000.

137–151 битләрдә – фольклор һәм әкият, мәкаль, әйтем, табышмак, бәет жанрлары турында.

1097. Шамов А. һәм Разин Г., төз. Халык җырлары. – Казан: Татгосиздат, 1939. – 295 б. – 9 000.

Әдәби җырлар һәм халык җырлары. Тематик бүленештә.

Рец. // Кыз. Татарстан. – 1940. – 6 июнь; Халык җырлары тексты һәм массовый җыр // Кыз. Татарстан. – 1940. – 29 февр.

1098. Актаныш районында музыкаль фольклор экспедициясе // Кыз. Татарстан. – 1939. – 27 июль.

В.И. Виноградов, М. Садри катнашында Казан музыкаль фольклор кабинеты оештырган экспедиция йомгаклары.

1099. Алиш А. «Бәетләр» җыентыгы // Кыз. Татарстан. – 1939. – 5 апр.

Бәетләр җыентыгын бастыру өчен тупланган материаллар турында.

1100. Алиш А. Фольклор кичәсе // Кыз. Татарстан. – 1939. – 2 апр. Язучылар клубында оештырылган кичә турында.

1101. Алиш А. Фольклор секциясендә // Кыз. Татарстан. – 1939. – 30 янв.

Язучылар союзы каршындагы секция эше турында.

1102. 1914 нче елгы империализм сугышы турында бәетләр. 1. Солдат хаты. 2. Пленныйлар бәете. 3. Пленныйлар җыры. 4. Солдатлар җыры: – Аккош баласы. – Мәрҗәмкәй // Сов. әдәбияты. – 1939. – № 8/9. – Б. 150–155.

Текстлар (кереш сүз белән).

1103. Исәнбәт Н. Татар табышмаклары һәм аларны тикшерү // Сов. әдәбияты. – 1939. – № 10/11. – Б. 162–176.

1104. Кырым кампаниясе турында халык ижаты // Совет әдәбияты. – 1939. – № 10/11. – Б. 159–160.

«Севастополь сугышы бәете» тексты белән.

1105. Кәкре каенга терәткән // Пионер каләме. – 1939. – № 4. – Б. 31.

Татар халык әкиятә (текст).

1106. Ленин-Сталин турында халык җырлары // Пионер каләме. – 1939. – № 1. – Б. 14–15.

Текстлар.

1107. Ленин-Сталин турында халык җырлары // Сов. әдәбияты. – 1939. – № 1. – Б. 86–89.

Текстлар.

1108. Ленин-Сталин турында халык жырлары // Сов. әдәбияты. – 1939. – № 12. – Б. 30–31.

Текстлар.

1109. Максимов Л. Совет хатын-кызлары турында халык жырлары // Азат хатын. – 1939. – № 8. – Б. 7.

Мәкалә.

1110. Муллага «Бир» димә, «Мә» диген: (Татар халык әкиятте) // Дингә каршы: (Әдәби җыентык) / төз. Р. Ильяс. – Казан: Татгосиздат, 1939. – Б. 107–108.

1111. Разин Гомәр, язып алучы. Алмаз батыр белән Корыч батыр: (Әкият) // Сов. әдәбияты. – 1939. – № 12. – Б. 25–29.

Текст. Разин Гомәр – Г. Бәшировның псевдонимы.

1112. Разин Г., язып алучы. Закир бәете. – Мужик белән алпавыт. (Әкият) // Кыз. Татарстан. – 1939. – 30 июнь.

Текстлар.

1113. Разин Г. Халык әкиятләре һәм әкиятчеләр // Кыз. Татарстан. – 1939. – 30 июнь.

Мәкалә.

1114. Разин Г., язып алучы. Чапай турында // Сов. әдәбияты. – 1939. – № 10/11. – Б. 157–158.

Сөйләк (текст).

1115. Садри М. Бәхетле халыкның шатлыклы жырлары // Яшь Сталинчы. – 1939. – 1 авг.

Мәкалә. «Безнең крепость», «Чишмә», «Их, надо!», «Коммунизмга юл ача», «Ату кырлары», «Шатлык», «Колхоз көенә», «Сталинга рәхмәтем күп», «Кызыл гаскәр жыры» жырлары белән.

1116. Садри М. Музыкаль фольклор кабинеты турында // Кыз. Татарстан. – 1939. – 21 февр.

Татарстан сәнгать эшләре идарәсе янында оештырылган кабинет һәм аның татар көйләре һәм жыр текстлары туплау буенча эше турында.

1117. Садри М. Халык көйләрен җыю турында // Яшь Сталинчы. – 1939. – 30 янв.

Мәкалә. «Колхозчылар жыры», «Ал, Зәйнәбем», «Сания апа» жырларының текст һәм ноталары белән.

1118. Садри М. Фольклор кабинетының беренче экспедициясе // Сов. әдәбияты. – 1939. – № 8/9. – Б. 147–149.

Татар фольклорын җыю өчен Себергә оештырылган экспедиция йомгаклары турында.

1119. Сафин Дәүләтша, язып алучы. Перепись бәете // Сов. әдәбияты. – 1939. – № 1. – Б. 90–91.

1897 елгы перепись турындагы бәет.

1120. Соры бүре: (татар халык әкиятә) // Пионер каләме. – 1939. – № 8. – Б. 24–26.

Текст.

1121. Татар халык жырлары // Пионер каләме. – 1939. – № 12. – Б. 11.

Текстлар.

1122. Халык иҗаты кичәсе: (Тукай клубында) // Сов. әдәбияты. – 1939. – № 3/4. – Б. 237.

Информация.

1123. Хәбиб Г. «Ашамыйм, ашамыйм дигән алтмыш белән ашаган», «Пәрәү карчыклары кебек йөрү» // Пионер каләме. – 1939. – № 7. – Б. 25.

Ике мазәк тексты (аңлатмалар белән).

1124. Хәбиб Г. Белененңе белеп из! Жиде баҗаны бер бүре ашаган // Пионер каләме. – 1939. – № 5. – Б. 31.

Ике мазәк тексты (аңлатмалар белән).

1125. Хәбиб Г. Фольклорны өйрәнегез // Пионер каләме. – 1939. – № 4. – Б. 31.

Мәкалә.

1126. Шакиров К., жыючы. Кызыл Армия турында халык жырлары // Азат хатын. – 1939. – № 3. – Б. 2.

Текстлар.

1127. Шамов А. һәм Разин Г., жыючылар. Кызыл Армия турында халык жырлары // Сов. әдәбияты. – 1939. – № 2. – Б. 76–78.

Текстлар.

1128. Әкиятче Минһаж Хәмидуллин Казанга килде // Кыз. Татарстан. – 1939. – 30 март.

1129. Әкиятчеләр Москвадан кайттылар // Кыз. Татарстан. – 1939. – 10 июль.

Бөтенсоюз семинарында катнашкан татар әкиятчеләре турында.

1130. Әхмәт А. Мәкальләр һәм табышмаклар // Кыз. Татарстан. – 1939. – 30 июнь.

Мәкалә.

1131. Страница фольклора // Кр. Татария. – 1939. – 12 февр.
Тексты татарских народных песен: Лебедь белая плывет. – Моя
Зайнаб. – Райхан. – Цветет колхоз. – Замиля. – Ударная страна. Пес-
ни записаны Галиуллиным, И. Исмагиловым, Сайфутдиновой. Сказка:
Как работник бая обманул. – Коза: Детская шуточная песня. – Старин-
ные татарские загадки. – Старинные татарские пословицы (Тексты).

1132. Шах-петух: Татарская сказка // Сказки народов СССР:
Избранные / Сост. и комментировала Л. Лесная. – М.: Сов.
писатель, 1939. – С. 77–78.

Текст.

1940

1133. Разин Г., жыючы, төзүчесе. Халык әкиятләре. – Казан:
Татгосиздат, 1940. – 168 б. – 5000.

Г. Разинның «Сүз башы» белән, әкиятләренң кайда, кемнән язып
алынуы күрсәтелгән.

Рец.: Жәләй Л. // Кыз. Татарстан. – 1941. – 6 март; Әмир М. // Сов.
әдәбияты. – 1941. – № 3. – Б. 88–92; Х. Я. Әкиятләр белән очрашу //
Кыз. Татарстан. – 1941. – 14 март; Әхмәт А. Балалар өчен әкиятләр //
Кыз. Татарстан. – 1941. – 11 февр.

1134. Ярми Х. һәм Әхмәт А., төз. Халык иҗаты: (2 басма). –
Казан: Татгосиздат, 1940. – 270 б. – 15 050.

Аннотациясе 1938 елгы басма тасвирламасында.

Рец.: Гарипов С. // Сов. әдәбияты. – 1941. – № 4. – Б. 80–83; Әмир М.
«Халык иҗаты» // Сов. әдәбияты. – 1941. – № 3. – Б. 88–89.

1135. Алиш А. Фольклор буенча яна материаллар // Кыз.
Татарстан. – 1940. – 10 июль.

Н. Исәнбәтнең татар фольклоры буенча тупланган материаллары
турында.

1136. Бөтен дөньяны балкыта ленинизм нурлары: (татар
халык җырларыннан) // Пионер каләме. – 1940. – № 1. – Б. 3.

Текстлар.

1137. Гомәр А. Гыйләҗетдин Сәйфуллин кичәсе // Кыз. Та-
тарстан. – 1940. – 10 июль.

Татар көйләрен Стелла пластинкасына салу буенча зур хезмәт күр-
сәткән музыка остасына багышланган кичә турында.

1138. Госман Х. Каюм Насыри һәм фольклор // Яшь ста-
линчы. – 1940. – 29 дек.

1139. Госман Х. Халык ижаты эсэрләрәндә мөхәббәт лирикасы // Яшь сталинчы. – 1940. – 8 сент.

1140. «Идегәй» дастанын өйрәнү // Сов. әдәбияты. – 1940. – № 3. – Б. 97.

1141. Иске жырлар. – Яңа жырлар. – Мөкальләр. – Ногман бәете. – Мирсәет бәете. – Алмаз батыр белән Корыч батыр // Яшь сталинчы. – 1940. – 4 июнь.

Текстлар.

1142. Исәнбәт Н. Татар халык эпосы «Идегәй» дастанының 500 еллыгы // Сов. әдәбияты. – 1940. – № 11. – Б. 72–92.

1143. Профессор Хужа Бәдигый: (Некролог) // Кыз. Татарстан. – 1940. – 19 ноябрь.

1144. Садри М. Себер татарларының ижаты // Яшь сталинчы. – 1940. – 20 сент.

Жырлар, «Басыйр бай» әкиятә текстлары белән.

1145. Садри М. Татар халкының жәүһәрләре // Кыз. Татарстан. – 1940. – 1 февр.

Татар халкының поэтик ижаты турында.

1146. Себер татарларының халык жырлары // Кыз. Татарстан. – 1940. – 4 сент.

Текстлар белән.

1147. Татар халык дастаны «Идегәй» // Сов. әдәбияты. – 1940. – № 11. – Б. 39–76; № 12. – Б. 34–82.

Н. Исәнбәт жыйналмасы тексты һәм комментарийлары.

1148. Хаматов Х. Гафури һәм фольклор // Октябрь (Уфа). – 1940. – № 11. – Б. 46–51.

1149. Ярми Х. «Идегәй» дастаны // Сов. әдәбияты. – 1940. – № 5/6. – Б. 163–178.

Дастан турында һәм хәзерге әдәби телгә күчәрмәләр.

1150. Ярми Х. Мәжит Гафури ижатында фольклор // Кыз. Татарстан. 1940. – 23 окт.

1151. Ярми Х. Себер экспедициясенә кайбер йомгаклары // Кыз. Татарстан. – 1940. – 27 июль.

Себер татарлары фольклорын жыю экспедициясе.

1152. Ярми Х. Себергә фәнни экспедиция // Яшь сталинчы. – 1940. – 28 февр.

Себер татарлары фольклорын жыю экспедициясе турында.

1153. Ярми Х. Тел һәм фольклор экспедициясе // Кыз. Татарстан. – 1940. – 21 июнь.

Себер татарлары телен һәм фольклорын өйрәнү өчен эзерлэнгән экспедиция турында.

1154. Ярми Х. Танышлар // Кыз. Татарстан. – 1940. – 21 июль. Себер фольклор экспедициясеннән хат.

1155. Әкиятчеләр түгәрәге // Кыз. Татарстан. – 1940. – 14 февр.

Казанның укытучылар йорты каршындагы түгәрәк турында.

1156. Әхмәт А. Татар халык ижаты // Яшь сталинчы. – 1940. – 4 июнь.

Мәкалә.

1157. Жәләй Л. «Идегәй» дастаны турында // Сов. әдәбияты. – 1940. – № 5/6. – Б. 157–162.

1158. Шабанов Х. Год работы Татарского научно-исследовательского института языка и литературы // Кр. Татария. – 1940. – 29 дек.

И о работе по сбору татарского фольклора.

1159. Ключарев А. Татарский музыкальный фольклор // Комсомолец Татарии. – 1940. – 16 июня.

1160. Козлова Н. Экспедиция по изучению фольклора // Кр. Татария. – 1940. – 16 окт.

Об экспедиции Татарского НИИ языка и литературы к сибирским татарам.

1161. Народные песни сибирских татар // Кр. Татария. – 1940. – 3 сент.

Об экспедиции в Сибирь по сбору татарского фольклора.

1162. Умер профессор Хужа Бадыгов // Кр. Татария. – 1940. – 19 ноября.

Некролог.

1163. Фольклорная экспедиция // Кр. Татария. – 1942. – 8 февр.

По сбору татарского музыкального фольклора.

1164. Хамматов Х. Гафури и фольклор // Кр. Татария. – 1940. – 13 ноября.

1165. Chadwick H. Munro and Kershaw Chadwick. The oral literature of the tatars // Chadwick H. Munro and N. Kershaw

Chadwick. The growth of literature. – Vol. III. – Cambridge. – 1940. – P. 3–226.

История изучения устного творчества тюркских народов, в частности о фольклоре астраханских и сибирских татар.

1941

1166. Гали Хәсән, төз., жыючы. Мәкальләр һәм әйтемнәр. – Казан. – 1941. – 64 б. – 5000.

Жыентык урта яшьтәге мәктәп балалары өчен, М. Маминның «Мәкальләр һәм әйтемнәр» дигән сүз башы белән.

Рец.: Әхмәт А. // Яшь сталинчы. – 1941. – 16 май; Кабилов Г. // Сов. әдәбияты. – 1941. – № 10. – Б. 64–70.

1167. Исәнбәт Нәкый, жыючы, төзүче. Табышмаклар. – Казан: Татгосиздат, 1941. – 196 б. – 6065.

1468 табышмак һәм аларның жаваплары. Текстлар тематик бүленештә, 2–28 битләрдә Н. Исәнбәтнең «Табышмакларыбыз турында» дигән мәкаләсе.

1168. Исәнбәт Н., жыючы, төзүче. Татар халкының балалар фольклоры. – Казан: Татгосиздат, 1941. – 188 б. – 10 070.

Төзүченең «Балалар фольклорын өйрәнү һәм аңа классификация» дигән кереш мәкаләсе белән. Эчтәлеге: I. Бишек һәм аның тирәсе. (Жырлар. Кузгаткыч һәм мавыктыргычлар). II. Табигатькә эндәш һәм ияруләр. III. Уен һәм фольклор (Уеннар. Жырлар). IV. Әйтешүләр. V. Такмаклар. VI. Жырлар. VII. Юанычлар һәм күнел ачкыч такмаклар. VIII. Сатиралар. IX. Пародияләр. X. Алдавыч әкиятләр. XI. Тизәйткечләр һәм чәбәкләштергечләр.

1169. Халиди Ф., төз., эшкәртүче. Мең дә бер сәхәр. – Казан: Татгосиздат, 1941. – 152 б. – 10 070.

Халык әкиятләре текстлары. Л. Жәләйнең «Сүз башы» белән.

Рец.: Г. Мөхәмәт // Сов. әдәбияты. – 1941. – № 9. – Б. 90–91.

1170. Госман Х. Г. Тукайның фольклордан файдалануы // Яшь сталинчы. – 1941. – 16 апр.

1171. Гомәров А. Татар халык эпосы «Идегәй» дастанының поэтик стилистикасы // Кыз. Татарстан. – 1941. – 28 фев.

1172. Жиһаншин Вәли. Халык жырчысы жыры // Кыз. Татарстан. – 1941. – 5 март.

Текст.

1173. Кызыл Армия турында халык жырлары // Азат хатын. – 1941. – № 2. – Б. 5.

Текстлар.

1174. Садри Г.-Х. һәм Ярми Х., жыючылар. Оборона жырлары // Сов. әдәбияты. – 1941. – № 10. – Б. 22.

Татар халык жырлары (текстлар).

1175. Хужа Насретдин әкиятләре: Хужа һәм күлмәк. – Итәкне акылга утырту. – Балык булып карау // Пионер каләме. – 1941. – № 1. – Т.б. 4.

Мәзәкләр (текстлар).

1176. Хужа Насретдин әкиятләре: Бозау үчен сыердан алган. – Иләккә су тутыру. – Егет сүзе бер булыр. – Урынлы тавыш // Пионер каләме. – 1941. – № 2. – Т.б. 4.

Мәзәкләр (текстлар).

1177. Хужа Насретдин әкиятләре: Бүген айның кырык бере. – Хужаның ике киленне хөкем итүе // Пионер каләме. – 1941. – № 3. – Т.б. 4.

Мәзәкләр (текстлар).

1178. Шауласын, яңгырасын безнең жыр: Халык жырлары // Азат хатын. – 1941. – № 8. – Б. 2.

Текстлар.

1179. Ярми Х., Бәшир Г. һәм Маннур Ш. Әкиятләр һәм риваятьләр // Сов. әдәбияты. – 1941. – № 1/2. – Б. 71–81.

Түбәндәге әкиятләр һәм риваятьләрнең текстлары да китерелә: Батыр командир. – Буденный. – Безнең авыл. – Ни чәчсәң, шуны урырсың. – Кара таяк. – Зирәк килен. – Песәй әкиятә. – Батыр тегүче әкиятә.

1180. Әмир М. Әкият сатучылар турында // Кыз. Татарстан. – 1941. – 19 янв.

Татар халык ижаты буенча язылган кайбер әсәрләр турында.

1181. Садри М. Татар халкының жыр жәүһәрләре // Кыз. Татарстан. – 1941. – 1 февр.

Мәкалә.

1942

1182. Татар халык ижаты жыентыгы // Кыз. Татарстан. – 1942. – 9 апр.

Чыгаруга әзерлек турында.

1183. Шамов Афзал. Халык җырлары турында // Сов. әдәбияты. – 1942. – № 6. – Б. 72–82.

1184. Ярми Х. Сугыш бәетләре // Сов. әдәбияты. – 1942. – № 3. – Б. 55–59.

Мәкалә.

1185. Сказка о трех талисманах. – Три дочери // Сказки народов Советского Союза. – М.-Л.: Детгиз, 1942. – С. 110–112.

Татарские народные сказки. В русском переводе.

1943

1186. Агишев Я., Ключарев А. һәм Разин Г., төз. Җырлар. – Казан: Татгосиздат, 1943. – 86 б. – 15 116.

Ленин комсомолының 25 еллыгы хөрмәтенә чыгарыла. Халык һәм шагыйрьләр җырлары.

Рец.: Гафи // Сов. әдәбияты. – 1943. – № 11. – Б. 80–81.

1187. Гали И. Тукай җырчы һәм музыка сөюче // Сов. әдәбияты. – 1943. – № 4. – Б. 36–38.

Г. Тукайның халык ижаты эсәрләрен жыны турында да.

1188. Әхмәт солдат. Хужа Насретдин мазәкләре // Сов. әдәбияты. – 1943. – № 8. – Б. 77–79.

Ватан сугышы темасына караган 8 мазәк тексты. Әхмәт солдат – Абдулла Әхмәтнең псевдонимы.

1944

1189. Камыр батыр: (Татар халык әкиятә). – Казан: Татгосиздат, 1944. – 16 б. – 15 185.

Әкият тексты. Балалар өчен массовый басма.

1190. Кәжә белән бүре: (Татар халык әкиятә). – Казан: Татгосиздат, 1944. – 8 б. – 15 185.

Әкият тексты. Балалар өчен массовый басма.

1191. Гыйззәт Т. Юл язмалары // Сов. әдәбияты. – 1944. – № 7/8. – Б. 61–70.

Донбасс татарлары җырлары, бәетләре турында да (текстлар белән).

1192. Тарихи чынлык өчен // Сов. әдәбияты. – 1944. – № 10. – Б. 3–8.

«Идегәй» дастаны турында.

1193. Татар халык эпосы «Идегәй»нең русчага тәржемәсе // Кыз. Татарстан. – 1944. – 11 июнь.

1945

1194. Насыйри К. Сайланма әсәрләр. – Казан: Таткнигоиздат, 1945. – 188 б.

«Әбүғалисина кыйссасы», «Кырык вәзир кыйссасы», «Жәвахирел-хикәят», «Фәвакиһел-жөләса», «Кырык бакча», «Жыен бәете», «Каюм Насыйриниң календарлары», «Буш вакыт» һ.б. әсәрләреннән өзекләр һәм аларда басылган әкиятләр, мәзәкләрдән үрнәкләр бирелгән.

1195. Бакый Халид. Әбүғалисина кыйссасы турында // Сов. әдәбияты. – 1945. – № 3/4. – Б. 80–82.

К. Насыйри эшкәрткән, халыклашкан әкият тарихыннан.

1196. Гайнуллин М. Тукай һәм халык иҗаты // Сов. әдәбияты. – 1945. – № 12. – Б. 57–63.

1197. Ярми Х. Татар халык иҗатында Ленин-Сталин образы // Кыз. Татарстан. – 1945. – 17 янв.

1946

1198. Бөек еллар тавышы. – Казан: Татгосиздат, 1946. – 104 б.

Басманың ахырында «Халык җырлары» текстлары китерелә.

1199. Гөлчәчәк. – Казан: Татгосиздат, 1946. – 16 б. – 10 195.

Әкият тексты. Балалар өчен массовый басма.

1200. Разин Г. һәм Ярми Х., төз. Татар халык әкиятләре / СССР ФА КФ, Тел, әдәбият һәм тарих институты. – Казан: Татгосиздат, 1946. – 319 б. – 1 китап.

«Төзүчеләрдән» дигән сүз башы белән. Әкиятнең кайдан, кайчан, кем тарафыннан язып алынуы турында белешмәләр бирелгән.

1201. Тизәйткечләр. – Казан: Татгосиздат, 1946. – 11 б. – 12 195.

Балалар фольклоры (тел күнекмәләре үрнәкләре).

1202. Тукай Г. Халык әдәбияты [М. Гайнуллинның «Тукай һәм халык иҗаты» дигән мәкаләсе белән]. – Казан: Татгосиздат, 1946. – 100 б. – 30 195.

Аннотациясе 1917 елгы басма тасвирламасында.

1203. Ярми Х., төз. Табышмаклар. – Казан: Татгосиздат, 1946. – 11 б. – 25 195.

Нәниләр өчен җыентык.

1204. Әкиятләр. – Казан: Татгосиздат, 1946. – 11 б.

Нәниләр өчен жыентык.

1205. Мусин Исмағыйль. Курай тавышы // Сов. әдәбияты. – 1946. – № 5. – Б. 92–96.

Халык музыка коралы курай тарихыннан.

1206. Шамо́в А. Батырлар даны мәңге яши // Сов. әдәбияты. – 1946. – № 9. – Б. 110–115.

Бәетләр турында.

1207. Ярми Х. һәм Разин Г., жыючылар. Бөек Ленин һәм Сталин турында. Туган ил һәм батыр Кызыл Армия турында [Жырлар]. Жиңү байрагы [Бәет сыман әсәр] // Сов. әдәбияты. – 1946. – № 5. – Б. 56–57.

Текстлар.

1208. Ярми Х. һәм Разин Г. Ватан сугышы фольклоры // Сов. әдәбияты. – 1946. – № 5. – Б. 52–54.

Мәкалә.

1209. Ярми Х. Тукай һәм халык ижаты // Кыз. Татарстан. – 1946. – 15 июнь.

1947

1210. Ак бүре: Татар халык әкиятә. – Казан: Татгосиздат, 1947. – 62 б. – 10 165.

Әкият тексты. Балалар ачен массовый басма.

1211. Ярми Х., төз. Әкиятләр. – Казан: Татгосиздат, 1947. – 62 б. – 5000.

Нигездә татар халык әкиятләреннән тора. Урта яшьтәге мәктәп балалары өчен чыгарылган басма.

Рец.: Бакир Г. // Сов. әдәбияты. – 1940. – № 12. – Б. 109–110.

1212. Аю белән бабай. – Кәжә белән бүре. – Төлке белән бүре. – Зур шалкан. – Аю белән бабай (Татар халык әкиятләре). – Табышмаклар (Текстлар, жаваплары) // Нәниләргә бүлөк. – Казан: Татгосиздат, 1947. – Б. 12, 126, 128, 144–146.

Текстлар.

1213. Татар фольклорын өйрәнү // Кыз. Татарстан. – 1947. – 16 май.

Фольклор экспедициясенә эзерләнү һәм Тел, әдәбият һәм тарих институтының бу өлкәдәге эшләре турында.

1214. Татар фольклорын өйрәнү // Сов. әдәбияты. – 1947. – № 5. – Б. 118.

Тел, әдәбият һәм тарих институты экспедициясе турында информация.

1215. Өч кыз: Татар халык әкиятә // СССР халыклары әкиятләре. – Казан: Татгосиздат, 1947. – Б. 70–71.

Текст.

1216. Бертельс Е. Э. К вопросу о традиции в героическом эпосе тюркских народов // Сов. востоковедение. – 1947. – № 4. – С. 73–79.

1217. Песни приволжских татар // Глоба А. Песни народов СССР. – М.: ОГИЗ, 1947. – С. 571–586, 791–792.

В русском переводе приведены тексты 14 татарских сюжетных песен: «Колыбельная», «Голубая шаль», «За конями белый след...», «Угрюм и черен лес...», «Новое платье», «Ключ», «Серп как месяц...», «Музыкант», «Газиза», «Барка», «Дикая яблоня», «Пионерская», «Красный обоз», «Красноармеец». Даны ноты песен «Голубая шаль», «Угрюм и черен лес» в записи Г. Лобачева.

1948

1218. Рыжкин А., төз. Татар халык көйләре. – Казан: Татгосиздат, 1948. – 51 б. – 3000.

Халык җырларының ноталары һәм текстлары.

Рец.: Хәйруллина З. // Сов. әдәбияты. – 1949. – № 4. – Б. 115–117; Литинский Г. Сборник татарских народных песен // Кр. Татария. – 1949. – 8 марта.

1219. Хәйруллина З., төз. Җырлыйк, иптәшләр! – Казан: Татгосиздат, 1948. – 162 б. – 10 165.

Халык җырлары, шагыйрьләр җырлары, тәржемә җырлар. Текстлар тематик бүленештә китерелгән.

Рец: Хәсән Х. // Сов. әдәбияты. – 1949. – № 5. – Б. 125–126.

1220. Шамов А. һәм Ярми Х., төз. Халык җырлары. – Казан: Татгосиздат, 1948. – 163 б. – 10 165.

Җыр текстлары (тематик бүленештә).

Рец.: Жәләй Л. // Сов. әдәбияты. – 1948. – № 11. – Б. 95–97; Хәйри Х. «Җырлама иске җырларны» // Кыз. Татарстан. – 1949. – 4 янв.

1221. Әхмәт А., төз. Мәкальләр. – Казан: Татгосиздат, 1948. – 24 б. – 5165.

Кече яштыгәге мәктәп балалары өчен жыентык.

Рец.: Фаттах Н. Жиде кат үлчә, бер тапкыр кис // Сов. әдәбияты. – 1949. – № 1. – Б. 126–127.

1222. Гали М. Пугачев хәрәкәте турында кайбер материаллар // Сов. әдәбияты. – 1948. – № 9. – Б. 98–107.

Халык ижатында Пугачев хәрәкәтен чагылдырган материаллар турында да.

1223. Дибәева М. һәм Нуретдинова М. Халык ижатын жыю буенча // Кыз. Татарстан. – 1948. – 27 июнь.

Бу эштә укытучыларның ярдәме кирәклегә турында.

1224. Фольклор экспедициясе // Кыз. Татарстан, – 1948. – 17 фев.

Тел, әдәбият һәм тарих институты оештырган фольклор экспедициясе турында.

1225. Фольклорная экспедиция // Кр. Татария. – 1948. – 1 июня.

Информация об экспедиции Института языка, литературы и истории.

1226. Фольклор экспедициясе // Кыз. Татарстан. – 1948. – 8 авг.

Татар фольклорын жыю буенча республика районнарына оештырылган экспедиция йомгаклары турында.

1227. Фәйзи Ж. Халык көйләре һәм жырчылар турында // Кыз. Татарстан. – 1948. – 20 июль.

1228. Ярми Х. Татар фольклорын жыйнау һәм аны бастырып чыгару өлкәсендә Каюм Насыринең эшчәнлегә // Каюм Насыри: 1825–1945: Тууына 120 ел тулуга багышланган гыйльми сессия материаллары. – Казан: Татгосиздат, 1948. – Б. 97–106.

1229. Ярми Х. Тукай һәм халык ижаты // Габдулла Тукай: Шагыйрьнең тууына 60 ел тулуга багышланган гыйльми сессия материаллары: 1886–1946. – Казан: Татиздат, 1948. – Б. 93–112.

1230. Три дочери. – Соловей // Головин Н. В. Сказки моей родины. – Киров: ОГИЗ, 1948. – С. 111–113, 140–143.

Татарские народные сказки (на русском языке).

1231. Шах-петух // Лесная Л. Сказки народов СССР. – Рига: Латгосиздат, 1949. – С. 86–87.

Татарская народная сказка на русском языке.

1949

1232. Өхмәт А., төз. Табышмак әйтәм – табыгыз. – Казан: Татгосиздат, 1949. – 32 б. – 5065.

Кече яштыга мөктәп балалары өчен жьентык.

1233. Мусин Исмәгыйль. Музыкаль фольклорыбыз турында // Кыз. Татарстан. – 1949. – 19 окт.

1234. Ярми Х. Бөек юлбашчы турында татар халык жырлары // Сов. әдәбияты. – 1949. – № 12. – Б. 94–100.

Мәкалә һәм текстлар.

1950

1235. Бәшир Г. һәм Ярми Х., төз. Татар халык әкиятләре. – Казан: Татгосиздат, 1950. – 83 б. – 10 000. – Тышлыкта: 1949.

22 әкият тексты урнаштырылган.

1236. Ярми Х. XXX ел эчендә татар совет фольклоры // Сов. әдәбияты. – 1950. – № 10. – Б. 95–108.

1237. Соловей // Народные сказки. – Саратов: Обл. гос. изд., 1950. – С. 108–110.

Татарская народная сказка (на русском языке).

1237а. Три дочери. – Соловей // Сказки народов Советского Союза. – Горький, 1950. – С. 281–285.

Татарские народные сказки (на русском языке).

1951

1238. Бәширов Г., Шамов А., Ярми Х. һәм Усманов Х., төзүчеләр. Татар халык ижаты. – Казан: Татгосиздат, 1951. – IX, 524 б. – 10 065.

СССР ФА. КФ. Тел, әдәбият һәм тарих институты. Х. Ярминен «Татар халык ижаты» дигән кереш мәкаләсе белән. Материал «Совет чоры» һәм «Октябрьгә кадәрге чор»ларга бүленгән. Китапта татар фольклорының төп жанрлары: жырлар, бәетләр, сөйләкләр, мәкаль һәм әйтемнәр, әкиятләр урын алган. Жыр текстлары үз чиратында «Сюжетлы жырлар», «Бию жырлары» дип төрле жанрларга аерылган.

Материалларның кем тарафыннан, кайчан, кайда, кемнәрдән язып алынуы турында белешмәләр китерелгән.

Рец.: Фәтәхов Н. Татар халык иҗаты жыентыгы // Сов. әдәбияты. – 1951. – № 10. – Б. 119–125; И. Нуруллин. О сборнике «Татарское народное творчество» // Сов. Татария, 1952. – 23 фев.

1239. Өч кыз: (Әкият). – Казан: Татгосиздат, 1951. – 12 б. – 8065.

Кече яшьтәге мәктәп балалары өчен.

1240. Портной, медведь и бесенок // Булатов М. Чудесная мельница: Сказки народов СССР. – М.-Л.: Детгиз, 1951. – С. 140–145.

Татарская народная сказка (на русском языке).

1952

1241. Ярми Х., төз. Табышмаклар. – Казан: Татгосиздат, 1952. – 16 б. – 10 037.

Кече яшьтәге мәктәп балалары өчен жыентык.

1242. Баширов Г. и Ярмухаметов Х., сост. Гульчечек: Татарские народные сказки / Пер. Г. Шариповой. – М.-Л.: Детгиз, 1952. – 127 с. – 100 000.

С «Предисловием» Х. Ярмухаметова (с. 3–5). Помещено 28 сказок. Издание для учащихся нерусских школ.

Рец.: Плотникова Г. и Павлова В. Татарские сказки в русском переводе // Сов. Татария. – 1953. – 28 июля.

1243. Соловей // Народные сказки. – Саратов: Обл. гос. изд., 1952. – С. 82–84.

Татарская народная сказка (на русском языке).

1244. Только в ленинском пути счастье всех племен и рас: Татарские народные песни о В.И. Ленине // Сов. Татария. – 1952. – 21 янв.

Тексты.

1245. Başgöz I. Turkish folk stories about the lives of minstrels // Journal of American folklore. – Т. 65. – 1952. – Р. 551–539.

Тюркские народные легенды. Исследование и тексты.

1246. Lach Bobert and Herbert Jansky. Volksgesänge von Völkern Busslands: II. Turktatarische Völker; Kasantatarische, mischärishs, westsibirische, nogai-tatarische, turkmenische, kirgisische und tscherkessisch-tatarische Gesänge / Transkription und übersetzung

von Herbert Jansky // Sonderberichte der Wiener Akademie der Wissenschaften (Vienna). – Bd. 227. – Abt. 4. – 1952. – 227 s.

Народные песни тюркских народов России, в том числе волжских, сибирских татар, мишарей. Тексты на языке оригинала и в переводе на немецкий язык. Имеется краткое предисловие о природе, строении песен.

1953

1247. Хэйруллина З., төз. Халык жырлыый (1 басма). – Казан: Татгосиздат, 1953. – 555. б. – 10 000.

Татар халык жырлары, тәржемә жырлар. Текстлар тематик бүленштә.

Рец.: Төхфәт Г. // Сов. әдәбияты. – 1945. – № 5. – Б. 121–125.

1248. Агай казны ничек бүлгән. – Жилән: Татар халык әкиятләре // Пионер. – 1953. – № 6. – Б. 16–17.

Ике әкият тексты, Х. Ярминен кереш сүзе белән.

1249. Бәширов Г. Халык әкиятләре // Бәширов Г. Безнең заман. – Казан: Татгосиздат, 1953. – Б. 247–262.

Татар халык әкиятләре, аларның тарихы, тематикасы, халыкның рухи тормышында тоткан урыны турында.

1250. Насыйри К. Табышмаклар. – Халык сүзләре. – Татар халык жырлары. – Әкиятләр // Насыйри К. Сайланма әсәрләр. – Казан: Татгосиздат, 1953. – Б. 205–393.

Текстлар.

1251. Фольклор экспедициясе // Сов. Татарстаны. – 1953. – 29 май.

Татарстан районнарына Тел, әдәбият һәм тарих институты оештырган экспедиция турында.

1252. Фольклор экспедициясе // Сов. Татарстаны. – 1953. – 9 авг.

Татарстан районнарына оештырылган экспедиция йомгаклары.

1253. Баширов Г. и Ярмухаметов Х., сост. Гульчечек: Татарские народные сказки / Пер. с татар. Г. Шариповой. – Казань: Татгосиздат, 1953. – 139 с. – 15 000.

С «Предисловием» Х. Ярмухаметова. Помещены 23 сказки. Издано для среднего школьного возраста.

1254. Песни Приволжских татар: «Белая». – «Голубая шаль». – «За конями белый след». – «...Угрюм и черен лес». – «Новое платье». – «Ключ». – «Серп как месяц». – «Газиза». –

«Дикая яблоня». – «Колыбельная». – «Пионерская». – «Красный обоз». – «Красноармеец» // Глоба А. Песни народов СССР. – Изд. 2-е, доп. – М.: Худож. лит., 1953. – С. 191–208.

Переводы на русский язык.

1255. Портной, медведь и бесенок // М. Булатов. Гора самоцветов: (Сказки народов СССР). – М.-Л.: Детгиз, 1953. – С. 215–220.

Татарская народная сказка (на русском языке).

1256. * Гөлчәчәк: (Татар халык әкиятләре). – Пекин: «Новое время», 1954. – 148 б. – 18 000.

Х. Ярми һәм Г. Бәширов төзегән татар халык әкиятләре басмасыннан кытайчага тәржемә ителгән 23 татар халык әкиятә.

Рец.: Татар халык әкиятләре кытай телендә // Сов. Татарстаны. – 1954. – 11 ноябрь.

1257. Benzing Johannes. Lieder mit Übereinstimmenden Inhalt bei verschiedenen Völkern des Wolga-Ural Gebietes // Ural-Altäische Jahrbücher. – Bd. XXV. – 1953 (Wiesbaden). – Hf. 3/4. – S. 213–219.

О взаимовлиянии татарского, башкирского, чувашского, мордовского народов как в области текста, так и музыки, мотивов-мелодий. Примеры песен на указанных языках. О значении песни в духовной жизни народа, приведены высказывания Г. Тукая из 4-го тома его сочинений, изданных в 1930 году в Токио (Япония).

1258. Codatay S. Die Adigä-sage / Text, Übersetzung und Kommentar // Ural-Altäische Jahrbücher – Bd. XXV. – 1953 (Wiesbaden). – Hf. 3/4. – S. 243–282.

Исследование и комментарии по эпосу «Идеге». Текст в переводе на немецкий язык и на языке оригинала. История изучения эпоса в России русскими востоковедами и зарубежными ориенталистами.

1259. Paasonen Heikki. Mischärtatarische Volksdichtung. Gesammelt von Heikki Paasonen / Übersetzt und herausgegeben von Eino Karahka. – Helsinki: Suomalais-Ugrilainen seura, 1953. – 163 s. – (Suomalais-Ugrilaisen seuran toimituskia Memoires de la société Finno-Ougrienne. № 105).

Стр. 3–7 – вводное слово; стр. 8–120 – текст 21 татарской сказки; стр. 121–136 – текст семи байтов.

Тексты на татарском языке латинской графикой и в переводе на немецкий язык.

1954

1260. Баширов Г., Шамов А., Ярми Х. һәм Госман Х. Татар халык ижаты: 2 басма. – Казан: Таткнигоиздат, 1954. – 604 б. – 7000. СССР ФА. КФ. Тел, әдәбият һәм тарих институты.

Басмага кергән материаллар нигездә китапның 1 басмасындагы (1951) әсәрләрне эченә алган һәм төзелеше дә бер принципта.

Рец.: Халык ижаты китабы // Сов. Татарстан. – 1954. – 13 окт.; Давлетов К. Татарское народное творчество // Сов. этнография. – 1955. – № 4. – С. 167–169; Усманов А. // Кызыл таң (Уфа). – 1955. – № 220.

1261. Насыйри К., жыючы. Әкиятләр. – Казан: Татар. кит. нәшр., 1954. – 32 б. – 10 000.

К. Насыйри язып алган татар халык әкиятләре. Урта яшьтәге мектеп балалары өчен.

1262. Хәйруллина З., төз. Халык жырлый. – 2 басма. – Казан: Таткнигоиздат, 1954. – 635 б. – 20 000.

Татар халык жырлары, шагыйрьләр жырлары, тәржемә жырлар. Текстлар тематик бүленештә.

Рец.: Садри М. Жыр китабын укыгач... // Сов. Татарстаны. – 1954. – 11 авг.

1263. Гришман Я. Татар совет жырлары турында // Сов. әдәбияты. – 1954. – Б. 82–87.

1264. Ике мулла белән бер мужик: Татар халык әкиятә // Пионер. – 1954. – № 8. – Б. 29.

Текст.

1265. Ишмөхәммәтов Гаяз. Казан дәүләт университетының фәнни китапханәсе материаллары // Сов. әдәбияты. – 1954. – № 11. – Б. 110–114.

Татар халык ижаты әсәрләреннән үрнәкләр бар. «Әнжеле үрдәк» әкиятә кулъязмасының күчermәсе урнаштырылган.

1266. Татар халык мөкальләре // Пионер. – 1954. – № 8. – Б. 29.

Текстлар.

1267. Фольклор экспедицияләре // Сов. Татарстаны. – 1954. – 3 июнь.

Казан Тел, әдәбият һәм тарих институты оештыра торган экспедицияләрнең планнары турында.

1268. Фольклор экспедицияләре // Сов. Татарстаны. – 1954. – 23 окт.

Казан Тел, әдәбият һәм тарих институты экспедицияләренен йомгаклары.

1269. Ханбиков Я. Халык ижаты эсәрләрендә татар халкының педагогик фикерләре // Сов. мәктәбе. – 1954. – № 5. – Б. 76–79.

1269а. Соловей. – Три дочери // Сказки нашей Родины. – Горький, 1954. – С. 58–61, 155–156.

Татарские народные сказки (Перевод на русский язык).

1270. Гюльчечек: Татарские народные сказки. – Ереван: Айпетрат, 1954. – 130 с.

Переводы татарских сказок на армянский язык.

1271. Соловей / Пер. З. Супрун. – Киев: «Веселка», 1954. – 14 с. – С ил. – 300 000.

Татарская народная сказка. Для детей дошкольного возраста. Перевод на украинский язык.

1955

1272. Ключарев А.С., төз. Татар халык көйләре. – Казан: Таткнигоиздат, 1954. – 248 б.

Жыр текстлары, ноталар белән.

Рец.: Надиров И. «Татар халык көйләре»нең икенче томы // Сов. әдәбияты. – 1957. – № 6. – Б. 111–117.

1273. Карәхмәт, жыючы. Хужа Насретдин хикмәтләре // Сов. әдәбияты. – 1955. – № 3. – Б. 124–125.

9 мазәк тексты.

1274. Тукай Г. Халык әдәбияты. Язучыдан: (кереш сүз). – Игътизар: (халык әдәбияты турында сөйләгән лекциянең кереш һәм 6 халык көенең килеп чыгышы турында). – Халык әдәбияты: (халык жырлары турында лекциясе). – Халык моңнары: (жырлар, бәетләр). – Жырлар дәфтәрем (28 төрле жыр) // Г. Тукай эсәрләре. – Казан, 1955. – Т. 2. – Б. 255–340.

1275. Халык мәкальләре // Агитатор блокноты. – 1955. – № 15. – Б. 33.

Текстлар.

1276. Хезмәт турында мәкальләр // Агитатор блокноты. – 1955. – № 13. – Б. 54.

Текстлар.

1277. Хужа һәм балалар: (Мәзәк) // Пионер. – 1955. – № 9. – Б. 26.

Хужа Насретдин мәзәкләре циклыннан (текстлар).

1278. Шәфиев Р., жыючы. Батырлыкта – матурлык // Чаян. – 1955. – № 3. – Б. 7.

Халык мәзәге (текст).

1279. Пословицы и поговорки о труде // Блокнот агитатора. – Казань, 1955. – № 13. – С. 50.

Татарские и русские пословицы и поговорки (тексты).

1280. Ярмухаметов Х. Бережно относиться к народному творчеству // Сов. Татария. – 1955. – 29 янв.

1281. Татар табышмаклары // Пионер (Алма-Ата). – 1955. – № 5. – Б. 23.

Татарские загадки в переводе на казахский язык.

1956

1282. Бәширов Г. һәм Ярми Х., төз. Татар халык әкиятләре: 2 китап / СССР ФА. КФ. Тел, әдәбият һәм тарих институты. – Казан: Таткнигоиздат, 1956. – 394 б. – 20 000.

Х. Ярмиңең «Татар халык әкиятләре» дигән кереш мәкаләсе белән. Әкиятләренең кайда, кайчан һәм кем тарафынан язып алынуы турында белешмәләр бирелгән.

Рец.: Гумеров А. // Сов. Татарстаны. – 1956. – 23 сент.; «Татар халык әкиятләре» // Сов. әдәбияты. – 1956. – № 12. – Б. 111–112.

1283. Тапкыр егет: Татар халык әкиятләре. – Казан: Таткнигоиздат, 1956. – 71 б. – 15 000.

Әкиятләр жыентыгы. Мәктәп балалары өчен.

1284. Татар поэзиясе антологиясе. – Казан: Таткнигоиздат, 1956.

23–40 битләрдә революциягә кадәрге «Жырлар», «Бәетләр», 311–325 битләрдә революциядән соң туган жырлар, уен жырлары, бәетләр текстлары китерелгән.

1285. Насыйри К. Табышмаклар // Насыйри К. Сайланма әсәрләр. – 2 басма. – Казан: Таткнигоиздат, 1956. – Б. 203–204.

26 татар халык табышмагы һәм аның җаваплары бирелгән.

1286. Насыйри К. Татар халык жырлары // Насыйри К. Сайланма әсәрләр. – 2 басма. – Таткнигоиздат, 1956. – Б. 210–221.

43 жыр текстлары китерелгән.

1287. Насыйри К. Халык сүзләре // Сайланма әсәрләр. – 2 басма. – Казан: Таткнигоиздат, 1956. – Б. 205–209.

170 халык мәкале бирелгән.

1288. Насыйри К. Әкиятләр // Насыйри К. Сайланма әсәрләр. – 2 басма. – Казан: Таткнигоиздат, 1956. – Б. 222–246.

«Байдек», «Үги кыз», «Өч угыл», «Гөлнәзек», «Саламторхан», «Төлке», «Аю белән Төлке», «Мәче белән Аю» әкиятләренә текстлары.

1289. Хисмәтуллин Ф. Татар халык жырларында Ленин образы // Сов. Татарстаны. – 1956. – 22 сент.

1290. Бәширов Г. и Ярмухаметов Х., сост. Гульчечек: Татарские народные сказки / Пер. с татар. Г. Шариповой. – Казань: Таткнигоиздат, 1956. – 140 с. – 5000.

С «Предисловием» Х. Ярмухаметова, стр. 3–4. Помещены 23 сказки в русском переводе. Издано для среднего школьного возраста.

1291. Золотой перстень: Татарские народные сказки / Сост. Х. М. Мухтаров. – Казань: Таткнигоиздат, 1956. – 68 с.

Тексты (на русском языке).

1292. Пословицы о бережливости и трудолюбии // Блокнот агитатора. – Казань, 1956. – № 1. – С. 35–36.

Татарские и русские пословицы (тексты).

1293. Соловей: Татарская народная сказка: Для дошкольного возраста / Пер. З. Супрун. – Киев: «Модоль», 1956. – 12 с. – С ил. – Сказки моей родины. – 215 000.

Перевод на украинский язык.

1957

1294. Күңелле сәхнә: Үзешчән сәнгать коллективлары өчен жыентык: 9 китап. – Казан: Таткнигоиздат, 1957. – 195 б.

Басманың «Конферансье өчен» дигән бүлегендә татар халык мезәкләре китерелә.

1295. Фәйзи Ж., төз. Татар халык жырлары. – Казан: Татгосиздат, 1957. – 182 б.

Жыр текстлары, ноталар белән.

1296. Хәйруллина З., төз. Революцион жырлар. – Казан: Таткнигоиздат, 1957. – 35 б.

Татарча һәм тәржемә жырлар, шагыйрьләренә музыкага салынган жырлары (текстлар).

1297. Жәләй Л., Борһанова Н. һәм Мәхмүтова Л., төз. Татар теленең фразеологиясе, мәкаль һәм әйтемнәре. – Казан: Таткнигоиздат, 1957. – 144 б.

«Төзүчеләрдән» дигән кереш сүз белән. Материаллар «Мәгънәдәш фразеологик берәмлекләр» һәм «Аерым сүзләр мәгънәсеннән ясалган фразеологик берәмлекләр» дигән ике бүлектә бирелгән, кулланылган чыганаclar күрсәтелгән.

1298. Абдуллин З. һәм Надиров И. Татар халыкның музыкаль-поэтик иҗаты турында // Сов. Татарстаны. – 1957. – 19 июнь.

1299. Икмәгем юк: Халык юмори // Ялкын. – 1967. – № 10. – Б. 7. Мәзәк тексты.

1300. Надиров И. Бөек Ватан сугышы елларында халык җырлары // Сов. әдәбияты. – 1957. – № 3. – Б. 92–100.

1301. Надиров И. һәм Гатина Х. Татар халык мәкальләрен җыю эше // Сов. Татарстаны. – 1957. – 21 апр.

1301а. Надиров И., Гатина Х. Зур галим // Сов. Татарстаны. – 1957. – 29 дек.

Тел, фольклор галиме Хужа Бәдигыйгә 70 яшь тулу уңае белән.

1302. Халык җырлары // Мирхәйдәр Фәйзи. Сайланма әсәрләр: 2 томда. – Казан: Таткнигоиздат, 1957. – Т. 1. – Б. 171–242.

Мирхәйдәр Фәйзи тарафыннан тупланган татар халык җырлары текстлары. Җыючының кереш сүзе белән. Җырлар тематик бүленештә бирелгән.

1303. Ярми Х. 40 ел эчендә татар совет фольклористикасы // Сов. әдәбияты. – 1957. – № 11. – Б. 138–144.

1304. Ярми Х. Татар фольклористика фәненең күренекле галиме // Сов. әдәбияты. – 1957. – № 12. – Б. 62–64.

Хужа Бәдигый турында.

1305. Антология татарской поэзии. – Казань: Таткнигоиздат, 1957. – 606 с. – 8000.

Представлены произведения татарского фольклора: дореволюционные и послереволюционные песни, байты.

1306. Ярмухаметов Х., сост. Татарские народные сказки. – М.: Детгиз, 1957. – 318 с. – 100 000.

Тексты 33 сказок в переводе на русский язык.

Рец.: Павлова В. // Сов. Татария. – 1958. – 16 апр.; Касыймов Э. Татар халык әкиятләре рус телендә // Совет әдәбияты. – 1958. – № 3. – Б. 110–115.

1307. Ярмухаметов Х., сост. Татарские народные сказки: Пер. с татарского языка. – Казань: Таткнигоиздат, 1957. – 214 с.; 6 л. ил. – 75 000.

Тексты 34 татарских сказок.

Рец.: Павлова В. Хорошая книга для маленьких читателей // Комсомолец Татарии. – 1958. – 2 апр.

1308. Махмутова Л. Т. Старинная свадебная песня у касимовских татар // Изв. Казанского филиала АН СССР: Серия гум. наук. – 1957. – Вып. 2. – С. 217–221.

Исследование и тексты.

1309. Портной, медведь и бесенок // Булатов М. Гора самоцветов: Сказки народов СССР. – М.: Детгиз, 1957. – С. 228–234. Татарская народная сказка (на русском языке).

1310. Татарские пословицы // Огонек. – 1957. – № 21. – С. 32.

Тексты (на русском языке).

1311. Шах-Петух. Татарская народная сказка: (Для дошкольного и младш. школьного возраста) / Пересказал в стихах И. Нехода; пер. с украинского А. Прокофьев. – Л.: Детгиз, 1957. – 12 с. – С ил. – 100 000.

Текст (на русском языке).

1311а. Шах-Петух: Татарская народная сказка / Пересказал в стихах И. Нехода. Пер. с укр. А. Прокофьев. – Ташкент, 1957. – 12 с. – 30 000.

1312. Ярмухаметов Х. Х. и Павлова В. Ф. Некоторые итоги фольклорных экспедиций: (1955–1956) // Изв. Казанского филиала АН СССР. Серия гум. наук. – Казань: Таткнигоиздат, 1957. – Вып. 2. – С. 209–213.

1313. Ярмухаметов Х. Татарская советская фольклористика за 40 лет // Известия Казанского филиала АН СССР. Юбилейный сборник. – Казань, 1957. – С. 173–181.

1314. Гульчечек: Татарские народные сказки: Для детей / Сост.: Г. Баширов, Х. Ярмухаметов; вступ. статья Х. Ярмухаметова; пер. с рус. К. Камбаров. – Алма-Ата: Казгослитиздат, 1957. – 127 с.; с ил. – 10 000.

Татарские сказки на казахском языке.

1958

1315. Бәширов Р. һәм Ярми Х. Татар халык әкиятләре: 1 китап / СССР ФА. КФ. Тел, әдәбият һәм тарих институты. – Казан: Татар. кит. нәшр., 1958. – XXV. – 359 б. – 10 000.

Х. Ярминенң кереш мәкаләсе белән. Жыентыкка кертгән әкиятләрнең кайда, кемнән, кайчан, кем тарафыннан язылып алынуы турында белешмәләр китерелгән.

1316. Гыйззәтуллин Нур. Әдәбият белеме сүзлеге. – Казан: Татар. кит. нәшр., 1958. – 230 б. – 5000.

Татар фольклоры жанрлары терминологиясенә дә аңлатмалар бирелә.

1317. Хәйруллина З., төз. Халык жырлый. – 3 басма. – Казан: Татар. кит. нәшр., 1958. – 667 б. – 15 000.

Татар халык жырлары, шагыйрьләр жырлары, тәржемә жырлар. Текстлар тематик бүленештә урнаштырылган.

Рец.: Надиров И. «Халык жырлай» жыентыгының өченче басмасы // Сов. әдәбияты. – 1958. – № 8. – Б. 116–124.

1318. Бәширов Г., жыючы. Татар халык мәзәкләре // Ялкын. – 1958. – № 2. – Б. 27.

4 мазәк тексты.

1319. Исәнбәт Н. Татар халык мәкальләренен шигъри үлчәмлеге // Сов. әдәбияты. – 1958. – № 5. – Б. 97–109.

Мәкалә. Фикер алышу тәртибендә басылган.

1320. Исәнбәт Н. Татар халык мәкальләренен шигъри бер үзенчәлеге – рифмалары турында // Сов. әдәбияты. – 1958. – № 11. – Б. 96–99.

Шушы ук журналның 1958 елгы 5 нче санында басылган мәкаләнең дәвамы булып тора.

1321. Надиров И. Көнчыгыш әкиятләре татар телендә // Сов. әдәбияты, 1958. – № 9. – Б. 124–126.

Революциягә хәтле һәм аннаң соңгы тәржемәләр турында.

1322. Надиров И. Совет Армиясе турында татар халык жырлары // Сов. әдәбияты. – 1958. – № 3. – Б. 107.

Мәкалә.

1323. Надиров И. Солдат жырлары // Сов. Татарстаны. – 1958. – 26 фев.

Мәкалә.

1324. Надиров И. Халык ижатын жыйнау // Сов. Татарстаны. – 1958. – 17 июль.

1325. Садыйкова Р., язып алучы. Тау жыры: Халык ижаты // Азат хатын. – 1958. – № 12. – Б. 21.

Жыр тексты.

1326. Совет Армиясенә дан: Татар халык жырларыннан // Азат хатын. – 1958. – № 2. – Тышлыкта.

Текстлар.

1327. Татар халык мазәкләре // Ялкын. – 1958. – № 3. – Б. 33. Өч мазәк тексты.

1328. Татар халык мазәкләре // Ялкын. – 1958. – № 8. – Б. 31. Өч мазәк тексты.

1329. Шушами әкиятә: Румыния татарлары әкиятә // Ялкын. – 1958 – № 1. – Б. 27–28.

Текст.

1330. Ярми Х., язып алучы. Ике ялганчы: Татар халык әкиятә // Ялкын. – 1958. – № 9. – Б. 19–20.

Текст.

1331. Әхмәт солдат, жыючы. Хужа Насретдин мазәкләре // Ялкын. – 1958. – № 3. – Б. 6–7.

Текстлар. Әхмәт солдат – язучы Абдулла Әхмәтнең псевдонимы.

1332. Вопросы изучения эпоса народов СССР. – М.: Изд-во АН СССР, 1958. – 291 с.

В статьях В.М. Жирмунского «Некоторые итоги изучения героического эпоса Средней Азии» (стр. 24–65), А.К. Боровкова «Вопросы изучения тюркоязычного эпоса народов Средней Азии и Казахстана» (стр. 66–100), Л.И. Климовича «Заметки об эпическом творчестве народов Среднего Востока» (стр. 239–290) рассматриваются и памятники татарского эпоса, татарские варианты «Алпамыш», Куз-Курпяче», «Кероглы» и др.

1333. Портной, медведь и бесенок: Татарская сказка // Гора самоцветов: Сказки народов СССР / Пересказал М. Булатов. – Ташкент, Госучпедгиз Уз. ССР, 1958. – С. 219–224.

Текст сказки на русском языке.

1959

1334. Исәнбәт Н., жыючы, төзүче. Татар халык мәкальләре: 3 томда. – Т. 1. – Казан: Татар. кит. нәшр., 1959. – 916 б. – 10 000.

Төзүченең зур күләмле кереш мәкаләсе белән. Китапта мәкальләр тематика буенча системалаштырылган. Мәкальләрнең кайдан яки

кайсы чыганақлардан язып алынуы, аерым очрақларда башка тел-ләрдәге вариантлары, эквивалентлары күрсәтелә. Бу хезмәтнең өч томында да шулай эшләнгән.

Рец.: Алмаз Ж. Туган тел хәзинәсе // Сов. әдәбияты, 1960. – № 9. – Б. 134–149; Жәләй Л. Туган тел байлығы // Социалистик Татарстан. – 1960. – 3 фев.; Рафиков М. Книга народной мудрости // Литература и жизнь. – 1961. – 15 фев.

1335. Рәхмәт Б. Табышмақлар һәм башваткычлар. – Казан: Татар. кит. нәшр., 1959. – 16 б. – 17 000.

Кече яшьтәге мәктәп балалары өчен халык табышмақлары һәм автор ижат иткән әсәрләр.

1336. Хәйруллина З., төз. Халык жырлыы. – 4 басма. – Казан: Татар. кит. нәшр., 1959. – 660 б. – 25 000.

Татар халык жырлары һәм шагыйрьләр жырлары. Текстлар тематик бүленештә урнаштырылган.

1337. Өч кыз: Татар халык әкияте. – Казан: Татар. кит. нәшр., 1959. – 11 б. – 19 000.

Мәктәп балалары өчен чыгарылган басма.

1338. Абдуллин Ә. Татар халык музыкаль ижатының үсү юлы // Татарстан яшьләре. – 1959. – 12 март.

1339. Бакиров Әнвәр. Музыкаль фольклор турында // Сов. Татарстаны. – 1959. – 12 апр.

1340. Бәширов Г. Мәзәк турында бер-ике сүз // Сов. әдәбияты. – 1959. – № 9. – Б. 108–118.

20 мәзәк тексты белән.

1341. Бүгенге жырлар турында сөйләшү // Сов. әдәбияты. – 1959. – № 12. – Б. 120–121.

1342. Гадилек һәм намуслык турында // Ялкын. – 1959. – № 3. – Б. 31.

Мәзәкләр (текстлар).

1343. Гатина Х. Нократ һәм Глазов татарларының жырлары турында // Татар теле һәм әдәбияты. – Казан: Татар. кит. нәшр., 1959. – 1 чыгарылыш. – Б. 318–323.

1344. Гафурова Гөлчирә, жыючы. Балалар сөйләше // Азат хатын. – 1955. – № 11. – Б. 19.

Текстлар.

1345. Ибраһимов С. Халык ижатында дингә каршы карашларның чагылышы // Ильич васыятьләре. – 1959. – 6 март.

1346. Илаһи бәет. Тукаев үлү мөнәсәбәте илә // Тукай турында замандашлары. – Казан: Татар. кит. нәшр., 1960. – Б. 215–217. Аннотациясе бәетнең 1913 елда чыккан басмасында.

1347. Исәнбәт Н., жыночы. Мин музыкант. – Салчылар. – Иң матур сүз. – Айсылу кайда? // Ялкын. – 1959. – № 8. – Б. 8–9. Балалар уеннары. Аңлатма белән.

1348. Исәнбәт, жыночы. Татар халык мәзәкләре // Чаян. – 1968. – № 8. – Б. 7; № 12. – Б. 7. Текстлар.

1350. Комсомолка Нәфисә // Татарстан яшьләре. – 1959. – 14 июль.

Татар халык жыры (текст).

1351. Мозаффаров Рәфикъ. Халык әдип ул, шагыйрь ул... // Азат хатын. – 1959. – № 9. – Б. 15.

Мәкалә (халык ижаты турында).

1352. Надиров И. Бөек Ватан сугышы чорында халык ижаты // Татар теле һәм әдәбияты. – Казан: Татар. кит. нәшр., 1959. – 1 чыгарылыш. – Б. 214–249.

1353. Надиров И. Бөек Ватан сугышы чорында татар халык мәкальләре // Татар теле һәм әдәбияты. – Казан: Татар. кит. нәшр., 1959. – 1 чыгарылыш. – Б. 250–261.

1354. Надиров И. Татар халык жыр ижатында Ленин образы // Татарстан коммунисты. – 1959. – № 4. – Б. 40–43.

1355. Партиябез сызган юлдан жиңеп алга барабыз: Татар халык жырлары // Ялкын. – 1959. – № 1. – Б. 1. Текстлар.

1356. Саттаров Г., язып алучы. Гөлшикәр: Татар халык әкиятте // Азат хатын. – 1959. – № 9. – Б. 16–17.

Текст.

1357. Саттаров Г. Себер татарларының жырлары // Азат хатын. – 1959. – № 10. – Б. 12–13.

Текстлар белән.

1358. Халык жырлый // Сов. әдәбияты. – 1959. – № 3. – Б. 91–104.

Пенза өлкәсендә И. Надиров, Р. Кәримов, Х. Ярми, Х. Гатина язып алган жырлар. Шулу өлкәдә Э. Касыймов язып алган «Әй, казак камчысы» бәете һәм ул бәет турында. Тоболь өлкәсендә Г. Саттаров язып

алган Тобол татарларының жырлары һәм «Миңнулла» бәете (аңлатмалар белән). Ширәмәт районында Х. Курбатов язып алган «Салих бәете». Әгерже һәм Яңавыл (БАССР) районында И. Юзеев, Х. Гатина, И. Надиров язып алган жырлар. Норлат районы һәм Кама Тамагы районында И. Надиров язып алган жырлар.

1359. Халык мазәкләре // Чаян. – 1959. – № 24. – Б. 6–7.

Текстлар.

1360. Музафаров Р. И. Татарские народные пословицы: О пословицах крымских татар. – Казань: Изд-во ун-та, 1959. – 43 с. – 1000.

Исследование. Есть сравнения с пословицами казанских татар.

1361. Надиров И. Н. Татарское народно-поэтическое творчество периода Великой Отечественной войны: Автореф. дис. ... канд. филол. наук. – Казань; 1959. – 19 с. – 150.

1362. Надиров И. Образ Ленина в песенном творчестве // Коммунист Татарии, 1959. – № 4. – С. 40–42.

1363. Находчивый джигит. – Гульчечек. – Саран и Юмарт. – Татарские народные сказки // Сказки народов СССР. – Астрахань: Изд. газеты «Волга», 1959. – С. 163–181.

Тексты на русском языке.

1364. Татарская песня о Ленине / Пер. В. Ганиев // Сов. Татария. – 1959. – 15 апр.

1960

1365. Бикмөхәммәт Р. Поэзиябезнең сулмас чәчәкләре: Традицион образларны өйрәнү тәҗрибәсеннән. – Казан: Таткнигоиздат, 1960. – 208 б. – 3000.

127–142 битләрдә татар әдәбиятының халык иҗаты белән бәйләнеше турында языла.

1366. Бәширов Г., төз., әдәби эшкәртүче. Туксан тугыз мәзәк. – Казан: Татар. кит. нәшр., 1960. – 88 б. – 15 000.

Мазәкләр жыентыгы. Төзүченең мазәкләр турында кереш сүзе белән.

Рец.: Абдулла Ә. // Сов. Татарстаны. – 1960. – 30 окт.

1367. Козлова Р. һәм Хужиханова Г., төз. Нәниләр китабы. – Казан: Татар. кит. нәшр., 1960. – 450 б. – 6000.

Матур әдәбият эсәрләре белән бергә әкият, мәзәк, табышмак текстлары да бирелгән.

1368. Колхозың алда булса, авызың балда булыр. – Казан: Татар. кит. нәшр., 1960. – 112 б. – 10 000.

Үзешчән сэнгатъ һәм агитаторлар өчен чыгарылган бу басмада «Халык жырлары» (74–84 бб.) һәм «Татар халык мәкальләре» (84–89 бб.) дә урнаштырылган. Текстларны жыентык өчен Х. Гатина һәм Х. Ярми тапшырган.

1369. Насыйри К., жыючы. Әкиятләр. – Казан: Татар. кит. нәшр., 1960. – 31 б. – 11 000.

К. Насыйри язып алган әкиятләрдән 7 текст. Кече яшьтәге мәктәп балалары өчен чыгарылган басма.

1370. Нәниләр китабы: (Хикәяләр, шигырьләр, әкиятләр, мәзәкләр, табышмаklar). – Казан: Татар. кит. нәшр., 1960.

Басманың 64–65, 69–72, 174–175, 182–186, 395–399, 408, 410–411, 418–422 битләрендә татар халык әкиятләре, жырлары, мәзәкләре, тапкыр сүзләр, көлдергечләр, табышмаklar, санамышлар китерелгән.

1371. Шомбай: Татар халык әкиятләре. – Казан: Татар. кит. нәшр., 1960. – 195 б. – 11 000.

Г. Бәширов, Х. Ярми төзөгән әкият жыентыкларыннан сайлап алып, олы яшьтәге балалар өчен хәзерләнгән басма.

1372. Ярми Х., төз. Бәетләр. – Казан: Татар. кит. нәшр., 1960. – 388 б. – 12 000.

СССР ФА. КФ. Тел, әдәбият һәм тарих институты.

Төзүченең «Сүз башы» белән. Китапта бәетләр, «Борынгы чордан XIX йөз урталарына кадәр», «XIX йөзнен урталарыннан Октябрь революциясенә кадәр», «Совет чоры» дип, өч периодка бүлөп бирелгән. Бәетләр турында кыскача белешмәләр, кайда, кемнән, кайчан язып алынулары кебек мәгълүматлар китерелгән.

Рец.: Максютлова Р. «Бәетләр» жыентыгы турында // Кызыл Таң (Уфа). – 1961. – 16 апр.

1373. Ярми Х., төз. Татар халык мәкальләре. – Казан: Татар. кит. нәшр., 1960. – 243 б. – 9000.

Төзүченең «Мәкальләр һәм әйтемнәр турында» дигән кереш мәкаләсе белән. Текстлар тематик бүленештә урнаштырылган. Әдәбият исемлегә китерелгән.

Рец.: Ахунжанов Г. Мәкальләр һәм әйтемнәр турында // Сов. әдәбияты. – 1962. – № 12. – Б. 123–125.

1374. Кәжә бәтиләре һәм бүре: Татар халык әкиятә. – Халык жырлары, мәзәкләр, тапкыр сүзләр, көлдергечләр. – Ата каз. – Гөлчәчәк. – Аю белән бабай. – Шүрәле. – Көрәшчә белән аю. – Төлкә белән бүре. – Аю белән Кояш. – Кем көчле: Татар халык әкиятләре. – Халык жырлары, мәзәкләр, тапкыр сүзләр, көлдергечләр, санамышлар, табышмаклар. – Көйсез бала: Татар халык әкиятә // Нәниләр китабы. – Казан: Татар. кит. нәшр., 1960. – Б. 64–65, 69–72, 174–175, 182–186, 395–399, 408, 410–411, 418–420.

Текстлар.

1375. Илаһи бәет: Тукаев үлү мөнәсәбәтилә // Тукай турында замандашлары. – Казан: Татар. кит. нәшр., 1960. – Б. 215–217.

Бәетнең тексты, чыгарылуы турында аңлатма. Аңлатма авторы һәм бәетне язып алучы – «Ч».

1376. Абдуллин Ә. Татар халык музыкасының үзенчәлекләре // Соц. Татарстан. – 1960. – 23 ноябрь.

1377. Бакиров Әнвәр. Көйләр жыночы // Сов. Татарстаны. – 1960. – 23 март.

Халык көйләре һәм жыр текстлары туплаучы һәм әскәр Г. Гобәйдуллин турында.

1378. Бәширов Г. Ягез әле, иптәшләр... // Татарстан яшьләре. – 1960. – 17 март.

Халык мәзәкләре, кыска әкиятләре жыночы турында.

1379. Бикулов Х., жыночы. Хужа мәзәкләре // Азат хатын. – 1960. – № 11 – Б. 24.

Текстлар.

1380. Гобәйдуллин Г., язып алучы. Яшьлек жыры: Халык көе // Татарстан яшьләре. – 1960. – 22 март.

Текст (нота белән).

1381. Гыйззәтуллин Наил, язып алучы. Яр, яр: Хәзерге заман туй жыры // Татарстан яшьләре. – 1960. – 22 март.

Текст.

1382. Гыйззәтуллин Н. Тутыкмас вә күгәрмәс көзгедер // Татарстан яшьләре. – 1960. – 29 март.

Татар халык ижаты турында.

1383. Касыймов Э., язып алучы. Мактанчык бай: Әкият // Сов. Татарстаны. – 1960. – 23 март.

1384. Касыймов Э., язып алучы. Мулла эләкте // Азат хатын. – 1960. – № 1. – Б. 14–15.

Әкият тексты.

1385. Касыймов Э., язып алучы. Үрдәкнең ите күбрәк. – Ярлы белән бай // Татарстан яшьләре. – 1960. – 22 март.

Мәзәкләр (текстлар).

1386. Кротов А., тапшыручы. Алтын кармак: Халык жыры // Сов. Татарстаны. – 1960. – 23 март.

Текст.

1387. Ленин бабай васыять әйткән: укырга һәм укырга: татар халык жырлары // Ялкын. – 1960. – № 4. – Б. 25.

Текстлар.

1388. Надиров И. Бер шигырьнең язмышы // Сов. әдәбияты. – 1960. – № 8. – Б. 154–155.

Халык жырына әйләнгән әсәр турында.

1389. Надиров И. Сугыш чоры бәетләре // Азат хатын. – 1960. – № 9. – Б. 22–23.

Мәкалә.

1390. Надиров И., язып алучы. Туган жирем: Борынгы жыр // Татарстан яшьләре. – 1960. – 22 март.

Текст.^[P. 1]^[SEP]1391. Надиров И. Халыкклашкан жырлар тарихынан // Сов. әдәбияты. – 1960. – № 2. – Б. 88–95.

1392. Надиров И. Жыр – яшьлекнең канаты // Татарстан яшьләре. – 1960. – 22 март.

Татар халык жырлары турында.

1393. Татар халык ижатына багышланган кичә // Сов. әдәбияты. – 1960. – № 2. – Б. 127.

Башкорт дәүләт университетында үткәрелгән кичә турында.

1394. Усманова Р., тапшыручы. Сагынам туган илемне: Жыр // Сов. Татарстаны. – 1960. – 23 март.

Текст.

1395. Халык ижаты кичәсе // Сов. әдәбияты. – 1960. – № 5. – Б. 157.

1396. Хәсәнов Х. Шәкерт жырлары // Сов. әдәбияты. – 1960. – № 11. – Б. 152–153.

Ике жыр үрнәге белән (1905–1907 елларда иҗат ителгәннәр).

1397. Ярми Х. Татар совет халык авыз иҗаты // Татар совет әдәбияты тарихы: Очерклар. – Казан: Татар. кит. нәшр., 1960. – Б. 773–821.

Совет чоры татар фольклоры, традицион жанрларның үсеше, татар әдәбиятының фольклор белән бәйләнеше турында.

1398. Ярми Х. Тугыкмас көзгә // Сов. Татарстаны. – 1960. – 23 март.

Татар халык иҗаты турында.

1399. Ярми Х. Халык авыз иҗатында бөек Ленин образы // Сов. әдәбияты. – 1960. – № 4. – Б. 45–52.

1400. Әхмәров З., жыночы. Татар халык мәзәкләре // Ялкын. – 1960. – № 9. – Б. 31.

4 мазәк тексты.

1401. Жырлар. – Мәкальләр // Сов. Татарстаны. – 1960. – 23 март.

Текстлар.

1402. Жирмунский В. М. Сказание об Алпамыше и богатырская сказка. – М.: Изд-во вост. лит., 1960. – 335 с.

На стр. 85–113 рассматривается «Кипчакская версия (башкирские, татарские, казахские сказки)» об Алпамыше.

1403. Гульчечек: Татарские народные сказки / Пер. с рус. – Киев: Детгиз, 1960. – 113 с.; с ил. – 47 000.

Тексты. Перевод на украинский язык.

1404. Quelquejav Ch. Les versions kirghize et tertare de Kazan de la légende des Sept Dormants // Revue des études islamiques (Paris). – Т. 28. – 1960. – Р. 115–119.

О сходстве отдельных легенд у татар и киргизов.

1961

1405. Зәйнашева Г. һәм Гыйләжев А., төз. Шиңгән эрекмәннәр: Дингә каршы әсәрләр жыентыгы. – Казан: Татар. кит. нәшр., 1961. – 131 б. – 6000.

Язучыларның дингә каршы әсәрләре белән бергә татар халкының атеистик рухтагы мазәкләре һәм мәкальләре дә китерелгән.

1406. Касыймов Э. Татар халык ижатында атеистик мотивлар. – Казан, 1961. – 23 б. – 750. Политик һәм фәнни белемнәр тарту буенча РСФСР жәмгыятең Татарстан бүлеге.

1407. Кәримуллин Ә. Татар халык ижаты. – Н.И. Лобачевский исем. фәнни китапханә кулъязмаларының тасвирламасы. – Казан, 1961. – 35 б. – VI чыгарылыш. – 500.

Китапханәдә кулъязма хәлендә сакланучы татар әкиятләре, жырлары, мөкаль-әйтәмләр, бәетләре һ.б. тасвирламасы.

1408. Надиров И. Халык һәм жыр: Бөек Ватан сугышы чорында татар халык поэтик ижаты. – СССР ФА. КФ. Тел, әдәбият һәм тарих институты. – Казан: Татар. кит. нәшр., 1961. – 192 б. – 3000.

Эчтәлеге: I. Фронт фольклоры: Фронт жырлары. – Фронт бәетләре. II. Тыл фольклоры: Жырлар. – Бәетләр. III. Буйсынмас кешеләр ижаты. IV. Кушымта. Биредә жырлар, бәетләрнең текстлары урнаштырылган. Аларның кайда, кайчан һәм кемнән, кем тарафыннан язылып алынуы турында белешмәләр китерелгән.

Рец.: Беляев Г. Беренче адым // Сов. әдәбияты. – 1962. – № 3. – Б. 153–155.

1409. Безгә сугыш кирәкми // Соц. Татарстан. – 1961. – 9 май. Бәет тексти.

1410. Бәширов Г. Күңел байлыгы // Сов. мәктәбе. – 1961. – № 7. – Б. 41.

Мәзәкләр турында.

1411. Касыймов Э. Татар халык ижатында атеистик мотивлар // Соц. Татарстан. – 1961. – 1 июль.

1412. Кудаш Афзал. Габдулла Тукай һәм башкорт халык ижаты // Сов. әдәбияты. – 1961. – № 4. – Б. 63–65.

1413. Мөкальләр, әйтәмләр // Соц. Татарстан. – 1961. – 1 июль. Текстлар.

1414. Пехтелев И. Габдулла Тукайның халык ижаты турындагы фикерләре // Сов. әдәбияты. – 1961. – № 4. – Б. 56–58.

1415. Такмаклар // Соц. Татарстан. – 1961. – 1 июнь. Текстлар.

1416. Туган-үскән ил өчен: Халык жырлары // Ялкын. – 1961.

Текстлар.

1417. Хезмәт-һөнәр турында мәкальләр // Сов. мәктәбе. – 1961. – № 3. – Б. 37.

Текстлар.

1418. Хужа Насретдин мазәкләре. – Мәкальләр // Шингән эрекмәннәр. – Казан: Татар. кит. нәшр., 1961. – Б. 115–129.

19 мазәк һәм күп кенә дингә каршы мәкальләр китерелгән.

1419. Ярми Х. Бер бәетнең тарихы // Соц. Татарстан. – 1961. – 1 июль.

«Шәрәф мулла», «Ярлы белән мулла» дигән бәетләрнең текстлары белән.

1420. Ярми Х. һәм Гатина Х. Бездна вакыйгасына 100 ел // Сов. әдәбияты. – 1961. – № 4. – Б. 152–154.

1861 елгы крестьяннар күтәрелеше турында (сөйләкләр текстлары белән).

1421. Ярми Х., Надиров И., Гатина Х. һәм Кәримов Р., язып алучылар. Яңа жырлар, яңа мазәкләр // Сов. әдәбияты. – 1961. – № 3. – Б. 128–131.

Текстлар (Оренбург өлкәсендә язып алынганнар).

1422. Татарские пословицы и поговорки (Собрала и перевела Валитова А.А.) // Пословицы и поговорки народов Востока. – М.: Изд-во вост. лит., 1961. – С. 475–496.

Приведены в переводе на русский язык 745 татарских пословиц и поговорок. Расположены по алфавиту.

1423. Надиров И. О современной татарской поэзии // О современном народном поэтическом творчестве республик Поволжья. – М., 1961. – С. 11–28.

1424. Татарские сказки / Пер. с татарского Г. Есбатыров. – Алма-Ата, 1961. – 206 с.; с ил. – 11 000.

Тексты на казахском языке.

1425. Гульчечек: Татарские народные сказки / Предисловие Х. Ярмухаметова; пер. с рус. А. Караев. – Ашхабад: Туркменгосиздат; 1961. – 141 с.; с ил. – 7000.

Тексты на туркменском языке.

1426. Jansen W.H. Turkish folklore: an introduction // Journal of the American Folklore. – Т. 74. – 1961. – P. 354–561.

Введение в народно-поэтическое творчество тюркских народов.

1427. Касыймов Э., төз. Абага чәчәге: Татар халкының сатирик әкиятләре. – Казан: Татар. кит. нәшр., 1962. – 196 б. – 15 000.

Текстлар. Төзүченең «Сатирик әкиятләребез турында» дигән кереш сүзе белән.

1428. Касыймов Э., төз. Тапкыр кыз. – Казан: Татар. кит. нәшр., 1962. – 32 б. – 20 000.

8 татар әкиятә тексты. Мәктәп балалары өчен чыгарылган басма.

1429. Хәйруллина З., төз. Халык жырлый. – 5 басма. – Казан: Татар. кит. нәшр., 1962. – 536 б. – 75 000.

Текстлар. Халык жырлары, шагыйрьләр жырлары, тәржемә жырлар.

1430. Әхмәт А., жыночы, әдәби эшкәртүче. Хужа Насретдин мазәкләре. – Казан: Татар. кит. нәшр., 1962. – 232 б. – 30 000.

Х. Ярминев «Хужа Насретдин мазәкләре», төзүченең «Төзүчедән бер-ике сүз» дигән мөкаләләре белән. Мазәкләр тематик бүленештә урнаштырылган.

Рец.: Надиров И. // Сов. әдәбияты. – 1963. – № 3. – Б. 147–149.

1431. Бәширов Г., жыночы. Мазәкләр // Азат хатын. – 1962. – № 3. – Б. 23.

7 мазәк тексты.

1432. Бәширов Г., жыночы. Татар халык мазәкләре // Сов. әдәбияты. – 1962. – № 9. – Б. 148–152.

23 мазәк тексты.

1433. Бәширов Г., жыночы. Халык мазәкләре // Азат хатын. – 1962. – № 11. – Б. 23.

6 мазәк тексты.

1434. Дуслык турында татар халык мөкалаләре // Ялкын. – 1962. – № 11. – Б. 24.

Текстлар.

1435. Надиров И. Рус-француз сугышы бәете // Соц. Татарстан. – 1962. – 18 окт.

1812 елгы Ватан сугышының татар фольклорында чагылышы турында.

1436. Поздеев П. Удмурт фольклорын беренче жыночы – татар укымышлысы // Сов. әдәбияты. – 1962. – № 12. – Б. 134.

Б.В. Гаврилов эшчәнлегенә турында.

1437. Татар халык иҗаты кичәсе // Сов. әдәбияты. – 1962. – № 4. – Б. 158–159.

Тел, әдәбият һәм тарих институты һәм татар сәнгате театр көчләре белән оештырылган кичә турында мәгълүмат.

1438. Усманов Миркасыйм, жыючы. Бараба татарлары фольклоры // Сов. әдәбияты. – 1962. – № 6. – Б. 140–144.

Жыр текстлары белән.

1439. Фольклор экспедициясе // Сов. әдәбияты. – 1962. – № 9. – Б. 159.

Казан университеты татар теле һәм әдәбияты бүлеге студентларының Уралга экспедициясе турында.

1440. Халык тапкыр ул // Соц. Татарстан. – 1962. – 27 март. Татар халык иҗаты турында (фольклор текстлары белән).

1441. Шакиров Г., жыючы. Тавык-батыр. – Чиста карга. – Аксак торна // Соц. Татарстан. – 1962. – 30 сент.

Мәзәк (текстлары).

1442. Ярми Х. Гомәр Бәширов әсәрләрендә халык поэзиясе // Сов. әдәбияты. – 1962. – № 9. – Б. 117–126.

1443. Ярми Х. Исеме халык телендә // Соц. Татарстан. – 1962. – 21 дек.

Татар халык иҗатында Ленин образы.

1444. Яңа табышмаклар // Азат хатын. – 1962. – № 4. – Б. 24; № 6. – Б. 24; № 8. – Б. 24.

Текстлар.

1445. Жирмунский В. Народный героический эпос: Сравнительно-исторический очерк. – М.-Л.: Изд-во худож. лит., 1962. – 435 с.

На стр. 195–240 («Эпическое творчество народов Средней Азии») автор анализирует общие для тюркских народов произведения героического эпоса (с привлечением материала и татарского фольклора), освещает деятельность ташкентского фольклориста – Казанского татарина Абубакера Диваева по сбору у населения эпосов «Алпамыш батыр», «Идеге батыр», «Бикет батыр», «Шура батыр» (1890–1900 годы, опубликованы в сборнике «Этнографические материалы»).

1445а. Материалы из татарской диалектологии. – Казань, 1962. – Вып. 2. – 315 с.

На стр. 281–314 приведены и образцы речи (тексты), собранные языковедами ИЯЛИ КФ АН СССР Н. Б. Бургановой, Л. Т. Махмутовой,

Р. Р. Шамгуновой, Г. Х. Якуповой среди татар Горьковской, Кировской, Пензенской, Ульяновской областей, Мордовской АССР, Аксубаевского, Чистопольского районов Татарской АССР. Среди них много и произведений татарского фольклора: песен, баитов, сказок, обрядов.

1446. Баширов Г., собиратель. Народные шутки / Пер. З. Халитовой // Литература и жизнь. – 1962. – 20 июля.

5 татарских народных шуток (тексты).

1447. Нигмедзянов М. Н. Новые записи татарской народной музыки // Сов. этнография. – 1963. – № 5. – С. 136.

Информация о работе Казанского института языка, литературы и истории АН СССР по сбору песенного фольклора в Поволжье.

1448. О чем думает мулла на молитве // Наука и религия. – 1962. – № 1. – С. 59.

Текст татарской сказки в русском переводе.

1449. Портной, медведь и бесенок: Татарская сказка / Обработка М. Булатова // Сказки народов нашей страны. – Горький: Горьк. кн. изд-во, 1962. – С. 111–114.

1450. Сандалин // Наука и религия. – 1962. – № 2. – С. 67.

Текст татарской сказки на русском языке.

1451. Сон муллы // Наука и религия. – 1962. – № 6. – С. 52.

Текст татарской сказки на русском языке.

1452. Суд муллы: Татарская сказка // Наука и религия. – 1962. – № 6. – С. 86.

Текст на русском языке.

1453. Татарские пословицы // Сов. Татария. – 1962. – 11 янв. Тексты.

1454. Шах-петух: Татарская сказка / Обработка И. В. Карнауковой // Сказки народов нашей страны. – Горький: Горьк. кн. изд-во; 1962. – С. 234–235.

Текст на русском языке.

1455. Татарские народные сказки / Перевела С. Тагирова. – Баку: Детюниздат, 1962. – 116 с.; с ил. – 20 000.

Тексты на азербайджанском языке.

1456. Баширов Г., собиратель. Тысяча и одна шутка // Тарибине Клайпеда (Советская Клайпеда). – 1962. – 29 июля.

Тексты 5 шуток. Перевод с татар. яз., с примеч. редакции. Газета издается на двух языках: литовском и русском.

1457. Bodrogligeti A. A Turkish folk song from the Golden Horde // Acta Orientalia Ademiae scientiarum Hungaricae (Budapest). – Т. XX. – 1962. – P. 22–30.

Текст песни XIV века на тюркском языке Ср. Поволжья и исследование о ней.

1458. Nagi, Ali Geafar. Notes concerant les coutumes et le folklore de la population tartare de la République Populaire Roumanie // Studia et acta Orientalia (Bucaresti). – Т. IV. – 1962. – P. 95–138.

Сравнение текстов и мелодий песен румынских татар с песнями казанских татар.

1459. Paasonen H. und Kecskémeti I. Tatarische Lieder / Aufgezeln von H. Paasonen, bearbeitet und herausgegeben von I. Kecskemeti – Helsinki: Suomalais-ugrilainen seura, 1962. – 23, 1 s.

Отдельный оттиск из журнала «Journal de la societe Finno-ougrienne 63. – Helsinki: Suomalais-ugrilainen seura, 1962.

На стр. 1–3 – «Предисловие» Иштвана Кескемети. На стр. 4–23 – тексты 61 татарской песни (с нотами). Автор нот – Бела Кальман.

1963

1460. Борынгы татар әдәбияты / СССР ФА. КФ. Тел, әдәбият һәм тарих институты. – Казан: Татар. кит. нәшр., 1963. – 580 б. – 5000.

Эчтәлегенән: I. X. Мөхәммәтов. Борынгы легендалар, риваятьләр һәм бәетләр. Мәкалә. – 17–22 б. – Легендалар, риваятьләр һәм бәетләр тексты. II. X. Мөхәммәтов. XIII–XV йөзләр әдәбияты. – Тарихи легендалар, хикәяләр: Мәкалә. – 155–164 б. – Тарихи легендалар һәм хикәяләр тексты. III. Ш. Абилов. XV йөзгә икенче һәм XVI йөзгә беренче яртысында әдәбият: Мәкалә. – 337–343 б. – Шушы чорга караган легенда, бәетләр тексты. IV. X. Хисмәтуллин. XVI–XVIII йөзләрдәге әдәбият: Мәкалә. – 415–430 б. – Шул чорга караган бәетләр, әкиятләр, жырлар текстлары.

1461. Бәширов Г., төз һәм әдәби эшкәртүче. Мең дә бер мәзәк. – Казан: Татар. кит. нәшр., 1963. – 404 б. – 40 000.

«Иң мөкатдәс нәрсә – эш», «Халык әйтсә, хак әйтер» һ.б.ш. тематик бүлекләрдә татар халык мәзәкләре урнаштырылган, «Сабыйлар мәзәге» исеме астында балалар фольклоры эсәрләре бирелгән.

Мәзәкләрне туплаучылар турында белешмәләр китерелгән, төзүченең «Мәзәк ничек туган?» дигән мәкаләсе басылган.

Рец.: Ярми Х. // Соц. Татарстан, 1964. – 21 фев.; Яңа китаплар // Сов. әдәбияты. – 1964. – № 2. – Б. 154.

1462. Исәнбәт Н., жыночы, төзүче. Татар халык мәкальләре: 3 томда: Том 2. – Казан: Татар. кит. нәшр., 1963. – 960 б. – 5000. «Икенче томга сүз башы» белән.

Рец.: Госманов М. Мәкальләребез жыелмасының икенче томы // Сов. әдәбияты. – 1965. – № 4. – Б. 142–144.

1463. Касыймов Э. һәм Кәримуллин Ә., төз. Дин турында халык. – Казан: Татар. кит. нәшр., 1963. – 236 б. – 9000.

Э. Касыймовның «Хезмәт халкының руханиларга һәм дингә карашы» дигән кереш мәкаләсе белән. Китапта «Мулла һәм ишаннар, мөезин һәм дәрвишләр», «Шәригать хөкеме» һ.б. бүлекләрдә СССР-дагы төрки халыкларның дингә карашын чагылдырган фольклор эсәрләре урнаштырылган. Төп урынны татар халык әкиятләре, бәетләре, мәзәкләре, мәкаль һәм әйтемләр, җырлары алып тора. Файдаланылган чыганаclar исемлеге күрсәтелгән.

Рец.: Хәлиуллин З. һәм Шәфигуллин З. Халык үткен көлә // Соц. Татарстан. – 1964. – 30 май.

1464. Мөхәммәтҗанов З., төз. Акыл һәм бәхет: Татар халык әкиятләре. – Казан: Татар. кит. нәшр., 1963. – 44 б. – 20 000.

10 әкият тексты. Мәктәп балалары өчен чыгарылган басма.

1465. Арсланов Нури. Безнең җырлар // Сов. әдәбияты. – 1968. – № 2. – Б. 129–131.

Мәкалә. Халык җырлары да тикшерелә.

1466. Бәширов Г., жыночы. Татар халык мәзәкләре // Сов. әдәбияты. – 1963. – № 1. – Б. 143–144.

10 мәзәк тексты.

1467. Бәширов Г., жыночы. Халык мәзәкләре // Сов. әдәбияты, 1963. – № 10. – Б. 147–149.

9 мәзәк тексты.

1468. Дин турында халык ни әйтә? // Азат хатын. – 1963. – № 8. – Б. 19.

Мәзәк.

1469. Ике чабата – бер киём: (Әкият) // Ялкын. – 1963. – № 2. – Б. 19.

Текст.

1470. Касыймов Э., жыеп тапшыручы. Аллага ышанган – атлыдан жәяү калган // Сов. әдәбияты. – 1963. – № 27. – Б. 153–155.

Татар, башкорт, азербайжан, төрекмән, үзбәк мәзәкләре текстлары.

1471. Касыймов Э. Егерменче елларда татар совет фольклористикасы // Сов. әдәбияты. – 1963. – Б. 139–143.

1472. Касыймов Э. Татар халык әкиятләрендә сатирик типиклаштыру // Сов. әдәбияты. – 1963. – № 9. – Б. 144–150.

1473. Касыймов Э. Татар халык әкиятләрен жыю һәм бастырып чыгару тарихыннан // Татар теле һәм әдәбияты. – Казан, 1963. – 2 китап. – Б. 246–263.

1474. Касыймов Э. Хайваннар турындагы әкиятләрдә сатира // Татар теле һәм әдәбияты. – Казан, 1963. – 2 китап. – Б. 264–283.

1475. Надиров И. Мәкальләр дөнъясына сәяхәт: Туган теле без жәүһәрләре // Ялкын. – 1963. – № 4. – Б. 28.

Мәкалә.

1476. Надиров И. Шахтер жырлары // Соц. Татарстан. – 1963. – 25 авг.

Мәкалә (текстлар белән).

1477. Надиров И. Жырларыбыз // Татарстан яшьләре. – 1963. – 9 июль.

Халыкның революцион жырлары турында.

1478. Нигъмәтжанов Мәхмүт. Ерак чыганаclar: Татар халык музыкасы тарихыннан // Сов. әдәбияты. – 1963. – № 2. – Б. 119–128.

Татар көйләрен һәм жырларын туплау һәм өйрәнү тарихыннан.

1479. Саттаров Г., ызып алучы. Якуб балтачы кызы турында әкият: Халык ижаты // Азат хатын. – 1963. – № 6. – Б. 16.

Текст.

1480. Юзиев Н. һәм Фәтхи А. Уралда сакланган әдәби хәзинәләр // Сов. әдәбияты. – 1963. – № 12. – Б. 117–124.

Университетның фольклор һәм археографик экспедициясе йомгаллары.

1481. Абдуллин А. Татарские народные песни. – М.: Сов. композитор, 1963. – 37 с. (Массовая фольклорная библиотека ... Вып. 6. I. 385).

Тексты и ноты.

1482. Мазитов З. М., сост. Татарское народное творчество: Программное руководство для студентов-заочников I курса отделения татарского языка и литературы / Казанский Ордена Трудового Красного знамени гос. университет им. В.И. Ульянова-Ленина. Кафедра татарской литературы. – Казань, 1963. – 25 с.

1483. Tietze A. (Los Angeles). The Koman Riddles // Труды двадцать пятого международного конгресса востоковедов. Москва, 9–16 августа 1960 г. Том III: Секция XI Алтаистика: Подсекция тюркологии. – М.: Изд. вост. лит., 1963. – С. 338–344.

Доклад о куманских загадках по «Кодекс Куманикус». Текст на английском языке.

1484. Kakuk S. Poesie populaire tatar recueille par G.Künos // Acta Orientalia Academiae scientiarum Hungaricae (Budapest). – T. XVI. – 1963. – № 1. – P. 83–97.

Исследование о татарском фольклоре. Тексты татарских песен, баитов.

1964

1485. Татар халык әкиятләре. – Казан: Татар. кит. нәшр., 1964. – 391 б. – 50 000.

Х. Ярми, Г. Бәширов, Х. Усманов һ.б. чыгарган жьентыклардан сайлап алынган әкиятләрнең массовый басмасы.

1486. Агишев Я. Наман сафта // Соц. Татарстан. – 1964. – 15 май.

Фольклорчы: Х. Ярмигә 60 яшь.

1487. Ахунжанов Г. Мәкальләр тәржемәсе турында // Фәйзуллин С. Ике тел хәзинәсе. – Казан: Татар. кит. нәшр., 1964. – Б. 90–106.

Татар мәкальләрен, фразеологик әйләмләренә рус теленә тәржемә итү принциплары турында.

1488. Ахунжанов Г. Мәкальләр тәржемәсе турында // Соц. Татарстан. – 1964. – № 214.

Татар мәкальләрен русчага тәржемә итү үзенчәлекләре турында.

1489. Горький һәм Саратов татарлары фольклорыннан үрнәкләр // Сов. әдәбияты. – 1964. – № 7. – Б. 139–148.

Бәетләр, жырлар (текстлар). Язып алуучылар: Х. Ярми, И. Надилов, Ф. Урманчиев, Р. Башкуров, Х. Гатина, Ф. Әхмәтова, Т. Галиуллин.

1490. Галиуллин Т. Сибгат Хәким поэзиясенәң халык авыз иҗаты белән бәйләнеше // Сов. әдәбияты. – 1964. – № 2. – Б. 129–135.

1491. Галиуллин Т. Халык күңел көзгесе // Соц. Татарстан. – 1964. – 1 март.

Матур әдәбият һәм фольклор.

1492. Бәширов Г. Тыңгысыз жан: Хәмит Ярмигә 60 яшь // Сов. әдәбияты. – 1964. – № 5. – Б. 112–115.

1493. – Госман Х. Халыкның күңел көзгесе // Азат хатын. – 1964. – № 2. – Б. 18.

Татар фольклоры турында.

1494. Кәримов Рим, жыючы. Халык мәзәкләре // Сов. әдәбияты. – 1964. – № 1. – Б. 123, 133, 140.

Текстлар.

1495. Көлке янчыгы // Азат хатын. – 1964. – № 7. – Б. 24.

Мәзәкләр (текстлар).

1496. Нигъмәтжанов Мәхмүт. Татар халык көйләрен жыю һәм өйрәнү мәсьәләләре // Сов. әдәбияты. – 1964. – № 3. – Б. 143–151.

1497. Сабитов Ф., жыючы. Халык әйтемнәре // Сов. әдәбияты. – 1964. – № 4. – Б. 126.

Текстлар.

1498. Садри М. Себер истәлекләре // Сов. әдәбияты. – 1964. – № 9. – Б. 127–142.

Себер татарлары халык иҗатын өйрәнү, туплау турында.

1499. Саттаров Г., язып алучы. Ике хәйләкәр. – Шеш мыск // Ялкын. – 1964. – № 4. – Б. 26–28.

Татар халык әкиятләре (текстлар).

1500. Ярми Х. Бездә сюжетлы җырлар бармы? // Сов. әдәбияты. – 1964. – № 5. – Б. 115–118.

Мәкалә.

1501. Һөнәр һәм осталык турында мәкальләр һәм әйтемнәр // Сов. мәктәбе. – 1964. – № 2. – Б. 48.

Текстлар.

1502. Надиров И. Н. Современные игровые и плясовые песни татарского народа (VII междуна. конгресс антропологических и этнографических наук. Москва, авг. 1964 г.). – М.: Наука, 1964. – 9 с.

1503. Нигмедзянов М. Н. Стилевые особенности музыкального фольклора татар кряшен (VII междуна. конгресс антропологических и этнографических наук. Москва, авг. 1964). – М.: Наука, 1964. – 9 с.: с нотами.

1504. Нигмедзянов М. Татарская народная песня в обработке композиторов. – Казань: Таткнигоиздат, 1964. – 140 с.: с нотами. Исследование. На стр. 136–138 – список литературы.

1505. Ярмухаметов Х., сост. Находчивый джигит. – М.: Детская лит., 1965. – 154 с.: с ил. – Школьная библиотека. Для начальной школы. – 10 0000.

Переводы около 30 татарских народных сказок. С предисловием Г. Баширова «Об этой книге».

1506. Ахунзянов Г. О синонимии в пословицах // Итоговая научная сессия Казанского института языка, литературы и истории АН СССР за 1963 год: Краткое содержание докладов / Казанский институт языка, литературы и истории АН СССР. – Казань, 1964. – С. 7–9.

На материалах татарских пословиц.

1507. Надиров И. Н. К вопросу о классификации и жанровых особенностях татарской народной песни // Итоговая научная сессия Казанского института языка, литературы и истории АН СССР за 1963 год. Краткое содержание докладов / Казанский институт языка, литературы и истории АН СССР. – Казань, 1964. – С. 32–36.

1508. Надиров И. Трудовой праздник татарского фольклориста // Сов. Татария. – 1964. – 16 мая.

К 60-летию Х. Х. Ярмухаметова.

1509. Портной, медведь и бесенок // Гора самоцветов: Сказки народов СССР в пересказе М. Булатова. – М., 1964. – С. 228–231. Татарская народная сказка (текст).

1510. 1000 и 1 шутка: Из собрания Г. Баширова / Пер. З. Халитова // Лит. Россия. – 1964. – 27 марта. – С. 24.

Татарские мэээки (тексты).

1511. Тысяча и одна шутка: Из сборника Г. Баширова // Кавказская здравница (Сочи). – 1964. – 4 сент.

1512. Ярмухаметов Х. Х. Сказание «Козы-Курпеш и Баян-Сылу» в устном творчестве сибирских татар // Народный эпос

«Кузы-Курпес и Маян-Хылу» / Уфим. ин-т истории, языка и литературы. – Уфа, 1964. – С. 79–88.

1513. Bombaci A. «Qutluğ bolzun!»: A contribution to the history of the concept of «fortune» among the turks // Ural-Altische Jahrbücher – Vol. 36 – 1964. – P. 284–291.

О происхождении и значении пожелания «Котлы булсын» у тюркских народов.

1514. Boratav Naili. L'Europe et la «Hikäye». // Philologie Turcicae Fundamenta. – Т. 2. – Wiesbaden, 1964. – P. 11–14.

Об эпических формах фольклора тюркских народов, известных как «хикәя», «хикәят», «халык хикәяләре», «бәетләр», «эпослар».

1515. Boratav Naili. Le conte et la Legende // Philologie Turcicae Fundamenta. – Т. 2. – Wiesbaden, 1964. – P. 44–67.

О легендах и сказках тюркских народов.

1516. Boratav Naili. Les proverbes // Philologie Turcicae Fundamenta. – Т. 2. – Wiesbaden, 1964. – P. 67–77.

О пословицах тюркских народов.

1517. Boratav Naili et Başgöz İlhan. Les devinettes Philologie Turcicae Fundamenta. – Т. 2. – Wiesbaden, 1964. – P.77–89.

О загадках тюркских народов.

1518. Boratav Naili. La poesie folklorique // Philologie Turcicae Fundamenta. – Т. 2. – Wiesbaden, 1964. – P. 90–128.

О песнях, народных играх, сопровождаемых песней, и частушках тюркских народов.

1519. Jansky H. Türkische Volkspoesie // Buston. – Т. 4, 1964. – P. 15–19.

О народно-поэтическом творчестве тюркских народов.

1520. Uplegger Helga. Das volkshauspiel // Philologiae Turcicae Fundamenta. – Т. 2. – Wiesbaden, 1964. – P. 147–170.

О народных играх тюркских народов.

1965

1521. Надиров И., төз. Татар халык жырлары: Лирик жырлар. – Йола жырлары / СССР ФА. Казан тел, әдәбият һәм тарих институты. – Казан: Татар. кит. нәшр., 1965. – 456 б. – 20 000.

Төзүченең «Татар халык жырлары турында» дигән тикшеренүе белән. Китапта жыр текстлары, аларга искәрмәләр, кайдан, кайчан,

кемнән, кем тарафыннан язып алынулары турында белешмәләр бирелгән.

Рец.: Урманчеев Ф. Гасырлар тавышы, заман аһәңе // Соц. Татарстан. – 1965. – 23 дек.; Галин С. // Кызыл Таң. – Уфа, 1966. – 27 март; Касыймов Э. һәм Галиуллин Т. Гүзәл шигърият хәзинәсе // Каз. утлары. – 1967. – № 7. – Б. 138–141.

1522. Бәетләр: Хәбибҗамал бәете. – Яхшылык авыруы. – Сәхипҗамал бәете. – Сак-Сок бәете. – Вазифа кыз бәете. – Касимский Ибраһим. – Шамил бәете. – Жырлар: Ярәшелгән кыз жыры. – Туй жыры. – Кыска көйләргә. – Озын көйләргә. Мәкальләр // Сәмитова Г. Сайланма әсәрләр. – Казан: Татар. кит. нәшр., 1965. – Б. 103–143.

Бәетләр, жырлар, мәкальләр текстлары. Искәrmәләр, аңлатмалар белән.

1523. Бәширов Г. Халыкныкы халыкка // Бәширов Г. Сайланма әсәрләр. – Казан: Татар. кит. нәшр., 1965. – Т. 2. – Б. 246–266.

Татар халык мазәкләре, аларны жыю, өйрәнү, басып чыгару тарихыннан.

1524. Ватан өчен: Карт солдат бәете // Сов. әдәбияты. – 1955. – № 5. – Б. 38.

Текст.

1525. Госманов Миркасыйм. Тарих эзеннән // Соц. Татарстан. – 1965. – 21 март.

Университетның археография экспедициясе материаллары, шул исәптән татар халык иҗаты буенча кулъязмалар турында.

1525а. Касыймов Э. Татар халык иҗатында атеистик мотивлар // Юлдаш түгел: Атеистик мәкалеләр жыентыгы. – Казан, 1965. – Б. 89–94.

1526. Тавык, үрдәк һәм тычкан // Ялкын. – 1965. – № 8. – Б. 15.

Татар халык әкиятә (текст).

1528. Урманчеев Ф. Татар халык иҗатының кайбер мәсьәләләре // Татар теле һәм әдәбияты. – Казан, 1865. – 3 китап. – Б. 59–69.

1529. Урманчеев Ф. Халык иҗатында атеизм // Соц. Татарстан. – 1965. – 17 ноябрь.

1530. Халык мәзәкләре // Сов. әдәбияты. – 1965. – № 5. – Б. 68.

Текстлар.

1531. Әхмәтова Ф. Халык ижаты энжеләре // Соц. Татарстан. – 1965. – 31 окт.

Мәкалә.

1532. Ахметова Ф. Народно-поэтические мотивы в романе Ф. Хусни «Тропа пешехода» // Вопросы, истории и литературы народов Среднего Поволжья. – Казань, 1965.

1533. Ахунзянов Г. О синонимике в поговорках // Вопросы фразеологии. – Ташкент: Изд. Самарканд. ун-та, 1965. – С. 16–18.

На материале татарских пословиц.

1534. Димочкин В. Цель – фольклор // Тюменская правда. – 1965. – 9 июля.

О приезде в Тюменскую область группы исследователей из Казани (Дж. Файзи, У. Альмеев, З. Хайруллина) для сбора татарского музыкального фольклора.

1536. Нет красавицы, красивее любви // Белорус. – 1965. – № 10. – С. 31.

Тексты татарского юмора (на белорусском языке).

1537. Başgöz İlhan. Functions of turkish riddles // Journal of the Folklore Institute (Indiana university). – Т. 2, 1965. – P. 132–147.

Статья о функции тюркских загадок с примерами.

1966

1538. Ганиев И., төз. Халык уеннары. – Казан: Татар. кит. нәшр., 1966. – 88 б.

Татар халык уеннарының тасвирламасы.

1539. Әхмәт А., төз., әдәби эшкәртүче. Хужа Насретдин мәзәкләре. Тулыландырылган 3 басма. – Казан: Татар. кит. нәшр., 1966. – 238 б. – 50 000.

Мәзәкләр темаларга бүленеп урнаштырылган. Х. Ярминең «Хужа Насретдин мәзәкләре» дигән кереш мәкаләсе белән.

1540. Ахметова Ф. Хәзинә жыйганда // Азат хатын. – 1966. – № 7. – Б. 17.

Казан тел, әдәбият һәм тарих институтының фольклор экспедициясе йомгаклары турында.

1541. Ахметова Ф. Татар халык ижатында хатын-кыз образы // Азат хатын. – 1965. – № 12. – Б. 16–17.

1542. Госманов Миркасыйм. Яңа табылган әдәби, тарихи истәлекләр // Казан утлары. – 1966. – № 7. – Б. 118–120.

Университетның археографик экспедициясе йомгаклары (татар халык ижаты буенча табылган кулъязмалар турында да).

1543 Исәнбәт Н. Бер татар авылының моннан йөз ел элек язылган жыр-көйләре // Казан утлары. – 1966. – № 11. – Б. 141–151.
Текст белән.

1544. Ленин истәлеге: Халык жыры // Безнең Ильич. – Казан: Татар. кит. нәшр., 1966. – Б. 166.

Текст.

1545. Мозафаров Р. һәм Гафаров Б. Халык тарихы фольклорда // Казан утлары. – 1966. – № 8. – Б. 134.

Татар фольклоры һәм тарих.

1546. Мәзәкләр // Юмор һәм сатира. – Казан: Татар. кит. нәшр., 1966. – Б. 340–350.

Татар халык мәзәкләре текстлары.

1547. Синегулов Ә. Халык ижатында Ленин образы // Татарстан яшьләре. – 1966. – 9 май.

1548. Урманчиев Ф. V–VI классларда халык ижатын өйрәнү // Сов. мәктәбе. – 1966. – № 8. – Б. 27–21.

1549. Урманчиев Ф. Совет чоры бәетләре // Казан утлары. – 1966. – № 10. – Б. 110–119.

1550. Урманчиев Ф. һәм Гайнанов Р. Халык – әдип ул, шагыйрь ул: Фольклорчы блокнотыннан // Соц. Татарстан. – 1966. – 4 сент.

Себер татарлары фольклорын жыю өчен Казан тел, әдәбият һәм тарих институты оештырган экспедиция йомгаклары.

1551. Халык мәзәкләре // Казан утлары. – 1966. – № 6. – Б. 90; № 7. – Б. 63, 102; № 9. – Б. 39, 85, 97, 116, 123, 143.

Текстлар.

1552. Әхмәтова Ф. Хәзерге татар прозасында мәкальләр һәм әйтемнәр // Сов. мәктәбе. – 1966. – № 7. – Б. 42–44.

1553. Касимов Э.С. Сатира и юмор в татарских народных сказках: Автореф. дис. ... канд. филол. наук. – Казань, 1966. – 27 с. – 200.

1554. Урманчиев Ф. Собрание и изучение татарского фольклора: Краткий обзор литературы // Сов. этнография. – 1966. – № 5. – С. 142–148.

1555. Татарский юмор // Жулдыз (Алма-Ата). – 1966. – № 12. – С. 136, 141, 146; 1967. – № 3. – С. 160.

Тексты татарского народного юмора. Переводы на казахский язык.

1556. Находчивый джигит: Для детей дошкольного возраста / Пер. Д. Монтвилсене. – Вильнюс: «Вага», 1966. – 242 с.: с ил. – 15 000.

Татарские народные сказки на литовском языке.

1557. Tietze Andreas. The Koman riddles and Turkic folklore. – California, University of California press, 1966. – XVI, 160 [2] p.

Монографическое исследование о загадках Кодекс Куманикус. Тексты загадок, транскрипция, переводы на английский язык.

1967

1558. Ахметова Ф., Гатина Х. һәм Урманчиев Ф., төзүчеләр. Халык әйтсә, хак әйтер: Ислам дине турында татар халык ижаты. – Казан: Татар. кит. нәшр., 1967. – 216 б.

«Дин, шәригать һәм дини йолалар», «Руханилар турында», «Дин һәм хатын-кыз» дигән бүлекләр астында татар халык әкиятләре, бәетләре, җырлары, мәзәкләре, мәкальләре, такмаклар һәм такмазалары урнаштырылган. 5–20 битләрдәге «Кереш сүз»дә татар халык ижатында дингә каршы мотивлар турында сүз бара.

Рец.: Мәхмүтов Х. Халык хак әйтер // Соц. Татарстан. – 1968. – 25 февр.

1559. Исәнбәт Н. Нәниләр шатлана. – Казан: Татар. кит. нәшр., 1967. – 171 б. – 15 000.

Хезмәтгә авторның озак еллар буена җыеп килгән балалар фольклоры әсәрләре (уеннар, санамышлар, такмаклар, такмазалар), шулай ук балалар фольклоры турында күзәтүләре, тикшеренүләре урнаштырылган.

Рец.: Урманчиев Ф. // Кызыл таң (Уфа), 1968. – 8 февр.

1560. Исәнбәт Н., җыючы, төзүче. Татар халык мәкальләре: 3 томда: Т. 3. – Казан: Татар. кит. нәшр., 1967. – 1014 б. – 6000.

1–3 томнарда барлыгы 38 670 мәкаль һәм әйтем, аларның күп кенә вариантлары һәм дөнья халыклары фольклорында очрый торган эквивалентлары китерелгән.

Рец.: Урманчеев Ф. Күркәм традиция дәвам итә // Соц. Татарстан. – 1968. – 21 янв.; Урманчеев Ф. Продолжение доброй традиции // Дружба народов. – 1968. – № 1. – С. 274–275; Ахунзянов Г. Мәкаль һәм әйтем // Казан утлары. – 1968. – № 3. – Б. 104–111; Урманчеев Ф. Халык хикмәте әсәрләре // Казан утлары. – 1968. – № 3. – Б. 112–114; Госманов М. Мәкальләр – тарихи чыганак // Казан утлары. – 1968. – № 3. – Б. 115–117; Әпсәләмов Г. Бик лаек // Соц. Татарстан. – 1968. – 5 апр.; Абдуллин Ф. Якыйбыз // Соц. Татарстан. – 1968. – 14 апр.; Шакиров И. Якыйбыз // Соц. Татарстан. – 1968. – 14 апр., Рафиков М. Три котомки мудрости // Лит. Россия. – 1968. – 21 июня.

1561. Ярми Х. Татар халкының поэтик ижаты / СССР ФА. Г. Ибраһимов исем. Казан тел, әдәбият һәм тарих институты. – Казан: Татар. кит. нәшр., 1967. – 308 б.: портр. – 5000.

Эчтәлеге: Кереш сүз. 1 бүлек. Татар фольклорын туплау һәм өйрәнү тарихы, 9–82 бб. 2 бүлек. Әкиятләр, 83–109 бб. 3 бүлек. Бәетләр, 110–150 бб. 4 бүлек. Мәкальләр һәм әйтемнәр, 151–167 бб. 5 бүлек. Табышмаклар, 168–103 бб. 6 бүлек. Жырлар, 184–244 бб. 7 бүлек. Совет чоры татар халык ижаты, 245–289 бб. Библиография, 290–307 бб. Хезмәттә татар фольклорының күрсәтелгән жанрлары тикшерелә һәм татар фольклорын өйрәнү тарихы карала.

Рец.: Гыйззәтуллин Н. Халык жәүһәрләре турында // Татарстан яшьләре. – 1968. – 5 март; Галин С. // Кызыл Таң (Уфа). – 1968. – 23 март; Кәримуллин Ә. Уңышлы хезмәт // Совет мәктәбе. – 1968. – № 4. – Б. 58–59; Мәндиев М. Халык әдәбиятыбызга бер караш // Казан утлары. – 1968. – № 11. – Б. 127–140.

1562. Госман Х. Халыкның үзеннән // Казан утлары. – 1967. – № 11. – Б. 130–145.

Халык жырларының шигъри төзелеше турында да язылган.

1563. Курган татарларының авыз ижаты // Казан утлары. – 1967. – № 9. – Б. 138–147.

Бәетләр, жырлар (текстлар).

1564а. Мәхмүтов Х. Табышмак капчыгын чишәбез // Яшь ленинчы. – 1967. – 14 янв.

Табышмакларның үзенчәлекләре һәм аларны жыю турында.

1564б. Мәхмүтов Х. Хат эчендә табышмак // Яшь ленинчы. – 1967. – 18 февр.

«Табышмак капчыгын чишәбез» мәкаләсе уңа белән алынган хатлар, табышмаклар турында.

1564в. Мәхмүтов Х. Йомгак ясаганда // Яшь ленинчы. – 1967. – 8 апр.

«Табышмак капчыгын чишәбез» мәкаләсе уңае белән алынган хатлар, табышмаклар турында.

1564. Мәхмүтов Х. Садовников жыентыгындагы татар табышмаклары // Казан утлары. – 1967. – № 6. – Б. 151–152.

Д. Н. Садовников төзеп бастырган «Русские народные загадки» (1876) жыентыгында китерелгән татар табышмаклары турында.

1565. Надиров И. Туган илем – алтын бишегем // Соц. Татарстан, 1967. – 12 май.

Татар халык иҗаты турында.

1566. Нигъмәтуллин Ә. Язучыларның фольклор белән ижади бәйләнеше // Кызыл Таң (Уфа). – 1967. – 22 март.

Татар фольклоры һәм әдәбияты жирлегендә язылган мәкалә.

1567. Фәтхи А. Азатлык өчен көрәшләрнең яңа бер әдәби документы // Казан утлары. – 1967. – № 5. – Б. 121–125.

Салават Юлаев бәете турында (тексты белән).

1568. Хужа Насретдин мазәкләре // Азат хатын. – 1967. – № 2. – Б. 22–23.

Яңа текстлар.

1569. Әхметова Ф. һәм Гайнанов Р. Күңел хәзинәләре эзләп // Татарстан яшьләре. – 1967. – 16, 19 сент.

Г. Ибраһимов исемендәге Тел, әдәбият һәм тарих институтының Себер татарлары фольклорын туплау буенча оештырылган экспедиция йомгаклары.

1570. Әхметова Ф. һәм Гайнанов Р. Себер юлларында // Соц. Татарстан. – 1967. – 13, 16, 18 авг.

Себер татарлары фольклорын туплау буенча фәнни экспедиция йомгаклары.

1571. Гульчечек: Татарская народная сказка / Пер. Г. Шарипова. – М.: «Малыш», 1967. – 15 с. – 10 000.

Текст на русском языке. Для среднего и младшего школьного возраста.

1572. Абдуллин А. Тематика и жанры дореволюционной народной песни // Вопросы татарской музыки. – Казань, 1967. – С. 3–80.

1573. Ахметова Ф. Песни в романе А. Файзи «Тукай» // Тезисы докладов научной конференции молодых ученых. – Казань, 1967. – С. 50–51.

Об использовании народной песни в романе.

1574. Кашафутдинов Р. Г. Народные праздники // Татары Среднего Поволжья и Приуралья. – М.: Наука, 1967. – С. 293–311.

1575. Нигмедзянов М. Н. Народная музыка // Татары Среднего Поволжья и Приуралья. – М.: Наука, 1967. – С. 442–480.

О татарском народном песенном творчестве.

1576. Урманчиев Ф. Современные татарские пословицы // Тезисы докладов научной конференции молодых ученых Казанского ин-та языка, литературы и истории Ак. наук СССР. – Казань, 1967. – С. 47–50.

1577. Хамиди Л. А. Народная музыка Казахских татар // Народная музыка в Казахстане. – Алма-Ата, 1967. – С. 227–235.

О татарской народной песне, об исполнителях, музыкантах, собирателях. С нотами отдельных песен.

1578. Хисамутдинов Г. М. Народные знания // Татары Среднего Поволжья и Приуралья. – М.: Наука, 1967. – С. 312–341.

О народных приметах, народной медицине и т.п.

1579. Юсупов Г. В. Верования и пережитки // Татары Среднего Поволжья и Приуралья. – М.: Наука, 1967. – С. 342–372.

О представлениях народа о душе, о культе предков, животных, растений и т.д.

1580. Ярмухаметов Х. Х. и Урманчиев Ф. И. Народно-поэтическое творчество // Татары Среднего Поволжья и Приуралья. – М.: Наука, 1967. – С. 408–441.

О татарском фольклоре.

1581. Татарские пословицы и поговорки / Пер. с татар. Малим (Музафар Алимбаев) // Лениншал жас (Алма-Ата). – 1967. – 13 дек.; 1968. – 12 дек.

Тексты на казахском языке.

1582. Суд муллы. – Сон муллы. Татарские сказки // Котломник. – Вильнюс: Литгосиздат, 1967. – С. 160, 284.

Тексты на литовском языке.

1583. Dmitrijeva L. V. Textes du folklore des Tatars de Barabinsk // *Studia et Acta orientalia*. – Vol. V/VI. – Bucaresti, 1967. – P. 205–220.

Тексты песен, сказок, эпоса барабинских татар со справкой о барабинских татарах. Предисловие на французском языке, тексты фольклора на языке оригинала латинской графикой и параллельно на французском языке.

1584. Nigmedzianov M. Some Style characteristics of Tatar-Mishar Musical Folklore // *Studia Musicologica* (Budapest). – Т. IX, 1967. – Fase 1/2. – P. 21–32.

Некоторые стилевые особенности музыкального фольклора татар-мишарей.

1968

1585. Гатина Х., жыючы, төз. Татар халкының жырлы-биюле уеннары. И. Надировның «Халык уеннары, жырлар, такмаклар» дигән кереш мәкаләсе белән. – Казан: Татар. кит. нәшр., 1968. – 156 б. – 15 000.

«Фант жыешлы һәм жэза бирешле уеннар», «Кара-каршы тезелеп һәм пар-пар булып уйнала торган уеннар», «Әйлән-бәйлән уеннар», «Бию такмаклары» дигән бүлекләр бирелә. Уеннар тәртибе аңлатыла. Аларны башкарганда жырлана торган текстлар китерелә. Уеннарның кайда, кайчан, кем тарафыннан язылып алынуы турында белешмәләр бар.

Рец.: Урманчеев Ф. Халкыбызның уен-бию жырлары // Казан утлары. – 1969. – № 8. – Б. 183–186; Әхмәтова Ф. Жырлы-уенлы жыентык // Соц. Татарстан. – 1968. – 12 дек.

1586. Камалиев Т., төз. Тамчылар: Кече яшьтәге мәктәп балалары өчен. – Казан: Татар. кит. нәшр., 1968. – 56 б. – 10 000.

Балалар ижат иткән әдәби әсәрләр белән бергә, әкиятләр, жырлар, табышмаклар да китерелә.

1587. Исәнбәт Н. Мәкаль һәм мазәкләр // Яшь ленинчы. – 1966 – 27 апр.

1588. Исәнбәт Н. Табышмак һәм аның жавабы // Яшь ленинчы. – 1966. – 24 янв.

1589. Кайда халык, шунда моң // Татарстан яшьләре. – 1968. – 10 дек.

Себер татарларының жырлары турында.

1590. Мәхмүтов Х. Яңа табышмаклар // Казан утлары. – 1968. – № 1. – Б. 127–129.

1591. Мәхмүтов Х. Табышмакларыбыз турында: Экспедиция көндәлегеннән // Азат хатын. – 1968. – № 2. – Б. 28.

1591а. Мәхмүтов Х. «Шалканны кайчан чәчәләр?»: Табышмак турында сөйләшәбез // Ялкын. – 1968. – № 4. – Б. 28–29.

Мәкалә.

1592. Мәхмүтов Х. Табышмаклар өйрәнүдә кызыклы чыганак // Сов. мәктәбе. – 1968. – № 4. – Б. 56–57.

1915 елда Казанда чыккан «Жир байлыгы» исемле дәреслектөгә татар табышмаклары турында.

1593. Мәхмүтов Х. Арифметик табышмаклар: Табышмаклар турында сөйләшәбез // Ялкын. – 1968. – № 7. – Б. 28–29.

Мәкалә.

1594. Мәхмүтов Х. VI класста табышмаклар өйрәнү // Сов. мәктәбе. – 1968. – № 8. – Б. 31–33.

Жанрның төп үзенчәлекләре турында.

1595. Мәхмүтов Х. Образлы табышмаклар // Ялкын. – 1968. – № 8. – Б. 29–30.

Мәкалә.

1596. Мәһдиев М. Себер татарлары ижаты // Казан утлары. – 1966 – № 10. – Б. 129–132.

Жыр, бәетләр текстлары белән.

1597. Мәһдиев М. Шәкертләрнең авыз ижаты. – Жырлар // Казан утлары. – 1968. – № 3. – Б. 151–152.

Текстлар белән.

1598. Насыйри К. «Кырык вәзир»дән. – «Кырык бакча»дан. – «Фәвакиһел жөләса фил әдәбият»тан // Гайнуллин М. Х. Татар әдәбияты: XIX йөз: Тулыландырылган 2 басма. Югары уку йортлары өчен. – Казан: Татар. кит. нәшр., 1968. – Б. 161–206.

Әкиятләр, хикәятләр, мәзәкләр текстлары.

1599. Нуриәхмәтов Ф., язып алучы. Тартар: Әкият // Ялкын. – 1968. – № 12. – Б. 23–24.

Текст.

1600. Урманчеев Ф., Мәхмүтов Х., Надиров И. һәм Ибраһимов Н. Себер энжеләре // Соц. Татарстан. – 1968. – 18 авг.

Казан тел, әдәбият һәм тарих институтының Себер татарлары фольклорын жыю буенча оештырылган экспедициясе йомгаклары.

1601. Ахметова Ф. В. Фольклор и современная татарская проза: Автореф. дис. ... канд. филол. наук. – Казань, 1968. – 24 с. – 150.

1602. Баширов Г., сост. Народные шутки: Из цикла «1001 шутка» / Авториз. пер. И. Законова // Сов. Татария. – 1968. – 10 дек.

Татарский народный юмор. Тексты в переводе на русский язык.

1603. Галиуллин Т. Н. Современная татарская поэзия и народное творчество: Автореф. дис. ... канд. филол. наук. – Казань, 1968. – 30 с. – 150.

1604. Каррыев Б. А. Эпические сказания о Кер-Оглы у тюркоязычных народов. – М.: Изд-во вост. лит., 1968. – 259 с.

На стр. 250–258 о «Тобольско-татарской версии» сказания.

1605. Пермяков Г. Л., сост. Избранные пословицы и поговорки народов Востока. – М.: Наука, 1968. – 376 с.

Приведены образцы татарского фольклора в переводе А. Валитовой.

1606. Баширов Г., собиратель. 1001 шутка / Пер. с татар. Г. Ладонщиков // Горьковский рабочий. – 1968. – 17 авг.

Тексты татарских народных мэээк.

1607. Надиров И. Н. Тукай и народная песня // Габдулла Тукай: Сборник статей о поэте. – Казань: Таткнигоиздат, 1968. – С. 185–195.

1608. Самаренко В. Песнь веков, память поколений // Комсомолец Каспия (Астрахань). – 1968. – 9 июля.

О фольклоре астраханских татар.

1609. Урманчеев Ф. И. Тукай и татарская фольклористика начала XX века // Габдулла Тукай: Сборник статей о поэте. – Казань: Таткнигоиздат, 1968. – С. 196–208.

1610. Урманчеев Ф. Пути развития основных жанров татарского советского народно-поэтического творчества: Автореф. дис. ... канд. филол. наук. – Казань, 1968. – 20 с.

1610а. Урманчеев Ф., Махмутов Х. Жемчужины народной поэзии // Омская правда. – 1968. – 17 сент.

Об итогах экспедиции по сбору фольклора сибирских татар.

1611. Татарский народный юмор // Жас ленинаш (Нукус). – 1968. – 9 янв., 27 фев.

Татарские народные шутки. Тексты на каракалпакском языке.

1612. Taymas A. Kazan türkçesinde atasözleri ve deyimler. – Ankara: Üniversiteler basımevi, 1968. – 151 s.

Приведены 497 татарских пословиц и их переводы на турецкий язык.

1969

1613. Нури З., төз. Күңелле китап: Мәзәкләр. – Көлке хикәяләр, кыска әкиятләр: Төрле илләрдән, төрле телләрдән. – Казан: Татар. кит. нәшр., 1969. – 269 б. – 15 000.

Берничә татар халык мәзәге дә бар.

Рец.: Мәхмүтов Х. // Соц. Татарстан. – 1970. – 29 май.

1614. Әхмәт А. һәм Хафизова Р. СССР халыклары әкиятләре. – Казан: Татар. кит. нәшр., 1969. – 249 б. – 30 000.

«Шомбай», «Күке кычкыргач көтүче хезмәт хакы ала», «Үги кыз», «Гөлчәчәк» исемле татар халык әкиятләре дә басылган.

1615. Урманчиев Ф. Исәнбәт һәм татар халык ижаты // Әдип һәм галим. – Казан, 1969. – Б. 37–47.

Н. Исәнбәтнең татар фольклорын жыю һәм өйрәнү өлкәсендәге хезмәте турында.

Рец.: Мәхмүтов Х. // Кызыл Таң (Уфа). – 1970. – 2 апр.

1616. Бәширов Г. «Гөлҗамал кайсы як кызы?» // Казан утлары. – 1969. – № 3. – Б. 162–167.

Татар халык җырлары турында мәкалә.

1617. Мәхмүтов Хужи. «Коман мәжмугасы»ндагы табышмаклар // Казан утлары. – 1969. – № 11. – Б. 157–164.

XIV йөздә язып ялынган коман (кыпчак) табышмаклары һәм аларның хәзерге татар фольклорында эквивалентлары турында.

1618. Мөлтәл // Ялкын. – 1969. – № 6. – Б. 20–21.

Себер татар әкиятә (текст). Язып алучылар Ф. Әхмәтова, И. Кадыйров.

1619. Мөхәммәтҗанов Р. Поэма яза халкым // Кызыл Таң (Уфа). – 1969. – 5 февр.

Халык ижатында Ленин образы.

1620. Надиров И. Халыклар шигъриятендә Ленин образы // Казан утлары. – 1969. – № 5. – Б. 112–117.

Шул исәптән татар халык ижатында.

1621. Нуриев К. Халык ижаты кичәсе // Соц. Татарстан. – 1969. – 18 дек.

Татар академия театрында уздырылган татар халык ижаты кичәсе турында.

1622. Сүнчәләй Сөрүр. Борынгы авылда өмәләр // Азат хатын. – 1969. – № 9. – Б. 20–21.

Татар халык өмәләре, өмәләрдә күңел ачу, уен-жырлар турында (аерым жыр текстлары белән).

1623. Урманчиев Ф. Тарихи жырлар // Казан утлары. – 1969. – № 3. – Б. 144–157.

Татар халык тарихи жырлары хакында беренче фәнни тикшеренү.

1624. Урманчиев Ф. Әнжеләр бөртекләп жыела // Казан утлары. – 1969. – № 12. – Б. 126–129.

Нәкый Исәнбәтнең татар фольклористикасы өлкәсендәге эшчәнлеге турында (тууына 70 ел тулу уңае белән).

1625. Хужа Насретдин мазәкләре // Пионер сәхнәсе. – № 3. – Казан: Татар. кит. нәшр., 1969. – Б. 250–251.

Текстлар.

1626. Ярми Х. Бөек Октябрь һәм татар фольклористика фәне // Развитие филологических и исторических наук в Татарии. – Казань, 1969. – С. 51–60.

1627. Заварзин З. Волга – Сказочница // Неделя. – 1969. – 11 мая. – № 19. – С. 4–5.

Изложение легенд, связанных с городами и местностями Поволжья, в том числе с городом Казанью, башней Сююмбеки.

1628. Махмутов Х. Ш. Татарские народные загадки: Автореф. дис. ... канд. филол. наук. – Казань, 1969. – 31 с.

1629. Ярмухаметов Х. Х. Поэтическое творчество татарского народа: Автореф. дис. ... д-ра филол. наук. – Алма-Ата, 1969. – 73 с. – 350.

1630. Ахметова Ф. В. О некоторых особенностях использования фольклора в современной татарской прозе // Вопросы татарского языка и литературы: Кн. 4. – Казань, 1969. – С. 81–86.

1631. Надиров И. Н. «Кыска жыр» – короткая песня в устном творчестве // Вопросы татарского языка и литературы: Кн. 4. – Казань, 1969. – С. 87–95.

1632. Надиров И. Н. Современные игровые и плясовые песни татарского народа // Седьмой международный конгресс антропологических и этнографических наук: Москва, 3–10 авг. 1964 г. – М.: Наука. – 1969. – Т. 6. – С. 14–20.

1633. Урманчеев Ф. Вопросы изучения татарских народных песен // Вопросы татарского языка и литературы. – Казань, 1969. – Кн. 4. – С. 96–102.

1634. Находчивый джигит: Для начальной школы / Вступительная статья Г. Баширова; пер. Н. Искимжи. – Кишинев: «Лумина», 1969. – 282 с.: с ил. – 10 000.

Татарские народные сказки. Тексты в переводе на молдавский язык.

1635. Татарские народные пословицы и поговорки // Лениншал жас (Алма-Ата). – 1969. – 3 янв.

Переводы на казахский язык.

1636. Три дочери: Татарская сказка / Пер. С. Кулакивская // Малятка, 1969. – № 3. – С. 4.

Татарская народная сказка в переводе на украинский язык.

1637. Юмор татарского народа из сборника «1001 шутка» // Мари Коммуна. – 1969. – 12 ноября.

Тексты «Мэзэк» на марийском языке.

1970

1638. Исәнбэт Н. Балалар дөнъясы: Такмак-такмазалар, жыр, мәкаль, табышмаklar, алдавыч әкиятләр һәм башкалар. – Казан: Татар. кит. нәшр., 1970. – 216 б. – 13 000.

Балалар фольклоры буенча текстлар. Басманың ахырында Н. Исәнбэтнең «Балалар авыз ижаты турында» исемле мәкаләсе.

Рец.: Урманчеев Ф. // Соц. Татарстан. – 1970. – 26 дек.

1639. Исәнбэт Н., жыючы һәм төзүче. Татар халык табышмаklары. – Казан: Татар. кит. нәшр., 1970. – 568 б. – 15 000.

Төзүченең «Татар табышмаklары турында» дигән фәнни тикшеренүе белән. Жыентыкта 4170 табышмак һәм аларның төрдәшләре бирелгән. Текстлар тематик бүленештә урнаштырылган.

Рец.: Мәхмүтов Х. // Жәүһәрләр сандыгы // Казан утлары. – 1971. – № 2. – Б. 178–182; Мәхмүтов Х. // Сов. мәктәбе. – 1971. – № 1. – Б. 59; Урманчеев Ф. Житди хезмәт // Соц. Татарстан. – 1971. – 6 сент.

1640. Надиров И., төз. Исеме халык телендә: СССР халыклары ижатында Ленин образы. – Казан: Татар. кит. нәшр., 1970. – 128 б. – 8000.

Төзүченең кереш сүзе, искәртмәләре белән. СССР халыклары фольклоры үрнәкләре; татар халык жырлары.

Рец.: Урманчеев Ф. // Соц. Татарстан. – 1970. – 12 апр.; Мәхмүтов Х. Лениниананың бер сәхифәсе // Кызыл таң (Уфа). – 1970. – 2 апр.;

- Мәхмүтов Х. Лениниананың дүртенче китабы // Татарстан яшьләре. – 1970. 22 апр.
1642. Жәләлиева М. Ш. Татар халкының поэтик ижаты: Програма: (Педагогия институтларының татар теле һәм әдәбияты бүлекләре өчен) / Казан дәүләт педагогия институты. – Казан, 1970. – 30 б. – 300.
1643. Ай, дуслар // Соц. Татарстан. – 1970. – 27 янв.; Ялкын. – 1970. – № 4. – Б. 11.
Татар халык жыры, нота белән.
1644. Алга, иптәшләр! – Вятка буенда. – Көзгә ачы жылларда // Соц. Татарстан. – 1970. – 25 янв.
Татар халык жырлары, ноталар белән.
1645. Без якты тормыш төзибез // Соц. Татарстан. – 1970. – 1 март.
Татар халык жыры, нота белән.
1646. Без якты тормыш төзибез // Соц. Татарстан. – 1970. – 10 март.
Татар халык жырлары (текстлар).
1647. Берез елмаеп алыяк // Азат хатын. – 1970. – № 2. – Б. 21.
Мәзәкләр (текстлар).
1648. Бөдрә тал // Казан утлары. – 1970. – № 10 – Тышлыкта.
Татар халык жыры. Ф. Әхмәтов көе.
1649. Вәлитова И. Габдулла Тукай һәм халык әкиятләре // Совет мәктәбе. – 1970. – № 10. – Б. 37–39.
Г. Тукай ижатында татар фольклоры әсәрләре.
1650. Госманов М. Тарихтагы тирән эзләрдән // Казан утлары. – 1970. – № 5. – Б. 160–172.
Татар кулъязмаларын, шул исәптән фольклорын жыйнау турында.
1651. Госманов М. Хезмәт төбе – хезинә // Яшь Ленинчы. – 1970. – 10 янв.
Нәкый Исәнбәтнең татар фольклористикасы өлкәсендәге хезмәте турында.
1652. Дәүләтшин К. Фольклорда стихияле материализм // Казан утлары. – 1970. – № 5. – Б. 156–159.
Татар мәкальләрендә, жырларында халыкның дөньяга карашы.

1653. Казаннардан Мәскәү... – Төнге сәгать унике // Соц. Татарстан. – 1970. – 27 янв.

Татар халык жырлары, ноталар белән.

1654. Казан каласы. – Совет иле // Соц. Татарстан. – 1970. – 26 янв.

Татар халык жырлары, ноталар белән.

1655. Ленин бабай. – Тәрәзә ачтым // Ялкын. – 1970. – № 4. – Б. 10, 15.

Татар, халык жырлары, ноталар белән.

1656. Мулла Насретдин жаваплары // Соц. Татарстан. – 1970. – 22 окт.

Мәзәкләр (текстлар).

1657. Мәзәкләр // Азат хатын. – 1970. – № 6. – Б. 20–21; № 12. – Б. 18–19.

Татар халык мәзәкләре (текстлар).

1658. Мәһдиев М. Ирмен дигән ир-егетнең // Татарстан яшьләре. – 1970. – 10 янв.

Нәкый Исәнбәтнең татар фольклористикасы өлкәсендәге хезмәтләре турында.

1659 Мөхәммәтшин Йолдыз. Халкыбызның материал-культура тарихыннан // Азат хатын. – 1970 – № 2. – Б. 18–19.

Татар халкының бер этник төркеме булган керәшеннәрнең этнографиясе хакында (кайбер жыр үрнәкләре белән).

1660. Мәһдиев М. Жырның да ертыгы була икән // Соц. Татарстан. – 1970. – 5 июнь.

Жыр жыентыкларында очрый торган төгәлсезлекләр турында.

1661. Мөхәммәтжанов Риф. Башкортстан татарлары жырлы // Казан утлары. – 1970. – № 1. – Б. 170–175.

Мәкалә һәм алты жыр тексти.

1662. Мөхәммәтжанов Риф. Бөртекләп жыела энже // Кызыл Таң (Уфа). – 1970. – 20 июнь.

Халык ижатын жыю турында.

1663. Надилов И. Исеме халык телендә // Сов. мәктәбе. – 1970 – № 4. – Б. 32–35.

Татар халык жырларында В.И. Ленин образы.

1663а. Надилов И. Халык хәтере // Соц. Татарстан – 1970. – 30 май.

Бөек Ватан сугышы татар халык ижаты.

1664. Надиров И. һәм Мәхмүтов Х. Халык ижатында Ленин образы // Соц. Татарстан. – 1970. – 1 март.

«Исеме күнел түрендә» дигән мәкаләдә В.И. Ленин образының СССР халыклары ижатында, шул исәптән татар фольклорында чагылышы яктыртыла. В.И. Ленин турында халык ижаты үрнәкләре белән.

1665. Нуриәхмәтов Ф. Жыр эзләп – сәяхәткә // Соц. Татарстан. – 1970. – 28 июль.

Венгриядә татар фольклорын өйрәнү тарихыннан һәм татар жырларын өйрәнү өчен Татарстанга килгән венгр галимнәре турында.

1666. Рафиков М. Бәет чыккан жирләрдә // Соц. Татарстан. – 1970. – 27 июнь.

«Ышна бәете» тарихыннан һәм бу бәет чыккан Шәмбалык авылының хәзерге көне.

1667. Саттаров Гомәр. «Нужа сукмагы» жыры // Азат хатын. – 1970. – № 1. – Б. 18.

Жырның тексты, кайда язып алынуы һәм тарихы.

1668. Сеңлесе әйтер тутасына: (Себер татарлары жыры) // Татарстан яшьләре. – 1970. – 19 май.

Язып алучылар: Ф. Урманчиев, И. Кадыйров. Нотага алучы И. Кадыйров.

1669. Синегулов Ә. Жырга күчкән исем // Кызыл Таң (Уфа). – 1970. – 24 апрель.

Татар халык жырларында Ленин образы.

1670. Сәйдәшева З. Татар халкының революцион жырлары // Казан утлары. – 1970. – № 4. – Б. 180–184.

Революция һәм Гражданнар сугышы чоры татар халык жырлары турында.

1671. Татар халык мазәкләре // Соц. Татарстан. – 1970. – 22 октябрь.

4 мазәк тексты.

1672. Тәрәзә ачтым // Соц. Татарстан. – 1970. – 28 дек.

Татар халык жыры, нота белән.

1673. Фәйзи Ж. Халык жәүһәрләре // Соц. Татарстан. – 1970. – 25, 27, 28 январь.

Октябрь революциясе һәм Гражданнар сугышы чоры татар халык жырлары. В. И. Ленин турында татар халык жырлары.

1674. Халык жәүһәрләре // Татарстан яшьләре. – 1970. – 19 май.

Мәзәк, әкият, сүз уйнату, мәкаль, әйтем, табышмаклар текстлары. Газетага әзерләп бирүчеләр: И. Кадыйров, Ф. Әхмәтова.

1675. Әхмәтова Ф., жыючы. Керәшен йолалары // Казан утлары. – 1970. – № 7. – Б. 179–180.

Ф. Әхмәтова (Баязитова) язып алган керәшен жырлары. Кереш сүз белән.

1676. Әхмәтова Флора. Әйтүкә һәм Батыш турында тарихи жыр // Азат хатын. – 1970. – № 8. – Б. 14.

1678. Киреев А. Н. Башкирский народный героический эпос. – Уфа: Башкнигоиздат, 1970. – 304 с. – 3000.

В монографии рассматриваются сказания, эпические произведения, распространенные или имеющие варианты и в татарском фольклоре.

1679. Нигмедзянов Махмут. Татарские народные песни. – М.: Сов. композитор, 1970. – 184 с. – 1700.

Заглавие параллельно и на татарском языке: «Татар халык жырлары». Зарегистрировано 230 татарских народных песен с нотами и текстами на языке оригинала и в переводе на русский язык. Материалы собраны экспедициями Института языка, литературы и истории им. Г. Ибрагимова, М. Нигмедзяновым – автором предисловия и комментариев. Нотирования его же.

Рец.: Кадыйров И. Халык моңарына һәйкәл // Казан утлары. – 1973. – № 10. – Б. 135–179.

1680. Ярмухаметов Х. Татарские народные сказки. – Казань: Таткнигоиздат, 1970. – 303 с. – 150 000.

Тексты татарских сказок. Переводы на русский язык.

1681. Махмутов Х. Итог многолетних поисков // Сов. тюркология. – 1970. – № 1. – С. 119.

О творчестве татарского фольклориста Х. Ярмухаметова и о защите им докторской диссертации по татарской фольклористике.

1681а. Надиров И. Н. Баит // Большая Советская Энциклопедия. 3-е изд., Т. 2. – М., 1970. – С. 529.

1682. Пермяков Л. Г. Пословицы и поговорки народов Востока // Пермяков Л. Г. От поговорки до сказки. – М.: 1970. – С. 136–148.

Приведены тексты татарских пословиц и поговорок в переводе на русский язык.

1683. Петрухин А. Н. Мировоззрение и фольклор. – Чебоксары: Чув. книж. изд-во, 1971. – 223 с. – 2000.

В работе исследовано отражение мировоззрения народов на базе материалов фольклора русского, чувашского, татарского народов.

1684. Унгвицкая М. А. Проблема фольклоризма в тюркских литературах: – (К истории вопроса) // Сов. тюркология. – 1970. – № 5. – Б. 88–97.

О соотношении фольклорных традиций в тюркских литературах, в т.ч. и в татарской литературе.

1685. Шах-петух: (Татарская народная сказка) / Обработка Карнауховой // Сказки народов СССР. – Минск: Изд-во «Народная асвета», 1970. – С. 191–192.

Текст сказки на русском языке.

1686. Татарские улыбки // Марий Коммуна. – 1970. – 13, 18 сент., 12 нояб.

Переводы на марийский язык из книги Г. Баширова «1001 шутка».

1971

1687. Фэйзи Ж. Халык жәүһәрләре: Татар халкының хәзерге заман музыка фольклоры. – Казан: Татар. кит. нәшр., 1971. – 288 б.: 1 б. портр. – 4000.

Татар халык жырлары, текстлары, аңлатмалар, ноталар белән. Авторның «Жырларыбыз турында уйланулар» дигән кереш мәкаләсе белән.

1688. Бармак уеннары. – Паровоз. – Песи уены. – Кап та коп. – Жиләк жыю. – Айсылу кайда? – Әбәк. – Санагычлар // Нәниләр китабы. – Казан, 1971. – Б. 84–88.

Балалар уеннарында әйтелә торган жыр, такмазалар текстлары.

1689. Бервакыт шулай була... // Казан утлары. – 1971. – № 4. – Б. 187–188.

9 мазәк тексты.

1690. Бик еракта идек без // Азат хатын. – 1971. – № 12. – Б. 12.

Татар халык жыры тексты (Р. Еникеев музыкасы).

1691. Галиев Әсрар. Керәшен татарлары жыры // Казан утлары. – 1971. – № 10. – Б. 153–159.

«Туй һәм кунак жырлары» текстлары. Ә. Галиевнең кереш сүзе белән.

1692. Габдуллин Н. Г. Татар эшчеләренең тылсымлы сөйләкләре // Тезисы докладов научной конференции молодых ученых Ин-та языка, литературы и истории им. Г. Ибрагимова АН СССР. – Казань, 1971. – С. 47–48.

1693. Глухов М. Нагайбаклар янында // Казан утлары. – 1971. – № 4. – Б. 147–156.

Урал ягы нагайбак-керәшен татарлары тарихыннан, аларның горейф-гадәтләре, фольклоры турында.

1694. Госманов М. Шәкерт дәфтәре – жырлар биштәре // Казан утлары. – 1971. – № 6. – Б. 131–139.

Шәкертләр фольклоры турында, шәкерт жырлары текстлары белән.

1695. Ибраһимов Н. Алып батыр кем ул? // Сердәш. – Казан, 1971. – Б. 22–23.

Алып батыр риваяте турында.

1696. Ибраһимов Н.Ф. Топонимик риваятьләр һәм легендалар // Тезисы докладов II научной конференции молодых ученых Ин-та языка литературы и истории им. Г. Ибрагимова АН СССР. – Казань. – 1971. – С. 45–46.

1697. Мәхмүтов Х. Фольклор энжеләре // Соц. Татарстан. – 1971. – 21 март.

Татар халык мәкальләрен һәм табышмакларын өйрәнү тарихыннан һәм аларның текстлары белән. 1842 елда М. Иванов чыгарган «Татарская хрестоматия турында».

1698. Мәхмүтов Х. Яңа табышмаклар // Соц. Татарстан. – 1971. – 24 июль.

13 табышмак текстлары белән.

1699. Мәхмүтов Х. Ватан барыннан да газиз: Туган ил турында халык мәкальләре // Соц. Татарстан. – 1971. – 8 ноябрь.

1700. Мәхмүтов Х. Эш сөйгәнне ил сөя: Халык мәкальләрендә хезмәт темасы // Соц. Татарстан. – 1971. – 17 дек.

1701. Мәхмүтов Х. Укучылар жыйган табышмаклар // Сов. мәктәбе. – 1971. – № 12. – Б. 54–55.

1702. Мөхәммәтжанов Р. М. Йола поэзиясе // Татар теле, әдәбияты һәм аларны укыту методикасы мәсьәләләре. – Уфа, 1971. – Б. 30–42.

Календарь, гаилә-көнкүреш йолалары, жырлар, яр-ярлар, арбау-назар, сыктаулар һәм аларның текстларынан үрнәкләр,

1703. Надиров Ильбарис. Хөрлеккә өндәүче моңнар // Казан утлары. – 1971. – № 2. – Б. 125–130.

Бөек Ваган сугышы чоры татар фольклоры турында. Өч бәетнең тексты китерелә. Хезмәт турында халык жырлары.

1704. Насыйри К. «Кырык бакча»дан. – «Фәвакиһел-жөләса»дан // Насыйри К. Әсәрләр. – Казан, 1971. – Б. 100–118. К. Насыйри язып алган мазәк-хикәятләр текстлары.

1705. Пермь татарлары ижаты // Казан утлары. – 1971. – № 7. – Б. 154–157.

Дөрия Рамазанова Пермь татарларыннан язып алган халык жырлары текстлары.

1706. Себер әкиятләре: Үги кыз. – Курдан ясалган малай // Ялкын. – 1971. – № 1. – Б. 15–17.

Ике әкият тексты. Себер татарларыннан Флора Әхмәтова, Халидә Гатина язып алган.

1707. Сүнчәләй Срур. Борынгы авыл яшьләренә күңел ачулары // Казан утлары. – 1971. – № 11. – Б. 180–186.

Татар халык уеннары һәм аларда башкарыла торган кайбер жыр текстлары.

1708. Татар халык мазәкләре // Ленин нурлары (Түбән Кама). – 1971. – 21 авг.

Фәтхулла Абдуллин язып алган, әдәби эшкәрткән өч мазәк тексты.

1709. Урманчиев Фатих. Халыкның күңел көзгесе: Фольклор жыентыкларын төзү һәм матбугатка чыгару мазәләрәненә карата // Казан утлары. – 1971. – № 6. – Б. 158–167.

1710. Фәйзи Жәүдәт. Халык жәүһәрләре // Казан утлары. – 1971. – № 4. – Б. 136–146.

Татар халык жырлары, аларның тарихы, жырларның ноталары белән.

1711. Халык әйтсә, хак әйтә // Соц. Татарстан. – 1971. – 1 дек. Кыш турында татар халык әйтемнәре.

1712. Хезмәт турында халык ни әйтә // Соц. Татарстан. – 1971. – 5 сент.

Абдулла Әхмәт жыйган мәкальләр.

1713. Чэй эчегез // Соц. Татарстан. – 1971. – 13 июнь.

Чэй эчүгә бәйле татар халык мәкаль-әйтемнәре китерелгән.

1714. Абдуллин А. Х. Татарская народная песня: Автореф. дис. ... канд. искусствоведения. – Л., 1971. – 25 с. – 230.

1715. Сайдашева З. Н. Традиции фольклора в песенном творчестве татарских композиторов: Автореф. диссертации на соискание ученой степени кандидата искусствоведения. – Л., 1971. – 22 с. – 200.

1716. Татарские пословицы / Стихотворное переложение Р. Морана; Предисловие Х. Ярмухаметова. – М.: «Дет. лит.», 1971. – 64 с. – 10 000.

Рец.: Мэхмүтов Х. Татар мәэкләре рус телендә // Казан утлары. – 1972. – № 8. – Б. 184–185; Мэхмүтов Ә. // Яшь ленинчы. – 22 ноябрь.

1717. Ахметова Ф. В. О генетических корнях сказок // Тезисы докладов научной конвенции за 1970 год / Ин-т языка, литературы и истории им. Г. Ибрагимова АН СССР. – Казань, 1971. – С. 59–61.

1718. Ибрагимов Н. Ф. Об исторических преданиях татарского народа // Тезисы докладов научной конференции за 1970 год / Ин-т языка, литературы и истории им. Г. Ибрагимова АН СССР. – Казань, 1971. – С. 57–59.

1718а. Кадыров И. Ш. Некоторые интонационно-ладовые особенности песен сибирских татар // Тезисы докладов II научной конференции молодых ученых // Ин-т языка, литературы и истории им. Г. Ибрагимова АН СССР. – Казань, 1971. – С. 52–54.

1719. Махмутов Х. Ш. О загадках «Кодекса Куманикуса» // Тезисы докладов итоговой научной конференции за 1970 год / Ин-т языка, литературы и истории АН СССР. – Казань, 1971. – С. 55–57.

Сравнительное исследование загадок «Кодекса Куманикуса» с современными татарскими загадками.

1720. Махмутов Х. Татарские параллели куманских загадок // Советская тюркология. – 1971. – № 3. – С. 89–96.

О 46-ти загадках «Кодекса Куманикуса» (1303 год) и их параллелях в татарском фольклоре.

1721. Муштариева Н. З. Некоторые наблюдения над музыкальным фольклором пермских татар // Тезисы докладов II научной конференции молодых ученых / Ин-т языка, литературы и истории АН СССР. – Казань, 1971. – С. 55–56.

1722. Надиров И. Н. Свадебная поэзия татар Среднего Поволжья // Тезисы докладов итоговой научной конференции за

1970 год / Ин-т языка, литературы и истории им. Г. Ибрагимова АН СССР. – Казань, 1971. – С. 52–55.

1722а. Портной, медведь и бесенок // Гора самоцветов: Сказки народов СССР в пересказе М. Булатова. – М., 1971. – С. 197–201.

Татарская народная сказка (текст).

1723. Сайдашева З. Н. К вопросу о жанровой классификации песенного фольклора казанских татар // Тезисы докладов II научной конференции молодых ученых / Ин-т языка, литературы и истории им. Г. Ибрагимова АН СССР. – Казань, 1971. – С. 49–52.

1724. Ярмухаметов Х. Х., Ахметова Ф. В. Некоторые итоги и задачи собирания и изучения фольклора сибирских татар // Тезисы докладов итоговой научной конференции за 1970 год / Ин-т языка, литературы и истории им. Г. Ибрагимова АН СССР. – Казань. – 1971. – С. 49–52.

1972

1725. Жырлар китабы / Төз. И. Надиров. – Казан: Татар. кит. нәшр., 1972. – 608 б. – 100 000.

Китапта халык жырлары да урын алган. Текстлар «Революцион жырлар», «Партия һәм Ленин турында», «Гражданнар сугышы», «Яшәү матурлыгы», «Яшьлек турында», «Күңелле жырлар», «Сәхнә эсәрләреннән», «Уен жырлары, бию такмаклары», «Борынгы жырлар» дигән бүлекләрдә китерелгән.

Рец.: Урманчиев Ф. // Казан утлары. – 1973. – № 6. – Б. 159–164.

1726. Ахунжанов Г. Татар теленең идиомалары. – Казан: Татар. кит. нәшр., 1972. – 119 б. – 1000.

Идиомаларның әйтемнәр, мәкальләр белән уртак моментлары да карала.

1727. Газизов М. Муса Жәлил һәм халык ижаты // Коммунизм байрагы (Чаллы). – 1972. – 26 апр.

1728. Исламов Фәнис. Халык авыз ижаты эсәрләрендә интернациональ мотивлар // Ильич васыятьләре (Лениногорск). – 1972. – 20 окт.

Татар халык мәкальләре, жырлары мисалында.

1729. Мәхмүтов Х. Алтын бөртекләр: (Каюм Насыйри сүзлекләрендә фольклор эсәрләре) // Казан утлары. – 1972. – № 3. – Б. 182–183.

1730. Мәхмүтов Х. Берлек барда тереклек бар: Күмәклек, дуслык турында татар халык мәкальләре // Соц. Татарстан. – 1972. – 7 янв.

1732. Мәхмүтов Х. Бөек Ленин төзегән ил // Соц. Татарстан. – 1972. – 30 апр.

СССР халыклары фольклорында Ленин образы.

1733. Мәхмүтов Х. Табышмакларда сурәт // Идел. – 1972. – № 3. – Б. 67–72.

Мәкалә.

1734. Мәхмүтов Х. Тирән тамырлар // Соц. Татарстан. – 1972. – 16 июль.

Татар фольклоры эсәрләрендә халыклар дуслыгы темасы.

1735. Мәхмүтов Х. Укучыларны коммунистик рухта тәрбияләүдә мәкальләр // Сов. мәктәбе. – 1972. – № 12. – Б. 11–14.

1736. Мөхәммәтжанов Риф. Булат – Мәрьям // Кызыл Таң (Уфа). – 1972. – 13 янв.

«Булат – Мәрьям» дастаны эзеннән.

1737. Мөхәммәтжанов Риф. Туй йола поэзиясе // Татар әдәбияты мәсьәләләре. – Уфа. – 1972. – Б. 3–53.

Ык буге татарларының туй йоласы турында тикшеренү (текстлар белән).

1738. Урманчиев Ф. Легендалар эзеннән // Казан утлары. – 1972. – № 8. – Б. 160–169.

Татар фольклорында бәет жанры, аның барлыкка килүе, формалашуы, яшәеше турында.

1739. Жәләлиева М., Мортазина Я. Татар халык җырларында чагыштырулар // Татар әдәбияты мәсьәләләре. – Казан, 1972. – 5 җыентык. – Б. 108–115. – Казан педагогия институтының гыйльми хезмәтләре.

1740. Здоровье в руках человека / Сост.: В. И. Захаров, Е. В. Жунгиету. – Кишинев: «Штиинца», 1972. – 292 с.

Пословицы, поговорки, афоризмы разных народов о здоровье, в том числе и примеры из татарского фольклора.

1741. Давлетшин К. Д. Стихийно-материалистические и антиклерикальные идеи в татарском фольклоре: Автореф. дис. ... канд. филос. наук. – Казань, 1972. – 22 с.

1742. Исхакова-Вамба Р. А. О взаимосвязях татарской и башкирской народнопесенных культур // Вопросы истории, теории музыки и музыкального воспитания. – Казань, 1972. – С. 3–37.

С нотами 12 песен, с их подстрочными текстами.

1743. Раймова С. И. К вопросу о татарском детском музыкальном фольклоре // Вопросы истории, теории музыки и музыкального воспитания. – Казань. – 1972. – С. 38–51.

С нотами и подстрочными текстами 15-ти детских песен.

1744. Татарские народные пословицы и поговорки // Кыргызстан маданияты. – 1972. – 28 сент. – С. 15.

Тексты (переводы на киргизский язык).

1973

1745. Исәнбәт Н. Отканга мәкаль, тапкырга табышмак. – Казан: Татар. кит. нәшр., 1973. – 126 б. – 12 000.

Мәкаль, әйтем, табышмаклар жыентыгы. Текстлар аерым темаларга бүленеп бирелгән. Галимнең «Мәкальләр турында», «Табышмаклар турында» дигән фәнни күзәтүләре дә китерелә.

1746. Арсланов Л. Ставрополь татарларының бәетләре // Казан утлары. – 1973. – № 12. – Б. 172–174.

Ставрополь крае татарларының тарихына күзәтү һәм аларның өч бәете тексты. Бәетләрнең кайда, кайчан, кемнән язып алынуы турында белешмә белән.

1747. Баязитова Флера. Керәшеннәрнең туй жырлары // Азат хатын. – 1973. – № 11. – Б. 20–21.

Керәшеннәр турында тарихи белешмә, жыр текстлары.

1749. Мәхмүтов Х. Тапкырларга – табышмак // Ялкын. – 1973. – № 2. – Б. 21–22.

Экспедицияләрдә табылган табышмаклар турында (45 табышмак тексты белән).

1750. Мәһдиев М. Әйдә барыйк, кызлар карыйк... Фольклорчы блокнотыннан // Казан утлары. – 1973. – № 10. – Б. 164–175.

Авылларда кичке жырлы уеннар, жыр текстларыннан үрнәкләр.

1751. Мөхәммәтжанов Р. Башкортстан татарларының йола жырлары // Казан утлары. – 1973. – № 12. – Б. 169–171.

Йола жырларының яшәеше (жыр текстлары белән).

1752. Саттаров Г. Татарларда кушаматлар // Сов. мәктәбе. – 1973. – № 9. – Б. 46–49.

1753. Татар халык мазәкләре// Көлке куа килә... – Казан, 1973. – Б. 198–205.

27 мазәк тексты.

1754. Татар халык әкиятләре. – Балалар фольклоры: уеннар, табышмаклар // Нәниләр китабы. – Казан, 1973. – Б. 54–77, 91–110.

9 әкият һәм Н. Исәнбәт жыйган уенлы жырлар, табышмаклар текстлары.

1755. Урманчеев Фатих. «Ник акмадым дәръяга боз булып...»: Бәетләрдә хатын-кыз язмышы мәсьәләсе // Казан утлары. – 1973. – № 11. – Б. 157–166.

1756. Халык дин турында / Жыючы һәм тәржемәчесе Г. Гобәй // Соц. Татарстан. – 1973. – 10 июнь.

Дин турында татар һәм башка халыклар мазәкләреннән үрнәкләр.

1757. Әхмәтова Ф. Халык жәүһәрләрен саклаучылар // Азат хатын. – 1973. – № 8. – Б. 19.

Себер татарлары фольклорын жыю, өйрәнү турында.

1758. Фаттах А., составитель и обработка. Народная музыка Татари: В обработке для аккордеона или баяна. – М.: Музыка, 1973. – 30 с. – 24 000.

Ноты 20 татарских песен с подстрочным текстом.

1758а. Шах-петух: Татарская народная сказка / Пересказал в стихах И. Нехода; пер. с укр. А. Прокофьев. – Л., 1973. – 12 с. – 300 000.

1759. Ахметова Ф. В. Татарская версия «Алпамыша» и другие новые записи эпоса сибирских татар // Эпическое творчество народов Сибири: (Тезисы докладов научной конференции. Улан-Удэ, 17–20 июля 1979 г.). – Улан-Удэ, 1973. – С. 35–37.

1760. Ахметова Ф. В. Сходные поэтические формулы в татарских и башкирских богатырских сказках // Взаимовлияние и взаимообогащение национальных культур и искусств в развитом социалистическом обществе: На материалах автономных республиках Поволжья и Приуралья: Тезисы

докладов научно-теоретической конференции. – Казань, 1973. – С. 62–64.

1761. Баскаков Н. А., Тинфович М. С. Сергей Маркович Шапшал: (К 100-летию со дня рождения) // Сов. тюркология. – 1973. – № 3. – С. 119–121.

Известный тюрколог, автор работ и по фольклористике (в том числе и по татарскому фольклору).

1762. Валитова А. А. Типология восточной поэмы: (Проблемы развития жанра в процессе взаимосвязей тюркоязычных литератур) // Сов. тюркология. – 1973. – № 4. – С. 31–41.

Рассматриваются вопросы типологии и фольклора тюркских народов.

1763. Габдуллин Н. Г. Национальное и интернациональное в татарском рабочем фольклоре // Взаимовлияние и взаимообогащение национальных культур и искусств в развитом социалистическом обществе: На материалах автономных республик Поволжья и Приуралья: Тезисы докладов научно-теоретической конференции. – Казань, 1973. – С. 60–62.

1764. Голубкова А. Н., Поздеев П. К. Удмуртская народная песня и ее связи с песенным творчеством тюркских народов // Взаимовлияние и взаимообогащение культур и искусств в развитом социалистическом обществе: На материалах автономных республик Поволжья и Приуралья: Тезисы докладов научно-теоретической конференции. – Казань, 1973. – С. 51–53.

1765. Гусарева Т. В. Взаимовлияние русского фольклора и фольклора народов Поволжья: (На материалах репертуара художественной самодеятельности Горьковской области) // Взаимовлияние и взаимообогащение культур и искусств в развитом социалистическом обществе: На материалах автономных республик Поволжья и Приуралья: Тезисы докладов научно-теоретической конференции. – Казань, 1973. – С. 49–50.

О песенном творчестве и татарского народа.

1766. Блажис В. В. Предание сибирских татар о Ермаке // Эпическое творчество народов Сибири: (Тезисы докладов научной конференции, Улан-Удэ, 17–20 июля 1973 г.). – Улан-Удэ, 1973. – С. 75–76.

1767. Исхакова-Вамба Р. О взаимовлиянии татарской народной музыки с культурами народов СССР // Взаимовлияние и взаимообогащение национальных культур и искусств в развитии социалистическом обществе: На материалах автономных республик Поволжья и Приуралья: Тезисы докладов научно-теоретической конференции. – Казань, 1973. – С. 86–88.

1768. Кадыров И. Ш. Музыкальный фольклор тобольских татар // Тезисы докладов итоговой конференции Института языка, литературы и истории АН СССР за 1972 год. – Казань, 1973. – С. 103–106.

1769. Кадыров И. Ш. Напевы в дастанах западносибирских татар // Эпическое творчество народов Сибири: (Тезисы докладов научной конференции, Улан-Удэ, 17–20 мая 1973 г.). – Улан-Удэ, 1973. – С. 54–57.

1770. Кадыров И. Ш. Обогащение музыки сибирских татар в общении с соседними братскими народами // Взаимовлияние и взаимообогащение национальных культур и искусств в развитии социалистическом обществе: На материалах автономных республик Поволжья и Приуралья: Тезисы докладов научно-теоретической конференции. – Казань, 1973. – С. 81–83.

1771. Кидайш-Покровская Н. В. О специфике эпического сюжета в тюркоязычных памятниках Средней Азии, Поволжья и др. районов // Эпическое творчество народов Сибири: (Тезисы докладов научной конференции, Улан-Удэ, 17–20 мая 1973 г.). – Улан-Удэ, 1973. – С. 63–66.

1772. Мухамедзянов Р. М. Обрядовая поэзия Приикских татар Башкирии: Автореф. дис. ... канд. филол. наук. – Уфа, 1973. – 18 с. – 150.

1773. Надиров И. Н. Основные герои народных песен с социальной тематикой // Тезисы докладов итоговой конференции Института языка, литературы и истории КФ АН СССР за 1972 год. – Казань, 1973. – С. 83–85.

1774. Надршина Ф. А. Адекватные пословицы тюркоязычных народов // Взаимовлияние и взаимообогащение национальных культур и искусств в развитии социалистическом обществе: На материалах автономных республик Поволжья и Приуралья:

Тезисы докладов научно-теоретической конференции. – Казань, 1973. – С. 51.

1775. Нигмедзянов М. Н. Музыкально-стилевые особенности традиционной песни татар Среднего Поволжья: (Музыкально-этнографическое исследование): Автореф. дис. ... канд. искусствоведения. – Л., 1979. – 18 с. – 182.

1775а. Портной; медведь и бесенок // Гора самоцветов: Сказки народов СССР в переводе М. Булатова. – М., 1973. – С. 197–201.

Татарская народная сказка (текст).

1776. Сайдашева З. Н. Некоторые особенности песен Казанских татар // Тезисы докладов итоговой конференции Института языка, литературы и истории КФ АН СССР за 1972 год. – Казань, 1973. – С. 100–103.

1777. Сайдашева З. Н. Соотношение национального и интернационального в татарской советской песне // Взаимовлияние и взаимообогащение национальных культур и искусств в развитии социалистическом обществе: На материалах автономных республик Поволжья и Приуралья: Тезисы докладов научно-теоретической конференции. – Казань, 1973. – С. 78–80.

1778. Сидорова Е. С. Национальное и интернациональное в сказках: (На примере некоторых сюжетов бытовых сказок) // Взаимовлияние и взаимообогащение национальных культур в развитии социалистическом обществе: На материалах автономных республик Поволжья и Приуралья: Тезисы докладов научно-теоретической конференции. – Казань, 1973. – С. 56–58.

О взаимовлиянии татарских, марийских, удмуртских, чувашских бытовых сказок.

1779. Ярмухаметов Х. Х. В. В. Радлов и изучение татарского фольклора // Тезисы докладов итоговой конференции Института языка, литературы и истории КФ АН СССР за 1972 год. – Казань, 1973. – С. 81–83.

1780. Жадина: Татарская сказка // Пуанлиппу. – 1973. – № 12. – С. 113–115.

Текст сказки (перевод на финский язык).

1974

1781. Татар халык әкиятләре // Төз. Х. Гатина. – Казан: Татар. кит. нәшр., 1974. – 143 б. – 30 000.

51 әкият тексты, кече яшьтәге мәктәп балалары өчен жьентык.

1782. Урманчеев Ф. Халык авазы: Татар халык бәетләре тарихыннан очерклар. – Казан: Татар. кит. нәшр., 1974 б. – 128 б. – 2500.

Татар фольклоры жанры бәетнең үзенчәлеге, тарихы, жанр төрләре турында монографик тикшеренү.

Рец.: Гарифуллин Д. Өйрәнәсе бар әле // Соц. Татарстан. – 1975. – 17 янв.

1783. Хезмәт-батыр: Хезмәт турында татар халык мәкальләре. – Казан: Татар. кит. нәшр., 1974. – 14 б.

Мәктәпкәчә яшьтәге балалар өчен иллюстрацияле жьентык (Художник Тавил Хажиехмәтов).

1784. Ибраһимов Н. Ф. Риваять һәм легендаларның жанр үзенчәлекләре // Тезисы докладов III научной конференции молодых ученых Ин-та языка, литературы и истории КФ АН СССР. – Казань, 1974. – С. 28–30.

1785. Кустабаева Л. Күңел жимешләрен эзләп // Татарстан яшьләре. – 1974. – 9 апр.

Татар музыкаль фольклорын туплау, өйрәнү өлкәсендә музыка белгече Мәхмүт Нигъмәтжановның эшчәнлеге турында.

1786. Мулюков Б. Халыкның моң чышмәләре // Соц. Татарстан. – 1974. – 7 апр.

Татар музыкаль фольклорын туплау, өйрәнү өлкәсендә музыка белгече Мәхмүт Нигъмәтжановның эшчәнлеге турында.

1787. Мәхмүтов Х. Дин турында халык // Соц. Татарстан. – 1974. – 12 апр.

Татар фольклорында атеистик мотивлар (мәкалә).

1788. Мәхмүтов Х. Кояш белән тиң күрәп // Соц. Татарстан. – 1974. – 21 апр.

Татар һәм башка халыклар фольклорында Ленин образы.

1789. Мәхмүтов Х. Күренекле фольклорчы // Соц. Татарстан. – 1974. – 5 май.

Фольклорчы галим Хәмит Ярмигә 70 яшь.

1790. Мәхмүтов Х. Жәүһәрләрне жыегыз // Яшь ленинчы. – 1974. – 15 июль.

Татар фольклорын жыю, язып алу буенча укучылар белән сөйләшү.

1791. Надиров И. Татар совет фольклористикасының аксакалы // Казан утлары. – 1974. – № 5. – Б. 131–134.

Фольклорчы галим Хәмит Ярмигә 70 яшь.

1792. Насыйри К. Аксак Каратун, Пугачев һәм Ишбулат мулла хакында риваятьләр. – Алып адәмнәр // Насыйри К. Сайланма әсәрләр. – Казан, 1974. – Т. 1. – Б. 71–83.

Күрсәтелгән риваятьләрнең эчтәлегә һәм тарихы турында.

1793. Насыйри К. Халык ижаты әсәрләре: Табышмаклар. – Мәкаль һәм әйтемнәр. – Сынамышлар һәм ышанулар. – Жырлар. – Бәетләр: Рус-француз сугышы бәете. – Чәй бәете. – Уңмаган килен. – Гыйшык сүзләре. – Әкиятләр: Салам-Торхан. – Үги кыз. – Гөлнәзек. – Байдек. – Өч угыл. – Төлке. – Мәче белән аю. – Аю белән төлке. – Төлке белән этәч // Насыйри К. Сайланма әсәрләр. – Казан, 1974. – Т. 1. – Б. 125–200.

Текстлар: 46 табышмак, 413 мәкаль һәм әйтем, 162 сынамыш һәм ышанулар, 132 жыр.

1794. Нуруллин И. Эпос – Халык авыз ижатында эпик жанрлар // Нуруллин И. Әдәбият теориясе. Әдәби процесс. – Казан, 1974. Б. 32–35.

1795. Садыйкова Ф. Сәнгать жәүһәрләре // Соц. Татарстан. – 1974. – 29 сент.

Татар фольклорын жыю турында.

1796. Синегулов Әдхәт. Халык жәүһәрләрен – халыкка // Татарстан яшьләре. – 1974. – 20 апр.

Татар музыкаль фольклорын туплау, өйрәнүдә музыка белгече Мәхмүт Нигъмәтжанов эшчәнлегә турында.

1797. Татар халык мәкальләре // Аек бул, заманага лаек бул. – Казан, 1974, Б. – 133–142.

150 гә якын татар мәкальләре текстлары.

1798. Урманчиев Фатих. Мәхәббәт дастаны: «Кузы Көрпәч һәм Баян-Сылу» // Татар әдәбияты мәсьәләләре. – Казан, 1974. – Б. 115–135. – Казан дәүләт педагогия институтының Гыйльми язмалары. – Чыг. 133.

Дастанның таралу тарихы, эчтәлегә һәм татар вариантының үзенчәлекләре.

1799. Фәттах Нурихан. Халык иҗатын өйрәнегез // Яшь ленинчы. – 1974. – 25 май.

1800. Хисамов Н. Ш. «Кыйссаи Йосыф» эсәренәң халык версияләре // Тезисы докладов III научной конференции молодых ученых Ин-та языка, литературы и истории Казанского филиала АН СССР. – Казань, 1974. – С. 25–26.

1802. Жамалетдинов Л. Ш. Тылсымлы татар әкиятенәң генетик чыганақлары // Тезисы докладов III научной конференции молодых ученых Ин-та языка, литературы и истории Казанского филиала АН СССР. – Казань, 1974. – С. 30–31.

1803. Жамалетдинов Л. Әкиятче ээлим // Соц. Татарстан. – 1974. – 22 ноябрь.

Татарстанның Кама Тамагы районында фольклор экспедициясе турында.

1804. Веселая россыпь: Татарский народный юмор / Сост. Г. Баширов; вводная статья «Мудрость народной шутки» Ф. Урманчеев; перевел Г.А. Ладонщиков. – М.: Наука, 1974. – 120 с. – 50 000.

Тексты татарских «мэзэк» на русском языке.

Рец.: Петров А. Издано в Москве // Сов. Татария. – 1975. – 19 янв.

1805. Материалы по татарской диалектологии. – Казань, 1974. – Вып. 3. – 251 с.

На 195–238 стр. образцы речи татар Челнинского, Елабужского, Альметьевского, Камско-Устьинского, Апастовского, Мензелинского районов ТАССР, татар Мордовской АССР, Башкирской АССР, Куйбышевской, Пермской, Оренбургской, Ульяновской областей, записанные языковедами ИЯЛИ КФ АН СССР Ф.С. Баязитовой, Д. Б. Рамазановой, З. Р. Садыковой, Т. Х. Хайрутдиновой, профессором Елабужского государственного пединститута Л. Ш. Арслановым. Среди текстов много памятников фольклора: песен, сказок, мэзэк, обрядового фольклора.

1806. Габдуллин Н. Г. Тематика и образы татарских дореволюционных рабочих песен // Тезисы докладов III научной конференции молодых ученых Ин-та языка, литературы и истории Казанского филиала АН СССР. – Казань, 1974. – С. 27–28.

1807. Мухамедзянов Р. М. Свадебная обрядовая поэзия приикских татар Башкирии // Фольклор народов РСФСР. – Уфа, 1974. – Вып. I. – С. 125–131.

1808. Наджип Э. Н., Иванов С. Н. Николай Федорович Катанов // Сов. тюркология. – 1974. – № 1. – С. 97–99.

О заслугах выдающегося тюрколога и в собирании и изучении татарского фольклора.

1809. Файзуллаева М. П. Песенный фольклор в операх Назиба Жиганова // Тезисы докладов III научной конференции молодых ученых Ин-та языка, литературы и истории Казанского филиала АН СССР. – Казань, 1974. – С. 42–45.

1810. Яхин Р., Касаткина Г. К истокам музыки // Сов. Татария. – 1974. – 14 апр.

О деятельности музыковеда Махмута Нигмедзянова в области сбора, обработки, изучения татарского музыкального фольклора.

1975

1811. Абилов Ш., Фазылов Ф. Көйләсен жырчы-чәчәннәр // Соц. Татарстан. – 1975. – 3 авг.

Халык жәүһәрләрән барлау, туплау, саклау, өйрәнү турында.

1812. Көмеш тояк тулпар атым // Ленин юлы (Чистай). – 1975. – 6 сент.

Татар халык жыры тексты (М. Макаров музыкасы).

1813. Мәхмүтов Х. Ил йомышы – олы йомыш // Соц. Татарстан. – 1975. – 15 июль.

Туган илгә хезмәт итү турында татар мәкальләре һәм әйтемләр.

1814. Мәхмүтов Х. Халык ижатына мөхәббәт // Соц. Татарстан. – 1975. – 13 февр.

Каюм Насыри һәм татар фольклоры.

1815. Насыри К. Казан татарларының тормышында ислам дине йогынтысыннан тыш барлыкка килгән ышанулар һәм горeref-гадәтләр // Насыри К. Сайланма әсәрләр. – Казан, 1975. – Т. 2. – Б. 44–62.

1816. Насыри К. «Фәвакиһел жөләса» китабыннан, «Кырык бакча»дан: – Хикәятләр. – Жыен бәете. – Бәет // Насыри К. Сайланма әсәрләр. – Казан, 1975. – Т. 2. – Б. 250–280, 284–286.

Мәзәкләр, хикәятләр, бәетләр текстлары.

1817. Нигъмәтжанов М. Олы максатка йөз тотып // Казан утлары. – 1975. – № 3. – Б. 174–179.

Музыкаль фольклористиканың мөһим проблемалары турында.

1818. Хисамов Н. Шаһимәрдән бабайның хәтер сандыгы // Татарстан яшьләре. – 1975. – 2 окт.

Дастанчы Шаһимәрдән Галикәев турында.

1819. Хужа Насретдин Ватан сугышында // Соц. Татарстан. – 1975. – 8 май.

Ватан сугышы чоры мазәкләре. Жыночысы А. Әхмәт.

1820. Ягъфәров Р. Борын-борын заманда // Ялкын. – 1975. – № 10. Б. 26–28.

Татар балалар фольклоры турында һәм автор туплаган уенлы жырлар, бишек жырлары, санамышлар, такмаklar, тел көрмәкләгечләр текстлары белән.

1821. Ягъфәров Р. Тылсым дөнъясына сәяхәт // Яшь ленинчы. – 1975. – 5 февр.; 25 март; 7 июнь.

Татар балалар фольклоры.

1822. Жамалетдинов Л. Ленин һәм халык ижаты // Соц. Татарстан. – 1975. – 21 янв.

1823. Жамалетдинов Л. Дию кайда яши? // Ялкын. – 1975. – № 2. – Б. 30.

Татар халкының тылсымлы әкиятләрендәге дию образы.

1824. Жамалетдинов Л. Маҗаралар дөнъясында: Әкият китапларына күзәтү // Соц. Татарстан. – 1975. – 6 авг.

1825. Жамалетдинов Л. Әкият сөйлим, тыңлагыз // Ялкын. – 1975. – № 7. – Б. 28.

Кама Тамагы районы Олы Карамалы авылыннан әкиятче Вәрис Әскәров турында.

1826. Жамалетдинов Л. Жырлап яшәр чагыбыз // Ялкын. – 1975. – № 7. – Б. 23.

1827. Жомак әйтәм: (Табышмаklar) / Төзүчесе һәм сүз башы авторы Х. Мәхмүтов. – Казан: Татар. кит. нәшр., 1975. – 46 б. – 12 000.

Рец.: Я. Рәшитов (Р. Ягъфәров). Бу – сезнең китап // Яшь ленинчы. – 1975. – 7 июнь.

1828–1829. Азаматов Д. М. Башкирские и татарские пословицы как источник изучения народного мирозерцания // Фольклор народов РСФСР. – Уфа, 1975. – Вып. II. – С. 167–191.

1830. Ахметова Ф. О татарских бытовых сказках // Фольклор народов СССР: Межнациональные связи и национальное своеобразие. – Вып. 2. – Уфа. – 1975. – С. 58–61.

1831. Вамба-Исхакова Р.А. Лирические песни казанских татар крестьянской и городской традиции (Дореволюционный период): Автореф. дис. ... канд. искусствоведения. – Л., 1975. – 21 с. – 150.

1832. Горелов А. А. Развитие национальностей и фольклорный процесс // Фольклористика Российской Федерации: Материалы конференции, посвященной итогам и проблемам изучения народного творчества автономных республик и областей РСФСР. – Ленинград, ноябрь, 1972. – Л., 1975. – С. 9–27.

Частично и о татарском фольклоре, фольклористике.

1833. Мухамедзянов Р. М. Аграрная поэзия приикских татар Башкирии // Фольклор народов РСФСР: Межнациональные связи и национальное своеобразие. – Уфа, 1975. – Вып. 2. – С. 98–106.

1834. Мухамедзянов Р. М. Рекрутские и солдатские песни татар Башкирии // Фольклор народов РСФСР. – Уфа, 1976. – С. 106–110.

Исследование с текстами на языке оригинала и в русском переводе.

1835. Надиров И. Н. Итоги и проблемы изучения татарского фольклора // Фольклористика Российской Федерации: Материалы научной конференции, посвященной итогам и проблемам изучения народного творчества автономных республик и областей РСФСР. Ленинград, ноябрь, 1972. – Л., 1975. – С. 46–51.

1836. Надиров И. Н. Социальные мотивы в дореволюционной татарской, народной лирике // Фольклор народов РСФСР: Межнациональные связи и национальное своеобразие. – Уфа, 1975. – Вып. 2. – С. 82–90.

1837. Надиров И. Ярми (Ярмухамедов) Хамид Хуснутдинович // Краткая литературная энциклопедия. – Т. 8. – М., 1975. – Стлб. 1119–1120.

О татарском фольклористе Х. Ярми.

1838. Турсунов Е. Д. Тюрко-монгольские версии сказания об ослеплении Циклопа // Советская тюркология. – 1975. – № 3. – С. 36–43.

О вариантах сказания, об одноглазом великане в тюркских сказках, в том числе и на материале татарского фольклора.

1839. Хвастливый бай: (Татарская народная сказка) // Книга о судах и судьях. – М., 1975. – С. 188–190.

Текст сказки в переводе на русский язык.

1840. Гимадиев У. И. Г. Ибрагимов о народном творчестве // Башкорт филологиясе. – Пермь-Стерлитамак, 1975. – С. 63–66. – На башк. яз.

1841. Галиуллин Т. Н. К изучению связей татарской поэзии 30-х годов с народным творчеством // Башкорт филологиясе. – Пермь-Стерлитамак, 1975. – С. 55–58. – На башк. яз.

1842. Надиров И. Н. От народа к поэту, от поэта к народу // Башкорт филологиясе. – Пермь-Стерлитамак, 1975. – С. 50–54. – На башк. яз.

1843. Хатипов Ф. М. Взаимосвязи коротких юмористических сказок (көләмәс) и новелл // Башкорт филологиясе. – Пермь-Стерлитамак, 1975. – С. 69–71. – На башк. яз.

1844. Хисамов Н. Ш. Эстетические функции пословиц в поэме «Киссаи Юсуф» // Башкорт филологиясе. – Пермь-Стерлитамак, 1975. – С. 92–95. – На башк. яз.

1845. Урманчеев Ф. Следы древнего фольклора в современной литературе // Башкорт филологиясе. – Пермь-Стерлитамак, 1975. – С. 59–62. – На башк. яз.

1976

1846. Татар халык ижаты: Кыска жырлар: (Дүртбюллыклар) / Томны төзүче, кереш мәкалә язучы, искәрмәләр әзерләүче Илбарис Надиров / СССР Фәннәр Академиясенең Казан филиалы. Г. Ибраһимов исемендәге Тел, әдәбият һәм тарих институты. – Казан: Татар. кит. нәшр., 1976. – 392 б. – 30 000.

Жыентыкка 5630 жыр тексти кертелгән. Жырлар тематик бүленештә урнаштырылган, һәр жырның кайсы чыганактан алынуы күрсәтелә. «Татар халкының кыска жырлары» исемле кереш мәкаләдә татар фольклористикасы тарихында жырларны жыю, өйрәнү, басып чыгару турында да сөйләнелә.

Рец.: Ханзафаров Н. Халык күңеленән // Соц. Татарстан. – 1977. – 1 март; Ф. Урманчеев. Жырлагыз, дуслар, жырлагыз // Казан утары. – 1977. – № 10. – Б. 178–180; Р. Әхмәтжанов // Казан утары. – 1977. – № 10. – Б. 180–182.

1847. Нигъмәтжанов М. Татар халык җырлары. – Казан: Татар. кит. нәшр., 1976. – 216 б. – 10 000.

Җентыкка Идел, Урал буге, Себер татарлары җырлары, бәетләре, мөнәҗәтләре тупланган, һәрберсе М. Нигъмәтжанов тарафыннан нотага салынган. Әсәрнең кайда, кайчан, кемнән язып алынуы турында белешмә бирелгән. Барлыгы 267 текст булып, алар «Хезмәт һәм йола җырлары», «Туй йоласы җырлары», «Кодалар, мәҗлес җырлары», «Уеннар», «Бәетләр», «Мөнәҗәтләр», «Лирик җырлар», «Төрле җырлар» дигән темалар астында системалаштырылган. Җыентыкның төзелеше һәм татар җырлары турында татар һәм рус телләрендә кереш мәкалә урнаштырылган.

Рец.: Кустабаева Л. Җәүһәрләр бәйрәме // Татарстан яшьләре. – 1997. – 2 апр.

1848. Хор өчен халык җырлары. – Казан: Татар. кит. нәшр., 1976. – 47 б.

Унике татар халык җыры. Текстлар (ноталар белән).

1849. Арсланов Л. Кариле нугайларның фольклор үрнәкләре // Казан утлары. – 1976. – № 8. – Б. 175–177.

Әстерхан татар-нугайлары тарихына күзәтү һәм алардан язып алынган җыр үрнәкләре. Җырларның кемнән, кайда, кайчан язып алынуы да күрсәтелә.

1850. Әхмәтова Ф. Мажаралы әкиятләр турында // Татар теле һәм әдәбияты. – Казан, 1976. – 5 китап. – Б. 185–202.

1851. Зирәк карт // Ялкын. – 1976. – № 3. – Тышлыкта.

Татар халык әкиятә (текст).

1852. Ибраһимов Н. Ф. Риваять һәм легендаларның кайбер үзенчәлекләре // Татар теле һәм әдәбияты. – Казан, 1976. – 5 китап. – Б. 215–220.

1853. Курбатов Х. Татар җырларының поэтикасы // Татар теле һәм әдәбияты. – 5 китап. – Казан, 1976. – Б. 85–106.

1854. Кәкре каенга терәткән // Ялкын. – 1976. – № 7. – Тышлыкта.

Татар халык әкиятә (тексты).

1855. Кәримуллин Ә. Г., Гайнетдинов М. В. «Мәкәржә бәете» // Татар теле һәм әдәбияты. – Казан, 1976. – 5 китап. – Б. 221–230.

Бәетнең басылу һәм цензура тарафыннан эзәрлекләнү тарихы, идеясе һәм эчтәлегә турында.

1856. Мәхмүтов Х. Ш. Ерак чыганаclar // Татар теле һәм әдәбияты: Казан, 1976. – 5 китап. – Б. 252–266.

XIV–XVIII йөз татар (төрки) сүзлекләрендә мәкаль-әйтемнәр.

1657. Надиров И. Ил яшәве – жыр белән // Казан утлары. – 1976. – № 1. – Б. 140–153.

«Жыр турында сөйләшү» рубрикасы астында басыла. Татар халык һәм композиторлар жырлары, аларның башкарылышы турында уйланулар.

1858. Олы юлның тузаны // Татарстан яшьләре. – 1976. – 9 окт.

Татар халык жыры (текст).

1859. Надиров И., Ибраһимов Н. Халык ижатына тугрылык // Соц. Татарстан. – 1976. – 12 февр.

Муса Жәлил ижатында фольклоризм.

1860. Рәхим Г. Теләкнамәләр // Казан утлары. – 1976. – № 8. – Б. 178–180.

Теләкнамәләр, аларның генезисы, яшәеше турында. Биш төрле теләкнамәнең тексты белән.

1861. Сәйдәшева З. Татар музыкасында традиция һәм новаторлык // Казан утлары. – 1976. – № 10. – Б. 123–126.

Халык жырлары һәм аларның музыка сәнгатендә кулланылышы.

1862. Тажиев Р. А. Үзешчән сәнгать һәм халык жыры // Материалы IV конференции молодых ученых (Ин-та языка, литературы и истории Казанского филиала АН СССР). – Казань, 1976. – С. 88–91.

1863. Тукай Г. Сак-Сок бәетләре // Тукай Г. Әсәрләр. – Казан, 1976. – Т. 2. – Б. 310–314.

Бәетнең тексты, Г. Тукай аңлатмасы.

1864. Тукай Г. Халык моңнары // Тукай Г. Әсәрләр: – Казан, 1976. – Т. 2. – Б. 255–309.

Г. Тукай тарафыннан язып алынган халык жырлары, жырлар турында Г. Тукай аңлатмалары белән.

1665. Урманчеев Ф. И. Халык эпосының гүзәл бер үрнәге // Татар әдәбияты мәсьәләләре. – Казан, 1976. – 7 жыентык. – Б. 48–56. (Казан Дәүләт педагогия институты Гыйльми язмалары, 159 сан).

Алпамыш дастаны һәм аның татарча әкият вариантлары турында.

1866. Хәйруллина З. Иң үткен, иң житез жанр // Казан утлары. – 1976. – № 1. – Б. 153–156.

Жырларны башкару, пропагандалау турында.

1867. Шүрәле // Ялкын. – 1976. – № 8. – Тышлыкта.

Татар халык әкиятте (текст).

1868. Ягъфәров Р. Ф. Драматик уеннар – татар балалар фольклорының бер төре // Материалы IV конференции молодых ученых (Ин-та языка, литературы и истории Казанского филиала АН СССР). – Казань, 1976. – С. 92–98.

1869. Әнисе белән улы // Ялкын. – 1976. – № 10. – Тышлыкта.

Татар халык әкиятте (текст).

1870. Жамалетдинов Л.Ш. Тылсымлы әкият поэтикасының кайбер үзенчәлекләре: (Сюжет, композиция һәм стиль үзенчәлекләре) // Материалы IV конференции молодых ученых (Ин-та языка, литературы и истории Казанского филиала АН СССР). – Казань, 1976. – С. 103–110.

1871. Жамалетдинов Л. Әкиятче әби // Ильич васыятьләре (Лениногорск). – 1976. – 14 сент.

Әкият остасы М. Гулова турында.

1872. Жәлил М. Совет фольклорын жыйнарга чынлап керешергә // Жәлил М. Әсәрләр. – Казан, 1976. – Т. IV. – Б. 112–122.

Мәкалә беренче мәртәбә басылган чыганак: «Коммунист» (Мәскәү). – 1934. – 20 май.

1873. Исхакова-Вамба Р. Народные песни казанских татар крестьянской и городской традиции / Под ред. С. В. Виноградовой. – Казань: Таткнигоиздат, 1976. – 128 с. – 4500.

Монографическое исследование о татарской народной песне дореволюционного периода.

1874. Татарские народные сказки / Сост. Х. Ярмухаметов. – М.: Дет. лит., 1976. – 191 с. – 150 000.

Текст 27 татарских сказок в переводе на русский язык. С предисловием Г. Баширова «Об этой книге».

1875. Труд богатырь: Татарские народные пословицы о труде. – Казань: Таткнигоиздат, 1976. – 14 с. – 250 000.

Тексты пословиц в переводе на русский язык.

1876. Алые гвоздики. – Газиза. – Точно лес густой ресницы... // Егоров А. Народные песни. – Л., 1976.

Переводные тексты татарских народных песен.

1877. Ахметова Ф. В. Дастан в татарском фольклоре и его связи с общетюркским эпосом // Всесоюзная тюркологическая конференция: Тюркоязычные литературы – история и современный литературный процесс: Тезисы докладов и сообщений. – Алма-Ата, 1976. – С. 87–89.

1878. Ахунзянов Г. Х. Пословица: О возникновении и утверждении названия пословица (П.) в татарской филологии // Татар теле һәм әдәбияты. – Казан, 1976. – С. 38–47.

1879. Гусарова Т. В. К вопросу о взаимовлиянии в области фольклора народов Горьковской области: (на материалах репертуара художественной самодеятельности) // Взаимодействие культур народов Поволжья и Приуралья. – Казан, 1976. – С. 108–112.

О песенном творчестве русских, татар, марийцев, мордвы, чувашей.

1880. Ибрагимов Н.Ф. Образ «благородного» разбойника в татарских преданиях // Материалы IV конференции молодых ученых (Ин-та языка, литературы и истории Казанского филиала АН СССР). – Казань, 1976. – С. 98–100.

1881. Кадыров И. Ш. Обогащение музыки сибирских татар в общении с соседними братскими народами // Взаимодействие культур народов Поволжья и Приуралья. – Казань, 1976. – С. 127–131.

1882. Кадыров И., Пашук А. «Охотники за песнями» // Тюменская правда. – 1976. – 5 сент.

О фольклорной экспедиции Ин-та языка, литературы и истории Казанского филиала АН СССР в Сибирь.

1883. Короглы Х. Г. Основные направления в публикации и изучении эпоса тюркоязычных народов СССР // Всесоюзная тюркологическая конференция: Тюркоязычные литературы – история и современный литературный процесс: Тезисы докладов и сообщений. – Алма-Ата, 1976. – С. 17–18.

1884. Махмутов Х. Ш. Место Каюма Насыри в истории татарской фольклористики // Выдающийся просветитель-демократ Каюм Насыри. – Казань, 1976. – С. 147–154.

1885. Надиров И. Н. Исторические основы отбора текстов в своде татарского фольклора // Тезисы докладов Всесоюзной научной конференции по проблеме «Фольклор и историческая действительность». – Махачкала, 1976. – С. 69–70.

1886. Надиров И. Н., Хисамов Н.Ш. Идеино-эстетическая роль фольклора в развитии древнетюркских литератур // Всесоюзная тюркологическая конференция: Тюркоязычные литературы – история и современный литературный процесс: Тезисы докладов и сообщений. – Алма-Ата, 1976. – С. 107–109.

1887. Надршина Ф. А. Адекватные пословицы тюркоязычных народов // Взаимодействие культур народов Поволжья и Приуралья. – Казань, 1976. – С. 102–107.

И на материале татарского фольклора.

1888. Родина моя: (Татарская народная песня) // Народные песни и танцы / Сост. В. Г. Грачев. – М., 1976. – Вып. 5. – С. 31.

Текст татарской песни в русском переводе. Музыка песни в обработке А. Фаттаха.

1889. Тазиева К. С. М. Музафаров и татарская народная песня // Взаимодействие культур народов Поволжья и Приуралья. – Казань, 1976. – С. 132–135.

1890. Урманчеев Ф. Из щедрого источника // Сов. Татария. – 1976. – 20 мая.

Г. Тукай и татарский фольклор.

1891. Урманчеев Ф. Татарско-башкирские сказания о Туляке // Сов. тюркология. – 1976. – № 6. – С. 14–22.

1892. Файзуллаева М. Фольклорные основы первых татарских опер «Сания» и «Эшче» // Материалы IV конференции молодых ученых (Ин-та языка, литературы и истории Казанского филиала АН СССР). – Казань, 1976. – С. 116–118.

1893. Хисамов Н. Ш. Сказочные мотивы в поэме «Киссаи Юсуф» Кул Али // Материалы II конференции молодых ученых (Ин-та языка, литературы и истории Казанского филиала АН СССР). – Казань, 1976 – С. 100–102.

1894. Волшебный цветок: Татарская народная сказка / Пер. Г. Ботезату. – Кишинев: Лумина, 1976. – 12 с.: с ил. – (Для детских садов). – 25 000.

Текст (на молдавском языке).

1895. Татарские народные пословицы и поговорки / Пер. М. Алимбаев // Коммунизм нуры (Целиноградская обл.). – 1976. – 21 авг.

Переводы на казахский язык.

1977

1896. Татар халык ижаты: Табышмаклар / Томны төзүче, кереш мәкалә язучы, искәrmәләр эзерләүче Хужияхмәт Мәхмүтов. СССР Фәннәр академиясенең Казан филиалы. Г. Ибраһимов исем. Тел, әдәбият һәм тарих институты. – Казан: Татар. кит. нәшр., 1977. – 272 б. – 30 000.

Жыентыкка 4072 табышмак тексты кертелгән. Табышмаклар тематик бүлекләр эчендә системалаштырылган. Һәр табышмакның нинди чыганактан алынуы турында белешмә, «Татар халык табышмаклары» дигән кереш мәкалә һәм фәнни искәrmәләр урнаштырылган.

Рец.: Ягъфәров Р. Акыл һәм шигърият китабы // Казан утлары. 1978. – № 3. – Б. 171–172; Гарданов Х., Мөхәммәтжанов Р. Зиһен сандыгын тикшерү өчен... // Соц. Татарстан. – 1977. – 30 окт.

1897. Татар халык ижаты: Әкиятләр (Беренче китап) / Томны, аңа кәргән искәrmәләрне Хәмит Ярми һәм Халидә Гатина төзегән. СССР Фәннәр Академиясенең Казан филиалы. Г. Ибраһимов исем. Тел, әдәбият һәм тарих институты. – Казан: Татар. кит. нәшр., 1977. – 407 б. – 30 000.

Жыентыкка «Хайваннар турында» 45 һәм 46 «тылсымлы» әкият тексты урнаштырылган. Әкиятләрнең кайда, кайчан, кемнән яки кайсы чыганактан алынуы турында белешмә бирелгән. «Татар халык әкиятләре» турында Х. Ярми һәм Л. Жамалетдиновның кереш мәкаләсе урнаштырылган. Әкиятләрнең сюжетын билгеләүче типологик күрсәткеч китерелгән (төзүчесе – Л. Барак).

1898. Мөхәммәтжанов Р. Башкортстан Ык буе татарларының йола ижаты: (Туй поэзиясе): «Татар халык ижаты» курсы буенча читтән торып укучы студентлар өчен уку әсбабы. (Октябрьнең 40 еллыгы исем. Башкорт дүләр ун-ты). – Уфа, 1977. – 70 б. – 800.

Эчтәлеге: Кереш. Туй йолалары, ритуаллар. Туй поэзиясе. Жырлар, сыктаулар һәм мактаулар, йомгак. Әдәбият исемлеге.

1899. Вәлиева Динә. Болгар сәнгате сәхифәләреннән // Казан утлары. – 1977. – № 1. – Б. 139–143.

Болгар чоры легенда-риваятьләре дә искә алына.

1900. Ефремов И. Музыка хәзинәләре эзеннән // Соц. Татарстан. – 1977. – 2 апр.

Татар музыкаль фольклорын жыю буенча музыка белгече Мәхмүт Нигъмәтжановның эшчәнлеген турында.

1901. Леман А. Халык ижаты даһилыгы // Соц. Татарстан. – 1977. – 21 апр.

Татар музыкаль фольклорын жыю буенча музыка белгече Мәхмүт Нигъмәтжановның эшчәнлеген турында.

1902. Монасыйпов Ш. Сызылып кына моң чыкканда... Татар кыллы музыка сәнгате тарихыннан // Казан утлары. – 1977. – № 2. – Б. 152–166.

Татар-болгар музыкаль фольклоры һәм уен кораллары турында.

1903. Мәхмүтов Х. Алмазның бер кыры // Соц. Татарстан. – 1977. – 27 февр.

Галимжан Ибраһимов һәм фольклор.

1904. Мәхмүтов Х. Көрәшкә чакырган жырлар // Соц. Татарстан. – 1977. – 23 окт.

Революцион жырлар турында.

1905. Мөхәммәтжанов Р. Эзләсәң – табыла: Башкортстан татарларының календарь поэзиясе // Казан утлары. – 1977. – № 9. – Б. 155–164.

«Сынамышлар», «Сакмаклар», «Сөрән сугулар», «Келәүләр», «Жар салулар», «Жырлар» жанрлары турында һәм алардан үрнәкләр.

1906. Надиров И. Галим, педагог, фольклорчы // Соц. Татарстан. – 1977. – 25 дек.

Хужа Бәдигый турында.

1907. Садыкова А. Хужа Бәдигый // Совет мәктәбе. – 1977. – № 12. – Б. 63.

Галим, фольклорчы Хужа Бәдигыйгә 90 ел тулу уңае белән.

1908. Садыкова А. Жырлы уеннар // Ялкын. – 1977. – № 4. – Б. 31–32.

Татар балалар фольклоры турында.

1909. Серле курай: Әкият // Ялкын. – 1977 – № 8. – Б. 21–23.

Татар халык әкиятен. Язып алучы Эдуард Касыймов эшкәртүендә.

1910. Тукай Г. Халык әдәбияты // Тукай Г. Әсәрләр. – Казан, 1977. – Т. 4. – Б. 253–282.

Аннотациясе 1917 елда чыккан басмасында.

1911. Фольклор хәзинәсе // Казан утлары. – 1977 – № 4. – Б. 190.

СССР Фәннәр академиясе Казан филиалының Галимжан Ибраһимов исемдәге институтында 12 томлык фольклор жынтыгын чыгару өстендә эшләү турында белешмә.

1912. Хисамов Н. Ш. «Кыйссаи Йосыф» поэмасында әдәби-фольклор бәйләнешләрен өйрәнүгә карата // Татар теле һәм әдәбияты. – Казан, 1977. – 6 китап. – Б. 150–157.

1913. Шамсуаров Таһир. Халык жырлары // Ильич васыятьләре (Лениногорск). – 1977. – 25 май.

Жырлар турында уйлану.

1914. Шәрифүллина Эльмира. Илебез – кадерле жиребез... // Казан утлары. – 1977. – № 6. – Б. 163–169.

Фольклорчы, педагог, галим Фазыл Туйкинның тууына 90 ел тулу уңае белән.

1915. Ягъфәров Рәшит. Х. Бәдигый (1887–1940) // Казан утлары. – 1977. – № 12. – Б. 166–167.

Телче, фольклорчы галим, педагог Хужа Бәдигый турында.

1916. Всесоюзная конференция фольклористов // Сов. тюркология. – 1977. – № 5. – С. 79–80.

Информация о конференции в Якутске (1977, июнь), где принимали участие и татарские фольклористы.

1917. Магдеев М. Иван Бунин и татарский фольклор // Сов. Татария. – 1977. – 23 янв.

1918. Мухаметзянов Р. М. Татарские народные приметы // Фольклор народов РСФСР. – Уфа, 1977 – С. 69–73.

1919. На холме пасется конь: Татарская народная песня // Камалдинов Г. Пьесы и обработка для баяна. – М., 1977. – С. 45.

Текст песни на русском языке с нотами.

1920. Нигмедзянов М. Состояние и задачи татарской музыкальной фольклористики // Развитие гуманитарных наук в Татарии. – Казань, 1977. – С. 123–129.

1921. Надиров И. Традиционные образы татарской народной лирики // Развитие гуманитарных наук в Татарии. – Казань, 1977. – С. 130–139.

1922. Насыйри К. Загадки. – Пословицы и поговорки / Пер. Н. Макшакова. – Сказки / Пер. А. Бадюгина // Насыри К. Избранные произведения. – Казань, 1977. – С. 104–129.

Переводы текстов 37 татарских загадок, 413 пословиц и поговорок, 7 сказок, записанных в свое время К. Насыйри.

1923. Перехитрил. – Дары Аллаха: Татарские народные сказки. // Сто умов: Сказки народов СССР. – Ярославль, 1977. – С. 178–182.

1924. С наступлением весны: Татарская народная песня // Народные песни и танцы: В обработке для баяна. – М., 1977. – Вып. 7. – С. 29.

Перевод песни с нотами.

1925. Сайдашева З. О мелодии и нотации // Сов. музыка. – 1977. – № 5. – С. 103–106.

О татарских народных протяжных песнях.

1926. Урманчеев Ф. Героическое сказание «Ак кубек» // Сов. тюркология. – 1977 – № 3. – С. 13–25.

История бытования сказания среди тюркских народов и истоки его происхождения.

1927. Хайрутдинов М. Из глубины веков // Сов. Татария. – 1977. – 17 апр.

О деятельности музыковеда Махмута Нигмедзянова по сбору, обработке и изучению татарского музыкального фольклора.

1928. Юность: Татарская народная песня / Обработка К. Кашаева // Аккордеонисту-любителю. – М., 1977 – Вып. 3. – С. 27.

1929. Яйцо, цыпленок, жеребенок: Татарская народная сказка / Пер. Монасыпова // Сельская жизнь. – 1977. – 16 окт.

Текст.

1930. Татарские шутки // Орал онири. – 1977. – 9 апр.

Татарские шутки (мэээк) в переводе Х. Баймухамбетова на казахский язык (тексты).

1931. Татарские шутки // Торгай таны. – 1977. – 2 июня.

Тексты татарских шуток (мэээк) на казахском языке.

1978

1932–1933. Татар халык иҗаты: Әкиятләр: (Икенче китап) / Томны төзүчеләр һәм искәrmәләрне язучылар: Х. Х. Гатина,

Х. Х. Ярми. «Тылсымлы әкиятләр» дигән кереш мәкаләнең авторы: Л.Ш. Жамалетдинов. СССР Фәннәр Академиясенең Казан филиалы Г. Ибраһимов исем. Тел, әдәбият һәм тарих институты. – Казан, 1978. – 447 б. – 30 000.

Жыентыкка 70 тылсымлы әкият тексты кертелгән, һәр әкиятнең кайда, кайчан, кемнән яки кайсы чыганактан алынуы турында белешмәләр бар. Жыентыкка кергән әкият сюжетларының типологик күрсәткеч китерелә (төзүчесе Л. Барга).

Рец: Мәхмүдов Ә. Алтын хәзинә // Соц. Татарстан. – 1979. – 5 март. (Рецензия «Әкиятләр» жыентыгының ике томына бергә язылган.); Махмутов Х. Новый том фольклорного свода // Вечерняя Казань. – 1979. – 6 янв.

1934. Бөдрә тал: Композиторлар эшкәртүендә татар халык җырлары / Төз. М. Яруллин. – Казан: Татар. кит. нәшр., 1978. – 47 б. – 1600.

Җыр текстлары (ноталар белән).

1935. Татар диалектологиясе буенча материаллар: Текстлар / Г. Ибраһимов исемдәге Тел, әдәбият һәм тарих институты. – Казан, 1978. – 4 чыгарылыш. – 132 б.

Басмага урта диалектның Минзәлә, Оренбург, Пермь, Златоуст, Касим, керәшен татарлары сөйләше һәм мишәр диалектының Темников, Ләмбрә, Хвалинск, Чистай, Стәрлетамак, Оренбург татарлары сөйләше, Куйбышев өлкәсе керәшен татарлары сөйләше, Карсун урынчылыгы сөйләше үрнәкләре буларак, әкият, җыр, мәкаль-әйтәм, мезәк текстлары урнаштырылган.

Язып алуучылары: Ф. С. Баязитова, Н.Б. Борһанова, Л. Т. Мәхмүтова, Р. Р. Мингулова-Исәнгулова, Д. Б. Рамазанова, Т. Х. Хәйретдинова, Г. К. Якупова.

1936. Татар халык җырлары: Мансур Мозаффаров эшкәртүендә. Гөлсем Сөләйманова җырлавында язып алынган / Төз. һәм кереш сүз авторы Зәйнәп Хәйруллина. – Казан: Татар. кит. нәшр., 1978. – 24 б.

Җыр текстлары (ноталар белән).

1937. Бакиров М. Х. Бәет революциясенә бер караш // Татар фольклоры жанрлары. – Казан, 1978. – Б. 51–68. – Резюме рус телендә.

1938. Гадел Әхмәт. Керәшен татарларының көн-ай атамалары // Казан утлары. – 1978. – № 6. – Б. 183.

Календарь фольклорга бәйләнешле атамалар.

1939. Гарифуллин Дамир. Бабайдан калган истәлек // Казан утлары. – 1978. – № 12. – Б. 164–167.

Сарман р-ны Яхшыбай авылында язып алынган «Нигә бу ызгыш, нигә бу сугыш» дигән бәет турында (бәетнең тексты белән).

1940. Дәүләтшин Г. Борынгы болгар тарихи риваятьләре // Казан утлары. – 1978. – № 9. – Б. 128–135.

Төрле чыганаclar нигезендә Болгар чорында барлыкка килгән дип карала торган риваятьләр турында.

1941. Лукьянов Владимир. Халык жыры – тәрбия чарасы // Казан утлары. – 1978. – № 3. – Б. 136–138.

Татар мәктәбендә жыр һәм аның эстетик тәрбияви роле.

1942. Мәхмүтов Х. Ш. Афористик ижат төрләре // Татар фольклоры жанрлары. – Казан, 1978. – Б. 83–101.

Татар халык ижатының мәкаль, әйтем, канатлы сүзләр, сынамышлар, им-томнар сүзләре, каргышлар, жор сүзләр, тизәйткечләр һ.б. жанрлары. Резюме рус телендә.

1943. Мәхмүтов Х. Ш. Мәзәкләр // Татар фольклоры жанрлары. – Казан, 1978. – Б. 102–123.

Резюме рус телендә.

1944. Мәхмүтов Х. Сөйдергән дә тел... Фольклор эсәрләрендә тел культурасы темасы // Соц. Татарстан. – 1978. – 3 окт.

1945. Надиров И.Н. Йола поэзиясе // Татар фольклоры жанрлары. – Казан, 1978. – Б. 70–82.

Резюме рус телендә.

1946. Нигъмәтжанов М. Тибрәтмәктә күнелнең кыллары... // Казан утлары. – 1978. – № 4. – Б. 162–164.

Габдулла Тукай һәм халык жырлары.

1947. Садри М. Себер халык жырлары һәм әкиятләре // Казан утлары. – 1978. – № 9. – Б. 118–128.

1940 елда Омск, Новосибирск, Төмән татарлары арасында үткәрелгән экспедициядә язып алынган жырлар, әкиятләр турында. Аларның текстлары, кемнән, кайда язып алынулары хақындагы белешмәләр белән.

1948. Садыкова А. Уйнап әйтсәң дә, уйлап әйт: Татар халык мәзәкләре // Казан утлары. – 1978. – № 6. – Б. 184–188.

Татар мәзәкләрен жыю тарихыннан (16 мәзәк тексты белән).

1949. Урманчиев Ф. Борынгы фольклор һәм бүгенге әдәбият // Татар әдәбияты мәсьәләләре. – Казан, 1978. – Б. 81–96. –

(Казан педагогика институты Гыйльми язмалары, 181 чыгарылыш. – 8 жыентык).

Нурихан Фәттахның «Әтил суы ака торур» романы һәм татар фольклоры.

1950. Хисамов Ифрат. Ерак һәм якын моңнар шаһиты // Татарстан яшьләре. – 1978. – 14 янв.

Борынгы уен коралы курай турында композитор И. Хисамов белән әңгәмә.

1951. Хисмәтуллин Рахмай. Халык энжеләрен – халыкка // Ленин нурлары (Түбән Кама). – 1978. – 5, 8 авг.

Татар халык җырлары турында.

1952. Шәрәфетдинов Д. Сабан туе – халык яшьлеге // Казан утлары. – 1978. – № 6. – Б. 126–132.

Сабан туеның халык ижаты белән бәйлә яклары турында да.

1953. Ягъфәров Р. Ф. Балалар фольклоры // Татар фольклоры жанрлары. – Казан, 1978. – Б. 124–138.

Резюме рус телендә.

1954. Ягъфәров Р. Уеннарны кем уйлап чыгарган? // Яшь ленинчы. – 1978. – 20 май.

Балалар фольклоры, җырлы уеннар турында.

1955. Ягъфәров Р. Аладан-боладан // Ялкын. – 1978. – № 11. – Б. 9–10; № 7. – Б. 4–5.

Балалар фольклоры турында, аны җыеп-язып алу буенча киңәшләр, редакциягә балалар язып алып жиһбәргән такмак-такмазалар, әйтәүләр, санамышлар текстлары белән.

1956. Әхмәтова Ф. В. Дастаннар // Татар фольклоры жанрлары. – Казан, 1978. – Б. 26–50.

Резюме рус телендә.

1957. Әхмәтҗанов М. Татар шәҗәрәләре һәм аларның төрләрә // Казан утлары. – 1978. – № 3. – Б. 147–152.

Авыл тарихларына караган легенда-риваятьләр дә китерелә.

1958. Жамалетдинова К. Күңел энжеләрен эзләп // Татарстан яшьләре. – 1978. – 21 ноябрь.

Татар халык ижатын барлау, җыю турында.

1959. Жамалетдинов Л. Әкият искелек кенә түгел // Соц. Татарстан. – 1978. – 20 окт.

Фольклорны тәрбия чарасы буларак куллану турында.

1960. Жамалетдинов Л. Ш. Әкиятләрнең килеп чыгуы // Татар фольклоры жанрлары. – Казан, 1978. – Б. 5–25.

Резюме рус телендә.

1961. Жамалетдинов Л. Энже чәчтем, энже жыям... Фольклорчы язмалары // Казан утлары. – 1978. – № 3. – Б. 139–143.

Әкиятче Минжамал Гулова һәм аннан язып алынган әкият, жырлар турында (Лениногорск районы, Мөслим-Каратай авылы).

1962. Веселая россыпь: Татарский народный юмор / Сост. Г. Баширов; пер. Г. Ладонщиков; послесловие Ф. Урманчеев. – Казань: Таткнигоиздат, 1978. – 128 с. – 150 000.

Тексты татарского народного юмора – мазэк. О природе мазэк говорится в послесловии Ф.И. Урманчеева.

1963. Ахметова Ф. В. «Джангар» и эпос западно-сибирских татар // Тезисы докладов Всесоюзной конференции «Джангар» и проблемы эпического творчества тюрко-монгольских народов. – Элиста, 1978. – С. 73–75.

1964. Ахметова Ф. В. К сравнению якутско-татарских эпических связей // Эпическое творчество народов Сибири и Дальнего Востока: (Материалы Всесоюзной конференции фольклористов). – Якутск, 1978. – С. 124–129.

1965. Ахметьянов Р. Г. Мифологические образы Евразии в фольклоре народов Поволжья // Фольклор народов РСФСР. – Уфа, 1978. – С. 10–12.

И на материале татарского фольклора.

1966. Бараг Л. Г. К сравнительному изучению татарских сказок о животных // Фольклор народов РСФСР. – Уфа, 1978. – С. 114–126.

О сюжетных сходствах, типологических и генетических родствах со сказками народов Европы и Востока.

1967. Ибрагимов Н. Ф., Надиров И. Н. Муса Джалиль и народная поэзия // М. Джалиль. – Материалы Всесоюзной научной конференции, посвященной 70 летию со дня рождения поэта-героя. – Казань, 1978. – С. 134–139.

Об использовании поэтом татарского фольклора в своем творчестве.

1968. Исхакова С. М., Валеев Ф. Т. К вопросу о роли фольклора в историко-этнографическом изучении сибирских татар // Этнокультурные явления в Западной Сибири. – Томск, 1978. – С. 172–182.

О фольклоре сибирских татар.

1969. Исхакова-Вамба Р. А. О некоторых связях народной музыки казанских татар с арабской культурой // Музыкальная фольклористика. – Вып. 2. – М., 1978. – С. 298–314.

1970. Исхакова-Вамба Р. Татарские песни первых лет Октября // Сов. музыка. – 1978. – № 7. – С. 99–103.

1971. Мензелинск. – Валенки: Татарские народные песни // Народные песни и танцы: В обработке для аккордеона. – Вып. 9. – М., 1978. – С. 32.

С текстом песен.

1972. Монасыпов Х. Ш. Истоки формирования татарской смычковой культуры // Музыкальная культура народов Поволжья: – М., 1978. – С. 38–53.

В статье говорится о татарском песенном творчестве, исполнителях народных песен.

1973. Мухаметзянов Р. М., Гарданов Х. Ш. О взаимодействии свадебных песнопений с обрядом // Фольклор народов РСФСР. – Уфа, 1978. – С. 55–61.

С текстами песен в оригинале и в переводе на русский язык.

1975. Надиров И. Н. О соотношении эпического и лирического в татарских байтах // Тезисы докладов Всесоюзной конференции «Джангар» и проблемы эпического творчества тюркомонгольских народов. – Элиста, 1978. – С. 40–41.

1976. Нигмедзянов М. Н. Татарские народные музыкальные инструменты // Музыкальная фольклористика. – Вып. 2. – М., 1978. – С. 266–297.

1977. Сафуанов С. Г. Мотивы башкирского фольклора в татарской литературе // Вопросы башкирской фольклористики. – Уфа, 1978. – С. 64–74.

1978. Урманчеев Ф. По следам Белого Волка // Сов. тюркология. – 1978. – № 6. – С. 12–23.

Образ Белого Волка в татарских сказках и его связь с татарской мифологией.

1979. Урманчиев Ф. Сказание «Йир Тюшлюк» у тюркоязычных народов // Сов. тюркология. – 1978. – № 1. – С. 55–63.

Об отражении этого сказания и в татарских сказках.

1980. Татарский народный юмор // Пиккер (Таллин). – 1978. – № 2. – С. 12.

Тексты татарских мээк на эстонском языке.

1979

1981. Kolehmainen Ilkka, Marjamäki Marja-Leena. Tatarian Music in Finland // Antropologiska studier. Ethnomusicology Issue, 1978. 25–26. – Stockholm, 1978. – P. 132–141.

Народная песня финских татар, ее связь с песней татар СССР. Приведены краткие сведения о финских татарах, тексты отдельных песен на татарском языке и в переводе на английский язык.

1982. Татар халык ижаты: Мээкләр / Томны төзүчеләр: Х. Ш. Мэхмүтов, А. И. Садыкова; «Татар халык мээкләре» дигән кереш мәкалә авторы: Х. Ш. Мэхмүтов. СССР Фәннәр академиясенең Казан филиалы Г. Ибраһимов исем. Тел, әдәбият һәм тарих институты. – Казан: Татар. кит. нәшр., 1979. – 390 б. – 30 000.

Жыентыкка 1169 мээк тексты кертелгән. Аларның кайда, кайчан, кемнән яки кайсы чыганактан алынуы турында белешмәләр китерелгән. Мээкләр төрле темаларга бүленеп урнаштырылган.

Рец.: Бәширов Г. Көлкенең хикмәте бардыр // Казан утлары. – 1980. – № 2. – Б. 175–178; Хәбибуллин М. Халык күңеленең көзгесе // Соц. Татарстан. – 1980. – 13 янв.

1983. Яхин А. Г., Бакиров М. Х. Фольклор жанрларын система итеп тикшерү тәҗрибәсе: (Мээкләр, бәетләр). – Казан: Ун-т нәшрияты, 1979. – 198 б. – 500.

1984. Борынгы көйләр // Азат хатын. – 1979. – № 7. – Б. 18–19.

Артистка Мәрҗам Рахманкулова тарафыннан эшкәртелгән татар халык җырларының текстлары белән.

1985. Дәүләтшин Гамир. Фольклор жанрлары // Соц. Татарстан. – 1979. – 2 май.

1978 елда басылып чыккан «Татар фольклоры жанрлары» дигән жыентык турында.

1986. Исәнбәт Н. Татар теленең фразеологик әйтемнәрендә тарихилык һәм үткән белән хәзергенең чагылышы // Казан утлары. – 1979. – № 12. – Б. 124–141.

1986а. Кадыйров Илгиз. Себер татарларының музыкасы // Казан утлары. – 1979. – № 4. – Б. 165–173.

Себер татарларының жыр һәм музыкаль фольклоры, аларның тарихы, хәзерге яшәеше.

1987. Кашың кара, буең зифа...: Татар халык жыры // Татарстан яшьләре. – 1979. – 10 февр.

Жыр тексты белән.

1988. Монасыйпов Ш. Татар скрипка сәнгате // Казан утлары. – 1979. – № 2. – Б. 149–154.

Татарларда музыкаль фольклор, жырлар турында да сүз бара.

1989. Мәхмүтов Х. Халыкка – халыкча // Соц. Татарстан. – 1979. – 5 янв.

Г. Камал ижатында фольклоризм.

1990. Мәхмүтов Х. «Гөмерлек яр булсын дип...» // Соц. Татарстан. – 1979. – 13 февр.

Татар халык жырларында мөхәббәт, гаилә темасы.

1991. Мәхмүтов Х. Халык жырларында – Ленин // Соц. Татарстан. – 1979. – 21 янв.

Мәкалә.

1992. Мәһдиев М. Бер тарихи бәет эзеннән // Соц. Татарстан. – 1979. – 6 апр.

1908 ел, 28 декабрьдә Сицилия белән Калабрия арасында булган жир тетрәненең «Жир селкенү» бәетендә чагылышы.

1993. Надиров И. Халыкның күңел көзгесе // Татарстан яшьләре. – 1979. – 10 февр.

Татар халык жырлары турында.

1994. Нигъмәтжанов М. Музыка хезинәләрен халыкка // Соц. Татарстан. – 1979. – 3 апр.

Татар музыкаль фольклорын пропагандалау турында да сүз бара.

1995. Садыкова А. Уены-чыны бер // Чаян. – 1979. – № 2. – Б. 7. 6 мазәк тексты.

1996. Фәйзуллаева М. Халык музыкасы һәм композиторлар // Казан утлары. – 1979. – № 6. – Б. 162–166.

Татар халык жырлары һәм аларның композиторлар эшкәрткән вариантлары.

1997. Жамалетдинов Л. Тукай һәм әдәби әкият // Казан утлары. – 1979. – № 4. – Б. 160–164.

Татар халык әкиятләре һәм Г. Тукай язган әкиятләрнең үзара бәйләнеше.

1998. Жамалетдинов Л. Әкиятләр тарихыннан // Соц. Татарстан. – 1979. – 22 июнь.

Татар әкиятләрен бастырып чыгару тарихыннан.

1999. Пермяков Г. Л. Пословицы и поговорки народов Востока: Систематизированное собрание изречений двухсот народов. – М.: Наука, 1979. – 671 с. – 15 000.

О смысловой структуре пословиц. Систематизировано около 12 тысяч пословиц и поговорок, в том числе приведены и татарские.

2000. Татарские пословицы / Сост. Х. Ярмухаметов; стихотворное переложение Р. Морана. – Казань: Таткнигоиздат, 1979. – 159 с. – 10 000.

Сборник пословиц на русском языке. С предисловием составителя. Подарочное издание.

2001. Труд-богатырь: Татарские народные пословицы и поговорки о труде // Сост. Т. Нурмухаметов; пер. М. Рафиков. – Казань: Таткнигоиздат, 1979. – 15 с.: с ил. – 300 000.

Тексты пословиц и поговорок для детей младшего школьного возраста.

2002. Ахметова Ф. В. Фольклоризм современной татарской прозы в свете исторических критериев социалистического реализма // Актуальные проблемы эстетики и поэтики социалистического реализма в литературах Советского Востока: Материалы Всесоюзной научной конференции. – Казань, октябрь 1978 г. – Казань, 1979. – С. 296–301.

2003. Ахметова Ф. В. Фольклорно-эпические традиции в творчестве Тукая // Габдулла Тукай: Материалы научной конференции и юбилейных торжеств, посвященных 90-летию со дня рождения поэта. – Казань, 1979. – С. 99–105.

2004. Ахметова Ф. В. Эпические параллели якутских «эллэйады» и татарских дастанов // Этногенез и этническая история тюркоязычных народов Сибири и сопредельных территорий: Тезисы докладов областной конференции. – Омск, 1979. – С. 168–171.

2005. Ахметова Ф. В., Монасыпов Ш. К. К вопросу об инструментальной музыкальной культуре сибирских татар // Этногенез и этническая история тюркоязычных народов Сибири и сопредельных территорий: Тезисы докладов областной конференции. – Омск, 1979. – С. 171–174.

О народных музыкальных инструментах сибирских татар и о песенном творчестве.

2006. Гимадиев У. И. Фольклорные жанры в татарских сатирических журналах дооктябрьского периода // Фольклор народов РСФСР. – Уфа, 1979. – С. 86–92.

2007. Давлетшин Г. О космогонических воззрениях волжских булгар домонгольского периода // Из истории татарской общественной мысли. – Казань, 1979. – С. 44–55.

Сопоставительный анализ легенд, преданий с элементами быта и культуры.

2008. Замалетдинов Л. Ш. О мифологической основе сказки «Шурале» // Габдулла Тукай: Материалы научной конференции и юбилейных торжеств, посвященных 90-летию со дня рождения поэта. – Казань, 1979. – С. 115–124.

2009. Махмутов Х. Симпозиум фольклористов // Сов. Татария. – 1979. – 23 ноября.

Информация о симпозиуме в Казани по проблеме: «Межэтнические общности и взаимосвязь фольклора народов Поволжья и Урала».

2010. Мухамедзянов Р. М. Фольклорные мотивы в поэзии Фатыха Карима // Фольклор народов РСФСР. – Уфа, 1979. – С. 92–98.

2011. Надиров И., Махмутов Х. Шаги татарской фольклористики // Сов. Татария. – 1979. – 24 окт.

История татарской фольклористики советского периода.

2012. Нигмедзянов М. Тукай и музыка // Габдулла Тукай: Материалы научной конференции и юбилейных торжеств, посвященных 90-летию со дня рождения поэта. – Казань, 1979. – С. 149–156.

Деятельность Тукая по собиранию и изучению истории татарских песен.

2013. Сыркина И. А. Фольклор тобольских татар как источник для изучения этногенеза связей населения Северного

Притоболья // Этногенез и этническая история тюркоязычных народов Сибири и сопредельных территорий: Тезисы докладов областной конференции. – Омск, 1979. – С. 133–135.

2014. Тумашева Д. Г., Ахметова Ф. В. Этнические группы сибирских татар по языковым и фольклорным данным // Этногенез и этническая история тюркоязычных народов Сибири и сопредельных территорий: Тезисы докладов областной конференции. – Омск, 1979 – С. 223–228.

На основе эпоса, сказок, баитов.

2015. Урманчиев Ф. Легенда о болгарских богатырях и сказание об Алпамыше // Сов. тюркология. – 1979. – № 2. – С. 30–38.

Об исторических корнях легенды и о месте образа Алпамыш в татарских сказках.

2016. Яхин А. Г. Поэтика остроумного мышления // Актуальные проблемы эстетики и поэтики социалистического реализма в литературах Советского Востока: (Материалы Всесоюзной научной конференции. Казань. Октябрь, 1978). – Казань, 1979. – С. 289–296.

О природе и поэтике татарских народных шуток (мэээк).

1980

2017. Татар халык ижаты: Йола һәм уен жырлары / Томны төзүче, кереш мәкалә язучы һәм искәрмәләр хәзерләүне И. Н. Надиров. СССР Фәннәр Академиясенең Казан филиалы Г. Ибраһимов исем. Тел, әдәбият һәм тарих ин-ты. – Казан: Татар. кит. нәшр., 1980. – 319 б. – 30 000.

Томга татар халык жырлары текстлары тупланган. Алар, жанрларына, эчтәлекләренә карап, аерым бүлекләр астында китерелгәннәр. Текстларның кайда, кайчан, кемнән, кайсы чыганактан язып алынуы турында «Искәрмә һәм чыганаclar» дигән бүлектә белешмәләр китерелә.

Рец: Әхмәтжанов Марсель // Соц. Татарстан. – 1981. – 15 май; Ягъфәров Р. Күнел юанычы – тормыш көзгесе // Казан утлары. – 1982. – № 2. – Б. 160–162.

2018. Мәхмүтов Х. Ш. Кечкенә дә төш кенә: Табышмаclarның жанр үзенчәлекләре / СССР Фәннәр Академиясенең Казан

филиалы Г. Ибраһимов исем. Тел, әдәбият, тарих ин-ты. – Казан: Татар. кит. нәшр., 1980. – 124 б. – 500.

Монографик тикшеренү.

Рец.: Латыйпов Ә. // Сов. мәктәбе. – 1981. – № 6. – Б. 61; Рәшитов Я. (Ягъфәров Р.) // Казан утлары. – 1982. – № 2. – Б. 164.

2019. Мөхәммәтжанов Р. М. «Башкортстан Ык бие татарларының йола ижаты (туй поэзиясе)» дигән махсус курс буенча (студентлар өчен) практик эш материаллары / РСФСР Югары һәм урта махсус белем министрлыгы. Октябрьнең 40 еллыгы исемендәге Башкорт дәүләт ун-ты. – Уфа, 1980.

Эчтәлегеннән: «Төзүчедән кереш сүз». – «Башкортстан татарлары жырылы» (текстлар), жырлар турында аңлатмалар, шулай ук аларда очрый торган архаизмнарның аңлатмалы сүзлеге.

2020. Татар халкының авыз ижаты: Программа: Югары уку йортларының татар теле һәм әдәбияты бүлекләре өчен / Программаны төзүче Р. М. Мөхәммәтжанов. Редакторы Ф. И. Урманчиев; РСФСР Югары һәм урта махсус белем министрлыгы. Башкорт дәүләт ун-ты. Татар теле һәм әдәбияты кафедрасы. – Уфа, 1980. – 500.

2021. Жырлык әле / Төзүчесе И. Надиров. – Казан: Татар. кит. нәшр., 1980. – 654 б. – 150 000.

Жыр текстлары китабы. Шагыйрьләр, әдипләрнең жырға әйләнгән шигырьләре белән беррәттән татар халык жырлары да урнаштырылган.

Рец.: Ягъфәров Р. // Соц. Татарстан. – 1981. – 22 март; Мәхмүтов Х. Жыр хезинәбез // Казан утлары. – 1981. – № 11. – Б. 160–162.

2022. Ахметова Флора. Аерылу поэзиясе // Азат хатын. – 1980. – № 7. – Б. 16–17.

Бәетләр, мөнәҗәтләрнең ничек барлыкка килүе турында.

2023. Вәлиев Мөдәррис. Моң чишмәләрен эзләгәндә // Казан утлары. – 1980. – № 6. – Б. 184–185.

Музыка белгече Мәхмүт Нигъмәтжановның тууына 50 ел тулу уңае белән. Аның татар жырларын жыю, эшкәртү, өйрәнү өлкәсендәге эшчәнлеге турында.

2024. Гайнуллин Х. Халык зур ул, моңлы ул... // Соц. Татарстан. – 1980. – 19 дек.

Республика күләмендә оештырылган Фольклор бәйрәме турында информация.

2025. Надиров И. Лениниананың гүзэл сәхифәсе // Казан утлары. – 1960. – № 4. – Б. 146–151.

Татар халык иҗатында Ленин образы.

2026. Садыкова А. Табышлар – юл башы. // Татарстан яшьләре. – 1980. – 9 авг.

Сарман районы Марты тамак авылындагы концерт турында.

2027. Сайкин Ш. Кушаматлар тарихыннан // Казан утлары. – 1980. – № 1. – Б. 181–184.

Фольклорның бер күренеше буларак кушамат, аның килеп чыгуы, кулланышы турында. Ике кушаматның тарихы китерелә.

2028. Татар халык авыз иҗатыннан // Татар балалар поэзиясе. – Казан: Татар. кит. нәшр., 1980. – Б. 7–12.

Балалар фольклоры текстларыннан үрнәкләр.

2029. Фольклорчылар киңәшә // Казан утлары. – 1980. – № 2. – Б. 189.

Г. Ибраһимов исем. Тел, әдәбият һәм тарих ин-ты оештырган «Идел-Урал халыклары фольклорында этник уртаклыклар һәм үзара бәйләнешләр» дигән темага симпозиум турында.

2030. Халык иҗаты кичәсе // Казан утлары. – 1980. – № 10. – Б. 190.

Өгерже р-ны Иске Әсләк авылында фольклор белгече И. Надиров җитәкчелегендә үткәрелгән халык иҗаты кичәсе турында.

2031. Шоңкаров Н. Сыйнфый көрәшләрдә туган иҗат // Кызыл таң (Уфа). – 1980. – 27 авг.

Татар-башкорт бәетләре тарихыннан.

2032. Ягъфәров Р. Алтын жирдә ятмый... // Татарстан яшьләре. – 1980. – 5 июнь.

Г. Ибраһимов исем. Тел, әдәбият һәм тарих ин-ты оештыра торган фольклор экспедицияләре һәм аларның нәтиҗәләре.

2033. Яхин А. Жыр жанрының төзелеше // Казан утлары. – 1980. – № 10. – Б. 149–154.

Татар халык жырлары турында.

2034. Әхмәтҗанов М. Халык хәзинәсе // Татарстан яшьләре. – 1980. – 17 май.

Г. Ибраһимов исем. Тел, әдәбият һәм тарих институтындагы кулъязма китаплар, шул исәптән татар фольклоры язмалары турында.

2035. Жамалетдинов Л. Жырлап ачыла күнел // Соц. Татарстан. – 1980. – 25 янв.

Чиләбе өлкәсе Варна районы шул исемдәге авыл жырчысы Фатыйма Төхфәтуллина, гармунчы Гарифә Баркиева турында.

2036. Урманчеев Ф. И. Эпические сказания татарского народа: Сравнительно-исторический очерк. – Казань: Изд-во ун-та, 1980. – 119 с. – 5100.

2037. Ахметова Ф. В. «Джангар» и эпос западно-сибирских татар // «Джангар» и проблемы эпического творчества тюрко-монгольских народов: Материалы Всесоюзной научной конференции. Элиста, 17–19 мая 1978 года. – М., 1980. – С. 243–246.

2028. Жамалетдинов Л. О сказках Габдуллы Тукая // Фольклор народов РСФСР. – Уфа, 1980. – С. 62–65.

2039. Махмутов Х. Ш. Симпозиум фольклористов Поволжья и Приуралья // Сов. этнография. – 1980. – № 4. – С. 148–150.

О симпозиуме в Казани «Межэтнические общности и взаимосвязи фольклора народов Поволжья и Приуралья» (22–23 ноября 1979 года).

2040. Лосева З. К., Томилова Н. А. Легенды и исторические предания иртышских татар // Духовная культура народов Сибири. – Томск, 1980. – С. 18–32.

2041. Таштемиров Дж. Исторические корни фольклорных связей тюркоязычных народов «Джангар» и проблемы эпического творчества тюрко-монгольских народов: Материалы Всесоюзной конференции. Элиста, 17–19 мая 1978 г. – М., 1980. – С. 118–124.

2042. Урманчеев Ф. И. Легенды о болгарских богатырях и сказание об Алпамыше // Сов. тюркология. – 1980. – № 2. – С. 30–38.

Из истории легенды о болгарских богатырях и бытование образа Алпамыша в татарских сказках.

2043. Урманчеев Ф. Легенды о болгарских богатырях и сказание об Алпамыше // III Всесоюзная тюркологическая конференция: Секция Литературоведение и история. Ташкент, 10–12 сентября 1980 г. – Ташкент, 1980. – С. 96–97.

2044. Урманчеев Ф. Традиции тюркского эпоса в сказании «Джик Мэрген» // Сов. тюркология. – 1980. – № 4. – С. 34–42.

И на материале татарских эпосов и использование их М. Джабилем в его опере «Алтынчеч».

2045. Яхин А. Г. Жанр татарской песни как система // III Всесоюзная тюркологическая конференция: Секция Литературоведение и история. Ташкент, 10–12 сентября 1980 г. – Ташкент, 1980. – С. 96–97.

2046. Яхин А. Г. Принципы классификации фольклора в свете системно-комплексного подхода // Проблема комплексного изучения художественного творчества. – Казань, 1980. – С. 38–44.

2047. Татарские пословицы и поговорки // Пословицы и поговорки народов Востока. – Нукус, 1980. – С. 132–136.

Перевод С. Доспанова и Э. Турдымуратова (Тексты. На балкар. яз).

2048. Хвастливый бай: Татарская народная сказка / Пер. Б. Пурьева // Друг чытача (Киев). – 1980. – 10 апр.

Текст сказки в переводе на украинский язык.

2049. Biznin cirlar / Muzika redaktori Şeüket Bikmohammetov. – Helsinki, Bastırucı: Finlandiya Türkleri birligi R.Y., 1980. – 460 b.

Татар телендә чыккан бу китапта 409 төрле жыр тексты ноталары белән китерелгән. Алар арасында СССР һәм Финляндия татарларының, башкортларның халык жырлары белән беррәтгән, татар, башкорт композиторлары жырлары да урнаштырылган. Жыр текстларының һәм музыкасының авторлары да күрсәтелгән.

2050. Kakuk Zsuzsa. Moi török nyelvek: Szövegek. – Budapest: Tankönyvkiadó, 1980. – 292 p.

Хрестоматия «Современные тюркские языки»: Тексты. Составила Ж. Какук. В хрестоматии представлены тексты и татарских сказок, песен. Тексты даны на латинице и кириллице. Переведены на венгерский язык.

2051. Kasantatarische Volkslieder / Auf grund der Sammlung von Ignác Kúnos, herausgegeben von Zsuzsa Kakuk. – Budapest, 1980. – 142 s.

«Казанско-татарские народные песни». Изданы Жужа Какук на основе собрания Игнаца Куноша. Представлены 634 татарских песен, собранных в свое время среди пленных татар периода Первой империалистической войны на территории Венгрии И. Куношом, обработанные профессором Венгерской Академии наук Ж. Какук. Тексты татарских песен даны параллельно на венгерском, турецком языках.

В предисловии Ж. Какук дает краткую историю собирания и изучения татарского фольклора в Венгрии.

Рец.: Бушуй А.М. // Сов. тюркология. – 1980. – № 6. – С. 93–94;
Гильметдинов Х. Казан татарларының халык жырлары // Казан утлары. – 1981. – № 9. – Б. 184–185.

1981

2052. Татар халык ижаты: Әкиятләр: Өченче китап / Томны төзүче, кереш мәкалә язучы, искәرمәләрне эзерләүче Л. Ш. Жамалетдинов. СССР Фәннәр академиясенең Казан филиалы. Г. Ибраһимов исем. Тел, әдәбият һәм тарих ин-ты. – Казан: Татар. кит. нәшр., 1981. – 360 б. – 30 000.

Китапка 152 әкият тексты урнаштырылган, алар тематик бүленештә китерелгәннәр. Һәр әкиятнең кайчан, кайда, кемнән яки кайсы чыганактан алынуы турында белешмә бирелгән. Әкиятләрнең өч китабына да кергән текстларның этәлегә-сюжеты буенча күрсәткеч бар. Аны С. Гыйләжетдинов төзөгән.

Рец.: Кәримов Р. Халык жәүһәрләрен халыкка // Соц. Татарстан. – 1982. – 5 окт.

2053. Борынгы төрки һәм татар әдәбиятының чыганаклары: Уку-укуту әсбабы. – Казан: Ун-т нәшрияты, 1981. – 246 б. – 1200.

Төзүче, кереш сүз, искәرمәләр авторы Х. Госман. Орхун-Енисей язмаларында, М. Кашгари, Й. Баласагуни әсәрләрендә, Болгар чоры әдәбиятында, «Кодекс Куманикус»та очрый торган борынгы жырлар, мәкальләр, хикмәтләр, табышмаклар (соңгыларын төзүче Х. Мәхмүтов) да китерелә.

2054. Кукушкин Р. Шигъри бишек. – Казан: Татар. кит. нәшр., 1981. – 112 б.

Татар балалар фольклоры һәм татар балалар әдәбияты турында.

2055. Арсланов Л. Карагаш халык авыз ижаты // Казан утлары. – 1981. – № 2. – Б. 172–177.

Өстерхан өлкәсе Харабали районы Краснояр авылы татар-карагашларының йола, туй, кара-каршы әйтешү жырлары, мәкаль, әйтем, табышмак үрнәкләре.

2056. Ватан сугышы елларының көлке капчыгынан // Казан утлары. – 1981. – № 5. – Б. 186–189.

Солдат юмори текстлары. Басарга эзерләүче: З. Нури.

2057. Госманов М. Эзләр дастанга илтә // Казан утлары. – 1981. – № 8. – Б. 143–148.

«Илаһи матур хан кызы бәете» турында (бәетнең автор тапкан тексты белән).

2058. Европада татар көйләре // Казан утлары. – 1981. – № 6. – Б. 192.

Беренче империалистик сугыш елларында эсир төшкән татар солдатларыннан язып алынган җырлар һәм аларның фонограммаларын Казанга алып кайту турында.

2059. Миңнуллин Роберт. Үз җырларын җырлыйк: (Балалар җыры турында уйланулар) // Соц. Татарстан. – 1981. – 20 сент.

Халык һәм композиторлар җырлары, балалар җыры репертуары, аны үстерү, пропагандалау турында.

2060. Мөхәммәтжанов Р. Кояш белән ай микән... // Казан утлары. – 1981. – № 3. – Б. 155–158.

Башкортстанның Ык буе татарларының туй йоласы фольклоры турында.

2061. Мәхмүтов Х. Январь: Халык календаре битләреннән // Соц. Татарстан. – 1981. – 1 янв.

Январь ае турында халык күзәтүләре, аның мәкаль-әйтемнәрдә, сынамышларда чагылышы.

2062. Мәхмүтов Х. Февраль: Халык календаре битләреннән // Соц. Татарстан. – 1981. – 1 февр.

2063. Мәхмүтов Х. Март: Халык календаре битләреннән // Соц. Татарстан. – 1981. – 1 март.

2064. Мәхмүтов Х. Апрель: Халык календаре битләреннән // Соц. Татарстан. – 1981. – 1 апр.

2065. Мәхмүтов Х. Халык календаре битләреннән // Соц. Татарстан. – 1981. – 1 май.

2066. Мәхмүтов Х. Июнь: Халык календаре битләреннән // Соц. Татарстан. – 1981. – 1 июнь.

2067. Мәхмүтов Х. Июль: Халык календаре битләреннән // Соц. Татарстан. – 1981. – 1 июль.

2068. Мәхмүтов Х. Август: Халык календаре битләреннән // Соц. Татарстан. – 1981. – 1 авг.

2069. Мәхмүтов Х. Сентябрь: Халык календаре битләреннән // Соц. Татарстан. – 1981. – 2 сент.

2070. Мәхмүтов Х. Октябрь: Халык календаре битләреннән // Соц. Татарстан. – 1981. – 1 окт.

2071. Ноябрь: Халык календаре битләреннән // Соц. Татарстан. – 1981. – 1 нояб.

2072. Мәхмүтов Х. Декабрь: Халык календаре битләреннән // Соц. Татарстан. – 1961. – 1 дек.

2073. Мәхмүтов Х. Мәңгелек ядкаръ: М. Кашгаринның Диване легатет-төрк» китабындагы халык ижаты эсәрләре // Казан утлары. – 1981. – № 7. – Б. 163–166.

1072–1074 елларда төзелгән бу сүзлектә теркәлгән болгар чоры жыр, мәкаль-әйтем үрнәкләре, риваять, им-том, ышанулар турында.

2074. Мәхмүтов Х. Г. Камал ижатында фольклор // Галиәсгар Камал: Язучының 100 еллыгына багышланган мәкаләләр жыйнагы. – Казан, 1981. – Б. 174–181.

2075. Мәхмүтов Х. Үткен каләмле Хәбирә // Азат хатын. – 1961. – № 10. – Б. 19–20.

Хәбирә Габделкави кызы Насыйриянең 1904 елда басылып чыккан «Мөзхикә яһуд әкъвәле гарибә» китабы һәм анда урнаштырылган мезәкләр турында (текстлар белән).

2076. Надиров И. Моңга бай ижат // Соц. Татарстан. – 1981. – 1 нояб.

Мирхәйдәр Фәйзи ижаты, аның халык ижаты белән тыгыз элемтәсе.

2077. Садыкова А. Пермь ягында: Яшь фольклорчы көндәлегеннән // Идел: Альманах. – № 13. – Казан, 1981. – Б. 73–76.

Пермь өлкәсе Октябрь районы татар авылларына фольклор экспедициясе йомгаклары.

2078. Урманчеев Ф. Дастаннарга лаек замана // Казан утлары. – 1981. – № 2. – Б. 144–150.

Татар совет поэзиясендә фольклор элементлары.

2079. Х. Х. Ярмөхәммәтов: Некролог // Соц. Татарстан. – 1981. – 1 ноябрь.

2079а. Халык мәкальләре // Татарстан яшьләре. – 1981. – 4 авг.

Икмәк турында татар халык мәкальләре (текстлар).

2080. Хэйретдинов Н. Тибрәндерә күңел кылларын... (Мең дә бер шөгьыль) // Соц. Татарстан. – 1981. – 25 сент.

ТАССР Октябрь районы һавәскәр гармунчысы Минсәгыйть Гобәйдуллин турында.

2081. Юсупова А. Г. Кандаый әсәрләрендә фразеологик әйтмәнәр // Сов. мәктәбе. – 1981. – № 6. – Б. 27–28.

2082. Ягъфәров Р. Уенның чыны буламы? // Ялкын. – 1981. – № 9. – Б. 26–27.

Балалар уен фольклоры тарихы турында.

2082а. Ягъфәров Р. Укыту-тәрбия процессында балалар фольклоры // Сов. мәктәбе. – 1981. – № 11. – Б. 23–24.

2083. Ягъфәров Р. Халыкның күңел хәзинәсе // Соц. Татарстан. – 1981. – 4 июль; 14 окт.

Свердловск өлкәсенә татар төбәкләрендә үткәрелгән фольклор экспедициясе нәтижәләре, шул исәптән Е. Пугачев полковнигы Бәхтияр Канкаев турында табылган легенда турында.

2084. Ягъфәров Р. Әлли-бәлли бәпкәсе... // Азат хатын. – 1981. – № 12. – Б. 20–21.

Балалар фольклоры, бишек җырлары, мавыктыргычлар турында.

2085. Ярми Х. Кадерле хатирә // Соц. Татарстан. – 1981. – 7 янв.

Әдип Г. Бәшировның татар фольклористикасы өлкәсендәге эшчәнлегенә турында.

2086. Дмитриева Л.В. Язык барабинских татар. – Л.: Наука, Ленинградское отделение, 1981. – 255 с.

В монографии как образцы языка барабинских татар Сибири приведены тексты 11 сказок, 7 преданий, 8 песен, 9 пословиц и загадок. Тексты на языке оригинала и в русском переводе.

2087. Ахметова Ф. Из народных родников // Сов. Татария. – 1981. – 8 февр.

Писатель Г. Баширов и татарское устное народное творчество.

2088. Ильясов Р.Ф. Башкирские сказки о животных // Сов. тюркология. – 1981. – № 3. – С. 14–21.

Как отмечает автор, «самые популярные у башкир сюжеты соотносятся с аналогичными сюжетами сказок о животных русского и татарского фольклора».

2089. Сабиров Г. На основе фольклора // Сов. Татария. – 1981. – 22 мая.

Об ансамбле «Яшьлек» Нефтехимического комбината Нижнекамска, который собирает и пропагандирует татарский фольклор.

2090. Урманчеев Ф. Татарская версия сказания «Кузы Курпяч и Баян-Сылу» // Сов. тюркология. – 1981. – № 5. – Б. 15–21.

2091. Х. Х. Ярмухаметов: (Некролог) // Сов. Татария. – 1981. – 1 нояб.

2092. Ma mentem, holnar jöttem. Kazáni tatár népmesék. – Budapest: Europa, 1981. – 6000.

«Бүген бардым, кичә кайттым»: Казан татарлары әкиятләре. Төзүчесе Клара Адягаши. Китап ахырында аның татар әкиятләре турында мәкаләсе бар.

Рец.: Надиров И. Әкиятләребез – венгр телендә // Соц. Татарстан. – 1982. – 2 май.

ЧАСТЬ II

Издания с 1981 по 2022 год

1981

Книги

2093. Исакова-Вамба Р. А. Татарские народные песни [Ноты] / Р. А. Исакова-Вамба. – М.: Сов. композитор, 1981. – 190 с.

2094. Урманчеев Ф. И. Эпические сказания татарского народа: Сравнит.-ист. очерки / Ф. И. Урманчеев. – Казань: Изд-во Казан. ун-та, 1981. – 120 с.

Статьи

2095. Мирбадалева А. С. Некоторые вопросы критической оценки текстов эпоса тюркоязычных народов / А. С. Мирбадалева // Сов. тюркология. – 1981. – № 2. – С. 21–24.

1982

Книги

2096. Взаимовлияние и взаимообогащение языков народов СССР: по материалам автоном. республик Поволжья и Приуралья / М-во Просвещения РСФСР; КГПИ; [ред. кол.: М. З. Закиев и др.]. – Казань, 1982. – 210 с.

2097. Мөхәммәтжанов Р. Башкортостан Ык буе татарларының йола ижаты (календарь поэзия) / Р. Мөхәммәтжанов. – Уфа: Башк. кит. нәшр, 1982. – 116 б.

2098. Мухаметзянов Р. М. Календарная поэзия приикских татар: учеб. пособие / Р. М. Мухаметзянов. – Уфа: БГУ, 1982. – 72 с. – Башк.

2099. Татарская поэзия и фольклор в детском саду / сост. Р. А. Файзуллина; худож. Г. Эйдинов. – Казань: Татар. кн. изд-во, 1982. – 64 с.: ил.

2100. Татарские народные сказки / Пер. Б. Юлдашев. – Ташкент: Еш гвардия, 1982. – 110 с.: ил.

2101. Яхин А. Г. Халык ижаты эсэрлэрен система итеп тикшерү тәҗрибәсе: мәкаль, табышмак, жырлар / А. Г. Яхин, М. С. Мәһдиев. – Казан: Казан ун-ты нәшр., 1982. –112 б.

Статьи

2102. Баязитова Ф. С. Термины календарных обычаев и народных верований в говорах крещеных татар / Ф. С. Баязитова // Лексика и стилистика татарского языка. – Казань, 1982. – С. 59–66.

2103. Боролина И. В. Тюркский фольклор в трудах Н. К. Дмитриева / И. В. Боролина // Вестник Моск. ун-та. Сер. 13. Востоковедение. – 1982. – № 4. – С. 34–44.

2104. Васин К. К. О проблеме творческих взаимосвязей марийского фольклора с фольклором татар и башкир / К. К. Васин // Вопросы марийского фольклора и искусства. – 1982. – Вып. 3. – С. 43–55.

2105. Дәүләтшин К. Фольклор эсэрләрәндә халыкның дөньяга карашы / К. Дәүләтшин // Сов. мәктәбе. – 1982. – № 3. – Б. 20–21.

2106. Махмутов Х. Ш. Современная жизнь татарских загадок: эволюция жанра / Х. Ш. Махмутов // Фольклор народов РСФСР. – Уфа. – 1982. – С. 97–103.

2107. Садри М. Себер татарлары әкиятләре / М. Садри // Казан утлары. – 1982. – № 2. – Б. 166–177.

2108. Садыйкова А. Пермь ягында: Яшь фольклорчы көндәлегенән / А. Садыйкова // Идел. – 1982. – № 13. – Б. 73–76.

1983

Книги

2109. Гильманов Г. Х. Татарская баллада: истоки и этапы ее формирования: 10.01.03 / Г. Х. Гильманов; АН СССР Казан. фил., Ин-т яз., лит. и истории им. Г. Ибрагимова. – Казань: 1983. – 24 с.

2110. Межэтнические общности и взаимосвязи фольклора народов Поволжья и Урала / АН СССР, Отд-ние лит. яз. Казан фил.; редкол.: Ф. В. Ахметова, В. М. Гацак, Х. Г. Короглы и др. – Казань: ИЯЛИ им. Г. Ибрагимова КФ АН СССР, 1983. – 142 с.

2111. Татар халык ижаты: бәетләр / СССР Фәннәр Академия-сенен Казан филиалы; Г. Ибраһимов исемендәге Тел, әдәбият һәм тарих институты; [төз.: И. Н. Әхмәтова, И. Н. Нади́ров, К. Б. Жамалетдинова; редкол.: И. Н. Нади́ров, Я. Г. Абдуллин, М. Г. Госманов, Х. Р. Курбатов, Х. Ш. Мәхмүтов [һ. б.]; кереш сүз язучылар: Ф. В. Әхмәтова, И. Н. Нади́ров, Р. Ф. Ягъфәров]. – Казан: Татар. кит. нәшр., 1983. – 352 б.

2112. Татарские народные сказки / Пер. В. Юлдашев. – Ташкент: Еш гвардия, 1983. – 110 с.

Статьи

2113. Ахметзянов М. Историческое предание об образовании пермских татар / М. Ахметзянов // Пермские татары. – Казань, 1983. – С. 161–163.

2114. Госманов М. Тирән эзләр, үзәк тамырлар: фольклор өйрәнү / М. Госманов // Казан утлары. – 1983. – № 9. – Б. 161–181.

2115. Миңнуллин Т. Сандугачым-былбылым: Халык жырлары турында / Т. Миңнуллин // Азат хатын. – 1983. – № 2. – Б. 18–19.

2116. Сады́йкова А. Гыйбрәтле хикәяләр / А. Сады́йкова // Казан утлары. – 1983. – № 11. – Б. 170–171.

2117. Татар халык мәзәкләре // Казан утлары. – 1983. – № 11. – Б. 172–173.

2118. Урманчеев Ф. О происхождении и формировании байтов / Ф. Урманчеев // Сов. тюркология. – 1983. – № 5. – С. 26–36.

1984

Книги

2119. Балалар фольклоры һәм жырлы-сүзле йөз төрле уен / төз. һ. аңлатма мәкаләләр бирүче Н. Исәнбәт. – Казан: Татар. кит. нәшр., 1984. – 488 б.

2120. Борынгы татар фольклоры мәсьәләләре: Мәкаләләр жыентыгы / СССР Фәннәр Акад. Казан фил. Г. Ибраһимов исем. Тел, әдәбият, тарих ин-ты; жав. ред. Ф. В. Ахметова. – Казан: Н. к., 1984. – 155 б.

2121. Каримова С. Жанр баита в башкирской и татарской фольклористике: сб.тр. / С. Каримова; Муз.-пед. ин-т им. Гнезиных (Уфа). – 1984. – Вып. 71. – С. 44–52.

2122. Нигмедзянов М. Н. Татарские народные песни [Ноты] / М. Н. Нигмедзянов; [Казанский филиал АН СССР, Институт языка, литературы и истории им. Г. Ибрагимова; ред. текстов Н. Бурганова]. – Казань: Татар. кн. изд-во, 1984. – 239, [1] с. – Указ.: с. 229–236.

2123. Татар халык ижаты: Дастаннар / СССР Фәннәр Акад. Казан фил., Г. Ибраһимов исем. Тел, әдәбият һәм тарих ин-ты; редкол.: И. Н. Надилов, Я. Г. Абдуллин, М. Г. Госманов һ.б.; төз. Ф. В. Әхмәтова. – Казан: Татар. кит. нәшр., 1984. – 384 б.

2124. Урманчеев Ф. И. Героический эпос татарского народа / Ф. И. Урманчеев. – Казань: Татар. кн. изд-во, 1984. – 312 с.

2125. Яхин А. Г. Система татарского фольклора / А. Г. Яхин. – Казань: Татар. кн. изд-во, 1984. – 200 с. – Библиогр.: с. 187–197.

2126. Яхин Р. Народные жемчужины [Звукозапись]: поют солисты Татарской филармонии / Р. Яхин, И. Шакиров, Н. Теркулова и др.; баян Р. Курамшин, Р. Мустафин и др. – М.: Мелодия, 1984. – 1 грп. (52 мин.). – На татар. яз.

Статьи

2127. Фазтыева В. Халык авыз ижатын жыю тәҗрибәсенән / В. Фазтыева // Сов. мәктәбе. – 1984. – № 6. – Б. 24–26.

2128. Шәмси С. Шүрәләләр кайдан таралган?: Шүрәлә турындагы мифларның килеп чыгу тарихы / С. Шәмси // Казан утлары. – 1984. – № 8. – Б. 149–158.

1985

Книги

2129. Акбиев С. Х. Связь времен и дружба литератур: некоторые вопросы развития дагестанско-татарских литературных связей / С. Х. Акбиев. – Махачкала: Дагестанское книжное издательство, 1985. – 126 с. – Библиогр. в подстроч. примеч.

2130. Жиганов Н. Уйлану [Звукозапись]: поет Римма Ибрагимова / Н. Жиганов; INSTR. АНС. Мугам. – М.: Мелодия, 1985. – 1 грп. (52 мин.). – На татар. яз.

2131. Камыр-батыр: Татар. нар. сказки / Рис. В. Бритвина. – М.: Дет. лит., 1985. – 23 с.: ил.

2132. Ягафаров Р. Ф. Стихотворные жанры татарского детского фольклора. 10.01.09: Автореф. дис. на соиск. учен. степ. канд. филол. наук / Р. Ф. Ягафаров; Казах. гос. ун-т. – Алма-Ата, 1985. – 18 с.

2133. Ягъфэров Р. Ф. Шигърият чишмэлэре: Балалар фольклоры / Р. Ф. Ягъфэров; СССР Фэннэр Академиясе, Казан филиалы; Г. Ибрахимов исем. Тел, әдәбият һәм тарих институты; [фэн. ред. И. Н. Надиров]. – Казан: Татар. кит. нәшр., 1985. – 158 б. – Библиогр.: 150–157 б.

2134. Яхин Р. Спасибо тебе. [Звукозапись] = Рэхмэт сиңа / Р. Яхин; З. Сахабиева, Х. Бигичев; INSTR. АНС. Татарский сувенир, рук. М. Кашипов и Р. Заляутдинов. – М.: Мелодия, 1985. – 1 грп. (52 мин.). – На татар. яз.

Статьи

2135. Бакиров М. Балалар фольклоры / М. Бакиров // Казан утлары. – 1985. – № 11. – Б. 179–183.

2136. Калевала: Эпостан өзек / М. Шабаев тәрж. һәм «Калевала»га – 150 ел» дигән кереш сүзе б-н // Казан утлары. – 1985. – № 7. – Б. 125–128.

2137. Мостафин Р. Мөбәянә бәятләре: Орегбург өлкәсенен Шарлык р-нына караган Үрнәк авылы колхозчысы М. Х. Шәрифжанова турында / Р. Мостафин // Азат хатын. – 1985. – № 1. – Б. 20–21.

2138. Урманчеев Ф. Девушка – шакирд и воин: Мотив «Перемены пола» в татарских байтах / Ф. Урманчеев // Сов. тюркология. – 1985. – № 3. – С. 23–29.

1986

Книги

2139. Волга родная: Сказки народов Башкирии, Татарии и Чувашии / Пер., сост., послесл. М. Н. Юхмы. – Л.: Лениздат, 1986. – 432 с. – (Б-ка нар. поэтич. творчества).

2140. Гуля-голубок: песенки, прибаутки и считалки народов Прикамья / переск. Л. Кузьмин; [худож. А. Елисеев]. – М.:

Малыш, 1986. – 40 с.: ил. – В содерж.: Из татарского фольклора / собр. и перев. Р. Ф. Ягафаров.

2141. Татар фольклорында социаль мотивлар: (XIX йөз – XX йөз башы): Мәкаләләр жыентыгы / СССР Фәннәр Акад., Казан фил.; редкол.: Ш. Н. Асылгараев, Х. Ш. Мәхмүтов, И. Н. Надиоров; кереш сүз язучы Х. Ш. Мәхмүтов. – Казан: Н. к., 1986. – 150 б.

2142. Татар халык ижаты: Мәкальләр һәм әйтемнәр / төз., кереш мәкалә язучы, иск. эзерләүче Х. Ш. Мәхмүтов; редкол.: И. Н. Надиоров (жит., фәнни ред.), Я. Г. Абдуллин, М. Г. Госманов; СССР ФА. КФ. Г. Ибраһимов исем. ТӘТИ. – Казан: Татар. кит. нәшр., 1986. – 592 б.

2143. Татарские народные сказки / сост., авт. вступ. ст. Л. Замалетдинов; худож. В. Малякин. – Казань: Татар. кн. изд-во, 1986. – 464 с.: ил.

2144. Усманов Виль. Родные напевы [Звукозапись] = Туган моңнар / В. Усманов; И. Шакиров; баян Р. Курамшин. – М.: Мелодия, 1986. – 1 грп. (52 мин.). – На татар. яз.

2145. Фольклор жанрларын анализлау: Мәкаләләр. – Казан: Казан ун-ты нәшр., 1986. – 128 б.

Статьи

2146. Зәйнуллин Ж. Ибне Фазлан сәяхәтнамәсе һәм «Кәлилә вә Димнә» турында / Ж. Зәйнуллин // Казан утлары. – 1986. – № 11. – Б. 183–185.

2147. Хәким С. Халык хәзинәләрен ачучы: Фольклорчы, галим Ф. Урманчеевка 50 яшь / С. Хәким // Казан утлары. – 1986. – № 5. – 131 б.

1987

Книги

2148. Гульчечек: татар. нар. сказки / Рис. Т. Литвиновой. – Казань: Татар. кн. изд-во, 1987. – 10 с.: ил.

2149. Золотая арба: Татар. нар. сказки / переск. В. Бояринов; Рис. М. Майофиса. – М.: Малыш, 1987. – 24 с.: цв. ил. – (Сказки дружной семьи).

2150. Музафаров М. Татарские песни [Звукозапись] / М. Музафаров; Ш. Ахметзянов; баян Р. Мустафин. – М.: Мелодия, 1987. – 1 грп. (52 мин.). – На татар. яз.

2151. Татар халык ижаты: Мәкальләр һәм әйтемнәр / СССР Фән. Акад., Казан фил., Г. Ибраһимов исем. Тел, әдәбият һәм тарих ин-ты; редкол. И. Н. Надиров (жит.) һ.б.; томны төз. Х. Ш. Мәхмүтов. – Казан: Татар. кит. нәшр., 1987. – 592 б.

2152. Татар халык ижаты: Риваятьләр һәм легендалар / СССР Фән. Акад., Казан фил., Г. Ибраһимов исем. Тел, әдәбият һәм тарих ин-ты; редкол.: И.Н. Надиров, Я. Г. Абдуллин, М. Г. Госманов һ.б.; төз. С. М. Гыйләжетдинов. – Казан: Татар. кит. нәшр., 1987. – 367 с.

2153. Фольклор жанрларын система итеп тикшерү: Мәкаләр һәм җыентыгы. – Казан: Казан ун-ты нәшр., 1987. – 162 б.

Статьи

2154. Әхмәтҗанов М. «Тәһир белән Зөһрә» дастаны / М. Әхмәтҗанов // Казан утлары. – 1987. – № 4. – Б. 179–186.

2155. Җамалетдинов Л. [Татар халык әкиятә] Ак бүренә илгә кайтуы / Л. Җамалетдинов // Казан утлары. – 1987. – № 8. – Б. 180–183.

2156. Садекова А. Х. Фольклор в раннем творчестве Галимджана Ибрагимова / А. Х. Садекова // Идеи борьбы за просвещение и свободу в татарской литературе нач. XX века. – 1987. – С. 110–120.

1988

Книги

2157. Идегәй: Татар халык дастаны / Редкол.: М. Г. Госманов, М. З. Зәкиев, Ә. Г. Исхак; худож. Т. Хажиев. – Казан: Татар. кит. нәшр., 1988. – 254 б.

2158. Камыр батыр: Татар. нар. сказка / Пер. Р. Ахунова; худож. Т. Хазиахметов. – Казань: Татар. кн. изд-во, 1988. – 19 с.: ил.

2159. Сказки народов России / переск. М. Ватагина. – Минск: Юнипта, 1988. – 366 с., ил. – (Библиотека отеч. и зарубеж. классики).

2160. Современное состояние татарского народного творчества: [Сб. ст.] / АН СССР, Казан. фил. – Казань: Б. и., 1988. – 108 с.

2161. Татар халык ижаты: Тарихи һәм лирик жырлар / СССР Фән. Акад., Казан фил., Г. Ибраһимов исем. Тел, әдәбият һәм тарих ин-ты; редкол.: И. Н. Надиров, Я. Г. Абдуллин, М. Г. Госманов һ.б. – Казан: Татар. кит. нәшр., 1988. – 488 б.

2162. Татар халык поэтик ижатының хәзерге торышы: мәкаләләр / СССР Фән. Акад., Казан. фил., Г. Ибраһимов исем. Тел, әдәбият һәм тарих ин-ты; редкол.: Ш. Н. Асылгәрәев, Х. Ш. Мәхмүтов, И. Н. Надиров (житәкче) һ. б. – Казан: Н. к., 1988. – 109 б.

2163. Щедрый и скупой: Татар. нар. сказка / Пер. В. Зайца; худож. В. Малинка. – Киев: Веселка, 1988. – 16 с.: цв. ил.

2164. Щедрый и скупой: Татар. нар. сказка / Пер. В. Зайца; худож. В. Малинка. – Киев: Вэсэлка, 1988. – 16 с.: цв. ил. – На укр.

2165. Яруллин М. Семь родников [Звукозапись]: поют солисты Татарского государственного театра оперы и балета имени Мусы Джалиля / М. Яруллин; М. Якупов, Р. Даминов и др. – М.: Мелодия, 1988. – 1 грп. (52 мин.). – На татар. яз.

2166. Яхин А. Г. Система татарского фольклора: 10.01.09: Автореф. дис. на соиск. учен. степ. д-ра филол. наук / А. Г. Яхин; АН Узбекской ССР; Ин-т яз. и лит. им. А. С. Пушкина. – Ташкент, 1988. – 32 с.

Статьи

2167. Исәнбәт Н. Картлар сүзен – капчыкка, яшьләр сүзен – янчыкка: Балалар фольклоры турында язучы, галим Н. Исәнбәт б-н әңгәмә / Н. Исәнбәт; алып барды М. Өгъләмөв // Ялкын. – 1988. – № 12. – 20–22 б.

2168. Камыр батыр: Татар халык әкиятләре / Худож. Т. Хажиев. – Казан: Татар. кит. нәшр., 1988. – 19 б.: рәс.

1989

Книги

2169. Агыйделкәй: Халык жырлары / Кереш сүз авт. һәм төз. Т. Миңнуллин; худож. Ф. Хәсъянова. – Казан: Татар. кит. нәшр., 1989. – 158 б.

2170. Гильманов Г. Татарская баллада: Истоки и этапы развития / Г. Гильманов. – Казань: Татар. кн. изд-во, 1989. – 192 с.: портр.

2171. Татар халык әкиятләре / Төз., кереш мәкалә авт. һәм иск. әзерләүче Л. Жамалетдинов. – Казан: Татар. кит. нәшр., 1989. – 480 б.

2172. Традиционная музыка народов Поволжья и Приуралья: вопросы теории и истории: [сб. ст.]: памяти С. Габяши / Академия наук СССР, Казанский филиал; сост. Н. Ю. Альмеева; под ред. Н. И. Бояркина, М. Г. Кондратьева. – Казань: ИЯЛИ, 1989. – 133 с.: нот. ил.

2173. Урманчеев Ф. И. Формирование и развитие татарских народных баитов: автореф. дис. на соиск. учен. степ. д-ра филол. наук: 10.01.09 / Ф. И. Урманчеев; Академия наук Узбекской ССР, Институт языка и литературы. – Ташкент, 1989. – 44 с.

Статьи

2174. Урманчеев Ф. Риваятьләр һәм легендалар / Ф. Урманчеев // Казан утлары. – 1989. – № 9. – 174–178 б.

1990

Книги

2175. Давлетшин К. Д. Из мудрости веков / К. Д. Давлетшин. – Казань: Татар. кн. изд-во, 1990. – 123 с.

2176. Идегей: Татар. нар. эпос / Пер. С. Липкина; худож. Т. Хузиахметов. – Казань: Татар. кн. изд-во, 1990. – 255 с.: ил.

2177. Мазитов Ш. Сохраню в душе [Звукозапись]: поют З. Сахабиева, Х. Бигичев / Ш. Мазитов, Н. Бадрутдинов, Ф. Хатипов. – М.: Мелодия, 1990. – 1 грп. (52 мин.). – на татар. яз.

2178. Три голубя: Сказки народов Башкирии, Татарии и Чувашии / Сост., авт. послесл. и коммент. М. Н. Юхма; худож. В. Булатов. – Казань: Татар. кн. изд-во, 1990. – 448 с.: ил.

2179. Урманчеев Ф. И. Дастаннарга лаек замана: Борынгы фольклор һәм хәзерге поэзия / Ф. И. Урманчеев. – Казан: Татар. кит. нәшр., 1990. – 222 б.

2180. Шакиров И. Чатырлар / Илһам Шакиров жырлый. – М.: Мелодия, 1990. – 1 грп.: 33 об/мин, стерео. – На татар. яз.

2181. Яхин Р. Волжские мелодии [Звукозапись] / Р. Яхин; Гос. анс. песни и танца ТАССР; худ. рук. Л. Кустабаева; хормейстер В. Гараева. – М.: Мелодия, 1990. – 1 грп. (52 мин.). – На татар. яз.

Статьи

2182. Бакиров М. Сак белән Сок кайлардан килә? / М. Бакиров // Казан утлары. – 1990. – № 10. – Б. 183–186.

2183. Жамалетдинов Л. Венгр галиме татарлар арасында: Татар фольклорын жыючы венгр галиме И. Кунош эшчәнлеге турында / Л. Жамалетдинов // Казан утлары. – 1990. – № 2. – Б. 156–160.

2184. Мәһдиев М. Европа безнең хакта: Татар фольклорын жыючы венгр галиме Балинт Габер турында / М. Мәһдиев // Казан утлары. – 1990. – № 2. – Б. 152–155.

2185. Три сестры: Татар. легенда / Пер. с балкар. яз. М. Мокаев // Нюр. – 1990. – № 12.

1991

Книги

2186. Габдрахманов А. Народные песни [Звукозапись]: на татар. яз. / А. Габдрахманов, А. Афзалова; баян Р. Гумеров. – М.: Мелодия, 1991. – 1 грп. (36 мин.).

2187. Давлетшин К. Д. Из мудрости веков: [О закономерностях развития фольклора] / К. Д. Давлетшин. – Казань: Татар. кн. изд-во, 1991. – 123 с.

2188. Красные штаны: татар. нар. сказка / Худож. З. Мухаметзянова. – Казань: Изд-во «Алтын ай», 1991. – 12 с.

2189. Мәхмүтов Х. Ш. Ел тәүлеге – 12 ай: Халык календаре битләреннән / Х. Ш. Мәхмүтов. – Казан: Татар. кит. нәшр., 1991. – 128 б.

2190. Поэтика татарского фольклора: сб. ст. / Казан. науч. центр АН СССР; Ин-т яз., лит. и истории им. Г. Ибрагимова; редкол.: Х. Ш. Махмутов (отв. ред.) и др. – Казань: Б. и., 1991. – 130 с. – Библиогр.: с. 129–130. – В содерж. авт.: И. Н. Надиров, Х. Ш. Махмутов, Ф. В. Ахметова, Л. Ш. Замалетдинов, А. Х. Садекова, С. З. Мухаматнуров, К.М. Миннуллин, М. Х. Бакиров.

2191. Сак-Сок: татар халык бәете / Рәс. Т. Хажиехмәтов. – Казан: Татар. кит. нәшр., 1991. – 16 б.: рәс.

2192. Таң ата да, кич була: Балалар өчен такмаклар / Рәс. Ш. Насыйров; Төз. Р. Ягъфәров. – Казан: Татар. кит. нәшр., 1991. – 14 б.

2193. Төш юрау китабы: тәгъбирнамә, юрамышлар, ырымнар / төз. М. И. Әхмәтжанов. – Казан: Татар. газ.-журн. нәшр., 1991. – 47 б.

Статьи

2194. Ай белән кояш: Татар халык әкиятә / Р. Вәлиди эшкәрт.; Т. Хажиехмәтов рәс. // Ялкын. – 1991. – № 7. – Тышл. 3 б.

2195. Габделкаюмов Х. Горький өлкәсе жырлары / Х. Габделкаюмов // Казан утлары. – 1991. – № 1. – Б. 183–185.

2196. Садекова А. Ф. Фольклоризм повести «Красные цветы» Галимджана Ибрагимова / А. Ф. Садекова // Фольклор народов РСФСР: Межвуз. науч. сб. / БГУ. – Уфа, 1991. – С. 63–66.

2197. Төрөк сугышы бәете / Текстны матбугатка М. Гайнетдинов әзерләде // Мирас. – 1991. – № 1. – Б. 32–59.

1992

Книги

2198. Ахиярова Р. Әссәламәгаләйкем [Звукозапись] / Р. Ахиярова, Рустем, Гузель, Муса Маликовы. – М.: Русский диск, 1992. – 1 грп. (52 мин.). – На татар. яз.

2199. Баязитова Ф. С. Семейные обряды татарского народа. – Казань: Татар. кн. изд-во, 1992. – 293 с. – (Сокровища духовного наследия). – Татар.

2200. Жән-пәриләр бар диләр...: Татар халык легендалары һәм мифлары / Төз. һәм текстны әзерләүче С. М. Гыйләжетдинов; рәс. А. Борисов. – Казан: Н. к., 1992. – 63 б.: рәс. – («Казан» журн. к-ханәсе).

2201. Идгәй: Татар халык дастаны / Балалар өчен әдәби-ләштереп Ә. Исхак эшләде; рәс. Т. Хажиехмәтов. – Казан: Татар. кит. нәшр., 1992. – 128 б.

2202. Исә Болгар жылләре: Риваятьләр, легендалар, бәетләр һәм тарихи ядкаръләр / Төз. С. М. Гыйләжетдинов. – Казан, 1992. – 64 б. – («Казан» журн. к-ханәсе, № 11–12).

2203. Книжные песнопения [Звукозапись] / И. Мустафин, Р. Абдрахманов. – М.: Русский диск, 1992. – 1 грп. (52 мин.). – Комментарий о мунаджатах на русском и татарском языках. – На татар. яз.

2204. Өч каурый: татар халык әкиятләре / Төз. һәм әзерләүче Л. Ш. Жамалетдин; Рәс. А. Борисов. – Казан: Н. к., (Газ.-журн. нәшр. тип.) 1992. – 48 б. – «Казан» журн. к-ханәсе.

2205. Падчерица: сказки, загадки, пословицы / Ред.-сост. Р. Башир; худож. Р. Шаки. – Наб. Челны: Газ.-кн. изд-во АО «КАМАЗ», 1992. – 31с.

2206. Пусть нам лешие попляшут, попоют...: Татар. мифы и легенды / Сост. и подгот. текста С. М. Гилязетдинова; пер. А. Бадюгиной; Худож. А. Борисов. – Казань, 1992. – 63 с. – (Панорама: Б-ка журн. «Казань»; № 3–4).

2207. Садекова А. Х. Фольклор в эстетике Галимджана Ибрагимова: 10.01.03: автореф. дис. на соискание учен. степ. канд. филол. наук / А. Х. Садекова. – Казань, 1992. – 22 с.

2208. Сказания о Казани: легенды и предания / Сост. С. М. Гилязетдинов; худож. А. Борисов. – Казань: Б. и., 1992. – 48 б.: фот. – (Б-ка журн. «Казань»). – В содерж.: К. Фукс, С. Г. Вахидов, Н. Катанов, М. Худяков.

2209. Татарские народные сказки / Сост. и авт. вступ. ст. Л. Замалетдинов; худож. В. Булатов. – Казань: Татар. кн. изд-во, 1992. – 288 с.

2210. Татарские фольклорные танцы / Респ. науч.-метод. центр нар. тв-ва и культурно-просвет. работы МК Татарстана. – Казань: РНМЦ, 1992. – 41с.

2211. Телләрдән төшмәс Казан...: Риваятьләр, бәетләр һәм тарихи ядкаръләр / Төз. С. Гыйләжетдинов. – Казан: Н. к., 1992. – 47 б. – («Казан» журн. к-ханәсе).

2212. Три волшебных перышка: Татар. нар. сказки / Сост. и подгот. текста Л. Ш. Замалетдинова; пер. Р. Ахунова, А. Бадюгиной, С. Гильмутдиновой и др.; худож. А. Борисов. – Казань:

Журн. «Казань», 1992. – 47с. – (Панорама: Б-ка журн. «Казань»; № 1). – (Б-ка журн. «Казань»).

2213. Три дочери: Татар. сказка / Обработано А. Гарф. – М.: Малыш, 1992. – 14 с. – (Сказки разных народов).

2214. Уразманова Р. К. Народные обряды и праздники / Р. К. Уразманова. – Казань: Татар. кн. изд-во, 1992. – 94 с.

2215. Үги кыз: әкиятләр, табышмаклар, мәкальләр / Рәс. Р. Шаһи. – Яр Чаллы: «КАМАЗ» АЖ газ.-кит. нәшр., 1992. – 31 б.

2216. Шомбай: Татар халык әкиятә / Рәс. Ш. Насыйров. – Казан: Татар. кит. нәшр., 1992. – 15 б.: рәс.

Статьи

2217. Абзар иясе; Өрәк; Албасты; Убыр; Бичура; Су иясе (Өй анасы); Су бабасы; Су анасы; Шахта иясенең ачуы; Шахта иясе; Шахтерның адашуы; Таз белән Шүрәле; Шүрәлене ничек алдарга; Төнге очрашу; Эттән курыккан; Юлдаш Имәнәй; Ярымтык; Шүрәле; Шүрәле каргаган авыл; Шүрәле Яппар; Йорт иясен ничек алдаганны; Токый чокыры; Ятим кыз һәм су анасы; Кырык ел тыныч эшләгән; Жил; Мәцкәй; Батыр Гәрәй; Мифлар / Төз. һәм текстны әзерләүче С. М. Гыйләжетдинов // Офык. – 1992. – № 3–4. – Б. 34–61.

2218. Айдархан һәм сәхабәләр; Иске Казан каласының корылуы; Утсыз кайный торган Казан; Казан кайда корылган; Угым кайда төшсә, каланы шунда салам; Сихерче кыз; Минем шәһәрәм этләргә эләгер; Елан тавы; Яна Казан каласының корылуы; Казанның кадимче планы вә кадимче гыймарәтләре; Казан тарихы; Казан алынган; Патша хәйләсе; Зөя каласы; Сөембикә; Кол-шәриф; Өч тирәк изгеләре; Хыянәтчегә «бүләк»; Бистә димәк кыйссасы; Касыйм шәех; Аксак Каратун; Өткәй үзе күргән эшләр; Пугачевлылар Казанда; Шибүлат мулла нәселә: Риваятьләр, бәетләр һәм тарихи ядкарьләр / Төз. С. Гыйләжетдинов // Офык. – 1992. – № 2. – Б. 3–39.

2219. Город Свяжск; Святыя из трех тополей; Сююмбике; Предания // Панорама. – 1992. – № 2. – С. 40–42.

2220. Гурьянова Г. И. Образность русских и татарских пословиц / Г. И. Гурьянова // Литературные связи и литературный процесс. – Ижевск. – 1992. – С. 228–233. – Примеч.: с. 233.

2221. Жир ничек яралган; Күкнөң күтәрелүе; Зөһрә йолдыз; Жил каян чыга, ни өчен төрлечә исә?; Ни өчен чыршылар һәрвакыт яшел һәм матур? Ни өчен тирәк агачы жимешсез булып калган?; Гөлжимеш ник чәнечкеле булган?; Усак яфраклары; Яркнат ничек итеп дөнъяны саклап калган?; Ни өчен яркнат яктыда очмый?; Тартай, бытбылдык, көртлек, чыпчык исемнәре каян килеп чыккан?; Ни өчен тартай ябык та бүдәнә симез була?; Кәккүк каян барлыкка килгән?; Карлыгачның койрыгы нигә аерылган?; Ни өчен мәче өйдә, эт тышта яши?; Дөя ничек үз буена ышанып өлештән калган?; Кеше гомере ничек корылган?; Әлмәмәт чокыры; Кәрт тавы; Иске Кама; Иделнең Акбикәне урлавы; Төпсез күл; Уразлыны жир убу; Рәжәп бабай чишмәсе; Яхъя хәзрәт; Рабига күле; Әбелкасым баба; Тимершәех; Мәһди ташы; Кисек башлы әүлия; Кисекбаш; Алып тавы; Килен тавы; Ананың балага шәфкатеннән башсыз тәне телгә килер; Игелекбез угыл; Биләр ханы хәзинәсе; Сак-Сок: Легендалар / Төз. һәм текстны әзерләүче С. М. Гыйләжетдинов // Офык. – 1992. – № 3–4. – Б. 3–33.

2222. Измайлов И. Идегей: [О нар. эпосе] / И. Измайлов // Татарстан. – 1992. – № 1. – С. 51–59.

2223. Исхакова С. Рухи хәзинәләребезне саклаучылар: [Себер татарлары фольклоры] / С. Исхакова // Казан утлары. – 1992. – № 6. – Б. 170–173.

2224. Казан Туйбик; Казан, закипающий без огня; Казак Жигули; Где построили Казань; Место, где закипел казан; Несгораемая девушка; Гибель Болгара; Сожжение Буляра; Доблестные деды; Мифы и предания / Сост. С. М. Гилязетдинов // Панорама. – 1992. – № 2. – С. 8–12.

2225. Мөхәммәтжанов Р. Ел фасылларына бәйле йолалар һәм жырлар / Р. Мөхәммәтжанов // Казан утлары. – 1992. – № 1. – Б. 177–185.

2226. Мухамедзянов Р. Фольклор башкирских татар / Р. Мухамедзянов // Татарстан. – 1992. – № 4. – С. 71–76.

2227. Песәй; Мөлтәл; Кырык уллы кеше; Өч ул; Балыкчы белән Гыйфрит; Карунбай; Өч каурый; Саран белән юмарт; Мактанчык бай; Алтынны кем урлаган?; Байдек; Үткен кыз;

Һөнәрле үлмәс; Батыр мактанчык; Борчак; Аучы да игенче дә булдык: Әкиятләр / Төз. һәм текстны эзерләүче Л. Ш. Жамалетдин // Офык. – 1992. – № 1. – Б. 3–46.

2228. Сөембикә бәете // Мирас. – 1992. – № 10. – Б. 38–41.

2229. Устные предания о городе Булгар; Основание старой Казани; Об основании новой Казани; Легенда об озере Кабане; Вторая легенда об озере Кабане; Легенда о Кабан-беке: Татарские легенды о прошлом Кам.-Волж. края / Сост. С. М. Гилязетдинов // Панорама. – 1992. – № 2. – С. 13–24.

2230. Халык хәтерә: Тарихи бәетләр / Текстны һәм сүзлекне М. Бакиров эзерләде // Мирас. – 1992. – № 10. – Б. 33–37.

1993

Книги

2231. Белый волк: Татар. нар. сказка: для мл. шк. возраста / В обраб. и пер. Ф. Фаизова; худож. Ф. Хасьянова. – Казань: Заман, 1993. – 36с.

2232. Бишек җырлары / Төз. И. Зөлкарнәева; Рәс. Т. Хажиехмәтов. – Казань: Мәгариф, 1993. – 46 б.

2233. Валеев Ф. Т. Сибирские татары: культура и быт / Ф. Т. Валеев. – Казань: Татар. кн. изд-во, 1993. – 208 с. – (Татар. ожерелье).

2234. Ветры Великих Булгар: Легенды, предания, баиты и истор. материалы / сост. и подг. текста С. М. Гилязетдинова. – Казань, 1993. – 64 с. – (Библиотека журнала «Казань», № 11–12).

2235. Гөлчәчәк: Татар халык әкиятләре / Рәс. Ш. Шәйдуллин. – Казан: Татар. кит. нәшр., 1993. – 12 б. – Эчт.: Гөлчәчәк; Сабан белән Юмарт; Җилән.

2236. Замалетдинов Л. Ш. Татарская народная сказка и литературные сказки Г. Тукая. 10.01.03, 10.01.09: Автореф. дис. в виде науч. докл. на соиск. учен. степ. канд. филол. наук / Л. Ш. Замалетдинов; АН Татарстана, Ин-т языка, литературы и истории. – Казань, 1993. – 24 с.

2237. Кетеки тел бистәләре: мәзәкләр / Төз. Г. Бәширов; рәс. Ю. Денисов. – Казан: Татар. кит. нәшр., 1993. – 56 б.: рәс.

2238. Кондратьев М. Г. Чувашская савра юра и ее татарские параллели / М. Г. Кондратьев. – Чебоксары: НИИЯЛИЭ, 1993. – 78 с.

2239. Поэзия древних тюрков VI–XII веков / пер. А. Преловского; стихотвор. реконструкция, науч. пер. текстов, сост., вступ. ст. И. В. Стеблевой. – М.: Раритет, 1993. – 170 с.

2240. Серебряная красавица: Татар. нар. сказки: для детей / Сост. Н. Валитова; худож. А. Тимергалина. – Казань: Татар. кн. изд-во «Китап», 1993. – 352 с.: ил. – Татар.

2241. Татар халкының жырлы-биюле уеннары. – Казан: Н. к., 1993. – 64 б.

2242. Татар халык ижаты: балалар фольклоры / Г. Ибрагимов исем. Тел, әдәбият һәм тарих ин-ты; төз., кереш мәкалә язучы Р. Ф. Ягъфәров; редкол.: А. Г. Абдуллин һ.б. – Казан: Татар. кит. нәшр., 1993. – 335 с.

2243. Татар халык музыкасы – яшь пианино уйнаучыга [Ноталар] = Татарская народная музыка – юному пианисту: халык жырларының эшкәртмәләре, Татарстан композиторларының әсәрләрендә татар халык көйләре / төз. һәм пед. ред. В. Спиридонова. – Казан: Татар. кит. нәшр., 1993. – Татар һәм рус телләрендә.

2244. Татарское народное творчество: В 14 т. Т. 1: Сказки о животных и волшебные сказки / АН Татарстана. ИЯЛИ им. Г. Ибрагимова; сост. Л. Ш. Замалетдинов. – Казан: «Раннур», 1993. – 352 с. – (Б-ка газеты «Юлдаш»).

2245. Чура батыр: Татар халык дастаны / Рәс. В. Булатов; хәзерге әдәби телгә Ф. Латыйфи күчәрде. – Казан: Татар. кит. нәшр., 1993. – 63 б.

Статьи

2246. Айги Г. Из книги «Поклон – пению»: вариации на темы чуваш. и татар. нар. песен (1988–1991) / Г. Айги // Дружба народов. – 1993. – № 10. – С. 11–13.

2247. Баязитова Ф. Бәби тусе: Милли йолаларыбыз / Ф. Баязитова // Татарстан. – 1993. – № 4. – Б. 57–61.

2248. Баязитова Ф. Жәй ае бәйрәмнәре: Милли йолаларыбыз / Ф. Баязитова // Татарстан. – 1993. – № 7. – Б. 71–75.

2249. Баязитова Ф. Керәшен татарларының туй йолалары һәм жырлары / Ф. Баязитова // Казан утлары. – 1993. – № 8. – Б. 163–169.

2250. Баязитова Ф. Килен төшерү һәм яшь киленне каршы алу / Ф. Баязитова // Мәгариф. – 1993. – № 6. – Б. 58–59.

2251. Баязитова Ф. Савым ашы, кода ашы, туй күчтәнәчләре: халык йолалары / Ф. Баязитова // Мәгариф. – 1993. – № 3. – Б. 50–51.

2252. Баязитова Ф. Такыя бәйрәме, чәчәк бәйрәме: милли йолаларыбыз / Ф. Баязитова // Татарстан. – 1993. – № 8. – Б. 70–76.

2253. Баязитова Ф. Туйны алып баручылар: халык йолалары / Ф. Баязитова // Мәгариф. – 1993. – № 2. – Б. 49–50.

2254. Баязитова Ф. Утырмалар, аулак өйләр; Аулагаш, аулаги, аулак утыру; Кичтән утыру; Кыз жыены; Урнаш, урнаш салу; Утыру, кич утыру: милли йолаларыбыз / Ф. Баязитова // Татарстан. – 1993. – № 10. – Б. 74–75.

2255. Баязитова Ф. Язгы чәчү, сабан эшләренә караган йолалар / Ф. Баязитова // Татарстан. – 1993. – № 5. – Б. 86–89.

2256. Баязитова Ф. Яңгыр теләү; Келәү итү; Корбан чалу; Яңгыр ашы; Жыен ашы; Кереш ашы; Корбан ашы; Карга боткасы; Салам ботка, Сука ботка; Яңгыр боткасы; Келәү; Ак алаша келәве; Яңгыр келәү; Корбан; Елкы корбаны; Корбан бәйрәме; Корман; Корманнык, күк корманнык, күк теләү; Яңгыр бәйрәме; Яңгыр намазы; Яңгыр теләге; Шыйлык: милли йолаларыбыз / Ф. Баязитова // Татарстан. – 1993. – № 6. – Б. 67–75.

2257. Борынгылар сүзе – хакыйкатынең үзе: Туган тел мәзәкләре: «Төпченүчән казый»; «Нәсел саклау»; «Әүлия» һ.б. мәзәкләр / Г. Бәширов эшкәрт. // Мирас. – 1993. – № 4. – Б. 127–130 б.; № 5. – Б. 132–135.

2258. Игәнәй Я. Ләке керәшеннәренен туй жырлары / Я. Игәнәй // Аргамак. – 1993. – № 8. – Б. 55–61.

2259. Йолалар: бәби туге // Сөембикә. – 1993. – № 10. – Б. 11.

2260. Кондратьев М. Г. О чувашско-татарских параллелях в сюжетике народных песен / М. Г. Кондратьев // Национальное и народное в чувашском искусстве / НИИ яз., лит., истории и

экономики при Совете Министров Чуваш. Респ. – Чебоксары, 1993. – С. 33–59.

2261. Мәхмүтов Х. «Сарайдагы сары айгыр...»: «Коман мәжмугасы»ндагы табышмаклар / Х. Мәхмүтов // Мирас. – 1993. – № 11. – Б. 14–19.

2262. Мәхмүтов Х. Үз илең – гөстан: Халык ижаты турында / Х. Мәхмүтов // Мәгариф. – 1993. – № 10. – Б. 30.

2263. Михнәтле еллар: Туган тел мәзәкләре / Г. Бәширов эзерләде // Мирас. – 1993. – № 10. – Б. 117–119; № 11. – Б. 126–127.

2264. Софронов В. «Зеленые девушки»: краткий очерк о фольклоре и обычаях сибир. татар / В. Софронов // Идель. – 1993. – № 4. – С. 53–55; Идел. – № 4. – Б. 66–68. (татар.)

2265. Ташка язган жуелмас: Руник ядкярләрдеге мәкальләр һәм әйтемнәр // Мирас. – 1993. – № 2. – Б. 79–85.

2266. Шәрифиллина Ф. Касыйм татарларында туй йоласы: XIX йөзнең ахыры – XX йөзнең башы / Ф. Шәрифиллина // Татарстан. – 1993. – № 11. – Б. 40–45.

1994

Книги

2267. Идегәй: Татар халык дастаны / Төз. Г. Гыйльманов; Рәс. Р. Шәмсетдинов. – Казан: Татар. кит. нәшр., 1994. – 255 б.: рәс. – Искәрмә һәм аңлатмалар: б. 244–246.

2268. Идегей: Татар. нар. эпос / Худож. С. Елисеев; Пер. С. Липкина. – Казань: Кн. дом, 1994. – 20 с.: ил.

2269. Казан-Уфа-Чиләбе...: Татар халык жырлары / Төз. Т. Миңнуллин; Рәс. В. Фомин. – Казан: Татар. кит. нәшр., 1994. – 111 б.

2270. Мәжмугыл-хикәят: Борынгы татар прозасы / Н. Исмагыйль күчәрмәсе; ТФА Г. Ибрагимов исем. ТӘһТИ. – Казан: Татар. кит. нәшр., 1994. – 1 кит. – 446 б.

2271. Татар халык әкиятләре: тылсымлы әкиятләр / төз. Л. Жамалетдин; рәс. Т. Хажихәмәт. – Казан: Татар. кит. нәшр., 1994. – 415 б.

2272. Урманчеев Ф. И. По следам белого волка: Ранние этнокульт. связи тюрко-татар. племен / АН Татарстана, Ин-т яз., лит.

и истории им. Г. Ибрагимова. – Казань: ИЯЛИ, 1994. – 125 с. – Библиогр.: с. 117–124.

2273. Хан кызы: мөнәжәтләр / Төз. Ж. Г. Зәйнуллин; Рәс. Т. Хаҗиәхмәтов. – Казан: Мәгариф, 1994. – 95 б.: нота.

2274. Эшчән песи: такмаklar / Төз. Р. Ягъфәров; Рәс. Д. Жәләлетдинов. – Казан: Татар. кит. нәшр., 1994. – 16 б.: рәс.

Статьи

2275. Айсыл улы Әмәт батыр: Татар халык дастаны / Ф. Латыфи эшкәрт. // Татарстан. – 1994. – № 1–2. – Б. 29–35.

2276. Әсирлектән кайткан әкиятләр: Ак бүре / Әзерләде Л. Жамалетдин // Мирас. – 1994. – № 7–8. – Б. 105–109.

2277. Әхмәтова Ф. Дастаннар иле: Себер халыкларының йола жырлары / Ф. Әхмәтова // Татарстан. – 1994. – № 11–12. – Б. 121–126.

2278. Баязитова Ф. Керәшеннәрнең гаилә йолалары / Ф. Баязитова // Идел. – 1994. – № 6. – Б. 52–57.

2279. Баязитова Ф. Сандугачым, аппагым: халык йолалары / Ф. Баязитова // Мәгариф. – 1994. – № 3. – Б. 56.

2280. Волшебное кольцо: Татар. сказка / Пер. С. Гильмутдиновой // Сказки народов мира: В 10 т. Т. IX. Сказки народов Восточной Европы и Кавказа. – М.: Дет. лит., 1994. – С. 203–220.

2281. Идегәй: Татар халык дастаны / Әзерләде Л. Лерон // Салават күпере. – 1994. – № 3. – Б. 8–9.

2282. Казыйны кызык иткән кыз хикәяте // Татарстан. – 1994. – № 5–6. – Б. 141–146.

2283. Карчык белән аю: Татар халык әкиәте / Т. Хаҗиәхмәт рәс. // Ялкын. – 1994. – № 5. – Тышл. 3 б.

2284. Поп белән солдат: Татар халык әкиәте / Т. Хаҗиәхмәт рәс. // Ялкын. – 1994. – № 9. – Тышл. 3 б.

2285. Сабыйлар дөнъясында: туган тел мәзәкләре / Г. Бәширов әзерләде // Мирас. – 1994. – № 4. – Б. 84–85.

2286. Федорова Л. Каз өмәсе – авыл бизәге? / Л. Федорова // Мәгариф. – 1994. – № 10. – Б. 54–56.

2287. Шәрифуллина Ф. Мәлки керәшеннәрәндә туй йоласы / Ф. Шәрифуллина // Татарстан. – 1994. – № 9–10. – Б. 118–121.

2288. Ягъфәров Р. Такмаклар, үртәвечләр / Р. Ягъфәров // Татарстан. – 1994. – № 3. – Б. 154.

2290. Ягъфәров Р. Фольклор күгендәге чулпан / Р. Ягъфәров // Казан утлары. – 1994. – № 5.

1995

Книги

2290. Арсланов Л. Ш. Татары Нижнего Поволжья и Ставрополя: Язык. Фольклор. Словарь / Л. Ш. Арсланов; Елабужский гос. пед. ин-т. – Набережные Челны: КАМАЗ, 1995. – 191 с.

2291. Әлли-бәлли бәү: [бишек җырлары] / [төз.: И. М. Хәмитов, Г. Г. Зиятдинова]. – Чаллы, 1995. – 75 б.

2292. Баязитова Ф. С. Татар халкының бәйрәм һәм көнкүреш йолалары: Рухи мирасыбыз хәзинәсеннән / Ф. С. Баязитова. – Казан: Татар. кит. нәшр., 1995. – 158 б. – Библиогр.: б. 148–152.

2293. Волшебные сказки / сост.-ред. Л. Л. Садыкова. – Казань: Татар. кн. изд-во, 1995. – 287 с.

2294. Исхакова-Вамба Р. А. Уен җырлары һәм бию көйләре [Ноталар] / Р. А. Исхакова-Вамба; ред. К. М. Хәснүллин. – Барда: Газета-китап нәшрияты, 1995. – 111, [1] б.

2295. Махмутов Х. Ш. Афористические жанры татарского фольклора: диссертация в виде науч. докл. на соискание учен. степени д-ра филол. наук: 10.01.09 / Х. Ш. Махмутов; Академия наук Татарстана, Институт языка, литературы и истории. – Казань, 1995. – 76 с.

2296. Мәхмүтов Х. Ш. Язылмаган кануннар: Фольклорда әдәп-әхлак мәсьәләләре / Ш. Х. Мәхмүтов. – Казан: Татар. кит. нәшр., 1995. – 173б. – Библиогр.: б. 169.

2297. Садекова А. Х. Фольклор в эстетике Галимджана Ибрагимова / А. Х. Садекова; Академия наук Татарстана; Институт языка, литературы и истории им. Г. Ибрагимова; под ред. Ф. И. Урманчеева. – Казань, 1995. – 104 с. – Библиогр.: с. 96–102.

2298. Сайдашева З. Н. В мире татарской музыки: сб. ст. / З. Н. Сайдашева. – М.: Казан. гос. консерватория, 1995. – 220 с., 8 л. фотоил.: портр. – Текст: рус., татар. – Библиогр.: с. 195–202.

2299. Татарский детский фольклор / ред. С. Шарипов; пер. М. Игебаева. – Уфа: Башк. изд-во «Китап», 1995. – 238, [2] с.

2300. Урманчиев Ф. И. Волшебный клубок: Муса Джалиль и народное творчество / Ф. И. Урманчиев; Академия наук Татарстана, Институт языка, литературы и искусства им. Г. Ибрагимова. – Казань: ИЯЛИ им. Г. Ибрагимова, 1995. – 184 с.

2301. Үги кыз: Татар халык әкиятә / Рәс. Ә. Сәйфетдинов. – Казан: Татар. кит. нәшр., 1995. – 12 б.

Статьи

2302. Баязитова Ф. Әстерхан татарлары: Гаилә һәм көнкүреш йолалары / Ф. Баязитова // Татарстан. – 1995. – № 1–2. – Б. 73–81.

2303. Баязитова Ф. Каз өмәсе: бәйрәмнәребез, йолаларыбыз / Ф. Баязитова // Ялкын. – 1995. – № 11. – Б. 4.

2304. Баязитова Ф. Нардуган нарлы булсын!: бәйрәмнәребез, йолаларыбыз / Ф. Баязитова // Ялкын. – 1995. – № 12. – Б. 6.

2305. Баязитова Ф. Печән өсте / Ф. Баязитова // Ялкын. – 1995. – № 7. – Б. 3.

2306. Баязитова Ф. Синдә бәнем табышым: Бәйрәмнәребез, йолаларыбыз / Ф. Баязитова // Ялкын. – 1995. – № 8. – Б. 15.

2307. Игәнәй Я. Рухи тамыр – изге йолаларда: Чаллы ш. «Татар милли гаилә традицияләрен, йолаларын торгызу» буенча үткән ф.-практ. семинар / Я. Игәнәй // Аргмак. – 1995. – № 7. – Б. 148–153.

2308. Касимов В. Г. Некоторые особенности мелодики татарских народных песен северного куста Удмуртии / В. Г. Касимов // Материальная и духовная культура народов Поволжья и Урала: история и современность: тез. докл. и сообщ. регион. науч. конф., Глазов, 22–23 февр. 1995г. – Глазов, 1995. – С. 95–96.

2309. Каһарман Катил. Дастан // Идел. – 1995. – № 6. – Б. 66–70; № 7. – Б. 48–53; № 8. – Б. 32–38.

2310. Урманче Ф. Чура батыр: Татар халык ижатында Чура батыр образы / Ф. Урманче // Мирас. – 1995. – № 9. – Б. 98–109.

2311. Фаизова Ф. Фольклор [татар] и его собиратели / Ф. Фаизова // Музыкальное обозрение. – 1995. – № 1. – С. 176.

2312. Шаян кеше: Татар халык әкиятә / Т. Хаҗиәхмәт рәс. // Ялкын. – 1995. – № 2. – Тышл. 3 б.

1996

Книги

2313. Алтын кашык: такмаклар, санамышлар, уеннар / Рәс. Ф. Кадыйров; төз. Р. Ягъфәров. – Казан: Татар. кит. нәшр., 1996. – 111 б.

2314. Валиуллина Р. Песенная культура казахстанских татар: 17.00.02: автореф. дис. на соиск. учен. степ. канд. искусствоведения / Р. Валиуллина; АН Респ. Казахстан, Ин-т лит. и искусства. – Алматы, 1996. – 24 с.

2315. Кәпәчлә әтәч: такмаклар / төз. Р. Ягъфәров; рәс. Д. Жәләлетдинов. – Казан: Татар. кит. нәшр., 1996. – 17 б.: рәс. – (Кече яшьтәге балаларга).

2316. Моңнар кайтсын авылга: Авыллар һәм районнар тур. жырлар / төз.: Л. Батыр-Болгари, М. Кәшипов. – Казан: Татар. кит. нәшр., 1996. – 183 б.

2317. Падчерица: Татар. нар. сказка / Пер. Р. Ахунова; худож. А. Сайфутдинов. – Казань: Татар. кн. изд-во, 1996. – 13 с.

2318. Старинные татарские сказки / Предисл. М. Бибарисова; худож. А. Коновалов. – Саратов: Регион. Приволж. изд-во «Дет. кн.», 1996. – 256 с. – (Антикварная библиотечка: АБ).

2319. Татар мифлары: [Урта һәм өлкән яшьтәге мәкт. балаларына] / Г. Гыйльманов хикәяләвендә – Казан: Татар. кит. нәшр. – 1 кит.: Илләр, ышанулар, ырымнар, фаллар, им-томнар, сынамышлар, йолалар. – 1996. – 384 б. – Библиогр.: б. 375–378 (146 исем.).

2320. Татарские мифы: божества, поверья, заклинания, заговоры, приметы, обряды / Переск. Г. Гильманов. – Казань: Татар. кн. изд-во, 1996. – 383, [1]с. – Библиогр.: с. 375–378.

2321. Туган як моңнары [Видеоязма]: Концерт / Б-учы: Татарстан дәүләт халык музыка кораллары ансамбле. – Казан: Business Records, 1996. – 1 вк. (132 мин). – (Business Home Video).

2322. Халык моңнары – халыкка: Борынгы жырлар, мөнәҗәтләр / Төз. А. Туишева. – Казан: Дело, 1996. – 39 б.: нота.

Статьи

2323. Баязитова Ф. Аулак өй: бэйрәмнәребез, йолаларыбыз / Ф. Баязитова // Ялкын. – 1996. – № 1. – Б. 20.

2324. Баязитова Ф. Мендәрле кунак...: бэйрәмнәребез, йолаларыбыз / Ф. Баязитова // Ялкын. – 1996. – № 11. – 2б.

2325. Баязитова Ф. Сөлге сугам аклыкка / Ф. Баязитова // Ялкын. – 1996. – № 2. – Б. 12.

2326. Баязитова Ф. Хуш киләсең, Нәүруз! / Ф. Баязитова // Ялкын. – 1996. – № 3. – Тышл. 2 б.

2327. Баязитова Ф. Яңгыр, яу, яу!.. : бэйрәмнәребез, йолаларыбыз / Ф. Баязитова // Ялкын. – 1996. – № 6. – Б. 8–9.

2328. Зыятдинова С. Сагыш, моң агачы: Каенга багышланган жырлар / С. Зыятдинова // Татарстан. – 1996. – № 1. – Б. 91–92.

2329. Исхакова-Вамба Р. Мишәр татарларының халык жырлары / Р. Исхакова-Вамба // Казан утлары. – 1996. – № 4. – Б. 162–168.

2330. Нуриева И. М. Этномузыкальные параллели в системе народного календаря финно-угров и крещеных татар / И. М. Нуриева // Финно-угроведение. – Йошкар-Ола, 1996. – № 1. – С. 88–93. – Библиогр.: с. 92 (4 назв.).

2331. Сирматов И. Бер дәфтәр моң...: Халык жырлары тур. / И. Сирматов // Казан утлары. – 1996. – № 10. – Б. 180–186.

2332. Уеннар; Такмазалар; Йолалар / Эзерләде Р. Ягъфәров // Татарстан. – 1996. – № 1. – Б. 88–89.

2333. Филиппов А. Карендәшләрне бэйрәмгә чакырам: Керәшен бэйрәмнәре, горөф-гадәтләре һәм йолалары / А. Филиппов // Татарстан. – 1996. – № 7. – Б. 29–35; № 8. – Б. 54–59.

1997

Книги

2334. Gold Apples: tatar folk tales = Золотые яблочки: Татар нар. сказки. (Изуч. англ. яз.) / Сост. Т. Х. Нарбеков; худож. А. Б. Левчук. – Казань: Издательство ТАКО-Т, 1997. – 16 с.: рис.

2335. Баязитова Ф. С. Керәшеннәр. Тел үзенчәлекләре һәм йола ижаты / Ф. С. Баязитова; Татарстан ФА, Г. Ибраһимов исем. Тел, әдәбият һәм сәнгать ин-ты; ТР Мәд. министрлы-

гы татар дәүләт фольклор үзәге; [редкол.: М. З. Зәкиев, К. М. Хөснуллин (ж.р.)]. – Казан: Н. к., 1997. – 248 б.: фото. – Библигр.: б. 207–217. (335 исем.). – Куш.: б. 223–246.

2336. Идегей: Татар халык дастаны / [И. Надировның кереш сүзе б-н]. – Казан: Татар. кит. нәшр., 1997. – 255 б.

2337. Исхакова-Вамба Р. А. Татарское народное музыкальное творчество. (Традиционный фольклор) / Р. А. Исхакова-Вамба. – Казань: Татар. кн. изд-во, 1997. – 264 с.: нот. ил. – Библиогр.: с. 255–263.

2338. Рамазанова Д. Б. Туйлар, туйлар / Д. Б. Рамазанова; ТР Мәдәният министрлыгы татар дәүләт фольклор үзәге. – Казан: Н. к., 1997. – 103 б.

2339. Татар халык жырлары [Электронный ресурс] = Татарские народные песни = Tatar Folk Songs / Государственный ансамбль песни и танца ТАССР; Ансамбль народных инструментов; проект: Р. Валеева [и др.]. – [Казан]: Manufactured by MASHIEL Company, 1997. – 1 электрон. опт. диск (CD-ROM). – (Казанское притяжение).

2340. Татарские мифы / Сост. Г. Гильманов. – Казань: Татар. кн. изд-во, 1997. – 384 с.

Статьи

2341. Бабай, аю, һәм төлке: татар халык әкиятә / Текстны Л. Жамалетдинов эзерләде // Сабыйга. – 1997. – № 7–8. – Б. 11.

2342. Бакиров М. «Сак-Сок»лар саклаган серләр эзеннән / М. Бакиров // Мирас. – 1997. – № 1. – Б. 92–103.

2343. Канеев Б. Хранители и творцы народных жемчужин: [посвящается землякам из «Алты авыл» Пензен. обл. Мочалейск. волости Чембар. уезда] / Б. Канеев // Аргамак. – 1997. – № 4. – С. 179–188.

2344. Өч кыз: татар халык әкиятә / Т. Хажиехмәт рәс. // Ялкын. – 1997. – № 9. – Тышл. 3 б.

2345. Садыкова А. Жан авазы: Мөнәжәтләргә бер күзәтү / А. Садыкова // Казан утлары. – 1997. – № 10. – Б. 176–181.

2346. Себер татарлары халык авыз ижатыннан // Татар иле. – 1997. – Май (№ 17). – Б. 7.

2347. Татарские народные песни: Апипа; Свадебная; Подгорная // Загретдинов Р. А. Школа игры на кубызе: учеб.-метод. пособие / Р. А. Загретдинов; предисл. Т. Зиновьева. – Уфа: Белая река, 1997. – 276 с.

2348. Таһиров И. «Идегей» дастанына кем богау сала? / И. Таһиров // Мирас. – 1997. – № 7. – Б. 86–91.

2349. Урманче Ф. И. Традиции и судьба татарского народа / Ф. И. Урманче // Науч. Татарстан. – 1997. – № 3–4. – С. 61–66.

2350. Халиков Х. Табышмаklar / Х. Халиков // Мәгариф. – 1997. – № 5. – Б. 24.

2351. Шомбай: Татар халык әкиятә / Т. Хажихәмәт рәс. // Ялкын. – 1997. – № 7–8. – Б. 64–65.

1998

Книги

2352. Oguzname destani / кереш сүз авт. һәм текст. басмага әзерл. М. И. Әхмәтжанов. – İstanbul: Kaуа Basim A. S., 1998. – 109 s.

2353. Аминов А. М. Татарская и русская народная культура (традиции, обычаи, обряды, праздники, фольклор, народный календарь и другое): учеб. пособие для сред. общеобразов. школ, гимназий и лицеев / А. М. Аминов. – Казань, 1998. – 127 с. – Библиогр.: с. 123–125.

2354. Миңнуллин К. М. Шигърият һәм жыр / К. М. Миңнуллин. – Казан: Мәгариф, 1998. – 287 б.

2355. Татарлар хәзерге дөньяда: халыкара ф.-гамәли конф. материаллары / ТФА; ред. кол.: М. Хәсәнов һ. б. – Казан: Фән, 1998. – 800 б. – Текст на татар., рус., англ. (резюме) яз.

2356. Файзулаева М. П. Татарский музыкальный фольклор: учеб. пособие для студентов вузов культуры и искусств / М. П. Файзулаева; КГАКИ. – Казань: Карпол, 1998. – С. 26–27.

2357. Шарафутдинова Р. Сольфеджио: На материале татар. нар. песни / Р. Шарафутдинова. – Казань: КГАКИ, 1998. – 43с.

2358. Явгильдина З. М. Татарский детский фольклор как средство воспитания музыкально-эстетического интереса у детей младшего школьного возраста. 13. 00. 01: автореф. дис. на

соиск. учен. степ. канд. пед. наук / З. М. Явгильдина. – Казань, 1998. – 20 с.

Статьи

2359. Әхмәтъянов Р. Татар халкының рухи мәдәнияте: [Татар мифологиясендә борынгы сүзләрнең кулланылышы] / Р. Әхмәтъянов // Татарстан. – 1998. – № 1. – Б. 50–56.

2360. Бакиров М. Лирик жырлар: халык ижаты / М. Бакиров // Мирас. – 1998. – № 9. – Б. 74–82.

2361. Закирова И. Г. Идел буе болгарларының космогоник легендалары (Космогонические легенды волжских булгар) / И. Г. Закирова // Общественное развитие и гуманитарные науки. – Казань: Изд-во ТГГИ, 1998. – С. 110–115.

2362. Исламова А. «Жәмжәмә солтан» дастанының морфологик үзенчәлекләре / А. Исламова // Мәгариф. – 1998. – № 4. – Б. 26–27.

2363. Кәли А. Нәүрүз бәйрәме: [борынгы ата-бабаларыбыздан килгән зур йола] / А. Кәли // Мирас. – 1998. – № 3. – Б. 61–62.

2364. Садеков М. Плачи ханши Сююмбике / М. Садеков // Эхо веков. – 1998. – № 1–2. – С. 18–19.

2365. Татарский танец: Татар. нар. мелодия / Обработ. С. Шагиахметовой // Музыка в детском саду. – Уфа: Китап, 1998. – 444 с.

2366. Файзулаева М. П. Татарский музыкальный фольклор: учеб. пособие для студентов вузов культуры и искусств / М. П. Файзулаева. – Казань: Карпол, 1998. – 29 с. – Библиогр.: с. 26–27.

2367. Шәрәфиев Р. Халкыбыз көнкүреше әдип көндәлегендә / Р. Шәрәфиев // Татарстан. – 1998. – № 3. – Б. 3–8.

1999

Книги

2368. Байрамов Э. З. Талисман любви: татарские сказки / Э. З. Байрамов. – М.: Экслибрис-Пресс, 1999. – 207 с.: ил.

2369. Бакиров М. Шигърият дөнъясына сәяхәт: Фольклордан язма шигърьгә күчеш тарихыннан / М. Бакиров. – Казан: ТГЖН, 1999. – 240 б.

2370. Бикбулатов К. Танцы татар-мишарей / К. Бикбулатов; худож. Т. Газизова. – Казань, 1999. – 102 с.: нот. ил.

2371. Исәнбәт Н. Отканга мәкаль, тапкырга табышмак / Н. Исәнбәт. – Яр Чаллы: «Идел-йорт» нәшр., 1999. – 82 б.

2372. Камыр батыр: татар халык әкиятә / [Р. Газизов ред.; Рәс. Т. Хажиехмәтов]. – Казан: Раннур, 1999. – 19 б.: рәс.

2373. Камыр-батыр: татар. нар. сказка / Под ред. Р. Газизова. – Казань: Раннур, 1999. – 16 с.: цв. ил. – (Детская библиотека газеты «Юлдаш»).

2374. Кариева Л. А. Татарская мифология (в историко-сравнительном и типологическом аспекте: автореф. дис. на соиск. учен. степ. канд. филол. наук / Л. А. Кариева. – Казань: Б. и., 1999. – 34 с.

2375. Каримуллин А. Г. Татарский фольклор: Аннот. указ. литературы 1612–1981. Ч. 1. / А. Г. Каримуллин – Казань: Татаркнигоиздат, 1999. – 134 с.

2376. Керәшен жырулары. – Казан: Н. к., 1999. – 39б.

2377. Мәхмүтов Х. Канатлы сүз – хикмәтле сүз: (Ни өчен болай әйтәбез?) / Х. Мәхмүтов. – Казан: Мәгариф, 1999. – 175 б.

2378. Миңнуллин К. М. Жырларның шигъри табигате: Жыр поэзиясен өйрәнү өчен ярдәмлек / К. М. Миңнуллин. – Казан: Мастер-Лайн, 1999. – 107 б.

2379. Сак-Сок бәете / [Төз. Ш. К. Шәрифүллин]. – Казан: Татар. кит. нәшр., 1999. – 127 б.: нота. – Библиогр.: б. 126 (8 исем.).

2380. Сүз эчендә хикмәт бар: Татар халык ижаты / төз. З. М. Гыйниятова һ.б.; редкол.: И. К. Хәйруллин һ.б. – Казан: Мәгариф, 1999. – 287б. – Библиогр.: б. 284. – (Хәзинә).

2381. Татар балалар фольклоры / төз. Р. Ягъфәров. – Казан: Раннур, 1999. – 352 б. – («Юлдаш» китапханәсе).

2382. Татар мифлары: ияләр, ышанулар, фаллар, им-гомнар, сынамышлар / Г. Гыйльманов хикәяләвендә. – Казан: Татар. кит. нәшр., 1999. – Кит. 2. – 431 б. – Библиогр.: б. 417–421.

2383. Татар халкының йөз жыры: Р. Еникееваның фп. өчен гадиләштереп эшкәртүендә. – Казан: Еникеева нәшр., 1999. – 133 б.: нота. – Библиогр.: б. 128 (10 исем.).

2384. Татар халык әкиятләре / Төз.: Х. Ярми, Х. Гатина; [Р. Газизов ред.]. – Казан: Раннур, 1999. – 383 б. – («Юлдаш» газ. к-ханәсе).

2385. Татар халык әкиятләре = Tatar folk tales / [Редкол. Т. Миңнуллин һ.б.]. – Казан: Мәгариф, 1999. – 127 б.: рәс. – Ингл.

2386. Татар халык табышмаклары. – Яр Чаллы: «Идел-йорт» нәшр., 1999. – 51 б.

2387. Татарские сказки – детям / Сост. Х. Ярмухаметов. – Казань: Раннур, 1999. – 351с.

2388. Татарское народное творчество: В 14-ти т. / АН РТ, ИЯЛИ им. Г. Ибрагимова; под ред. Р. Р. Газизова; науч. ред. А. Х. Садекова. – Казань: Раннур, 1999. – (Б-ка газ. «Юлдаш»). Т. 1: Сказки о животных и волшебные сказки / сост., авт. вступ. ст. и коммент. Л. Ш. Замалетдинов; редкол.: Ф. И. Урманчеев [и др.]. – 1999. – 352 с. – Библиогр.: с. 335–346.

2389. Типология татарского фольклора / Академия наук Татарстана, Институт языка, литературы и искусства им. Г. Ибрагимова; сост. и отв. ред. И. Н. Надиров; ред. А. Х. Садекова, Ф. И. Урманчеев. – Казань: ИЯЛИ АН РТ, 1999. – 156 с.

2390. Урманче Ф. Народный эпос «Идегей» / Ф. Урманче; АН РТ, ИЯЛИ им. Г. Ибрагимова. – Казань: Фән, 1999. – 200 с. – Библиогр.: с. 189–199. (206 назв.).

Статьи

2391. Ахметова Ф. Еще о дастанах в татарском фольклоре / Ф. Ахметова // Идель. – 1999. – № 12. – С. 58–59.

2392. Ахметова Ф. Татарские народные дастаны / Ф. Ахметова // Идель. – 1999. – № 11. – С. 68 – 69.

2393. Гыйләжетдинов С. Борынгы риваятьләребезгә бер караш / С. Гыйләжетдинов // Казан утлары. – 1999. – № 5. – Б. 176–180.

2394. Закирова И. Г. Су кызы эзеннән (По следам Водяной) / И. Г. Закирова // Гыйльми язмалар. – Казань: Изд-во ТГГИ, 1999. – С. 69–78.

2395. Махмутов Х. Народные афоризмы / Х. Махмутов // Идель. – 1999. – № 8. – С. 58–61.

2396. Мәхмүтов Х. Гыйбарәләр тарихына сәяхәт: Халык иҗаты жәүһәрләре / Х. Мәхмүтов // Казан утлары. – 1999. – № 9. – Б. 182–187.

2397. Садекова А. Х. Татарские мунаджаты в типологическом освещении / А. Х. Садекова // Типология татарского фольклора / Академия наук Татарстана, ИЯЛИ им. Г. Ибрагимова; сост. и отв. ред. И. Н. Надиров; ред.: А. Х. Садекова, Ф. И. Урманчиев. – Казань: ИЯЛИ АН РТ, 1999. – С. 48–65.

2398. Саран и Юмарт: Татар. нар. сказка / пер. Г. Алимасовой // Дилдунат (Пегас). – 1999. – № 3–4. – С. 24–25. – Чуваш.

2399. Урманче Ф. Байты / Ф. Урманче // Идель. – 1999. – № 2. – С. 44–45.

2400. Урманче Ф. Борынгы миф һәм бүгенге шигырь: [Күренкле галимнең шул исем. ф. хезмәтенең 2 бүл.] / Ф. Урманче // Казан утлары. – 1999. – № 6. – Б. 134–147.

2401. Урманче Ф. Миф и мифология / Ф. Урманче; пер. А. Садековой // Идель. – 1999. – № 3. – С. 38–41.

2402. Урманче Ф. Нәүруз / Ф. Урманче // Татарстан. – 1999. – № 3. – Б. 38.

2403. Шарафутдинов Д. Сабантуй: [О татарском народном празднике] / Д. Шарафутдинов // Родина. – 1999. – № 10. – С. 102–107.

2000

Книги

2404. Ак бүре: татар халык әкиятә / балалар өчен эшк. К. Миңлебаев; рәс. Т. Хажиев. – Казан: Раннур, 2000. – 32 б. – («Юлдаш» газ. балалар китапханәсе).

2405. Ахметшина А. Р. Семантика татарских пословиц (в сравнении с русскими и французскими пословицами): 10.01.09: автореф. дис. на соиск. учен. степ. канд. филол. наук / А. Р. Ахметшина. – Казань, 2000. – 21 с.

2406. Аю хезмәте: татар халык әкиятләре / рәс. И. Нәфиев; ред. һ. төз. Р. Р. Газизов. – Казан: Раннур, 2000. – 18 б.

2407. Балаларга – әкиятләр / Төз. Х. Гатина; Р. Газизов ред.; рәс. Т. Хажиев. – Казан: Раннур, 2000. – 192 б.: рәс. – («Юлдаш» газ. балалар к-ханәсе).

2408. Бәетләр / төз. А. Х. Садыйкова, Р. Ф. Ягъфәров. – Казан: Иман, 2000. – 192 б.

2409. Белый волк: татарская народная сказка / пер.: Э. Нигматуллина; обраб. К. Минлебаева; худож. Т. Хазиахметов. – Казань: Раннур, 2000. – 32 с.: ил. – (Детская библиотека газеты «Юлдаш»).

2410. Гилязутдинов С. М. Татарские исторические предания и легенды и их художественные особенности: 10. 01. 09: Автореф. на соиск. учен. степ. канд. филол. наук / С. М. Гилязутдинов; АНТ, ИЯЛИ. – Казань, 2000. – 32 с.

2411. Закирова И. Г. Народное творчество болгарского периода, специальность 10.01.09: автореф. дис. на соиск. учен. степ. канд. филол. наук / И. Г. Закирова. – Казань, 2000. – 24 с.

2412. Ибрагимова Л. Х. Дастан «Чура батыр» в творчестве тюркских народов. Автореф. дис. на соиск. учен. степ. канд. филол. наук / Л. Х. Ибрагимова. – Казань, 2000.

2413. Инструментальная музыка оренбургских татар [Ноты] / Министерство культуры Республики Татарстан, Респ. науч.-метод. центр нар. творчества и культурно-просвет. работы, Гос. центр творч. фольклора; [запись и нотации Д. Н. Арслановой]. – Казань: Школа, 2000. – 19 с.: нот. ил.

2414. Иң матур сүз: Ата-аналар һ. балалар бакчасы тәрбиячеләре өчен хрестоматия / Төз. К. В. Закирова. – Казан: Мәгариф, 2000. – 336 б.

2415. Исхакова-Вамба Р. А. Татарские народные песни советского периода / Р. А. Исхакова-Вамба. – Казань: Новое Знание, 2000. – 127 с. – Библиогр.: с. 112–126.

2416. Йомгак таптым: Балалар фольклоры / Төз. Р. Ф. Ягъфәров; редкол.: К. М. Миңнулин һ. б.; рәс. Л. С. Золондинова. – Казан: Мәгариф, 2000. – 158 б. – (Энже чәчтем – энже җыям).

2417. Кети-кети мээкләр / [жав. В. Ягъкуб; мөх. Ә. Хәйдәржан; төз. Р. Сальмушев]. – Казан: Иман, 2000. – 40 б.: рәс. – («Гаилә» газ. китапханәсе).

2418. Маклыгин А. Л. Музыкальные культуры Среднего Поволжья. Становление профессионализма / А. Л. Маклыгин;

Министерство культуры РФ, Казан. гос. консерватория. – Казань: КГК, 2000. – 312 с. – Библиогр.: с. 278–300.

2419. Медвежья услуга: Татар. нар. сказки / [Под ред. Р. Р. Газизова; пер. Р. Кожевниковой и др.; худож. И. Нафиев]. – Казань: Раннур, 2000. – 19 с.: рис.

2420. Миңнуллин К. М. Басма сүз һәм татар жырлары / К. М. Миңнуллин. – Казан: Мәгариф, 2000. – 159 б.

2421. Мөнәжәтләр / төз.: А. Х. Садыкова, Г. Ф. Ягъфәров. – Казан: Иман, 2000. – 232 б.

2422. Проблемы языка, литературы и народного творчества: Сб. аспирант. работ / Академия наук Татарстана; Ин-т яз., лит. и искусства им. Г. Ибрагимова; отв. ред. А. Х. Алеева и др. – Казань: Фикер, 2000 – . – Вып. 1. – 2000. – 270, [3] с.

2423. Садекова А. Идеология ислама и татарское народное творчество / А. Садекова. – Казань: Иман, 2000. – 260 с. – Библиогр.: с. 256–260.

2424. Синәң исемен жырда: Татар халык жырлары / Төз. М. Кәшипов. – Казан: Еникеева нәшр., 2000. – 1 чыг. – 57 б.: нота.

2425. Соломторхан: татарская народная сказка / гл. ред. Р. Р. Газизова; худож. Т. Хазиахметов. – Казань: Раннур, 2000. – 18 с.: ил. – (Детская библиотека газеты «Юлдаш»).

2426. Тарих мең дә сигез йөздә: Бәетләр, мөнәжәтләр / төз. Ф. Урманче. – Казан: Мәгариф, 2000. – 158, [1]с. – («Энже чәчтем – энже жыям»). – Библиогр.: б. 155–156.

2427. Татар халык риваятьләре һәм легендалары / Төз. С. Гыйләжетдинов; Р. Газизов ред. – Казан: Раннур, 2000. – 320 б.: портр. – («Юлдаш» газ. к-ханәсе).

2428. Яхин Ф. Татар шигъриятендә дини мистика һәм мифология / Ф. Яхин; Татар. дәүләт гуманитар. ин-ты. – Казан: Татар. дәүләт гуманитар. ин-ты нәшр., 2000. – 267 б. – Библиогр.: б. 261–266.

2429. Яшәгән, ди, булган, ди: Әкиятләр / Төз. Л. Ш. Жамалетдин; редкол: К. М. Миңнуллин һ.б.; рәс. Л. С. Золондинова. – Казан: Мәгариф, 2000. –142 б. – («Энже чәчтем – энже жыям»).

Статьи

2430. Закирова И. Г. Әкияттән дастанга (От сказки к дастану) / И. Г. Закирова // Материалы итоговой науч.-практ. конф. за 1999 год. – Казань: Изд-во ТГГИ, 2000. – С. 60–62.

2431. Закирова И. Г. Болгар чоры бәетләре (Баиты болгарского периода) / И. Г. Закирова // Тел, әдәбият һәм халык иҗаты мәсьәләләре. – Казан: Фикер, 2000. – Б. 205–210.

2432. Ибраһимова Л. Халык иҗатында Чура батыр образы / Л. Ибраһимова // Идел. – 2000. – № 9. – Б. 56–57.

2433. Камалетдинова Г. Хәдисләр һәм татар халык мәкальләре / Г. Камалетдинова // Фән һ. тел. – 2000. – № 1. – Б. 31–32.

2434. Садекова А. Х. Халык иҗатында илаһият һәм кеше / А. Х. Садекова // Фәнни эзләнүләр юлында. – Казан: Фикер, 2000. – Б. 187–198.

2435. Садыков М. Татар риваятьләрендә елан образы / М. Садыков // Идел. – 2000. – № 6. – Б. 54–55.

2001

Книги

2436. Бәдигый Х. Сайланма хезмәтләр. Татар халык иҗаты әсәрләре / Х. Бәдигый; [кереш сүз авт., төз. Хәмит Ярми]; ред. Ф. С. Фәсиев; ТР ФА. Г. Ибраһимов исем. ТӘТИ. – Казан: Иман, 2001/1422. – 256 б. + [4] б. фоторәс. б-н.

2437. Биш батыр: Татар халык әкиятләре / Рәс. Р. Шәмсетдинов. – Казан: Татар. кит. нәшр., 2001. – 84 б.: рәс.

2438. Болгар, Казан төшми телләрдән: риваятьләр һәм легендалар / Төз. Х. Ш. Мәхмүтов; редкол.: К. М. Миңнуллин һ. б.; рәс. Л. С. Золондинова. – Казан: Мәгариф, 2001. – 112 б. – («Әнже чәчтем – әнже җыям» сер.).

2439. Заманалар узган – дастан туган: Дастаннар / төз. Ф. Урманче. – Казан: Мәгариф, 2001. – 175 б.

2440. Кемдә моң бар, кемдә хис бар: Татар халык җырлары / [Төз. К. М. Миңнуллин, Ф. И. Урманче]. – Казан: Мәгариф, 2001. – 182 б. – («Әнже чәчтем – әнже җыям» сер.).

2441. Маклыгин А. Л. Музыкальные культуры Среднего Поволжья. Становление профессионализма: 17.00.02: автореф.

дис. на соиск. учен. степ. д-ра искусствоведения / А. Л. Маклыгин; Москов. гос. консерватория им. П. И. Чайковского. – Москва, 2001. – 44 с. – Библиогр.: с. 44.

2442. Материалы науч.-практ. конф. на тему: «Этнические и конфессиональные традиции кряшен: история и современность». – Казань: Б. и., 2001. – 188 с. – В содерж. авт.: В. В. Никифоров, С. Крисп, А. А. Руденко, А. В. Столяров, Г. М. Макаров, А. Н. Шабалин, П. В. Ефимов, А. В. Журавский, В. П. Козлов, Е. В. Липаков и др.

2443. Миннулин К. М. Песня как искусство слова: 10.01.09: автореф. дис. на соиск. учен. степ. д-ра филол. наук / К. М. Миннуллин; ИЯЛИ им. Г. Ибрагимова. – Казань, 2001. – 70 с. – Библиогр.: с. 69–70 (14 назв.).

2444. Нурлат районының татар жырлары / Н. Жиганов исем. Казан дәүләт консерваториясе; төз. З. Н. Сәйдәшева. – Казан: Н. к., 2001. – 91 б.: нота.

2445. Риваятьләр һәм легендалар: Болгар, Казан төшми телләрдән. – Казан: Мәгариф, 2001. – 110 б. – («Энже чәчтем – энже жыям»). – 15 б.

2446. Садеков М. Р. Татарский фольклор периода Казанского ханства в русских исторических источниках: 10.01.09: автореф. дис. на соиск. учен. степ. канд. филол. наук / М. Р. Садеков; ИЯЛИ им. Г. Ибрагимова АН РТ. – Казань, 2001. – 20 с.

2447. Садекова А. Х. Идеология ислама и татарское народное творчество: 10. 01. 09: автореф. дис. на соиск. учен. степ. д-ра филол. наук / А. Х. Садекова. – Казань, 2001. – 78 с. – Библиогр.: с. 75–76.

2448. Татар эпосы: бәетләр / төз., кереш сүз авт. Ф. В. Әхмәтова-Урманче; Р. Газизов ред. – Казан: Раннур, 2001. – 511 б. – («Юлдаш» газ. китапханәсе). – Библиогр.: б. 506–508.

2449. Татарское народное творчество: В 14 т. / Акад. наук Татарстана, Ин-т яз., лит. и искусства им. Г. Ибрагимова. – Казань: Раннур, 1999 – Т. 2. Волшебные сказки / Редкол.: А. Х. Садекова (науч. ред.) и др.; сост., авт. вступ. ст. и коммент. Л. Ш. Замалетдинов. – 2001. – 398, [1] с.

2450. Уразманова Р. К. Обряды и праздники татар Поволжья и Урала: (годовой цикл XIX – нач. XX в.): Ист.-этногр. атлас татар. народа / Р. К. Уразманова; Акад. наук Респ. Татарстан, Ин-т истории. – Казань: Дом печати, 2001. – 197 с.: ил.

2451. Хөснуллин К. Мөнәжәтләр һәм бәетләр: Көйләп укуга нигезләнгән жанрлар / К. Хөснуллин. – Казан: Раннур, 2001. – 724 б.: портр. – Иск.: б. 700–715.

2452. Шарипов А. М. Зарождение и становление системы стихотворных жанров в древнетюркской и тюрко-татарской литературе (VIII–XIV вв.): [монография] / А. М. Шарипов; [науч. ред. Х. Ю. Миннегулов; худож. Н. Наккаш]. – Казань: Изд-во КГУ, 2001. – 361, [2] с. – Библиогр.: с. 335–352.

Статьи

2453. Гарифуллина К. «Ой ли, на горе, да на горе высокой...»: [Образ горы в устном творчестве татар. народа] / К. Гарифуллина // Идель. – 2001. – № 6. – С. 66–68.

2454. Гыйльметдинова Л. Р. Татар телендә им-томнарның, ырымнарның өйрәнелүе / Л. Р. Гыйльметдинова // Милли мәдәният. – 2001. – № 1. – Б. 18–19.

2455. Закирова И. Г. Космогоник миф һәм легендаларның телдә сакланган эзләре / И. Г. Закирова // Фольклор теле – шигърият теле. – Казан: Фикер, 2001. – Б. 67–69.

2456. Замалетдинов И. Образ змеи в народных приметах / И. Замалетдинов // Идель. – 2001. – № 5. – С. 76–78.

2457. Исәнбәт Н. Татар мифлары: халык ижаты / Н. Исәнбәт // Мирас. – 2001. – № 3. – Б. 17–28.

2458. Күренмәс чикмән: [Татар халык әкиятә] // Салават күпере. – 2001. – № 2–3. – . 1–8.

2459. Миңнуллин К. Жырларда лирик эндәшләр / К. Миңнуллин // Мәгариф. – 2001. – № 5. – Б. 12–13.

2460. Садекова А. Х. Мөнәжәтләрдә тел-сурәтләр чаралары / А. Х. Садекова // Фольклор теле – шигърият теле. – Казан: Фикер, 2001. – Б. 55–65.

2461. Саттаров Г. Татар кушаматлары / Г. Саттаров // Татар иле. – 2001. – Март (№ 11–13). – Б. 7.

2462. Хәбилова З. «Идегәй» дастанында ил тоту һәм тәрбия мәсьәләләре / З. Хәбилова // Казан утлары. – 2001. – № 4. – Б. 161–173.

2002

Книги

2463. Ай колакланса, ни була? Халык афоризмнары / Төз. Х. Ш. Мәхмүтов; редкол.: К. М. Миңнуллин һ.б.; рәс. Л. С. Золондинова. – Казан: Мәгариф, 2002. – («Энже чәчтем – энже жыям»). – Кит. 1. – 142 б.

2464. Антология песенного фольклора [Звукозапись]. Диск 2. Еврейская народная песня; Татарская народная песня; Цыганская народная песня; Русская народная колыбельная песня; Тувинская народная песня; Русская колхозная песня. – М.: РМГ Рекордз, 2002. – 1 электрон. опт. диск (mp3) (4 ч 19 мин), стерео.

2465. Әйтем – чәчәк, мәкаль – жиләк: Халык афоризмнары. 2 кит. / төз. Х. Ш. Мәхмүтов. – Казан: Мәгариф, 2002. – 191 б. – («Энже чәчтем – энже жыям»).

2466. Әкият сөйлим сезгә... : Әкиятләр / [Төз. Н. Нотфуллина; рәс.: Л. Золондинова, Н. Хажиев]. – Казан: Мәгариф, 2002. – 52 б.: рәс. – Татар., латин. – («Балачак дөньясы»).

2467. Әсирлектән кайткан әкиятләр: Татар халык әкиятләре / Төз. Л. Жамалетдин; рәс. Р. Шәмсетдинов. – Казан: Татар. кит. нәшр., 2002. – 343 б.

2468. Баязитова Ф. С. Урта Урал (Свердловск өлкәсе) татарлары: Рухи мирас: гаилә-көн күреш һ. йола терминологиясе, фольклор / Ф. С. Баязитова; Г. Ибраһимов исем. ТӘҺСИ ТФА; редкол.: М. З. Зәкиев, Ф. И. Урманчиев. – Казан: Фикер, 2002. – 416 б.

2469. Ибраһимова Л. Төрки халыклар ижатында «Чура батыр» дастаны / Л. Ибраһимова; ТФА, Г. Ибраһимов исем. ТӘҺСИ. – Казан: Фикер, 2002. – 190 б. – Куш.: б. 145–188.

2470. Кабыргалы-камчылы: Татар халык уеннары / Төз. Р. Ф. Ягъфәров; редкол.: К. М. Миннуллин һ.б. – Казан: Мәгариф, 2002. – 159б. – («Энже чәчтем – энже жыям»).

2471. Мәхмүтов Х. Борынгылар әйткән сүзләр (VIII–XVII йөз төрки-татар ядкярләрендә афоризмнары) / Х. Мәхмү-

тов; ТФА, Г. Ибраһимов исем. ТӘһСИ. – Казан: Фикер, 2002. – 255 б.: фото, портр. – Библиогр.: б. 212–238 (614 исем.).

2472. Мәхмүтов Х. Мәңгелек ядкяр / Х. Мәхмүтов. – Казан: Татар. кит. нәшр., 2002. – 128 б.

2473. Милли моңнар: Төрки-татар көйләре (С. Габәши язмалары буенча) / Төз., кереш сүз авт. Г. М. Макаров. – Казан: Мәгариф, 2002. – 208 б.

2474. Проблемы языка, литературы и народного творчества: Сб. аспирант. работ / Академия наук Татарстана; Ин-т яз., лит. и искусства им. Г. Ибрагимова; отв. ред. А. Х. Алеева и др. – Казань: Фикер, 2000 – . – Вып. 2. / Отв. ред. Д. Э. Нигматуллина и др. – 2002. – 299, [1] с.: ил. – Рус., татар.

2475. Сайдашева З. Н. Песенная культура татар Волго-Камья: эволюция жанрово-стилевых норм в контексте национальной истории / З. Н. Сайдашева; Мин-во культуры Российской Федерации, Казан. гос. консерватория им. С. Сайдашева. – Казань: Матбугат йорты, 2002. – 163, [2] с.: ноты.

2476. Сак-Сок: Татар халык бәете / Рәс. Т. Хажияхмәт; Р. Газизов ред. – Казан: Раннур, 2002. – 16 б.: рәс. – («Юлдаш» газ. балалар китапханәсе).

2477. Татарские и русские народные песни: метод. рекомендации для студентов / М-во образования РФ, КГПУ; в обраб. Л. П. Егоровой. – Казань, 2002. – 20 с.

2478. Тел, әдәбият һәм халык ижаты мәсьәләләре: (аспирант эшләре ж-гы). – Казан: Фикер, 2002. – 300 б. – Татар., рус.

2479. Урманче Ф. Борынгы миф һәм бүгенге шигырь: Татар. халык шагыйре Равил Фәйзуллин шигъриятенә бер караш / Ф. Урманче; ТР мәдәният министрлыгы, Татар дәүләт фольклор үзәге. – Казан: Школа, 2002. – 258 б.: портр. б-н.

2480. Урманче Ф. Лиро-эпос татар Среднего Поволжья: Основ. пробл. изуч. байтов / Ф. Урманче. – Казань: Татар. кн. изд-во, 2002. – 256 с. – Библиогр.: с. 240–255 (591 назв.).

2481. Урманче Ф. И. Татар халык ижаты: Югары уку йортлары һәм колледжлар өчен д-лек / Ф. И. Урманче. – Казань: Мәгариф, 2002. – 334, [1]с. – (Высшему образованию – татарский язык).

2482. Халык жырлары [Звукозапись] / Б-учылар: Х. Фәрхи, Р. Абдурахманов, Г. Хәйруллина һ. б. – Казан: Диалог-Мьюзик, 2002. – 1 кд.

Статьи

2483. Бакиров М. Тарихи жырлар / М. Бакиров // Мирас. – 2002. – № 12. – Б. 33–46.

2484. Бакиров М. Татар халык ижаты: прогр. / М. Бакиров // Мирас. – 2002. – № 6. – Б. 44–63.

2485. Баязитова Ф. Әмил бәйрәме, нәүрүз! / Ф. Баязитова // Сөембикә. – 2002. – № 3. – Б. 42.

2486. Биккулова В. Дивное одногососье в песне и узоре: [О татар. стар. песне] / В. Биккулова // Казань. – 2002. – № 11–12. – С. 167–168.

2487. Гаффарова Ф. Ф. Татар телендә жир эшкәртү белән бәйле мифологик төрки лексика / Ф. Ф. Гаффарова // Фәнни Татарстан. – 2002. – № 3–4. – Б. 137–144.

2488. Закирова И. Г. «Ак Күбек» дастаны: версияләр һәм вариантлар (Дастан «Ак Күбек»: версии и варианты) / И. Г. Закирова // Сборник материалов итоговых научных конф. молодых ученых и аспирантов Института истории им. Ш. Марджани АН РТ за 2001–2002 гг. – Казань: изд-во Института истории АН РТ, 2002 – С. 116–120.

2489. Закирова И. Г. Современный фольклор сибирских татар: образы и сюжеты / И. Г. Закирова // Тюркские народы. Материалы V-го Сибирского симпозиума «Культурное наследие народов Западной Сибири». – Тобольск-Омск: ОмГПУ, 2002. – С. 432–433.

2490. Ильина С. В. О проблеме компаративного исследования ритмики на материале татарских и чувашских народных песен / С. В. Ильина // Сб. науч. тр. докторантов, науч. сотрудников, аспирантов и студентов. – Чебоксары, 2002. – С. 179–184.

2491. Махмутов Х. Ш. «Пословица век не сломиться»: [Древ. пласты татар. афоризмов] / Х. Ш. Махмутов // Идель. – 2002. – № 12. – С. 56–59.

2492. Мөхәммәдова Р. «Җим чәчәк...» яки яшьләренң еллык йоласы / Р. Мөхәммәдова // Сөембикә. – 2002. – № 5. – Б. 10–11.

2493. Мунажаты: Читай Коран; Я люблю ислам; Не возгордись / Пер А. Садековой, С. Малышева // Идель. – 2002. – № 12. – С. 22–23.

2494. Рогачев В. И. Интегративные процессы и культурное взаимодействие финно-угорских и тюркских народов Среднего Поволжья (на примере свадебных песен и обрядов мордвы и татар) / В. И. Рогачев // Регионология. – 2002. – № 4. – С. 229–234.

2495. Ягъфэров Р. Татар халык уеннары / Р. Ягъфэров // Мэгариф. – 2002. – № 9. – Б. 51–52.

2003

Книги

2496. Баязитова Ф. С. Татар-мишэр рухи мирасы: Гаиләкөнкүреш, йола терминологиясе һәм фольклор / Ф. С. Баязитова; ТФА, Г. Ибраһимов исем. ТӘСИ. – Саранск: Татар газ., 2003. – 285 б. – Куш.: б. 277–280.

2497. Биктимирова А. Р. Лингвистическая и ономастическая поэтика татарских народных песен: автореф. дис. на соиск. учен. степ. канд. филол. наук: 10.02.02 / А. Р. Биктимирова; Казан. гос. ун-т. – Казань, 2003. – 30 с.

2498. Жамалиева Л. Ф. Фольклорда уртаклык мәсьәләләре: татар, башкорт, чуаш халык жырлары мисалында / Л. Ф. Жамалиева. – Казан: Алма-Лит, 2003. – 62 б. – Библиогр.: б. 58–62 (93 исем).

2499. Закирова И. Г. Болгар чоры халык иҗаты / И. Г. Закирова; ТР ФА Г. Ибраһимов исем. ТӘһСИ. – Казан: Фикер, 2003. – 144 б.

2500. Золотой сундук сказок: Татар. нар. сказки / сост. Л. Замалетдинов. – М.: Изд-во «Х. Г. С.», 2003. – 136 с.

2501. Золотой сундук сказок: Татарские народные сказки / сост. Л. Замалетдинов. – Переизд. – Казань: Изд-во Казан. гос. тех. ун-та, 2003. – 136 с.

2502. Исхакова-Вамба Р. Ә. Татар шәһәр халык жырлары [Ноталар] = Татарские городские народные песни / Р. Ә. Исхакова-Вамба; М-во культуры Республики Татарстан,

Гос. центр татар. фольклора. – Казан: Школа, 2003. – 247 б.: нот. ил. – Библиогр.: б. 19–20. – Алф. күрсәткече: б. 240–241.

2503. Касимова Д. Г. Семейная обрядность чепецких татар (середина XIX–XX в.) / Д. Г. Касимова; РАН, Урал. отделение, Удмурт. Ин-т истории, яз. и лит. – Ижевск: УИИЯЛ, 2003. – 300 с.: ил.

2504. Миңнуллин К. Нәр чорның үз жыры / К. Миңнуллин. – Казан. – Мәгариф, 2003. – 400 б.: табл. – Библиогр.: с. 379–394.

2505. Нәбиуллина Г. Ә. Татар халык мәкальләрендә кушма жөмлә синтаксисы: Н. Исәнбәтнең өч томлык «Татар халык мәкальләре» ж-гы буенча / Г. Ә. Нәбиуллина. – Казан: Школа, 2003. – 207 б. – Библиогр.: б. 188–202.

2506. Нигмедзянов М. Н. Татарская народная музыка: моногр. / М. Н. Нигмедзянов. – Казань: Магариф, 2003. – 255, [1] с. – Библиогр.: с. 210–215.

2507. Республиканские газеты о народном творчестве Республики Татарстан 2002 г. / М-во культуры РТ, Респ. Науч.-метод. центр нар. творчества и культ.-просвет. работы; сост.: Т. К. Соловьева. – Казань: Алма-Лит, 2003. – 366 с. – Рус., татар. – В содерж.: Ф. Мустакимов, М. Махмутова, Л. Суханова, Ч. Фархутдинова, С. Кашапова, Э. Ахмадуллина, Э. Фаттахов, Л. Фаршатова, А. Сафиуллин, А. Хасанова и др.

2508. Сайра, гармун, туктама [Звукозапись] / [катнашалар: Ринат Вәлиев, Ф. Хөрмәтова, Р. Курамшин, Рөстәм Вәлиев]. – Казан: Ядкәр, 2003. – 1 кд., стерео. – На татар. яз.

2509. Федорова Э. Н. Арабские и персидские заимствования в татарских народных пословицах (по трехтом. сб. Н. Исанбета «Татар халык мәкальләре»: 10.02.02: автореф. дис. на соиск. учен. степ. канд. филол. наук / Э. Н. Федорова; [науч. рук. Ф. С. Сафиуллина]. – Казан. гос. ун-т. – Казань, 2003. – 25 с. – Библиогр.: с. 24–25 (12 назв.).

2510. Яхин Ф. З. Урта гасырлар татар әдәбияты: татар шигъриятендә дини мистика һәм мифология / Ф. Яхин. – Казан: Раннур, 2003. – 416 с. – Библиогр.: б. 411–415. – («Юлдаш» газ. китапханәсе).

Статьи

2511. Арзы кызы турында әкият // Салават күпере. – 2003. – № 8–9. – Б. 16–19.

2512. Бакиров М. Мөнәжәтләр / М. Бакиров // Мирас. – 2003. – № 11. – Б. 59–77.

2513. Бакиров М. Ырымнар: [Тарихи нигезләре һәм жанр үзенчәлекләре] / М. Бакиров // Мирас. – 2003. – № 1. – Б. 24–32.

2514. Гыйләжәтдинов С. Татар дәүләт фольклор үзәге / С. Гыйләжәтдинов, Г. Ханнанова // Гасырлар авазы = Эхо веков. – 2003. – № 3–4. – Б. 246–249.

2515. Закирова И. Казанлыга сәяхәт: Себер татарлары фольклоры / И. Закирова // Казан утлары. – 2003. – № 12. – Б. 146–153.

2516. Ильина С. В. Жанровые системы в традиционном музыкально-поэтическом творчестве татар и чувашей / С. В. Ильина // Национальные традиции в культуре народов Поволжья. – Чебоксары, 2003. – С. 25–35.

2517. Мәхмүтов Х. Халык афоризмнарында магия һәм яшерен тел эзләре / Х. Мәхмүтов // Казан утлары. – 2003. – № 2. – Б. 159–164.

2518. Рамазанова Д. Имәле авылы жырлары турында / Д. Рамазанова // Казан утлары. – 2003. – № 9. – Б. 148–158.

2519. Садекова А. Х. Переводы татарского фольклора на русский язык / А. Х. Садекова // Теория перевода. Межкультурная коммуникация. Сопоставительная лингвистика. – М., 2003. – С. 268–270.

2520. Садекова А. Х. Татар мөнәжәтләрәндә һәм төрек илаһиларында уртақ мотивлар / А. Х. Садекова // Фәнни Татарстан. – 2003. – № 2. – Б. 86–89.

2004

Книги

2521. Гайнутдинова Г. Р. Историко-лингвистический анализ тюрко-татарского письменного памятника XIV века Джамал ад-Дина ат-Турки «Китабу булгат алмуштакфи лугат ат-турк ва-л-кифчак»: 10.02.02 / Г. Р. Гайнутдинова; Казан. гос. ун-т. – Казань, 2004. – 27 с. – Библиогр.: с. 27.

2522. Гильмутдинова Л. Р. Лексика заговоров и заклинаний в татарском языке: 10. 02. 02: автореф. дис. на соиск. учен. степ. канд. филол. наук / Л. Р. Гильмутдинова. – Казань, 2004. – 19 с.

2523. Гыйбрәтле хикәятләр: борынгы татар прозасы / Татарстан Республикасы Фәннәр академиясе; Г. Ибраһимов исем. ТӘһСИ; [төз., кереш сүз язучы, рәс. Н. Нәккаш-Исмәгыйль]. – Казан: Татар. кит. нәшр., 2004. – 173 б. – Иск.: б. 167–172. – Библиогр.: б. 173.

2524. Давлетшин Г. М. Очерки по истории духовной культуры предков татарского народа (истоки, становление и развитие) / Г. М. Давлетшин. – Казань: Татар. кн. изд-во, 2004. – 430 с. – Библиогр.: с. 358–375.

2525. Елан патшасы Шаһмара: татар әкиятләре. – Казань: Мәгариф, 2004. – 93, [3] б.

2526. Замалиева Л. Ф. Генетическая и типологическая общность в тематике и образной системе татарских, башкирских, чувашских народных песен. 10. 01. 09: автореф. дис. на соиск. учен. степ. канд. филол. наук / Л. Ф. Замалиева. – Казань: Б. и., 2004. – 26 с. – Библиогр.: с. 26.

2527. Инсани фәннәр: эзләнү һәм табышлар / ТР ФА, Г. Ибраһимов исем. ТӘһСИ; жав. мөх-р. Н. Ш. Хисамов. – Казан: Фикер, 2004. – 576 б.

2528. Йокы әкиятләре: татар халык әкиятләре. – Казан: Мәгариф, 2004. – 119 б.: рәс. – Татар., рус.

2529. Караоке [Звукозапись]: татар халык жырлары. № 2. – Казан: Ядкәр, 2004. – 1 кд., стерео.

2530. Караоке [Звукозапись]: татар халык көйләрәннән 20 жыр. № 1. – Казан: АКСУ, 2004. – 1 кд.

2531. Каюмова Э. Р. Татарская народно-песенная культура Нового времени: проблемы традиционного мышления и жанровой атрибуции: 17.00.02: автореф. дис. на соиск. учен. степ. канд. искусствоведения / Э. Р. Каюмова. – СПб.: [б. и.], 2004. – 24 с. – Библиогр.: с. 24.

2532. Куян күчтәнәче: Татар халык әкиятләре / төз. Л. Гыйззәтуллина. – Казан: Мәгариф, 2004. – 63 б.: рәс.

2533. Күнел ачкычы: Мәзәкләр / төз. Х. Ш. Мәхмүтов; редкол.: К. М. Миңнуллин һ.б.; рәссамы Л. С. Золондинова. – Казан: Мәгариф, 2004. – 159 б. – Библиогр.: 158 б. – («Энже чәчтем – энже жыям» сериясеннән).

2534. Мифы и легенды народов мира: Народы России: т. 9 / под ред. и с коммент. Б. Акимова; худож. И. Сайко. – М.: Мир книги: Литература, 2004. – 480 с.: ил. – (Мифы и легенды народов мира).

2535. Проблемы развития татарской нации (языковой, литературно-фольклорный и искусствоведческий аспекты / АН РТ, ИЯЛИ им. Г. Ибрагимова; Исполком Всемир. конгресса татар; [отв. ред. Н. Ш. Хисамов; ред.: М. Г. Арсланов, Р. З. Закиров, М. З. Закиров]. – Казань: Фэн, 2004. – 240 с.

2536. Татар фольклоры мәсьәләләре: күренекле галим-фольклорчы Хәмит Ярминенң 100 еллыгына багышлана / төз. И. Г. Закирова; редкол.: Х. Ш. Махмүтов и др. – Казан: Фикер, 2004. – 168 б.

2537. Татар халык жырлары [Электронный ресурс]. – Казан: БАРС-РЕКОРДС, [2004]–. Беренче бүлек. – [2004]. – 1 электрон. опт. диск (CD-ROM).

2538. Татар халык ижаты: хрест. / төз.: Ф. И. Урманче, К. М. Миңнуллин. – Казан: Мәгариф, 2004. – 479 б.

2539. Татар эпосы. Бәетләр / төз. Ф. В. Әхмәтова-Урманче. – Казан: Раннур, 2004. – 511 б.

2540. Татар эпосы: дастаннар / [төз., кереш сүз язучы Ф. В. Әхмәтова-Урманче]. – Казан : Раннур, 2004. – 640 б.: рәс., ноталар. – («Юлдаш» газ. китапханәсе).

2541. Фаттахова Н. Н. Народные приметы в русском и татарском языках: семантико-синтаксические отношения / Н. Н. Фаттахова; М-во образования РФ. – Казань: Школа, 2004. – 191 с. – Библиогр.: с. 168–189.

2542. Хәмит Я. Галим һәм шәхес: Мәкаләләр, истәлекләр, хатлар / Я. Хәмит; төз. Х. Ш. Мәхмүтов; редкол.: К. М. Миңнуллин һ.б. – Казан: Татар кит. нәшр., 2004. – 191 б., фот., портр. – Библиогр.: б. 179–188.

2543. Шәрипов И. Баянда уйнау өчен татар халык көйләре / И. Шәрипов. – Казан: Школа, 2004. – 68б.

2544. Явгильдина З. М. Использование фольклора в музыкальном образовании: учеб. пособие для студентов вузов / М-во образования и науки РФ; КГПУ. – Изд. 2-е, доп. – Казань: КГПУ, 2004. – 120 с.

2545. Ягъфэров Р. Халык ижатын ничек жыярга?: Методик кулланма / Р. Ягъфэров. – Казан: Иман, 2004/1425. – 34 б.

Статьи

2546. Базарова Г. Ськтау: халык ижаты үрнэклэре / Г. Базарова // Сөембикэ. – 2004. – № 3. – Б. 36–37.

2547. Баязитова Ф. С. Кемерово өлкэсе татарларының рухи мирасын өйрэнү юлында: Тел белеме / Ф. С. Баязитова // Фэнни Татарстан. – 2004. – № 1–2. – Б. 122–128.

2548. Гыйльметдинова Л. Р. Им-том һәм ырым лексикасының ясалышы / Л. Р. Гыйльметдинова // Милли мәдэният. – 2004. – № 5. – Б. 38–40.

2549. Гыйльметдинова Л. Р. Төркилэрдэ булган им-том, ырым текстларын жыю һәм өйрэнү / Л. Р. Гыйльметдинова // Милли мәдэният. – 2004. – № 5. – Б. 11–12.

2550. Давлетшин Г. М. Некоторые башкирские и узбекские фольклорные сюжеты о городе Болгаре и их историческая интерпретация / Г. М. Давлетшин // Учен. зап. / Татар. гос. гуманитар. ин-т. – 2004. – № 12. – С. 171–174.

2551. Закирова И. Г. Зэңгэр жефэккэйлэр, ай, сузаск / И. Г. Закирова // Татар фольклоры мәсьэлэлэре. Хэмит Ярминенң 100 еллыгына багышлана. – Казан: Фикер, 2004. – Б. 151–166.

2552. Закирова И. Г. Себер татарлары фольклоры: образлар һәм сюжетлар / И. Г. Закирова // Татар фольклоры мәсьэлэлэре. Хэмит Ярминенң 100 еллыгына багышлана. – Казан: Фикер, 2004. – Б. 68–78.

2553. Закирова И. Г. Төрки-татар дастаннарында сакланган горeref-гадэтлэр, йолалар һәм ышанулар / И. Г. Закирова // Сборник материалов итоговых конф. молодых ученых Института истории им. Ш. Марджани АН РТ за 2003–2004 гг. – Казань: изд-во Института истории АН РТ, 2004. – С. 129–131.

2554. Закирова И. Г. Төрки дастаннарда йола һәм ышанулар / И. Г. Закирова // Гуманитарные науки: поиски и достижения. – Казан: Фикер, 2004. – Б. 32–35.

2555. Садекова А. Х. Бөөк сэлэт иясе / А. Х. Садекова // Инсани фәннәр: эзләнү һәм табышлар. – Казан: Фикер, 2004. – Б. 461–466.

2556. Садекова А. Х. Татар һәм төрек фольклорында дини жанрлар / А. Х. Садекова // Инсани фәннәр: эзләнү һәм табышлар. – Казан: Фикер, 2004. – Б. 8–12.

2005

Книги

2557. Әхмәтжанов М. И. Мирасханә: фонд һәм коллекциләр күрсәткече / М. И. Әхмәтжанов; Татарстан Республикасы Фәннәр академиясе; Г. Ибраһимов исем. Тел, әдәбият һәм сәнгать институты; жав. мөх-ре З. Рәмиев. – Казан: Г. Ибраһимов исем. ТӘҺСИ, 2005. – 224 б.

2558. Башкурова-Садыкова А. Х. Ислам һәм татар халык ижаты / А. Х. Башкурова-Садыкова; ТР ФА. Г. Ибраһимов исем. ТӘҺСИ. – Казан, 2005. – 231 б.

2559. Исмагыйлева С. Халык авыз ижаты мәктәптә / С. Исмагыйлева; Алабуга дәүләт пед. ун-ты. – Алабуга, 2005. – 66 б.

2560. Их, гармуннар уйнар идем! [Ноталар] = Играю на гармонии / М-во культуры Республики Татарстан, Респ. науч.-метод. центр нар. тв-ва и культ.-просвет. работы; [авт.-сост., перелож., исп. ред. Р. Мухутдинов]. – Казан, 2005. – 190 б.: нот. ил.

2561. Каюмова Э. Р. Татарская народно-песенная культура нового времени. Проблемы традиционного мышления и жанровой атрибуции / Э. Р. Каюмова; АН РТ, Ин-т яз., лит. и искусства им. Г. Ибраһимова. – Казань: ИЯЛИ АН РТ, 2005. – 213, [1] с.: ноты. – Библиогр.: с. 158–171 и в подстроч. примеч.

2562. Мөгьтәсимова Г. Р. Татар халык мөкальләренең лексикасы (искергән сүзләр, диалектизмнар һәм рус-европа алынмалары) / Г. Р. Мөгьтәсимова. – Казан: КДУ, 2005. – 192 б. – Библиогр.: б. 169–186.

2563. Мөнәжәтләр / төз. А. Х. Садыкова. – Казан: Татар. кит. нәшр., 2005. – 64 б.

2564. Садекова А. Х. Ислам һәм татар халык ижаты / А. Х. Садекова. – Казан, 2005. – 231 с.

2565. Сборник аспирантских работ = Аспирант эшләре жьентыгы: проблемы языка, литературы и народного творчества / АН РТ, ИЯЛИ им. Г. Ибрагимова. – Казань: Алма-Лит, 2005. – Вып. 3 / отв. ред. З. З. Гиляев. – 175, [1] с. – Текст кн. на рус. и татар. яз.

2566. Сильный и умный: татар. нар. сказка / лит. обраб. А. С. Мирбадалевой; рис. Л. Бахристовой. – М.: Баласс, печ., 2005. – 15, [2] с.: цв. ил. – (Образовательная система «Школа 2100»).

2567. Татар халык жырлары [Ноталар]: Р. Еникееваның фортепиано өчен гадиләштереп эшкәртүендә / [муз. ред. Р. Еникеева]. – Төзәт. һ. тулып. 2 нче басма. – Казан: Еникеева нәшрияты, 2005. – 156, [1] б.

2568. Татар халык ижаты: фәнни эзләнүләр һәм фольклор үрнәкләре (фәнни конф. материаллары ж-гы)/ [төз. Л. П. Сотников; редкол. Ф. Х. Завгарова]. – Казан: Школа, 2005. – 1 нче кит. – 136 б. – Татарское народное творчество: науч. исслед. и фольклор. образцы.

2569. Татар халык ижаты: хрестоматия / төз.: Ф. И. Урманчев; К. М. Миңнуллин. – Казан: Мәгариф, 2005. – 479 б. – Татарское народное творчество: свод произведений.

2570. Татарские народные песни и произведения композиторов Татарстана [Ноты] / М-во культуры и мас. коммуникаций РФ, Казан. гос. консерватория им. Н. Г. Жиганова; обраб. для струн. квартета Л. Розенблюма. – Казань, 2005. – 103 с.

2571. Урманче Ф. И. Татар халык ижаты / Ф. И. Урманче; редкол.: Х. Ш. Мәхмүтов, К. М. Миңнуллин, Ш. Н. Асылгәрәев. – Казан: Мәгариф, 2005. – 383 б.

2572. Утлы еллар кайтавазы (1945–2005): Бөек Ватан сугышы чорында татар халык ижаты / мөхәрририят: И. Г. Гарханов (баш мөх.) [һ. б.]; Татарстан Республикасы мәдәният министрлыгы, Татар дәүләт фольклор үзәге. – Казан: Татар. кит. нәшр., 2005. – 198, [1] б.: нот.

2573. Фаттахова Н. Н. Принципы структурирования атрибутивных отношений в русских и татарских народных приметах / Н. Н. Фаттахова. – Казань: Школа, 2005. – 118с. – Библиогр.: с. 99–116.

Статьи

2574. Этэч белэн песи: татар халык әкиятә // Салават күпере. – 2005. – № 12. – Б. 2–3.

2575. Әхмәтжанов М. Халык мирасын тергезүче: (фольклорчы Х. Р. Рәхмәтуллин тур. мәкалә) / М. Әхмәтжанов // Мирас. – 2005. – № 9. – Б. 87–91.

2576. Баязитова Ф. Балам-багалмам: йолаларыбыз тур. / Ф. Баязитова // Сөембикә. – 2005. – № 3. – Б. 22–23.

2577. Баязитова Ф. Каз өмәсе: милли йолаларыбыз / Ф. Баязитова // Татар иле. – 2005. – Дек. (№ 49). – Б. 8.

2578. Жамалетдин Л. Себер кызы – милләтебез күрке: [ТФА Г. Ибраһимов исем.ТӘһСИ өлкән фәнни хезмәткәре, фольклорчы Ф. Әхмәтова-Урманче ижаты тур.] / Л. Жамалетдин // Мәйдан. – 2005. – № 9. – Б. 105–108.

2579. Закирова И. Г. Кукмара районында яшәүче татарларның уен һәм йола фольклоры / И. Г. Закирова // Татар халык ижаты. Фәнни эзләнүләр һәм фольклор үрнәкләре: фәнни конференцияләр материаллары жыйнагы. 1 кит. – Казан: РИЦ «Школа», 2005. – С. 93–98.

2580. Исламов Р. Еще об одном варианте дастана «Тахир и Зухра» / Р. Исламов // Гасырлар авазы = Эхо веков. – 2005. – № 2. – С. 193–198.

2581. Кем нәрсә ярата?: татар халык әкиятә // Салават күпере. – 2005. – № 12. – Б. 6–7.

2582. Урманче Ф. Татар мифологиясе: энцикл. сүзлек / Ф. Урманче // Идел. – 2005. – № 10. – Б. 74–75; № 11. – Б. 63.

2583. Урманче Ф. Халыкның үзе сөйләгән фажигасы: Казан ханлыгы чорындагы халык авыз ижаты / Ф. Урманче // Фәнни Татарстан. – 2005. – № 1–2. – Б. 81–89.

2584. Фәрхетдинова А. Р. Татар фольклорында Сусылу образы / А. Р. Фәрхетдинова // Фәнни Татарстан. – 2005. – № 3–4. – Б. 93–96.

2006

Книги

2585. Гатина Х. Х. Вақытында табылган якутлар: Әкиятләр, истәлекләр һәм хатлар / Х. Х. Гатина. – Казан: Татар. кит. нәшр., 2006. – 191 б.

2586. Давлетшина Л. Х. Мифологизм в татарской прозе конца XX – начала XXI в. / Л. Х. Давлетшина. – Казань: Школа, 2006. – 140 с.

2587. Идегәй: татар халык дастаны = Идегей: татарский народный эпос¹ / С. Липкин тәрж.; рәс. Б. Альменов. – Казан: Татар. кит. нәшр., 2006. – 535 б.: рәс.

2588. Идегәй: татар халык дастаны. – Казан: Н. к., 2006. – 72 б.: рәс.

2589. Исхакова-Вамба Р. А. Фольклор и композитор: На материале татарской музыки: очерки / Р. А. Исхакова-Вамба. – Казань: Школа, 2006. – 133с. – Библиогр.: с. 124–133.

2590. Казан дәүләт университеты. Фәнни язмалар: фәнни мәкаләләр жыйентыгы / Казан дәүләт ун-ты, Татар филологиясе һәм тарихы факультеты; фәнни ред. И. А. Гыйләжев; төз. Ә. Ш. Юсупова. – Казан: Казан дәүләт университеты, 2005–2006. – 254 б.

2591. Культура татар и башкир на Южном Урале: к 100-летию Челябинской библиотеки башкирской и татарской литературы им. Ш. Бабича и 450-летию добровольного вхождения Башкирии в состав России: материалы регион. науч.-практ. конф. / Челяб. гос. акад. культуры и искусств; Челяб. б-ка башк. и татар. лит. им. Ш. Бабича; Центр ист.-культ. наследия г. Челябинска. – Челябинск, 2006. – 241 с.

2592. Миннуллин К. М. Песенное творчество татарского народа / К. М. Миннуллин. – Казань: Магариф, 2006. – 120 с.: табл. – Библиогр.: с. 112–122.

2593. Садеков М. Р. ...Звучат лишь письма / М. Р. Садеков. – Казань: Дом печати, 2006. – 126 с.

2594. Татар музыка фольклоры үрнәкләре [ноталар]: Татарстан Республикасының Балтач районы татарлары мисалында /

---

¹ Есть электронная версия.

ТР Мәдәният министрлыгы, Татар фольклоры дәүләт үзәге; [төз. Д. Н. Арсланова]. – Казан: Школа, 2006. – 48 б.

2595. Урманче Ф. И. Каһарманнар йолдызлыгы: Тарихи-фольклористик очерклар / Ф. И. Урманче; төз.-мөх-р Х. Ш. Мәмүтов. – Казан: Дом печати, 2006. – 287 б.

2596. Фаттахова Н. Н. Русско-немецко-татарский словарь народных примет / Н. Н. Фаттахова, М. А. Кулькова. – Казань: Школа, 2006. – 352с.

2597. Фәиз С. Илмин тарихының сурәте һәм авыз ижаты / С. Фәиз. – Казан: ТФА, 2006. – 111 б.

2598. Халык жырлары [Видеоязма] / [башк.: Х. Фәрхи, Н. Нигъмәтуллин, У. Алиев һ. б.]. – Казан: Оскар-рекордс, 2006. – 1 электрон. опт. диск (DVD-ROM).

2599. Ханнанова-Галимжанова Э. Фазыл Туйкин: язучы, телче һәм фольклорчы / Э. Ханнанова-Галимжанова. – Казан: Н. к., 2006. – 156 б. – Библиогр.: б. 141–154 (255 исем.).

Статьи

2600. Абдуллин А. Ә. Халык жырларында яхшы теләк гыйбарәләренәң морфологик бирелеше / А. Ә. Абдуллин // Вестн. НГПИ. – 2006. – Чыг. 6. – Б. 78–82.

2601. Баязитова Ф. С. Нәүруз һәм әмәл бәйрәме йолаларының этнолингвистик үзенчәлекләре / Ф. С. Баязитова // Милли мәдәният. – 2006. – № 10. – Б. 4–6.

2602. Галимжанов А. Төркиләрдә туй йолалары / А. Галимжанов // Сөембикә. – 2006. – № 10. – Б. 18–19.

2603. Галиуллин Т. Дастан эзләреннән...: [фольклорчы Ф. Әхмәтова-Урманче тур.] / Т. Галиуллин, Ф. Йосыпов // Казан утлары. – 2006. – № 9. – Б. 136–141.

2604. Давлетшина Л. Х. Функциональный аспект образа Мудреца в фольклоре татарского народа / Л. Х. Давлетшина // Татарское народное творчество: сб. материалов науч. конф. Кн. 2. – Казань, 2006. – С. 84–90.

2605. Закирова И. Г. Төрки халыкларның «Кузы Көрпәч һәм Баян-Сылу» дастаны: мифопоэтик традицияләр / И. Г. Закирова // Тюркологик мәжмуга, III чыгарылыш. Төрки

халыкларның телләре һәм әдәбиятлары: тарихы һәм бүгенгесе. Бөтенрәсәй Тюркологик конференция материаллары. – Алабуга: Изд-во ЕГПУ, 2006. – Б. 227–232.

2606. Сабанчы карга: шаян такмаклар / төз. Р. Ягъфәров; рәссамы В. Булатов. – Казан: Татар. кит. нәшр., 2006. – 32 б.: рәс.

2607. Сафиуллина Р. Ф. Влияние традиций мусульманской восточной литературы и фольклора на творчество татарского поэта XIX в. Габдельджаббара Кандалий / Р. Ф. Сафиуллина // Восток в исторических судьбах народов России. Книга 2. – Уфа, 2006. – С. 122.

2608. Сафиуллина Р. Ф. Воздействие суфийской литературы на Средневековую татарскую поэзию (на примере творчества Г. Кандалий) / Р. Ф. Сафиуллина // Материалы Всерос. науч.-практ. конф. «Актуальные проблемы тюркологии». – Тюмень, 2006. – С. 188.

2609. Семенова М. Изучение и возрождение этнического фольклора кряшен на современном этапе / М. Семенова // Актуальное национально-культурное обозрение. – 2006. – № 1. – С. 17–21.

2610. Сөембикә бәете // Татар иле. – 2006. – Дек. (№ 52). – 7 б.

2611. Урманче Ф. Татар мифологиясе: энцикл. сүзл. / Ф. Урманче // Идел. – 2006. – № 1. – Б. 59; № 2 – Б. 69; № 3 – Б. 60.

2612. Урманче Ф. Татар мифологиясе: энцикл. сүзл. / Ф. Урманче // Идел. – 2006. – № 4. – Б. 78.; № 5 – Б. 53.

2613. Урманче Ф. Татар мифологиясе: энцикл. сүзл. // Идел. – 2006. – № 11. – Б. 69.; № 12. – Б. 72.

2614. Урманче Ф. Татар мифологиясе: энцикл. сүзл.: (журн. варианты) / Ф. Урманче // Идел. – 2006. – № 7. – Б. 74.

2615. Хөрмәтуллина Р. Аталар сүзе – акылның үзе: мәкаль һәм әйтемнәрнең Г. Афзал ижатында кулланылышы / Р. Хөрмәтуллина // Фән һ. тел. – 2006. – № 2. – Б. 33–38.

2616. Ягъфәров Р. Күк-кү, карга...: [халык ижатын балалар тәрбияләүдә куллану] / Р. Ягъфәров // Сөембикә. – 2006. – № 4. – Б. 30.

2617. Ягъфэров Р. Такмазалар / Р. Ягъфэров // Мэгариф. – 2006. – № 2. – Б. 46–47.

2618. Ягъфэров Р. Такмакка да оста / Р. Ягъфэров // Чаян. – 2006. – № 4. – Б. 9.

2007

Книги

2619. Вэлиуллина Ф. «Идегэй» дастанында милли мифологик һәм дини мотивлар/ Ф. Вэлиуллина. – Казан: Дом печати, 2007. – 178 б.

2620. Гөлчэчэк: татар халык әкиятэ / рэс. Н. Хажиэхмэтов. – Казан: Мэгариф, 2007. – 15 б.: рэс.

2621. Миңнуллин К. М. Сүз – халык хәтерэ / К. Миңнуллин. – Казан: Алма-Лит, 2007. – 175 б. – Библиогр.: б. 158–174.

2622. Песни астраханских татар / Федер. Агентство по культуре и кинематографии, Казан. гос. консерватория (акад.) им. Н. Г. Жиганова; сост. и нот. транскрипции Е. М. Смирновой, Н. Г. Гайнуллиной. – Казань: КГК, 2007. – 550 с.: нот. + 1 электрон. опт. диск. – (памятники татарского народного музыкально-поэтического творчества; вып. 1).

2623. Песни Татарской Каргалы / Федерал. агентство по культуре и кинематогр. (Роскультура); Казан. гос. консерватория (акад.) им. Н. Г. Жиганова. – Казань, 2007. – 344 с. – (Памятники татарского народного музыкально-поэтического творчества; вып. 2).

2624. Сайдашева З. Н. Татарская музыкальная этнография / З. Н. Сайдашева. – Казань: Татар. кн. изд-во, 2007. – 223 с.: нот. ил. – Указ.: с. 219–223.

2625. Сафиуллина Р. Ф. Традиции фольклора в творчестве Габдельджаббара Кандаый: дис. ... канд. филол. наук: 10.01.09/ Р. Ф. Сафиуллина. – Казань, 2007. – 167 с.

2626. Табышмаклар: алфавит өйрәнэбез / төз. Т. Шакирова. – Казан: Татар. кит. нэшр., 2007. – 47 б.: рэс. – Загадки.

2627. Татар халык әкиятләре = Татарские народные сказки = Tatar folk tales / төз. Т. Шакирова; кереш сүз һ. аннотацияләр авт. Р. Харис; рэс. Ф. Хэсьянова. – Казан: Татар. кит. нэшр., 2007. – 116 б.: рэс.

2628. Татар халык ижаты: Әкиятләр / төз.: Х. Ярми, Х. Гагина-Ярмөхәммәтова; кереш мәкалә авт. Ф. Урманче. – Казан: Хәтер, 2007. – 287 б. – Библиогр.: б. 282–285.

2629. Татар халык ижаты. Фәнни эзләнүләр һәм фольклор үрнәкләре : фәнни конференцияләр материаллары жьентыгы / Татарстан Республикасы Мәдәният министрлыгы, Татар фольклоры дәүләт үзәге; [төз. Л. Х. Дәүләтшина; редкол.: Ф. Х. Жәүһәрова (жав. ред.) һ. б.]. – Казан, 2005. – Өченче китап . – Казан: Алма-Лит, 2007. – 193 б.

2630. Тел, әдәбият һәм халык ижаты мәсьәләләре: яшь галимнәр һәм аспирантлар эшләре жьентыгы. Чыг. 4 нче / ТР ФА, Г. Ибраһимов исем. ТӘСИ; [ред. кол.: К. М. Миңнуллин һ. б.]. – Казан: ИЯЛИ АН РТ, 2007. – 248 б. – На татар. и рус. яз.

2631. Устами татарского народа: пословицы, поговорки, афоризмы, лит. миниатюры / редкол.: Т. Миннуллин и др.; сост. А. Мушинский, А. Сафиуллин. – Казань: Магариф, 2007. – 239 с.

2632. Ягафаров Р. Татарский детский фольклор / Р. Ягафаров; АН РТ; Ин-т яз., лит. и искусства им. Г. Ибрагимова. – Казань: ИЯЛИ АН РТ, 2007. – 172 с. – Библиогр.: с. 163–171.

2633. Яшь галимнәр һәм аспирантлар эшләре жьентыгы: тел, әд. һ. халык авыз ижаты мәсьәләләре / редкол. К. М. Миңнуллин һ. б. – Казан: Н. к., 2007. – 244 б. – Эчт. авт.: А. А. Абдуллин, О. Н. Бяtikова, Л. А. Гафурова, Р. З. Заббарова, Р. Р. Ибраһимова, Г. А. Исхакова, Р. Т. Камалова, И. Ф. Миргалимов, Г. Ф. Мөхәммәтова, Ф. М. Мөхәммәтшин һ.б.

Статьи

2634. Давлетшина Л. Х. Концепт дороги в контексте обряда у татар / Л. Х. Давлетшина // Проблемы филологии народов Поволжья: Межвузовский сб. ст.: Вып. 1. – Москва-Ярославль: Ремдер, 2007. – С. 168–173.

2635. Закирова И. Г. Борынгы дастанга яңача караш / И. Г. Закирова // Татар халык ижаты. Фәнни эзләнүләр һәм халык ижаты үрнәкләре. Фәнни конференция материаллары жьентыгы. 3 кит. – Казан: Алма-Лит, 2007. – Б. 71–78.

2636. Закирова И. Г. История любви в тюрко-татарском дастане / И. Г. Закирова // Современные проблемы филологии Урало-Поволжья: материалы межрегиональной науч.-практ. конф. – Чебоксары: Изд-во Чувашского ун-та, 2007. – С. 186–190.

2637. Закирова И. Г. Кузы Көрпәч һәм Баян-Сылу» дастанында мифологик мотивлар / И. Г. Закирова // Университетское образование в мире: современные инновационные подходы к его развитию: Междунар. науч.-практ. конф., посвящается 130-летию ГОУ ВПО «Татарский государственный гуманитарно-педагогический университет»: Тр. и материалы. – Казань: Алма-Лит, 2007. – С. 104–108.

2638. Зулъкарнаев С. Ш. Жанровое своеобразие татарских народных баитов / С. Ш. Зулъкарнаев // Ашмарин. чтения: материалы Всерос. науч. конф., 19–20 окт. 2006 г., Чебоксары / Чуваш. гос. ун-т им. И. Н. Ульянова. – Чебоксары: Изд-во ЧГУ, 2007. – С. 354–359.

2639. Исхакова Н. Р. Духовно-культурное возрождение страны через изучение народного творчества / Н. Р. Исхакова, Н. З. Сафиуллина // Вестн.НГПИ. – 2007. – Вып.8. – С.52–56.

2640. Садекова А. Х. Акмулла ижатында дини фольклор / А. Х. Садекова // Акмулла һәм хәзерге заман. – Казан, 2007. – Б. 146–154.

2641. Садекова А. Х. Иң әүвәл кирәк нәрсә – иман дигән / А. Х. Садекова // Фән һәм тел. – 2007. – № 1. – Б. 17–20.

2008

Книги

2642. Бакиров М. Х. Татар фольклоры / М. Х. Бакиров. – Казан: Мәгариф, 2008. – 359 б.

2643. Бакиров М. Шәхес. Галим. Остаз / М. Бакиров; [ред. Ә. М. Шәрипов]. – Казан: Сүз, 2008. – 77, [2] б. + [16] б. ил. – Библиогр.: б. 73–78.

2644. Закиров А. И. Русско-татарский словарь пословиц и поговорок «О языке и речи» / А. И. Закиров. – Казань: Школа, 2008. – 101 с.

2645. Камалиева Г. З. Календарно-обрядовая поэзия татарского народа: 10.01.09 / Г. З. Камалиева; ИЯЛИ им. Г. Ибрагимова АН РТ. – Казань, 2008. – 27 с. – Библиогр.: с. 26–27.

2646. Мәхмүтов Х. Ш. Гыйбарәләр тарихыннан сәхифәләр (этимологик эзләнүләр) / Х. Ш. Мәхмүтов; Татарстан Респ. Фәннәр акад., Г. Ибраһимов исем. Тел, әдәбият һәм сәнгать ин-ты; [ф. мөх-р К. М. Миңнуллин]. – Казан, 2008. – 464 б.: портр., фот.

2647. Наурызбаева Р. Н. Эвристическое обучение учащихся художественно-творческой деятельности средствами народного искусства / Р. Н. Наурызбаева. – Казань: Центр инновац. технологий, 2008. – 296 с. – Библиогр.: с. 283–293.

2648. Райхл К. Тюркский эпос: традиции, формы, поэтич. структура: пер. с англ. / К. Райхл; РАН, Отд-ние ист.-филол. наук. – М.: Вост. лит., 2008. – 383 с. – Библиогр.: с. 354–379. – (Исследования по фольклору и мифологии Востока).

2649. Старинные татарские сказки: для детей / пер. с татар. А. Каримовой; читают С. Шакуров и др.; рис. П. Банкова и др.; музыка А. Гайнуллина. – М.: Издательский дом Марджани, 2008. – 71, [3] с.: цв. ил.

2650. Татарское народное творчество: в 15 т. / [редкол.: К. М. Миннуллин и др.]. – Казань: Магариф, 2008. – Т. 1: Сказки о животных. Волшебные сказки / [сост., авт. вступ. ст. и коммент. Л. Ш. Замалетдинов; отв. ред. А. Х. Садекова]. – 455 с.

2651. Татарское народное творчество: в 15 т. / АН РТ, ИЯЛИ им. Г. Ибрагимова; редкол.: К. М. Миннуллин и др. – Казань: Магариф, 2008 – Т. 2. Волшебные сказки / сост., авт. вступ. ст. и коммент. Л. Ш. Замалетдинов; отв. ред. А. Х. Садекова. – 445 с.

2652. Тутый кош: татар халык әкиятләре / [төз. Х. Гатина; кереш сүз авт. Ф. Әхмәтова-Урманче]. – Казан: Татар. кит. нәшр., 2008. – 223 б.

2653. Түләк китабы [Электронный ресурс]: дастан / [төз. Р. Ф. Мәрданов]. – Электрон. текстовые дан. (1 файл: 10,0 Мб). – Казан: Милли китап, 2008. – 75 б. – (Татар археографиясе; 2 нче кит.).

2654. Урманче Ф. Татар мифологиясе: энцикл. сүзл.: 3 томда / Ф. Урманче; [редкол.: К. М. Миңнуллин һ.б.]. – Казан: Мәгариф, 2008. – Т. 1 (А – Г). – 303 б.: рәс.

2655. Хужа Бәдигый: тел галиме, фольклорчы. Педагог: фәнни мәкаләләр ж-гы / [төз. К. М. Миңнуллин, Х. Ш. Мәхмүтов; редкол.: К. М. Миңнуллин һ.б.]. – Казан: Н. к., 2008. – 192 б.: табл.

Статьи

2656. Бакиров М. «Идегэй» дастанына яңа караш / М. Бакиров // Казан утлары. – 2008. – № 8. – Б. 138–150.

2657. Давлетшина Л. Х. К проблеме изучения низшей мифологии / Л. Х. Давлетшина // VII Международный Симпозиум «Языковые контакты Поволжья»: Сб. ст. – Казань, 2008. – С. 148–154.

2658. Давлетшина Л. Х. Категория пространства в обряде переселения «йорт иясе» в новый дом / Л. Х. Давлетшина // Национальные культуры Урала. Вещь и пространство в культуре этноса: Материалы региональной науч.-практ. конф.: Сб. ст. / Свердловский областной дом фольклора. – Екатеринбург, 2008. – С. 15–21.

2659. Жамалетдинов Л. Төбәк фольклоры жыентыкларын эзерләү мәсьәләсе / Л. Жамалетдинов // Фән һәм тел. – 2008. – № 3. – Б. 24–27 б.

2660. Мингазова Л. И. Роль фольклора в формировании и развитии татарской детской литературы XX века / Л. И. Мингазова // Вестник ТГГПУ. – 2008. – № 1. – С. 15–18.

2661. Миннегалым С. Ана мөнәҗәтләре һәм тәрбия / С. Миннегалым // Мирас. – 2008. – № 7. – Б. 54–61.

2662. Ризванов Р. «Сак и Сок» – легенда или реальность? / Р. Ризванов // Идель. – 2008. – № 4. – С. 36–37.

2663. Садыкова Р. Обряды, связанные с рождением ребенка / Р. Садыкова, К. Сайфутдинов // Гасырлар авазы = Эхо веков. – 2008. – № 2. – С. 303–310.

2664. Садыкова Р. Свадебные обряды татар / Р. Садыкова // Гасырлар авазы = Эхо веков. – 2008. – № 1. – С. 306–314.

2665. Усманов А. Свадебный обрядово-музыкальный комплекс юртовских татар и ногайцев-карагашей / А. Усманова // Культ. жизнь Юга России. – 2008. – № 2.

2666. Хакимов Р. Ф. Исторические песни в татарском народном творчестве / Р. Ф. Хакимов // Вестн. Чуваш. ун-та. Гуманит. науки. – 2008. – № 4. – С. 322–324.

2667. Хөснуллина З. Болгар-татарларда ышану-йолаларга һәм традицияләргә бәйле исемнәрдән ясалган фамилияләр / З. Хөснуллина // Фән һәм тел. – 2008. – № 4. – Б. 22–25.

2668. Шарафутдинов Д. Сүнбелъ – праздник осеннего равноденствия / Д. Шарафутдинов // Гасырлар авазы = Эхо веков. – 2008. – № 2. – С. 299–302.

2009

Книги

2669. From lips of the tatar people: proverbs, sayings, aphorisms, literary miniatures / [compiler A. Mushinsky; translator A. Sakharov]. – Kazan: Magarif, 2009. – 235, [4] p.: il.

2670. Ай белән Кояш = Луна и Солнце: татар. народ. сказка; The Sun and the Moon: tatar folk tale; Le Soleil et la Lune: conte populaire tatar = татар халык әкиятә / төз. Л. Ә. Гыйззәтуллина; русч. һ. инглиз. Ф. Ситдыйкова, француз. Г. Вәлиева тәрж. – Казан: Мәгариф, 2009. – 43 б.: рәс. б-н. – На татар., рус., англ., фр. яз.

2671. Актуальные проблемы современной фольклористики: материалы Междунар. науч.-практ. конф. (Казань, 29 июня 2009 г.) / [сост. Л. Х. Мухаметзянова, И. Г. Закирова, Л. Ш. Замалетдинов; редкол.: К. М. Миннуллин и др.]. – Казань: Алма-Лит, 2009. – 336 с. – В содерж. авт.: Ф. И. Урманчеев, И. В. Кормушин, Т. М. Хаджиева, К. А. Бичелдей, Н. Ш. Хисамов, М. Х. Бакиров, Л. К. Байрамова, Л. Ш. Арсланов, А. Е. Захарова и др.

2672. Балалар фольклоры [Электронный ресурс] / төз., кереш сүз язучы Л. Минһажева. – Электрон. текстовые дан. (1 файл: 40,5 Мб). – Казан: Хәтер, 2009. – 479 б. – (Мәктәп китапханәсе; XLVII). Әд.: б. 474.

2673. Баязитова Ф. С. Халык традицияләре лексикасы: бирнә һәм киём-салымнар (этнолингвистик, культурологик, диалектологик концептлар / Ф. С. Баязитова; ТФА, Г. Ибраһимов исем. ТӘһСИ. – Казан: Алма-Лит, 2009. – 411 б.

2674. Белый волк [Электронный ресурс]: Татар. нар. сказка / пер. с татар. А. Каримовой; читает С. Шакуров. – Электрон. дан. – М.: Издательский дом Марджани, сор., 2009. – 1 электрон. опт. диск.(CD-ROM): зв., цв.

2675. Бражник Л. В. Сольфеджио на основе татарской мелодики [Ноты]: учеб.-метод. пособие / Л. В. Бражник; М-во культуры РФ; М-во культуры РТ, КГК им. Н. Г. Жиганова. – Казань: Изд-во КГК, 2009. – 160 с.

2676. Жәүһәрова Ф. Х. Фольклор практикасы / Ф. Х. Жәүһәрова, А. Д. Батталова. – Казан: Алма-Лит, 2009. – 130 б.: табл. – Библиогр.: б. 127–130.

2677. Закиров М. И. Концепт вода/су в русских и татарских народных приметах: автореф. дис. ... канд. филол. наук: 10. 02. 01; 10. 02. 02 / М. И. Закиров. – Казань, 2009. – 20 с.

2678. Имаева Г. З. Типологические сближения в восточнославянских и тюркоязычных сказках: монография / Г. З. Имаева; М-во образования и науки РФ; ИЯЛИ им. Г. Ибрагимова. – Казань: ИЯЛИ, 2009. – 215 с.

2679. Искусство и педагогика / М-тво образования и науки Российской Федерации, Татарский гос. гуманитар.-пед. ун-т. – Казань, 2009. – Вып. 5: Материалы V Междунар. науч.-практ. конф. «Искусство и педагогика: проблемы художественного и музыкального образования», [Казань, 24–25 ноября 2009 г.] / редкол.: Ф. Ш. Салитова (отв. ред.) [и др.]. – Казань, 2009. – 475 с.

2680. Милләт өчен алар көрәшәләр, дәверләргә ялгап дәверне: тел галиме, фольклорчы һәм педагог Хужа Бәдигыйнең ижади мирасын өйрәнүгә багышланган I Республикакүләм фәнни-тикшеренү укулары материаллары / ТР Мәгариф һәм фән м-гы; Мамадыш муниципаль р-ны башкарма ком., Мәгариф бүл. һ. б.; төз.: В. Н. Фәизов һ. б. – Казан: Школа, 2009. – 220 б.

2681. Минһажева Л. Татар балалар әдәбияты: гомуми белем бирү мәкт. урта һәм югары педагогик уку йортлары өчен уку

эсбабы / Л. Минһажева. – Тулыл. икенче басма. – Казан: Хәтер (ТаРИХ), 2009. – 383 б.

2682. Мухаметзянов И. М. Фольклор в поэме Кутба «Хосров и Ширин»: 10.01.02: автореф. дис. на соиск. учен. степ. канд. филол. наук / И. М. Мухаметзянов; ИЯЛИ им. Г. Ибрагимова АН РТ. – Казань, 2009. – 24 с.

2683. Мухаметзянов И. М. Фольклор в поэме Кутба «Хосров и Ширин»: монография / И. М. Мухаметзянов. – Казань: Дом печати, 2009. – 155 с. – Библиогр.: с. 143–153.

2684. Татар халык жырлары / төз. Г. Вәлиев. – Түбән Кама: Ихлас, 2009. – 108 б.

2685. Татар халык ижаты. Фәнни эзләнүләр һәм фольклор үрнәкләре: фәнни конференцияләр материаллары жыентыгы / Татарстан Республикасы Мәдәният министрлыгы, Татар фольклоры дәүләт үзәге; [төз. Л. Х. Дәүләтшина; редкол.: Ф. Х. Жәүһәрова (жав. ред.) һ. б.]. – Казан, 2005. – 4 кит. – Казан : Алма-Лит, 2009. – 212 б.

2686. Татарские сказки [Звукозапись]: аудиокнига / читает Александр Клюквин; продюсер Владимир Воробьев. – Москва: «Издательский дом Союз»: Издательство Покидышевъ и сыновья, 2009. – 1 электрон. опт. диск (CD mp3) (общее время звучания: 03:49:55). – (Здоровье школьника).

2687. Татарские тексты (на основе пластинок, находящихся в отделе звуков Прусской Государственной библиотеки) / издан, переведён, аннотирован Готхольдом Вайлем; [отв. ред. Ф. Х. Завгарова; под ред.: Л. Ш. Давлетшиной, Ю. Н. Исанбета, Р. Г. Мухамедовой; авт. предисл.: Ф. Х. Завгарова, Л. Ш. Давлетшина, И. Гилязов]. – Казань: Слово, [2009]. – 175 с. – На тит. л. место, имя и дата изд.: Берлин и Лейпциг: Walter de Gruyter & CO, 1930.

2688. Татарское народное творчество: в 15 т.: Т. 3: Бытовые сказки / АН Татарстана, ИЯЛИ им. Г. Ибрагимова. – Казань: Магариф, 2009. – 543 с. – Указ. топонимов: с. 513–516. – Указ. имен: с. 516–517. – Предм. указ.: с. 517–533.

2689. Устами татарского народа: пословицы, поговорки, афоризмы и худож. миниатюры: пер. с тат. / сост. А. Мушинский;

пер. с рус. А. Сахарова. – Казань: Магариф, 2009. – 235 с. – Англ.

2690. Ягъфәров Р. Уен-күнел бәйрәме: татар халкының уен фольклоры / Р. Ягъфәров. – Казан: Мәгариф, 2009. – 159 б. – Библиогр.: б. 148–158.

Статьи

2691. Арикеева З. М. Ритуальные перемещения из «своего» в «чужое» в обрядах жизненного цикла татар / З. М. Арикеева // Научный Татарстан. – 2009. – № 1. – С. 6–8.

2692. Бакиров М. Татар фольклоры / М. Бакиров // Мирас. – 2009. – № 7. – Б. 126–134; № 8. – Б. 105–126; № 9. – Б. 107–128.

2693. Баязитова Ф. Жирле сөйләшләрдә һәм халык традицияләрендә чәй этикеты лексикасы / Ф. Баязитова // Фән һәм тел. – 2009. – № 1. – Б. 18–21.

2694. Биккинин И. Д. Фольклор татар-мишарей Пензенского края / И. Д. Биккинин // Междунар. науч. конф. «Чувашский язык и современные проблемы алтаистики»: в 2ч. / Чуваш. гос. ин-т гуманитар. наук; [отв. ред. А. П. Хузангай; сост.: А. В. Кузнецов, А. А. Сосаева]. – Чебоксары: ЧГИГН, 2009. – Ч. 1. – С. 103–104.

2695. Давлетшина Л. Х. Г. Ф. Миллер о татарах / Л. Х. Давлетшина // Татарское народное творчество: Сб. материалов науч. конф. Кн. 5. – Казань, 2010. – С. 15–18.

2696. Давлетшина Л. Х. Мифологический персонаж: проблема сравнительной характеристики / Л. Х. Давлетшина // Актуальные проблемы современной фольклористики: материалы междунар. науч.-практ. конф. (Казань, 29 июня 2009 года) / ИЯЛИ им. Г. Ибрагимова АН РТ. – Казань: Алма-Лит, 2009. – С. 187–188.

2697. Давлетшина Л. Х. Трансформация мифоритуальных представлений в обрядовой жизни татар / Л. Х. Давлетшина // Научный Татарстан. – 2009. – № 1. – С. 37–41.

2698. Жәүһәрова Ф. Халыкның жаны – фольклорда: Татар дөүләт фольклор үзәге дир. Ф. Жәүһәрова б-н әңгәмә / Г. Хәмидуллина яз. ал. // Сөембикә. – 2009. – № 1. – Б. 28–30.

2699. Завгарова Ф. Х. Типология сюжетов почитания культового камня у татар Заказанья / Ф. Х. Завгарова // Научный Татарстан. – 2009. – № 1. – С. 42–45.

2700. Закирова И. Г. Алтын Урда чоры тарихи шәхесләренен эпик биографияләре / И. Г. Закирова // Актуальные проблемы современной фольклористики: материалы Междунар. науч.-практ. конф. (Казань, 29 июня 2009 г.). / ИЯЛИ им. Г. Ибрагимова АН РТ. – Казань: Алма-Лит, 2009. – С. 262–266.

2701. Закирова И. Г. Борынгы кот / кут сүзенен мәгънэләре турында (О значениях древнего слова кот / кут) / И. Г. Закирова // Актуальные проблемы современной фольклористики: материалы Междунар. науч.-практ. конф. (Казань, 29 июня 2009 г.). / ИЯЛИ им. Г. Ибрагимова АН РТ. – Казань: Алма-Лит, 2009. – С. 298–299.

2702. Закирова И. Г. Дастан «Ак Кубек» тюркских народов // Вестник Чувашского ун-та. – 2009. – № 4. – Чебоксары: Изд-во ЧГУ. – С. 296–301.

2703. Закирова И. Г. Мотив души в тюркском фольклоре / И. Г. Закирова // Международные Бодуэновские чтения (Казань, 25–28 сентября 2009 г.) Труды и материалы: в 2 т. – Казань: Казан. гос. ун-т, 2009. – Т. 2. – С. 249–251.

2704. Камалетдинова Р. Кемнәр димсез? Гайнэләр, кый...: [фольклорчы язучы, галим һ. жәмәгать эшлеклесе Р. Ягъфәров тур.] / Р. Камалетдинова // Сөембикә. – 2009. – № 4. – Б. 38–40.

2705. Махмутов Х. Ш. Древние пласты татарских паремий / Х. Ш. Махмутов // Научный Татарстан. – 2009. – № 4. – С. 88–92.

2706. Мәхмүтов Х. Сүз сөйләү – һөнәр ул: (халык ижатында тел әдәбе мәсьәләләре) / Х. Мәхмүтов // Хокук һәм хәят = Право и жизнь. – 2009. – № 2. – Б. 33.

2707. Миңнуллин К. Жырларда һәм әкиятләрдә эндәшү һәм мөрәжәгать итү сүзләре / К. Миңнуллин // Фән һәм тел. – 2009. – № 1. – Б. 59–64.

2708. Рашитова Н. М. Элементы фольклора в творчестве Г. Баширова / Н. М. Рашитова // Вестн. Чуваш. ун-та. Гуманит. науки. – 2009. – № 3. – С. 319–322.

2709. Садекова А. Х. О религиозных жанрах татарского фольклора / А. Х. Садекова // Научный Татарстан. – 2009. – № 4. – С. 119–121.

2710. Садыйкова А. Х. XVIII гасыр татар шигъриятендә дини-суфичыл мотивлар / А. Х. Садыйкова // Актуальные проблемы современной фольклористики: Материалы Междунар. научной практической конф. под ред. К.М. Миннуллина (Казань, 29 июня 2009 г.). – Казань. – 2009. – С. 61–63.

2711. Садыйкова А. Х. Мигъраж темасының мөнәжәтләрдә чагылышы / А. Х. Садыйкова // Актуальные проблемы современной фольклористики: материалы Международный науч.-практ. конф. (Казань, 29 июня 2009 г.). – Казань. – 2009. – С. 130–132.

2712. Сайфутдинова Г. Б. Детская обрядность татар середины XIX – начала XX веков / Г. Б. Сайфутдинова // Вестн. КГЭУ. – 2009. – № 3. – С. 66–69.

2713. Сәяхәтче кыз: татар халык әкиятә // Ялкын. – 2009. – № 3. – Тышл. 3 б.

2714. Урманче Ф. Татар мифологиясе: энцикл. сүзл.: 3 томда / Ф. Урманче; [редкол.: К. М. Миңнуллин һ.б.]. – Казан: Мәгариф, 2009. – Т. 2 (Д–С). – 343 б.: рәс.

2715. Урманчиев Ф. И. Прорицание Субра-жырау в дастане «Идегей» / Ф. И. Урманчиев // Научный Татарстан. – 2009. – № 4. – С. 144–149.

2716. Файзуллин В. Фольклористическая деятельность Джаудата Файзи / В. Файзуллин // Мәгариф. – 2009. – № 7. – С. 66–67.

2717. Шарафутдинов Д. Свадебная обрядность тюркских народов XIX в. / Д. Шарафутдинов // Гасырлар авазы = Эхо веков. – 2009. – № 1. – С. 300–309.

2718. Ямалтдинов И. И. Первый историограф татарской фольклористики / И. И. Ямалтдинов // Актуальные проблемы современной фольклористики: материалы Междунар. науч.-практ. конф. (Казань, 29 июня 2009 г.). – Казань, 2009. – С. 91–92.

2010

Книги

2719. Әбием әкиятләре [Электронный ресурс] = Бабушкины сказки: татарские народные сказки: татар халык әкиятләре: [аудиокнига на татарском языке]. – Казан: Татар федераль милли-мәдәни автономиясе, 2010. – 1 электрон. опт. диск (CD-ROM). – («Халкым мирасы» коллекциясе; 1 диск). – Загл. с этикетки диска. – На татар. яз.

2720. В слове есть мудрость: пословицы, поговорки, крылатые слова / ред.-сост. Т. Р. Шакирова. – Казань: Татар. кн. изд-во, 2010. – 79 с. – Татар.

2721. Вайль Г. Татарские тексты: на основе пластинок, находящихся в отд. звуков Прус. гос. б-ки / Г. Вайль; редкол.: Ф. Х. Завгарова и др. – Казань: Слово, 2010. – 176 с.

2722. Имаева Г. З. Народная сказка и ее литературные переложения (на восточнославянском и тюркоязычном материале): автореф. дис. ... д-ра филол. наук: 10. 01. 09 / Г. З. Имаева; Башкир. гос. пед. ун-т им. М. Акмуллы. – Казань, 2010. – 50 с.: ил. – Библиогр.: с. 47–50.

2723. Исәнбәт Н. Татар халык мәкальләре: мәкаль жыелмасы: 3 томда. / Н. Исәнбәт. – 2 басма. – Казан: Татар. кит. нәшр., 2010. – Т. 1. – 622 б.; Т. 2. – 748 б.; Т. 3. – 799 б.

2724. Кызлар жырлыи [Ноты]: сб. песен для женского вокального ансамбля: учеб.-метод. пособие / М-во культуры РФ, КазГУКИ; сост.: Л. П. Мингазова, Л. З. Бородовская. – Казань, 2010. – [Вып. 1]. – Культура, 2010. – 52 с. – На татар., рус. и англ. яз.

2725. Милли-мәдәни мирасыбыз: Актаныш / редкол.: К. М. Миңнуллин, М. Х. Вәлиев, Х. Ш. Мәхмүтов; төз. һәм фәнни мөх-р Э. И. Сафина. – Казан, 2010. – 415 б. – (Фәнни экспедицияләр хәзинәсенән; беренче кит.)

2726. Мөнәжәтләр / мөх-ре Ф. Хужахмәт; кереш сүз авт. А. Х. Садекова. – Казан: Милләт, 2010. – 511 б.

2727. Сәлам сезгә. Татар халык жырлары [Электронный ресурс] = Приветствуем вас. Татарские народные песни: аудио-

книга на татарском языке. – Казан: Татар федераль милли-мәдәни автономиясе, 2010. – 2 электрон. опт. диска. 1 нче диск. – 2010. – 1 электрон. опт. диск (CD-ROM). – («Халкым мирасы» коллекциясе; 9 диск).

2728. Татар халык ижаты. Фәнни эзләнүләр һәм фольклор үрнәкләре: фәнни конференцияләр материаллары жьентыгы / Татарстан Республикасы Мәдәният министрлыгы, Татар фольклоры дәүләт үзәге; [төз. Л. Х. Дәүләтшина; редкол.: Ф. Х. Жәүһәрова (жав. ред.) һ. б.]. – Казан, 2005. – Бишенче китап. – Казан: Алма-Лит, 2010. – 173, [1] б.

2729. Татарские народные сказки [электронный ресурс] / Читают Ч. Хаматова и др. – Электрон. Дан. – М.: Изд. дом Марджани, сор., 2010. – 1 электрон. опт. диск. (CD-ROM): зв.

2730. Татарские сказки: для чтения взрослым и детям / ил. А. Миннекаев. – М.: Марджани, 2010. – 130, [1]с.: цв.ил.

2731. Татарское народное творчество: в 15 т. / АН Татарстана, Ин-т яз., лит. и искусства им. Г. Ибрагимова; [редкол.: К. М. Миннуллин (рук.) и др.]. – Казань: Магариф, 2008. – Т. 3: Бытовые сказки: пер. с татар. / [сост., авт. вступ. ст. и коммент. Л. Ш. Замалетдинов; отв. ред. А. Х. Садекова]. – 2010. – 543 с. – Указ. (к 1, 2, 3 т. сказок): с. 513–538.

2732. Шаярып-көлеп кенә [Электронный ресурс] = Веселимся и играем: татарский фольклор для детей: татар балалар фольклоры: [аудиокнига на татарском языке]. – Казан: Татар федераль милли-мәдәни автономиясе, 2010. – 1 электрон. опт. диск (CD-ROM). – («Халкым мирасы» коллекциясе; 4 диск). – На татар. яз.

Статьи

2733. Ай белән Кояш: татар халык әкиятә // Күчтәнәч. – 2010. – № 3. – Б. 7–10.

2734. Альмеева Н. Татарский фольклор: традиционное интонирование на фоне смены музыкальных формаций / Н. Альмеева // Leitmotiv. – 2010. – № 3. – С. 37–44.

2735. Әтәч патша: татар халык әкиятә // Күчтәнәч. – 2010. – № 3. – 7–10 б.

2736. Брусько З. М. Мунаджаты как структурный компонент похоронного обряда у татар / З. М. Брусько // Научный Татарстан. – 2010. – № 3. – С. 192–195.

2737. Гусейнова А. Неземные и демонические существа в фольклоре тюркоязычных народов / А. Гусейнова // Вестн. КГУКИ. – 2010. – № 3. – С. 70–73.

2738. Давлетшина Л. Ш. Детский игровой фольклор сибирских татар 30–70-х гг. XX столетия / Л. Ш. Давлетшина // Научный Татарстан. – 2010. – № 2. – С. 101–103.

2739. Закирова И. Г. Космогонические мифы и легенды татарского народа / И. Г. Закирова // Вестник Чувашского ун-та. 2010. – № 4. – Чебоксары: Изд-во ЧГУ. – С. 249–256.

2740. Закирова И. Г. Күр углы» дастанының татар версиясе / И. Г. Закирова // Татарская культура в контексте европейской цивилизации: материалы Междунар. науч. конф. – Казань: Ихлас, 2010. – С. 371–372.

2741. Закирова И. Г. Мотив «написанной» судьбы в тюркском фольклоре / И. Г. Закирова // Вестник Адыгейского гос. ун-та. Серия «Филология и искусствоведение». – Майкоп: Изд-во АГУ, 2010. – Вып. 4 – С. 17–20.

2742. Закирова И. Г. Сравнительный анализ национальных версий дастана «Кузы-Курпяч» и «Баян-Сылу» / И. Г. Закирова // Вестник Татарского гос. гуманитарно-педагогического ун-та. – 2010. – № 2. – С. 148–151.

2743. Закирова И. Г. Тәрки һәм монгол халыклары фольклорында Чыңгыз ханның эпик биографиясе / И. Г. Закирова // Татар халык ижаты. Фәнни эзләнүләр һәм халык ижаты үрнәкләре. Фәнни конференция материаллары жьентыгы. 5 кит. – Казан: Алма-Лит, 2010. – Б. 79–83.

2744. Закирова И. Г. Фольклорда су ияләрә образлары / И. Г. Закирова // «Урал батыр» и духовное наследие народов мира: материалы Междунар. науч.-практ. конф., посвященной 100-летию записи эпоса «Урал-батыр». Ч. 1. – Уфа: ИИЯЛ УНЦ РАН, 2010. – С. 132–137.

2745. Закирова И. Г. Чыңгыз хан – тарихи шәхес һәм эпик герой / И. Г. Закирова // Творческие связи Казанской тюркской

лингвистической школы: материалы Междунар. науч.-практ. конф., посвященной 80-летию М. Закиева (Казань, 9 октября 2008 г.). – Казань, 2010. – С. 93–98.

2746. Миңнуллина Р. Ф. Фольклорда экологик культура юнәлешләре / Р. Ф. Миңнуллина, А. Х. Кәримова // Вестн. ЕГПУ. – 2010. – № 3. – 138–140 б.

2747. Мухаметзянова Л. Х. «Кур углы»: модель книжного дастана в творчестве татарского народа / Л. Х. Мухаметзянова // Вестник Челябинского гос. ун-та. – 2012. – № 36 (290). – С. 40–42.

2748. Мухаметзянова Л. Х. Книжные дастаны поволжских татар: проблема «границы» жанровых названий в народном творчестве / Л. Х. Мухаметзянова // Вестник Адыгейского гос. ун-та. Сер. 2: Филология и искусствоведение. – 2012. – № 1. – С. 42–46.

2749. Мухаметзянова Л. Х. Роль информанта – носителя эпической традиции в книжных дастанах татар Поволжья в популяризации национального эпоса / Л. Х. Мухаметзянова // Вестник Чувашского университета. – 2012. – № 2. – С. 337–340.

2750. Мухаметзянова Л. Х. Тюркский эпос: сравнительное изучение книжной версии дастана Поволжских татар «Чура батыр» / Л. Х. Мухаметзянова // Вестник ТГГПУ. – 2010. – № 2 (20). – С. 112, 165–168.

2751. Садыкова А. Х. Мәжит Гафури ижатында дини-мифологик мотивлар / А. Х. Садыкова // Мәжит Гафури: эдип һәм халык язмышы: Мәжит Гафуриның тууына 130 ел тулуга багышланган Бөтенроссия фәнни-гамәли конференциясе материаллары (28 октябрь 2010 ел). – Казан. – 2010. – С. 75–80.

2752. Садыкова А. Х. Әхмәт Ясәви ижатында эпик башлангычлар / А. Х. Садыкова // «Урал-батыр» и духовное наследие народов мира: материалы Междунар. науч.-практ. конф., посв. 100-летию записи эпоса «Урал батыр». (Уфа, 30 ноябрь 2010 г.) – Часть II. – Уфа. – 2010. – С. 45–50.

2753. «Сөлге сугам аклыкка»: кыз сорау йоласы // Сөембикә. – 2010. – № 7. – Б. 33.

2754. Ямалтдинов И. И. Фольклорные научные экспедиции, организованные ИЯЛИ (40–60-е годы XX в.) / И. И. Ямалтдинов // Вестник Чуваш. ун-та. Гуманит. науки. – 2010. – № 1. – С. 301–302.

2755. Ямалтдинов И. И. Из истории издания произведений татарского фольклора (середина XX века) / И. И. Ямалтдинов // Мир науки, культуры, образования (Международный научный журнал). Филология. Искусствоведение. – № 2. – Горно-Алтайск, 2010. – С. 178–180.

2756. Ямалтдинов И. И. Полевые исследования как форма обогащения татарской фольклористики / И. И. Ямалтдинов // Модернизация: государство, общество, экономика и культура: материалы междунар. науч. конф. (Казань, 26 марта 2010 г.). – М., 2010. – С. 317–320.

2757. Ямалтдинов И. И. Сугыш елларында чыныккан галим / И. И. Ямалтдинов // Фэн һәм тел. – 2010. – № 1. – Б. 53–54.

2758. Ямалтдинов И. И. Некоторые итоги полевых исследований духовного наследия татарского народа / И. И. Ямалтдинов // «Урал батыр» и духовное наследие народов мира»: материалы Междунар. науч. конф., посвященной 100-летию записи башкирского народного эпоса «Урал-батыр». – Ч. 2. – Уфа: ИИЯЛ УНЦ РАН, 2010. – С. 223–226.

2011

Книги

2759. XXI гасыр фәне: Филология һәм сэнгәт белеме мәсьәләләре = Наука XXI века: Проблемы филологии и искусствоведения: яшь галимнәр һәм аспирантларның төбәкара фәнни конференциясе материаллары... / ТР ФА, Г. Ибраһимов исем. ТӘҺСИ. – Казан. 5 нче чыгарылыш: [Казан, 18 май, 2011 ел] / төз.: Р. М. Хөснетдинов, И. Р. Шәрипов. – 2011. – 222 б.

2760. Баязитова Ф. С. Туй йолалары лексикасы (жирле сөйләш һәм фольклор текстлары ясылыгында) / Ф. С. Баязитова. – Казан: Паравитта, 2011. – 976 б. – Библиогр.: б. 908–932.

2761. Борынгы аваз [звукозапись] = Музыка из глубины веков = Music from ancient times / арт-директор Л. Батыр-

Булгари, звукореж. Р. Набиев; исп.: Л. Субханкулова; Н. Зайдуллина; соло флейты и курая Т. Хасенов; аранжировка Р. Набиев; авт. предислов. Л. Батыр-Булгари. – Казань: Творческая студия Л. Батыр-Булгари, 2011. – 1 электрон. опт. диск (CD-ROM).

2762. Гөлчәчәк: [татар халык әкиятә]. – Казан: Ихлас, 2011. – 26 б.: рәс. + 1 электрон. опт. диск (CD-ROM). – («Халкым әкиятләре» сер.; 2 нче китап).

2763. Жир Ана [Звукозапись] = Мать Земля: древние напевы, песни, мунаджаты; Motherland: Ballads, Song and Spirituals of Ancient Times: борынгы жырлар, мөнәжәтләр / автор проекта Л. Г. Субханкулова; муз. продюсер Л. Батыр-Булгари; звукорежиссер Р. Булгари. – Казан: Студия «АКСУ», 2011. – 1 электрон. опт. диск (CD-ROM). – (Туган жир авазы).

2764. Закирова И. Г. Эпическое творчество периода Золотой Орды: мифологические и исторические основы: моногр. / И. Г. Закирова; ИЯЛИ им. Г. Ибрагимова АН РТ. – Казань, 2011. – 268 с. – Библиогр.: с 248–266 (290 назв.).

2765. История, овеянная легендами: литературно-исторические памятники XVII–XIX веков / ред. С. Гилязутдинов. – Казань: Татар. кн. изд-во, 2011. – 328, [3] с.: ил. – Библиогр.: с. 329–330. – Татар.

2766. Камырмалай: әкият / [мөх-р Р. Газизов; рәссамы З. Хыйсамов]. – Казан: Раннур, 2011. – 8 б.: рәс.

2767. Макаров Г. М. Дәрвишләренң сөхбәтендә [Ноталар]: бәетләр һәм мөнәжәтләр / Г. М. Макаров. – Казан: Татар. кит. нәшр., 2011. – 159 б.

2768. Милли-мәдәни мирасыбыз: Апас / редкол.: К. М. Миңнуллин, Р. Н. Заһидуллина, М. Х. Вәлиев, Х. Ш. Мәхмүтов; төз. һәм фәнни мөх-р Э. И. Сафина. – Казан: ТӘһСИ, 2011. – 422 б. – (Фәнни экспедицияләр хәзинәсеннән; өченче кит.).

2769. Милли-мәдәни мирасыбыз: Түбән Новгород / редкол.: К. М. Миңнуллин, А. М. Ахунов, М. Х. Вәлиев, Д. В. Мөхетдинов; төз. һәм фәнни мөх-р Э. И. Сафина. – Казан; Түбән Новгород; М.: «Мәдинә» нәшрият йорты, 2011. – 400 б. – (Фәнни экспедицияләр хәзинәсеннән; икенче кит.).

2770. Музыкальный родник [Электронный ресурс] = Моңчишмәсе: переложения популярных татарских, русских народных мелодий и произведений зарубежных композиторов для курая Ре мажор / [соло на курае: Ринат Мухутдинов]. – Казань: Компания «АКСУ», 2011. – 1 электрон. опт. диск (CD-ROM).

2771. Песни волжских татар [Звукозапись] = Folk Songs of Volga Tatars: 2 CD. – Москва: ФГУП «Фирма Мелодия», 2011. – (Антология народной музыки. Душа народа = Anthology of folk music). Диск 1. – Электронные аудиоданные. – 2011. – 1 электрон. опт. диск (CD-ROM) (общее время звучания: 71:05) + 1 буклет (11 с.).

2772. Садыкова Р. К. Народные жемчужины / Р. К. Садыкова. – Ульяновск: Корпорация технологий продвижения, 2011. – 190, [1] с.: ил. – Татар.

2773. Татар халык ижаты. Фәнни эзләнүләр һәм фольклор үрнәкләре: фәнни конф. материаллары жьентыгы / Татарстан Республикасы Мәдәният министрлыгы, Татар фольклоры дәүләт үзәге; [төз. Л. Х. Дәүләтшина; редкол.: Ф. Х. Жәүһәрәва (жав. ред.) һ. б.]. – Казан, 2005–. 6 кит. – Казан: Ихлас, 2011. – 199 б. – Текст татар һ. рус телендә.

2774. Татарская фольклористика: исследования молодых / М-во культуры РТ; Республиканский центр развития традиционной культуры. – Казань: Ихлас, 2010–. Вып. 2 / [сост.: Ф. Х. Завгарова, Л. Ш. Давлетшина; редкол.: Р. Г. Мухамедова, М. Х. Бакиров]. – 2011. – 155 с. – Текст на татар. и рус. яз.

2775. Татарские народные сказки = Tatar folk tales / ред.-сост. Т. Р. Шакирова; худож. Ф. Хасьянова. – 2-е изд. – Казань: Татар кн. изд-во, 2011. – 115, [1] с.: цв. ил. – татар.

2776. Татарские пословицы, поговорки, выражения / ред.-сост. Ш. Л. Таналин. – Екатеринбург: Таналин Ш. Л., 2011. – 400 с. – (Татарское народное творчество). – Библиогр.: с. 398.

2777. Урманче Ф. Татар мифологиясе: энцикл. сүзл.: 3 томда / Ф. Урманче; [редкол.: К. М. Миңнуллин һ.б.]. – Казан: Мәгариф, 2011. – Т. 3 (С–Я). – 199 б.: рәс.

2778. Фахрутдинова А. Р. Дастан «Туляк и Сусылу»: тюрко-татарские варианты / А. Р. Фахрутдинова. – Казань, 2011. – 124 с.

2779. Шомбай: татар халык әкиятә. – Казан: Ихлас, 2011. – 26 б.: рәс. + 1 электрон. опт. диск (CD-ROM). – («Халкымның әкиятләре» сериясе: [мәктәпкәчә яшьтәге һәм кече яшьтәге мәктәп балаларына]; 1 нче китап).

Статьи

2780. Давлетшина Л. Х. К проблеме изучения низшей мифологии: мифологический персонаж / Л. Х. Давлетшина // Вестник Красноярского гос. пед. ун-та им. В. П. Астафьева. – 2011. – Т. 2, № 3. – С. 60–63.

2781. Давлетшина Л. Х. Миф в структуре литературного произведения / Л. Х. Давлетшина // Вестник Череповецкого гос. ун-та. – 2011. – № 4-2 (34). – С. 55–58.

2782. Давлетшина Л.Х. Мифологический персонаж: проблема сравнительной характеристики / Л. Х. Давлетшина // Сибирский филологический журнал. – 2011. – № 3. – С. 51–54.

2783. Давлетшина Л. Х. «Хызыр Ильяс» в традиционной культуре татар / Л. Х. Давлетшина // Вестник Башкирского университета. – 2011. – Т. 16, № 3. – С. 779–781.

2784. Жәүһәрәва Ф. Халыкның жаны – фольклорда / Ф. Жәүһәрәва // Түгәрәк уен. – 2011. – № 1. – Б. 4–10.

2785. Закирова И. Г. «Kur ugli» Destaninin Tatar Versiyasi / И. Г. Закирова // Yuzyilda Koroglu, Bolu Tarihi ve kulturu Sempozyumu bildirileri. Bolu, 2011. S. 754–757.

2786. Закирова И. Г. Зимә буе арымсак... Риваятьләрдә – халкыбыз тормышы / И. Г. Закирова // Милли-мәдәни мирасыбыз. Түбән Новгород. – Казан; Түбән Новгород; М.: «Мәдинә» нәшр. йорты, 2011. – Б. 149–160.

2787. Закирова И. Г. Репрезентация мотива души в тюркской эпической традиции / И. Г. Закирова // Вестник Чуваш. ун-та. – 2011. – № 1. – С. 275–279.

2788. Закирова И. Г. Сказание о Бачман хане / И. Г. Закирова // Вестник Чуваш. ун-та. – 2011. – № 1. – С. 279–283.

2789. Закирова И. Г. Төрки фольклорда жан белән бәйләшә торганлар / И. Г. Закирова // Духовная культура народов России: материалы заочной Всерос. науч. конф., посвященной к 75-летию Ф. А. Надршиной. – Уфа: Гилем, 2011.

2790. Закирова И. Г. Эпический фольклор периода Золотой Орды: мифологические и исторические основы / И. Г. Закирова. – Казань: ИЯЛИ им. Г. Ибрагимова АН РТ, 2011. – 268 с.

2791. Миңнуллин К. Кешелекне фольклор коткара: [ТР ФА-нең ТӘһСИ дир., проф. К. Миңнуллин б-н әңгәмә] / К. Миңнуллин; Р. Мөхәммәтова яз. ал. // Татарстан. – 2011. – № 9. – Б. 52–55.

2792. Мухаметзянова Л. Х. Дастан татарского народа о Лейле и Маджуне: отражение инд. творчества в фольклоре / Л. Х. Мухаметзянова // Чуваш. яз. и этнос в истории евраз. цивилизации: материалы Междунар. тюркол. конф., 16–18 сент. 2010 г. Чебоксары / Чуваш. гос. ин-т гуманитар. наук. – Чебоксары, 2011. – С. 220–222. – (Тюркское литературоведение).

2793. Мухаметзянова Л. Х. Книжный дастан в творчестве казанских татар / Л. Х. Мухаметзянова // Филология и культура. – 2011. – № 4 (26). – С. 247–249.

2794. Садыйкова А. Х. Габдулла Тукай иҗатында борынгы дини әдәбият традицияләре / А. Х. Садыйкова // Габдулла Тукай мирасы һәм Габдулла Тукайның тууына 125 ел тулуга багышланган фәнни-гамәли конф. материаллары (Казан, 25 апрель, 2011 ел). – Казан. – 2011. – Б. 40–41.

2795. Садыйкова А. Х. Утлы еллар җырчысы Шәехзаде Бабич / А. Х. Садыйкова // Материалы заочной Всерос. конф. «Духовная культура народов России», приуроченная к 75-летию д. ф. н. Ф. А. Надршиной. – Уфа: Гилем, 2011. – С. 206–212.

2796. Урманчиев Ф. И. Основные проблемы современной фольклористики / Ф. И. Урманчиев // Научный Татарстан. – 2011. – № 3. – С. 200–204.

2012

Книги

2797. Ак бүре: татар халык әкиятләре / төз.-мөх. Т. Шакирова; рәс. Д. Нәүрузова. – Казан: Татар. кит. нәшр., 2012. – 326, [1] б.

2798. Ахметова Л. А. Песенные традиции татар-кряшен в контексте музыкальной культуры и образования XXI века /

Л. А. Ахметова. – Казань: Казанский ун-т, 2012. – 188 с.: ил., ноты. – Библиогр.: с. 129–139.

2799. Бакиров М. Х. Татарский фольклор: монография / М. Х. Бакиров; М-во культуры РТ; Респ. центр развития традиц. культуры, Казан. (Приволж.) федер. ун-т. – Казань: Ихлас, 2012. – 399 с. – Библиогр.: с. 386–387.

2800. Баязитова Ф. С. Халык традицияләре лексикасы: бишек туе (йола һәм фольклор текстлары яссылыгында) / Ф. С. Баязитова; ТР ФА Г. Ибраһимов исем. ТӘһСИ. – Казан: Н. к., 2012. – 332 б.

2801. Белый змей: татар. нар. сказки в перелож. А. Каримовой / ил. Н. Демидовой. – М.: Изд. дом Марджани, сор.2012. – 79, [1] с.: цв. ил. + 1 электрон. опт. диск (CD-ROM). – (Сказки Великого шёлкового пути).

2802. Брусьюко З. М. Фольклор семейно-бытовой обрядности татар: автореф. дис. ... канд. филол. наук: 10. 01. 09 / З. М. Брусьюко; Ин-т языка, литературы и искусства им. Г. Ибрагимова АН РТ, Отдел народного творчества. – Казань, 2012. – 26 с. – Библиогр. в конце кн.

2803. Verwunschene Brüder Sak und Sok: eine tatarische Ballade aus dem Mittelalter / [Nachgedichtet: A. Taissina, A. Sigl; Illustrationen: A. Taissina; Gestaltung: A. Taissin]. – Eine Extra-Ausgabe für die 2. Arte Bingium. – [Weiler]: BertuganPress, 2012. – 30 S.: Ill.

2804. Камыр-батыр [Электронный ресурс]: татар. нар. сказки / Фонд Марджани. – Москва: Издательский дом Марджани, 2012. – 1 электрон. опт. диск (CD-ROM) (55:53 мин.). – (Сказки Великого шёлкового пути).

2805. Мәхмүтов Х. Изге китаплар кайтавазы: аятьләр һәм хәдисләр жирлегендә туган тәгъбирләр / Х. Мәхмүтов; Татарстан Республикасы Фәннәр академиясе, Г. Ибраһимов исем. Тел, әдәбият һәм сәнгать институты; фәнни мөх-р К. М. Миңнуллин. – Казан, 2012. – 223 б.: рәс. б-н. – Библиогр.: б. 205–214.¹

---

¹ Оцифровано Национальной библиотекой Республики Татарстан, электронную версию можно найти на сайте <http://kitap.tatar.ru>

2806. Милли-мәдәни мирасыбыз: Мари Эл татарлары. Бәрәңге = Национально-культурное наследие: Татары Мари Эл. Параньга / редкол.: К. М. Миннуллин, Ә. Г. Ибраев, М. Х. Вәлиев, Х. Ш. Мәхмүтов, И. Р. Шәрипов; төз. һәм фәнни мөх-р М. В. Вәлиева. – Казан: ТӘһСИ, 2012. – 376 б. – (Фәнни экспедицияләр хәзинәсеннән; дүртенче кит.).

2807. Мукатдесова Ч. Р. Концепт «труд» в татарском и немецком языках (на материале пословиц и поговорок): автореф. дис. на соиск. учен. степ. канд. филол. наук: 10. 02. 02, 10. 02. 20 / Ч. Р. Мукатдесова; Казанский (Приволжский) федеральный университет, Отделение переводоведения и межкультурной коммуникации, Кафедра теории перевода и речевой коммуникации. – Казань, 2012. – 26 с. – Библиогр.: с. 25–26.

2808. Нәбиуллина Г. Тәржемә практикасы: матур әдәбият һәм фольклор тәржемәләре: югары уку йортлары өчен укыту кулланмасы / Г. Ә. Нәбиуллина, Г. Р. Мөгьтәсимова; фәнни мөх. З. Н. Кириллова. – Казан: Ихлас, 2012. – 91 б. – Текст татар һәм рус тел. – Библиогр.: б. 74–90.

2809. Радлов В. В. Образцы народной литературы тюркских племен, живущих в Южной Сибири и Дзунгарской степи / В. В. Радлов. Ч. 4: Наречия барабинцев, тарских, тобольских и тюменских татар / сост. Ф. Ю. Юсупов. – Казань: Татар. кн. изд-во, 2012. – 519 с. – Библиогр.: с. 497–518 .

2810. Татар халкының борынгы ырым-арбаулары һәм төрле фалнамәләре / Татарстан Респ. Фәннәр академ. Г. Ибраһимов исем. Тел, әдәбият һәм сәнгать ин-ты; Язма һәм музыкаль мирас үзәге; [текстларны эзләп табып, аларны укучы, басмага әзерләүче, искәрмәләр-сүзлекчәләр бирүче, кереш мәкалә авт. М. Әхмәтҗанов]. – Казан: [Ин-т истории АН РТ], 2012. – 272 б. – (Татар археографиясе).

2811. Татар халык әкиятләре = Татарские народные сказки = Tatar folk stories: [татар, рус һәм инглиз телләрендә татар халык әкиятләре һәм мультфильмнар белән диск = татарские народные сказки и диск с мультфильмами на татар., рус. и англ. яз.] / [гл. ред. Т. Миннуллин; рәс.: Д. Глухова, А. Ромашова]. – 2-е изд., стереотип. – Казан: Татармультфильм, [2012]. – 39, [1] б.: төсле

рәс. б-н + 1 электрон. опт. диск (DVD-ROM). – (Тылсымлы сәхифәләр).

2812. Татар халык ижаты. Фәнни эзләнүләр һәм фольклор үрнәкләре: фәнни конференцияләр материаллары жьентыгы / Татарстан Республикасы Мәдәният министрлыгы, Татар фольклоры дәүләт үзәге; [төз. Л. Х. Дәүләтшина; редкол.: Ф. Х. Жәүһәрова (жав. ред.) һ. б.]. – Казан, 2005. – 7 кит. – Казан: Ихлас, 2012. – 139 б.

2813. Три голубя: татар. нар. сказки в перелож. А. Каримовой / ил. М. Садердиновой. – М.: Изд. дом Марджани, 2012. – 79, [2] с.: цв. ил. – (Сказки Великого шелкового пути).

2814. Умеров Д. И. Татарские этнические танцы: сб. этнических танцев и плясок татар Среднего и Нижнего Поволжья / Д. И. Умеров; М-во культуры РТ, Респ. центр развития традиц. культуры; [редкол.: Ф. Х. Завгарова, Л. Х. Давлетшина]. – Казань: Ихлас, 2012. – 160 с., [4] л. ил., цв. фот.: ил., ноты.

2815. Хакимов Р. Ф. Исторические песни в татарском фольклоре: автореф. дис. на соиск. учен. степ. канд. филол. наук: 10. 01. 09 / Р. Ф. Хакимов; Ин-т яз., лит. и искусства им. Г. Ибрагимова АН РТ. – Казань, 2012. – 25, [1] с.

2816. Ямалтдинов И. И. Татарская фольклористика 20–60-х гг. XX века (Собирание, публикация и научное изучение фольклора): автореф. дис. на соиск. учен. степ. канд. филол. наук: 10. 01. 09 / И. И. Ямалтдинов; Ин-т языка, литературы и искусства им. Г. Ибрагимова АН РТ, Отдел народного творчества. – Казань, 2012. – 29, [1] с.

2817. Яхин А. Г. Система татарского фольклора / А. Г. Яхин. – Наб. Челны: [Набережночелнинский ин-т соц.-пед. техн. и ресурсов], 2012. – 285 с.

Статьи

2818. Аитова Г. Кичке уен: татар халкының күркәм йоласы тур., уен үрнәкләре б-н / Г. Аитова // Түгәрәк уен. – 2012. – № 3. – Б. 66–67.

2819. Ахметова Л. А. Этнические песенные традиции: педагогический аспект / Л. А. Ахметова // Вестн. КГУКИ. – 2012. – № 4. – С. 34–40.

2820. Әхмәтжанов М. «Козгын фалы» һәм аның текстлары / М. Әхмәтжанов // Түгәрәк уен. – 2012. – № 4. – Б. 41–45 б.

2821. Әхмәтжанов М. Дастаннар табыла тора / М. Әхмәтжанов // Түгәрәк уен. – 2012. – № 4. – Б. 54.

2822. Габдрафикова Л. Р. Военная повседневность в татарских байтах / Л. Р. Габдрафикова, Р. Р. Салихов // Филология и культура. – 2012. – № 4 (30). – С. 305–308.

2823. Давлетшина Л. Х. Дом как форма освоения «чужого» пространства / Л. Х. Давлетшина // Известия Уральского федерального университета. Сер. 2: Гуманит. науки. – 2012. – № 1 (99). – С. 49–56.

2824. Давлетшина Л. Х. Мифологические персонажи, приносящие вред человеку в культурной традиции татар Заказанья / Л. Х. Давлетшина // Проблемы филологии народов Поволжья: сб. материалов Всерос. науч.-практ. конф. – М. – Ярославль: Ремдер, 2012. – С. 38–42.

2825. Давлетшина Л. Х. Мифологический персонаж: проблема сравнительной характеристики / Л. Х. Давлетшина // Фольклористика и культурная антропология сегодня: тез. Междунар. школы-конф. – М., 2012. – С. 123–127.

2826. Дәүләтшина Л. Хөзер канатын жилпесә...: татар халык авыз ижаты тур. / Л. Дәүләтшина // Ялкын. – 2012. – № 9. – Б. 18–19.

2827. Закирова И. Г. Г. Ибраһимов эсәрләрендә туй алды йолалары / И. Г. Закирова // Г. Ибраһимов мирасы һәм төрки дөнъя. Г. Ибраһимовның тууына 125 ел тулуга багышланган фәнни-гамәли конференция материаллары. – Казан, 2012. – Б. 10–106.

2828. Закирова И. Г. Дастан «Кузы-Курпач и Баян-Сылу»: мифопоэтические традиции / И. Г. Закирова // От конгресса к конгрессу: Материалы 2-го Всерос. конгресса фольклористов: сб. докл. Т. 4. – М.: Гос. респ. центр рус. фольклора, 2012. – С. 50–58.

2829. Закирова И. Г. Мифологема судьбы в фольклоре и литературе / И. Г. Закирова // Урал-Алтай: через века в будущее: Материалы Всерос. науч. симпозиума. Горно-Алтайск,

26–30 июня 2012 г. – Горно-Алтайск: Горно-Алтайская типография, 2012. – С. 133–136.

2830. Закирова И. Г. Образ книги в тюркском фольклоре / И. Г. Закирова // Тюркоязычная книга. Наследие веков: Материалы Междунар. науч.-практ. конф., посвященной истории тюркоязычной литературы. – Казань, 2012. – С. 296–300.

2831. Закирова И. Г. Фольклорда һәм телдә язмыш мифологемасы / И. Г. Закирова // Материалы Всерос. науч.-практ. конф. «Урал-Алтай: через века в будущее». – Уфа, 2012. – С. 281–283.

2832. Идрисова К. Р. Основные виды зачинов в татарских байтах / К. Р. Идрисова // Вестн. КГУКИ. – 2012. – № 3 (ч. II). – С. 53–56.

2833. Исламов Р. Ф. «Тахир и Зухра» как объект культурного наследия. Балкарская версия сюжета / Р. Ф. Исламов // Вестн. КГУКИ. – 2012. – № 2. – С. 27–32.

2834. Касимов Р. Народные зимние праздники чепецких татар / Р. Касимов // Идель. – 2012. – № 12. – С. 46–49.

2835. Кириллова З. Казан арты керәшәннәренәң табын жырлары / З. Кириллова // Чын мирас. – 2012. – № 4. – Б. 70–75.

2836. Мирхазова Н. Уен төбе хикмәтле: халык уеннары тур. / Н. Мирхазова // Түгәрәк уен. – 2012. – № 3. – Б. 74–76.

2837. Мөхәммәтжанова Л. Дастаны мирасыбыз чичәннәр ижатымы? / Л. Мөхәммәтжанова // Чын Мирас. – 2012. – № 5–6. Б. 168–174.

2838. Садыкова А. Х. Галимджан Ибрагимов о татарском фольклоре и фольклористике / А. Х. Садыкова // Наследие Г. Ибрагимова и тюркский мир: Материалы Междунар. науч.-практ. конф., посв. 125-летию со дня рождения Г. Ибрагимова (17 апр. 2012 г.) – Казан: ИЯЛИ. – 2012. – С. 39–41.

2839. Садыкова А. Х. Мәхмүт Болгари «Нәһжел-фәрадис» / А. Х. Садыкова // Мифология и эпос Урало-алтайских народов: Материалы Международного симпозиума. – Уфа, 2012. – Б. 304–305.

2840. Садыкова А. Х. Татар матбугачылыгы һәм Тукай / А. Х. Садыкова // Төрки телле китап – гасырлар хезинәсе: Материалы Междунар. науч.-практ. конф., посв. истории тюрко-

язычной книги (17–18 октября 2012 г.). – Казань. – 2012. – С. 284–287.

2841. Сайфуллина Ф. С. Народный свадебный обряд как литературный первоисточник в татарской прозе / Ф. С. Сайфуллина, Л. Ф. Замалиева // Филология и культура. – 2012. – № 3 (29). – С. 146–149.

2842. Сәйфуллина Ф. Ике бәет: уртак һәм аермалы яклар / Ф. Сәйфуллина // Чын Мирас. – 2012. – № 5–6. – Б. 136–144.

2843. Харитоновна Н. Единство в многообразии: в Самаре прошел V Всероссийский фестиваль татарского фольклора «Түгәрәк уен» / Н. Харитоновна // Самар татарлары (Самарские татары): ежеквартальный журнал о жизни Самарских татар. – 2012. – декабрь № 1 (1). – С. 60–63.

2844. Шарафутдинов Д. Р. Семейные и календарные обычаи и обряды татар / Д. Р. Шарафутдинов, Р. Б. Садыкова; Гл. арх. упр. при КМ РТ. – Казань, 2012. – 352 с.: фото. – (Прил. к журн. «Гасырлар авазы – Эхо веков»).

2845. Ямалтдинов И. И. Весомый вклад в фольклористику (60-е гг. XX века) / И. И. Ямалтдинов // Научный Татарстан. – 2012. – № 1. – С. 136–139.

2013

Книги

2846. Бакиров М. Татарский фольклор / М. Бакиров. – Казань: Ихлас, 2013. – 400 с.

2847. Брусько З. М. В круге жизни (фольклор семейно-бытовой обрядности татар Заказанья) / З. М. Брусько, Ф. Х. Завгарова; Респ. центр развития традиционной культуры. – Казань: Ихлас, 2013. – 224 с.: фото. – Библиогр.: с. 157–171 (225 назв.).

2848. Галимзянов А. И. Игры и праздники тюркских народов: сабантуй и джиен: народные игры, состязания и развлечения / А. И. Галимзянов. – Казань: Бриг, 2013. – 32 с.: ил.

2849. ХХI гасыр фәне: Филология һәм сәнгать белеме мәсьәләләре = Наука ХХI века: Проблемы филологии и искусствоведения: яшь галимнәр һәм аспирантларның төбәкара фәнни кон-

ференциясе материаллары: 7 нче чыгарылыш / ТР ФА, Г. Ибраһимов исем. ТӘҺСИ; [жав. мөх. Б. Ю. Хәйретдинов]. – Казан, 2013. – 299, [1] б.

2850. Идрисова К. Р. Поэтика татарских баитов: автореф. дис. ... канд. филол. наук: 10. 01. 09 / К. Р. Идрисова; ИЯЛИ им. Г. Ибрагимова АН РТ. – Казань, 2013. – 25, [1] с.

2851. Инсани фәннәр: эзләнү һәм табышлар: йомгаклау конференциясе материаллары / ТР ФА Г. Ибраһимов исем. ТӘҺСИ; ред. К. М. Миңнуллин һ. б.; төз.: Ә. К. Булатова, Л. Г. Вәлиева. – Казан, 2013. – 390, [1] б. – Текст тат., рус.

2852. Корусенко М. А. Мифология сибирских татар в символах образов и вещей = Mythology of Siberian Tatars in symbols and images of things: опыт прочтения / М. А. Корусенко, Ю. И. Ожередов, А. А. Ярзуткина; координатор проекта и отв. ред. Ю. И. Ожередов; РАН, Сиб. отд-ние, Ин-т археологии и этнографии, Омский фил.[и др.]. – СПб.: Петербургское востоковедение, 2013. – 261 с. – (Труды Музея археологии и этнографии Сибири Томского государственного университета; т. 5). – Библиогр.: с. 226–258.

2853. Милли-мәдәни мирасыбыз: Удмуртия татарлары = Национально-культурное наследие: Татары Удмуртии / редкол.: К. М. Миңнуллин, И. И. Шәрипов, М. Х. Вәлиев, М. И. Әхмәтжанов, И. И. Ямалтдинов; төз. һәм фәнни мөх-р М. В. Вәлиева. – Казан: ТӘҺСИ, 2013. – 384 б. (Фәнни экспедицияләр хәзинәсеннән; 5 кит.).

2854. Самоцветы «Түгәрәк уен» = «Түгәрәк уен жәүһәрләре»: [буклет] / М-во культуры РТ; Республиканский центр развития традиционной культуры; [сост.: Л. Давлетшина; рук. проекта Ф. Х. Завгарова]. – Казань: Ихлас, 2013. – 51, [1] с.

2855. Сәйфулина Ф. С. Татар халык авыз ижаты / Ф. С. Сәйфулина, Л. Ф. Жамалиева; Министерство образования и науки Российской Федерации; ФГБОУ ВПО «Казанский (Приволжский) федеральный университет». – Казань: Отечество, 2013. – 225 б.

2856. Сказки казанских татар и другие образцы книжной и устной литературы. 1898 – 1924: сб. произведений. – Репринт.

изд. – Казань: Изд-во Сергея Бузукина, 2013. – 432 с. – (Сер.: «Из коллекции казанских библиофилов»).

2857. Татар халык ижаты: фәнни эзләнүләр һәм фольклор үрнәкләре: фәнни конф. материаллары ж-гы / төз. Л. Х. Дәүләтшина. – Казан: Ихлас, 2013. – 8 нче кит. – 192 б. – Эчт. авт.: М. Х. Бакиров, Т. Н. Галиуллин, Л. Х. Мөхәмәтжанова, М. И. Ибраһимов, Ф. Х. Жәүһәрова, Ф. Ю. Юсупов, Л. Ш. Дәүләтшина, З. М. Брусько, Л. Х. Дәүләтшина, И. И. Хөснуллина һ. б.

2858. Татарская фольклористика. Исследования молодых / сост. Л. Х. Давлетшина. – Казань: Ихлас, 2013. – Вып. 4. – 164 с.

2859. Татарские народные песни [Ноты]: из коллекции фольклориста Алсу Еникеевой / М-во культуры РФ, КазГУКИ, Факультет худож. культуры и дизайна, Каф. этнохудож. творчества и татар. муз. фольклора. – Казань: [КазГУКИ], 2013. – Вып. 1 / сост.: А. Р. Еникеева, Л. З. Бородавская. – 2013. – 56 с.: нот. – Тексты песен на татар. яз.

2860. Татарское народное творчество: в 15 т. / АН РТ, ИЯЛИ им. Г. Ибрагимов; редкол.: К. М. Миннуллин (рук.) и др. – Казань, 2008– . – Т. 4. Загадки = Табышмаklar / сост., авт. вступ. ст. и коммент. Х. Ш. Махмутов; пер. А. Х. Садековой. – Татар. кн. изд-во, 2013. – 366 с.: ил.

2861. «Түгәрәк уен» жәүһәрләре [Электрон ресурс] / ТР Мәдәният министрлыгы; [проект авторы Ф. Х. Жәүһәрова; жьентыкны төз. Э. Ф. Камалова; дизайн И. И. Шакиров]. – Казан: [Республика традицион мәдәниятне үстерү үзәге], 2013. – 1 электрон опт. диск (CD-R) (гомуми янгыраш вакыты: 66:44).

2862. Урта Идел буе татарлары традицион мәдәнияте (материал туплау өчен сораулыклар жьентыгы) / Фәнни ред.: Ф. Х. Жәүһәрова, Л. Х. Дәүләтшина. – Казан: Ихлас, 2013. – 128 б.

Статьи

2863. Әхмәтжанов М. Татар рухи мирасы сандыгыннан: Татар фольклорында ырымнар / М. Әхмәтжанов // Тюркол. исслед. – 2013. – № 7. – Б. 76–85.

2864. Әхмәтжанов М. Татарның борынғы мифологиясеннән: татар фольклорында сакланган риваятьләр тур. / М. Әхмәтжанов // Түгәрәк уен. – 2013. – № 2. – Б. 21–23.

2865. Бакиров М. Х. Обрядово-мифологический синкретизм – колыбель древнейшей поэзии / М. Х. Бакиров // Филология и культура. – 2013. – № 3. – С. 168–171.

2866. Баязитова Ф. Халык йолалары лексикасы / Ф. Баязитова // Фән һәм тел. – 2013. – № 1–2. – Б. 73–77.

2867. Бәширов Г. «Гөлҗамал» кайсы як кызы?: [татар халык жыры «Гөлҗамал» турында] / Г. Бәширов // Түгәрәк уен. – 2013. – № 1. – Б. 59–64.

2868. Галимова Э. М. Роль музыки в семейно-обрядовом фольклоре пермских татар / Э. М. Галимова // Вестник Казанского государственного университета культуры и искусств. – 2013. – № 4. – С. 35–39.

2869. Давлетшина Л. Х. Мифологический текст как объект научного анализа / Л. Х. Давлетшина // Литература и художественная культура тюркских народов в контексте Восток-запад: сб. материалов Междунар. науч.-практ. конф. (17–19 октября 2013 г.). – Казань, 2013. – С. 111–113.

2870. Давлетшина Л. Х. Новые источники по истории татарской фольклористики / Л. Х. Давлетшина // Татар халык иҗаты. Фәнни эзләнүләр һәм фольклор үрнәкләре: фәнни конференцияләр материаллары жьентыгы. – Казан: Ихлас, 2013. – 8 нче китап. – Б. 109–122.

2871. Дәүләтшина Л. Х. Татарларның дини-мифологик күзаллаулары (материаллар туплау сораулыгы) / Л. Х. Дәүләтшина // Татар халык иҗаты: Фәнни эзләнүләр һәм фольклор үрнәкләре: фәнни конференцияләр материаллары жьентыгы. – Казан: Ихлас, 2013. – 8 кит. – Б. 78–87.

2872. Еникеева А. Р. Татарский фольклор как феномен народной культуры и основной ресурс этнопедагогике / А. Р. Еникеева // Вестник Казанского государственного университета культуры и искусств. – 2013. – № 1. – С. 81–85.

2873. Жәүһәрова Ф. Малы барның җае бар: татар халкының мифологик ышанулары тур. / Ф. Жәүһәрова // Түгәрәк уен. – 2013. – № 2. – Б. 48–49.

2885. Очтыгыз, күкеләр: [татар халык жыры] // Түгәрәк уен. – 2013. – № 3. – Б. 50.

2886. Садекова А. Х. Мифологизм творчества Хади Такташа / А. Х. Садекова // Литература и художественная культура тюркских народов в контексте «Восток – Запад»: материалы науч.-практ. конф. (КГФУ, 17–19 октября 2013 г.) – Казань. – 2013. – С. 251–254.

2887. Садекова А. Х. Фольклорные сюжеты в поэмах Мухаммедьяра / А. Х. Садекова // Вестн. Челябинского гос. ун-та. Филология и искусствоведение. – 2013. – Вып. 79. – № 20. – С. 89–91, 124.

2888. Садыкова А. Х. Гаяз Исхакийның «Сөннәтче бабай» дигән хикәясендә фольклор мотивлары / А. Х. Садыкова // Гуманитарные науки. Поиски и достижения: Материалы итоговой науч. конф. ИЯЛИ за 2012 г. – Казань, 2013 – С. 253–257.

2889. Сайдашева З. Н. О необходимости междисциплинарной направленности в исследовании татарского музыкального фольклора / З. Н. Сайдашева // Вестн. КГУКИ. – 2013. – № 2. – С. 20–27.

2890. Сарварова Л. И. Татарские народно-песенные традиции в практике городских фольклорных ансамблей / Л. И. Сарварова // Культура. Образование. Время. – 2013. – № 1. – С. 20–22.

2891. Умеров Д. И. Фольклорные пляски астраханских татар: локальный и региональный характер / Д. И. Умеров // Вестн. КГУКИ. – 2013. – № 1. – С. 44–48.

2892. Унике атым: туй жыры // Түгәрәк уен. – 2013. – № 2. – Б. 18.

2893. Хисамов О. Р. Об итогах [фольклорно-диалектологической] экспедиции к барабинским татарам / О. Р. Хисамов // Филология и культура. – 2013. – № 4. – С. 336–339.

2894. Ямалтдинов И. И. Проблема влияния фольклора на литературу (20–60-е гг. XX века) / И. И. Ямалтдинов // Фольклор в диалоге культур: сб. материалов Всерос. науч.-практ. конф., Республика Башкортостан, г. Стерлитамак, 20 ноября 2013 г. – Стерлитамак: Стерлитамакский филиал БашГУ, 2013. – С. 200–203.

2014

Книги

2895. Акашкин М. М. Традиционные и современные свадебные обряды и песни татар-мишарей Республики Мордовия: монография / М. М. Акашкин, Т. П. Девяткина; М-во образования и науки РФ; Мордов. гос. пед. ин-т им. М. Е. Евсевьева; РГНФ. – Саранск: МГПИ, 2014. – 142с. – Библиогр.: с. 128–135.

2896. Бакиров М. Х. Древнетюркская поэзия: неразгаданные тайны устного и письменного поэтического творчества наших предков / М. Х. Бакиров; Казанский (Приволжский) федеральный университет; Министерство культуры Республики Татарстан, Республиканский центр развития традиционной культуры. – Казань: Татар. кн. изд-во, 2014. – 389, [1] с., [8] л. – Библиогр.: с. 352–388.

2897. Бородовская Л. З. Татарские народные песни [Ноты]: из собраний молодых фольклористов: учеб.-метод. пособие / Л. З. Бородовская; ред. татар. текста И. И. Шигапова; КазГУКИ. – Казань: [КазГУКИ], 2014. – 53 с.

2898. Галимова Э. М. Традиционная музыкальная культура пермских татар: автореферат диссертации на соискание ученой степени кандидата искусствоведения: 17. 00. 02 / Э. М. Галимова; АН РТ, ИЯЛИ им. Г. Ибрагимова. – Казань, 2014. – 25, [1] с. – Библиогр.: с. 25–26 и в подстроч. примеч.

2899. Зэйнуллин Г. Мөнәжәтләр, бәетләр һәм тарихи жырлар: уку-укыту кулланмасы / Г. Г. Зэйнуллин; Россия Федерациясенең мәгариф һәм фән министрлыгы югары профессиональ белем бирүче федераль дәүләт автономияле мәгариф оешмасы; Казан (Идел Буе) федераль ун-ты. – Казан: [Казан ун-ты], 2014. – 60 б. + 1 электрон. опт. диск (CD).

2900. Звучат татарские гусли [Звуко- и видеозапись] / МК РТ, РЦРТК; сост. Э. Р. Каюмова. – [Казань], [2014]. – Вып. 1: Балтасинский район Татарстана, 2013 г.: Полевые записи фольклориста Э. Р. Каюмовой – [2014]. – 2 электрон. опт. диск (DVD и CD) + буклет. – (Музыкальное наследие татарского народа).

2901. Куян кызы: экиятләр / [төз. Г. Мансурова; рәссамы Р. Хәбибуллин]. – Казан: Татар. кит. нәшр., 2014. – 102, [1] б.: рәс. б-н.

2902. Кытайда яшәүче татарлар: тел һәм фольклор = Татары, проживающие в Китае: язык и фольклор: [монография] / Ә. Ш. Юсупова [и др.]; Казан федераль ун-ты; [фәнни мөх-р Р. Р. Жамалетдинов]. – Казан: [Казан ун-ты нәшрияты], 2014. – 343 б.: рәс. б-н. – Библиогр.: б. 314–331.

2903. Мухаметзянова Л. Х. Татарские книжные дастаны: история становления жанра и поэтика: автореф. дис. ... д-ра филол. наук: 10.01.02; 10.01.09 / Л. Х. Мухаметзянова. – Казань, 2015. – 45 с.

2904. Мухаметзянова Л. Х. Татарский эпос: книжные дастаны / Л. Х. Мухаметзянова. – Казань: ИЯЛИ, 2014. – 380 с.

2905. Наука XXI века. Проблемы филологии и искусствоведения: Сб. материалов межрегион. науч. конф. молодых ученых и аспирантов / Сост.: Б. К. Миннуллин (науч. ред.), И. И. Ямалтдинов. – Вып. 8. – Казань, 2014. – 156 с.

2906. Онытырга мөмкин түгел [Текст һ. ноталар]: Татарстан Республикасының фольклор музыкасы дәүләт ансамбле репертуарынан / ТР Мәдәният мин-гы, Габдулла Тукай исем. Татар дәүләт филармониясе; кереш сүз авт., ж-кны төз. А. Ф. Фәйзрахманов. – Казан: [«Халкыбыз мирасы» нәшрияты], 2013. – 2 нче китап / [редкол.: жит. К. Н. Нуруллин, ред. һәм төз. Г. Ф. Шәрапова, ноталарны язды И. И. Фәйзетдинов, корректор М. Р. Гайнатуллина]. – 2014. – 311 б.: рәс. б-н, ноталар + 1 электрон. опт. диск (mp3) + 1 электрон. опт. диск (DVD).

2907. Садыкова А. Х. XII–XX гасыр башы татар әдәбиятында дини фольклор / А. Х. Садыкова; ТР ФА, Г. Ибраһимов исем. Тел, әдәбият һәм сәнгать ин-ты; [ред. кол.: К. М. Миңнуллин, Н. Ш. Хисамов]. – Казан: [ИЯЛИ], 2014. – 306, [1] б. – Библиогр.: б. 295–305.

2908. Сибирские татары: из сокровищницы духовной культуры: антология фольклора сибирских татар: дастаны, мунаджаты, байты = Себер татарлары: рухи мәдәният жәһәрләрә: Себер татарлары фольклорының антологиясе: дастаннар, мөнәжәтләр,

бәетләр / Казан. фед. ун-т, Ин-т филологии и межкультурной коммуникации; [авт.-сост. Ф. Ю. Юсупов; науч. ред. Ф. С. Сайфулина]. – Казань: Казан. ун-т, 2014. – 645 с.

2909. Табышмаклар, мәкальләр һәм әйтемнәр, сынамьшлар / төз.-мөх-ре Р. Галләмова. – Казан: Гыйлем, 2014. – 78, [2] б. – Библиогр.: б. 80.

2910. Татар халык әкиятләре [Электронный ресурс] = Татарские народные сказки / читает А. Калимуллина. – Электрон. зв. дан. – Казань: ГБУК РТ «РСБСиС», 2014. – 1 фжд (4 час. 26 мин.). – На татар. яз. – С изд. ГБУК РТ «РСБСиС». – Аудио-библиотека цифровых говорящих книг LKF-формата.

2911. Татар халык жырлары / төз. Р. Н. Шакирова. – Казан: Татар. кит. нәшр., 2014. – 240 б.

2912. Татар халык табышмаклары / Төз. Х. Мәхмүтов. – Казан: Татар. кит. нәшр., 2014. – 384 б.

2913. Татарская фольклористика: исследования молодых / сост. З. М. Брусько. – Казань: Ихлас, 2014. – Вып. 5: сб. материалов чтений «Школы молодого фольклориста». – 210 с. – В содерж. авт.: З. Р. Ахметвалеева, А. М. Гайнутдинов, Л. Х. Давлетшина, Л. Ш. Давлетшина, Л. Ф. Замалиева, Г. И. Гилмуллина, Д. Хабибуллина, Л. Х. Зиганшина, Э. Х. Кадирова, В. Н. Девликанова и др.

2914. Татары-кряшены в зеркале фольклора и этнографических сочинений слушателей казанских кряшенских педагогических курсов (пед. техникума) (1921–1922 гг.): сб. материалов и документов / Ин-т истории им. Ш. Марджани АН РТ; Чуваш. гос. ин-т гуманитар. наук; сост., авт. предисл. и примеч. Р. Р. Исхаков, Г. А. Николаев. – Казань: Ин-т истории; Чебоксары: ЧГИГН, 2014. – 312, [3] с.: ил.

2915. Уразманова Р. К. Праздничная культура и культура праздников татар, XIX – нач. XXI в.: ист.-этногр. очерки / Р. К. Уразманова; АН РТ, Ин-т истории Ш. Марджани. – Казань: Ихлас, 2014. – 191 с., [16] л. ил.

2916. Фольклор в системе национальных и общечеловеческих ценностей: материалы Междунар. науч.-практ. конф., посвящ. 110-летию со дня рождения Х. Х. Ярмухаметова (Ха-

мида Ярми) / ИЯЛИ им. Г. Ибрагимова; сост.: И. Г. Закирова, И. И. Ямалтдинов; редкол.: К. М. Миннуллин и др. – Казань: ИЯЛИ, 2014. – 360 с. – В содерж. авт.: Х. Ч. Алишина, Б. У. Азибаева, Г. Р. Хусаинова, С. Е. Амирлан, Л. И. Мингазова, Н. А. Мингазова, А. Л. Ангархаев, Г. Ц.-Д. Буянтуева, Г. В. Юлдыбаева, Л. Х. Давлетшина и др.

2917. Хамит Ярми – доктор филологических наук, первый татарский ученый-фольклорист: сб. ст. / правительство Тюмен. области, ком. по делам национальностей [и др.]; редкол.: Х. Ч. Алишина и др. – Тюмень: Печатник, 2014. – 63 с.: портр. – (Жизнь замечательных людей).

2918. Хәбипова З. «Идегәй» дастаны дәрҗясында / З. Хәбипова; [мөх-р И. З. Бәдретдинов; кереш сүз язучы Р. Рахмани]. – Әлмәт, 2014. – 72 б.

2919. Шарифуллина Н. М. Традиция книжного пения волжских татар: монография / Н. М. Шарифуллина; Министерство культуры Российской Федерации; КГУКИ. – Казань: [Информ.-изд. центр «Культура»], 2014. – 215 с.: ил., ноты. – Библиогр.: с. 155–185.

2920. Этномузыкальные традиции народов Поволжья в условиях поликультурного образования: исслед. очерки / Казан. (Приволж.) федер. ун-т, Ин-т филологии и межкультур. коммуникаций, Высш. шк. искусств им. С. Сайдашева; отв. ред. и сост. Н. Х. Нургаянова. – Казань: Изд-во Казан. ун-та, 2014. – 195 с.: ил.

Статьи

2921. Аббазов Ш. Кодакай абыз рухы бүген дә яши: Чүпрәле р-ны Татар Төкесе а. Изгесе Кодакай абыз тур. Риваятьләр / Ш. Аббазов; Л. Жиһаншина яз. ал. // Түгәрәк уен. – 2014. – № 2. – Б. 80.

2922. Арыслан белән Тычкан: (борынгы халык әкиятә) / сәхифәне М. Әхмәтжанов эзерләде // Түгәрәк уен. – 2014. – № 2. – Б. 76.

2923. Әхмәтжанов М. Мифологик ышануларыбызның бүгенге татар мәдәниятендәге эзләре / М. Әхмәтжанов // Түгәрәк уен. – 2014. – № 2. – Б. 35–37.

2924. Бакиров М. Х. «Идегэй» – эпос-дастан жанрының классик үрнәге // Татар әдәбияты тарихы: сигез томда. Т. 1: Борынгы чор һәм Урта гасырлар / фәнни мөх. М. Х. Бакиров. – Казан: Татар. кит. нәшр., 2014. –Б. 345–361.

2925. Бакиров М. Х. «Чура батыр» эпос-дастаны / М. Х. Бакиров // Татар әдәбияты тарихы: сигез томда. 2 т.: XV–XVIII гасырлар / фәнни мөх. Х. Ю. Миңнегулов. – Казан: Татар. кит. нәшр., 2014. – Б. 163–176.

2926. Баязитова Ф. С. Бишек туге лексикасы: (этнолингвистик аспект) / Ф. С. Баязитова // Фәнни Татарстан. – 2014. – № 1. – Б. 34–38.

2927. Баязитова Ф. С. Дини фольклор текстларында һәм жирле сөйләшләрдә соңгы туй (женаза) йолалары лексикасы (этнолингвистик аспект) / Ф. С. Баязитова // Истоки и эволюция литератур и музыки тюркских народов: материалы Междунар. конф. (23–24 сентября 2014, г. Казань) – Казань: ИЯЛИ, 2014. – С. 83–87.

2928. Баязитова Ф. С. Кукмара төбәгендә халык традицияләре: аш-су йолалары һәм борынгы ашамлыклар / Ф. С. Баязитова // Теория и практика преподавания родных языков в системе среднего и высшего образования: современное состояние, проблемы и перспективы: материалы Межрегион. науч.-практ. конф. (Казань-Кукмор, 28 февраля 2014 г.). – Казань, 2014. – С. 29–36.

2929. Баязитова Ф. С. Термины народных традиций в татарском языке (предсвадебные обряды) / Ф. С. Баязитова // Средневековые тюрко-татарские государства. – 2014. – № 6. – С. 203–207.

2930. Баязитова Ф. С. Туй йолаларында һәм йола фольклорында борынгы төрки лексика / Ф. С. Баязитова // Төрки халыклар әдәбияты һәм сәнгате Шәрык һәм Гарәб мәдәнияте контекстында: Халыкара фәнни-гамәли конференция материаллары жыйнагы (13–15 май 2014 ел) / Р. Р. Жамалетдинов ред. – Казан: Отечество, 2014. – С. 103–108.

2931. Баязитова Ф. С. Халык традицияләрен этнолингвистик яктан реконструкцияләү: кыз ярәшү / Ф. С. Баязитова //

Современная тюркология: язык, литература, история и культура тюркских народов: материалы VII Междунар. тюрколог. конф. (Татарстан, г. Елабуга, 7 февраля 2014 года). – Елабуга: Изд-во Елабужского пединститута КФУ, 2014. – С. 43–46.

2932. Баязитова Ф. С. Халык традицияләрен этнолингвистик яктан реконструкцияләү: яшь киленгә су юлы күрсәтү (жирле сөйләш һәм фольклор текстлары яссылыгында) / Ф. С. Баязитова // Фольклор в системе национальных и общечеловеческих ценностей: материалы Междунар. науч.-практ. конф., посвященной 110-летию со дня рождения Х. Х. Ярмухаметова (Хамида Ярми). – Казань: ИЯЛИ, 2014. – С. 164–171.

2933. Баязитова Ф. С. Халык традицияләрендә һәм жирле сөйләшләрдә икмәк сүзенен кулланылышы / Ф. С. Баязитова // Тюркская филология в XXI веке: проблемы и перспективы: Сб. материалов Всерос. науч.-практ. конф. с междунар. участием, Республика Башкортостан, г. Стерлитамак, 21 марта 2014 г. – Стерлитамак: Стерлитамакский филиал БашГУ, 2014. – С. 12–16.

2934. Баязитова Ф. С. Этнокультурная и диалектная лексика в говоре касимовских татар Рязанской области (в контексте свадебно-обрядовых и фольклорных текстов) / Ф. С. Баязитова // Материалы II Междунар. науч.-практ. конф. «Проблемы современности: человек, культура и общество» (22–24 июня 2014 года, г. Рязань); электр. науч.-практ. журнал «Культура и образование». – <http://vestnik-rzi.ru/2014/11/2477>.

2935. Галимжанова Э. М. Г. Тукайның халык авыз ижатына караган жыентыклары / Э. М. Галимжанова // Фольклор в системе национальных и общечеловеческих ценностей: материалы Междунар. науч.-практ. конф., посвященной 110-летию со дня рождения Хамида Ярми. – Казань: ИЯЛИ, 2014. – С. 222–226.

2936. Галимжанова Э. М. Фольклористика фәне һәм Фазыл Туйкин / Э. М. Галимжанова // Ахнаф Харисов и актуальные проблемы башкирской филологии: Материалы Всерос. науч.-практ. конф., посвященной 100-летию со дня рождения Ахнафа Харисова. – Уфа: ИИЯЛ УНЦ РАН, 2014. – Б. 92–96.

2937. Галимова Э. М. Музыкально-стилевые особенности песен пермских татар / Э. М. Галимова // Истоки и эволюция

литератур и музыки тюркских народов. – Казань, 2014. – С. 258–261.

2938. Галимова Э. М. Роль музыки в обрядовом фольклоре пермских татар / Э. М. Галимова // Вестник Казанского государственного университета культуры и искусств. – 2013. – № 4, I ч. – С. 35–39.

2939. Давлетшина Л. Х. Вредоносные персонажи в представлениях елабужских татар-кряшен / Л. Х. Давлетшина // Фольклор в системе национальных и общечеловеческих ценностей: материалы Междунар. науч.-практ. конф., посвященной 110-летию со дня рождения Х. Х. Ярмухаметова (Хамида Ярми) / Под ред. И. Г. Закировой. – Казань, 2014. – С. 62–68.

2940. Давлетшина Л. Х. Лексема «жен» в говоре татар нагорной стороны / Л. Х. Давлетшина // Традиционная культура народов Поволжья: материалы Всерос. науч.-практ. конф. – Казань: Ихлас, 2014. – С. 193–201.

2941. Давлетшина Л. Х. Мифологические представления как одна из форм нематериального культурного наследия: к постановке вопроса / Л. Х. Давлетшина // Нематериальное культурное наследие тюркских народов как объект сохранения: сб. материалов Междунар. науч.-практ. конф. (16–19 июля 2014 г.). – Казань: Ихлас, 2014. – С. 294–305.

2942. Давлетшина Л. Х. Печь в представлениях татар Закавказья / Л. Х. Давлетшина // Современная тюркология: язык, литература, история и культура тюркских народов: материалы VII Междунар. тюрколог. конф. – Елабуга: Изд-во Елабужского института КФУ, 2014. – С. 279–282.

2943. Давлетшина Л. Х. Пространство обряда переселения «йорт иясе» в новый дом / Л. Х. Давлетшина // Урал-Алтай: через века в будущее: материалы VI Всерос. тюрколог. конф. (с междунар. участием). – Уфа, 2014. – С. 297–299.

2944. Давлетшина Л. Х. Роль Известий Общества археологии, истории и этнографии Казанского университета в изучении народов Поволжья / Л. Х. Давлетшина // Традиционная культура народов Поволжья: материалы Всерос. науч.-практ. конф. (11–13 февраля 2014 г.). – Казань: Ихлас, 2014. – С. 107–113.

2945. Дәүләтшина Л. Х. Кытайда яшәүче татарларда туй йоласы / Л. Х. Дәүләтшина, Л. И. Вәлиуллина // Фәнни Татарстан. – 2014. – № 1. – Б. 94–102.

2946. Закирова И. Г. В. В. Радлов хезмәтләрендәге бер әкият турында / И. Г. Закирова // Фәнни Татарстан. – 2014. – № 3. – Б. 65–72.

2947. Закирова И. Г. Гайсә улы Амәт турында дастан: татар версиясе / И. Г. Закирова // Фольклор в системе национальных и общечеловеческих ценностей: материалы Междунар. науч.-практ. конф., посвященной 110-летию со дня рождения Х. Х. Ярмухаметова (Хамида Ярми) / под ред. И. Г. Закировой. – Казан: ИЯЛИ, 2014. – С. 95–101.

2948. Закирова И. Г. Идегәй – тарихи шәхес һәм эпик герой / И. Г. Закирова // Современная тюркология: язык, литература и культура тюркских народов: материалы VII Междунар. тюрколог. конф. – Елабуга, 2014. – С. 138–140.

2949. Закирова И. Г. Идел буе болгарларының ислам дине кабул итүләре турындагы риваятьләре һәм легендалары / И. Г. Закирова // Люди, события, время и тенденции в современной образовательной Российской Федерации: сб. науч. и учеб.-метод. ст. – Уфа: ИРО РБ, 2014. – С. 73–76.

2950. Закирова И. Г. Легенды болгарского периода об алып-батырах / И. Г. Закирова // Сборник материалов Междунар. науч.-практ. конф. «Нематериальное культурное наследие тюркских народов как объект сохранения». – Казань, 16–19 июля 2014 г. – С. 150–153.

2951. Закирова И. Г. Татар фольклорында дастан жанры: мифопоэтик традицияләр / И. Г. Закирова // Истоки и эволюция литературы и музыки тюркских народов: материалы Междунар. конф. – Казань: ИЯЛИ, 2014. – С. 122–125.

2952. Закирова И. Г. Татарская версия дастана «Амет сын Гайсы»: Соотношение исторического и художественного / И. Г. Закирова // Материалы Междунар. науч.-практ. конф. «Ногайлинские эпосы и феномен Мурын жырау». – Актау: Типография КГУТИ, 2014. – С. 122–128.

2953. Закирова И. Г. Удмуртия Республикасында яшәүче татарларның фольклоры һәм рухи мирасы / И. Г. Закирова // Материалы Межрегион. науч.-практ. конф. «Татары Удмуртии: история, традиции и современность. – Ижевск, 2014. – С. 46–56.

2954. Закирова И. Г. Фольклорная биография Идегея: соотношение исторического и эпического / И. Г. Закирова // Урал-Алтай: через века в будущее: материалы Всерос. науч. конф. / БНУ РА «НИИ алтаистики им. С.С. Суразакова»; редкол.: Н. В. Екеев (отв. ред.), Э. В. Енчинов, А. Э. Чумакаев, Т. К. Шутина. – Горно-Алтайск: Горно-Алт. тип., 2014.

2955. Закирова И. Г. Эшләрә – жыр, сүзләрә – дастан (Ф. И. Урманчеев белән берлектә язылган мәкалә) / И. Г. Закирова // Фәнни Татарстан. – 2014. – № 4. – Б. 80–88.

2956. Зәкиев М. З. Татар фольклоры теле һәм койне / М. З. Зәкиев // Фольклор в системе национальных и общечеловеческих ценностей: материалы Междунар. науч.-практ. конф., посвященной 110-летию со дня рождения Х. Х. Ярмухаметова (Хамида Ярми) / Под ред. И. Г. Закировой. – Казань, 2014. – С. 133–138.

2957. Исламов Р. Ф. К проблеме изучения легенды о Йусуфе и Зулейхе в литературах народов мира / Р. Ф. Исламов // Урал-Алтай: через века в будущее: материалы VI Всерос. тюркол. конф. (с междунар. участием). – Уфа: ИИЯЛ УНЦ РАН, 2014. – С. 146–153.

2958. Миннуллина Ф. Х. Трагическое в дастане «Идегей» / Ф. Х. Миннуллина // Истоки и эволюция литератур и музыки тюркских народов: материалы Междунар. конф. (23–24 сентября 2014 г., г. Казань). – Казань: ИЯЛИ, 2014. – С. 137–139.

2959. Миңнуллина Ф. Х. Татар әдәбиятында мифологик образ Бичура (М. Гыйләжөвнең «Бичура» драмасы мисалында) / Ф. Х. Миңнуллина // Фольклор в системе национальных и общечеловеческих ценностей: материалы Междунар. науч.-практ. конф., посвященной 110-летию со дня рождения Х. Х. Ярмухаметова (Хамида Ярми) / под ред. И. Г. Закировой. – Казань: ИЯЛИ. 2014. – С. 233–239.

2960. Мөхәммәтжанова Л. Х. Идел буе татарлары эпос-дастаннарында текстның икенчеллеге мәсьәләсенә карата /

Л. Х. Мөхәммәтҗанова // Татар халык иҗаты. Фәнни эзләнүләр һәм фольклор үрнәкләре. Фәнни конференцияләр материаллары җыентыгы. 8 кит. – Казан: Ихлас, 2013. – Б. 27–31.

2961. Мөхәммәтҗанова Л. Х. «Ләйлә белән Мәҗнүн» дастанында мифологик-фәлсәфи фикерләү чагылышы / Л. Х. Мөхәммәтҗанова // Современная тюркология: язык, литература, история и культура тюркских народов: материалы VII Междунар. тюркологич. конф. (Россия, РТ, г. Елабуга, 7 февраля 2014 г.). – Елабуга: Изд-во Елабужского института КФУ, 2014. – С. 152–154.

2962. Мөхәммәтҗанова Л. Х. «Ләйлә белән Мәҗнүн» кулъязмасында традицион космогоник концепция / Л. Х. Мөхәммәтҗанова // Традиционная культура народов Поволжья: материалы Всерос. науч.-практ. конф. (11 – 13 февраля 2014 г.). – Казань: Ихлас, 2014. – С. 314–319.

2963. Мөхәммәтҗанова Л. Х. Татар халык иҗатында «Күр углы» дастаны / Л. Х. Мөхәммәтҗанова // Фәнни Татарстан. – 2014. – № 1. – Б. 134–140.

2964. Мөхәммәтҗанова Л. Х. Фольклор экспедициясенә теоретик һәм практик эзерлек һәм экспедициянең төп этаплары / Л. Х. Мөхәммәтҗанова // Татарская фольклористика. Исследования молодых. Вып. 5. – Казань: Ихлас, 2014. – С. 61–71.

2965. Мөхәммәтҗанова Л. Х. Фольклористикада татар китаби дастаннарын классификацияләү мәсьәләсе / Л. Х. Мөхәммәтҗанова // Фольклор в системе национальных и общечеловеческих ценностей: материалы Междунар. науч.-практ. конф., посвященной 110-летию со дня рождения Х. Х. Ярмухаметова (Хамида Ярми) / под ред. И. Г. Закировой. – Казань: ИЯЛИ, 2014. – С. 84–89.

2966. Мөхәммәтҗанова Л. Х. Яшь буынны тәрбияләүдә халкыбызның хәрәкәтле уеннарын файдалану тәҗрибәсеннән / Л. Х. Мөхәммәтҗанова, А. Х. Мөхәммәтҗанов // Традиционная культура народов Поволжья: материалы Всерос. науч.-практ. конф. (11–13 февраля 2014 г.). – Казань: Ихлас, 2014. – С. 305–309.

2967. Мухаметзянов А. Х. Организация двигательной активности учащихся с использованием элементов игрового

фольклора / А. Х. Мухаметзянов, Л. Х. Мухаметзянова, Г. В. Чу-
гунова // Современные тенденции в науке и образовании: сб.
науч. трудов по материалам Междунар. науч.-практ. конф.,
г. Москва, 3 марта 2014 г.: В 6 ч. – М.: ООО «Ар-Консалт»,
2014. – С. 39–40.

2968. Мухаметзянова Л. Х. Дастан «Тахир и Зухра» татар-
ского народа: вариант В. Радлова / Л. Х. Мухаметзянова // *Филологические науки. Вопросы теории и практики.* – 2014. –
№ 6 (36). Ч. I. – С. 132–134.

2969. Мухаметзянова Л. Х. Книжные дастаны татарского
народа в контексте общетюркского эпоса / Л. Х. Мухаметзяно-
ва // Сборник материалов Междунар. науч.-практ. конф. «Исто-
ки и эволюция литератур и музыки тюркских народов» в рам-
ках форума «Казань – культурная столица тюркского мира»
19–21 сентября 2014 г. – Казань: ИЯЛИ, 2014.

2970. Мухаметзянова Л. Х. Книжный вид жанра дастан в
творчестве татарского народа: теоретический взгляд на тему /
Л. Х. Мухаметзянова // *Вестник Челябинского гос. ун-та.* –
2014. – № 10 (339). – С. 95–97.

2971. Мухаметзянова Л. Х. Книжный дастан «Кур углы» в
истории и культуре татарского народа / Л. Х. Мухаметзянова // *Ахнаф Харисов и актуальные проблемы башкирской филоло-
гии (к 100-летию со дня рождения): материалы Всерос. конф.
(с междунар. участием), 20–21 июня 2014 г.* – Уфа: ИИЯЛ УНЦ
РАН, 2014. – С. 109–111.

2972. Мухаметзянова Л. Х. Книжный дастан татарского
народа «Тахир и Зухра»: вариант А. Курмаши / Л. Х. Мухамет-
зянова // *Филологические науки. Вопросы теории и практики.* –
2014. – № 6 (36). Ч. 2. – С. 163–165.

2973. Мухаметзянова Л. Х. Мифологические и эпиче-
ские мотивы в романическом книжном дастане татар о Лейле
и Маджнуне / Л. Х. Мухаметзянова // *Филологические науки.
Вопросы теории и практики.* – 2014. – № 5-2 (35). – С. 139–
141.

2974. Мухаметзянова Л. Х. На стыке традиционно-вербаль-
ного и литературно-письменного творчества: книжные даста-

ны / Л. Х. Мухаметзянова // Междунар. науч.-практ. конф., посвященная 100-летию со дня рождения Народного писателя Мордовии К. Г. Абрамова, 19 ноября 2014 г.: материалы. – Саранск, 2014. – С. 212–216.

2975. Мухаметзянова Л. Х. Понятие «книжный эпос» в мировой фольклористике и татарские книжные дастаны / Л. Х. Мухаметзянова // Филологические науки. Вопросы теории и практики. – 2014. – № 5-2 (35). – С. 141–144.

2976. Мухаметзянова Л. Х. Создатели традиционных и книжных дастанов: общность и различие / Л. Х. Мухаметзянова // материалы Междунар. науч.-практ. конф. «Ногайлинский эпос и феномен Мурын жырау». – Актау: Типография КГУТИ (Казахстан), 2014. – С. 194–199.

2977. Мухаметзянова Л. Х. Татарские книжные дастаны: взаимодействие эпического фольклора и литературы / Л. Х. Мухаметзянова // Филологические науки. Вопросы теории и практики. 2014. – № 4-3 (34). – С. 143–145.

2978. Мухаметзянова Л. Х. Тематическая классификация татарского эпоса: романические и героические книжные дастаны / Л. Х. Мухаметзянова // Филологические науки. Вопросы теории и практики. – 2014. – № 6-2 (36). – С. 163–165.

2979. Мухаметзянова Л. Х. Традиционный стиль, сюжет и эпические мотивы в романическом книжном дастане о Тахире и Зухре / Л. Х. Мухаметзянова // Вестник Челябинского гос. ун-та. – 2014. – № 3 (332). – С. 71–73.

2980. Мухаметзянова Л. Х. Традиционный сюжет и мотивы в книжном эпическом памятнике татар «Тахир и Зухра» (на примере варианта А. Курмаши) / Л. Х. Мухаметзянова // Нематериальное культурное наследие тюркских народов как объект сохранения: сборник материалов Междунар. науч.-практ. конф., 16–19 июля 2014 г. – Казань: Ихлас, 2014. – С. 203–209.

2981. Мухаметзянова Л. Х. Эпический информант в книжных дастанах и своеобразии татарского национального эпоса / Л. Х. Мухаметзянова // Якутский героический эпос олонхо – шедевр устного и нематериального наследия человечества в контексте эпосов народов мира: материалы Междунар. науч.

конф., Якутск, 18–20 июня, 2013 г. – Якутск: Издательский дом СВФУ, 2014. – С. 130–133.

2982. Набиуллина Г. А. Лексика и синтаксис татарских пословиц / Г. А. Набиуллина, Э. Н. Денмухаметова, Г. Р. Мугтасимова // Филология и культура. – 2014. – № 4. – С. 159–163.

2983. Набиуллина Г. А. Условные конструкции в системе татарских пословиц / Г. А. Набиуллина // Филология и культура. – 2014. – № 1. – С. 73–77.

2984. Насыйри К. Йолалар / К. Насыйри // Түгәрәк уен. – 2014. – № 4. – Б. 54–57.

2985. Насыйри К. Тәварихе Казан: Төбәк тарихы: легендалар, риваятьләр, истәлекләр эзеннән / К. Насыйри // Түгәрәк уен. – 2014. – № 1. – Б. 52–54; № 2. – Б. 48–50.

2986. Нәжипова Ә. Н. Әдәби әсәр һәм халык жырлары / Ә. Н. Нәжипова // Фәнни Татарстан. – 2014. – № 3. – Б. 59–62.

2987. Өч килен: (татар халык әкиятә) // Түгәрәк уен. – 2014. – № 1. – Б. 74–75.

2988. Садыкова А. Х. Насретдин Рабгузиның «Кыйссаселәнбия әсәре» һәм аның чыганакалары / А. Х. Садыкова // Современная тюркология: язык, литература, история и культура тюркских народов: материалы VII Международ. конф. – Елабуга. – 2014. – С. 213–215.

2989. Садыкова А. Х. Сәйф Сараи ижатында традицион мотивлар / А. Х. Садыкова // Фольклор в системе национальных и общечеловеческих ценностей: материалы Международ. науч.-практ. конф., посвященной 110-летию со дня рождения Х. Х. Ярмухаметова (Хамида Ярми) / под ред. И. Г. Закировой. – Казан: ИЯЛИ, 2014. – С. 151–157.

2990. Сафиуллина Р. Ф. Отражение поэзии мусульманского Востока в татарском фольклоре и творчестве Г. Кандалий / Р. Ф. Сафиуллина // Фольклор в системе национальных и общечеловеческих ценностей: материалы Международ. науч.-практ. конф., посвященной 110-летию со дня рождения Х. Х. Ярмухаметова (Хамида Ярми) / под ред. И. Г. Закировой. – Казань: ИЯЛИ, 2014. – 360 с.

2991. Смирнова Е. М. О критериях вычленения стоп в квантитативных фольклорных напевах / Е. М. Смирнова // Музыка: искусство, наука, практика. – 2014. – № 1. – С. 27–37.

2992. Тагирова Ф. И. Трансформация фольклорных кодов в общекультурные. На примере татарского мифологического образа Шурале / Ф. И. Тагирова // Традиції і сучасні стан культури і мастацтваў. Матэрыялы V Міжнароднай навукова-практычнай канферэнцыі (20–21 лістапада 2014 года, г. Мінск). – Мінск: Права і эканоміка, 2014. – С. 393–395.

2993. Урманчеев Ф. И. Вопросы изучения татарского народного эпоса / Ф. И. Урманчеев // Фольклор в системе национальных и общечеловеческих ценностей: материалы Междунар. науч.-практ. конф., посвященной 110-летию со дня рождения Х. Х. Ярмухаметова (Хамида Ярми) / под ред. И. Г. Закировой. – Казань: ИЯЛИ, 2014. – С. 78–80.

2994. Файзрахманов А. Ф. От классического вокала к фольклору и обратно / А. Ф. Файзрахманов // Вестн. КГУКИ. – 2014. – № 4. – С. 50–53.

2995. Файзуллина Ф. Г. Г. Тукайның халык авыз ижатына караган жыентыклары // Фольклор в системе национальных и общечеловеческих ценностей: материалы Междунар. науч.-практ. конф., посвященной 110-летию со дня рождения Х. Х. Ярмухаметова (Хамида Ярми) / под ред. И. Г. Закировой. – Казань: ИЯЛИ, 2014. – С. 222–226.

2996. Ханнанова Г. М. Муса Бигиевнең «Дивани Хафиз тәржемәсе»ндә кайбер мифологик образларга шәрехләр / Г. М. Ханнанова // Ахмад Харисов и актуальные проблемы башкирской филологии (к 100-летию со дня рождения): матер. Всерос. научно-практ. конф. (с междунар. участием). – Уфа: НИЯЛ УКЦ РАН, 2014. – С. 126–128.

2997. Шакурова М. М. Лингвистический анализ фольклорного текста (на материале сказок и баитов) / М. М. Шакурова // Филология и культура. – 2014. – № 4. – С. 216–220.

2998. Юнусова Г. Ф. О фонде музыкального фольклора татар-кряшен в ИЯЛИ им Г. Ибрагимова / Г. Ф. Юнусова // Музыкальная культура кряшен в полиэтническом пространстве

Поволжья и Приуралья: матер. Всерос. науч.-практ. конф. – Казань, 2014. – С. 57–64.

2999. Юнусова Г. Ф. Этнограф и его репертуар (о татарских колыбельных песнях из фонда Академии наук Республики Татарстан) / Г. Ф. Юнусова // Музыкальное наследие в современном обществе (к 100-летию ВМОМК им. М. И. Глинки): матер. Междунар. науч. конф. – М., 2014. – С. 89–95.

3000. Ямалтдинов И. И. Из истории введения в научный оборот термина «фольклор» в татарскую фольклористику / И. И. Ямалтдинов // Тюркская филология в XXI веке: проблемы и перспективы: сб. материалов Всерос. научн.-практ. конф. с междунар. участием, Республика Башкортостан, г. Стерлитамак, 21 марта 2014 г. – Стерлитамак: Стерлитамакский филиал БашГУ, 2014. – С. 354–357.

3001. Ямалтдинов И. И. Из истории татарской фольклористики: полевые исследования (до 1960-х гг.) / И. И. Ямалтдинов // Фольклор в системе национальных и общечеловеческих ценностей: материалы Междунар. науч.-практ. конф., посвященной 110-летию со дня рождения Х. Х. Ярмухаметова (Хамида Ярми) / под ред. И. Г. Закировой. – Казань: ИЯЛИ, 2014. – С. 90–94.

3002. Ямалтдинов И. И. Изучение жанров татарского фольклора в первой трети XX века / И. И. Ямалтдинов // Наука XXI века. Проблемы филологии и искусствоведения: материалы Межрегион. науч. конф. молодых ученых и аспирантов, Казань, 16 мая 2014 г. – Казань, 2014. – С. 147–152.

3003. Ямалтдинов И. И. Халык акылына сокланган, гомерен аны өйрәнүгә багышлаган галим / И. И. Ямалтдинов // Фәнни Татарстан. – 2014. – № 4. – С. 169–174.

2015

Книги

3004. Әхмәтжанов М. И. Татар халкының борынгы ырым арбаулары һәм төрле фалнамәләре / М. И. Әхмәтжанов. – Тулыл. икенче басма. – Казан, 2015. – 308 б.

3005. Баязитова Ф. С. Халык традицияләре лексикасы: Соңгы туй: дини фольклор һәм жирле сөйләш текстлары ясылыгында / Ф. С. Баязитова; ТР ФА, Г. Ибраһимов исем. ТӘһСИ; [фәнни ред. М. З. Зәкиев]. – Казан, 2015. – 711 б. – Библиогр.: б. 612–644.

3006. Звучат татарские гусли [Звуко- и видеозапись]: Полевые записи фольклориста Э. Р. Каюмовой / МК РТ, РЦРТК; сост. Э. Р. Каюмова. – [Казань], [2014]. – (Музыкальное наследие татарского народа). Вып. 2: Арский район Татарстана, 2014 г. [Звуко- и видеозапись]: кряшены. – Электронные аудио- и видеоданные. – 2 электр. опт. диска (DVD и CD) + буклет (12 с.).

3007. Иң матур сүз: балалар бакчасы тәрбиячеләре һәм эти-эниеләр өчен хрестоматия / [төз.-авт. К. В. Закирова]. – Яңарт. 3 нче басма. – Казан: Татар. кит. нәшр., 2015. – 431 б. – Библиогр.: б. 411–412.

3008. Ленар Жамалетдинов. Татар әкиятләрен барлау юлында / төз. И. И. Ямалтдинов. – Казан: ТӘһСИ, 2015. – 264 б.

3009. Макаров Г. М. Нагайбакские песни и музыкальные инструменты / Г. М. Макаров; АН РТ, Ин-т истории им. Ш. Марджани. – Казань: Татар. кн. изд-во, 2015. – 206, [1] с.: ил., нот.

3010. Милли-мәдәни мирасыбыз: Омск өлкәсе татарлары = Национально-культурное наследие: Татары Омской области / ТР ФА, Г. Ибраһимов исем. Тел, әдәбият һәм сәнгать ин-ты; [редкол.: К. М. Миңнуллин, М. Х. Вәлиев, О. Р. Хисамов]. – Казан: Г. Ибраһимов исем. Тел, әдәбият һәм сәнгать ин-ты, 2015. – 460 б.: рәс. – (Фәнни экспедицияләр хезинәсеннән; 6 кит.).

3011. Милли-мәдәни мирасыбыз: Самара татарлары = Национально-культурное наследие: Татары Самарской области / ТР ФА, Г. Ибраһимов исем. Тел, әдәбият һәм сәнгать ин-ты; [редкол.: К. М. Миңнуллин, М. Х. Вәлиев, И. И. Ямалтдинов, Л. Х. Мөхәммәтжанова]. – Казан: Г. Ибраһимов исем. Тел, әдәбият һәм сәнгать ин-ты, 2015. – 360 б.: рәс., нот.; 21 см. – (Фәнни экспедицияләр хезинәсеннән; жиденче китап). – Татар., рус.

3012. Мордовия Республикасы һәм Пенза өлкәсе татарлары: диалектология һәм халык авыз ижаты материаллары = Татары

Республики Мордовия и Пензенской области: материалы по диалектологии и устному народному творчеству / Казан федераль ун-ты, Лев Толстой исемендәге филология һәм мәдәния-тара багланышлар ин-ты; [фәнни мөх-р Р. Р. Жамалетдинов; төз. авт.: Э. Х. Кадилова, Г. Р. Галиуллина, Ф. С. Сәйфуллина, Ә. Ш. Юсупова]. – Казан: [Казан ун-ты], 2015. – 323 б.: табл., фоторәс. б-н.

3013. Мухаметзянова Л. Х. Татарский эпос: книжные дастаны / Л. Х. Мухаметзянова. – Казань: ИЯЛИ им. Г. Ибрагимова АН РТ, 2014. – 380 с.

3014. Нәниләргә бишек жырлары, бармак уеннары: ике яшькә кадәрге балалар өчен / төз. Л. Дәүләтшина; рәс. М. Вазиева. – Казан: Татар. кит. нәшр., 2015. – 32 б.: рәс.

3015. Праздники и фольклор татарского народа / авт.-сост.: А. Ф. Галимуллина, В. П. Хамидуллина; [науч. ред. Б. Ю. Хайрутдинов]. – М.: Содружество культур, печ. 2015. – 79, [1] с. – Библиогр.: с. 76–79.

3016. Сайдашева З. Н. Очерки по татарской музыке / З. Сайдашева; М-во культуры Республики Татарстан, Союз композиторов Республики Татарстан; Казанская гос. консерватория им. Н. Г. Жиганова. – Казань: Изд-во «Халкыбыз мирасы», 2015. – 259 с.: + [8] с. фот.

3017. Сказки для детей [Электронный ресурс] = Әкиятләр. Балалар өчен: [сборник]: на 2-х DVD-дисках / ФПРК при Президенте РТ; Мультимед. образоват.-познавательная прогр. «Хазине»; худож. А. Галимов; комп. Р. Салимов; чтец З. Закиров. – Казань, [2015]. – 2 электрон. опт. диска (DVD): зв., цв.

3018. Смирнова Е. М. Татарская традиция көйләп уку: ритмические формы интонирования «сказываемой» поэзии: учебное пособие по курсу «Теоретические проблемы современной фольклористики»: для студентов теоретико-композиторского факультета (профиль подготовки «Этномузыкология») / Е. М. Смирнова; М-во культуры Российской Федерации, Казанская гос. консерватория им. Н. Г. Жиганова. – Казань: [Казанская гос. консерватория], 2015. – 218, [1] с.: ноты; 21. – Библиогр.: с. 181–210.

3019. Сурметова Л. Р. Песни, баиты и мунаджаты сибирских татар [Ноты] = Себер татарларының йырлары, пәйет-мөнәчәтләре / Л. Р. Сурметова; Акад. наук РТ, Ин-т истории им. Ш. Марджани; [ред. поэтич. текстов Ф. В. Ахметова-Урманче]. – Тюмень: Тюменский издательский дом, 2015. – 251, [3] с., [2] л. ил. + 2 CD-диска с аудиозаписями.

3020. Татарская фольклористика: Исследования молодых / Сост. Э. Ф. Камалова. – Казань: Ихлас, 2015. – Вып. 6. – 176 с.: нот., табл. – В содерж.: А. Д. Батталова, З. М. Брусько, А. М. Гайнутдинов, М. И. Ибрагимов, Л. Х. Давлетшина, Ф. Х. Завгарова, Л. Х. Зиганшина, Ф. Ш. Нуриева, Г. М. Сунгатов, Д. И. Умеров и др.

3021. Татарские народные сказки / сост. Т. Шакирова; худож. Ф. Хасьянова; авт. предисл. и аннотаций Р. Харис. – Казань: Татар. кн. изд-во, 2015. – 160 с.: рис.

3022. Татарское народное творчество: в 15 т. / Акад. наук РТ, Ин-т языка, лит. и искусства им. Г. Ибрагимова; редкол.: К. М. Миннуллин и др. – Казань: Татар. кн. изд-во, 2013. Т. 5: Предания и легенды / [науч. ред. Х. Ш. Махмутов; сост. тома, авт. вступ. ст. и коммент. С. М. Гилязутдинов]. – 2015. – 383 с. – Библиогр. в прил.: с. 327–333.

3023. Урманчиев Ф. И. Тюркский героический эпос: сравнительно-исторические очерки / Ф. И. Урманчиев. – Казань: ИЯЛИ, 2015. – 448 с. – Библиогр.: с. 427–446.

3024. Үзе дастан, үзе моңлы бер жыр иде [Звукозапись] / Татарстан Республикасы Мәдәният министрлыгы; Республика традицион мәдәниятне үстерү үзәге; [проект авторы: Ф. Х. Жәүһәрова; төз.: Ф. Ю. Юсупов, Д. Н. Арсланова; дизайн: И. И. Шакиров; тавыш режиссеры: А. Ю. Зайцев]. – Электрон. аудиодан. – Казан: [Республика традицион мәдәниятне үстерү үзәге], [2015]. – 1 электрон. опт. диск (CD-ROM) (время звучания: 39 мин. 49 сек.) (23 трека).

3025. Этномузыкальные традиции народов Поволжья: педагогический аспект: коллектив. моногр. / Н. Х. Нургаянова, Л. А. Ахметова, Г. И. Батыршина и др.; Казан. федер. ун-т. – Казань: Изд-во Казан. ун-та, 2015. – 236 с.: фото.

3026. Юналеева Р. А. Словарь русских пословиц, поговорок и загадок с компонентом-тюркизмом / Р. А. Юналеева. – Казань: Татар. дет. изд-во, 2015. – 234 с.

Статьи

3027. Davletshina L. Kh. Kazan ardı Tatarlarının yurt ve avlu ruhları: isimleri ve kılıkları / L. Kh. Davletshina // VIII Uluslararası Dünya dili Türkçe sempozyumu (Çanakkale Onsekiz Mart Üniversitesi). – Çanakkale, 2015. – S. 58–59.

3028. Альмеева Н. Ю. Об изучении песенных традиций кряшен: прошлое, настоящее, будущее / Н. Ю. Альмеева // Кряшен. ист. обозрение. – 2015. – № 1. – С. 131–145.

3029. Аю, Бүре, Төлке: әкият // Күчтәнәч. – 2015. – № 1. – Б. 7–10.

3030. Әлкигә сәяхәт: [фольклор-этногр. экспедициясе тур.] / сәхифәне Г. Мансурова әзерләде // Түгәрәк уен. – 2015. – № 4. – Б. 14–17. – Эчт. авт.: Г. Сөнгатов, Л. Дәүләтшина, Э. Камалова, Д. Арсланова, Г. Гыйлемжанова, Г. Мансурова.

3031. Бакиров М. Х. Мифологизм как эстетическая ценность в мирозерцании художника слова / М. Х. Бакиров // Литература и художественная культура тюркских народов в контексте Восток-Запад: сборник материалов Междунар. науч.-практ. конф., 14–17 октября 2015 г. / под ред. Р. Р. Замалетдинова. – Казань: Отечество, 2015. – Б. 108–111.

3032. Баязитова Ф. С. Керәшен сөйләшләрәндә йола терминологиясе һәм фольклор : этнолингвистик аспект / Ф. С. Баязитова // Кряшен. ист. обозрение. – 2015. – № 1. – Б. 107–117.

3033. Булатова М. Р. Кукмара районы керәшен авылларына уздырылган фәнни экспедициясеннән (2011 ел) / М. Р. Булатова // Кряшен. ист. обозрение. – 2015. – № 1. – Б. 125–130.

3034. Валиева Л. Г. К изучению диалектных текстов по традиционной культуре (родильные обряды) / Л. Г. Валиева, Ф. С. Баязитова // Научный Татарстан. Гуманитарные науки. – 2015. – № 2. – С. 119–122.

3035. Гайнанова Д. Р. Концептуализация понятия акча (деньги) на материале татарских пословиц / Д. Р. Гайнанова //

Научный Татарстан. Гуманитарные науки. – 2015. – № 1. – С. 96–102.

3036. Галимжанова Э. М. Татар фольклористикасы үсешендә Фазыл Туйкинның роле / Э. М. Галимжанова // Традиционная культура народов Поволжья: материалы Всерос. науч.-практ. конф. (11–13 февраля 2014 г.). – Казань: Ихлас, 2014. – С. 61–65.

3037. Галимжанова Э. М. Туйкиннар мирасын өйрәнү мәсьәләләре / Э. М. Галимжанова // Кәбир һәм Фазыл Туйкиннар: заман, шәхес, чынбарлык: төбәкара фәнни-гамәли конф. материаллары, 17 октябрь, 2015 ел. – Әлмәт, 2015. – Б. 6–10.

3038. Галимова Э. М. Музыкально-стилевые особенности напевов «Сөрән» пермских татар / Э. М. Галимова // Вестник КГУКИ. – 2015. – № 3. – С. 63–66.

3039. Галимова Э. М. Традиционная музыкальная культура пермских татар / Э. М. Галимова // Отечественная наука в эпоху изменений: постулаты прошлого и теории нового времени. – Екатеринбург, 2015. – С.85–92.

3040. Галимова Э. М. Художественно-композиционные приёмы поэтики песен пермских татар / Э. М. Галимова // XXXI Междунар. конф., посвященная проблемам обществ. наук. – М., 2015. – С. 97–101.

3041. Гаффарова Ф. Ф. Мифологические представления народа, закодированные в терминах земледелия: [на примере татар. яз.] / Ф. Ф. Гаффарова // Современное удмуртоведение в контексте компаративистики, контактологии и типологии языков: сб. ст. / М-во образования и науки РФ, ФГБОУ ВПО «Удмуртский государственный университет», Институт истории, языка и литературы УрО РАН, Eotvos Lorand Tudomanyegyetem; редкол.: Н. В. Кондратьева и др. – Ижевск; Будапешт: Удм. ун-т, 2015. – С 195–198.

3042. Давлетшина Л. Х. Kazan ardı Tatarlarının yurt ve avlu ruhları: isimleri ve kılıkları / Л. Х. Давлетшина // VIII. Uluslararası Dünya Dili Türkçe Sempozyum (Çanakkale Onsekiz Mart Üniversitesi). – S. 58–59.

3043. Давлетшина Л. Х. Лексема «жен» в говоре татар нагорной стороны / Л. Х. Давлетшина // Традиционная культура

народов Поволжья: материалы II Всерос. науч.-практ. конф. (10–12 февраля 2015 г.). – Казань: Ихлас, 2015. – С. 194–202.

3044. Давлетшина Л. Х. О перевоплощениях духов-хозяев домашнего пространства (на материале татар Заказанья начала XXI века) / Л. Х. Давлетшина // Вестник Башк. ун-та. – 2015. – Т. 20. № 3. – С. 1022–1026.

3045. Давлетшина Л. Х. Программа К. И. Воробьева для собирания сведений о духах-хозяевах у казанских татар и мишарей / Л. Х. Давлетшина // Татарская фольклористика. Исследования молодых. – Казань: Ихлас, 2015. – Вып. 6. – С. 55–65.

3046. Давлетшина Л. Х. Роль Известий общества археологии, истории и этнографии в изучении татарского фольклора / Л. Х. Давлетшина // Идель – Алтай: история и традиционная культура народов Евразии: материалы III Междунар. форума, посвященного 90-летию доктора филологических наук, профессора С. С. Суразакова. – Горно-Алтайск, 2015. – С. 253–256.

3047. Давлетшина Л. Х. Электронный каталог полевых материалов: новые возможности хранения и использования / Л. Х. Давлетшина // Традиционная культура тюркских народов: проблемы и перспективы: материалы Междунар. конф. – Казань, 2015. – С. 134–139.

3048. Дәүләтшина Л. Х. Казан арты татарларында йорт-каралты тирәсендәге рух-ияләр: исемнәре һәм тышкы кыяфәтләре / Л. Х. Дәүләтшина // Фәнни Татарстан. – 2015. – № 1. – С. 74–83.

3049. Дәүләтшина Л. Х. Татарларның дини-мифологик күзаллаулары (материал туплау өчен сораулык) / Л. Х. Дәүләтшина // Фәнни Татарстан. – 2015. – № 4. – Б. 65–74.

3050. Дәүләтшина Л. Х. Татарларның мал тоту белән бәйлә күзаллаулары / Л. Х. Дәүләтшина // Россия и Восток: взаимодействие стран и народов: Труды X Всероссийского съезда востоковедов, посвященного 125-летию со дня рождения выдающегося востоковеда Ахмет-Заки Валиди Тогана. Книга 2. – Уфа: ИИЯЛ УНЦ РАН, 2015. – Б. 392–395.

3051. Еникеева А. Как открывать язык невесте и варить грачиную кашу?: [Беседа с исследователем и пропагандистом

татарской традиционной культуры об особенностях татарского фольклора] / А. Еникеева; [беседовал] Н. Ахмаева // Наш дом Татарстан. – 2015. – сентябрь (№ 4). – С. 58–61.

3052. Завгарова Ф. Х. Фольклорный жанр баит и татарская поэзия / Ф. Х. Завгарова, Т. Н. Галиуллин, А. Д. Батталова // Казанский педагогический журнал. – 2015. – № 5. – С. 203–207.

3053. Закирова И. Г. Historical Legends about Kazan / И. Г. Закирова // The Interim Conference of the International Society for Folk Narrative Research, Turkey, 2015.

3054. Закирова И. Г. Мәңгелеккә аккан сулар бар / И. Г. Закирова // Национально-культурное наследие: Татары Омской области = Милли-мәдәни мирасыбыз: Омск өлкәсе татарлары. – Казань, 2015. – С. 240–266.

3055. Закирова И. Г. Татар халык дастаннары / И. Г. Закирова // Фәнни Татарстан. – 2015. – № 2. – Б. 102–116.

3056. Закирова И. Г. Татарское народное творчество / И. Г. Закирова // Культурный мост между Евфратом и Волгой. – Адьяман: Адьяманский ун-т, 2015.

3057. Иң бәһале мирас!: [халык жырлары тур.] / сәхифәне М. Гомеров әзерләде // Безнең мирас. – 2015. – № 7. – Б. 110.

3058. Миңнуллин К. М. Йөрәктәге жырлар (Әхмәт Ерикәйнен тууына 110 ел тулу унаеннан) / К. М. Миңнуллин // На родной стороне: сборник материалов Всерос. науч.-практ. конф. – Уфа: Издательство БГПУ, 2015. – С. 291–295.

3059. Миңнуллина Ф. Х. XX гасыр ахры татар драматургиясендә мифологик образлар / Ф. Х. Миңнуллина // Сборник науч. тр. по материалам I Междунар. науч.-практ. конф. 25 июня 2015 г. – Нижний Новгород: НОО «Профессиональная наука», 2015. – С. 12–15.

3060. Мөхәммәтжанова Л. Х. Дини-героик дастаннарда магия элементлары / Л. Х. Мөхәммәтжанова // Россия и Восток: взаимодействие стран и народов: Труды X Всерос. съезда востоковедов, посвященного 125-летию со дня рождения выдающегося востоковеда Ахмет-Заки Валиди Тогана. Кн. 2. – Уфа: ИИЯЛ УНЦ РАН, 2015. – С. 424–426.

3061. Мөхәммәтжанова Л. Х. Самара татарларында заман фольклоры / Л. Х. Мөхәммәтжанова // Милли-мәдәни мира-сыбыз. Самара өлкәсе татарлары.– Казан: ИЯЛИ им. Г. Ибра-гимова, 2015. – С. 83–110.

3062. Мөхәммәтжанова Л. Х. Татар китаби дастаннарында ислам һәм магия / Л. Х. Мөхәммәтжанова // Традиционная культура народов Поволжья: материалы II Всерос. науч.-практ. конф. с междунар. участием, 10–12 февраля 2015 г. – Казань: Ихлас, 2015. – С. 363–368.

3063. Мухаметзянова Л. Х. Героический эпос «Чура-батыр» в контексте этнической истории тюркских народов / Л. Х. Муха-метзянова // Сравнительное изучение тюрко-монгольских эпо-сов: материалы Всерос. науч. конф., посвященной 110-летию И. В. Пухова. (Якутск, 11–12 сентября 2014 г. – Якутск: Изда-тельский дом СВФУ, 2015. –С. 27–32.

3064. Мухаметзянова Л. Х. Дастан «Идегей»: книжная версия татар Поволжья. Вестник Челябинского гос. ун-та / Л. Х. Муха-метзянова // Филология и искусствоведение. – 2014. – Вып. 91. – № 16 (345). – С. 94–97.

3065. Насыйри К. Гомер туйлары / К. Насыйри // Сөембикә. – 2015. – № 4. – Б. 24–26.

3066. Сабитова Р. Бәрәкәтле мич коты: [фольклор коллектив-ларына ярдәмгә сценарий. Автор – Башкортостанның Кушна-ренко районы, Югары Сзет авылыннан] / Р. Сабитова // Түгәрәк уен. – 2015. – № 4. – Б. 58–61.

3067. Садекова А. Х. Фольклоризм повести татарского писа-теля М. С. Магдеева «Прощание» // «Россия и Восток». Взаимо-действие стран и народов. Труды X Всероссийского съезда вос-токоведов (7–10 окт. 2015 г.): 2 кн. – Уфа, 2015. – С. 442–445.

3068. Садыйкова Р. Йолаларда – халык зирәкlege: (Уль-яновск ө. татар-мишәрләренен бэйрәм һ. көнкүреш йолалары) / Р. Садыйкова // Түгәрәк уен. – 2015. – № 4. – Б. 19–24.

3069. Сарварова Л. И. Календарно-обрядовые напевы татар-мишарей: к вопросу об интанационной специфике традиции / Л. И. Сарварова // Музыка. Искусство. Наука. Практика. – 2015. – № 3. – С. 23–30.

3070. Сафиуллина Р. Ф. Габделжаббар Кандалийның лирикасында фольклоризмнар / Р. Ф. Сафиуллина // Габдельжаббар Кандалий: через призму современности / Сост. Ф. Ф. Хасанова, Л. Ш. Давлетшина; под ред. Р. Ф. Харрасовой. – Казань: ИЯЛИ, 2015. – С. 114.

3071. Сафиуллина Р. Ф. Религиозная философия творчества Габдельжаббара Кандалий / Р. Ф. Сафиуллина // Габдельжаббар Кандалий: через призму современности / Сост. Ф. Ф. Хасанова, Л. Ш. Давлетшина; под ред. Р. Ф. Харрасовой. – Казань: ИЯЛИ, 2015. – С. 73.

3072. Смирнова Е. М. Мелодический фонд свадебно-гостевых напевов нагайбеков: об особенностях и генезисе песенной лексики: татар фольклор / Е. М. Смирнова // Музыка и время. – 2015. – № 1. – С. 18–26.

3073. Сөнгатов Г. Әлкигә сәяхәт: [Әлки районында узган фольклор-этнографик экспедиция тур.] / Г. Сөнгатов [и др.] // Түгәрәк уен. – 2015. – № 4. – Б. 14–17.

3074. Хафизова Л. Чистай керәшеннәренә музыкаль фольклоры: татар халык музыкасы үрнәкләрен җыю тур. / Л. Хафизова // Түгәрәк уен. – 2015. – № 1. – Б. 47–49.

3075. Хурматуллина Р. К. Историческая память татарского народа в произведениях музыкальной культуры: байты / Р. К. Хурматуллина // Казанский педагогический журнал. – 2015. – № 3. – С. 148–151.

3076. Шарифуллина Н. М. О ритмичных типах свадебных плачей татар-мишарей: фольклор татар-мишар / Н. М. Шарифуллина // Музыковедение. – 2015. – № 5. – С. 20–24.

3077. Этномузыкальные традиции народов Поволжья: педагогический аспект: [кол. моногр.] / Н. Х. Нургаянова [и др.]; Казан. (Приволж.) фед. ун-т, Ин-т филологии и межкульт. коммуникации им. Л. Толстого, Отд-ние татар. филологии и культуры им. Г. Тукая, Лаборатория муз. фольклора татар и народов Поволжья; [под ред. Н. Х. Нургаяновой]. – Казань: [Казанский ун-т], 2015. – 235 с.: ил. – Библиогр.: с. 183.

3078. Юнусова Г. Ф. О фонде музыкального фольклора татар-кряшен в Институте языка, литературы и искусства им.

Г. Ибрагимова АН РТ / Г. Ф. Юнусова // Кряшен. ист. обозрение. – 2015. – № 1. – С. 174–177.

3079. Юнусова Г. Ф. Принципы классификации татарской колыбельной песни / Г. Ф. Юнусова // Исторические, философские, политические и юридические науки, культурология и искусствоведение. Вопросы теории и практики. – 2015. – № 12. – С. 21–24.

3080. Юнусова Г. Ф. Фольклор и композитор: профессиональная колыбельная песня в татарском народном творчестве / Г. Ф. Юнусова // Исторические, философские, политические и юридические науки, культурология и искусствоведение. Вопросы теории и практики. – 2015. – № 12. – С. 33–35.

3081. Юнусова Г. Ф. Фонозаписи народной музыки православных татар / Г. Ф. Юнусова // Эхо веков. – 2015. – № 1/2. – С. 290–292. – http://www.archive.gov.tatarstan.ru/magazine/go/anonymous/main/?path=mg:/numbers/2015_1_2/10/06/

3082. Ямалтдинов И. И. Деятельность «Комиссии по народной литературе» Академического центра / И. И. Ямалтдинов // Кабир и Фазыл Туйкины: эпоха, личность, действительность: материалы Межрегиональной науч.-практ. конф. (Альметьевск, 17 октября, 2014 г.). – Альметьевск, 2015. – С. 38–41.

3083. Ямалтдинов И. И. Изучение татарского фольклора в первой трети XX века / И. И. Ямалтдинов // Язык и культура: проблемы соотношения и взаимодействия в полиэтническом пространстве. Часть 2. Материалы Всерос. науч.-практ. конф. (с международным участием), посвященной 80-летию доктора филологических наук, профессора, академика АН Республики Башкортостан, заслуженного деятеля науки Республики Башкортостан Зайнуллина Марата Валиевича (г. Уфа, 27 ноября 2015 г.). Ч. II / отв. ред.: Р. Б. Ахмадиев, Р. Я. Хуснетдинова. – Уфа: РИЦ БашГУ, 2015. – С. 270–275.

3084. Ямалтдинов И. И. Оренбург татарларының фольклоры / И. И. Ямалтдинов // Милли-мәдәни мирасыбыз: Оренбург өлкәсе татарлары. – Казан, 2015. – Б. 131–240.

3085. Ямалтдинов И. И. Татар ул кайда да балкып яши. Самара татарлары халык ижаты үрнәкләре / И. И. Ямалтдинов //

Милли-мәдәни мирасыбыз: Самара өлкәсе татарлары. – Казан, 2015. – Б. 111–164.

3086. Ямалдинов И. И. Тукай турында бәетләр // Фәнни Татарстан. – 2015. – № 3. – С. 81–84.

3087. Яхшисарова Г. Р. Тукай ижатында татар халкының популяр мифологик образлар чагылышы / Г. Р. Яхшисарова // Габдулла Тукай и тюркский мир: материалы Междунар. конф., посвященной 130-летию со дня рождения Г. Тукая / сост. Ф. Х. Миннуллина, А. Ф. Ганиева. – Казань: ИЯЛИ, 2016. – С. 468–470.

2016

Книги

3088. باش خەلق شىنجاڭ : شەھىرى كۆيتۈن - جىرلارى مەخەببەت خالىق تاتار. 2016. – 294 с.: ил. – Огл. на тат. яз. نەشرىياتى

3089. Айтуган Максудов – Болгаер әкиятчәсе / [төз., текстларны, искәрмә һәм аңлатмаларны әзерләүче З. Мөхәммәтшин; рәс. Л. Ишмакова]. – Казан, 2016. – 271 б.: рәс. б-н.

3090. Актуальные вопросы современной фольклористики / М-во культуры РТ, Респ. центр развития традиц. культуры. – Казань: Ихлас, 2016. – Вып. 1 / [сост. Э. Ф. Камалова]. – 256 с.: ил., ноты, портр.

3091. Джаным: антология фольклора сибирских татар в записях XIX–XX вв.: песни, такмаки, сказки, байты, дастаны / сост.: Ф. В. Ахметова-Урманче, А. В. Преловский; худож. пер. и вступ. ст. А. Преловского; худож. Н. Протасов. – М.: Новый ключ, 2016. – 188, [3]с.: ил. – (Духовное наследие народов Сибири).

3092. Еникеева А. Р. Этнопедагогический потенциал музыкального фольклора в системе народной художественной культуры: учеб. пособие / А. Р. Еникеева; М-во культуры РФ, ФГБОУ ВО КазГИК. – Казань : РИЦ «Школа», 2016. – 131 с. – Библиогр.: с. 127–130.

3093. Легендалар һәм мифологик хикәятләр = Татарские легенды и мифологические рассказы = تاتاري اساطير و ها افسانه / [төз.: С. Гыйләжетдинов, А. Гыйләжетдинова; рәс. Ф. Харрасова;

фарсы тел. тәрж. Х. Шәйх]. – [Казан: «Татмедиа» нәшриятында басылды, 2016]. – 119 б.: төсле рәс.

3094. Милли-мәдәни мирасыбыз: Кукмара = Национально-культурное наследие: Кукмор / ТР ФА, Г. Ибраһимов исем. тел, әдәбият һәм сәнгать ин-ты; [редкол.: К. М. Миңнуллин, М. Х. Вәлиев, И. Г. Закирова]. – Казан: Г. Ибраһимов исем. Тел, әдәбият һәм сәнгать ин-ты, 2016. – 428 б.: рәс., табл. – (Фәнни экспедицияләр хәзинәсеннән; сигезенче кит.).

3095. Милли-мәдәни мирасыбыз: Оренбург өлкәсе татарлары = Национально-культурное наследие: Татары Оренбургской области / ТР ФА, Г. Ибраһимов исем. Тел, әдәбият һәм сәнгать ин-ты; [редкол.: К. М. Миңнуллин, И. И. Ямалтдинов, Л. Ш. Дәүләтшина]. – Казан: Г. Ибраһимов исем. Тел, әдәбият һәм сәнгать ин-ты, 2016. – 360 б.: рәс., нот. – (Фәнни экспедицияләр хәзинәсеннән; үнөченче кит.).

3096. Милли-мәдәни мирасыбыз: Томск өлкәсе татарлары = Национально-культурное наследие: Татары Томской области / ТР ФА, Г. Ибраһимов исем. Тел, әдәбият һәм сәнгать ин-ты; [редкол.: К. М. Миңнуллин, О. Р. Хисамов, Л. Ш. Дәүләтшина]. – Казан: Г. Ибраһимов исем. тел, әдәбият һәм сәнгать ин-ты, 2016. – 432 б.: рәс., табл. – (Фәнни экспедицияләр хәзинәсеннән; үндүртенче кит.).

3097. Милли-мәдәни мирасыбыз: Чүпрәле = Национально-культурное наследие: Дрожжаное / ТР ФА, Г. Ибраһимов исем. Тел, әдәбият һәм сәнгать ин-ты; [редкол.: К. М. Миңнуллин, А. Ф. Жәләлов, Д. Б. Рамазанова һ.б.]. – Казан: Г. Ибраһимов исем. Тел, әдәбият һәм сәнгать ин-ты, 2016. – 408 б.: рәс., табл. – (Фәнни экспедицияләр хәзинәсеннән; тугызынчы кит.).

3098. Мифологические верования татар (по экспедиционным записям конца XX – начала XXIв.) / авт. вввод. статьи Л. Х. Давлетшина, сост.: Л. Х. Давлетшина, Ф. Х. Завгарова. – Казань: Ихлас, 2016. – 199 с.

3099. Многогранный мир традиционной культуры и народного художественного творчества: сб. материалов Междунар. науч.-практ. конф. в рамках Междунар. конкурса-фестиваля традиц. худож. культуры «Этномириада» (г. Казань, 9 октября

2016 г.) / М-во культуры РФ; ФГБОУ ВО «Казан. гос. ин-т культуры»; [сост.: А. Р. Еникеева]. – Казань: РИЦ «Школа», 2016. – 187 с.

3100. Мөнәжәтләр / мөх-р Ф. Хужахмәт; кереш сүз авт. А. Садыкова. – Казан: Милләт, [2016]. – 511 б.

3101. Песни татар-мишарей = Татар-мишәр жырлары / Казан. гос. консерватория им. Н. Г. Жиганова; сост. Е. М. Смирнова, Л. И. Сарварова. – Казань: Б. и., 2016. – Вып. 4. – 488 с.: нот., диск. – (Сер.: Памятники татарского народного музыкально-поэтического творчества).

3102. Пословицы и поговорки сибирских татар: на татар. яз. / РАН, Сиб.отд-ние, Ин-т проблем освоения Севера; сост. Г. Т. Бакиева. – Тобольск: Полиграфист, 2016. – 75 с.

3103. Сарварова Л. И. Ладомелодическое строение лирических многослоговых напевов татар-мишарей: учеб. пособие для студентов вузов / Л. И. Сарварова; М-во культуры РФ; Казан. гос. консерватория им. Н. Г. Жиганова. – Казань: [Казанская государственная консерватория], 2016. – 75 с.: табл. – Библиогр.: с. 51–54.

3104. Сказки народов Татарстана / сост. А. Ф. Галиахметова; ил.: И. Азимова и др. – Казань: Татар. кн. изд-во, 2016. – 233 с.: цв. ил.

3105. Татар халкының мифологик ышанулары (XX гасыр ахыры – XXI гасыр башы экспедиция язмалары буенча) / Татарстан Республикасы Мәдәният м-лыгы, Республика традицион мәдәниятне үстерү үзәге; кереш мәкалә авт. Л. Х. Дәүләтшина, төз.: Л. Х. Дәүләтшина, Ф. Х. Жәүһәрова. – Казан: Ихлас, 2016. – 199 б. – Библиогр.: б. 198 (4 исем.).

3106. Татарские легенды и мифологические рассказы / сост.: С. Гилязутдинов, А. Гилязутдинова. – Казань: Идел-Пресс, сор, 2016. – 119 с.: цв. ил.

3107. Традиционная культура народов Поволжья: материалы III Всерос. науч.-практ. конф. с международным участием = Идел буе халыклары традицион мәдәнияте: III Бөтенроссия фәнни-гамәли конференция (халыкара катнашлык белән) материаллары, [9–11 февраль 2016 г.]: [в 2 ч.] / Мин-во культуры РТ,

Респ. центр развития традиционной культуры; [сост. Г. К. Мансурова]. – Казань: [Ихлас], 2016. Ч. 2: [М-Я]. – 2016. – 398 с.: ил.

3108. Юсупов Ф. Ю. Сибирские татары. Из сокровищницы духовной культуры. Антология фольклора сибирских татар = Себер татарлары. Рухи мәдәният жәүһәрләре. Себер татарлары фольклорының антологиясе / Ф. Ю. Юсупов; [под ред. Ф. Х. Завгаровой]. – Казань: Магариф – Вақыт, 2014. – Т. 2 : Йомаклар – сказки. – 2016. – 888 с. – Примеч.: с. 835 – 880.

3109. Ямалтдинов И. И. Татарская фольклористика 20–60-х гг. XX века. Собираание, публикация и научное изучение фольклора / И. И. Ямалтдинов. – Казань: ИЯЛИ, 2016. – 184 с. – (Сер. «Библиотека журнала «Фәнни Татарстан»; 8-я кн.).

Статьи

3110. Mukhametzianova L. Kh. The epic of Ring Gesar and the Tatar Literary (book) epic: the cross-point of oral and written traditions / L. Kh. Mukhametzianova // The 8th International Conference on Geser / Gesar Studies in Congratulation of the 300 th Anniversary of the Publication of Beijing Woodenblock Geser. Hohhot (China). – 2016. – P. 457–463 (Китай).

3111. Ай белән кояш: татар халык әкиятенән // Сабантуй. – 2016. – № 10. – Тышл. 3 б.

3112. Альмеева Н. Ю. Песенный фольклор нагайбаков Южного Урала и народов Среднего Поволжья / Н. Ю. Альмеева // Кряшен. ист. обозрение. – 2016. – № 4. – С. 202–208.

3113. Ахметова А. Русско-японская война в татарской литературе (на примере мунаджатов) / А. Ахметова // Проблемы изучения национальной литературы: матер. науч. конф. – Махачкала: ИЯЛИ ДНЦ РАН, 2016. – С. 365–375.

3114. Әкрән кирәк, ипләп кирәк...: керәшеннәр тур. // Ялкын. – 2016. – № 2. – Б. 32–33.

3115. Этәч патша: татар халык әкиятә // Сабантуй. – 2016. – № 8. – Тышл. 3 б.

3116. Әхмәтжанов М. Яхъя хәзрәт турында риваятьләр: Арча р-ны Шекә авылы тарихыннан / М. Әхмәтжанов // Түгәрәк уен. – 2016. – № 3. – Б. 18–19.

3117. Галимова Э. М. Практические результаты полевых исследований в области традиционной музыкальной культуры оренбургских татар / Э. М. Галимова // Вестник Каз ГУКИ. – 2016. – № 2. – С. 119–122.

3118. Гарипова Л. Ш. Фольклор эсэрләрәндә хэл фиғыльнәң архаик формалары / Л. Ш. Гарипова // Татарское языкознание в контексте евразийской гуманитарной наук: сб. Междунар. науч.-практ. конф. – Казань, 2016. – С. 248–253.

3119. Давлетшина Л. Х. К вопросу о роли ислама в заговорно-заклинательной традиции татар / Л. Х. Давлетшина, И. И. Хуснуллина // Казанская наука. – 2016. – № 12. – С. 58–60.

3120. Давлетшина Л. Х. Религиозно-мифологические представления о «нечистой силе» в традиции тюменских татар / Л. Х. Давлетшина // Филологические науки: вопросы теории и практики. – 2016. – № 9-1 (63). – С. 25–27.

3121. Давлетшина Л. Х. Религиозно-мифологические представления о «нечистой силе» в традиции тюменских татар / Л. Х. Давлетшина // Филологические науки: вопросы теории и практики. – 2016. – № 9. – С. 52–55.

3122. Давлетшина Л. Х. Убыр в современных представлениях татар Предволжско-Предкамского ареала / Л. Х. Давлетшина // Демонология как семиотическая система: Тез. докл. IV Междунар. науч. конф. (Москва, РГГУ, 15–17 июня 2016 г.) / Сост. и ред.: Д. И. Антонов, О. Б. Христофорова. – М., 2016. – С. 23–26.

3123. Давлетшина Л. Х. «Убыр» в традиционной культуре волго-уральских татар / Л. Х. Давлетшина // Актуальные проблемы современной фольклористики. – Казань: Ихлас, 2016. – С. 33–38.

3124. Дәүләтшина Л. Х. Жәң в представлениях тюменских татар начала XXI века / Л. Х. Дәүләтшина // I Сибирский форум фольклористов: тез. докл. – Новосибирск: Академиздат, 2016. – С. 154–156.

3125. Дәүләтшина Л. Х. Татар мифологиясен өйрәнү юлында / Л. Х. Дәүләтшина // Фәнни Татарстан. – 2016. – № 3. – Б. 76–87. – Библиогр.: 74 исем.

3126. Дәүләтшина Л. Х. Татар мифологиясенен өйрәнелү тарихына карата / Л. Х. Дәүләтшина // Традиционная культура народов Поволжья: материалы III Всерос. науч.-практ. конф. с междунар. участием, 9–11 февраля 2016 г.: в 2 ч. – Казань: Ихлас, 2016. – Ч. 1. (А-К). – С. 196–209.

3127. Дәүләтшина Л. Тау ягы: Тәтеш р-ны авылларына фольклор экспедиция / Л. Дәүләтшина, Э. Каюмова, Г. Сөнгатов // Түгәрәк уен. – 2016. – № 3. – Б. 8–11.

3128. Денисов В. Н. Из истории фонографических записей татарских информантов в 1911–1912 гг. на территории Верхнего Прикамья / В. Н. Денисов // Tatarica. – 2016. – № 1. – С. 107–114. – Библиогр.: 20 назв.

3129. Жәүһәрева Ф. Габдулла улы Уразбакый бабай: К. Тамагы р-нындагы О. Салтык һ. К. Салтык а. арасында урнашкан Изгеләр зираты б-н бәйлә легенда-риваятьләр тур. / Ф. Жәүһәрева // Түгәрәк уен. – 2016. – № 1. – Б. 64, тышл. 3 б.

3130. Жәүһәрева Ф. Таң суының серләре: Саба р-ны Сатыш, Урта Саба а. «Таң суы алу»га кагылышлы ырымнар тур. / Ф. Жәүһәрева // Түгәрәк уен. – 2016. – № 2. – Б. 26–27.

3131. Завгарова Ф. Х. Специфика лирического субъекта исторического байта / Ф. Х. Завгарова, А. Д. Батталова // Казанская наука. – 2016. – № 12. – С. 61–63. – Библиогр.: 6 назв.

3132. Завгарова Ф. Х. Специфика мотивной структуры текстов фольклорного жанра байта / Ф. Х. Завгарова, А. Д. Батталова // Казан. наука. – 2016. – № 9. – С. 42–45.

3133. Закирова И. Г. Томск татарлары халык ижаты / И. Г. Закирова // Национально-культурное наследие: Татары Томской области = Милли-мәдәни мирасыбыз: Томск өлкәсе татарлары. – Казань, 2016. – С. 291–333.

3134. Закирова И. Г. Татар фольклорының Урманче мәктәбе: [филология фән. д-ры, фольклорчы Ф. Урманченең 80 еллыгы унаеннан] / И. Г. Закирова // Фәнни Татарстан. – 2016. – № 3. – Б. 140–143. – Библиогр.: 16 исем.

3135. Закирова И. Г. Татар халкының тылсымлы әкиятләре / И. Г. Закирова // «Урал-Алтай: через века в будущее: материалы VII Всерос. этнологог. конф.» (с междунар. участием), посвя-

щенной 95-летию видного ученого-тюрколога Э. Р. Тенишева. – Уфа: ИИЯЛ УНЦ РАН, 2016. – С. 355–357.

3136. Закирова И. Г. Төрки фольклорда һәм Г. Тукай иҗатында жан белән бәйлә ышанулар / И. Г. Закирова // Габдулла Тукай и тюркский мир Материалы Междунар. конф. / ИЯЛИ им. Г. Ибрагимова; сост.: Ф. Х. Миннуллина, А. Ф. Ганиева. – Казань, 2016. – С. 206–209.

3137. Закирова И. Г. Фольклорда су ияләре һәм су культы белән бәйлә мифологик мотивлар / И. Г. Закирова // Фәнни Татарстан. – 2016. – № 2. – Б. 99–110 б. – Библиогр.: 24 исем.

3138. Закирова И. Г. Халык күңеленә саф көзгесе / И. Г. Закирова // Милли-мәдәни мирасыбыз: Кукмара. – Казан, 2016. – Б. 221–240.

3139. Йосыпов Ф. Й. Нагайбәк татарлары сөйләшенә граммати́к үзенчәлекләрен өйрәнү тәҗрибәсеннән / Ф. Й. Йосыпов // Фәнни Татарстан. – 2016. – № 4. – Б. 7–16. – Библиогр.: 13 исем.

3140. Камыр батыр: татар халык әкиятеннән // Сабантуй. – 2016. – № 5. – Тышл. 3 б.

3141. Көчләп бирелгән кыз бәете // Түгәрәк уен. – 2016. – № 4. – Б. 48–52.

3142. Күңел чишмәләре сакмас / Халык иҗаты үрнәкләреннән материалларны басмага И. И. Ямалтдинов әзерләде // Милли-мәдәни мирасыбыз: Чүпрәле. – Казан, 2016. – Б. 279–302.

3143. Миңнуллина Ф. Х. М. Гыйләҗевнең «Бичура» драмасында мифологик образлар / Ф. Х. Миңнуллина // Ислам и тюркский мир: проблемы образования, языка, литературы, истории и религии: материалы VIII Междунар. тюркологической конф. – Казань: Изд-во Казан. ун-та, 2016. – С. 131–133.

3144. Мочалов Д. В. Современные подходы к формированию воспитательного и развивающего потенциала народного танца / Д. В. Мочалов // Современный мир: Опыт, проблемы и перспективы развития: статьи I-й Междунар. науч.-практ. конф. – Ставрополь: Логос, 2016. – Ч. 1. – С. 78–82.

3145. Мөхәммәтҗанова Л. Х. «Каһарман Катил» дастанының генезисы / Л. Х. Мөхәммәтҗанова // Традиционная культура

народов Поволжья. Материалы III Всерос. науч.-практ. конф. с междунар. участием: В 2 ч. Ч. 1. – Казань, 2016. – С. 35–43.

3146. Мөхәммәтжанова Л. Х. Кукмарада жыйган ак чәчәкләр / Л. Х. Мөхәммәтжанова // Милли-мәдәни мирасыбыз: Кукмара. – Казан, 2016. – (Фәнни экспедицияләребез хәзинәсеннән; сигезенче китап). – Б. 251–255.

3147. Мөхәммәтжанова Л. Х. Татар телле «Каһарман Катил» дастанының килеп чыгышы һәм таралышына карата / Л. Х. Мөхәммәтжанова // Фәнни Татарстан. – 2016. – № 1. – Б. 69–75. – Библиогр.: 11 исем.

3148. Мөхәммәтжанова Л. Х. Тукай фольклористикада һәм эпик фольклорда / Л. Х. Мөхәммәтжанова // Габдулла Тукай и тюркский мир: Сборник материалов Междунар. науч.-практ. конф., посвященной 130-летию со дня рождения классика татарской литературы Г. Тукая, 25 апреля 2016 г. – Казань, 2016. – С. 284–287.

3149. Мөхәммәтжанова Л. Х. Халык жәүһәрләреннән якты алып...: (Күренекле тюрколог, фольклорчы галим Фатих Урманчега – 80 яшь) / Л. Х. Мөхәммәтжанова // Фәнни Татарстан. – 2016. – № 3. – Б. 144–148.

3150. Мухаметзянова Л. Х. Взаимовлияние устных и книжных традиций в эпосе сибирских татар (на примере дастана на сюжет «Тахир и Зухра») / Л. Х. Мухаметзянова // I Сибирский форум фольклористов: Тез. докл. сер. «Памятники фольклора народов Сибири и Дальнего Востока» / Институт филологии СО РАН. – Новосибирск, 2016. – С. 83–86.

3151. Мухаметзянова Л. Х. «Живой» эпический текст в параллели с книжными дастанами / Л. Х. Мухаметзянова // Материалы Междунар. науч.-практ. конф. на тему «Развитие науки и инновации в современном мире: проблемы и перспективы». – Шымкент: Междунар. гуманит.-техн. ун-т, 2016. – С. 117–127.

3152. Мухаметзянова Л. Х. Книжная разновидность эпоса и татарские книжные дастаны / Л. Х. Мухаметзянова // Урал-Алтай: через века в будущее: материалы VII Всерос. тюрколог. конф. (с междунар. участием), посвященной 95-летию видно-

го ученого-тюрколога Э. Р. Тенишева. – Уфа: ИИЯЛ УНЦ РАН, 2016. – С. 384–386.

3153. Мухаметзянова Л. Х. Некоторые вопросы изучения генезиса и поэтики татарской версии «Кур углы» / Л. Х. Мухаметзянова // Вестник Северо-Восточного федерального университета имени М. К. Аммосова: Серия Эпосоведение. – 2016. – № 1 (1). – С. 37–43. URL: <http://epossvfu.ru/wp-content/uploads/2016/04/5-Мухаметзянова-Л.Х.pdf> (дата обращения: 05.04.2016).

3154. Нур Г. Килен төшә...: туй йолалары тур. / Г. Нур // Сөембикә. – 2016. – № 9. – Б. 48–50.

3155. Онытылмас очрашулар: Спас р-ны татар авылларына фольклор-этнографик экспедиция / сәхифәне Г. Мансурова эзерләде // Түгәрәк уен. – 2016. – № 4. – Б. 24–31. – Эчт. авт.: Ф. Нуриева, Г. Гыйлемжанова, И. Хөснуллина, Э. Камалова.

3156. Рәсүлева Р. Табышмаклы таш: Удмуртиянең Үрьякала авылында сакланып калган борынгы тарихи ядкарьләр б-н бәйле риваятьләр тур. / Р. Рәсүлева // Түгәрәк уен. – 2016. – № 3. – Б. 63–64, тышл. 3 б.

3157. Сагитова Г. Р. Татарский баит «Сак-Сок» сквозь призму искусства XXI века / Г. Р. Сагитова, М. М. Хабутдинова // *Tatarica*. – 2016. – № 2. – С. 177–201. – Библиогр.: 28 назв. – Рус., татар., англ.

3158. Садекова А. Х. Еракка китеп карасаң / А. Х. Садекова // Милли-мәдәни мирасыбыз: Чүпрәле. – Казан, 2016. – Б. 184–200.

3159. Садекова А. Х. «Мәзәк жырлары» туган якта / А. Х. Садекова // Милли мәдәни мирасыбыз. Кукмара. – Казан, 2016. – Б. 165–174.

3160. Садыкова А. Х. Татар хажнамәсендә хатын-кыз образы / А. Х. Садыкова // Урал-Алтай. Через века в будущее. Материалы VII Тюркологической конф. с международным участием, посвященной 95-летию видного тюрколога Э. А. Тенишева. – Уфа: ИИАЛ, 2016. – С. 374–376.

3161. Садыкова А. Х. Тукай ижатында фольклоризмнар / А. Х. Садыкова // Материалы Междунар. конф., посвященной

130-летию со дня рождения Г. Тукая. – Казань: ИЯЛИ, 2016. – С. 332–335.

3162. Самойлова А. В. Песенный фольклор Чистопольского района Республики Татарстан: учеб. пособие / А. В. Самойлова, В. Б. Зефинова; Казан. гос. ин-т культуры. – Казань, 2016. – 40 с.: нот., фото.

3163. Тагирова Ф. И. Шурале: персонаж татарской мифологии и его трансформация / Ф. И. Тагирова // Prof. Dr. Nacali Nesefoğluna Armağan. İzmir: Kanyılmaz Matbaacılık, 2016. – S. 355–363.

3164. Татарстан риваятьләре: Кызлар тавы: Аксубай р-ның Татар Сөнчэләсе а. / сәхифәне Ә. Нурәхмәтова эзерләде // Татарстан. – 2016. – № 6. – 88 б.

3165. Хаков Р. Истәлек дәфтәрләре – күңел көзгесе: халык авыз ижаты тур. / Р. Хаков // Түгәрәк уен. – 2016. – № 4. – Б. 40–41.

3166. Харрасова Р. Тукай фольклордан башлана / Р. Харрасова // Габдулла Тукай һәм төрки дөнья: материалы Международ. конф. от 25 апреля 2016 г. – Казань: ИЯЛИ, 2016. – Б. 427–432.

3167. Хәкимов Р. Ф. Рекрут жырларында солдат язмышы / Р. Ф. Хәкимов // Фәнни Татарстан. – 2016. – № 4. – Б. 69–72. – Библиогр.: 7 исем.

3168. Шәйдуллина Р. Нардуган: Нардуган йоласы тур. / Р. Шәйдуллина // Түгәрәк уен. – 2016. – № 1. – Б. 58–59.

3169. Юнусова Г. Ф. Особенности текста народной песни на слова Г. Тукая / Г. Ф. Юнусова // Актуальные проблемы современной фольклористики. – Казань: Ихлас, 2016. – Вып. 1. – С. 239–244.

3170. Ямалтдинов И. И. Оренбург татарларының фольклоры / И. И. Ямалтдинов // Милли-мәдәни мирасыбыз: Оренбург өлкәсе татарлары. – Казан, 2016. – Б. 131–208.

3171. Яңгыр боткасы: Курган ө. Сафакүл р-нында яңгыр яудыру йоласы тур. // Түгәрәк уен. – 2016. – № 3. – Б. 47.

3172. Яхшисарова Г. Р. Татар халык әкиятләрендә убырлы карчык образы / Г. Р. Яхшисарова // Система непрерывного образования: школа – педколледж – вуз: материалы XVI реги-

он. науч.-практ. конф. (г. Уфа, 20 апреля 2016 г.), посвященной юбилеям науч. школ Института филологического образования и межкультурных коммуникаций. – Уфа: Изд-во БГПУ, 2016. – С. 294–298.

2017

Книги

3173. Актуальные проблемы современной фольклористики / М-во культуры РТ, Респ. центр развития традиц. культуры; [сост.: Э. Ф. Камалова, Г. М. Сунгатов]. – Вып. 2. – Казань: Ихлас, 2017. – 164 с.: нот., ил., табл., фото. – В содерж. авт.: А. Д. Батгалова, Ч. М. Валеева, Д. А. Габдрахманов, Г. Г. Гыйлемжанова, Л. Х. Давлетшина, Ф. Х. Завгарова, Г. И. Зайтова, Э. Р. Каюмова, Р. Р. Сабиров, И. И. Хуснуллина [и др.].

3174. Акыллы хэйлэ: татар халык экийте = Cock and fox: tatar folk tale = Петух и Лиса: татарская народная сказка / [рәс-самы Л. Золондинова; инглизчэгә А. Валькова тәрж.]. – Казан: Татар. кит. нәшр., 2017. – 14, [2] б.: рәс. б-н.

3175. Әхмәтҗанов М. И. Борынгы татар риваятьләре хезинәсеннән / М. И. Әхмәтҗанов. – Казан, 2017 (отпечатано в множительном центре Института истории АН РТ). – 103, [1] б.

3176. Баязитова Ф. С. Халык традициясе һәм мифология. Им-гомнар, ырымнар, тылсымлы сүзләр (жирле сөйләшләр һәм фольклор текстлары ясылыгында) / Ф. С. Баязитова; Г. Ибраһимов исем. ТӘһСИ. – Казань: Мәгариф – Вақыт, 2017. – 800 б.

3177. Без – бер тамырдан: мифлар һәм риваятьләр / [М. Вәлиев тәрж.]. – Казан: Мәгариф – Вақыт, 2017. – 143 б.

3178. Гагаев А. А. Философия татарской сказки / А. А. Гагаев, П. А. Гагаев. – Саранск; Рузаевка: Рузаевский печатник, 2017. – 189 с.

3179. Газыймов М. Г. Хәтер тамчылары / М. Г. Газыймов. – Түбән Кама: Гүзәл, 2001– . – 7 нче китап: Зирекле авылында һәм башка төбәкләрдән жыелган бәетләр. – Казан: Школа, 2017. – 127 б.: портр. б-н.

3180. Галимова Э. М. Традиционная музыкальная культура пермских татар: [монография] / Э. М. Галимова; АН РТ, Ин-т

языка, литературы и искусства им. Г. Ибрагимова; [науч. ред. З. Н. Сайдашева]. – Казань: ИЯЛИ, 2017. – 322, [1] с. + 1 CD-R.

3181. Дастане жайэ (Мәликэ китабы) / [төз., басмага әзерләүче һәм мәкаләләр авторы Р. Мәрданов]. – Казан: «Милли китап» нәшр., 2017. – 146 б. – (Татар археографиясе; 19 нчы китап). – Библиогр.: юл асты иск.

3182. Дүрт дус: татар халык әкиятә. – Казан: Татар. кит. нәшр., 2017. – 31 б.: рәс. + 1 л. вкл.

3183. Завгарова Ф. Х. Культурный код дерева у татар: словник / Ф. Х. Завгарова, Г. К. Мансурова; М-во культуры РТ; Республиканский центр развития традиционной культуры. – Казань: Ихлас, 2017. – 78 с.

3184. Закирова И. Г. Әүвәл башлап ни бетте / И. Г. Закирова; ТР Фәннәр академиясе, Г. Ибраһимов исем. Тел, әдәбият һәм сәнгать ин-ты; [фәнни ред. А. Х. Садыкова]. – Казан: ТӘҺСИ, 2017. – 150, [1] б. – Библиогр.: б. 144–150.

3185. Звучат татарские гусли [Звуко- и видеозапись]: Полевые записи фольклориста Э. Р. Каюмовой / МК РТ, РЦРТК; сост. Э. Р. Каюмова. – [Казань], [2014-]. – (Музыкальное наследие татарского народа). – Вып. 3: Республика Марий Эл, 2014–2015 гг. [Звуко- и видеозапись]: кряшены. – Электронные аудио- и видеоданные. – 2017. – 2 электр. опт. диска (DVD и CD) + буклет (12 с.). – Содерж. дисков на с. 10–11 буклета.

3186. Катанов Н. Ф. Материалы к изучению казанско-татарского наречия: новый и полный самоучитель татарского языка: [сб. произведений] / Н. Ф. Катанов. – Репр. изд. [1880–1898]. – Казань: Изд-во Сергея Бузукина, 2017. – [448] с. разд. паг. – (Из коллекций казанских библиофилов: основана в 2011 г.).

3187. Милли аһәң [Электрон ресурс]: Татарстан Республикасы фольклор музыкасы дәүләт ансамбле / Татарстан Республикасы Мәдәният м-лыгы, Г. Тукай исем. Татар дәүләт филармониясе; [сәнгать житәкчесе А. Фәйзрахманов; балет-мейстер Л. Р. Хәмидуллина; хормейстер К. Костылова; дирижёр И. Фәйзетдинов]. – Казан: ООО «Компания Аксу», 2017. – 1 электрон опт. диск (DVD-ROM): төсле рәс., тавыш б-н; 13×15 + буклет «Милли аһәң» (23 б.).

3188. Милли-мәдәни мирасыбыз: Арча = Национально-культурное наследие: Арск / ТР ФА, Г. Ибраһимов исем. тел, әдәбият һәм сәнгать ин-ты; [редкол.: К. М. Миңнуллин, И. Г. Нуриев, М. И. Әхмәтжанов]. – Казан: Г. Ибраһимов исем. Тел, әдәбият һәм сәнгать ин-ты, 2017. – 360 б.: рәс. – (Фәнни экспедицияләр хәзинәсеннән; 15 кит.).

3189. Милли-мәдәни мирасыбыз: Әстерхан татарлары = Национально-культурное наследие: Астраханские татары / [редкол.: К. М. Миңнуллин, Д. Б. Рамазанова, М. Х. Вәлиев]; ТР ФА, Г. Ибраһимов исем. Тел, әдәбият һәм сәнгать ин-ты. – Казан: Г. Ибраһимов исем. Тел, әдәбият һәм сәнгать ин-ты, 2017. – 420 б.: рәс.; 21 см. – (Фәнни экспедицияләр хәзинәсеннән; 11 кит.).

3190. Милли-мәдәни мирасыбыз: Мамадыш = Национально-культурное наследие: Мамадыш / ТР ФА, Г. Ибраһимов исем. Тел, әдәбият һәм сәнгать ин-ты; [редкол.: К. М. Миңнуллин, А. П. Иванов, Д. Б. Рамазанова һ. б.]. – Казан: Г. Ибраһимов исем. Тел, әдәбият һәм сәнгать ин-ты, 2017. – 344 б.: рәс., нот., табл. – (Фәнни экспедицияләр хәзинәсеннән; 12 кит.).

3191. Милли-мәдәни мирасыбыз: Пермь татарлары. Барда = Национально-культурное наследие: Татары Пермского края. Барда / ТР ФА, Г. Ибраһимов исем. Тел, әдәбият һәм сәнгать ин-ты; [редкол.: К. М. Миңнуллин, Д. Б. Рамазанова, М. Х. Вәлиев]. – Казан: Г. Ибраһимов исем. Тел, әдәбият һәм сәнгать ин-ты, 2017. – 328 б.: рәс., нот. – (Фәнни экспедицияләр хәзинәсеннән; 10 кит.).

3192. Милли-мәдәни мирасыбыз: Чиләбе өлкәсе татарлары = Национально-культурное наследие: Татары Челябинской области / редкол.: К. М. Миңнуллин (рәис), И. И. Ямалтдинов (фәнни мөх-р), Д. Р. Галиуллина; Төз. һәм җаваплы мөх-р Л. Х. Мөхәммәтжанова. – Казан, 2017. – 428 б. – (Фәнни экспедицияләр хәзинәсеннән; 16 кит.).

3193. Многогранный мир традиционной культуры и народного художественного творчества: сб. материалов Междунар. науч.-практ. конф. в рамках Междунар. конкурса-фестиваля нар. худож. творчества «Кунаклашу» (г. Казань, 11, 13 ноября 2017 г.) / М-во культуры РФ; ФГБОУ ВО «Казан. гос. ин-т

культуры»; [сост. А. Р. Еникеева, редкол.: Л. А. Гафиятуллина, Л. З. Бородовская]. – Казань: РИЦ «Школа», 2017. – 178 с.

3194. Народный танец и хореографическое искусство: традиции и современность: материалы междунар. науч.-практ. конф., посвящённой 110-летию Гая Тагирова / сост.: Э. М. Галимова, А. Р. Салихова, Д.Р. Фардеева. – Казань: ИЯЛИ, 2017. – 184 с.

3195. Нигмедзянов М. Н. Народ достоин подлинного искусства! / М. Нигмедзянов; [сост.-ред.: М. Н. Нигмедзянов, А. М. Нигмедзянова]. – Казань, 2017 (Тип. филиала АО «ТАТМЕДИА» ПИК «Идел-Пресс»). – 415 с.: ил. – Библиогр.: с. 411–415.

3196. Песни-пляски, частушки татарского народа: на татар. яз. / подгот. Ф. Хужахмат; вступ. ст. И. Надирова. – Казань: Миллат, 2017. – 255с.

3197. Победитель дивов: татарские народные сказки / сост. Л. Замалетдинов; пер. Р. Ахунова и др.; худож. Р. Шамсутдинов. – Казань: Тат. кн. изд-во, 2017. – 91 с.: цв. ил.

3198. Сак-Сок: татар халык бәете = Сак-Сок: татарское народное сказание / [рәссам Т. Хажиәхмәтов; кереш сүз һәм риваятьнең авторы Р. Батулла]. – Казан: «Юлбасма» нәшрияты, 2017. – 31 б.: рәс. б-н.

3199. Сибирские татары. Из сокровищницы духовной культуры. Антология фольклора сибирских татар = Себер татарлары. Рухи мәдәният жәүһәрләре. Себер татарлары фольклорының антологиясе / КФУ, Ин-т филологии и межкультур. коммуникации; [авт.-сост. Ф. Ю. Юсупов; под ред. Ф. Х. Завгаровой]. – Казань: Изд-во Казан. ун-та, 2014 – . Т. 3: Хикаяты, риваяты, мифы = Хикәятләр, риваятьләр, мифлар. – 2017. – 895 с.

3200. Татар халкының жырлы-биюле уеннары, такмаклары / [китапны гамәлгә куючы һәм нәшер итүчеләр: Ф. Хужахмәт, Б. Жһаншин]. – Казан: Милләт, 2017. – 256 б.

3201. Татарские народные сказки / пер. и обработка М. Булатова; пер. Г. Шариповой; рис. С. Забалуева. – СПб.; М.: Речь, 2017. – 220,[3] с.: ил. – (Дар речи).

3202. Татарское народное творчество: в 15 т. / ИЯЛИ им. Г. Ибрагимова АН РТ; [сост. Х. Ш. Махмутов; редкол.: К. М. Миннуллин и др.; пер. А. Х. Садековой]. – Казань: Татар.

кн. изд-во, 2017. – Т. 6: пословицы и поговорки / [ред. кол.: К. М. Миннуллин и др.; сост. тома, авт. вст. статьи и комментарии Х. Ш. Махмутов; отв. ред. Д. Э. Нигматуллина; пер. А. Х. Садековой]. – 367 с. – Библиогр.: с. 345–365 (31 назв.). – Примеч.: с. 336–344.

3203. Татарское народное творчество: в 15 т. / Акад. наук РТ, Ин-т языка, лит. и искусства им. Г. Ибрагимова. – Казань: Татар. кн. изд-во, 2013. – Т. 7: Мээки (народные шутки) / [ред. кол.: К. М. Миннуллин и др.; сост. тома, авт. вст. ст. Х. Ш. Махмутов; отв. ред. Д. Э. Нигматуллина; пер.: Э. Г. Нигматуллина, А. Х. Садековой, Д. Э. Нигматуллиной]. – 2017. – 351 с.

3204. Традиционная культура народов Поволжья = Идел буе халыклары традицион мэдэниятэ: материалы IV Всерос. науч.-практ. конф. с междунар. участием / М-во культуры РТ; Центр развития традиц. культуры РТ; сост. Г. К. Мансурова. – Казань: Илхас, 2017. – 559 с.: ил.

3205. Хакимов Р. Ф. Исторические песни в татарском фольклоре / Р. Ф. Хакимов; АН РТ, Ин-т языка, литературы и искусства им. Г. Ибрагимова; [науч. ред. Х. Ш. Махмутов]. – Казань: ИЯЛИ, 2017. – 172 с. – Библиогр.: с. 162–170.

3206. Шигъри элифба: балалар өчен табышмаклар, бугыч / [төз. Р. Сәлах; рәссамы О. Ярикова]. – Казан : Татар. кит. нәшр., 2017. – 40 б.

3207. Этнография и танцевальный фольклор народов Среднего Поволжья / М-во культуры РФ, КазГИК; В. А. Белов и др. – Казань: Культура, 2017 – Ч.1. – 2017. – 305 с.: ил., нот.

Статьи

3208. Ахметова Д. И. Материальная и духовная культура астраханских татар / Д. И. Ахметова // Милли-мэдэни мирасыбыз: Әстерхан татарлары = Национально-культурное наследие. Астраханские татары. – Казань: ИЯЛИ им. Г. Ибрагимова, 2017. – С. 353–380.

3209. Батулла Р. Борынгы татар йолалары: (Ерак чорларга гомуми караш) / Р. Батулла // Безнең мирас. – 2017. – № 11. – Б. 100–103; № 12. – Б. 104–107.

3210. Баязитова Ф. С. Халык традицияләре һәм туган тел / Ф. С. Баязитова // Милли-мәдәни мирасыбыз: Арча = Национально-культурное наследие: Арск. – Казань, 2017. – (Из сокровищницы научных экспедиций; 15 кит.). – Б. 89–112.

3211. Билалова Н. Питрау: (Праздник крышенок культуры) / Н. Билалова // Наш дом – Татарстан. – 2017. – № 6 (050). – С. 88–94.

3212. Вагапова Ф. Г. Иллюстрации в детской печатной татарской книге начала XX в. (на примере фольклорных произведений) / Ф. Г. Вагапова // Национальная книга: история и современность, перспективы исследования: материалы Междунар. науч.-практ. конф. – I–V Каримуллинских чтений (Казань, 2003–2016 гг.): В 2 ч. Ч. II. – Казань: Милли китап, 2017. – С. 15–21.

3213. Галимова Э. М. Музыкальный фольклор тулвинских татар и башкир Пермского края: традиции и современность / Э. М. Галимова // Милли-мәдәни мирасыбыз. Пермь татарлары. Барда. – Казан, 2017. – 297–325 б.

3214. Галимова Э. М. Специфика инструментальной культуры татар Оренбургской области / Э. М. Галимова // Культура и цивилизация. – 2017. – № 4.

3215. Галимова Э. М. Традиционная музыкальная культура татар Оренбургской области / Э. М. Галимова // Милли-мәдәни мирасыбыз: Оренбург өлкәсе татарлары = Национальное культурное наследие: татары Оренбургской области. – Казань, 2017. – Б. 241–262.

3216. Галиуллина Г. Р. Арабо-персидские антропонимы в составе татарских народных пословиц / Г. Р. Галиуллина // Традиционная культура тюркских народов в изменяющемся мире: материалы I Междунар. науч. конф. (12–15 апреля 2017 г.). – Казань: Ак буре, 2017. – С. 98–99.

3217. Гарипова И. Сосна «Чабата»сы: [Балтач р-нының Сосна авылында «Чабата» бие хакында] / И. Гарипова // Түгәрәк уен. – 2017. – № 3. – Б. 8–11.

3218. Гиниятуллина Л. М. Межъязыковая эквивалентность пословиц в разноструктурных языках / Л. М. Гиниятуллина,

Г. Ф. Зиннатуллина // Филологические науки. Вопросы теории и практики. – 2017. – №5–3 (71). – С. 82–87.

3219. Гиниятуллина Л. М. Сравнительное изучение пословиц и поговорок в разноструктурных языках / Л. М. Гиниятуллина, Г. Ф. Зиннатуллина // А. Бодуэн де Куртенэ и мировая лингвистика: междунар. конф.: VI Бодуэновские чтения (Казан. федер. ун-т, 18–21 окт. 2017 г.): тр. и матер.: в 2 т. / Казань: Изд-во Казан. ун-та, 2017. – Т. 1. – С. 308.

3220. Давлетшина Л. Х. К вопросу типологии обряда вызывания дождя у татар / Л. Х. Давлетшина // Актуальные проблемы современной фольклористики. – Казань: Ихлас, 2017. – С. 27–33.

3221. Давлетшина Л. Х. Моления о дожде в традиции казанских татар / Л. Х. Давлетшина // Филологические науки. Вопросы теории и практики. – 2017. – № 12, Ч. 1. – С. 16–18. – Библиогр.: с. 18 (8 назв.).

3222. Давлетшина Л. Х. Персонажи мусульманской мифологии в традиционной культуре татар: Хызыр Ильяс / Л. Х. Давлетшина // Восток-Запад: литература и художественная культура: сборник материалов Междунар. науч.-практ. конф. / Под ред. Ф. С. Сайфулиной. – Казань: Отечество, 2017. – С. 75–78.

3223. Давлетшина Л. Х. Традиционные верования татар-мишарей в начале XXI века: духи-хозяева освоенного пространства / Л. Х. Давлетшина // Филологические науки. Вопросы теории и практики. – 2017. – № 12, ч. 2. – С. 22–25. – Библиогр.: с. 24–25.

3224. Давлетшина Л. Х. «Чин» в представлениях сибирских татар начала XXI века / Л. Х. Давлетшина // Традиционная культура тюркских народов в изменяющемся мире: материалы I Международной науч. конф. – Казань: Ак буре, 2017. – С. 128–130.

3225. Дәүләтшина Л. Х. Борынгылык эзләре жуелмасын: [Чүпрәле р-ны а. экспедиция] / Л. Х. Дәүләтшина // Түгәрәк уен. – 2017. – № 4. – Б. 14–21. – Эчт. авт.: Г. К. Мансурова, Э. Ф. Камалова, А. Д. Батталова.

3226. Дәүләтшина Л. Х. Татар халкының мифологик системасына бер караш / Л. Х. Дәүләтшина // Фәнни Татарстан. – 2017. – № 3. – Б. 81–91. – Библиогр.: 36 исем.

3227. Жәүһәрева Ф. Кеше китә, жыры кала...: [Тәтеш р-нына оештырылган фольклор экспедициясе тур.] / Ф. Жәүһәрева // Түгәрәк уен. – 2017. – № 3. – Б. 18–19.

3228. Жәүһәрева Ф. Себер кинлекләре ядкәрләре : [горөф-гадәтләр, йолалар тур.] / Ф. Жәүһәрева, Г. Сөнгатов // Безнең мирас. – 2017. – № 8. – 34 – 39 б.

3229. Закирова Г. Чулпыч жыры яңара: [Саба р-ны Чулпыч а.] / Г. Закирова // Идел. – 2017. – № 10. – Б. 78–80.

3230. Закирова И. Г. Tatar Edebiyatında ve Folklorunda Hukumdar Tipi / И. Г. Закирова // 8 Uluslararası Türk Dili Kurultayı. Bildiri özetleri. Ankara. Türkiye. 2017. – S. 278–279.

3231. Закирова И. Г. Ebelerin halk hayatındaki görevi ve yeri / И. Г. Закирова // Milletlerarası Türk Halk Kültürü Kongresi. Ordu. Türkiye. 20–24 Kasım 2017.

3232. Закирова И. Г. Әстерхан көндәлеге / И. Г. Закирова // Милли-мәдәни мирасыбыз: Әстерхан татарлары. – Казан, 2017. – Б. 315–252.

3233. Закирова И. Г. Жанр благопожеланий в татарском фольклоре / И. Г. Закирова // Филологические науки. Вопросы теории и практики. – 2017. – № 10 (76). Часть 3. – С. 15–18.

3234. Закирова И. Г. Жыр – күңелгә юаныч / И. Г. Закирова // Милли-мәдәни мирасыбыз: Казахстан татарлары. Семей. – Казан, 2017. – Б. 100–121.

3235. Закирова И. Г. Зәңгәр жефәккәйләр, әй, сузак / И. Г. Закирова // Милли-мәдәни мирасыбыз: Мамадыш. – Казан, 2017. – Б. 171–188.

3236. Закирова И. Г. Ил яшәве жыр белән / И. Г. Закирова // Милли-мәдәни мирасыбыз: Казахстан татарлары. Семей. – Казан, 2017. – Б. 7–24.

3237. Закирова И. Г. Роль повивальных бабок в духовной жизни татарского народа (на материале экспедиций в регионы компактного проживания татар) / И. Г. Закирова // Вестник КГУКИ. – 2017. – № 3. – С. 34–38.

3238. Закирова И. Г. Сабан туе бэйрәменең Г. Ибраһимов ижатында чагылышы / И. Г. Закирова // Наследие Галимджана Ибрагимова в контексте многообразия культур = Мәдәниятләр төрлелеге контекстында Галимжан Ибраһимов мирасы: Материалы Междунар. конф. / сост.: Ф. Х. Миннуллина, А. Ф. Ганиева. – Казань: ИЯЛИ им. Г. Ибрагимова, 2017. – С. 149–152.

3239. Закирова И. Г. Татарская богатырская сказка / И. Г. Закирова // Филологические науки. Вопросы теории и практики. – 2017. – № 9 (75). Ч. 2. – С. 31–33. – Библиогр.: с. 33. (6 назв.).

3240. Закирова И. Г. Туган телдә кылган догам / И. Г. Закирова // Фәнни Татарстан. – 2017. – № 3. – Б. 74–81.

3241. Знаменский П. Керәшеннәрнең Корман бэйрәме: (Православие миссионеры П. В. Знаменскийның Казан губернасы Мамадыш өязе Олы һәм Түбән Әрнәш авылы кешеләрендә сакланган йолалар һәм дини карашлар турында этнографик язмаларыннан. 1868 ел) / П. Знаменский; текстны басмага Р. Исхаков һ. Н. Петров-Текин әзерләде // Безнең мирас. – 2017. – № 8. – Б. 14–17.

3242. Золина Г. Керәшен татарларының туй йолалары / Г. Золина // Безнең мирас. – 2017. – № 12. – Б. 31–35.

3243. Ибраһимов М. И. Лекции по фольклору казанских татар Гали Рахима как источник по татарской фольклористике / М. И. Ибраһимов // Татарское рукописное наследие: изучение и сохранение. Материалы Всерос. науч.-практ. конф., посвященной 130-летию С. Вахиди / сост.: Л. Ш. Гарипова, Д. З. Марданова; под ред. И. Г. Гумерова. – Казань: ИЯЛИ, 2017. – С. 114–119.

3244. Идрисова К. Сабыйның кырыгы тулганчы... : [халык йолалары] / К. Идрисова // Гаилә һәм мәктәп. – 2017. – № 2. – Б. 38–39.

3245. Миннуллин К. М. Праздник «Карга туе» («Грачиный праздник») в фольклоре татарского народа / К. М. Миннуллин, И. Г. Закирова // Филологические науки. Вопросы теории и практики. – 2017. – № 9–2 (75). – С. 44–47.

3246. Миннуллин К. М. Жанровое своеобразие татарских волшебных сказок / К. М. Миннуллин, И. Г. Закирова // Филоло-

гические науки. Вопросы теории и практики. – 2017. – №10, Ч. 1. – С. 42–45. – Библиогр.: с. 45 (6 назв.).

3247. Миннуллин К. М. О словарном составе татарских песен: опыт применения количественных данных / К. М. Миннуллин // Казан. наука. – 2017. – № 7. – С. 22–25. – Библиогр.: 10 назв.

3248. Миннуллин К. М. Праздник «Карга туге» («Грачиный праздник») в фольклоре татарского народа / К. М. Миннуллин, И. Г. Закирова // Филологические науки. Вопросы теории и практики. – 2017. – № 9, Ч. 2. – С. 44–47. – Библиогр.: с. 46 (6 назв.).

3249. Мотигуллина А. Идеино-художественное своеобразие либретто Н. Исанбета к опере «Тюляк» / А. Мотигуллина // Филология и культура. – 2017. – № 4 (50). – С. 160–165.

3250. Мөхәммәтжанова Л. Х. «Дошман атка атланганыңны кетми...» (Янә «Чура батыр» турында) / Л. Х. Мөхәммәтжанова // Безнең мирас. – 2017. – № 12. – Б. 9–13.

3251. Мөхәммәтжанова Л. Х. «Каһарман Катил» дастанында утка табыну йоласы һәм дини-мифик Иблис образы чагылышы / Л. Х. Мөхәммәтжанова, Г. Р. Әхмәтгалиева // Фәнни Татарстан. – 2017. – № 2. – Б. 60–65.

3252. Мөхәммәтжанова Л. Х. Пар гына күкеләр чакырган да... (о современном состоянии фольклора у татар Челябинской области) / Л. Х. Мөхәммәтжанова // Казан утлары. – № 3. – 2017. – Б. 138–146.

3253. Мөхәммәтжанова Л. Х. Самара татарлары һәм замана фольклоры / Л. Х. Мөхәммәтжанова // Казан утлары. – 2017. – № 7. – Б. 148–153.

3254. Мөхәммәтжанова Л. Х. Самара татарларында заман фольклоры / Л. Х. Мөхәммәтжанова // Милли-мәдәни мирасыбыз: Самара өлкәсе татарлары. – Казан, 2015. – (Фәнни экспедицияләребез хәзинәсеннән, 7 нче кит.). – Б. 83–111.

3255. Мөхәммәтжанова Л. Х. Татар эпосында романик төр дастаннар / Л. Х. Мөхәммәтжанова, Г. Р. Хөсәенова // Фәнни Татарстан. – 2017. – № 4. – С. 79–85.

3256. Мөхәммәтжанова Л. Х. Тән азыгы – икмәк, җан азыгы – хикмәт / Л. Х. Мөхәммәтжанова // Милли-мәдәни мира-

сыбыз: Мамадыш. – Казан, 2017. – (Фәнни экспедицияләребез хэзинәсеннән, 12 нче китап). – Б. 189–240.

3257. Мөхәммәтжанова Л. Х. «Чура батыр» дастанының татар версиясе: Рәхим Баязит варианты / Л. Х. Мөхәммәтжанова // Традиционная культура тюркских народов в изменяющемся мире: сб. материалов I Междунар. науч.-практ. конф., 12–14 апреля 2017 г. – Казань, 2017. – С. 335–337.

3258. Мухаметзянова Л. Х. Взаимовлияние устных и книжных традиций в эпосе сибирских татар / Л. Х. Мухаметзянова // Языки и фольклор коренных народов Сибири. – 2017. – № 1 (32). – С. 18–23.

3259. Мухаметзянова Л. Х. Древнеиранская мифология и татарский героический эпос «Кахарман Катил: стиль, сюжет, образы / Л. Х. Мухаметзянова // Фольклор народов Северного Кавказа в контексте евразийского диалога культур. К 75-летию ученого-фольклориста, профессора А. М. Аджиева. – Махачкала: ИЯЛИ им. Г. Цадасы ДНЦ РАН, 2017. – С. 165–175.

3260. Мухаметзянова Л. Х. К вопросу типологии татарского книжного эпоса / Л. Х. Мухаметзянова // Эпическое наследие народов мира: традиции и этническая специфика: сб. материалов Междунар. науч. конф., 6–8 июля 2017 г. – Якутск, 2017. – С. 80–87.

3261. Мухаметзянова Л. Х. К вопросу трансформации фольклорных и древнелитературных традиций тюрков: две разновидности эпического наследия / Л. Х. Мухаметзянова // Народы и культуры Южной Сибири и сопредельных территорий: материалы IV Междунар. науч. конф., посвященной 155-летию со дня рождения хакасского ученого, тюрколога, доктора сравнительного языкознания, востоковеда, профессора Императорского Казан. ун-та Н. Ф. Катанова (28–29 сентября 2017 г.). – Абакан: Хакас. кн. изд-во, 2017. – С. 267–270.

3262. Мухаметзянова Л. Х. Начальный этап изучения татарского эпоса: деятельность Г. Ибрагимова / Л. Х. Мухаметзянова // Наследие Галимджана Ибрагимова в контексте многообразия культур: материалы Междунар. науч.-практ. конф.,

посвященной 130-летию со дня рождения Г. Ибрагимова (25–26 апреля 2017 г.). – Казань: ИЯЛИ, 2017. – С. 211–214.

3263. Мухаметзянова Л. Х. Огнепоклонничество и религиозно-мифический образ иблиса в дастане «Кахарман катил» / Л. Х. Мухаметзянова // Фэнни Татарстан. – 2017. – № 2. – С. 60–65.

3264. Мухаметзянова Л. Х. Отражение духовно-нравственных ценностей ислама в дастанах, распространенных в XVIII в. в Поволжье / Л. Х. Мухаметзянова // Идеалы и ценности ислама в образовательном пространстве XXI века: Материалы X Международ. науч.-практ. конф. (Уфа, 18–20 октября 2017). – Уфа: Изд-во «Мир печати», 2017. – С. 276–279.

3265. Мухаметзянова Л. Х. Переход от героики к религиозной героике в дастане «Кахарман Катил» / Л. Х. Мухаметзянова, Г. Р. Ахметгалиева // Научный Татарстан. – 2017. – № 1. – С. 65–72.

3266. Мухаметзянова Л. Х. Эпические памятники героико-религиозного характера: роль ислама в переходе от героики к религиозной героике в эпосе татар / Л. Х. Мухаметзянова // Россия и исламский мир: направления взаимодействия и поиски ответа на вызовы современности: материалы Международ. науч.-практ. конф. Казань, 21–22 сентября 2017 г. / Отв. ред. Р. Ф. Патеев. – Казань: Фолиант, 2017. – С. 96 – 105.

3267. Мухаметзянова Л. Х. Эпическое творчество героико-религиозного характера татар во второй половине XIX – начале XX вв. / Л. Х. Мухаметзянова // Ахмад Дониш и общественно-политическая мысль народов Центральной Азии во второй половине XIX – начале XX веков. – Душанбе: Дониш, 2017. – С. 414–422.

3268. Нургаянова Н. Х. Современное бытование жанра байта в традиционной культуре татар-мишарей Ульяновской области // Н. Х. Нургаянова / Искусство и художественное образование в контексте межкультурного взаимодействия: Материалы VI Международ. науч.-практ. конф.. – Казань: Изд-во Казан. ун-та, 2017. – С. 175–182.

3269. Садекова А. Х. Игровые песни и плясовые такмаки татарского народа / А. Х. Садекова // Вестник ЧелГУ, Филология и искусствоведение. – 2017. – № 7. – С. 169–173.

3270. Садекова А. Х. Стихи, адресованные дочери, в контексте детских стихов Мусы Джалиля / А. Х. Садекова, Р. Р. Хайрутдинова // Вестник Челябинского государственного университета. Филология и искусствоведение. – 2017. – № 7. – С. 174–178.

3271. Садекова А. Х. Традиции Сайяди (XV) в татарских дастанах о Тахире и Зухре / А. Х. Садекова // Филологические науки. Вопросы теории и практики. – Тамбов: Грамота, 2017. – № 10, ч. 2. – С. 132–134.

3272. Садекова А. Х. Фольклор и народные обычаи в повести татарского писателя Гумера Баширова «Родная сторона – зеленая колыбель» / А. Х. Садекова, Р. Р. Хайрутдинова // Филологические науки. Вопросы теории и практики. – 2017. – № 10. Ч. 3. – С. 34–37. – Библиогр.: с. 17 (10 назв.).

3273. Садекова А. Х. Фольклоризм и народные обычаи в повести татарского писателя Гумера Баширова «Родная сторона – зеленая колыбель» / А. Х. Садекова // Филологические науки. Вопросы теории и практики. – 2017. – № 10. Ч. 3. – С. 34–37.

3274. Сайфутдинова Г. Б. Традиционная детская обрядовая культура татар / Г. Б. Сайфутдинова, Т. А. Титова // Изв. об-ва археологии, истории и этнографии при Казан. ун-те. – 2017. – № 4. – С. 32 – 46. – Библиогр.: С. 44–45 (11 назв.).

3275. Сибатов Р. Урал татарларының борынғы уеннары / Р. Сибатов // Түгәрәк уен. – 2017. – № 2. – 60–61 б.

3276. Сөнгатов Г. Буаларда булдык без...: [Татарстанның Буа р-ны татар авылларына фольклор экспедициясе тур.] / Г. Сөнгатов // Түгәрәк уен. – 2017. – № 3. – 12–17 б.

3277. Традицион мәдәният яклауга мохтаж: [«Үзгәрүчән дөньяда төрки халыкларның традицион мәдәнияте» д. а. беренче халыкара фшнни конф.] // Сәхнә. – 2017. – № 5. – Б. 30.

3278. Умеров Д. И. Формирование фольклорных традиций этно-территориальной группы астраханских татар / Д. И. Уме-

ров // Вестн. КазГУКИ. – 2017. – № 3. – С. 77–82. – Библиогр.: 14 назв.

3279. Хабибуллина А. З. Психологический параллелизм в сопоставительном изучении русской и татарской народной лирики / А. З. Хабибуллина, Э. Ф. Нагуманова // Вестн. Удмуртского ун-та. Серия: История и филология. – 2017. – Т. 27, вып. 5. – С. 712–721. – Библиогр.: с. 720 (17 назв.).

3280. Хәмидуллина Г. Питрау / Г. Хәмидуллина // Түгәрәк уен. – 2017. – № 3. – Б. 26–29.

3281. Хуснутдинова Г. А. Гали Рәхим. Көрәш жырлары / Г. А. Хуснутдинова // Фәнни Татарстан. – 2017. – № 4. – Б. 147–151.

3282. Юнусова Г. Ф. Генезис интернациональных связей в татарской колыбельной песне / Г. Ф. Юнусова // Материалы Междунар. науч.-практ. конф. «Традиционная культура Поволжья и Приуралья: теория и практика», 17–18 октября 2017 г. – Казань, 2017. – С. 63–78.

3283. Юнусова Г. Ф. Записи музыкального фольклора татар Саратовской области в фонде Академии наук Татарстана / Г. Ф. Юнусова // Фольклор Большой Волги: сб. науч. ст. – М.: РОСКУЛЬТПРОЕКТ, 2017. – С. 505–512.

3284. Юнусова Г. Ф. О музыкальном фольклоре татар Самарской области / Г. Ф. Юнусова // Милли-мәдәни мирасыбыз. Самара өлкәсе татарлары. – Казань, 2017. – С. 142–148.

3285. Юнусова Г. Ф. Рукописи колыбельных песен как источник по татарской культуре / Г. Ф. Юнусова // Татарское рукописное наследие: изучение и сохранение: материалы Всерос. науч.-практ. конф., посвященной 130-летию С. Вахиди / сост.: Л. Ш. Гарипова, Д. З. Марданова. – Казань: ИЯЛИ, 2017. – С. 204–214.

3286. Юсупова Н. М. 1930 нчы еллар татар поэзиясендә фольклор образларының яңарышы (Возобновление народных образов в татарской поэзии 1930-х годов) / Н. М. Юсупова // Восток-Запад: литература и художественная культура: сборник материалов: Междунар. науч.-практ. конф. (17–18 октяб-
390

ря 2017 г.) / под ред. Ф. С. Сайфулиной. – Казань: Отечество, 2017. – С. 278–280.

3287. Ямалтдинов И. И. Бабалар сүзе – акылның үзе. Халык ижаты үрнәкләре / И. И. Ямалтдинов // Милли-мәдәни мирасыбыз: Арча. – Казан, 2017. – (Фәнни экспедицияләр хэзинәсеннән; унбишенче кит.). – Б. 113–186.

3288. Ямалтдинов И. И. Нократ буендагы асыл ил / И. И. Ямалтдинов // Милли-мәдәни мирасыбыз: Мамадыш. – Казан, 2017. – (Фәнни экспедицияләр хэзинәсеннән; уникаль китап). – Б. 241–284.

3289. Ямалтдинов И. И. Чиләбе өлкәсе татарлары фольклоры (Халык ижаты үрнәкләре) / И. И. Ямалтдинов // Милли-мәдәни мирасыбыз: Чиләбе өлкәсе татарлары. – Казан, 2017. – (Фәнни экспедицияләр хэзинәсеннән; уналтынчы китап). – Б. 145–224.

3290. Яхшисарова Г. Р. Мифологические мотивы татарских народных сказок / Г. Р. Яхшисарова // Филологические науки. Вопросы теории и практики. – 2017. – № 2. Ч. 1. – С. 45–47.

3291. Яхшисарова Г. Р. Отражение моральных норм в татарских волшебных сказках / Г. Р. Яхшисарова // Филологические науки. Вопросы теории и практики. – 2017. – № 5. Ч. 3. – С. 44–46.

2018

Книги

3292. Бакиров М. Х. Татарский фольклор: монография / М. Бакиров; М-во культуры Республики Татарстан, Республиканский Центр развития традиционной культуры; Казанский (Приволжский) федеральный ун-т. – 2-е изд., доп. – Казань: [Изд-во Академии наук РТ], 2018. – 406 с. – Библиогр.: с. 393–404.

3293. Башкортстан татарлары фольклоры: риваятьләр, легендалар, мифологик хикәятләр, сөйләкләр / [төз., кереш мәкалә һ. искәрмәләр авт. И. К. Фазлетдинов; фәнни мөх-ре Ә. М. Сөләйманов]. – Уфа: Китап, 2018. – 342, [1] б.

3294. Баязитова Ф. С. Халык традицияләре лексикасы: Мифологик персонажлар, ышанулар (жирле сөйләшләр һәм фольклор текстлары ясылыгында) / Ф. С. Баязитова; АН РТ, ИЯЛИ

им. Г. Ибрагимова. – Казань: Магариф – Вақыт, 2018. – 815 с. – Библиогр.: с. 600–667.

3295. Галиуллин К. Р. Татар фольклоры теле: мәкальләр, канатлы әйтелмәләр, жор сүзләр һәм әйтемнәр: сүзлек= Язык татарского фольклора: пословицы, крылатые выражения, при- словья и поговорки: словарь / К. Р. Галиуллин; фәнни ред. К. М. Миңнуллин; ТР ФА Г. Ибраһимов исем. Тел әдәбият һәм сәнгать институты. – Казан: ТӘҺСИ, 2018. – 586, [1] б. – Кире сүзлек: б. 478–572. – Библиогр.: б. 574.

3296. Камыр-батыр: татар. нар. сказка / худож. Т. О. Вазиев. – Казань: Татар. кн. изд-во, 2018. – 30 с.: цв. ил.

3297. Камыр батыр: [татар халык әкиятә] / [мөх-ре А. Ф. Галиәхмәтова; рәс. Т. О. Вазиев]. – Казан: Татар. кит. нәшр., 2018. – 30 б.: рәс. б-н.

3298. Милли-мәдәни мирасыбыз: Новосибирск өлкәсе татарлары = Национально-культурное наследие: Татары Новосибирской области / Редкол.: К. М. Миңнуллин, О. Р. Хисамов, И. Г. Гомәров; төз. һәм жав. мөх-р И. Г. Закирова. – Казан, 2018. – 556 б., рәс. – (Фәнни экспедицияләр хәзинәсеннән; унсигезенче кит.).

3299. Милли-мәдәни мирасыбыз: Ульяновск өлкәсе татарлары = Национально-культурное наследие: Татары Ульяновской области.– Редкол.: К. М. Миңнуллин (рәис), Р. В. Шәйдуллин, Ф. З. Яхин; Төз. һәм фәнни мөх-р И. И. Ямалтдинов. – Казан, 2018. – 580 б. – (Фәнни экспедицияләр хәзинәсеннән; унтугызынчы кит.).

3300. Мөхәмәтжанова Л. Х. Дөнъя цивилизациясендә татар дастаннары: [монография] / Л. Х. Мөхәмәтжанова; ТР Фәннәр академиясе, Г. Ибраһимов исемендәге Тел әдәбият һәм сәнгать институты; фәнни ред. – Казан: ТӘҺСИ, 2018. – 278, [1] б. – Библиогр.: б. 258–278.

3301. Өч кыз: татар халык әкиятә = Три дочери: татарская народная сказка / мөх-р А. Ш. Рахматуллина; рәс. Н. А. Медведева. – Яр Чаллы: ИП Рахматуллина А. Ш., 2018. – 11 б.: рәс.

3302. Солдат Ярулла дәфтәре: бәетләр һәм мөнәҗәтләр, 1905–1906 еллар / [төз. Р. Мәрданов]. – Казан: «Милли китап»

нәшр., 2018. – 91 б.: факсимиле б-н. – (Татар археографиясе; 22 нче китап).

3303. Татар халык әкиятләре / [төз. А. Галиева; рәс. Б. Гыйльванов]. – Казан: Татар. кит. нәшр., 2018. – 119 б.: рәс. б-н.

3304. Татарская мифология для детей = Татар мифлары – балаларга / авт.-сост. Г. Гильманов; пер. Н. Ишмухаметовой; ил. О. Беловой-Недовизий и др. – Казань: Татар.кн.изд-во, 2018. – 93, [2] с.: цв. ил.

3305. «Чыңгызнамә»: тарихи дастаннар / [төз. Р. Мәрданов]. – Казан: «Милли китап» нәшр., 2018. – 287 б.: факсимиле б-н. – (Татар археографиясе; 23 нче кит.).

3306. Юнусова Г. Ф. Фольклор татар Саратовской области: путеводитель по фондам ЦПиМН ИЯЛИ им.Г. Ибрагимова АН РТ / Г. Ф. Юнусова; АН РТ, ИЯЛИ им. Г. Ибрагимова. – Казань: ИЯЛИ, 2018 –. Ч. 1: Материалы аудиофонда: записи этномузколога М. Н. Нигмедзянова. – 2018. – 149, [2] с.: ил., ноты + 1 электрон. опт. диск. – Библиогр.: с. 137–141.

3307. Юсупов Ф. Ю. Сибирские татары = Себер татарлары: рухи мәдәният жәүһәрләре: Себер татарлары фольклорының антологиясе: из сокровищницы духовной культуры: антология фольклора сибирских татар / Ф. Ю. Юсупов. – Казань, 2014–. – IV: Музыкальное наследие / Министерство культуры Республики Татарстан; Центр развития традиционной культуры; Правительство Тюменской области ; [рук. науч. проекта и науч. ред. Ф. Х. Завгарова]. – Казань: Ак буре, 2018. – 893, [2] с.: нот.

Статьи

3308. Абашева Д. В. Становление фольклористики народов Поволжья в XIX веке / Д. В. Абашева, В. К. Сигов, Р. Х. Шаряфетдинов // Преподаватель XXI век. – 2018. – № 3, ч. 2. – С. 402–413. – Библиогр.: с. 413 (7 назв.).

3309. Батталова А. Малы барның сые бар: [Әлки, Апас, Тәтеш р-ны татар а. мал асрау тәртипләренә бәйле йола-гадәтләре, ышанулары тур.] / А. Батталова // Түгәрәк уен. – 2018. – № 1. – Б. 28–30.

3310. Баязитова Ф. С. Поэтические и магические образы элементов материальной и духовной культуры (по названиям обрядовой одежды) / Ф. С. Баязитова // Актуальные вопросы развития искусствоведения в России, странах СНГ и тюркского мира: материалы Междунар. конф., посвященной 120-летию со дня рождения Петра Евгеньевича Корнилова (1896–1981), г. Казань, 18–19 мая, 2018 г. – Казань, 2018. – С. 171–175.

3311. Баязитова Ф. С. Термины погребальных и поминальных обрядов татар-кряшен в контексте диалектных и фольклорных текстов / Ф. С. Баязитова // Кряшенское историческое обозрение. *Kryachen Historical Review*. – Казань, Институт истории им. Ш. Марджани АН РТ, 2018. – № 1. – С. 127–134.

3312. Галимжанов А. Тәңре, дингир вә умай...: (Борынгыдан килгән ышанулар) / А. Галимжанов // Безнең мирас. – 2018. – № 1. – Б. 48–51; № 2. – Б. 36–39.

3313. Галимова Э. М. Традиционная музыкальная культура татар Стерлибашевского района Республики Башкортостан / Э. М. Галимова // Культура и цивилизация. – 2018. – Т. 8, № 2 А. – С. 22–29.

3314. Гилязова Л. Р. Песенная традиция чистопольских кряшен / Л. Р. Гилязова // Актуальные проблемы инновационного педагогического образования. – 2018. – № 1 (4). – С. 53–59.

3315. Давлетшина Л. Х. Духи-хозяева в представлениях татар-мишарей Дрожжановского района Республики Татарстан / Л. Х. Давлетшина // Традиционная культура народов Поволжья: материалы IV Всерос. науч.-практ. конф. с междунар. участием. – Казан: Ихлас, 2018. – С. 93–101.

3316. Давлетшина Л. Х. К вопросу исследования дома как знаковой системы / Л. Х. Давлетшина // Литература и художественная культура тюркских народов в контексте Восток-Запад: материалы Междунар. науч.-практ. конф. – Казань, 2018. – С. 258–262.

3317. Давлетшина Л. Х. Персонажи мусульманской мифологии в традиционной культуре татар / Л. Х. Давлетшина // Тюркский мир и исламская цивилизация: проблемы языка, литературы, истории и религии. IX Международная тюркологии-

ческая конференция / Ответственный редактор Р. Б. Камаева. – Казань: Магариф – Вақыт, 2018. – С. 452–455.

3318. Давлетшина Л. Х. Символика печи в традиционной культуре татар / Л. Х. Давлетшина, И. И. Хуснуллина // Казан. наука. – 2018. – № 10. – С. 27–29. – Библиогр.: 4 назв.

3319. Дәүләтшина Л. Х. Апас төбәге сөйләшләрәндә «жен» персонажына бәйле лексика / Л. Х. Дәүләтшина // Фәнни Татарстан. – 2018. – № 2. – С. 107–113.

3317. Дәүләтшина Л. Х. Казан университетында татар мифологиясен өйрәнүгә карата / Л. Х. Дәүләтшина // Мировая тюркология и Казанский университет: материалы Междунар. науч.-практ. конф. – Казань, 2018. – С. 100–104.

3321. Дәүләтшина Л. Х. Өйнең яме бала белән... (Норлат һәм Чистай районы татарлары мисалында) / Л. Х. Дәүләтшина // Актуальные проблемы современной фольклористики. – Казань: Ихлас, 2018. – С. 29–34.

3322. Жырчы казлар: дөнья халыклары әкиятләре / төз., татар. тәрж. итүче Р. И. Вәлиев; [бизәүче рәссамы Г. Эйдинов]. – Казан: Жыен, 2018. – 152 б.: рәс. б-н.

3323. Завгарова Ф. Х. Культурный код имән (дуб) (на материале татарских фольклорных текстов) / Ф. Х. Завгарова, Г. К. Мансурова // Казан. наука. – 2018. – № 1. – С. 25–28. – Библиогр.: с. 27 – 28 (19 назв.).

3324. Завгарова Ф. Х. Обряд сватовства заказанских татар как синтез языческих и исламских традиции / Ф. Х. Завгарова, А. Д. Батталова, З. М. Брусько // Казан. наука. – 2018. – № 1. – С. 5–7. – Библиогр.: 6 назв.

3325. Закирова Г. Гөсләне уйныйлар, кызны... урлыйлар: [Арча р-нының Сәрдәбаш, Миржәм һ. б. а. бәйле риваятьләр тур.] / Г. Закирова, Р. Сабилов // Идел. – 2018. – № 2. – Б. 56–60.

3326. Закирова И. Г. Tatar Halk Edebiyatında dua türü / И. Г. Закирова // Uluslararası Türk Kültürü ve Medeniyeti Kongresi bildiri ozetleri. 05-08 Eylül 2018. Burhaniye / Balikesir. – S. 222.

3327. Закирова И. Г. Tatar Türklerinde Bişek Cirlari (Ninniler) / И. Г. Закирова // VI. Uluslararası Çocuk ve Gençlik Edebiyatı Sempozyumu. Bildiriler. BASIM YERİ Akademi Ajans Matbaa.

Davutpaşa Mahallesi, Güven İş Merkezi No: 230 Topkapı/İstanbul, 2018. – S. 226–231.

3328. Закирова И. Г. Ак Күбек дастаны / И. Г. Закирова // Милли-мәдәни мирасыбыз: Новосибирск өлкәсе татарлары. – Казан, 2018. – Б. 520–538.

3329. Закирова И. Г. Әйтүкә белән Батыш турында кыйса / И. Г. Закирова // Милли-мәдәни мирасыбыз: Новосибирск өлкәсе татарлары. – Казан, 2018. – Б. 331–348.

3330. Закирова И. Г. Г. Исхакый ижатында гаилә-көнкуреш йолалары һәм гаилә моделле / И. Г. Закирова // Гаяз Исхаки и национальное возрождение татар в начале XX века: материалы Междунар. конф., посвященной 140-летию со дня рождения Г. Исхаки. – Казань, 2018. – С. 195–199.

3331. Закирова И. Г. Иркутск өлкәсе татарлары / И. Г. Закирова, О. Р. Хисамов, И. Г. Гомәров // Халкым минем. – 2018. – № 10.

3332. Закирова И. Г. Иркутск өлкәсендә узган комплекслы экспедиция турында / И. Г. Закирова, О. Р. Хисамов, И. Г. Гомәров // Фәнни Татарстан. – 2018. – № 4. – С. 172–177.

3333. Закирова И. Г. Новосибирск татарлары халык ижаты / И. Г. Закирова, А. Бәдретдинова // Милли-мәдәни мирасыбыз: Новосибирск өлкәсе татарлары. – Казан, 2018. – Б. 286–330.

3334. Закирова И. Г. Чыңгыз Айтматовның «Чыңгыз ханның ак болыты» әсәрендә фольклор мотивлары / И. Г. Закирова // Возрождение национальных литератур во второй половине XX века и Чингиз Айтматов: сб. материалов Междунар. науч.-практ. конф. / Сост.: Ф. Х. Миннуллина, А. Ф. Ганиева, Л. Р. Надьшина. – Казань, 2018. – С. 112–115.

3335. Ибрагимов М. И. Вопросы поэтики татарского фольклора в трудах Г. Рахима / М. И. Ибрагимов, А. М. Гайнутдинов // Традиционная культура народов Поволжья: материалы IV Всерос. науч.-практ. конф. с междунар. участием (13–15 февраля 2018 года). – Казань: Ихлас, 2018. – С. 169–175.

3336. Илаһи бәет // Түгәрәк уен. – 2018. – № 2. – Б. 38–39.

3337. Исхаков Р. Керәшеннәрдә «имнәү», сихер һәм күрәзәлек / Р. Исхаков // Безнең мирас. – 2018. – № 7. – Б. 15–19. – Библиогр: 5 исем.

3338. Кадыйров И. Мәңге сакмас чишмәләр: [жыр калдыру йоласы тур.] / И. Кадыйров // Түгәрәк уен. – 2018. – № 1. – Б. 52–53.

3339. Камалова Э. Кама аръягы керәшнәнрәндә туй йолалары / Э. Камалова // Түгәрәк уен. – 2018. – № 1. – Б. 24–26.

3340. Каюмова Э. Жырлар артыннан илләр гизеп... (Фольклорчы көндәлегеннән) / Э. Каюмова // Безнең мирас. – 2018. – № 8. – Б. 98–101.

3341. Кыңгыраулы атлар көтеп тора...: (Урал татарларында Кыз елату (сеңнәү, ченнәү) йоласы) // Түгәрәк уен. – 2018. – № 2. – Б. 17.

3342. Лаврук Е. В. Сквозные композиционные приемы в народных и литературных сказках (концепт инобытия как прием) / Е. В. Лаврук // Актуал. проблемы инновац. пед. образования. – 2018. – № 6. – С. 33–37. – Библиогр.: 8 назв.

3343. Мансурова Г. К. Символика хвойных деревьев в традиционной культуре татар / Г. К. Мансурова // Казанская наука. – 2018. – № 12. – С. 64–66.

3344. Мөхәммәтжанова Л. Х. Асыл тамырларны барлаганда... (Фольклорчы галим Х. Мөхмүтовка 85 яшь) / Л. Х. Мөхәммәтжанова // Фәнни Татарстан. – 2018. – № 1. – Б. 137–140.

3345. Мөхәммәтжанова Л. Х. Дастаннар ватаны син, Себер! : [фольклор экспедицияләре тур.] / Л. Х. Мөхәммәтжанова // Казан утлары. – 2018. – № 7. – Б. 176–181.

3346. Мөхәммәтжанова Л. Х. Курган татарлары: эпик фольклорда төрки мәдәният эзләре (экспедиция материаллары мисалында). / Л. Х. Мөхәммәтжанова // Гасырлар авазы = Эхо веков. – 2018. – № 4 (93). – С. 115–125.

3347. Мөхәммәтжанова Л. Х. Татар дастанында тарих, миф һәм эпик контаминацияләр гармониясе / Л. Х. Мөхәммәтжанова // Гасырлар авазы = Эхо веков. – 2018. – № 2. – Б. 159–172. – Библиогр.: 15 исем.

3348. Мөхәммәтжанова Л. Х. Татар эпик фольклорында дастанның романик төре: төп үзенчәлекләре / Л. Х. Мөхәммәтжанова, Г. Р. Хөсәенова // Традиционная культура народов Поволжья: материалы IV Всерос. науч.-практ. конф. с междунар. участием (13–15 февраля 2018 г.). – Казань: Ихлас, 2018. – С. 268–277.

3349. Мөхәммәтжанова Л. Х. Халык жырларының үзенчәлекле төре буларак этник музыкаль традициядә хушавазлар / Л. Х. Мөхәммәтжанова // Фәнни Татарстан. – 2018. – № 2. – Б. 99–106.

3350. Мугтасимова Г. Р. Пословицы татарского языка как контекст реализации антитезы / Г. Р. Мугтасимова, Ф. Р. Сибгаева // Филологические науки. Вопросы теории и практики. – 2018. – № 10, ч. 2. – С. 321–325. – Библиогр.: с. 324.

3351. Мухаметзянова Л. Х. К вопросу взаимовлияний фольклора и литературы: монологический стих как устойчивый прием в традиционной поэзии / Л. Х. Мухаметзянова // Возрождение национальных литератур во второй половине XX века и Чингиз Айтматов: междунар. науч.-практ. конф., г. Казань, 12 декабря 2018 г.: сб. материалов. – Казань: ИЯЛИ, 2018. – Б. 171–176.

3352. Музаметзянова Л. Х. Татарский эпос «Идегей»: эхо сквозь столетия / Л. Х. Музаметзянова // Золотоордын. обозрение. – 2018. – Т. 6, № 3. – С. 537–550. – Библиогр.: 22 назв.

3353. Мухаметзянова Л. Х. В духе времени (к юбилею ученого-фольклориста К. М. Миннуллина) / Л. Х. Мухаметзянова, И. И. Ямалтдинов // Филология и культура. – 2018. – № 4 (54). – С. 299–302.

3354. Мухаметзянова Л. Х. Дастанный эпос татар и башкир, проживающих в Курганской области / Л. Х. Мухаметзянова, Г. В. Юлдыбаева // Альманах мировой науки: сб. науч. ст. по итогам Междунар. конф. – М., 2018. – № 3 (23). – С. 117–121.

3355. Мухаметзянова Л. Х. Древние письменные источники о мифах татар Поволжья / Л. Х. Мухаметзянова // Найдаковские чтения – 4. Тюрко-монгольский мир. гуманитар. исслед.: сб. науч. ст. – Улан-Удэ: БНЦ СО РАН, 2018. – С. 144–147.

3356. Мухаметзянова Л. Х. К вопросу взаимовлияний фольклора и литературы: монологический стих как устойчивый прием в традиционной поэзии / Л. Х. Мухаметзянова // Возрождение национальных литератур во второй половине XX века и Чингиз Айтматов: Сб. материалов Междунар. науч.-практ. конф. / Сост.: Ф. Х. Миннуллина, А. Ф. Ганиева, Л. Р. Надыршина. – Казань, 2018. – С. 171–176.

3357. Мухаметзянова Л. Х. О цикле научных трудов профессора М. Х. Бакирова (к 85-летию выдающегося

ученого-фольклориста) / Л. Х. Мухаметзянова // Филология и культура. – 2018. – № 2 (52). – С. 238–241.

3358. Мухаметзянова Л. Х. Сказительское искусство в монгольском и тюркском эпосе: устные и письменные традиции / Л. Х. Мухаметзянова // Дэлхий и тууль ба Жанар. Илтгэлийн хураангуй (the international symposium and festival «the epic of the world and dzangar» (21–23 september 2018, laanaatar, pongolia). Междунар. симпозиум-фестиваль «Эпосы народов мира и «Джангар». 21–23 сентября. – Улан-Батор, 2018. – С. 75–77.

3359. Мухаметзянова Л. Х. Татарский эпос «Идегей»: эхо сквозь столетия / Л. Х. Мухаметзянова // Золотоордынское обозрение. – 2018. – Т. 6. № 3. – С. 537–550.

3360. Мухаметзянова Л. Х. Эпос татар как источник религиоведения / Л. Х. Мухаметзянова // Традиционный Ислам в России и выдающийся башкирский ученый-теолог, просветитель мусульманского мира, шейх Зайнулла Расулев: материалы Междунар. науч. конф., посвященной 185-летию со дня рождения выдающегося башкирского религиозного и общественного деятеля Зайнуллы Расулева (1833–1917). – Уфа: ИИЯЛ УФИЦ РАН, 2018. – С. 182–186.

3361. Нигматуллина А. М. Мотив сватовства в традиции героических эпосов тюркоязычных народов (на примере эпоса огузов «Книга моего деда Коркута») / А. М. Нигматуллина, А. Ю. Гиниятуллина // Казанская наука. – 2018. – № 2. – С. 23–25.

3362. Нургаянова Н. Х. Современное бытование традиции книжного пения у татар-мишарей Ульяновской области / Н. Х. Нургаянова // Искусство, история и фольклор тюркских народов: материалы Международного конгресса 24–29 апреля 2018 г. – Казань, 2018. – С. 341 – 347.

3363. Смирнова Е. М. Формульные напевы в традиции елабужских крышен / Е. М. Смирнова // Актуальные проблемы инновационного педагогического образования. – 2018. – № 1 (4). – С. 43–52.

3364. Сунгатов Г. М. Отражение животноводческой деятельности в татарских пословицах и поговорках / Г. М. Сунгатов, Ф. Х. Завгарова, А. Д. Батталова // Филологические науки.

Вопросы теории и практики. – 2018. – № 2, Ч. 1. – С. 167–169. – Библиогр.: с. 167–169.

3365. Уразалеев Р. Ф. Сведения по истории в фольклоре татар Среднего Прииртышья (по записям В. В. Радлова) / Р. Ф. Уразалеев // Вестн. Омского ун-та. Сер.: Ист. науки. – 2018. – № 4. – С. 246–250. – Библиогр.: с. 250 (16 назв.).

3366. Фәхретдинова А. Халык авыз ижаты – миллилекнең башы: [5–9 с-флар өчен татар теле һ. әдәбияты д-лекләрендә халык авыз ижаты эсәрләрен куллану тур.] / А. Фәхретдинова // Казан утлары. – 2018. – № 3. – Б. 179–181.

3367. Хажиева Г. С. Телнең этномәдәни тирәлегендә татар мифонимнары / Г. С. Хажиева // Традиционная культура народов Поволжья: материалы IV Всерос. науч.-практ. конф. с междунар. участием (13–15 февраля 2018 г.). – Казань: ИХЛАС, 2018. – С. 477–486.

3368. Хазиева-Демирбаш Г. С. Демонимы в мифоритуальной традиции татар / Г. С. Хазиева-Демирбаш, А. М. Иванова // Вестник Чувашского ун-та. – 2018. – № 4.

3369. Хисамов О. Р. Новосибирск өлкәсе татарлары / О. Р. Хисамов, И. Г. Закирова // Милли-мәдәни мирасыбыз: Новосибирск өлкәсе татарлары. – Казан, 2018. – Б. 133–157.

3370. Хөббитдинова Н. Ә. һ.б. «Кузыйкүкпәс менән Маянһылыу» эпосының ялан-катай версияһы / Н. Ә. Хөббитдинова, Г. В. Юлдыбаева, Ә. Г. Салихов, Л. Х. Мөхәммәтжанова // Творчество Чингиза Айтматова в контексте традиций Востока-Запада: материалы Междунар. науч.-практ. конф., Казань, 11–14 ноября 2018 г. – Казань: Изд-во Казан. ун-та, 2018. – С. 244–247.

3371. Хөббитдинова Н. Ә. һ.б. Мәдәниятләр кисешкән нокта: Курган өлкәсендә төрки цивилизация (Фольклор экспедициясе һәм архив материаллары нигезендә) / Н. Ә. Хөббитдинова, Г. В. Юлдыбаева, Л. Х. Мөхәммәтжанова, Ә. Г. Салихов // Фәнни Татарстан. – 2018. – № 3. – Б. 99–108.

3372. Шафигуллина Л. Ш. Татарский национальный фольклор в других тюркских обществах: вера в существование «домового» / Л. Ш. Шафигуллина, О. В. Шемшуренко // Тюркологические исследования. – 2018. – Т. 1 (№ 4). – С. 83–86.

3373. Юнусова Г. Ф. Исламский аспект татарских народных колыбельных песен / Г. Ф. Юнусова // Традиционный Ислам в России и выдающийся башкирский ученый-теолог просветитель мусульманского мира, шейх Зайнулла Расулев: материалы Междунар. науч. конф., посвященной 185-летию со дня рождения выдающегося башкирского религиозного и общественного деятеля Зайнуллы Расулева (1833–1917). – Уфа: ИИЯЛ УФИЦ РАН, 2018. – С. 369–372.

3374. Юнусова Г. Ф. Музыкальный фольклор татар Ульяновской области / Г. Ф. Юнусова // Милли-мэдэни мирасыбыз: Ульяновск өлкәсе татарлары. – Казан, 2018. – Б. 493–519.

3375. Юсупов Ф. Ашказар: [шул исемдәге жырның тарихы тур.] / Ф. Юсупов // Түгәрәк уен. – 2018. – № 2. – Б. 47–48.

3376. Ямалтдинов И. И. Ульяновск өлкәсе татарлары фольклоры (Халык ижаты үрнәкләре) / И. И. Ямалтдинов // Милли-мэдэни мирасыбыз: Ульяновск өлкәсе татарлары – Казан, 2018. – Б. 305–447.

3377. Ямалтдинов И. И. «Фольклор» терминын фәнни әйләнешкә керту тарихыннан / И. И. Ямалтдинов // Фәнни Татарстан. – 2018. – № 1. – Б. 100–103.

3378. Яхшисарова Г. Р. Антропоморфные изображения в обрядовой практике сибирских татар (по материалам экспедиции в Томскую область в 2015 г.) / Г. Р. Яхшисарова // Фольклористика культурная антропология сегодня: материалы Всерос. науч. конф. молодых ученых / Сост.: Н. С. Петрова, Н. Н. Рычкова. – М.: РГГУ, 2018. – С. 65.

3379. Яхшисарова Г. Р. Г. Исхакый ижатында гаилә-көнкуреш йолалары һәм гаилә модели / Г. Р. Яхшисарова // Гаяз Исхаки и национальное возрождение татар в начале XX века: материалы Междунар. конф., посвященной 140-летию со дня рождения Г. Исхаки / сост.: Ф. Х. Миннуллина, А. Ф. Ганиева, Л. Р. Надьшина. – Казань: ИЯЛИ, 2018. – С. 195–199.

3380. Яхшисарова Г. Р. Себер татарларының йола тәҗрибәсендә антропоморф сурәتلәр / Г. Р. Яхшисарова // X Международной конгресс «Искусство, история и фольклор тюркских народов»: материалы Междунар. науч.-практ. конф. – Казань, 2018. – С. 293–296.

3381. Яхшисарова Г. Р. Татарские волшебные сказки: следы мифологических представлений, связанных с табу-запретами / Г. Р. Яхшисарова // Филология и культура. – 2018. – № 1 (51).

2019

Книги

3382. Актуальные проблемы современной фольклористики: сб. ст. / Респ. центр развития традиц. культуры РТ. – Казань, 2016. – Вып. 4. / сост. З. М. Брусько. – Фолиант, 2019. – 197 с.: нот.

3383. Барышникова О. И. Пословица не даром молвится = Әйтем тиктән әйтелми: толковый словарь пословиц и поговорок нагайбакского народа / О. И. Барышникова, А. А. Осипова, С. Г. Шулежкова; М-во науки и высш. образования РФ; Магнитогорский гос. техн. ун-т им. Г. И. Носова. – Магнитогорск: Магнитогорский дом печати, 2019. – 157 с.: ил. – Библиогр.: с. 157 (15 назв.).

3384. Баязитова Ф. С. Халык традицияләрендә борынгы бәй-рәмнәр, йолалар: Сабан туе, Нәүрүз, кыр келәүләре (жирле сөйләшләр, фольклор текстлары яссылыгында): моногр. / Ф. С. Баязитова. – Казан, 2019. – 687 б.

3385. Белмәгәнгә – әкият, белгәнгә чын: [легендалар һәм риваятьләр] / [авт.-төз.: Л. Х. Дәүләтшина; Ф. Х. Жәүһәрова; А. Д. Батталова]. – Казан: Мәгариф – Вақыт» нәшр., 2019. – 149, [2] б.: рәс. б-н.

3386. Газыймов М. Г. Хәтер тамчылары / М. Г. Газыймов. – Түбән Кама: Гүзәл, 2001. – 8 нче жыентык: Зирекле авылында һәм Татарстан, Башкортстан төбәкләреннән жыелган бәетләр. – Казан: Школа, 2019. – 111 б.

3387. Елабуга – край легенд и преданий: [иллюстрированная антология историко-краеведческих и художественных текстов с публикациями, пересказами и обработками легенд Елабужского края] / М-во культуры Российской Федерации; Министерство культуры Республики Татарстан, Елабужский государственный историко-архитектурный и художественный музей-заповедник; авт. предисл.: Министр культуры РТ И. Х. Аюпова, мэр г. Елабуги Г. Е. Емельянов, генеральный директор ЕГМЗ Г. Р. Руденко. – Елабуга, 2019. – 190, [1] с.: цв. ил., портр.

3388. Идегэй: татар халык дастаны / [мөх-ре И. Г. Ногманов; рәс. Б. Әлминев]. – Казан: Татар. кит. нәшр., 2019. – 268, [2] б.: рәс. б-н. – «Идегэй» дастаны тур. мәгълүмат: б. 268–269. – Искәрмәләр һ. аңлатмалар: б. 265–268.

3389. Идегей: татар. нар. эпос / пер. с татар. яз. С. Липкина; худож. Б. Альменова. – Казань: Татар. кн. изд-во, 2019. – 269, [1] с.: цв. ил.

3390. Имамиева Р. Халкыбызның күңел жәүһәрләре / Р. Имамиева. – Казан: Яз, 2019. – 191 б.: ноты.

3391. Мингазова Л. П. Музыкальные и зрелищные фольклорные традиции в народном художественном творчестве: учеб. пособие / Л. П. Мингазова, Л. Ф. Саттарова; М-во культуры РФ; КазГИК. – Казань: Медицина, 2019. – 73 с.: ил. – Библиогр.: с. 69–72 (56 назв.).

3392. Моңлы сорнай: татар милли музыка уен кораллары / төз. һ. текстлар авт. Р. Г. Гыйләжөв. – Казан: Идел-Пресс, 2019. – 197, [1] б.: төс. фоторәс. б-н. – Текст парал.: татар., рус. тел. – Библиогр.: б. 194–195.

3393. Музыка религиозных праздников = Дини бәйрәмнәр музыкасы: татаро-мусульманская традиция / сост., вступ. ст., коммент. А. Б. Софийской; науч. ред. Г. Р. Сайфуллина. – Казань: Татар. кн. изд-во, 2019. – 286, [1] с. + 1 электрон. опт. диск (CD-ROM). – (Антология татарской богословской мысли). – Текст песен на татар. яз. – Алф. указ. песен: с. 268–270.

3394. Народные песни лямбирских татар-мишарей = Ләмберә татар-мишәрләренең халык көйләре / М-во Культуры Российской Федерации; Казан. гос. консерватория имени Н. Г. Жиганова; [сост. и нот. транскрипции: Л. Х. Зиганшиной, Л. И. Сарваровой]. – Казань, 2019. – 341, [1] с.: ноты + 1 опт. диск (CD). – (Памятники татарского народного музыкально-поэтического творчества; вып. 5).

3395. Обрядовые песни чистопольских кряшен: хрестоматия / М-во культуры Российской Федерации; Казан. гос. консерватория им. Н. Г. Жиганова; сост.: Л. Р. Гилязова, Е. М. Смирнова. – Казань, 2019. – 127 с.: ноты. – (Музыкальный фольклор Поволжья и Приуралья: из экспедиционных записей Казанской консерватории; вып. 1). – Текст на рус. и татар. яз.

3396. Татарские народные сказки / сост. А. Галиева; худож. Б. Гильванов. – Казань: Татар. кн. изд-во, 2019. – 119 с.: цв. ил.

3397. Татарские народные сказки / сост. и авт. вступ. ст. Л. Замалетдинов; пер. с татар. яз. Р. Кожевниковой и др.; худож. В. Малякин. – 2-е изд., перераб. – Казань: Татар. кн. изд-во, 2019. – 415 с.

3398. Татарское народное творчество = Татар халык ижаты: в 15 т.: перевод / АН РТ, ИЯЛИ им. Г. Ибрагимова; редкол.: К. М. Миннуллин (рук.) и др. – Казань: Татар. кн. изд-во, 2008 – . – Т. 8. Дастаны / сост., авт. вступ. ст. и коммент. Ф. В. Ахметова; отв. ред. Д. Э. Нигматуллина; пер. А. Х. Садековой. – 2019. – 471 с.

3399. Татарстан халыклары әкиятләре = Сказки народов Татарстана / [төз. А. Ф. Галиәхмәтова]. – Казан: Татар. кит. нәшр., 2019. – 231 б.: рәс. б-н. – Эчт.: Тылсымлы шәмдәл; Аю һанс; Хәйләкәр белән беркатлы һ. б.

3400. Труды ученых Института языка, литературы и искусства имени Г. Ибрагимова, 1939–2019: библиографический указатель / АН РТ, Институт языка, литературы и искусства им. Г. Ибрагимова; сост. Д. Р. Галиуллина; авт. предисл. К. М. Миннуллин; редкол.: К. М. Миннуллин, З. З. Рамеев, А. С. Шарипова. – 2-е изд., перераб и доп. – Казань, 2019. – 252, [2] с. – На рус и татар. яз. – Имен. указ.: с. 229–249.

3401. Файзуллина Н. И. Лингвокогнитивная модель народной загадки: образно-структурный аспект (на материале русского, татарского и английского языков): автореф. дис. на соиск. учен. степ. д-ра филол. наук: 10. 02. 20 – сравнительно-историческое, типологическое и сопоставительное языкознание / Файзуллина Найля Ивановна; ФГАОУ ВО «Казанский (Приволжский) федеральный университет». – Казань, 2019. – 41, [1] с.: ил., табл. – Библиогр. в конце кн.

3402. Файзуллина Н. И. Отражение мифопоэтической традиции в народной загадке / Н. И. Файзуллина. – Казань: Отечество, 2019. – 191, [1] с. – Библиогр.: с. 162–190.

3403. Халык жырлары: XVII – XX гасырлар / төз. Р. Мәрданов. – Казан: Милли китап, 2019. – 145 б.: фот. б-н. – (Татар археографиясе; 24 нче кит.).

3404. Хан Юн. Татарские народные сказки на китайском – чтение и перевод: учебное пособие / Хан Юн, С. Ю. Глушкова, Ли Ланьи; Казанский федеральный университет, Институт международных отношений. – Казань: Изд-во Академии наук РТ, 2019. – 387, [1] с. – Текст на кит. яз., частично на рус. яз. – Библиогр.: с. 386–388.

3405. Ханнар заманында = В ханские времена / [проект жит. А. Гыйләжетдинова; төз.: С. Гыйләжетдинов, А. Гыйләжетдинова; рәс. Ф. Харрасова]. – Казан: Татар. кит. нәшр., 2019. – 104 б.

3406. Чәп-чәп-чәбәкәй: нәниләргә халык такмазалары, санамышлары татар телендә / [төз. Н. Ш. Харрасова]. – Казан: «ТаГраф» нәшр., 2019. – 10 б.: төс. рәс. б-н.

3407. Юнусова Г. Ф. Фольклор татар Саратовской области: путеводитель по фондам ЦП и МН ИЯЛИ им. Г. Ибрагимова АН РТ / Г. Ф. Юнусова; АН РТ, ИЯЛИ им. Г. Ибрагимова. – Казань: ИЯЛИ, 2018. – Ч. 2: Материалы коллекции № 75: записи филологов Ф. В. Ахметовой, Т. Н. Галиуллина, Х. Х. Гатиной, И. Н. Надилова, Ф. И. Урманчеева. – 2019. – 185, [2] с.: ил., ноты + 1 электрон. опт. диск. – Библиогр.: с. 137–141.

Статьи

3408. Abulhanova Z. R. Tatar folk custom ‘farewell to ice’: base on the proceedings of the expeditions / Zilya R. Abulhanova, Liailia I. Mingazova, Ilseyar G. Zakirova, Gulnar V. Yuldybaeva // Turismo: Estudos & Práticas (UERN), Mossoró / RN, Caderno Suplementar 02, 2019. <http://periodicos.uern.br/index.php/turismo>

3409. Tatar türklerinde bişek cirlari (ninniler) // VI. Uluslararası Çocuk ve Gençlik Edebiyatı Sempozyumu. Bildiriler. BASIM YERİ Akademi Ajans Matbaa. Davutpaşa Mahallesi, Güven İş Merkezi No: 230 Topkapı / İstanbul. – S. 226–231.

3410. Аксубай – ак суга бай: [Республика традицион мәдәниятне үстерү үзәге хезмәткәрләренәң Аксубай районына экспедициясе тур.] // Түгәрәк уен. – 2019. – № 3. – Б. 12–16.

3411. Баязитова Ф. С. Обрядовая лексика в татарских диалектах как древний пласт языка и культуры: этнолингвист. аспект / Ф. С. Баязитова // Тюркское языкознание XXI века: лексикология и лексикография: материалы Междунар. науч. конф.,

посвященной 80-летию создания Института языка, литературы и искусства им. Г. Ибрагимова АН РТ, 10–11 сентября 2019 г. – Казан, 2019. – Б. 32–37.

3412. Баязитова Ф. С. Халык традицияләрендә борынгы төрки һәм этноконфессиональ лексика: этнолингвистик аспектта / Ф. С. Баязитова // Фәнни Татарстан. – 2019. – № 3. – Б. 15–23.

3413. Бражник Л. В. Композитор М. Музафаров и татарский фольклор (об обработках народных мелодий) / Л. В. Бражник // Музыка. Искусство, наука, практика / Music. Art, research, practice. – 2019. – № 1 (25). – С. 69–76.

3414. Гайфетдинова Р. Кызлар тавы, кырык кыз, кызлар каласы: [Аксубай районы риваятьләре] / Р. Гайфетдинова, З. Брусько, С. Сәмитова // Түгәрәк уен. – 2019. – № 3. – Б. 18–22.

3415. Гарипова Л. Ш. Мифологические образы в татарской драматургии конца XX – начала XXI века (на примере пьес М. Гилязова «Домовой», З. Хакимова «В объятиях черта», «Черт попутал») / Л. Ш. Гарипова // Проблемы и тенденции развития социокультурного пространства России: история и современность: материалы VI Междунар. науч.-практ. конф. (Брянск, 17–18 мая 2019 г.) / под редакцией Т. И. Рябовой. – Брянск: БГИТУ, 2019. – С. 418–423. – <http://docplayer.ru/27473508-Problemy-i-tendencii-razvitiya-sociokulturnogo-prostranstva-rossii-istoriya-i-sovre>

3416. Давлетшина Л. Х. К вопросу употребления религиозной лексики в заговорно-заклинательной традиции татар / Л. Х. Давлетшина // Тюркское языкознание XXI века: лексикология и лексикография: материалы Междунар. науч. конф., посвященной 80-летию создания Института языка, литературы и искусства им. Г. Ибрагимова АН РТ / Сост. Э. И. Сафина. – Казань: ИЯЛИ, 2019. – С. 72–74.

3417. Давлетшина Л. Х. О перевоплощениях духов-хозяев домашнего пространства (на материале татар Заказанья начала XXI века) / Л. Х. Давлетшина // III Всероссийский конгресс фольклористов (Москва, 3–7 февраля 2014 г.): сб. науч. ст.: в 5 т. / сост. В. Е. Добровольская, А. Б. Ипполитова; ред. А. В. Лобанова. – М., 2019. – Т. 4: Российская фольклористика в XXI веке. Перспективы развития. – С. 33–41.

3418. Давлетшина Л. Х. Печь в фольклорной модели мира татар / Л. Х. Давлетшина // Традиционная культура народов Поволжья: материалы V Всерос. науч.-практ. конф. с международным участием, посвященной 95-летию со дня рождения известного этнографа Р. Г. Мухамедовой. – Казань, 2019. – С. 165–174.

3419. Давлетшина Л. Х. Убыр в современных представлениях татар / Л. Х. Давлетшина // Финно-угорский мир в полиэтническом пространстве России: культурное наследие и новые вызовы: сб. ст. по материалам VI Всерос. науч. конф. финно-угроведов. / УдмФИЦУрО РАН. – Ижевск: Издательство Анны Зелениной, 2019. – С. 374–376.

3420. Давлетшина Л. Х. Хождение после смерти: причины и категории умерших / Л. Х. Давлетшина // XIII Конгресс антропологов и этнологов России: сб. материалов, Казань, 2–6 июля 2019 г. / Отв. ред. М. Ю. Мартынова. – Москва; Казань: ИЭА РАН, КФУ, Институт истории им. Ш. Марджани АН РТ, 2019. – С. 61.

3421. Дәүләтшина Л. Х. Бала туу йоласы: традиция һәм бүгенге халәте (Норлат һәм Чистай районы татарлары мисалында) / Л. Х. Дәүләтшина // Фәнни Татарстан. – 2019. – № 2. – С. 76–80.

3422. Дәүләтшина Л. Х. Татар мифологиясенә караган чыганаclar / Л. Х. Дәүләтшина // Фәнни Татарстан. – 2019. – № 4. – Б. 84–93.

3423. Закирова И. Г. Татар фольклорында Чыңгыз хан образы / И. Г. Закирова // Фәнни Татарстан. – 2019. – № 3. – С. 78–82.

3424. Закирова И. Г. Татар халык әкиятләрен өйрәнү тарихы / И. Г. Закирова, К. М. Миңнуллин // Актуальные проблемы гуманитарной науки: фольклористика, литературоведение, этнография, история, археология. Материалы Всерос. (с международным участием) науч.-практ. конф., посвященной 80-летию со дня рождения видного ученого-фольклориста, почетного академика АН РБ Сулейманова А. М., 23–25 мая 2019 г. – УФА: ИИЯЛ УФИЦ РАН, 2019. – С. 104–109.

3425. Закирова И. Г. Татар халык әкиятләрендә чагыштырулар. Лингвокультурологик характеристика / И. Г. Закирова //

Татарское языкознание XXI века: лексикология и лексикография: материалы Междунар. науч. конф., посвященной 80-летию создания Института языка, литературы и искусства им. Г. Ибрагимова АН РТ. 10–11 сентября 2019 года. Казань: ИЯЛИ, 2019. – С. 87–89.

3426. Мингазова Л. Фольклор народов Волга-Уральского региона: отражение мифологических образов / Л. Мингазова // Национальные литературы на современном этапе: науч. концепции и гипотезы. – Казань: ИЯЛИ им. Г. Ибрагимова, 2019. – С. 128–135.

3427. Миннуллин К. М. Лиро-эпическое наследие татар Челябинской области / К. М. Миннуллин, Л. Х. Мухаметзянова // Филологические науки. Вопросы теории и практики. – 2019. – Т. 12, № 5 (95). – С. 50–53.

3428. Миннуллин К. М. Образ старухи Убырлы в татарских волшебных сказках / К. М. Миннуллин, И. Г. Закирова // Филологические науки. Вопросы теории и практики. – 2019. – Т. 12, вып. 9, [ч. 1]. – С. 81–84. – Библиогр.: с. 84 (18 назв.).

3429. Мөхәммәтжанова Л. Х. Курган татарлары: эпик фольклорда төрки мәдәният эзләре (экспедиция материаллары мисалында) / Л. Х. Мөхәммәтжанова // Гасырлар авазы = Эхо веков. – 2019. – № 1 (94). – Б. 152–163.

3430. Мөхәммәтжанова Л. Х. Пермь татарлары эпик фольклоры (әкиятләр) / Л. Х. Мөхәммәтжанова // Традиционная культура народов Поволжья: материалы V Всерос. науч.-практ. конф. с междунар. участием, посвященной 95-летию со дня рождения известного этнографа Р. Г. Мухамедовой (12–14 февраля 2019 г.). – Казань: Ихлас, 2019. – С. 241–248.

3431. Мөхәммәтжанова Л. Х. Россия төбәкләрендә татар фольклоры (И. К. Фазлетдиновның «Башкортстан татарлары фольклоры: риваятьләр, легендалар, мифологик хикәятләр, сөйләкләр» (Уфа: Китап, 2018, 344 б.) китабына мөнәсәбәттә) / Л. Х. Мөхәммәтжанова // Фәнни Татарстан. – 2019. – № 1. – Б. 160–170.

3432. Мөхәммәтжанова Л. Х. Таһир – Зөһрә сюжетлы китаби дастаннарның фольклор нигезе / Л. Х. Мөхәммәтжанова // Актуальные проблемы изучения, возрождения и развития традиционной культуры тюркоязычных, восточнославянских и

финно-угорских народов. – Уфа: Изд-во БГПУ им. М. Акмуллы, 2019. – С. 161–164.

3433. Мөхәммәтжанова Л. Х. Төрки дастаннарда динимифик йолалар («Каһарман Катил»дә утка табыну йоласы мисалында) / Л. Х. Мөхәммәтжанова // Актуальные проблемы гуманитарной науки: фольклористика, литературоведение, этнография, история, археография. Материалы Всерос. (с международным участием) науч.-практ. конф., посвященной 80-летию со дня рождения видного ученого-фольклориста, почетного академика АН РБ Сулейманова А. М. – Уфа: ИИЯЛ УФИЦ РАН, 2019. – С. 109–112.

3434. Мухаметзянова Л. Х. Диалектная лексика в татарской версии дастана «Кур углы» / Л. Х. Мухаметзянова // Тюркское языкознание XXI века: лексикология и лексикография: материалы Междунар. науч. конф., посвященной 80-летию создания ИЯЛИ им. Г. Ибрагимова АН РТ / сост. Э. И. Сафина. – Казань, 2019. – С. 151–154.

3435. Мухаметзянова Л. Х. Между Волгой и Уралом: эпические ценности татар и башкир, проживающих в Челябинской области Российской Федерации / Л. Х. Мухаметзянова // Культура в Евразийском пространстве: традиции и новации. – 2019. – № 1 (3). – С. 87–96.

3436. Мухаметзянова Л. Х. Между Волгой и Уралом: эпические ценности татар и башкир, проживающих в Челябинской области РФ / Л. Х. Мухаметзянова // Традиционная культура народов Евразии: изучение, сохранение и развитие / Алтайский гос. институт культуры, г. Барнаул. – Барнаул, 2019.

3437. Мухаметзянова Л. Х. Татарский фольклор в регионах России (анализ книги И. К. Фазлутдинова «Башкортстан татарлары фольклоры: риваятьләр, легендалар, мифологик хикәятләр, сөйләкләр») (Уфа: Китап, 2018, 344 б.) / Л. Х. Мухаметзянова // Фәнни Татарстан. – 2019. – № 1. – С. 160–170.

3438. Мухаметзянова Л. Х. Татарский эпос о Чура батыре: эпическая и историческая действительность / Л. Х. Мухаметзянова // Героический эпос и сказительское искусство народов Евразии: сохранение, изучение и популяризация: сборник материалов Всерос. науч.-практ. конф. с междунар. участием,

посвященной к 100-летию сказительницы Н. Черноевой, 10–13 сентября 2019 г. – Горно-Алтайск, 2019. – С. 96–110.

3439. Мухаметзянова Л. Х. Эпический фольклор у татар и башкир Пермского края (дастаны) / Л. Х. Мухаметзянова // Башкирский народный эпос «Урал-батыр» и духовное наследие народов мира: материалы Междунар. науч.-практ. конф., посвященной 80-летию со дня рождения выдающегося ученого-фольклориста, доктора филологических наук, профессора Сулейманова А.М. (24 мая 2019 года). В 2-х ч. Ч. 2. – Уфа: Издательство БГПУ, 2019. – С. 35–40.

3440. Мухаметзянова Л. Х. Эпическое творчество башкир и татар курганской области РФ / Л. Х. Мухаметзянова, Г. В. Юлдыбаева // Проблемы гуманитарных наук и образования в современном мире. Сборник научных статей по материалам V Всерос. науч.-практ. конф. (с междунар. участием). – М., 2019. – С. 25–27.

3441. Сабитова И. И. Соматизмы в сказках татар Добруджа и их параллели в татарском языке / И. И. Сабитова // Ученые записки крымского инженерно-педагогического ун-та. Серия: Филология, история. – Симферополь: РИО КИПУ имени Февзи Якубова, 2019. – № 3–4. – С. 26–30.

3442. Сабитова И. И. Соматические синонимы в фольклорных текстах татарского языка (на примере дастанов) / И. И. Сабитова // Фэнни Татарстан. – 2019. – №2. – Б. 14–18.

3443. Садекова А. Х. М. С. Мәһдиевнең «Без – кырык беренче ел балалары» повестенда фольклоризмнар / А. Х. Садекова // Фэнни Татарстан. – 2019. – № 3. – Б. 83–89.

3444. Сәмитова С. Г. Татар фольклорында изгеләр образы: [риваятьләр һәм легендалар буенча] / С. Г. Сәмитова // Гасырлар авазы = Эхо веков. – 2019. – № 4. – С. 166–173.

3445. Смирнова Е. Такмаки елабужских кряшен: к вопросу о диалектной специфике общетатарского компонента локальной традиции / Е. Смирнова // Музыка. Искусство, наука, практика = Music. Art, research, practice. – 2019. – № 2 (26). – С. 65–79.

3446. Солдат озату жыры; Озату жыры: [татар халык жырлары; нота белән] // Түгәрәк уен. – 2019. – № 3. – Б. 17.

3447. Фазлетдинов И. К. Фольклорчы галим Риф Мөхәм-мэтжановның фәнни һәм педагогик эшчәнлеге / И. К. Фазлетдинов // Фәнни Татарстан. – 2019. – № 4. – Б. 94–99.

3448. Хазиева-Демирбаш Г. С. Сравнительный анализ антропонимов коранических персонажей в афористических жанрах татарского, турецкого и азербайджанского фольклора / Г. С. Хазиева-Демирбаш, Д. Н. Давлетбаева, Э. А. Ибрагимов, А. М. Иванова // Linguistic knowledge of Russian and English Bilingualism in educational discourse, 2019. – P. 234–238.

3449. Хуббитдинова Н. А. Общность эпических памятников в духовном наследии башкирского и татарского народов Курганской области как репрезентация диалога культур / Н. А. Хуббитдинова, Г. В. Юлдыбаева, Л. Х. Мухаметзянова // Филология и человек. – 2019. – № 2. – С. 156–161.

3450. Ямалтдинов И. И. XX гасыр уртасына кадәр татар халык ижаты жанрларын өйрәнү / И. И. Ямалтдинов // Фәнни Татарстан. – 2019. – № 1. – Б. 68–73.

2020

Книги

3451. Габидуллина Ф. И. Татар халык авыз ижаты: (уку-уку-ту эсбабы) / Ф. И. Габидуллина. – Казань: Школа, 2020. – 162 б.

3452. Газыймов, Мидхәт. Хәтер тамчылары / М. Г. Газыймов. – Түбән Кама: Гүзәл, 2001. – 9 нчы жыентык: Зирекле авылында һәм Татарстан, Башкортстан төбәкләреннән жыелган бәетләр. – Казань: Школа, 2020. – 107 б.

3453. Галимзянов А. И. Эдиге-наме = Edige-name / А. И. Галимзянов. – Казань: Бриг, 2020. – 24 с.

3454. Галиуллин К. Р. Татар фольклоры теле = Язык татарского фольклора: пожелания, клятвы, готовые ответы, приметы и поверья: словарь: теләкләр, антлар, эзер җаваплар, сынамышлар һәм ышанулар: сүзлек / К. Р. Галиуллин. – Казан: Казан ун-ты нәшр., 2020. – 232, [3] б. – Библиогр.: б. 233.

3455. Еникеева А. Р. Основные формы народного творчества в этнокультурной жизни общества: учебное пособие / А. Р. Еникеева; М-во культуры Российской Федерации, Казанский гос. институт культуры, Факультет музыкального

искусства, Кафедра этнохудожественного музыкального творчества и образования. – Казань: Школа, 2020. – 254 с. – Библиогр.: с. 248–254 (77 назв.).

3456. Камыр-батыр [Видеозапись]: по мотивам татарских сказок: мультфильм с тифлокомментарием / гл. режиссер Ф. Соболев; Свердлов. обл. б-ка для слепых; автор тифлокомментария и тифлокомментатор М. Белькова. – Электрон. видеодан. – Екатеринбург, 2020. – 1 DVD (7 мин.): зв., цв. – (Волжские богатыри). – Объединение «Татармультфильм», 2017. – Анимационный фильм с тифлокомментариями.

3457. Куйвинен П. У. Гармонь в традиционной культуре казанских татар: монография / П. У. Куйвинен; науч. ред. Е. Смирнова. – Казань: Ак Буре, 2020. – 367, [1] с., [8] л. портр.: ил., нот. ил., портр. – Библиогр.: с. 187–202 и в коммент.: с. 206–211.

3458. Мингазова Л. П. Музыкально-обрядовый фольклор народов Поволжья: учеб.-метод. пособие: в 2 ч. / Л. П. Мингазова, Л. Ф. Саттарова; М-во культуры РФ; КазГИК. – Казань: Медицина, 2020. – Ч. 1. – 2020. – 88 с.: ноты. – Часть текста на татар. яз. – Библиогр.: с. 85–87 (28 назв.).

3459. Музыкальный фольклор народов России [Ноты]: обработки и сочинения современных композиторов: хрест. / М-во культуры Российской Федерации, КазГИК; сост. Л. З. Бородовская; лит. ред. И. И. Шигапова. – Казань: [КазГИК], 2020. – 57, [2] с.

3460. Сафиуллина Р. Ф. Традиции фольклора в творчестве Габдельжаббара Кандалий / Р. Ф. Сафиуллина. – Казань: ИЯЛИ, 2020. – 168 с.

3461. Татар халык мәкальләре һәм әйтемләр / төз.: Л. Х. Мухаметзянова, И. И. Ямалтдинов. – Казань: Татар. кн. изд-во, 2020. – 269, [2]с.

3462. Татарская хитрость: мэээки (народные шутки) / к изд. подгот.: Л. Х. Мухаметзянова, И. И. Ямалтдинов. – Казань: Татар. кн. изд-во, 2020. – 318, [1] с.

3463. Татарские народные мелодии [Ноты]: хрестоматия для скрипки и фортепиано: для учащихся средних и старших классов детских музыкальных школ / М-во культуры Российской Федерации, Казанская гос. консерватория им. Н. Г. Жиганова;

ред. партии скрипки и сост. Ф. Ш. Закирзянова. – Казань, 2019. – 31, [1] с.

3464. Татарские народные пословицы и поговорки / сост.: Л. Х. Мухаметзянова, И. И. Ямалтдинов. – Казань: Татар. кн. изд-во, 2020. – 301, [2]с. – Библиогр.: с. 301–302.

3465. Шарипова З. Т. Сибирская сокровищница = Себер кәсинә: фольклор и народные знания сибирских татар / З. Т. Шарипова; местная обществ. орг. культ.-досуг. деятельности «Корпорация позитива» Тобольского района Тюменской области. – Тобольск: Жмуров С. В., 2020. – 183 с.: ил.

Статьи

3466. Davletshina L. Kh. Çağdaş Tatar Halk bilimindeki kötü ruhlar üzerine bir çalışma: peri başka, cin başka / L. Kh. Davletshina, E. R. Sadykova // Uluslararası Türk Lehçe Araştırmaları Dergisi (TÜRKÜLAD). – 2020. – № 4. – S. 45–57.

3467. Баязитова Ф. С. Язгы-жэйге йолаларда, бэйрәмнәрде этноконфессиональ һәм этнолингвистик янәшәлекләр / Ф. С. Баязитова // Кряшенское историческое обозрение. – 2020. – № 1. – С. 17–38.

3468. Галимова Э. М. Бытование духовных песнопений в традиционной культуре татар Волго-Уралья. The existence of spiritual songs in the traditional culture of the Tatars of the Volgo-Ural region / Э. М. Галимова, Н. Х. Нургаянова, С. И. Утегалиева // Revista Conrado.

3469. Галимова Э. М. Обрядовая культура и музыкально-стилевые особенности песен пермских татар / Э. М. Галимова // Искусство и художественное образование в контексте межкультурного взаимодействия. – Казань, 2020.

3470. Галимова Э. М. Роль музыки в семейно-обрядовом фольклоре татар Оренбургской области / Э. М. Галимова // Проблемы изучения истории и теории музыки народов России: Материалы Всерос. (с междунар. участием) науч.-практ. конф., Чебоксары, 2–3 октября. – Чебоксары: ЧГИГН, 2020. – С. 171–179.

3471. Галиуллин Т. Н. Татарские байты как исторический источник / Т. Н. Галиуллин // Гасырлар авазы = Эхо веков. – 2020. – № 3. – С. 122–128.

3472. Давлетшина Л. Х. Обряд вызывания дождя в современной традиции казанских татар: между календарным и окказиональным / Л. Х. Давлетшина // Традиционная культура: творчество, поведение, ритуал: тез. докл. и сообщений Междунар. науч. конгресса «Фольклор народов России и стран СНГ» (С.-Петербург, 12–16 ноября 2020 г.) / Российский институт истории искусств; ред.-сост. Е. И. Возжаева. – СПб., 2020. – С. 28.

3473. Давлетшина Л. Х. Персонаж жен в современных представлениях поволжских татар / Л. Х. Давлетшина // Традиционная культура. – 2020. – Т. 21, № 1. – С. 124–135.

3474. Дәүләтшина Л. Х. Татар йола фольклорының бүгенге яшәеше: язгы һәм жәйге йолалар / Л. Х. Дәүләтшина // Гасырлар авазы = Эхо веков. – 2020. – № 3. – С. 184–193.

3475. Дәүләтшина Л. Х. Татарларда яз көне үткәрелә торган йола-бәйрәмнәр: XXI гасыр башы традициясе / Л. Х. Дәүләтшина // Народная культура в современном мире: традиции, сказительство и ритуал: материалы Междунар. науч.-практ. конф. (г. Уфа, 30 октября 2020 г.). – Уфа, 2020. – С. 100–107.

3476. Еникеева А. Р. Фольклорное фестивальное движение как способ возрождения народной хореографии в единстве с другими жанрами традиционной культуры / А. Р. Еникеева // Вестн. Казанского гос. ун-та культуры и искусств. – 2020. – № 4. – С. 35–38. – Библиогр.: с. 38 (6 назв.).

3477. Закирова И. Г. Татар халкының ижтимагый аңында һәм традицион культурасында «кот/кут» феномены / И. Г. Закирова, С. Г. Самитова // Гасырлар авазы = Эхо веков. – 2020. – № 2. – С. 164–170.

3478. Закирова И. Г. Тел, әдәбият һәм тарих институтының 1948 елда Актаныш районында узган экспедициясе / И. Г. Закирова // Восточное Закамье как один из очагов этногенеза и культуры татарского народа: материалы Межрегион. науч.-практ. конф., посвященной 90-летию Актанышского района и 310-летию основания Актанышша. – Казань: Логос-Пресс, 2020. – С. 76–87.

3479. Мингазова Л. П. Жанры татарских народных песен в репертуаре Государственного ансамбля песни и танца Республики Татарстан / Л. П. Мингазова // Вестник КазГУКИ. – 2020. – № 1. – С. 116–120.

3480. Миннуллин К. М. Взаимосвязи в фольклорно-эпическом наследии татар и мордвы-каратаев: на примере фольклорной лексики / К. М. Миннуллин, Л. Х. Мухаметзянова, В. И. Рогачев // Вестн. Северо-Восточного федерального университета им. М. К. Аммосова. Серия: Эпосоведение. – 2020. – № 4 (20). – С. 5–11.

3481. Миннуллина Ф. Х., Гарипова Л. Ш. Мифологические образы в татарской драматургии конца XX – начала XXI века (на примере пьес М. Гилязова «Домовой», З. Хакима «В объятиях черта», «Черт попутал») / Ф. Х. Миннуллина, Л. Ш. Гарипова // Проблемы и тенденции развития социокультурного пространства России: история и современность: материалы VI Междунар. науч.-практ. конф. / под ред. Т. И. Рябовой. – Б. м., 2019. – С. 418–423. <https://www.elibrary.ru/item.asp?id=41375056>

3482. Миңнуллин К. М. Татар экиятләрен барлау юлында / К. М. Миңнуллин, И. Г. Закирова // Фәнни Татарстан. – 2020. – № 2. – Б. 152–158.

3483. Мөхәммәтжанова Л. Х. Багучыга барсаң... (Татар дастаннарында багучылык һәм фал ачу) / Л. Х. Мөхәммәтжанова // Түгәрәк уен. – 2020. – № 2. – Б. 22–24.

3484. Мөхәммәтжанова Л. Х. Бөеклек һәм затлылык сере (Н. Исәнбәтнең татар фольклоры өлкәсендәге эшчәнлегенә бер караш) / Л. Х. Мөхәммәтжанова // Түгәрәк уен. – 2020. – № 1. – С. 16–19.

3485. Мөхәммәтжанова Л. Х. Елап барсаң, көлеп яшәрсеңме яки рухи мирасыбызда сыктаулар / Л. Х. Мөхәммәтжанова // Түгәрәк уен. – 2020. – № 4 (декабрь). – Б. 17–21.

3486. Мөхәммәтжанова Л. Х. «Идегэй» – халык дастаны / Л. Х. Мөхәммәтжанова // Безнең мирас. – 2020. – № 2. – С. 4–17.

3487. Мөхәммәтжанова Л. Х. Комплекслы фәнни экспедиция составында фольклор жыю: Татарстанның Мөслим һәм Минзәлә районнары авыллары / Л. Х. Мөхәммәтжанова // Школа молодого фольклориста. – 2020. – С. 37–47.

3488. Мөхәммәтжанова Л. Х. Мамадыш яклары авыз ижаты – милләт сагында (информантларның институт мирасханәсен баетуга керткән өлеше) / Л. Х. Мөхәммәтжанова // Безнең мирас. – 2020. – № 7. – Б. 4–17.

3489. Мөхәммәтжанова Л. Х. Пермь төбәге әкиятләре: охшаш сюжетлар һәм мәдәни кыйммәтләр (Пермь төбәгендә жыелган фольклор материаллары нигезендә) / Л. Х. Мөхәммәтжанова, Г. Р. Хәсәнова // Фәнни Татарстан. – 2020. – № 1. – С. 77–82.

3490. Мөхәммәтжанова Л. Х. Себердә татар фольклоры / Л. Х. Мөхәммәтжанова // Фәнни Татарстан. – 2020. – № 4. – С. 96–104.

3491. Мөхәммәтжанова Л. Х. Татар эпосы нинди ул? / Л. Х. Мөхәммәтжанова // Түгәрәк уен. – 2020. – № 3 (сентябрь). – Б. 17–21.

3492. Мухаметзянова Л. Х. Роль письменных источников в истории татарского эпоса / Л. Х. Мухаметзянова // Просветительское движение у тюркских народов и творчество Абая: Междунар. науч.-практ. конф., посвященная 175-летию со дня рождения казахского поэта, просветителя, общественного деятеля Абая Кунанбаева / сост.: Ф. Г. Файзуллина, Г. А. Хуснутдинова. – Казань: ИЯЛИ, 2020. – С. 197–202.

3493. Мухаметзянова Л. Х. Сорэн: семантика обряда и его ритуальное содержание / Л. Х. Мухаметзянова // Традиционная культура: творчество, поведение, ритуал: тез. докл. и сообщений Междунар. науч. конгресса «Фольклор народов России и стран СНГ» (Санкт-Петербург, 12–16 ноября 2020 г.) / Российский институт истории искусств; ред.-сост. Е. И. Возжаева. – СПб., 2020. – С. 40.

3494. Мухаметзянова Л. Х. Хушавазы как разновидность лиро-эпического фольклора татар / Л. Х. Мухаметзянова, К. М. Миннуллин // Вестник Северо-Восточного федерального университета им. М. К. Аммосова. Серия: Эпосоведение. – 2020. – № 1 (17). – С. 61–69.

3495. Мухаметзянова Л. Х. Эпос о Чура батыре как историко-фольклорное наследие тюрков / Л. Х. Мухаметзянова // Эпос Гэсэр – духовное наследие народов Центральной Азии: сб. науч. ст., отв. ред. Б. В. Базаров. – Улан-Удэ: БНЦ СО РАН, 2020. – С. 144–147.

3496. Нургаянова Н. Х. Современные формы бытования этно-музыкальных традиций Сибирских татар / Н. Х. Нургаянова // Вестн. музыкальной науки. – 2020. – Т. 8, № 2. – С. 66–75.

3497. Сабитова И. И. Халык авыз ижаты әсәрләрендә соматизмнар (Добружа татарлары әкиятләре мисалында) / И. И. Сабитова, Ф. И. Муктат // Фәнни Татарстан. – 2020. – № 3. – Б. 7–14.

3498. Сафиуллина Р. Ф. Татар шигъриятендә афористик сүз традициясе (XVIII йөз шагыйре Габделжаббар Кандаый ижаты мисалында) / Р. Ф. Сафиуллина // BUTA International Journal of Scientific Research. – 2020. – № 1. – С. 111.

3499. Сафиуллина Р. Ф. Традиции татарских народных лирических песен в творчестве татарского поэта XIX века Габдельжаббара Кандаый / Р. Ф. Сафиуллина // Kafkas University. – file:///C:/Users/Рузия/Downloads/VIII%20konfrans%2019.11.20%20son%20(1).pdf. – С. 45–49.

3500. Сафиуллина Р. Ф. Традиции фольклора и суфийской поэзии в поэме «Рисаляи-ль иршад» Габдельжаббара Кандаыйя» / Р. Ф. Сафиуллина // BUTA International Journal of Scientific Research. – 2020. – № 2. – С. 127–131.

3501. Фазлутдинов И. К. Риф Мухаметзянов – основоположник татарской фольклористики в Башкортостане / И. К. Фазлутдинов // Актуальные проблемы татарской филологии: сб. материалов Всерос. (с междунар. участием) науч.-практ. конф. (Башкирский гос. ун-т, 11 декабря 2020 года). – Уфа, 2020. – С. 114–120. (на татар. яз.).

3502. Фазлутдинов И. К. Устное народное творчество татар Башкортостана в контексте фольклора народов Поволжья и Урала / И. К. Фазлутдинов // Актуальные проблемы татарской филологии: сб. материалов Всерос. (с междунар. участием) науч.-практ. конф. (Башкирский гос. ун-т, 11 декабря 2020 года). – Уфа, 2020. – С. 24–36. (на татар. яз.).

3503. Хисамов О. Р. Топонимическое пространство фольклора сибирских татар / О. Р. Хисамов, И. Г. Закирова // Филологические науки. Вопросы теории и практики. – 2020. – Т. 13, вып. 9, [ч. 2]. – С. 159–163. – Библиогр.: с. 162–163 (13 назв.).

3504. Юнусова Г. Ф. Систематизация фольклорного аудиофонда в формате путеводителя / Г. Ф. Юнусова // Гуманизация образования. – 2020. – № 1. – С. 38 – 46.

3505. Юнусова Г. Ф. Конфессиональный контент в татарских колыбельных песнях / Г. Ф. Юнусова // Музыка в диалоге культур. Музыка в тюрко-мусульманском мире: светское и религиозное. Международная научная конференция. Казань, 14–16 ноября 2018 г. Казанская гос. консерватория им. Н. Г. Жиганова. – Казань: КГК, 2020. – С. 35–46.

3506. Ямалтдинов И. И. ТАССР оешуының татар фольклористикасы үсешенә йогынтысы: 1920–1930 елларда фәнни проблемалар һәм аларны тикшерү / И. И. Ямалтдинов // Фәнни Татарстан. – 2020. – № 2. – Б. 57–65.

2021

Книги

3507. Башкортстан татарлары фольклоры. Көнбатыш һәм көньяк-көнбатыш районнар / ТР ФА Г. Ибраһимов исем. ТӘҺСИ; төз., кереш мәкалә һәм аңлатмалар авторы И. К. Фазлетдинов; фәнни ред. К. М. Миңнуллин. – Казан: ТӘҺСИ, 2021. – 312 б.

3508. Башкортстан татарлары фольклоры. Төньяк һәм төньяк-көнчыгыш районнар / ТР ФА Г. Ибраһимов исем. ТӘҺСИ; төз., кереш мәкалә һәм аңлатмалар авторы И. К. Фазлетдинов; фәнни ред. К. М. Миңнуллин. – Казан: ТӘҺСИ, 2021. – 296 б.

3509. Башкортстан татарлары фольклоры. Үзәк һәм төньяк-көнбатыш районнар / ТР ФА Г. Ибраһимов исем. ТӘҺСИ; төз., кереш мәкалә һәм аңлатмалар авторы И. К. Фазлетдинов; фәнни ред. К. М. Миңнуллин. – Казан: ТӘҺСИ, 2021. – 304 б.

3510. Галимова Э. М. Традиционная музыкальная культура пермских татар / Э. М. Галимова. – Казань: ИЯЛИ, 2021. – 328 с.

3511. Завещание [Рельефная графика]: татарская народная сказка: издание для слепых и слабовидящих / Татарская региональная общественная организация инвалидов «ТОРОС»; худож. оформление; тифлокомментарии, редакция Т. Валеевой. – Казань, 2021. – 1 кн.: 5 л. цв. рельефно-графич. ил. – Текст параллельно укрупнен. и рельефно-точеч. шрифтом.

3512. Замечаю волшебство: татарские народные сказки: для шк. возраста / авт.-сост. и фотохудож. Т. Лепп. – Казань: Юлбасма, 2021. – 39, 33 с. встреч. паг.: цв. ил.

3513. Идел буе халыклары әкиятләре = Сказки народов Поволжья / сост. и авт. пер. на татар. яз. Ф. Х. Завгарова; ил. Е. Васильевой. – Казань: Юлбасма, 2021. – 93, [2] с.: цв. ил.

3514. Кадыйров И. Ш. Татар халкының туй жырлары: Себер ареалы / И. Ш. Кадыйров; редкол.: К. М. Миңнуллин, О. Р. Хисамов, И. И. Ямалтдинов; фәнни ред. И. Г. Закирова. – Казан: ИЯЛИ, 2021. – 188 б.: 8 б. ил.

3515. Калейдоскоп культур: сб. материалов по результатам науч. экспедиций по изучению культуры народов Республики Татарстан / ИЯЛИ им. Г. Ибрагимова АН РТ; сост. Н. В. Герасимова, науч. ред.: Р. Р. Султанова, И. И. Ямалтдинов – Казань: Изд-во АН РТ, 2021. – 280 с.: 64 л. ил.

3516. Легенды Казани = Казан риваятьләре / авт.-сост. Б. Вайнер; пер. на татар. яз.: Э. Набиуллина, Й. Миннуллина; худож. С. Лигостаева. – Казань: Юлбасма, 2021. – 47 с.: ил.

3517. Милли-мәдәни мирасыбыз: Актаныш / редкол.: К. М. Миңнуллин (рәис), Э. Н. Фәттахов, Р. Р. Салихов, О. Р. Хисамов; төз.-мөх-р Э. И. Сафина. – 2 нче басма. – Казан, 2021. – 572 б. – (Фәнни экспедицияләр хәзинәсеннән).

3518. Милли-мәдәни мирасыбыз: Әстерхан татарлары = Национально-культурное наследие: Астраханские татары / редкол.: К. М. Миңнуллин, Д. Б. Рамазанова, М. Х. Вәлиев; төз. һәм фәнни мөх-р М. Р. Булатова. – 2 нче басма. – Казан, 2021. – 420 б. – (Фәнни экспедицияләр хәзинәсеннән = Из сокровищницы научных экспедиций).

3519. Милли-мәдәни мирасыбыз: Башкортстан татарлары. Стәрлебаш = Национально-культурное наследие: Татары Башкортостана. Стерлибаш. 1 нче кисәк / төз. Н. Ш. Насыйбуллина; редкол.: К. М. Миңнуллин, М. Р. Булатова, Ф. З. Яхин; фәнни мөх-р И. И. Ямалтдинов. – 2 нче басма. – Казан, 2021. – 440 б. – (Фәнни экспедицияләр хәзинәсеннән = Из сокровищницы научных экспедиций).

3520. Милли-мәдәни мирасыбыз: Башкортстан татарлары. Стәрлебаш. = Национально-культурное наследие: Татары Башкортостана. Стерлибаш. 2 нче кисәк / төз. Н. Ш. Насыйбуллина; редкол.: К. М. Миңнуллин, М. Р. Булатова, Ф. З. Яхин;

фәнни мөх-р И. И. Ямалтдинов. – 2 нче басма. – Казан, 2021. – 448 б. – (Фәнни экспедицияләр хэзинэсеннэн = Из сокровищницы научных экспедиций).

3521. Милли-мэдэни мирасыбыз: Иркутск өлкәсе татарлары = Национально-культурное наследие: Татары Иркутской области / редкол.: К. М. Миңнуллин, О. Р. Хисамов, И. Г. Гомәров; төз. һәм җаваплы мөх-р: И. Г. Закирова. – Казан, 2021. – 392 б. – (Фәнни экспедицияләр хэзинэсеннэн = Из сокровищницы научных экспедиций; 21 нче кит.).

3522. Милли-мэдэни мирасыбыз: Мари Эл татарлары. Бэрәңге = Национально-культурное наследие: Татары Марий Эл. Параньга / редкол.: К. М. Миңнуллин, Ә. Г. Ибраев, М. Х. Вәлиев, Х. Ш. Мәхмүтов, И. Р. Шәрипов, Ә. Х. Кадирова; төз. һәм фәнни мөх-р М. З. Вәлиева. – 2 нче басма. – Казан, 2021. – 376 б. – (Фәнни экспедицияләр хэзинэсеннэн = Из сокровищницы научных экспедиций).

3523. Милли-мэдэни мирасыбыз: Мөслим = Национально-культурное наследие: Муслюмово / Редкол.: К. М. Миңнуллин (рәис), Д. Ф. Заһидуллина, Р. Х. Муллин, Р. Г. Галиуллин, Л. Х. Дәүләтшина; төз. һәм фәнни мөх-р Л. Х. Мөхәммәтжанова. – Казан, 2021. – 510 б., рәс. – (Фәнни экспедицияләр хэзинэсеннэн = Из сокровищницы научных экспедиций).

3524. Милли-мэдэни мирасыбыз: Новосибирск өлкәсе татарлары = Национально-культурное наследие: Татары Новосибирской области / редкол.: К. М. Миңнуллин, О. Р. Хисамов, И. Г. Гомәров; төз. һәм җав. мөх-р И. Г. Закирова. – 2 нче басма. – Казан, 2021. – 556 б. – (Фәнни экспедицияләр хэзинэсеннэн = Из сокровищницы научных экспедиций).

3525. Милли-мэдэни мирасыбыз: Омск өлкәсе татарлары = Национально-культурное наследие: Татары Омской области / редкол.: К. М. Миңнуллин, М. Х. Вәлиев, О. Р. Хисамов; төз. һәм фәнни мөх-р М. Р. Булатова. – 2 нче басма. – Казан, 2021. – 476 б. (Фәнни экспедицияләр хэзинэсеннэн = Из сокровищницы научных экспедиций).

3526. Милли-мэдэни мирасыбыз: Оренбург өлкәсе татарлары = Национально-культурное наследие: Татары Оренбургской обла-

сти / редкол.: К. М. Миңнуллин, И. И. Ямалтдинов, Л. Ш. Дәүләтшина, А. Я. Хөсәйнова; төз. һәм җаваплы мөх-р Э. И. Сафина. – 2 нче басма. – Казан, 2021. – 360 б. – (Фәнни экспедицияләр хәзинәсеннән = Из сокровищницы научных экспедиций).

3527. Милли-мәдәни мирасыбыз: Пермь татарлары. Барда = Национально-культурное наследие: Татары Пермской области. Барда / редкол.: К. М. Миңнуллин, Д. Б. Рамазанова, М. Х. Вәлиев, Э. М. Галимова; төз. һәм фәнни мөх-р М. Р. Булатова. – 2 нче басма. – Казан, 2021. – 346 б. – (Фәнни экспедицияләр хәзинәсеннән = Из сокровищницы научных экспедиций).

3528. Милли-мәдәни мирасыбыз: Самара өлкәсе татарлары = Национально-культурное наследие: Татары Самарской области / редкол.: К. М. Миңнуллин, М. Х. Вәлиев, И. И. Ямалтдинов, Л. Х. Мөхәммәтҗанова. – 2 нче басма. – Казан, 2021. – 376 б. – (Фәнни экспедицияләр хәзинәсеннән = Из сокровищницы научных экспедиций).

3529. Милли-мәдәни мирасыбыз: Томск өлкәсе татарлары = Национально-культурное наследие: Татары Томской области / редкол.: К. М. Миңнуллин, О. Р. Хисамов, Л. Ш. Дәүләтшина; төз. һәм фәнни мөх-р Э. И. Сафина. – 2 нче басма. – Казан, 2021. – 448 б. – (Фәнни экспедицияләр хәзинәсеннән = Из сокровищницы научных экспедиций).

3530. Милли-мәдәни мирасыбыз: Түбән Новгород = Национально-культурное наследие: Нижний Новгород / редкол.: К. М. Миңнуллин, А. М. Ахунов, М. Х. Вәлиев, Д. В. Мөхетдинов; төз. һәм фәнни мөх-р Э. И. Сафина. – 2 нче басма. – Казан, 2021. – 394 б. – (Фәнни экспедицияләр хәзинәсеннән = Из сокровищницы научных экспедиций).

3531. Милли-мәдәни мирасыбыз: Удмуртия татарлары = Национально-культурное наследие: Татары Удмуртии / редкол.: К. М. Миңнуллин, И. И. Шәрипов, М. Х. Вәлиев, М. И. Әхмәтҗанов, И. И. Ямалтдинов, Р. Ф. Сафиулина; төз. һәм фәнни мөх-р М. З. Вәлиева. – 2 нче басма. – Казан, 2021. – 400 б. – (Фәнни экспедицияләр хәзинәсеннән = Из сокровищницы научных экспедиций).

3532. Милли-мәдәни мирасыбыз: Ульяновск өлкәсе татарлары = Национально-культурное наследие: Татары Ульяновской области / редкол.: К. М. Миңнуллин, Р. В. Шәйдуллин, Ф. З. Яхин, Ф. И. Таһирова; төз. һәм фәнни мөх-р И. И. Ямалтдинов. – 2 нче басма. – Казан, 2021. – 600 б. – (Фәнни экспедицияләр хәзинәсеннән = Из сокровищницы научных экспедиций).

3533. Милли-мәдәни мирасыбыз: Чиләбе өлкәсе татарлары = Национально-культурное наследие: Татары Челябинской области / К. М. Миңнуллин, И. И. Ямалтдинов, Л. Х. Мөхәммәтжанова, Д. Р. Галиуллина; төз. һәм жаваплы мөх-р Л. Х. Мөхәммәтжанова. – 2 нче басма. – Казан, 2021. – 444 б. – (Фәнни экспедицияләр хәзинәсеннән = Из сокровищницы научных экспедиций).

3534. Мингазова Л. П. Музыкально-обрядовый фольклор народов Поволжья: учеб. пособие / Л. П. Мингазова, Л. Ф. Саттарова; М-во культуры РФ; КазГИК. – Казань: Медицина, 2021. – 90, [1]с.: ноты.

3535. Музыкальные и танцевальные традиции татар / сост: А. Б. Софийская. – Казань: ИЯЛИ им. Г. Ибрагимова, 2021. – 120 б.

3536. Мөхәммәтжанов Р. М. Башкортстан Ык буе татарларының йола ижаты / Р. М. Мөхәммәтжанов; төз.: И. И. Ямалтдинов, И. К. Фазлетдинов. – Казан: ТӘҺСИ, 2021. – 228 б.

3537. Мусина Н. Д. Танцевальный фольклор завятских (арских) удмуртов – нематериальное культурное наследие народов Республики Татарстан / Н. Д. Мусина. – Казань: ИЯЛИ, 2021. – 144 с.

3538. Таңбатыр: татар халык әкиятә / в обраб. Ю. Миннуллиной; худож. М. Вазиева. – Казан: Татар. кит. нәшр., 2021. – 29 с.: цв. ил. – (Интерактивная книга).

3539. Татар халык әкиятләре / төз.: Л. Ш. Жамалетдинов, Р. Г. Сәлахов; кереш сүз авт. Л. Ш. Жамалетдинов; рәс. В. Малякин. – Казань: Татар. кит. нәшр., 2021. – 439 б.: ил.

3540. Татар халык ижаты [Звукозапись] = Татарское народное творчество: легенды и предания: риваятьләр һәм легенда-

лар / укый Илдус Фәйз. – Казан, 2021. – 1 ФК (86 сәг 9 мин). – Казан: Татар. кит. нәшр., 1978, 1987, 1999 ел басмаларыннан. В одной обложке с: Татар халык ижаты = Татарское народное творчество. Кн. 2. 2 нче китап / укый Х. Жәләлов; Татар мифлары = Татарские мифы. Кн. 2. 2 нче китап / укый Х. Жәләлов; Сайланма әсәрләр = Избранные произведения / Г. Тукай; укый Х. Хәмәтшин; Татарстан һәм татар халкы тарихы = История Татарстана и татарского народа / К. Сеницына; Республика күрмәүчеләр һәм начар күрүчеләр өчен махсус китапханәсе; укый М. Ибраһимов.

3541. Татар халык ижаты: 25 томда / Татарстан Республикасы Фәннәр академиясе, Г. Ибраһимов исем. Тел, әдәбият һәм сәнгать институты. – Казан: Татар. кит. нәшр., 2021. – 1 т.: Мифология / төзүче, текстларны, искәрмә һәм аңлатмаларны эзерләүче, кереш сүз авторы Л. Х. Дәүләтшина. – 2021. – 511 б. – Иск. һәм аңлатмалар: б. 425–501. – Шартлы кыскартулар: б. 502–507. – Библиогр. аска төшерелгән иск.

3542. Татароведение в ситуации смены парадигм: теория, методология, практика = Парадигмалар алмашыну шартларында татар белеме: теория, методология, практика = Tatar studies in paradigms' change: theory, methodology, practice: I Международный научно-практический семинар, 2–3 декабря 2021 года, г. Казань: сборник материалов / АН РТ, Институт языка, литературы и искусства им. Г. Ибрагимова; сост.: Ф. Г. Файзуллина, Г. А. Хуснутдинова, Э. М. Галимзянова. – Казань: ИЯЛИ, 2021. – 299 с.

3543. Татар халык мәкальләре / [проект жит. Азат Ганиев]. – Махсус басма. – Казан: Татарское детское издательство, 2021. – 70, [1] б.: төсле рәс. б-н. – (Татарстан варислары).

3544. Татарские скороговорки = Яраткан тизәйткечләр / авт.-сост. Р. Р. Гасыева. – СПб.: свет, 2021. – 27, [2]с.

3545. Тылсым күрәм = Замечаю волшебство: татар халык әкиятләре / проектның авт., фоторәс., төз. Татьяна Лепп, татар теленә тәрж. Й. Миңнуллина. – Казан: Юлбасма, 2021. – [72] б.: рәс. – Мәктәп яшендәге балалар һәм өлкәннәр өчен. – Текст парал.: татар., рус. – Книга-перевертыш = Ике яклы китап.

3546. Үзем белдем, диген: татар халык әкиятләре / төз. Ю. Миңнуллина; рәс. Г. Фәляхова. – Казан: Юлбасма, 2021. – 55, [4] б.: рәс. б-н.

Статьи

3547. Muhammetzyanova L. Kh. Review of the series «Folk art of the Bashkortostan Tatars» (Kazan: IYALI, 2021) / L. Kh. Muhammetzyanova // Tatarica. – 2021. – № 1 (16). – С. 188–193.

3548. Алеева А. Х. Татар әдәбиятында хажнамәләр: жанрның эволюциясе / А. Х. Алеева // Материалы Междунар. науч.-практ. конф. «Татароведение в ситуации смены парадигм: теория, методология, практика», посвященной 100-летию со дня создания Академического центра Татнаркомпроса (Казань, 2–3 декабря 2021г.). – Казань, 2021. – Б. 73–76.

3549. Ахметова Д. Водяная меняет имидж: [образ Водяной в искусстве / ил. Б. Альменова, Ф. Аминова, В. Кармышева, А. Фатхутдинова, Р. и М. Кильдибековы, А. Ильясова] / Д. Ахметова // Казань. – 2021. – № 9. – С. 120–126.

3550. Баязитова Ф. С. Язгы-жәйге йолаларда, бәйрәмнәрдә этноконфессиональ һәм этнолингвистик янәшәлекләр / Ф. С. Баязитова // Кряшенское историческое обозрение. – 2021. – № 1. – С. 72–97.

3551. Давлетшина Л. Х. Антиутопия М. Кабирова «Китап» как способ конструирования мифологической модели мира / Л. Х. Давлетшина // Филологические науки. Вопросы теории и практики. – 2021. – Т. 14, №8. – С. 2332–2336.

3552. Давлетшина Л. Х. Древнетюркская мифология и фольклорная традиция татар: истоки и полисемантизм образов / Л. Х. Давлетшина // Вестник Северо-восточного федерального университета им. М. К. Аммосова. – 2021. – № 5 (85). – С. 43–54.

3553. Давлетшина Л. Х. К вопросу систематизации и издания мифологических представлений татар / Л. Х. Давлетшина // Фольклор народов Поволжья и Урала: жанры, поэтика, проблемы изучения / сост. и науч. ред. Г. Г. Ильина. – Чебоксары: ЧГИГН, 2021. – С. 64–70.

3554. Давлетшина Л. Х. Новый миф о будущем в современной татарской прозе / Л. Х. Давлетшина // *Modern Humanities Success*. – 2021. – № 12. – С. 22–26.

3555. Дәүләтшина Л. Х. Башкортстанда яшәүче татарларның фольклор мирасын өйрәнүдә Риф Мөхәммәтҗанов эшчәнлеге / Л. Х. Дәүләтшина // *Фәнни Татарстан*. – 2021. – № 2. – Б. 75–81.

3556. Дәүләтшина Л. Х. Халык авыз иҗатының тирән тамырлары / Л. Х. Дәүләтшина // *Татар әдәбияты тарихы: сигез томда / төз. Г. М. Дәүләтшин*. – 1 т.: Борынгы чор һәм урта гасырлар. – Үзгәрт. 2 нче басма. – Казан: Татар. кит. нәшр., 2021. – С. 49–71.

3557. Закирова И. Г. Әкият дигән дөнья бар / И. Г. Закирова // *Милли-мәдәни мирасыбыз: Актаныш*. – 2 нче басма. – Казан, 2021. – Б. 462–474.

3558. Закирова И. Г. Әкиятәм-йомагым / И. Г. Закирова // *Милли-мәдәни мирасыбыз: Мөслим*. – Казан, 2021. – Б. 451–482.

3559. Закирова И. Г. Әстерхан татарлары: «Алтын Урданың уртасында утырып, без татар булмасак!» / И. Г. Закирова. – Режим доступа: https://intertat.tatar/news/story_/19-03-2021/sterhan-tatarlary-altyn-urdany-urtasynda-utyryp-bez-tatar-bulmasak-5812855

3560. Закирова И. Г. Иркутск өлкәсе татар фольклоры (Институтның 2018 елда Иркутск өлкәсендә узган экспедиция материалары нигезендә) / И. Г. Закирова // *Милли-мәдәни мирасыбыз: Иркутск өлкәсе татарлары*. – Казан, 2021. – Б. 206–235.

3561. Закирова И. Г. Истәлекләрдә – сугыш кайтавазы / И. Г. Закирова // *Историческая этнология*. – 2021. – Т. 6, № 1. – С. 151–170.

3562. Закирова И. Г. Себер татарлары фольклорында топонимнарның чагылышы / И. Г. Закирова // *Фәнни Татарстан*. – 2021. – № 2. – Б. 27–34.

3563. Закирова И. Г. Тәгәри китте йомгагым / И. Г. Закирова // *Милли-мәдәни мирасыбыз. Удмуртия Татарлары*. – Казан, 2021. – С. 204–218.

3564. Закирова И. Г. Томск татарлары халык ижаты / И. Г. Закирова // Милли-мәдәни мирасыбыз: Томск өлкәсе татарлары. – Казань, 2021. – С. 307–349.

3565. Закирова И. Г. Тукай әкиятләре һәм татар халкының әкият традициясе / И. Г. Закирова // Габдулла Тукай в культурном пространстве XX–XXI вв.: материалы Междунар. науч.-практ. конф., посвященной 135-летию со дня рождения классика татарской литературы Габдуллы Тукая (23 апреля 2021 г., г. Казань). – Казань, 2021. – С. 189–193.

3566. Мөхәммәтжанова Л. Х. Әстерханда татар фольклоры: тарихи-мәдәни экскурс / Л. Х. Мөхәммәтжанова // Гасырлар авазы = Эхо веков. – 2021. – № 2. – С. 150–160.

3567. Мөхәммәтжанова Л. Х. Чиләбе – дастаннар бишеге / Л. Х. Мөхәммәтжанова // Милли-мәдәни мирасыбыз: Чиләбе өлкәсе татарлары. – Казан, 2021. – С. 273–324.

3568. Мөхәммәтжанова Л. Х. Самара татарларында заман фольклоры / Л. Х. Мөхәммәтжанова // Милли-мәдәни мирасыбыз: Самара өлкәсе татарлары. – Казан, 2021. – Б. 100–126.

3569. Мөхәммәтжанова Л. Х. Себер киңлегеннән – халык күнеленә / Л. Х. Мөхәммәтжанова // Безнең мирас. – 2021. – № 8. – Б. 96–99.

3570. Мөхәммәтжанова Л. Х. Сөмбел чәчле татар Ләйләсе («Ләйлә белән Мәжнүн» дастанының татар версиясенә мөнәсәбәттә) / Л. Х. Мөхәммәтжанова // Түгәрәк уен. – 2021. – № 3. – Б. 40–42.

3571. Мөхәммәтжанова Л. Х. Сөрән йоласынын мәгънәсе һәм эчтәлегә: [Сөрән – Идел буге халыклары йоласы, ул язны каршылау бәйрәмнәренә берсе] / Л. Х. Мөхәммәтжанова // Түгәрәк уен. – 2021. – № 2. – Б. 16–21.

3572. Мөхәммәтжанова Л. Х. Татар тарихы – халык ижатында / Л. Х. Мөхәммәтжанова // Түгәрәк уен. – 2021. – № 4. – Б. 37–47.

3573. Мөхәммәтжанова Л. Х. Татарларда сөрән йоласының мәгънәсе һәм эчтәлегә / Л. Х. Мөхәммәтжанова // Түгәрәк уен. – 2021. – № 2. – Б. 18–22.

3574. Мөхәммәтжанова Л. Х. Тукайның халык ижаты белән багланьшларын өйрәнүнең фәнни аспектылары / Л. Х. Мөхәм-

мәтжанова // Габдулла Тукай в культурном пространстве XX–XXI вв.: материалы Междунар. науч.-практ. конф., посвященной 135-летию со дня рождения классика татарской литературы Габдуллы Тукая (23 апреля 2021 г., г. Казань). – Казань, 2021. – С. 226–230.

3575. Мөхәммәтжанова Л. Х. Урта гасыр язма чыганаclarын-да теркәлгән татар эпик истәлекләре / Л. Х. Мөхәммәтжанова // Золотоордынское наследие: сб. ст., посвященный 700-летию со дня рождения средневекового татарского поэта Сейфа Сарай. Вып. 4. – Казань: Институт истории им. Ш. Марджани АН РТ, 2021. – С. 106–110.

3576. Мөхәммәтжанова Л. Х. Чиләбе – дастаннар бишеге / Л. Х. Мөхәммәтжанова // Милли-мәдәни мирасыбыз: Чиләбе өлкәсе татарлары. – Казан, 2021. – С. 273–324.

3577. Мөхәммәтжанова Л. Х. Чиләбе татарларында сүз сәнгате / Л. Х. Мөхәммәтжанова // Милли-мәдәни мирасыбыз: Чиләбе өлкәсе татарлары. – Казан, 2021. – С. 325–388.

3578. Мөхәммәтжанова Л. Х. Экспедиция материалларын фәнни өйрәнү тәҗрибәсеннән (Пермь татарларынан языйп алынган әкият текстлары мисалында) / Л. Х. Мөхәммәтжанова // Tatar Studies in Paradigms Change: Theory, Methodology, Practice: сб. тр. I Междунар. науч.-практ. семинара. – Казань, 2021. – С. 187–190.

3579. Мухаметзянова Л. Х. Главная национальная черта татарского эпоса / Л. Х. Мухаметзянова. – Режим доступа: <https://milliard.tatar/news/prototip-cura-batyra-cura-bek-narykov-mif-ili-realnost-679>. Отправлено 24 сентября 2021 г.

3580. Мухаметзянова Л. Х. Из опыта научного изучения экспедиционных материалов (на примере текстов татарских сказок, записанных в Пермском крае) / Л. Х. Мухаметзянова // Татароведение в ситуации смены парадигм: теория, методология, практика: материалы Междунар. научно-практического семинара, посвященного 100-летию со дня создания Академического центра Татаркомпроса (Казань, ИЯЛИ, 2–3 декабря 2021 года). – Казань: ИЯЛИ, 2021. – С. 187–190.

3581. Мухаметзянова Л. Х. К вопросу взаимовлияния тюркского эпоса с древнеиранской письменной культурой / Л. Х. Му-

хаметзянова // Народы Алтая в социокультурном пространстве России на рубеже эпох. Сборник статей Всерос. науч.-практ. конф., посвященной 30-летию со дня образования Республики Алтай и 265-летию добровольного вхождения алтайского народа в состав Российского государства / Редкол.: Н. В. Екеев (отв. ред.) и др. – Горно-Алтайск, 2021. – С. 495–503.

3582. Мухаметзянова Л. Х. Научные аспекты изучения взаимовлияний Тукая и татарского народного творчества / Л. Х. Мухаметзянова // Габдулла Тукай в культурном пространстве XX–XXI вв.: материалы Междунар. конф. – Казань, 2021. – С. 226–230.

3583. Мухаметзянова Л. Х. Общие традиции в эпосе и семантике обряда сорэн у татар / Л. Х. Мухаметзянова, К. М. Миннуллин // Вестник Северо-Восточного федерального университета им. М. К. Аммосова. Серия: Эпосоведение. – 2021. – № 4 (24). – С. 5–14.

3584. Мухаметзянова Л. Х. От Поволжья до Сибири: ареал распространения татарского эпоса «Идегей» / Л. Х. Мухаметзянова // II Сибирский форум фольклористов. К 90-летию со дня рождения А. Б. Соктоева, основателя серии «Памятники фольклора народов Сибири и Дальнего Востока»: тез. докл. 18–20 октября 2021 г. / Отв. ред. Е. Н. Кузьмина. – Новосибирск: Алекспресс, 2021. С. 90 – 92. – Режим доступа: <https://www.philology.nsc.ru/elib/data/forum2021/forum2021.pdf>

3585. Мухаметзянова Л. Х. Рецензия на серию в 3 кн.: «Фольклор татар Башкортостана / сост., предисл., коммент. И. К. Фазлутдинова. Казань: ИЯЛИ, 2021» / Л. Х. Мухаметзянова // Вестник Северо-Восточного федерального университета им. М. К. Аммосова. Серия: Эпосоведение. – 2021. – № 2 (22). – С. 98–102.

3586. Мухаметзянова Л. Х. Следы наскальной культуры в эпическом фольклоре татар / Л. Х. Мухаметзянова // Международная научная конференция «Наскальная культура: миф, искусство, мир». – Баку: НАНА, 2021. – С. 90–95.

3587. Мухаметзянова Л. Х. Татарские эпические памятники, зафиксированные в средневековых письменных источниках // Золотоордынское наследие. Сборник статей Междунар. науч.

конф., посвященный 700-летию со дня рождения средневекового татарского поэта Сейфа Сарай и заседаний триптиха. – Казань, 2021. – С. 106–110.

3588. Мухаметзянова Л. Х. Традиция эпоса в текстах народных песен обряда Сорэн / Л. Х. Мухаметзянова, К. М. Миннуллин // Вестник Северо-Восточного федерального университета имени М. К. Аммосова. Серия «Эпосоведение». – 2021. – № 4 (24). – С. 57–77.

3589. Мухаметзянова Л. Х. Фольклорное наследие татар Азнакаевского района (по материалам комплексной научной экспедиции) / Л. Х. Мухаметзянова // Калейдоскоп культур: сб. материалов по результатам науч. экспед. по изучению культуры народов Республики Татарстан. – Казань: ИЯЛИ, 2021. – С. 19–26.

3590. Мухаметзянова Л. Х. Чура бек Нарыков – прототип Чура-батыра: миф или реальность / Л. Х. Мухаметзянова. – Режим доступа: <https://milliard.tatar/news/prototip-cura-batyra-cura-bek-narykov-mif-ili-realnost-679>. Опубликовано 14 июня 2021 г.

3591. Сайдашева З. Н. Ласло Викар и татарский музыкальный фольклор: [на протяжении 1970-х годов венгерские исследователи побывали в сёлах Татарстана, записывали музыкальный фольклор народов Среднего Поволжья] / З. Сайдашева // Музыка. Искусство, наука, практика = Music. Art, research, practice. – 2021. – № 4 (36). – С. 47–50.

3592. Сафиуллина Р. Ф. Әкиятләр – милләтнең күнел көзгесе / Р. Ф. Сафиуллина // A Person in History (Dedicated To The 140th anniversary of the founder of modern Turkey Mustafa Kemal Atatürk) / Editör: İlkin Gulusoy. – İstanbul: Uzun dijital matbaa, 2021. – S. 68.

3593. Сафиуллина Р. Ф. Коранические мотивы в татарском фольклоре и в поэзии Габдельжаббара Кандаляя / Р. Ф. Сафиуллина // The XX International Scientific Symposium «The Dialogue of Cultures» ISBN: 978-605-74249-8-3. – İstanbul: Uzun dijital matbaa, 2021. – S. 65.

3594. Сафиуллина Р. Ф. О книге «Милли-мәдәни мирасыбыз. Удмуртия татарлары». (Казань, 2021, 2-е изд. 400 с.) /

Р. Ф. Сафиуллина // Фәнни Татарстан. – 2021. – № 3. – С. 156–161.

3595. Сафиуллина Р. Ф. Переводы татарского фольклора на русский язык: проблемы и решения / Р. Ф. Сафиуллина // II Сибирский форум фольклористов: к 90-летию со дня рождения А. Б. Соктоева, основателя серии «Памятники фольклора народов Сибири и Дальнего Востока»: Тезисы докладов / отв. ред. Е. Н. Кузьмина. – Новосибирск: Алкспресс, 2021. – С. 127.

3596. Сафиуллина Р. Ф. Традиции татарских народных лирических песен в творчестве татарского поэта XIX века Габдельджаббара Кандалий / Р. Ф. Сафиуллина // Фольклор народов Поволжья и Урала: жанры, поэтика, проблемы изучения: Материалы Межрегион. науч.-практ. конф., Чебоксары, 10–11 октября 2019 г. – Чебоксары: ЧГИГН, 2021. – С. 270.

3597. Сафиуллина Р. Ф. Тукай төрекчәгә тәржемәдә: фәнник һәм әдәбилек / Р. Ф. Сафиуллина // Габдулла Тукай в культурном пространстве XX–XXI вв.: материалы Междунар. науч.-практ. конф., посвященной 135-летию со дня рождения классика татарской литературы Г. Тукая / сост.: Л. Р. Надыршина, Ф. Х. Миннуллина, А. Ф. Ганиева. – Казань: ИЯЛИ, 2021. – С. 294–298.

3598. Сафиуллина Р. Ф. Фольклор һәм этномәдәни үзтәңгәлек» темасына актуаль сөйләшү / Р. Ф. Сафиуллина. – Режим доступа: <http://idel-tat.ru/news/novosti-tt/folbklor-m-etnomdniztgillek-temasy-na-aktualb-soylsh>. – 16.02.2021.

3599. Сафиуллина Р. Ф. Фольклорчылар Чиләбе өлкәсендә: татар авыллары һәм жанисәп / Р. Ф. Сафиуллина. – <http://idel-tat.ru/news/kultura-tt/folklorchylar-chilbe-lksend-tatar-avyllyary-manisr>. – idel-tat.ru. – 06.04.2021

3600. Солтанова Р. Р. Традицион һөнәрчелек һәм халык сәнгате / Р. Р. Солтанова // Милли-мәдәни мирасыбыз: Мөслим. – Казан, 2021. – Б. 343–348.

3601. Султанова Р. Р. Интерпретация фольклора в современном изобразительном искусстве (на примере легенд и преданий о Елабуге) / Р. Р. Султанова // Гасырлар авазы = Эхо веков. – 2021. – № 3. – С. 179–189.

3602. Султанова Р. Р. Эпос «Идегей» на татарской сцене (проблемы сценографии) / Р. Р. Султанова // Литература на театральной сцене: XIV междунар. науч. чтения «Театральная книга между прошлым и будущим» / сост. А. А. Колганова. – М.: РГБИ, 2021. – С. 215–222.

3603. Фазлетдинов И. К. Башкортстан татарлары фольклоры: тарихы һәм бүгенгесе («Башкортстан татарлары фольклоры» сериясе китапларын төзү тәҗрибәсеннән) / И. К. Фазлетдинов // Фәнни Татарстан. – 2021. – № 1. – С. 133–142.

3604. Фазлетдинов И. К. Башкортстан татарларының авыл тарихларын тасвирлаган риваятьләрендә мифологик мотивлар / И. К. Фазлетдинов // Фәнни Татарстан. – 2021. – № 4. – Б. 84–97.

3605. Фазлетдинов И. К. Башкортстан татарларының риваятьләрендә һәм легендаларында фольклорара бәйләнешләр чагылышы / И. К. Фазлетдинов // Татароведение в ситуации смены парадигм: теория, методология, практика: материалы Междунар. науч.-практ. конф., 2–3 декабря 2021 г.; / ИЯЛИ им. Г. Ибрагимова АН РТ. – Казань, 2021. – С. 282–286.

3606. Фазлетдинов И. К. Стәрлебаш районы татарлары риваятьләренең тарихи һәм мифологик нигезләре / И. К. Фазлутдинов // Милли-мәдәни мирасыбыз: Башкортстан татарлары. Стәрлебаш. 1 нче кисәк. – 2 нче басма. – Казан: ТӘҺСИ, 2021. – Б. 406–435.

3607. Фазлутдинов И. К. Рец. на кн. «Татарские дастаны в мировой цивилизации» (на татар. яз.): Мөхәммәтжанова Л. Х. Дөнья цивилизациясендә татар дастаннары. Казань: ИЯЛИ, 2018. 280 с. / И. К. Фазлутдинов // Вестник Северо-Восточного Федерального университета имени М. К. Аммосова. Серия «Эпосоведение». – 2021. – № 3. – С. 127–129.

3608. Хәбибуллина Л. Г. Төрки телләрдә шарт мөнәсәбәтенең бирелеше (халык авыз иҗаты әсәрләре материалында) / Л. Г. Хәбибуллина // Фәнни Татарстан. – 2021. – № 2. – Б. 22–26.

3609. Хәбибуллина Э. К. Төрки халыкларда бала тууга бәйле йолалар / Э. К. Хәбибуллина, Л. Х. Дәүләтшина // Фәнни Татарстан. – 2021. – № 3. – Б. 87–94.

3610. Хөсәенова Г. Яз житкәндә күнел нидер көтә: [татарларда ташу каршылау йоласы. Елгаларда боз китү] / Г. Хөсәенова // Түгәрәк уен. – 2021. – № 1. – Б. 20–21.

3611. Шарипова А. С. Фольклорные мотивы в татарской драматургии 1930–1940-х годов (на примере пьес Наки Исанбета) / А. С. Шарипова // Modern humanities success = Успехи гуманитарных наук. – 2021. – № 12. – С. 53–57.

3612. Шаряфетдинов Р. Х. Мифологический образ Птицы как отражение культуры татарского народа в современной литературе / Р. Х. Шаряфетдинов // Наука и школа. – 2021. – № 5. – С. 11–19. – Библиогр.: с. 17–18 (23 назв.).

3613. Шаряфетдинов Р. Х. Обращение к мифопоэтическому образу Шурале в современной татарской прозе / Р. Х. Шаряфетдинов // Наука и школа. – 2021. – № 3. – С. 37–43.

3614. Шкляева Л. М. Образы Су анасы в декоративном искусстве художников Татарстана / Л. М. Шкляева // Габдулла Тукай в культурном пространстве XX–XXI вв.: материалы Междунар. науч.-практ. конф., посвященной 135-летию со дня рождения классика татарской литературы Г. Тукая / сост.: Л. Р. Надыршина, Ф. Х. Миннуллина, А. Ф. Ганиева. – Казань: ИЯЛИ, 2021. – С. 381–385.

3615. Ямалтдинов И. И. Башкортстанның Стәрлебаш районы татарлары заман фольклоры (Халык ижаты үрнәкләре) / И. И. Ямалтдинов // Милли-мәдәни мирасыбыз: Башкортстан татарлары. Стәрлебаш. 1 нче кисәк. – 2 нче басма. – Казан, 2021. – Б. 168–405.

3616. Ямалтдинов И. И. Ерак еллар кайтавазы. Башкорт дәүләт университеты студентлары тарафыннан жыйелган халык ижаты үрнәкләре / И. И. Ямалтдинов // Милли-мәдәни мирасыбыз: Башкортстан татарлары. Стәрлебаш. 2 нче кисәк. – 2 нче басма. – Казан, 2021. – Б. 252–439.

3617. Ямалтдинов И. И. Оренбург татарларының фольклоры. Халык ижаты үрнәкләре / И. И. Ямалтдинов // Милли-мәдәни мирасыбыз: Оренбург өлкәсе татарлары. – 2 нче басма. – Казан, 2021. – Б. 145–256.

3618. Ямалтдинов И. И. Татар ул кайда да балкып яши. Самара татарлары халык ижаты үрнәкләре / И. И. Ямалтдинов //

Милли-мәдәни мирасыбыз: Самара өлкәсе татарлары. – 2 нче басма. – Казан, 2021. – Б. 127–180.

3619. Ямалтдинов И. И. Тукай турындагы бәетләргә өйрәнү тәҗрибәсенән / И. И. Ямалтдинов // Габдулла Тукай в культурном пространстве XX–XXI вв.: материалы Междунар. науч.-практ. конф., посвященной 135-летию со дня рождения классика татарской литературы Г. Тукая / сост.: Л. Р. Надыршина, Ф. Х. Миннуллина, А. Ф. Ганиева. – Казань: ИЯЛИ, 2021. – С. 389–392.

3620. Ямалтдинов И. И. Ульяновск өлкәсе татарларының заман фольклоры (Халык иҗаты үрнәкләре) / И. И. Ямалтдинов // Милли-мәдәни мирасыбыз: Ульяновск өлкәсе татарлары. – 2 нче басма. – Казан, 2021. – Б. 293–467.

3621. Ямалтдинов И. И. Чиләбе өлкәсе татарлары фольклоры (Халык иҗаты үрнәкләре) / И. И. Ямалтдинов // Милли-мәдәни мирасыбыз: Чиләбе өлкәсе татарлары. – 2 нче басма. – Казан, 2021. – Б. 161–272.

2022¹

Книги

3622. Два петуха: татарские сказки / ред.-сост. Е. Баканова; ил. Л. Вазиевой. – М.: Дет. и юнош. кн., 2022. – 48 с. – (Хоровод сказок).

3623. Догадайся сам: татарские народные сказки / пер. А. Каримовой, художник Г. Фаляхова, сост. Й. Миннуллина. – Казань: Юлбасма, 2022. – 57, [2] с.

Статьи

3624. Гәрәева Л. Зәр-зәр-зәрәгә!: [татарларның «Карга боткасы» һәм башка яз бәйрәмнәре тур. фольклор] / Л. Гәрәева // Сөембикә. – 2022. – № 4. – Б. 28–30.

3625. Давлетшина Л. Х., Шафигуллина Л. Ш. Обрядовый фольклор тюркских народов, связанный с рождением ребенка / Л. Х. Давлетшина, Л. Ш. Шафигуллина // Успехи гуманитарных наук. – 2022. – № 5. – С. 28–32.

---

¹ В указатель включены научные труды, изданные по июль 2022 г.

3626. Дәүләтшина Л. Х. Г. Гыйльмановның балалар өчен азылган әсәрләрендә мифологик катлам / Л. Х. Дәүләтшина // Фәнни Татарстан. – 2022. – № 1. – Б. 57–63.

3627. Закирова И. Г. Алтын Урда чорын чагылдырган тарихи романнар: автор концепциясе (В. Ян һәм И. Есенберлин ижатлары мисалында) / И. Г. Закирова // Фәнни Татарстан. – 2022. – № 2. – Б. 35–43.

3628. Закирова И. Г. К вопросу о присутствии в Западной Сибири следов домонгольских кыпчаков (на основе анализа дастана «Ак күбәк») / Д. М. Исхаков, И. Г. Закирова // Золотоордынское обозрение. 2022. – Т. 10, № 3. – С. 504–522. DOI: 10.22378/2313-6197.2022-10-3.504-522 EDN: AMXZRT

3629. Закирова И. Г. Татар фольклорында Кендек әбиләре образы (Истәлекләр һәм сөйләкләр мисалында) / И. Г. Закирова // Фәнни Татарстан. – 2022. – № 1. – Б. 127–131.

3630. Камалиева Г. З. Представления о судьбе и предрешении в культуре тюркских народов: фольклорно-литературный контекст / Г. З. Камалиева, И. Г. Закирова, Л. К. Каримова // Ориенталистика. – 2022. – 5 (2). – 354–365. – Режим доступа: <https://doi.org/10.31696/2618-7043-2022-5-2-354-365>

3631. Мөхәммәтжанова Л. Х. Жыр жанрында такмаklar: төрләре һәм функцияләре / Л. Х. Мөхәммәтжанова // Фәнни Татарстан. – 2022. – № 1 (33). – Б. 114–119.

3632. Мөхәммәтжанова Л. Х., Хасавнех А. А. Әбу Бәкер Каландар Руминың «Каландарнамә» әсәрендә мөхәббәт классификациясе / Л. Х. Мөхәммәтжанова, А. А. Хасавнех // Фәнни Татарстан. – 2022. – № 3. – Б. 36–45.

3633. Сафиуллина Р. Ф. Татар балалар фольклорын публикацияләү юлында / Р. Ф. Сафиуллина // Building cultural bridges to the future, dedicated to the 30th anniversary of cooperation between the Republic of Azerbaijan and the Republic of Kazakhstan. – İstanbul: Uzun dijital matbaa, 2022. – S. 22.

3634. Сафиуллина Р. Ф. Татар фольклорын рус теленә тәржемә итү мәсьәләләре / Р. Ф. Сафиуллина // Фәнни Татарстан. – 2022. – № 2. – Б. 70–78.

3635. Фәхриева Л. М. Төрөк мифологиясе персонажларынын классификацияләү мәсьәләсенә карата / Л. М. Фәхриева, Л. Х. Дәүләтшина // Фәнни Татарстан. – 2022. – № 2. – Б. 146–151.

Без года

3636. Зифа Басырова [Звукозапись] / баян М. Ахмадеев. – М.: Мелодия, б. г. – 1 грп. (36 мин.).

3637. Разия Тимерханова [Звукозапись] / баян Р. Ибрагимова. – М.: Мелодия, б. г. – 1 грп. (36 мин.). – На татар. яз.

3638. Авзалова, Альфия. Татарские песни [Звукозапись] / А. Авзалова; баян Ф. Гильмутдинов, Э. Зяббаров, Р. Гумеров. – М.: Мелодия, б. г. – 1 грп. (52 мин.). – На татар. яз.

3639. Поет Мунира Булатова [Звукозапись] / Оркестр нар. инструментов. – М.: Мелодия, б. г. – 1 грп. (36 мин.). – На татар. яз.

3640. Сайдашев С. З. Чатырлар [Звукозапись]: Поет Ильгам Шакиров / С. З. Сайдашев; INSTR. ансам. «Идель». – М.: б. и., б. г. – 1 грп. (52 мин.). – На татар. яз.

3641. Файзи Дж. Татарские народные песни [Звукозапись] / Д. Файзи; Ф. Сулейманова; баян М. Макаров. – М.: Мелодия, б. г. – 1 грп. (52 мин.). – На татар. яз.

3642. Музафаров М. Поет Фарида Кудашева [Звукозапись] / М. Музафаров; ф-но, аккордеон Б. Гайсин, Р. Хабибуллин. – М.: Мелодия, б. г. – 1 грп. (36 мин.). – На татар. яз.

3643. Садыкова С. Поет Ильгам Шакиров [Звукозапись] / С. Садыкова; INSTR. ансам. п/у В. Усманова; баян Р. Курамшин, С. Гарифуллин. – М.: Мелодия, б. г. – 1 грп. (36 мин.). – На татар. яз.

3644. Татар моңнары. Грп. 2 / Исполн.: солисты, Эстрад. орк. под упр. О. Лундстрема, Инструм. ансам., Анс. «Мелодия» под упр. Г. Гараяна. – М.: Мелодия, (Апрелевка: Апрель. 3-д грп.: Тип. ВСГ) . – 1 грп.: 33 об/мин. – На татар. яз.

3645. Ильясов Р., исполн. Татарские песни. – Ташкент: Мелодия. – 1 грп.: 33 об/мин, моно.

3646. Сулейманова Ф., исполн. Татарские народные песни / Сопровожд. М. Макаров, баян. – М.: Мелодия, (Апрелевка: Апрелев. з-д грп.). – 1 грп.: 33 об/мин. – Из кол. Р. Белялова.

3647. Каз канаты [Звукозапись]: Собр. лучших муз. произведений Татарстана. Кд. 2. Народная музыка. – Казань: ГТРК «Татарстан»: ЗАО «Барс-Медиа», [б. г. – 1 кд. + Бр. (9 с.).

3648. Татар халкының борынгы музыка уен кораллары [Электрон ресурс]: видеодәрес / ТР Мәдәният министрлыгы; [проект авторы Ф. Х. Жәүһәрова; дизайн һ. видеооператор И. И. Шакиров; консультант Г. Г. Гыйлемжанова]. – Казан: [Республика традицион мәдәниятне үстерү үзәге], [20--]. – 1 электрон опт. диск (DVD).

3649. Әйдә, биик! [электронный ресурс]: татар халык бию көйләре / ТР Мәдәният министрлыгы; Республика традицион мәдәниятне үстерү үзәге. – [Казан]: [Республика традицион мәдәниятне үстерү үзәге], [20--]. Икенче чыгарылыш [Звукозапись]. – [20--]. – 1 электрон опт. диск (CD).

3650. Әйдә, биик! [электронный ресурс]: татар халык бию көйләре / ТР Мәдәният министрлыгы; Республика традицион мәдәниятне үстерү үзәге. – [Казан]: [Республика традицион мәдәниятне үстерү үзәге], [20--]. Беренче чыгарылыш [Звукозапись] / ТР Мәдәният министрлыгы; [проект житәкчесе Ф. Х. Жәүһәрова; тавыш режиссеры һәм дизайнер И. Әюпов; башк.: А. Хәсәнов һ. б.]. – [20--]. – 1 электрон опт. диск (CD-R).

3651. Шакиров И. Поет Ильгам Шакиров [Звукозапись] / И. Шакиров; Инструментальный ансамбль. – Москва: Мелодия, (Ташкентский завод). – 1 грп. [ГОСТ 5289-68] (52 мин.): 33 об./мин.

3652. Татарские песни и мелодии [Звукозапись]. – [Апрелевка]: Мособлсовнархоз РСФСР Апрелевский завод грампластинок (АЗ), (Всесоюзная студия грамзаписи). – 1 грп. [ГОСТ 5289-61] (52 мин.): 33 об./мин., долгоиграющая.

Указатели к первой части

ИМЕННОЙ УКАЗАТЕЛЬ
ИСЕМНӨР КҮРСӨТКЕЧЕ¹

- А. К. – 958
Абдрахманов Абдулсадик – 94
Абдуллин А. – 1481, 1572
Абдуллин А. Х. – 1714
Абдуллин З. – 1296
Абдуллин Фәтхулла – 1560, 1708
Абдуллин Ә. . – 1338, 1376
Абдулмянов Г. М. – 663
Абилов Шакир Ш. – 1460, 1811
Агишев Якуб – 1186, 1486
Адягаши Клара – 2092
Азаматов Д. М. – 1829
Ак билет – 899
Акимова Т. М. – 1080
Акчурина Мәүбижамал – 680,
820
Алимбаев Музафар – 1581, 1895
Алиш Абдулла – 1099–1011,
1135
Алмаев Мәхмүт бин
Садретдин – 461, 491
Алмаз Жәвад – 1334
Альмеев Усман – 1534
Алпар Гибад – 972
Аминев Ю. – (102)
Апакова М. – 118
Апаньин И. – 78
Арзамасов М. – 155
Арсланов Гәрәй – 634, 750
Арсланов Леонид – 1746, 1805,
1849, 2055
Арсланов Нури – 1465,
Артемьев А. – 43, 47
Архангельский М. А. – 1009,
(1018, 1044)
Атнагулов С. – 1043, 1048
Ахмаров Г. И. – 407, 594, 789
Ахметова Флора В. – 1489, 1531,
1532, 1540, 1541, 1552, 1558,
1569, 1570, 1573, 1585, 1601,
1618, 1674, 1675, 1706, 1717,
1724, 1757, 1830, 1850, 1877,
1956, 1963, 1964, 2002–2005,
2014, 2022, 2037, 2087
Ахметьянов Р. Г. – 1965
Ахунжанов Галимжан Х. – 1373,
1487, 1488, 1506, 1533, 1560,
1726, 1878
Ашмарин Н. – 279, 456, 751
Әлмөхәммәдов Г. – 1008, 1010,
1011, 1013, 1014
Әмир Мирсәй – 1133, 1134, 1180
Әмирхан Фатыйх – 781
Әпсәләмов Габдрахман – 1560
Әскәров Вәрис – (1825)
Әхмәтова Ф. – см.: Ахметова
Флора В.
Әхметова Ә. – 1676
Әхмәдиев Шәһит – 782
Әхмәров З. – 1400
Әхмәт Абдулла – 1082, 1130,
1134, 1135, 1156, 1166, 1188,
1221, 1232, 1331, 1365, 1430,
1539, 1614, 1712, 1819

¹ Бу күрсәткечкә авторлар, соавторлар, төзүчеләр, тәржемәчеләр, башка-
ручылар, рецензентлар, шул исәптән аннотацияләнгән өлештә искә алынган
исемнәр кертелә. (Исемнәр киң мәгънәдә алына: бу мәгънә астында фамилия
һәм исемнәр, инициаллар, псевдонимнар туплана.)

- Өхмэт солдат – см.: Өхмэт
     Абдулла
 Өхмэтов М. – 1027
 Өхмэтов Фасил – 1648
 Өхмэтова Ф. В. – см.: Ахметова
     Флора В.
 Өхмэтжанов Марсель – 1957,
     2017, 2034
 Өхмэтжанов Р. – 1846
 Өүлия – 735–739
- Бадигов Х. – см.: Бәдигый Хужа
 Бадюгина А. – 1922
 Баймухамбетов Х. – 1930
 Баишев М. – 299
 Бакир Госман – 1211
 Бакиров М. Х. – 1937
 Бакиров Өнвәр – 1339, 1377
 Бакый Халид – 1195
 Баласагуни Й. – 2053
 Бараг Л. Г. – 1897, 1932, 1966
 Баскаков Н. А. – 1761
 Батгал Салих – 1068
 Батыршин Султан – 102
 Батыржан солдат – 831
 Баширов Г. – см.: Бәширов Гомәр
 Башкуров Рөстәм – 1489
 Баязитова Флера – 1747, 1805,
     1935
 Бәдех – 549
 Бәдигь Хужа – см.: Бәдигый
     Хужа
 Бәдигов Х. – см.: Бәдигый Хужа
 Бәдигый Хужа – 707, 752, 753,
     797, 825, 920, 936, 951, 972,
     1043, 1048, 1143, 1162, (1304,
     1906, 1907, 1915)
 Бәшир Г. – см.: Бәширов Гомәр
 Бәшири Зариф – 706
 Бәширов Гомәр – 1097, 1112–
     1114, 1127, 1133, 1179, 1186,
     1200, 1207, 1208, 1235, 1238,
     1242, 1249, 1253, 1256, 1260,
     1282, 1290, 1314, 1315, 1318,
     1340, 1366, 1371, 1378, 1410,
     1431–1433, (1442), 1446,
     1456, 1461, 1466, 1467, 1485,
     1492, 1505, 1510, 1511, 1523,
     1602, 1606, 1616, 1634, 1677,
     1686, 1804, 1874, 1962, 1982,
     (2085, 2087)
- Бекетева Е. А. – 490
 Бекчурин Н. М. – (102)
 Белеш А. – 832
 Беляев И. А. – 919
 Берг М. – 953
 Берг Н. – 58
 Березин Н. – 65
 Бертельс Е. Э. – 1216
 Бессонов А. Г. – 705
 Биккулов К. – 491 а
 Биккулов Х. – 1379
 Бикмул Г. – 1038
 Бикмөхөммәт Роберт – 1365
 Биктимер солдат – 836, 869
 Бикчәнтәй углы – см.: Рәхим
     Гали
 Блажис В. В. – 1766
 Богородицкий В. А. – 953
 Боровков А. К. – 1332
 Борханова Наҗия – 1297, 1445,
     1935
 Ботезату Г. – 1894
 Булат – 962
 Булат Нигъмәт – 1083
 Булатов М. – 1240, 1254, 1309,
     1333, 1449, 1509, 1722 а
 Бунин Иван – (1917)
 Бурганова Н. – см.: Борханова
     Наҗия
 Бушуй А. М. – 2051
 Былтыр – 783

- Валеев Ф. Т. – 1968
Валитова А. А. – 1422, 1605, 1762
Вамба Р. А. – см.: Исхакова-Вамба Р. А.
Васильев М. А. – 958, 964, 972, 1003
Вахидов С. Г. – 978
Ваһабов Габдуш – см.: Ваһапов Габдуш
Ваһапов Габдуш – 51, 62, 66, 83, 88, 92, 97, 98, 148, 177, 198, 216, 254, 463, 509, 551, 667, 796, 870
Вәлиди Жамал – 661, 820, 956
Вәлидов Жамал – см.: Вәлиди Жамал
Вәлидов Ә. – 691
Вәлиев Мөдәррис – 2023
Вәлиева Динә – 1899
Вәлитова Йолдыз – 1649
Вилданова Мөршидә – 1089
Виноградов В. И. – 948, 1008, 1010, 1011, 1013, 1014, 1098
Виноградов Ю. В. – 1873
Витевский В. – 252, 941
Воробьев Н. И. – 995, 1015, 1016, 1019, 1020
Г. – 1039
Г. Й. – 692
Г. Ш. – 596
Габделбәдигъ Х. – см.: Бәдигый Хужа
Габделгазиз Шиһабетдин – см.: Рәхмәтуллин Шиһабетдин
Габделмәнов Г. М. – 839
Габелмәнов М. Г. – 798
Габделмәнов Габделсабир бин Фәхретдин – 598
Габдрахманов Ф. – 1085, 1086
Габдерәшит углы Габдулла – 87
Габдуллин Н. Г. – 1692, 1763, 1806
Габо Р. – 964
Гаврилов Б. В. – 1436
Гадел Әхмәт – 1938
Газиз Г. – 959–961, 967
Газизов М. – 1727
Газизова З. – 988
Гайн-нун – 963
Гайнанов Рашат. – 1550, 1569, 1570
Гайнетдинов Мәсгут В. – 1855
Гайнуллин Мөхәммәт – 1196, 1202
Гайнуллин Х. – 2024
Гали Мөхәммәт – 1187, 1222
Гали Хөсәен – 1166
Галиев Әсрар – 1691
Галикәев Шаһимәрдан – (1818)
Галин Салават – 1521, 1561
Галиуллин – 1131
Галиуллин Тәлгат Н. – 1489–1491, 1521, 1603, 1841
Ганиев Вил – 1364
Ганиев И. – 1533
Гарданов Хәләф – 1896
Гарипов Сәет – 1134
Гарифуллин Дамир – 1782, 1939
Гатина Халидә – 1301, 1301 а, 1343, 1358, 1368, 1420, 1421, 1558, 1585, 1706, 1781, 1897, 1932
Гафаров Б. – 1545
Гафи – 1187
Гафури Мәжит – 635, 821, (1088, 1148, 1150)
Гафурова Гөлчирә – 1344
Гильметдинов Х. – 2051
Гимадиев Узбәк И. – 1840, 2000
Гиршман Л. – 1263

- Глоба А. – 1073, 1217, 1254
 Глухов Максим – 1693
 Гмелин – 507
 Гобэй Гариф – 1756
 Гобэйдуллин Г. – (1377), 1380
 Гобэйдуллин Минсэгыйт – 2080
 Головин Н.В. – 1230
 Голубкова А. Н. – 1764
 Гомэров Абдулла – 1137, 1171
 Гомэров Габдрахман – 708
 Гордлевский В. – 969
 Горелов А. А. – 1832
 Горький А. М. – 1081, 1093
 Горячкин А. – 704
 Госман Хатип – 1138, 1139, 1170,
 1485, 1493, 1562, 2053
 Госманов Миркасыйм А. – 1438,
 1462, 1525, 1542, 1560, 1650,
 1651, 1694, 2057
 Госманов Хатип – см.: Госман
 Хатип
 Гофман Э. – 1073
 Грачев В. Г. – 1888
 Гречанинов А. – 457
 Григорьев В. В. – 146
 Губайдуллин А. К. , 980
 Губайдуллин К. С. – 995
 Губайдуллина М. С. – 995
 Гулова Миңжамал – (1871, 1961)
 Гумеров А. – 1282
 Гунакулова С. – (695)
 Гусарева Т. В. – 1765, 1879
 Гурьева Б. – 2048
 Гыйззэт Тажи – 1191
 Гыйззэтуллин Н. – 1561
 Гыйззэтуллин Наил – 1381, 1382
 Гыйззэтуллин Нур – 1316
 Гыйльми Лэбиб – 1054
 Гыйльфан С. – 1046
 Гыйлэжетдинов Салим – 2052
 Гыйлэжев Аяз – 1405
 Давлетов К. – 1260
 Давлетшин Г. – см.: Дәүләтшин
 Гамир
 Давлетшин К. – см.: Дәүләтшин
 Котдус
 Даулей Р. – 505
 Дауыл – 840, 841
 Дәүли Нәби – 1097
 Дәүләтшин Гамир – 1940, 1985,
 2007
 Дәүләтшин Котдус Д. – 1652,
 1741
 Джалиль Муса – см.: Жәлил
 Муса
 Дибасева Мәрьям – 1223
 Диваев Абубекр – 358, (1445)
 Димочкин В. – 1534
 Динмухаммедов Бузкет – 829
 Дмитриев А. – 230
 Дмитриева Л. В. – 1583, 2086
 Добровольский Иван – 11
 Доспанов С. – 2047
 Дубровский К. В. – 941 а
 Думавый Нәжиб – 754
 Егоров А. А. – 1876
 Емельянов А. – 94
 Еникеев Ринат – 1960
 Ерикеев Ахмед – 1073
 Есбатыров Г. – 1424
 Ефремов И. – 1900
 Жирмунский В. М. – 1332, 1402,
 1445
 Жунгиету Е. В. – 1740
 Жамалетдинов Ленар Ш. – 1802,
 1803, 1822–1826, 1870, 1871,
 1897, 1932, 1959–1961, 1997,
 1997, 1998, 2008, 2035, 2038,
 2052

- Жамалетдинова К. – 1958
 Жанбеков Г. – 590
 Жэлэй Латыйф – 1079, 1133,
 1157, 1169, 1220, 1297, 1335
 Жэләлиева М. – 1739
 Жәлил Муса – 1047, (1859),
 1872, (1967)
 Жиһаншин Вәли – 1172
 Жырчы – 1065
- Заварзин С. – 1627
 Загоскин Н. П. – 304
 Закир солдат – 872
 Законов И. – 1602,
 Замалетдинов Л. Ш. – см.:
 Жамалетдинов Ленар Ш.
 Затаевич Александр – 1045
 Захаров В. И. – 1740
 Зәйнашева Гөлшат – 1405
 Зеленский С. П. – 156
 Зорин Б.И. – 748
- Ибрагимов Г. – см.: Ибраһимов
 Галимжан
 Ибрагимов Н. Ф. – см.:
 Ибраһимов Нәгыйм Ф.
 Ибраһимов Галимжан – 658, 873,
 921, 937, 972, (1840, 1903)
 Ибраһимов Нәгыйм Ф. – 1600,
 1695, 1696, 1718, 1784, 1852,
 1859, 1680, 1967
 Ибраһимов Рәшит – 426, 427
 Ибраһимов С. – 1345
 Иваницкий Т. – 281
 Иванов Мартемьян – (26, 1967)
 Иванов Н. С. – 48
 Игнатъев Р. Г. – 110, 175
 Измайлов М. – 1033
 Износков И. А. – 186
 Ильяс Рахман – 1110
 Ильясов Р. Ф. – 2088
- Иртуган – 989
 Исанбет Н. – см.: Исәнбәт Нәкый
 Исәнбәт Нәкый – 977, 1102,
 1135, 1142, 1147, 1167, 1319,
 1320, 1334, 1348, 1462, 1543,
 1559, 1560, 1587, 1588, (1615,
 1624), 1638, 1639, (1651,
 1658), 1745, 1754.1986
 Искимжи Н. – 1634
 Исламгали Ахмед – 1041
 Исламов Фәнис – 1728
 Исмагилов И. – 1131
 Исхакова С. М. – 1968
 Исхакова-Вамба Р. А. – 1742,
 1767, 1828, 1831, 1873, 1970
 Исхакый Гата – 942
 Ишмөхәммәтов Гаяз – 1265
- Кавелин А. – 38
 Кади́ров И. – см.: Кадыров
 Ильгиз
 Кады́ров И. – см.: Кадыров
 Ильгиз
 Кадыров Ильгиз Ш. – 1600, 1618,
 1668, 1679, 1718а, 1768,
 1769, 1770, 1881, 1882, 1986
 Какук Жужа – см.: Kakuk Zsuzsa
 Кальман Бела – 1459
 Каләм – 801
 Камал Галиэсгар – (2074)
 Камалетдинов Г. – 1919
 Камалиев Т. – 1586
 Камбаров К. – 1314
 Кандальный Габделжәббар – (279,
 989, 2081)
 Караев А. – 1425
 Карэхмәт [Әхмәт Исхак] – 1273
 Каримуллин А. – см.:
 Кәримуллин Әбрар Г.
 Карнаухова И.В. – 1449, 1685
 Каррыев Б.А. – 1604

- Касаткина Г. – 1810
 Касимов Э. – см.: Касыймов
     Эдуард
 Касыймов Эдуард – 1306, 1358,
     1383, 1384, 1385, 1406, 1410,
     1427, 1428, 1463, 1470–1474,
     1521, 1525 а, 1560, 1909
 Катанов Николай Ф. – 189, 278,
     280, 282–286, 300, 301, 329,
     330, 357, 359, 383–395, 406,
     408–412, 428–432, 506, 537,
     631, 688, 789, 939, 1808
 Катанов Н. Ф., 2-й – 190
 Кафтанников – (38)
 Кашаев К. – 1928
 Кашафутдинов Р. Г. – 1574
 Кашгари Махмуд – 2053, 2073
 Каһарман Катил – 844
 Кәбир Г. – 1024
 Кәбиров Г. – 1166
 Кәлэй – 983–987
 Кәримов Рим – 1358, 1421, 1494,
     2052
 Кәримов Хөснетдин – 947
 Кәримуллин Әбрар Г. – 1407,
     1563, 1561, 1855
 Кукляшев Сәлихжан – 77
 Кероглы Х.Г. – 1883
 Кидайш-Покровская Н. В. – 1771
 Киреев А. Н. – 1678
 Климович Л. И. – 1332
 Ключарев А. – 1159, 1186, 1272
 Коблов Я. – 630, 665
 Коваленский Фәйзи – 1023
 Ковынев Б. – 1073
 Козлов И. – 1005
 Козлова Н. – 1160
 Козлова Р. – 1367
 Колаткы Гали – 897
 Кормаш(и) Сабиржан – 828, 862,
     865
 Кормаши Мөхәмәдхатип бин
     Габделлатыйф – 846, 847
 Көлхани – 241
 Костров Н. – 55, 59, 79, 91, 157
 Кротов А. – 1386
 Крузе В. – 34
 Кудаш Афзал – 1412
 Кудаш Сәйфи – 899
 Кукушкин Равил – 2054
 Кулакиевская Л. – 1636
 Кунаш Игнац – см.: Kunós Ignác
 Кунош И. – см.: Kunós Ignác
 Курбатов Хәлиф – 1358, 1853
 Курмаш М. – 900
 Кусанишев Шахарзаде – 1041
 Кустабаева Лима – 1785, 1847
 Кутуй Гадел – 990
 Кызыл жырчы – 1012

 Ладонщиков Г. – 1606, 1804,
     1962
 Лаптев И. – 85
 Лах Роберт – см.: Lach Robert
 Лейский – 247
 Леман А. – 1901
 Лепная Л. – 1132, 1231
 Ливитский Дм. – 999
 Линин Ан. – 1006
 Липкин Семен – 1073
 Литинский Г. – 1218
 Лобачев Г. – 1052
 Локманов Ж. – 1088
 Лосева З. К. – 2040
 Лоссиевский М. – 124
 Лукьянов Владимир – 1941

 М. И. – 578, 612, 903
 Мавлютов Султангази – 1041
 Магдеев М. – см.: Мәһдиев
     Мөхәммәт С.
 Мазитов Заит М. – 1482

- Макаров Марс – 1812
 Максимов Л. – 1109
 Максимов Семен – 114
 Максуд Мэхмүд – 1053
 Максудов Х. – 69
 Максүтова Р. – 1372
 Малим – см.: Алимбаев Музафар
 Малов С. Е. – 523, 632, 1007, 1028
 Малов Федор – 970
 Мальшакова Н. – 1922
 Мамашова – 991
 Мамин М. – 1166
 Мамышев Гыйсмэт – 628
 Манасыпов – 1929
 Маннур Шэйхи – 1179
 Масловский Х. – 80
 Матвеев С. М. – 302, 360, 413, 538
 Матга-оглы – 331
 Махмутов Г. – 71
 Махмутов Х. – см.: Мэхмүтов Хужиэхмэт
 Махмутова Л. – см.: Мэхмүтова Л. Т.
 Мэкальче – 743
 Мэтлаб – 809
 Мэхмүтов Хужиэхмэт Ш. – 1, 12, 30, 65, 111, 144, 183, 228, 298, 354, 452, 461, 516, 523, 707, 816, 1028, 1558, 1564а, 1564б, 1564в, 1564, 1590, 1591, 1591а, 1592, 1593, 1594, 1595, 1600, 1610а, 1613, 1617, 1628, 1640, 1664, 1681, 1697, 1698, 1699, 1700, 1701, 1716, 1719, 1720, 1729–1735, 1749, 1785–1790, 1795, 1813, 1827, 1856, 1884, 1896, 1903, 1904, 1933, 1941, 1942, 1943, 1944, 1982, 1989, 1990, 1991, 2009, 2011, 2018, 2021, 2039, 2061–2075
 Мэхмүтов Әмир – 1932
 Мэхмүтова Л. Т. – 1297, 1308, 1445а, 1935
 Мәжид Әсгать – 971
 Мәһди мулла – (1036)
 Мәһдиев Мөхәммәт С. – 1561, 1596, 1597, 1658, 1750, 1917, 1992
 Мессарош Юлий – 632 а
 Милькевич – 49, 536
 Милькович – см.: Милькевич
 Миллер Г. Ф. – 4
 Мингулова-Шамгунова Р. Р. – 1445 а, 1935
 Миниев Гатаулла – 515
 Минц С. – 1073
 Миннуллин Роберт – 2059
 Миршаб – 247
 Миронов Н. П. – 974
 Миңлекәй С. – 948, 955, 968
 Мозафаров Р. – 1545
 Мозаффаров Мансур – 1936, (1899)
 Мозаффаров Рафик И. – 1351, 1360
 Монасыпов Шамил Х. – 1902, 1972, 1988
 Монтвилсне Д. – 1556
 Моран Р. – 2000
 Мортазина Я. – 1739
 Мостафин Касыйм – 1009
 Мошков В. А. – 361, 458
 Мөхәммәт Г. – 1169
 Мөхәммәтжанов З. – 1464
 Мөхәммәтжанов Риф М. – 1619, 1661, 1662, 1702, 1736, 1737, 1751, 1772, 1807, 1833, 1834, 1896, 1905, 1898, 1918, 1973, 2010, 2019, 2020, 2060

- Мөхәммәтов Х. – 1460
 Мөхәммәтшин Йолдыз – 1660
 Музафаров М. – см.:
     Мозафаров Мансур
 Музафаров Р. И. – см.:
     Мозафаров Рафик И.
 Мулюков Бату – 1786
 Мусин Исмәгыйль – 1205, 1233
 Мухамедзянов Р. М. см.:
     Мөхәммәтжанов Риф М.
 Мухаммедов А. А. – 663, 661
 Мухтаров Х. М. – 1291
 Муштариева Нәркиз З. – 1721
- Н. Г. – 963
 Надиров Илбарис Н. – 1163а,
     1272, 1298, 1300, 1301, 1317,
     1321–1324, 1352–1355, 1358,
     1361, 1362, 1388– 1392, 1408,
     1421, 1423, 1430, 1435, 1475–
     1477, 1489, 1502, 1507, 1508,
     1521, 1565, 1785, 1607, 1620,
     1631, 1632, 1640, 1663, 1664,
     1774, 1681а, 1703, 1722,
     1725, 1773, 1791, 1835–1837,
     1842, 1846, 1857, 1859, 1859,
     1885, 1886, 1906, 1921, 1945,
     1967, 1975, 1993, 2011,
     2017, 2021, (2030), 2076,
     2092
 Надршина Ф. А. – 1774, 1887
 Насыри Каюм – см.: Насыри
     Каюм
 Насыри Каюм – 95, 108,
     139–143, 145, 146, 152, 162,
     183–185, 201, 222, 243, 251,
     275, 276, (279), 325, 329, 376,
     377, 420, 428, 451, 479, 481–
     483, 529, 530, 583, 584, 652,
     952, 979, (1138), 1194, (1228),
     1369, 1598, 1704, 1729, 1792,
     1250, 1261, 1285– 1288, 1793,
     1815, 1816, (1884), 1922
 Насырия Хәбирә бинт
     Габделкави – 516, (2075)
 Нәжми Кави – 1069
 Нахратский В. М. – 187
 Небольсин П. И. – 50
 Нехода И. – – 1311, 1311а, 1758а
 Нигмедзянов М. – см.:
     Нигъмәтжанов Мәхмүт
 Нигъмәтуллин Әхәт – 1566
 Нигъмәтжанов Мәхмүт Н. –
     1447, 1478, 1496, 1503, 1504,
     1526, 1575, 1584, 1679, 1775,
     (1785, 1786, 1810), 1817,
     1847, (1901), 1920, (1927),
     1946, 1976, 1994, 2012, (2023)
 Нигомедзянов М. Н. – см.:
     Нигъмәтжанов Мәхмүт Н.
 Низамова Әлфия – (1826)
 Никольский Н.В. – 941, 944
 Нуретдинова М. – 1223
 Нуриәхмәтов Ф. – 1599, 1665
 Нури Зәки – 1613, 2056
 Нуриев К. 1621
 Нурмухаметов Т. –2001
 Нуруллин Ибраһим – 1238, 1794
- Овечов – 539
 Орешин П. – 966
- Өметбаев М. И. – 176, 354
 Өммәти Зыя – 627
- Павлова Валентина Ф. – 1242,
     1306, 1313
 Пашино Петр – 82
 Пермьяков Г. Л. – 1605, 1682, 1699
 Петров А. – 1804
 Петров П. Я. (53)
 Петрухин А. И. – 1693

- Пехтелев Иван – 1414
 Пинегин Михаил Н. 253
 Плотникова Г. – 1242
 Поздеев П. К. – 1436, 1764
 Покровский Ив. П. – 102
 Поляков А. П. – 428
 Потанин Григорий Н. – 261, 267, 414
 Прокофьев А. – 1311, 1311а, 1758а

 Радлов Василий В. – 105, 197, 1799
 Разин Г. – см.: Бәширов Гомәр
 Раимова С. И. – 1743
 Рамазанова Дөррия – 1705, 1805, 1935
 Рафиков Мәжит – 1344, 1560, 1666
 Рахманкулова Мәрьям – 1984
 Рәхим Гали – 824, 836, 849, 934, 940, 959–961, 967, 1000, 1017
 Рәхим Гәрәй – 1860
 Рәхмәт Бари – 1335
 Рәхмәтуллин Р. – 1951
 Рәхмәтуллин Шиһабетдин – 298, 380, 452, 497
 Рәшиди Г. Г. – 679, 706, 728, 767–770, 810, 850–853, 887–891, 924
 Риттих А. Ф. – 1984
 Роганович И. П. – 357
 Романович В. – 13
 Рыбаков С. Г. – 288, 303, 332, 362, 457, 459, 965
 Рыбушкин М. – 15
 Рыжкин А. – 1218

 С. – 13
 Сабалов А. – 699–701, 703
 Сабиров Г. – 2089
 Сабитов Фатих – 1498

 Саблуков Гордий С. – 35, 40
 Садри Г.-Х. – 1059
 Садри Мөхәммәт – 1098, 1115–1118, 1144, 1145, 1174, 1181, 1262, 1498, 1947
 Садыйкова Р. – 1325
 Садыйкова Ф. – 1795
 Садыкова Асия – 1907, 1908, 1948, 1982, 1995, 2026, 2077
 Садыкова З.Р. – 1805
 Саедов Л. – 1073
 Сайдашева Земфира Н. – 1670, 1715, 1723, 1776, 1777, 1861, 1925
 Сайкин Ш. – 2027
 Сайфутдинова – 1131
 Салихов М. – 144
 Самаренко В. – 1608
 Самойлович Александр Н. – 705
 Саркин – 564
 Саттаров Гомәр – 1356–1358, 1479, 1499, 1667, 1752
 Сафин Дәүләтша – 1064, 1119
 Сафуанов Суфиян – 1977
 Сәгъидә З. – 864
 Сәгъди Габдрахман – 976
 Сәед Яхъя Зыятдин – 87
 Сәйдәшева З. – см.: Сайдашева Земфира
 Сәйфи Фатих – 825
 Сәйфуллин Гыйлажетдин – (1059, 1337)
 Сәйфуллин Габбас – 854
 Сәмитов Зайир – 998
 Сәмитова Газизә – 1522
 Сидорова Е. С. – 1778
 Симаков Абдерахман – 949
 Симругь – см.: Саркин
 Синегулов Әдхәт – 1547, 1669, 1796
 Славин П. – 996

- Славянская – 1075
 Снегирев И. – 12, 16
 Сно Е. Э. – 791
 Солтанов Васим – 926
 Софийский М. – 125
 Сөлэйманова Гөлсем – 1936
 Степанов П. Л. – 1080
 Субханкулов Якуб – 829
 Султан-Галиева – 1080
 Суприн З. – 1271, 1293
 Суходольский Л. – 74
 Сүнчэлэй Срур – 1622, 1767
 Сыркина И.А. – 2013
- Тазиева К. С. – 1889
 Таштемиров Дж. – 2041
 Таң – 962
 Тимербулатова Г. – 894
 Тинфович М. С. – 1761
 Томилова Н. А. – 2040
 Толымбай Г. – см.:
 Толымбайский Гомәр
 Толымбайский Гомәр – 992,
 1001, 1002, 1021, 1025, 1026,
 1043, 1048, 1053, 1060
 Туйкә Ф. – см.: Туйкин Фазыл
 Туйкин Фазыл – 731, 812, 855,
 933, 1003, (1914), 972
 Тукай Габдулла – 654, 655, 732,
 733, (785), 813, 913, 938,
 (1002, 1021), 1034, 1086,
 (1090, 1091, 1095, 1187,
 1196), 1202, (1209, 1229,
 1257), 1274, (1346, 1375,
 1412, 1414, 1607, 1609, 1649),
 1863, 1864, (1890), 1910,
 (1946, 1997, 2012, 2038)
 Тулумбайский Г. – см.:
 Толымбайский Гомәр
 Тумашева Диляра Г. – 2014
 Турбаев М. – 702
- Турдымуратов Э. – 2047
 Турсунов Е. Л. – 1838
 Тутый – 656, 814
- Уметбаев М. И. – см.:
 Ометбаев М. И.
 Унгвицкая М. А. – 1684
 Унтер Жамали – 858
 Урманчиев Фатых И. – 1489,
 1521, 1528, 1529, 1548–1550,
 1554, 1558, 1559, 1576, 1580,
 1585, 1600, 1609, 1610,
 1610а, 1615, 1623, 1624,
 1633, 1638–1640, 1668, 1677,
 1709, 1725, 1738, 1782, 1798,
 1804, 1845, 1846, 1865, 1890,
 1891, 1926, 1949, 1962, 1978,
 1979, 2015, 2020, 2036, 2042–
 2044, 2078, 2090
 Усманов А. – 1260
 Усманов М. – см.: Госманов
 Миркасыйм
 Усманов Х. – см.: Госманов
 Хатип
 Усманова Р. – 1394
- Фазылов Ф. – 1811
 Файзи Ахмед – (1573)
 Файзи Дж. – см.: Фэйзи Жәүдәт
 Файзуллаева М. – см.:
 Фэйзуллаева М.
 Фәезханов Габделгалләм – 53,
 195, 202, 226–228, 244, 259,
 260, 379, 421, 453, 487, 518,
 621
 Фэйзи – 1037
 Фэйзи Мирхәйдәр – 1302, 2076
 Фэйзи Жәүдәт – 1227, 1295,
 1534, 1673, 1687, 1710
 Фэйзуллаева М. – 1809, 1892,
 1996

- Фэйзуллин С. – 1487
 Фэтгах Нурихан – 1221, 1238,
 1799, (1949)
 Фэтгахов Н. – см.: Фэтгах
 Нурихан
 Фэтхи Альберт – 1480, 1567
 Фатгах А. – 1758, 1888
 Фатгах Н. – см.: Фэтгах Нурихан
 Фет-кулла Назареч – (58)
 Филиппов А. Г. – 867
 Фирсов Н. – 981
 Фукс Карл – 8–10, 27–29
- Х. Я. – см.: Ярми Хэмит
 Хажихэмэтов Тавил – 1783
 Хайрутдинов М. – 1927
 Хайрутдинова Т. Х. – 1805, 1935
 Халид Әминә – см.: Халит
 Әминә
 Хайруллина З. – см.: Хэйруллина
 Зэйнәп
 Халиди Фатыйх – (279), 350, 381,
 382, 403–405, 502, 533, 776,
 1169
 Халит Гали – 1090, 1095
 Халит Әминә – 994, 1050, 1061
 Халитова З. – 1510
 Халитова Әминә – см.: Халит
 Әминә
 Хамиди Латиф А. – 1577
 Хамматов Х. – 1148, 1164
 Ханбиков Якуп – 1269
 Харламович К. В. 507
 Хатипов Фәрит – 1843
 Хафизова Р. – 1614
 Хәбиб Г. – 1123–1125
 Хәбибуллин Мәгьсүм – 1932
 Хәйретдинов Н. – 2080
 Хәйруллина Зэйнәп – 1218, 1219,
 1247, 1262, 1296, 1317, 1336
 1429, 1534, 1866, 1936
- Хәким Сибгат – (1490)
 Хәлиуллин З. – 1463
 Хәмидуллин Минһаж – (1128)
 Хәмидуллин Шәйхелислам –
 423, 521
 Хәмидуллин Ф. – 1051, 1063
 Хәмит Г. – 1036
 Хәсәнов Х. – 1044, 1396
 Хәсән Хәйри – 1219, 1220
 Хисамов Ифрат – 1950
 Хисамов Нурмөхәммәт Ш. –
 1800, 1818, 1844, 1886, 1893,
 1912
 Хисамутдинов Г. М. – 1578
 Хисмәгуллин Ф. – 1289
 Хисмәгуллин Х. – 1450
 Хужиханов Г. – 1367
- Ченәкәй – см.: Ченәкәй Төхфәт
 Ченәкәй Төхфәт – 918, 1022
 Чулков М. – 3
 Чыгытай Г. – 589
- Шабанов Х. – 1158
 Шакиров Г. – 1441
 Шакиров Илһам – 1560
 Шакиров К. – 1126
 Шамгунова Р. Р. – см.:
 Мингулова-Шамгунова Р. Р.
 Шаммаси Имамәтдин – 827
 Шамов Афзал – 1021, 1067, 1097,
 1127, 1183, 1206, 1220, 1238,
 1260
 Шәмсуаров Таһир – 1913
 Шапшал Сергей М. – (1761)
 Шарипова Гайша – 1242, 1253,
 1290, 1571
 Шәрәф Жан – 934
 Шәрәфәтдин кызы Бибихәמידә –
 817
 Шәрәфәтдинов Л. – 1952

- Шәрифов Габделбәр – 816
 Шәрифуллина Эльмира – 1914
 Шәфигуллин З. – 1463
 Шәфиев Р. – 1278
 Шино П. – см.: Пашино Петр
 Шопен И.И. – (23)
 Шонкаров Н. – 2031
 Штейнфельд Н.П. – 262
 Шүрәле – см.: Тукай Габдулла
- Эйхенвальд Антон – 957,
 Эрдман Франц – 12
- Юзеев И. – 1358.
 Юзиев Нил – 1480
 Юлдаш Гәбдрәшит – 698
 Юсупов Г. – см.: Юсупов һарун
 Юсупова А. – 2081
 Юсупов һарун – 916, 1579
- Ягъфәров Рәшит – 1820, 1821,
 1868, 1896, 1915, 1953–1955,
 2017, 2021, 2032, 2082, 2084
 Язучы – 688
 Якупов Ш. – 866
 Якупова Гасимә К. – 1445 а, 1935
 Янский Герберт – см.: Jansky
 Herbert
 Ярми Хәмит – 899, 1082, 1091,
 1133, 1134, 1149–11И54,
 1174, 1179, 1197, 1200, 1203,
 1207–1209, 1211, 1220, 1228,
 1229, 1234–1236, 1238, 1241,
 1242, 1253, 1256, 1260, 1280,
 1282, 1290, 1303, 1304, 1306,
 1307, 1312–1315, 1329, 1358,
 1368, 1371–1373, 1397–1399,
 1419–1421, 1425, 1442, 1443,
 1461, 1485, (1486), 1489, 1500,
 (1509), 1512, 1539, 1561, 1580,
 1626, 1629, 1680, 1716, 1724,
 1779, (1879), 1791, (1837),
 1874, 1897, 1932, 2000, 2079,
 2085, (2091)
 Ярмухаметов Х. Х. – см.: Ярми
 Хәмит
 Яруллин Мирсәет – 1934
 Яс-кий Н. – 103
 Яхин Альберт – 1983, 2016, 2033,
 2045, 2046
 Яхин Рәстәм – 1810
 Яхин Таип – 354, 424, 489
- Anderson W. – 964
 Bálint Gabor – 111
 Bahg W. – 749
 Bank-Kaup W. – 1040
 Başgöz İlhan – 1245, 1537
 Benzing Johannes – 1257
 Bikmohammedov Şeüket – 2049
 Bodrogligeti A. – 1457
 Bombaci A. – 1513
 Boratav Naili – 1514–1518
 Chadwick H. Munro – 1165
 Chadwick N. Kershaw – 1165
 Chatskaya O. – 982
 Çogatay Sagadat – 1258
 Dmitriev N. K. – 982, 1037 а
 Dmitrijeva L. V. – см.:
 Дмитриева Л. В.
 Fabó B. – 550
 Gotthold Weil – 1032
 Grzegorzewski Jan – 1229
 Is'haki Sadet – 1066
 Jansen W.H. – 1426
 Jansky Herbert – 1041, 1246,
 1519
 Kakuk S. – см.: Kakuk Zsuzsa
 Kakuk Zsuzsa – 1484, 2050, 2051
 Karahka Eine – 1259
 Kecskémeti I. – 1459
 Kolehmainen Ilkka – 1981

Kovalski Tadeusz – 950
Kraelitz F. – 1030
Kúnos Ignác – 398, 898 a, 2051
Kuun Comes Géza – 133
Lach R. – 945, 1041, 1246
Maggio D. Francisco-Mario – 2
Marjamäki Marja-Leena – 1981
Megiseri H. – 1
Menzel T. – 792
Mouginov D'Abdoullah – 982
Munkácsi B. – 633
Nagi Ali Geafar – 1458
Hémeth Julius – 793, 1031
Nigmedzianov M. – см.
Нигъмәтжанов Мәхмүт

Paasonen Heikki – 460, 1259, 1459
Pelissier Rober – 935
Pelliot – 946
Quelquejav Ch. – 1404
Rachmati G. R. – 1040
Radloff W. – см. Радлов В. В.
Schott Wilhelm – 96
Togan Galimdschan – 1041
Tajmas A. – 1612
Tietze Andreas – 1483, 1557
Turnerelli Edward – 60
Uplegger Helga – 1520
Vambéry A'rmen – см. Vambery
Hermann
Vambery Hermann – 96, 132, 188

ИСТОРИЧЕСКИЕ И МИФИЧЕСКИЕ ГЕРОИ ФОЛЬКЛОРА ФОЛЬКЛОРДАГЫ ТАРИХИ ҺӘМ МИФИК ГЕРОЙЛАР

- Абул Харис – 336
Айман-Чулпан – 309, 310, 438, 638
Айсылу – 740
Аксак Каратун – 979, 1792
Александр – 668
Алпамыш – 542, 552, 639, 712, 901, 1332, 1402, 1759, 1865, 2015, 2042, 2043
Алтынчәч – 2044
Алып батыр – 1695
Әбү Мәлик – 478, 514
Әбү Гали Сина – 87, 152, 196, 222, 276, 376, 420, 529, 584, 1194, 1195
Әбүгалык – 140
Әйтүкә – 1676
Әл-Мансур әл-Хәллаж – см.: Мансур әл-Хәллаж
Әхмәдбәк – 215, 232, 305, 508, 571
Әхсән – 499
Барсыса – 640
Батыш – 1676
Баян Сылу – 1512, 1798, 2090
Баһадир шаһ – 396
Бибигайшә – 578, 612
Бикет батыр – 1445
Бикчәнтәй бабай – 864
Буденный С. М. – 1179
Булат-Мәръям – 1736
Бәһрәм – 311, 337, 441, 495, 553, 574, 713
Бүз егет – 109, 116, 147, 163, 192, 218, 263, 291, 292, 312, 367, 368, 416, 435, 439, 440, 494, 511, 541, 573, 666, 699, 795, 956
Бүз оглан – см.: Бүз егет
Габделмалик – 602
Габдулла – 754
Гали баба – 599
Гаптиева – 1068
Госман – 455
Гөлжамал – 313
Гөлчәһрә – 442
Гыймран – 1054
Дандан батыр – 468
Дандан Ибраһим оглы – 700
Джангар – 1963, 2037
Джин Мәргән – см.: Жик Мәргән
Ермак – 280, 330, 1766
Жик Мәргән – 2044
Жиһангир – 425
Жиһанша – 476
Жәмжәмә – см.: Солтан Жәмжәмә
Закир – 1112
Заркум – 119, 166, 206, 399, 469, 512, 554, 603, 641, 714, 874
Зая Туляк – см.: Зая Түләк
Зая Түләк – 74, 261, 635, 1891
Зәйнә-Зәйүб – 215, 338, 470, 543
Зөлкарнәй – см.: Македонский Александр
Зөлхәбирә – 706, 781, 850, 887, 924
Зөләйха – 32, 36, 44, 45, 370, 561, 761
Зөһрә – 212, 213, 220, 294, 321, 322, 373, 486, 527, 532, 566, 585, 681, 703, 781, 803, 848
Ибраһим Шаһ – 365, 465
Идегәй – 13, 704, 914, 1140, 1147, 1149, 1157, 1171, 1192, 1193, 1258, 1445
Идеге – см.: Идегәй

Искэндэр – см.: Македонский Александр – 979
Ишбулат мулла – 979
Йосыф – 21, 23, 25, 32, 33, 36, 37, 44, 45, 52, 54, 56, 61, 63, 68, 69, 72, 81, 84, 86, 89, 93, 99, 106, 115, 117, 136, 160, 178, 179, 193, 194, 233, 234, 249, 266, 271, 307, 308, 334, 366, 369, 370, 397, 437, 466, 467, 471, 493, 513, 555, 561, 601, 611, 670, 760, 761, 845, 1800, 1844, 1893, 1912
Йосыфбэк – 215, 232, 305, 338, 470, 571
Йусуф – см.: Йосыф
Каган – 1040
Камбэр – 207
Касим – 410
Касыйм Жумарт – 316, 340, 472, 556, 642
Кәлилә вә Димнә – 226, 227, 259
Кер-оглы – см.: Кер оглы Солтан
Кер оглы Солтан – 23, 237, 277, 297, 454, 503, 547, 624, 686, 777, 860, 895, 1332, 1604
Кероглы – см.: Кер оглы Солтан
Козы Күрпеш – см.: Кузы Көрпеш
Көр оглы Солтан. – см.: Кер оглы Солтан
Кудеяр – см.: Кудояр
Кудояр – 19, 80
Куз-Курпяче – см.: Кузы Көрпеш
Кузы Көрпеш – 120, 236, 318, 604, 1332, 1512, 1798, 2090
Кузы Күрпяч – см.: Кузы Көрпеш
Кузы Көрпәч – см.: Кузы Көрпеш
Кула Мәргән – 715
Кучум – 280, 330
Кыйлаф – 482
Кыз Жебек – 267, 317, 400, 443, 473, 497, 605, 637, 671, 756
Ленин В. И. – 1077, 1078, 1084, 1105–1108, 1197, 1207, 1244, 1289, 1364, 1387, 1443, 1544, 1640, 1655, 1663, 1664, 1669, 1673, 1732, 1788, 1991, 2025
Македонский Александр – 14, 164, 436, 625
Мамай – 501, 587
Мансур әл-Хәлләж – 70, 717
Мәймүнә Бану – 123, 138
Мәлик Ажар – 575
Мәлик Хәсән – 167, 208, 238, 268, 317, 319, 606, 716
Мәргубә хатын – 225
Мирсәет – 1141
Миңнулла – 1358
Моисей – 431
Мөхәммәт Әбү-Жәхис – 126, 158
Мулла Насретдин – см.: Хужа Насретдин
Наср-әд-дин – см.: Хужа Насретдин
Насретдин әфәнде – см.: Хужа Насретдин
Нәфига – 567
Нәүширван – 219, 474, 576, 758
Николай – 688
Ногман – 1141
Нур – 349
Нурислам – 1054
Огуз – 1040
Пугачев Емельян – 48, 979, 1222, 1792
Пугачау – см.: Пугачев Емельян
Рөстәм – 445
Сайкал – 341, 446
Сак-Сок – 728, 768, 769, 810, 852, 889, 1863
Сал-сал – см.: Салсал

- Салих – 1358
 Салсал – 127, 168, 209, 544, 558,
 607, 718, 759
 Санбур бин Хөршид шаһ – 258
 Сәед Ваккас 135
 Сәетбаттал – 121, 169, 210
 Сәйфелмөлек – 5, 6, 17, 22, 24,
 46, 73, 90, 134, 170, 211, 293,
 378, 485, 498, 608, 619, 802.
 Сәлим бабай – 834
 Сәмругъ – 372
 Сәхибә әби – 665
 Сиргазый – 401, 447, 559
 Солтан Жәмжәмә – 346, 449, 644
 Сөембикә – 761, 1627
 Сөләйман – 42, 57, 171
 Су-сылу – 261, 635
 Суюмбика – см.: Сөембикә
 Таһир – 122, 128, 212, 213, 220,
 250, 294, 321, 322, 342, 373,
 486, 527, 532, 566, 585, 681,
 703, 803, 848
 Тәмимдар – 295, 323
 Тимур – 407
 Тохтамыш – 919
 Туляк – см.: Зая Түләк
 Турандук – 492
 Түләк – см.: Зая Түләк
 Ураз мулла – 609
 Урак – 501, 587
 Усербай – 296
 Фатыйх солдат – 858
 Фәттахетдин – 113, 149, 560, 643,
 734, 859, 914
 Хатәм Тай – 248, 255, 364
 Хәби Хужа – 402
 Хәмидә – 853
 Хәят – 1071
 Ходжа Насретдин – см.: Хужа
 Насретдин
 Хужа Баһаветдин – 504
 Хужа Гаффан – 135
 Хужа Насретдин – 30, 150, 161,
 199, 242, 245, 246, 281, 284,
 353, 375, 398, 488, 500, 519,
 548, 577, 618, 645, 672, 678,
 740, 762, 766, 778, 788, 804,
 876, 886, 932, 1004, 1175–
 1177, 1188, 1277, 1331, 1379,
 1418, 1430, 1539, 1569, 1625,
 1656
 Һарун Рашид – 347, 348
 Һашим падша – 172, 182, 221,
 239, 324, 475, 610, 875
 Һәмрау падша – 374
 Чура батыр – 180, 1066, 1445
 Чуртан бай – 181, 214, 272, 344,
 448
 Шакир шәкерт – 172, 182, 221,
 239, 324, 475, 610, 875
 Шаһ Морад – 235, 256, 314
 Шаһ Моран – 153, 264, 422, 477,
 568, 623, 626, 687, 779
 Шәех Насретдин – см.: Хужа
 Насретдин
 Шура батыр – см.: Чура батыр
 Шүрәле – 780, 2008
 Юлаев Салават – 1567

ГЕОГРАФИЧЕСКИЙ УКАЗАТЕЛЬ ГЕОГРАФИК КҮРСӨТКЕЧ¹

- Азия – 428
Акусбай районы (Татарстан АССР) – 1445 а
Алабуга (шәһәр, район) – 20, 829, 1805
Астрахань (город, губерния, область) – 11, 13, 50, 94, 458, 1165,
1849
Астраханская губерния – см.: Астрахань
Астраханская область – см.: Астрахань
Ахматово (село Касимовского уезда Рязанской губернии) – 1081,
1092
Ахтуба – 34
Әгерже районы – 1358
Әлмәт районы – 1805
Әмә тавы – 145
Әсләк авылы (Әгерже районы) – 2030
Әстерхан – см.: Астрахань
Барабинск – 105
Баскар (город) – 245, 488
Башкирия – см.: Башкортстан АССР
Башкортстан – см.: Башкортстан АССР
Башкортстан АССР – 1661, 1751, 1805, 1834, 1905
Бездна – 1420
Болгар – 38, 230, 304, 407, 1899, 2007, 2015, 2042, 2043
Большие Ижморы – 80
Буинский кантон – 1019

---

¹ Басма исемнәрендә, аннотацияләрдә очрый торган топонимнар кертелде. Авыл, район, шәһәр, өлкә, край, республика, өяз, губерна исемнәре бер телдә генә очраса, шул телдә китерелде. Әгәр ике телдә очраса, татар телендәге язылышы нигез итеп алынды, икенче телдәге язылышыннан аңа сылтама бирелде. Библиографиядә төп урынны Идел-Урал буена урнашкан татарларның фольклоры турындагы хезмәтләр алып тора. Шуңа күрә Идел буе, Урал буе, Казан, Казан губернасы, Татарстан; Кама-Идел крае кебек топонимнар географик күрсәткечкә кертелмәде, чөнки алар абсолют күпчелекне тәшкил итә. Шул ук вакытта бу регионнарда кергән библиографиядә искә алынган, аннотациядә күрсәтелгән башка географик терминнар (авыл, район, төбәк һ.б.) күрсәткечкә кертелде. Административ бүленешләренең исемнәре үз вакытында ничек йөртелсә, күрсәткечтә шулай бирелә.

Булак – 432
Булатово (село Оренбургской области) – 1041
Варна авылы (Варна районы Чилэбе өлкәсе) – 2035
Венгрия – 1665
Верхнеуральский уезд Оренбургской губернии – 252
Вятская губерния – 262
Глазов – 1015, 1343
Горьковская область – 1445а, 1489, 1679
Дзунгарская степь – 105
Дубьязы – 1081
Европа – 664, 842, 846
Елабуга – см.: Алабуга
Енисейская губерния – 282
Заинчурова (село Орского уезда Оренбургской губернии) – 1769
Западная Сибирь – 1769
Иран – 217, 351, 588
Италия – 333
Иргыш буге – 2040
Кабан күле – 391, 410, 430, 578
Кавказ – 428, 945
Казахстан – 1045, 1332
Калабрия – 1992
Кама Тамагы районы (Татарстан АССР) – 1358, 1803
Карсун – 1935
Касимово (город, район) – 108, 1092, 1308
Качинск (Енисейской губернии) – 282
Керенский уезд – 80
Кече Карамал авылы (Кама Тамагы районы) – 1826
Кизил – 55, 59
Кировская область – 1445а
Краснояр авылы (Хараблы районы Әстерхан өлкәсе) – 2055
Кузнецкий уезд Томской губернии – 632
Куйбышевская область – 1092, 1805, 1935
Кундорово – 50
Курган (город, область) – 1563
Кырым – 1104, 1360
Лаишевский уезд – 187, 505
Ләмбрә – 1935
Малмыж (город Вятской губернии) – 262

Мамадышский уезд Казанской губернии – 505
Мартымак авылы (Сарман районы Татарстан АССР) – 2026
Мензелинск – см.: Минзэлә
Минзэлә (шәһәр, өяз, кантон, район) – 48, 1016, 1805, 1935
Минусинский край – 64, 75, 79, 189, 190, 539
Мордовская АССР – 1445а, 1805
Москва – 1129
Мөэмин-Каратай авылы (Лениногорск районы, Татарстан АССР) –
1961
Нижекамск – 2089
Новосибирск өлкәсе – 1676, 1947
Новотатарская слобода г. Казани – 392
Нократ – 1015, 1343
Норлат районы – 1358
Октябрь районы (Татарстан АССР) – 2080
Олы Карамал авылы (Кама Тамагы районы) – 1825
Омск өлкәсе – 1947
Оренбург (шәһәр, край, губерна, өлкә) – 110, 124, 176, 252, 299, 332,
458, 484, 748, 1041, 1421, 1805, 1935
Оренбургская губерния – см.: Оренбург
Оренбургский край – см.: Оренбург
Оренбургская область – см.: Оренбург
Оренбург өлкәсе – см.: Оренбург
Орск (город, уезд) – 299, 790
Орский уезд – см.: Орск
Оса волосте (Пермь вилаяте) – 484
Пенза (губерна, область) – 80, 1445а, 1858
Пензенская губерния – см.: Пенза
Пензенская область – см.: Пенза
Пермь (город, губерния, область) – 82, 484, 1805, 1935
Пермь вилаяте – см.: Пермь
Пермская губерния – см.: Пермь
Пермская область – см.: Пермь
Порт-Артур – 834
Притоболье Северное – 2013
Рязанская губерния – 41, 1081, 1092
Саратовская область – 1080, 1489
Саяны – 631
Свердловск өлкәсе – 2083

Себер – 78, 91, 105, 287, 941а, 996, 1118, 1144, 1146, 1151–1154, 1161, 1165, 1357, 1498, 1550, 1570, 1596, 1600, 1618, 1706, 1757, 1759, 1766, 1881, 1882, 1968, 1986, 2005, 2014, 2086

Сибирь – см.: Себер

Симбир (город, губерния) – 50, 58, 536

Синбирская губерния – см.: Симбирская губерния

Сицилия – 1992

Ставрополь крае – 1746

Старотатарская слобода Казани – 392

Средняя Азия – 247, 1332, 1771

Стәрлетамак районы (Башкортстан АССР) – 1935

Тара – 1036

Ташкент – 247

Темниково – 1935

Тетюшский уезд – 867

Тоболь (город, губерния, область) – 105, 280, 301, 330, 394, 395, 1165, 1358, 1534

Тоболь өлкәсе – см.: Тоболь

Тобольская губерния – см.: Тоболь

Томск (город, губерния) – 632, 790

Томская губерния – см.: Томск

Төмән (шәһәр, губерния, өлкә) – 105, 1947

Тюмень – см.: Төмән

Тюменская область – см.: Төмән

Удмуртия – 1764

Ульяновская область – 1445а, 1805

Уразлы (село Дубьязского района ТАССР) – 1081, 1092

Урта Тигәнле (авыл, Апас районы) – 1079

Уфа (шәһәр, губерния) – 175, 302, 360, 362, 413, 748, 790

Уфимская губерния – см.: Уфа

Финляндия – 1981

Хвалынск – 1935

Чаллы районы (Татарстан АССР) – 1805

Чебоксарский уезд (Казанской губернии) – 155

Чистай (шәһәр, район) – 523, 1445а, 1935

Чистопольский район – см.: Чистай

Чистопольский уезд – см.: Чистай

Чертово городище (в городе Елабуга) – 20

Шәмбалык авылы (Апас районы) – 1666

Ширәмәт районы – 1358
Цивильский уезд – 867
Ык буе – 1772, 1833, 1898, 2019, 2060
Ямангильдеево (село Оренбургской губернии) – 1041
Якутск – 1916
Яңавыл районы (Башкортстан АССР) – 1358
Япония – 531, 653
Яхшыбай авылы (Сарман районы, Татарстан АССР) – 1939
Kaukas – см.: Кавказ
Roumanie – 1458
Polen – 633
Tambov – 935
Trok – 1029

ЖАНРОВО-ТЕМАТИЧЕСКИЙ УКАЗАТЕЛЬ ЖАНР-ТЕМА КҮРСӨТКЕЧЕ

Бу күрсөткөчнө төзөгөндө, аерым очрактарда шарттылыкка барырга туура килде. «Кыйсса» исеме белән басылган эсэрләрне без шушы исем астында жыйдык. Билгеле булганча, мондый фольклор жанры юк, элеге исем белән әкиятләр дә, дастан-эпослар да, риваять-легендалар да, бәстләр дә басылып килгән. Теге яки бу «кыйсса»ның нинди фольклор эсәрен тәшкит итүен фольклор белгечләре киләчәктә ачыктарлар.

Шул ук вакытта бер үк фольклор эсәрен йә дастанга, йә әкияткә, йә легендага, йә мифка, йә героик эпоска кергү очрактары да аз түгел. Бу материалларны төрлө жанрларга бүлөп күрсөтүдә аермалыктар булуы мөмкин. Жанрлары ачыкланып житмәгән, яки бер үк вакытта ике төрлө жанр итеп каралган эсэрләр дә бар.

Шуларны истә тотып, фольклор эсэрләренәң жанрлары буенча әдәбият күрсөткөчнә бу төр жанрлар берсе артынан икенчесе урнаштырылырга тырышылды, бу логик яктан аклана.

Йола фольклоры, балалар фольклоры буенча материаллар, нигездә, шул исемнәр астында күрсәтелде. Аларның «жыр», «табышмак», «әкият» кебек традицион жанрларга караганы исә шушы жанрлар исемдәгә бүлекчәләрдә кабат күрсәтелде. Ә «сынамышлар», «мавыктыргычлар», «тел көрмәкләндергечләр», «келәүләр» кебек «жанрлар» аерым бирелде.

Бу белешмәдән файдаланучылар тагын түбәндәгене истә тотсыннар: теге яки бу жанр исеме астында күрсәтелгән эсэрләренәң текст басмалары белән беррәттән, шул жанрның тарихы, үзенчәлеге турындагы хезмәтләр дә китерелде. Жырларның көенә, көйләренәң үзенчәлегенә караган әдәбият «музыкаль фольклор» бүлегендә тупланды.

Мәкаль-әйтемнәр – пословицы

1, 2, 12, 16, 26, 65, 71, 111, 129, 132, 143, 144, 156, 176, 183, 288, 228, 244, 289, 329, 352, 354, 362, 363, 379, 383, 423, 515, 452, 446, 481, 487, 489, 521, 523, 527, 564, 590, 592, 597, 621, 632а, 657;660, 693, 697, 707, 741, 743, 784, 789, 822, 825, 861, 863, 873, 896, 917, 921, 926, 937, 980, 993, 1096, 1130, 1141, 1166, 1221, 1232, 1238, 1250, 1260, 1266, 1275, 1276, 1279, 1287, 1292, 1297, 1301, 1310, 1319, 1320, 1334, 1353, 1360, 1368, 1373, 1405, 1413, 1417, 1418, 1422, 1434, 1453, 1462,

1463, 1475, 1487, 1488, 1497, 1501, 1506, 1516, 1522, 1533, 1552, 1558, 1560, 1561, 1576, 1581, 1587, 1605, 1612, 1635, 1638, 1682, 1697–1700, 1711–1713, 1716, 1726, 1728–1730, 1735, 1740, 1744, 1745, 1774, 1783, 1793, 1797, 1813, 1629, 1831, 1856, 1875, 1878, 1887, 1895, 1922, 1935, 1942, 1999–2001, 2047, 2053, 2055, 2073, 2086.

Такмак-такмазалар – частушки-прибаутки

28, 362, 873, 886, 921, 937, 955, 962, 967, 983, 1168, 1415, 1558, 1559, 1638, 1688, 1737, 2028.

Табышмақлар – загадки

26, 111, 132, 133, 144, 183, 197, 252, 289, 329, 354, 384, 496, 520, 549, 590, 632a, 634, 692, 744, 745, 749, 750, 753, 787, 793, 825, 826, 873, 920, 921, 937, 946, 954, 962, 973, 983, 1028, 1031, 1096, 1103, 1130, 1167, 1203, 1241, 1250, 1281, 1285, 1335, 1367, 1370, 1444, 1483, 1517, 1537, 1557, 1561, 1564a, 15646, 1586, 1588, 1590–1595, 1617, 1628, 1639, 1701, 1719, 1720, 1733, 1745, 1749, 1793, 1827, 1896, 1922, 2018, 2028, 2055, 2086.

Мәзәкләр – народные шутки

30, 100, 107, 150, 161, 183, 184, 191, 198–201, 223, 241, 242, 245, 246, 273–275, 281, 284, 297, 352, 375, 377, 380, 398, 418, 419, 424, 426, 427, 45, 452, 461, 480, 483, 491, 500, 515, 516, 519, 527, 530, 545, 546, 548, 563, 564, 577, 582, 591, 597, 598, 618, 629, 645, 659, 662, 672, 677, 678, 685, 696, 742, 746, 762, 776, 778, 786, 788, 791, 804, 815, 816, 823, 876, 932, 1004, 1123, 1124, 1175–1177, 1188, 1194, 1273, 1277, 1278, 1294, 1299, 1318, 1327, 1328, 1331, 1340, 1342, 1348, 1359, 1366, 1367, 1370, 1378, 1379, 1385, 1400, 1401, 1405, 1409, 1418, 1421, 1430–1433, 1441, 1446, 1456, 1461, 1463, 1466–1468, 1470, 1494, 1495, 1507, 1510, 1511, 1523, 1530, 1536, 1539, 1546, 1551, 1558, 1568, 1587, 1598, 1602, 1606, 1611, 1613, 1625, 1637, 1647, 1656, 1657, 1671, 1677, 1686, 1689, 1704, 1708, 1753, 1804, 1930, 1805, 1816, 1819, 1843, 1931, 1935, 1943, 1948, 1962, 1980, 1982, 1995, 2016, 2056, 2075.

Жырлар – песни

7–11, 26, 28, 29, 31, 35, 39, 41, 43, 47, 49–51, 55, 58–60, 62, 66, 77, 78, 79, 82, 83, 85, 88, 91, 92, 96–98, 101, 102, 105, 110, 111, 118, 132, 137, 143, 148, 151, 173, 177, 183, 188, 197, 203, 204, 216, 252, 253, 254, 262, 265, 279, 288–290, 299, 302, 303, 329, 331, 332, 333, 355, 359, 361, 362, 384, 406, 433, 434, 456–460, 462, 463, 481, 490, 491a, 507, 509, 510,

522, 523, 525, 527, 536, 540, 550, 551, 562, 569, 570, 572, 579, 580, 586, 593, 595, 596, 600, 613–617, 627, 632a, 633, 646–651, 654–656, 661, 663, 667, 668, 673–676, 680, 682–684, 688–691, 695, 698, 701, 708–711, 719–727, 729–733, 735–739, 748, 751, 755, 763–765, 770–775, 791, 794, 796–798, 800, 805–808, 811–814, 817–820, 832–834, 839, 849, 855–857, 867, 868, 870, 871, 873, 877–886, 891–893, 904–913, 915, 921–923, 925–931, 933, 937–941, 943, 944, 948–950, 953, 955, 957, 962, 965–967, 970, 971, 974, 975, 976, 982–987, 990, 991, 993, 997–999, 1006, 1008–1012, 1018, 1022–1024, 1032, 1034, 1036–1038, 1043, 1045, 1048, 1049, 1052, 1055–1058, 1065, 1067, 1073–1075, 1077, 1076, 1080–1082, 1084, 1087, 1092, 1093, 1097, 1106–1109, 1115–1117, 1121, 1126–1128, 1131, 1134, 1136, 1139, 1141, 1144, 1146, 1161, 1172–1174, 1178, 1181, 1183, 1186, 1187, 1191, 1198, 1202, 1207, 1217–1220, 1234, 1238, 1244, 1246, 1247, 1250, 1254, 1260, 1262, 1263, 1272, 1274, 1284, 1286, 1289, 1295, 1296, 1300, 1302, 1305, 1308, 1317, 1322, 1323, 1325, 1326, 1336, 1341, 1343, 1350, 1354, 1355, 1357, 1358, 1362, 1368, 1370, 1380, 1381, 1386–1388, 1390–1392, 1394, 1401, 1408, 1416, 1423, 1429, 1438, 1445a, 1457–1459, 1463, 1465, 1476–1476, 1481, 1484, 1489, 1500, 1502, 1504, 1508, 1518, 1521, 1522, 1543, 1544, 1558, 1561–1563, 1573, 1583, 1585, 1586, 1589, 1596, 1607, 1616, 1622, 1623, 1631–1633, 1638, 1640, 1643–1646, 1648, 1653, 1654, 1659, 1660, 1661, 1663–1665, 1668–1670, 1672–1676, 1679, 1687, 1688, 1690, 1691, 1694, 1702, 1705, 1707, 1710, 1714, 1718, 1722, 1723, 1725, 1728, 1737, 1739, 1742, 1743, 1747, 1750, 1751, 1758, 1764, 1767–1770, 1773, 1775–1777, 1787, 1793, 1796, 1801, 1805–1810, 1820, 1828, 1831a, 1834, 1836, 1842, 1846–1649, 1853, 1857, 1858, 1861, 1862, 1864–1866, 1873, 1876, 1881, 1882, 1885, 1888, 1889, 1898, 1904, 1905, 1910, 1913, 1919, 1921, 1924, 1927, 1928, 1935, 1936, 1941, 1946, 1947, 1951, 1970, 1971, 1981, 1984, 1987, 1988, 1990, 1991, 1993, 1994, 2017, 2021, 2023, 2028, 2033, 2035, 2045, 2049, 2050, 2051, 2053, 2055, 2058–2060, 2073, 2076, 2086.

Өкياتлар – сказки

13, 25, 51, 53, 62, 66, 77, 83, 88, 92, 95, 98, 105, 108, 110, 111, 123, 138, 146, 148, 153, 165, 177, 184, 197, 201, 202, 216, 217, 223, 225–228, 243, 244, 251, 252, 254, 259, 260, 275–277, 288, 306, 325–328, 350, 351, 354, 355, 357, 376, 377, 379, 381, 382, 384, 396, 403–405, 420–422, 424, 425, 428, 429, 451–454, 463, 479, 482, 483, 487, 489, 490, 491a, 492, 501, 502, 509, 518, 524, 529, 530, 533, 535, 542, 546, 551, 552, 564, 567, 581, 583–585, 588, 589, 591, 597, 599, 609, 621–623, 628, 629, 632a, 639, 652, 659, 667, 685, 695, 702, 705, 712, 740, 742, 747, 754, 756, 776, 780, 786, 796, 815, 823, 827, 829, 836, 854, 870, 873, 901, 921, 934, 937,

941a, 947, 958, 964, 968, 1041, 1043, 1048, 1082, 1096, 1105, 1110, 1111, 1113, 1114, 1120, 1129, 1132–1134, 1144, 1155, 1168, 1169, 1179, 1180, 1185–1190, 1194, 1195, 1199, 1200, 1204, 1210–1212, 1215, 1230, 1231, 1235, 1237–1240, 1242, 1243, 1248–1250, 1253, 1255, 1256, 1259–1261, 1264, 1265, 1269a, 1270, 1271, 1282, 1283, 1288, 1290, 1291, 1293, 1306, 1308, 1309, 1311, 1314, 1315, 1321, 1329, 1330, 1333, 1337, 1356, 1363, 1364, 1367, 1369–1371, 1374, 1383, 1384, 1403, 1420, 1424, 1425, 1427, 1428, 1445a, 1448–1452, 1454, 1455, 1463, 1464, 1469, 1474, 1479, 1485, 1499, 1505, 1509a, 1514, 1515, 1527, 1553, 1556, 1558, 1561, 1571, 1582, 1583, 1586, 1598, 1599, 1614, 1618, 1634, 1636, 1638, 1649, 1680, 1685, 1692, 1704, 1706, 1717, 1722a, 1754, 1758a, 1760, 1775a, 1778, 1780, 1781, 1793, 1802, 1803, 1805, 1816, 1823–1825, 1830, 1839, 1850, 1851, 1854, 1867, 1869–1871, 1874, 1893, 1894, 1897, 1909, 1922, 1923, 1929, 1932, 1933, 1935, 1947, 1959, 1960, 1966, 1978, 1979, 1997, 1998, 2008, 2038, 2048, 2050, 2052, 2086, 2088, 2092.

Мифлар, легендалар, риваятьләр – мифы, легенды, предания

3, 14, 15, 18–20, 23, 34, 35, 38, 39, 41, 43–46, 48, 49, 55, 80, 94, 105, 110, 124, 139–142, 145, 155, 157, 162, 184–187, 201, 223, 230, 262, 275, 278, 280, 282, 285, 286, 288, 299–301, 304, 330, 349, 358, 377, 391–393, 395, 407, 410, 412, 430–432, 483, 490–492, 506, 517, 526, 530, 537, 625, 630, 631, 665, 704, 781, 821, 828, 862, 935, 939, 964, 978, 979, 981, 1007, 1066, 1179, 1245, 1404, 1460, 1515, 1627, 1696, 1718, 1738, 1766, 1784, 1792, 1852, 1880, 1899, 1935, 1986, 2040, 2042–2044, 2086.

Дастан-эпослар – дастаны, эпосы

13, 64, 74, 120, 189, 190, 224, 236, 237, 248, 255, 261, 277, 297, 318, 349, 351, 356, 364, 396, 399, 425, 454, 468, 492, 501, 503, 526, 539, 547, 587, 624, 626, 632a, 635, 686, 687, 704, 715, 777, 779, 821, 860, 895, 898, 919, 968, 1040, 1066, 1140–1142, 1147, 1149, 1157, 1171, 1192, 1193, 1216, 1258, 1332, 1402, 1445, 1512, 1514, 1583, 1604, 1678, 1736, 1759, 1760, 1771, 1794, 1798, 1838, 1865, 1877, 1883, 1891, 1926, 1956, 1963, 1964, 1978, 1979, 2004, 2015, 2036, 2037, 2044, 2057, 2090.

Бәетләр – байты

77, 130, 140, 143, 154, 159, 174, 183, 205, 225, 228, 229, 231, 244, 270, 313, 335, 339, 345, 355, 379, 384, 406, 415, 461, 481, 484, 487, 531, 534, 557, 565, 578, 612, 621, 627, 636, 653, 654, 664, 669, 679, 688, 706, 728, 732, 752, 777–779, 781, 782, 785, 799, 801, 809, 810, 830, 831, 835,

837–844, 846, 847, 850–853, 858, 869, 872, 873, 887–890, 894, 899, 900, 903, 916, 921, 924, 936, 941, 959, 961, 968, 989, 1006, 1017, 1036, 1043, 1048, 1050, 1053, 1054, 1060, 1061, 1064, 1068, 1071, 1072, 1079, 1082, 1083, 1089, 1096, 1099, 1102, 1104, 1112, 1119, 1134, 1141, 1184, 1191, 1206, 1238, 1259, 1260, 1274, 1284, 1305, 1346, 1358, 1372, 1375, 1389, 1408, 1409, 1419, 1435, 1445a, 1460, 1463, 1484, 1489, 1522, 1524, 1549, 1558, 1563, 1567, 1596, 1666, 1667, 1681a, 1703, 1746, 1755, 1782, 1793, 1816, 1855, 1863, 1937, 1975, 1992, 2022, 2031.

Мөнөжөтлөр – мунаджаты

288, 303, 355, 968, 2022.

Кыйссалар

5, 6, 17, 21–25, 32, 33, 36, 37, 40, 42, 47, 52, 54, 56, 57, 61, 63, 67–70, 72, 73, 76, 81, 84, 86, 87, 89, 90, 93, 99, 104, 106, 109, 112, 113, 115–117, 119–123, 126–128, 131, 134–136, 138, 147, 149, 152–154, 158, 160, 163–172, 178–182, 192–196, 201, 206–215, 217–224, 231–240, 248–250, 255–258, 263, 264, 266–269, 271, 272, 276, 291–297, 305–312, 313–324, 326–328, 334–338, 340–248, 365–374, 376, 378, 397, 399–402, 416, 417, 420, 422, 435–449, 465–478, 482, 485, 486, 493–495, 497–499, 503, 504, 508, 511–514, 532, 541–544, 547, 552–556, 558–561, 566, 568, 571, 573–576, 601–611, 619, 623, 625, 637–644, 666, 669–671, 681, 699, 700, 703, 712–718, 734, 756–761, 795, 802, 803, 845, 848, 859, 864, 865, 874, 875, 901, 902, 914, 956, 1000, 1195, 1800, 1844, 1893, 1912.

Йола фольклоры – обрядовый фольклор

2, 4, 7–10, 27, 29, 31, 35, 55, 59, 60, 78, 82, 85, 90, 101, 102, 111, 114, 118, 124, 125, 146, 175, 176, 188, 191, 262, 283, 302, 303, 350, 362, 385, 386–390, 394, 408, 409, 411, 413, 505, 536, 538, 593, 594, 632, 690, 748, 783, 790, 791, 866, 897, 918, 952, 969, 1019, 1308, 1520, 1538, 1574, 1578, 1579, 1585, 1622, 1660, 1445a, 1693, 1702, 1707, 1737, 1750, 1751, 1772, 1805, 1807, 1833, 1834, 1860, 1898, 1905, 1918, 1938, 1940, 1942, 1945, 1952, 1973, 2017, 2019, 2027, 2060–2072.

Балалар фольклоры – детский фольклор

424, 948, 954, 955, 967, 1001, 1077, 1168, 1201, 1344, 1347, 1461, 1559, 1638, 1688, 1745, 1820, 1821, 1868, 1908, 1953–1955, 2028, 2054, 2059, 2082–2084.

Музыкаль фольклор – музыкальный фольклор

31, 35, 40, 50, 79, 91, 101, 132, 247, 253, 262, 288, 332, 361, 362, 458, 507, 536, 550, 661, 695, 698, 735–739, 791, 811, 820, 667, 929–932, 944, 945, 949, 953, 957, 965, 970, 974, 982, 998, 999, 1005, 1006, 1008–1011, 1018, 1035, 1039, 1044, 1045, 1049, 1052, 1059, 1098, 1116, 1137, 1159, 1186, 1187, 1205, 1218, 1227, 1233, 1272, 1298, 1338, 1339, 1376, 1377, 1380, 1447, 1459, 1478, 1481, 1496, 1503, 1504, 1526, 1575, 1577, 1584, 1616, 1679, 1687, 1714, 1718, 1721, 1742, 1743, 1758, 1764, 1767, 1768, 1769, 1770, 1775–1777, 1787, 1796, 1809; 1810, 1817, 1826, 1828, 1831a, 1847, 1848, 1861, 1873, 1881, 1882, 1889, 1900–1902, 1920, 1921, 1925, 1927, 1934, 1950, 1969, 1972, 1976, 1981, 1984, 1987, 1994, 1996, 2005, 2012, 2023, 2058.

Фольклор буенча гомуми хезмэтләр – общие исследования по татарскому фольклору

274, 288, 384, 456, 658, 824, 873, 921, 936, 950, 960, 964, 972, 988, 992, 993, 1002, 1021, 1025, 1026, 1082, 1085, 1086, 1088, 1090, 1091, 1096, 1134, 1135, 1138, 1143–1145, 1148, 1150, 1156, 1164, 1165, 1196, 1208, 1209, 1229, 1238, 1260, 1274, 1304, 1316, 1351, 1352, 1361, 1365, 1382, 1397, 1398, 1407, 1408, 1414, 1440, 1482, 1490, 1493, 1509, 1514, 1519, 1528, 1531, 1535, 1550, 1561, 1565, 1580, 1597, 1601, 1603, 1608, 1609, 1615, 1624, 1629, 1727, 1728, 1734, 1741, 1748, 1765, 1788, 1814, 1832, 1840, 1859, 1890, 1892, 1967, 1977, 1985, 2002, 2006, 2013, 2019, 2025.

Фольклор һәм дөньяга караш – фольклор и мировоззрение

962, 1110, 1345, 1405, 1406, 1411, 1463, 1525a, 1529, 1558, 1652, 1683, 1741, 1756, 1788, 1815, 2007.

Фольклор жанрлары, тематикасы – жанры и тематика фольклора

1139, 1197, 1207, 1234, 1244, 1249, 1275, 1279, 1289, 1292, 1341, 1354, 1355, 1362, 1364, 1387, 1399, 1417, 1443, 1501, 1541, 1544, 1546, 1572, 1610, 1619, 1620, 1640, 1663, 1664, 1728, 1732, 1755, 1763, 1777, 1778, 1788, 1806, 1822, 1823, 1836, 1844, 1875, 1921, 1944, 1983, 1991, 2006, 2025, 2045, 2046, 2079.

Фольклор поэтикасы – поэтика фольклора

1171, 1319, 1320, 1472, 1474, 1487, 1488, 1503, 1508, 1553, 1562, 1695, 1718, 1733, 1734, 1739, 1773, 1776, 1784, 1794, 1802, 1852, 1853, 1861, 1865, 1870, 1880, 1886, 1937, 1975, 2033.

Фольклор бэйлэнешлэре – фольклорные взаимосвязи

12, 332, 357, 428, 537, 793, 964, 1257, 1436, 1612, 1683, 1760, 1762, 1765, 1771, 1774, 1778, 1829, 1831, 1838, 1877, 1879, 1887, 1891, 1864, 1965, 1969, 1977, 1999, 2004, 2041, 2088, 2090.

Фольклор һәм әдәбият – фольклор и литература

1002, 1021, 1063, 1085, 1086, 1088, 1090, 1091, 1095, 1101, 1138, 1148, 1150, 1164, 1170, 1187, 1196, 1202, 1209, 1229, 1412, 1414, 1442, 1490, 1491, 1532, 1552, 1566, 1573, 1601, 1609, 1615, 1630, 1649, 1658, 1684, 1727, 1729, 1731, 1814, 1840, 1842, 1845, 1859, 1886, 1890, 1903, 1946, 1949, 1989, 1997, 2002, 2003, 2010, 2012, 2038, 2054, 2074, 2075, 2078, 2081, 2085, 2087.

Фольклор һәм тарих – фольклор и история

1222, 1420, 1525, 1545, 1623, 1650, 1957, 1968, 1992, 2013, 2014, 2031, 2041.

Фольклор һәм тәрбия – фольклор и воспитание

1269, 1548, 1735, 1862, 1866, 1941, 1959.

Фольклор программалары – программы по фольклору

1482, 1642, 2019, 2020.

Фольклор кичәләре – фольклорные вечера

996, 1100, 1122, 1137, 1393, 1395, 1437, 1621, 1750, 1825, 1826, 1857, 1826, 1857, 1862, 1866, 2024, 2026, 2030, 2089.

Фольклор экспедицияләре, аны өйрәнү – фольклорные экспедиции

289, 898a, 972, 977, 994, 995, 999, 1001, 1003, 1015, 1016, 1018, 1020, 1027, 1030, 1033, 1035, 1042, 1047, 1051, 1062, 1069, 1070, 1095, 1098, 1116–1118, 1125, 1135, 1140, 1151–1154, 1158, 1160, 1161, 1163, 1165, 1180, 1213, 1214, 1223–1226, 1228, 1251, 1252, 1267, 1268, 1280, 1301, 1312, 1324, 1426, 1439, 1460, 1480, 1498, 1525, 1534, 1540, 1542, 1550, 1554, 1561, 1569, 1570, 1600, 1610a, 1650, 1651, 1658, 1662, 1665, 1681, 1709, 1724, 1757, 1779, 1785, 1789, 1790, 1791, 1795, 1799, 1808, 1811, 1812, 1818, 1835, 1841, 1871, 1872, 1884, 1900, 1901, 1906, 1907, 1912, 1914–1917, 1939, 1958, 1983, 2009, 2011, 2023, 2039, 2077, 2084, 2091.

Фольклор фондлары – фольклорные фонды

1265, 1407, 1480, 1748, 2034.

Фольклор эсэрлэрен басу турында – об издании произведений фольклора

722, 1076, 1094, 1099, 1182, 1228, 1349, 1473, 1523, 1594, 1709, 1883, 1885, 1911.

Фольклор буенча диссертацияләр – диссертации по фольклору

1361, 1601, 1602, 1610, 1628, 1629, 1714, 1715, 1741, 1772, 1775, 1828.

Указатели ко второй части

ИМЕННОЙ УКАЗАТЕЛЬ

- Абашева Д. В. – 3308
Аббазов Ш. – 2921
Абдрахманов Р. – 2203
Абдуллин А. А. (Абдуллин А. Ә.) – 2600, 2633
Абдуллин Я. Г. – 2111, 2123, 2142, 2152, 2161, 2242
Абулханова З. Р. – 3408
Азибаева Б. У. – 2916
Аитова Г. – 2818
Айги Г. – 2246
Акашкин М. М. – 2895
Акбиев С. Х. – 2129
Акимова Б. – 2534
Алеева А. Х. – 2422, 2474, 3548
Алимасова Г. – 2398 (пер.)
Алишина Х. Ч. – 2916, 2917
Альмеева Н. Ю. – 2172, 2734, 3028, 3112
Аминов А. М. – 2353
Амирлан С. Е. – 2916
Ангархаев А. Л. – 2916
Арикеева З. М. – 2691
Арсланов Д. Н. – 2594, 3024
Арсланов Л. Ш. – 2290, 2671
Арсланов М. Г. – 2535
Арсланова Д. – 3030
Асылгараев Ш. Н. (Асылгәрәев Ш. Н.) – 2141, 2162, 2571
Афзалова А. – 2186
Ахияров Р. – 2198
Ахмадуллина Ә. – 2507
Ахметвалеева З. Р. – 2913
Ахметгалиева Г. Р. (Әхмәтгалиева Г. Р.) – 3251, 3265
Ахметзянов М. И. (Әхмәтжанов М.) – 2113, 2154, 2193, 2352, 2557, 2575, 2810, 2820, 2821, 2853, 2863, 2864, 2922, 2923, 3004, 3116, 3175, 3188, 3531
Ахметзянов Ш. – 2150
Ахметова А. – 3113
Ахметова Д. И. – 3208, 3549
Ахметова Л. А. – 2798, 2819, 3025
Ахметова Ф. В. (Әхмәтова Ф. В., Әхмәтова-Урманче Ф. В.) – 2110, 2111, 2120, 2123, 2190, 2277, 2391, 2392, 2540, 2539, 2578, 2603, 2653, 3019, 3091, 3398
Ахметшина А. Р. – 2405
Ахметьянов Р. (Әхмәтъянов Р.) – 2359
Ахунов Р. (пер.) – 2158, 2212, 2317, 3196
Ахунов А. М. – 2769, 3530
Аюпова И. Х. – 3387
Әхмәтова И. Н. – 2111
Бадретдинова А. (Бәдретдинова А.) – 3333
Бадрутдинов Н. – 2177
Бадюгина А. – 2206 (пер.), 2212 (пер.)
Базарова Г. – 2546
Байрамов Ә. З. – 2368
Байрамова Л. К. – 2671
Баканова Е. – 3622
Бакиева Г. Т. – 3102
Бакиров М. Х. – 2135, 2182, 2190, 2230, 2342, 2360, 2369, 2483, 2484, 2512, 2513, 2642, 2643, 2656, 2671, 2692, 2774, 2799, 2846, 2857, 2865, 2896, 2924, 2925, 3031, 3292

- Барышникова О. И. – 3383
 Батгалова А. Д. – 2676, 3020,
 3052, 3131, 3132, 3173, 3225,
 3309, 3324, 3364, 3385
 Батулла Р. – 3198, 3209
 Батыр-Болгари Л. – 2316, 2760,
 2763
 Батыршина Г. И. – 3025
 Башир Р. – 2205
 Баширов Г. (Бәширов Г.) – 2237,
 2257, 2263, 2285, 2867
 Башкурова-Садыйкова А. Х. –
 2558
 Баязитова Ф. С. – 2102, 2199,
 2247–2256, 2278, 2279, 2292,
 2302–2306, 2323–2326, 2335,
 2468, 2485, 2496, 2547, 2576,
 2577, 2601, 2673, 2693, 2760,
 2800, 2866, 2926–2934, 3005,
 3032, 3176, 3210, 3294, 3310,
 3311, 3384, 3411, 3412, 3467,
 3550
 Белов В. А. – 3207
 Бәдигый Х. – 2436
 Бәдретдинов И. З. – 2918
 Бибирисова М. – 2318
 Бикбулатов К. – 2370
 Биккинин И. Д. – 2694
 Биккулова В. – 2486
 Биктимирова А. Р. – 2497
 Билалова Н. – 3211
 Бичелдей К. А. – 2671
 Бородовская Л. З. – 2724, 2859,
 2897, 3193, 3459
 Боролина И. В. – 2102
 Бояринов В. – 2149
 Бояркин Н. И. – 2172
 Бражник Л. В. – 2675, 3413
 Брусько З. М. – 2736, 2802, 2847,
 2857, 2913, 3020, 3324, 3388,
 3414
 Булатова Ә. К. – 2851
 Булатова М. Р. – 3033, 3201,
 3518–3520, 3525, 3527
 Бурганова Н. – 2122
 Буянтуева Г. Ц.-Д. – 2916
 Бяतिकова О. Н. – 2633
 Вагапова Ф. Г. – 3212
 Вайль Г. – 2687, 2721
 Вайнер Б. – 3516
 Валеев Ф. Т. – 2233
 Валеев Ч. М. – 3173
 Валеева Т. – 3511
 Валиди Р. (Вәлиди Р.) – 2194
 Валитова Н. – 2240
 Валиуллина Р. – 2314
 Валькова А. (пер.) – 3174
 Васин К. К. – 2104
 Ватагина М. – 2159
 Вәлиев Г. – 2670, 2684
 Вәлиев М. Х. – 2727, 2768, 2769,
 2806, 2853, 3010, 3011, 3094,
 3176 (пер.), 3189, 3191, 3518,
 3522, 3525, 3527, 3528, 3530,
 3531
 Вәлиев Р. И. – 3322
 Вәлиева Л. Г. – 2851, 3034
 Вәлиева М. В. – 2853
 Вәлиева М. З. – 3522, 3530
 Вәлиуллина Л. И. – 2945
 Вәлиуллина Ф. – 2619
 Габделкаюмов Х. – 2195
 Габдрафикова Л. Р. – 2822
 Габдрахманов А. – 2186
 Габдрахманов Д. А. – 3173
 Габидуллина Ф. И. – 3451
 Гагаев П. А. – 3178
 Гагаева А. А. – 3178
 Газизов Р. – 2766

- Газизов Р. Р. – 2373, 2384, 2388,
2406, 2407, 2419, 2425, 2427,
2448, 2476
- Газыймов М. Г. – 3179, 3386,
3452
- Гайнанова Д. Р. – 3035
- Гайнетдинов М. – 2197
- Гайнуллина Н. Г. – 2622
- Гайнутдинов А. М. – 2913, 3020,
3335
- Гайнутдинова Г. Р. – 2521
- Гайфетдинова Р. – 3414
- Галиахметова А. Ф. – 3104, 3297,
3399
- Галиева А. – 3303, 3396
- Галимзянов А. И. (Галимжа-
нов А. И.) – 2602, 2848, 3312,
3453
- Галимзянова Г. Г. (Галимжано-
ва Г. Г.) – 3155, 3184
- Галимзянова Э. М.
(Галимжанова Э. М.) – 2935,
2936, 3036, 3037, 3542
- Галимова Э. М. – 2868, 2898,
2937, 2938, 3038–3040, 3117,
3180, 3194, 3213–3215, 3313,
3468–3470, 3510, 3526
- Галимуллина А. Ф. – 3015
- Галиуллин К. Р. – 3295, 3454
- Галиуллин Р. Г. – 3523
- Галиуллин Т. Н. – 2603, 2857,
3052, 3471
- Галиулина Г. Р. – 3012, 3216
- Галиулина Д. Р. – 3192, 3400,
3533
- Галләмова Р. – 2909
- Ганиев А. – 3543
- Гараева Л. (Гәрәева Л.) – 3624
- Гарипова И. – 3217,
- Гарипова Л. Ш. – 3118, 3415,
3481
- Гарифуллина К. – 2453
- Гасыева Р. Р. – 3544
- Гатина Х. Х. (Гатина-
Ярмухаметова Х. Х.) – 2384,
2407, 2585, 2628, 2653
- Гафиятуллина Л. А. – 3193
- Гафурова Л. А. – 2633
- Гаффарова Ф. Ф. – 2487, 3041
- Гацак В. М. – 2110
- Герасимова Н. В. – 3515
- Гилазев З. З. – 2565
- Гильмуллина Г.И. – 2913
- Гильманов Г. Х. (Гыйльманов Г.
Х.) – 2109, 2170, 2267, 2319,
2320, 2340, 2382, 3304
- Гильмутдинова Л. Р.
(Гыйльметдинова Л. Р.) –
2454, 2522, 2548, 2549
- Гильмутдинова С. – 2212, 2280
- Гилязетдинов С. М.
(Гилязутдинов С. М.,
Гыйләжетдинов С. М.) –
2152, 2200, 2202, 2206, 2208,
2211, 2217, 2218, 2221, 2224,
2229, 2234, 2393, 2410, 2427,
2514, 2765, 3022, 3093, 3106,
3405
- Гилязов И. – 2687
- Гилязова Л. Р. – 3314, 3395
- Гилязутдинова А.
(Гыйләжетдинова А.) – 3093,
3106, 3405
- Гиниятуллина А. Ю. – 3361,
- Гиниятуллина Л. М. – 3218, 3219
- Глушкова С. Ю. – 3404
- Гомеров М. – 3057
- Госманов М. Г. – 2111, 2114,
2123, 2142, 2152, 2157, 2161
- Гумеров И. Г. (Гомәров И. Г.) –
3298, 3331, 3332, 3521, 3524
- Гурьянова Г. И. – 2220

- Гусейнова А. – 2737
 Гыйззәтуллина Л. Ә. – 2531, 2670
 Гыйләжев И. А. – 2590
 Гыйләжев Р. Г. – 3392
 Гыйлемжанова Г. – 3030
 Гыйниятова З. М. – 2380
- Давлетбаева Д. Н. – 3448
 Давлетшин Г. М. – 2524, 2550
 Давлетшин К. Д. (Дәүләт-
 шин К. Д.) – 2105, 2175, 2187
 Давлетшина Л. Х. (Дәүләтши-
 на Л. Х.) – 2596, 2604, 2629,
 2634, 2657, 2658, 2685,
 2695–2697, 2728, 2773, 2774,
 2780–2783, 2812, 2814,
 2823–2826, 2854, 2857, 2858,
 2862, 2869–2871, 2913, 2916,
 2939–2945, 3014, 3020, 3027,
 3030, 3042–3050, 3095, 3096,
 3098, 3105, 3119–3127, 3173,
 3220–3226, 3315–3321, 3385,
 3416–3422, 3466, 3472–3475,
 3523, 3526, 3529, 3541, 3551–
 3556, 3609, 3625, 3626, 3635
 Давлетшина Л. Ш. – 2687, 2738,
 2857, 2913
 Даминов Р. – 2165
 Девликанова В. Н. – 2913
 Девяткина Т. П. – 2895
 Денисов В. Н. – 3128
 Денмухаметова Ә. Н. – 2982
- Егорова Л. П. – 2477,
 Емельянов Г. Е. – 3387
 Еникеева А. Р. – 2859, 2872,
 3051, 3092, 3099, 3193, 3455,
 3476
 Еникеева Р. – 2383, 2567
 Ефимов П. В. – 2442
- Заббарова Р. З. – 2633
 Завгарова Ф. Х. (Жәүһәрө-
 ва Ф. Х.) – 2568, 2629, 2676,
 2685, 2687, 2698, 2699, 2721,
 2728, 2773, 2774, 2784, 2812,
 2814, 2847, 2854, 2857, 2861,
 2862, 2873, 3020, 3024, 3052,
 3099, 3105, 3108, 3129–3132,
 3174, 3183, 3199, 3227, 3228,
 3307, 3323, 3324, 3364, 3385,
 3513
 Загидуллина Д. Ф. (Заһидулли-
 на Д. Ф.) – 3523
 Загидуллина Р. Н. (Заһидуллина
 Р. Н.) – 2768
 Загретдинов Р. А. – 2347
 Зайтова Г. И. – 3173
 Закиев М. З. (Зәкиев М. З.) –
 2096, 2157, 2335, 2468, 2534,
 2956, 3005
 Закирзянов Ф. Ш. – 3463
 Закиров А. И. – 2644
 Закиров М. И. – 2677
 Закиров М. З. – 2535
 Закиров Р. З. – 2535
 Закирова Г. – 3229
 Закирова И. Г. – 2361, 2394, 2411,
 2430, 2431, 2455, 2488, 2489,
 2499, 2515, 2536, 2551–2554,
 2579, 2605, 2635–2637, 2671,
 2700–2703, 2739–2745, 2785–
 2790, 2827–2831, 2875, 2916,
 2946–2955, 3053–3056, 3094,
 3133–3138, 3184, 3230–3240,
 3245, 3246, 3248, 3299, 3325–
 3334, 3369, 3408, 3424–3426,
 3428, 3477, 3478, 3482, 3503,
 3514, 3521, 3524, 3557–3565,
 3627–3630
 Закирова К. В. – 2414, 3007
 Замалетдинов И. – 2456

- Замалетдинов Л. Ш.
(Жамалетдинов Л. Ш.,
Жамалетдин Л.) – 2143, 2155,
2171, 2183, 2190, 2204, 2209,
2212, 2227, 2236, 2244, 2271,
2276, 2341, 2388, 2429, 2449,
2467, 2500, 2501, 2578, 2650,
2651, 2659, 2671, 2731, 2764,
3012, 3197, 3397, 3539
- Замалиева Л. Ф. (Жамалие-
ва Л. Ф.) – 2498, 2526, 2855,
2913
- Захарова А. Е. – 2671
- Заяц В. – 2163, 2164
- Зефинова В. Б. – 3162
- Зейнуллин Г. Г. – 2899
- Зейнуллин Ж. Г. – 2146, 2273
- Зиатдинова Г. Г. – 2291
- Зиганшина Л. Х. (Жиһанши-
на Л. Х.) – 2874, 2913, 3020,
3394
- Зиннатуллина Г. Ф. – 3218, 3219
- Зиновьева Т. – 2347
- Знаменский П. – 3241
- Золина Г. – 3242
- Зөлкарнәева И. – 2232
- Зулькарнаев С. Ш. – 2638
- Зыятдинова С. – 2328
- Жиганов Н. – 2130
- Журавский А. В. – 2442
- Жамалетдинов Р. Р. – 2902, 2930
- Жамалетдинова К. Б. – 2111
- Жәләлов А. Ф. – 3097
- Жиһаншин Б. – 3200
- Ибрагимов М. И. (Ибраһи-
мов М. И.) – 2857, 3020,
3243, 3335
- Ибрагимов Э. А. – 3448
- Ибрагимова Р. Р. – 2633
- Ибраев Э. Г. – 2806, 3522
- Иванов А. П. – 3190
- Иванова А. М. – 3368, 3448
- Игәнәй Я. – 2258, 2307
- Идрисова К. Р. – 2832, 2850, 3244
- Измайлов И. – 2222
- Ильина С. В. – 2490, 2516
- Имаева Г. З. – 2678, 2722
- Имамиева Р. – 3390
- Исәнбәт Н. – 2119, 2167, 2371,
2357, 2723
- Исәнбәт Ю. Н. – 2687
- Исламов Р. Ф. – 2580, 2833, 2957
- Исламова А. – 2362
- Исмәгыйлева С. – 2559
- Исмәгыйль Н. – 2270
- Исхак Э. Г. – 2157, 2201
- Исхаков Р. Р. – 2876, 2914, 3241,
3337
- Исхакова Г. А. – 2633,
Исхакова Д. М. – 3627
- Исхакова Н. Р. – 2639
- Исхакова С. – 2223
- Исхакова-Вамба Р. А. – 2093,
2294, 2329, 2337, 2415, 2502,
2589
- Ишмухаметова Н. – 3304 (пер.)
- Кадирова Э. Х. – 2913, 3012,
3522
- Кадыйров И. Ш. – 2877, 3338,
3514
- Камалетдинова Г. – 2433
- Камалетдинова Р. – 2704
- Камалиева Г. З. – 2645, 3630
- Камалова Р. Т. – 2633
- Камалова Э. Ф. – 2861, 3020,
3030, 3090, 3155, 3174, 3225,
3339
- Канев Б. – 2343
- Кариева Л. А. – 2374

- Каримова А. – 2649, 2674, 2801,
 2813, 3623 (пер.)
 Каримова Л. К. – 3630
 Каримова С. – 2121
 Каримуллин А. Г. – 2375
 Касимов В. Г. – 2309
 Касимов Р. – 2834
 Касимова Д. Г. – 2503
 Катанов Н. Ф. – 3186
 Кашапова С. – 2507
 Каюмова Э. Р. – 2531, 2561, 2900,
 3006, 3127, 3173, 3185, 3340
 Кәли А. – 2363
 Кәримова А. Х. – 2746
 Кәшипов М. – 2316, 2424
 Кириллова З. – 2835
 Кожевникова Р. (пер.) – 2419,
 3397
 Козлов В. П. – 2442
 Кондратьев М. Г. – 2172, 2238,
 2260
 Кормушин И. В. – 2671
 Короглы Х. Г. – 2110,
 Корусенко М. А. – 2852
 Крисп С. – 2442
 Кузьмин Л. – 2140
 Куйвинен П. У. – 2878, 3457
 Курбатов Х. Р. – 2111
- Лаврук Е. В. – 3342,
 Латыйфи Ф. – 2245, 2275
 Лепш Т. – 3512, 3545
 Лерон Л. – 2281
 Ли Л. – 3404
 Липаков Е. В. – 2442
 Липкин С. – 2176 (пер.), 2268,
 2587, 3388 (пер.)
- Мазитов Ш. – 2177
 Макаров Г. М. – 2442, 2473,
 2767, 3009
- Маклыгин А. Л. – 2418, 2441
 Малышева С. – 2493 (пер.)
 Мансурова Г. К. – 2901, 3030,
 3107, 3155, 3183, 3204, 3225,
 3323, 3343
 Махмутов Х. Ш. (Мәхмү-
 тов Х. Ш.) – 2106, 2111, 2141,
 2142, 2151, 2162, 2189, 2190,
 2261, 2262, 2295, 2296, 2377,
 2395, 2396, 2438, 2463, 2465,
 2471, 2472, 2491, 2507, 2517,
 2533, 2536, 2542, 2571, 2595,
 2646, 2655, 2705, 2706, 2727,
 2768, 2805, 2806, 2860, 2880,
 2912, 3022, 3202, 3203, 3205,
 3522
 Мәрданов Р. Ф. – 2652, 3181,
 3292, 3302, 3305, 3403
 Мәһдиев М. С. – 2101, 2184
 Мингазова Л. И. (Минһа-
 жева Л. И.) – 2660, 2672,
 2681, 2916, 3408, 3427
 Мингазова Л. П. – 2724, 3391,
 3458, 3479, 3534
 Мингазова Н. А. – 2916
 Минлебаев К. (Миңлебаев К.) –
 2404, 2108
 Миннегалим С. – 2661
 Миннегулов Х. Ю. (Миңнегу-
 лов Х. Ю.) – 2452, 2925
 Миңнуллин Б. (Миңнуллин Б.) –
 2905
 Миңнуллин К. (Миңнуллин К.) –
 2190, 2354, 2416, 2420, 2429,
 2438, 2440, 2443, 2459, 2463,
 2470, 2504, 2533, 2538, 2541,
 2569, 2571, 2592, 2621, 2630,
 2633, 2646, 2650, 2651, 2654,
 2655, 2671, 2707, 2714, 2727,
 2731, 2768, 2769, 2777, 2791,
 2805, 2806, 2851, 2853, 2860,

- 2907, 2916, 3010, 3011, 3022,
3058, 3094–3097, 3188–3192,
3202, 3203, 3245–3248, 3295,
3298, 3299, 3398, 3400, 3425,
3428, 3429, 3480, 3482, 3494,
3514, 3517–3533, 3579, 3588
- Миннуллин Т. (Миңнуллин Т.) –
2115, 2169, 2269, 2378, 2385,
2631, 2811
- Миннуллина Ф. Х. (Миңнулли-
на Ф. Х.) – 2958, 2859, 3059,
3143, 3481
- Миннуллина Ю. (Миңнулли-
на Й.) – 3545, 3546, 3623
- Миңнуллина Р. Ф. – 2749
- Мирбадалева А. С. – 2095, 2564
- Миргалимова И. Ф. – 2633
- Мирхазова Н. – 2836
- Мокаев М. – 2185
- Мотигуллина А. – 3249
- Мочалов Д. В. – 3144
- Мөхәммәтова Г. Ф. – 2633
- Мөхәммәтшин З. – 3089
- Мөхәммәтшин Ф. М. – 2633
- Мөхетдинов Д. В. – 2769, 3529
- Мугтасимова Г. Р. (Мөгътәсимо-
ва Г. Р.) – 2562, 2808, 2982,
3350
- Музафаров М. – 2150
- Мукатдесова Ч. Р. – 2807
- Муллин Р. Х. – 3523
- Мусина Н. Д. – 3537
- Мустакимов Ф. – 2507
- Мустафин И. – 2203
- Мустафин Р. (Мостафин Р.) –
2137
- Мухаматнуров С. З. – 2190
- Мухаметзянов А. Х.
(Мөхәммәтжанов А. Х.) –
2966, 2967
- Мухаметзянов И. М. – 2682, 2683
- Мухаметзянов Р. М. (Мөхәммәт-
жанов Р. М.) – 2097, 2098,
2226, 3536
- Мухаметзянова Л. Х. (Мөхәм-
мәтжанова Л.Х., Ибрагимо-
ва Л. Х.) – 2412, 2432, 2469,
2671, 2747–2750, 2792, 2793,
2857, 2881–2884, 2903, 2904,
2960–2981, 3011, 3013, 3060–
3064, 3110, 3145–3153, 3192,
3250–3267, 3300, 3344–3349,
3351–3360, 3370, 3371, 3427,
3429–3440, 3449, 3461, 3462,
3464, 3480, 3483–3495, 3523,
3528, 3533, 3547, 3566–3590,
3631, 3632
- Мухамедова Р. Г. (Мөхәммәдо-
ва Р.) – 2492, 2687, 2774
- Мухутдинов Р. – 2560
- Мушинский А. – 2631, 2669,
2689
- Набиуллина Г. А. (Нәбиулли-
на Г. Ә.) – 2505, 2808, 2982,
2983
- Нагуманова Э. Ф. – 3279
- Надиров И. Н. – 2111, 2123,
2133, 2141, 2142, 2151, 2152,
2161, 2162, 2190, 2336, 2389,
2397, 3196
- Нарбеков Т. Х. – 2334
- Насыбуллина Н. Ш. – 3519,
3520
- Насыйри К. – 2984, 2985, 3065
- Наурызбаева Р. Н. – 2647
- Нәжипова Ә. Н. – 2986
- Нәккаш-Исмагыйль Н. – 2523
- Нигматуллина Э. Г. – 2408, 3203
- Нигматуллина А. М. – 3361
- Нигматуллина Д. Э. – 2474, 3202,
3203, 3398

- Нигмедзянов М. Н. – 2122, 2506, 3195
 Нигмедзянова А. М. – 3195
 Никифоров В. В. – 2442
 Николаев Г. А. – 2914
 Ногманов И. Г. – 3388
 Нотфуллина Н. – 2466
 Нур Г. – 3156
 Нургаянова Н. Х. – 2920, 3025, 3077, 3268, 3362, 3468, 3496
 Нурэхмэтова Ә. – 3164
 Нуриев И. Г. – 3188
 Нуриева И. М. – 2330
 Нуриева Ф. Ш. – 3020, 3155
 Нуруллин К. Н. – 2906
- Ожередов Ю. И. – 2852
 Осипова А. А. – 3383
- Петров-Текин Н. – 3241
 Преловский А. – 2239 (пер.), 3091
- Радлов В. В. – 2809
 Райхл К. – 2648
 Рамазанова Д. Б. – 2338, 2518, 3097, 3189–3191, 3518, 3527
 Рамеев З. З. – 3400
 Рахмани Р. – 2918
 Рахматуллина А. Ш. – 3301
 Рашитова Н. М. – 2708
 Рәсүлева Р. – 3156
 Ризванов Р. – 2662
 Рогачев В. И. – 2494, 3480
 Руденко А. А. – 2442
 Руденко Г. Р. – 3387
- Сабиров Р. Р. – 3173, 3325
 Сабитова Р. – 3066
 Сабитова И. И. – 3441, 3442, 3497
- Сагитова Г. Р. – 3157
 Садеков М. Р. – 2364, 2446, 2593
 Садекова А. Х. (Садыйкова А. Х.) – 2108, 2116, 2156, 2190, 2196, 2207, 2297, 2345, 2388, 2389, 2397, 2401 (пер.), 2409, 2421, 2434, 2447, 2449, 2460, 2493 (пер.), 2519, 2520, 2555, 2556, 2563, 2564, 2640, 2641, 2650, 2651, 2709–2711, 2728, 2731, 2751, 2752, 2794, 2795, 2838–2840, 2860, 2886–2888, 2907, 2988, 2989, 3067, 3100, 3158–3161, 3184, 3202, 3203, 3269–3273, 3398 (пер.), 3443
- Садри М. – 2107
 Садыков М. – 2435
 Садыкова Р. – 3068
 Садыкова И. Р. – 3466
 Садыкова Л. Л. – 2293
 Садыкова Р. Б. – 2844
 Садыкова Р. К. – 2663, 2664, 2772
 Сайдашева З. Н. (Сәйдәшева З. Н.) – 2298, 2444, 2475, 2624, 2889, 3016, 3591
 Сайфуллина Г. Р. – 3393
 Сайфуллина Ф. С. (Сәйфуллина Ф. С.) – 2841, 2842, 2855, 2908, 3012
 Сайфутдинов К. – 2663
 Сайфутдинова Г. Б. – 3274
 Салитова Ф. Ш. – 2679
 Салихов Р. Р. – 2822, 3517
 Салихова А. Р. – 3194
 Сальмушев Р. – 2417
 Самитова С. Г. (Сәмитова С. Г.) – 3414, 3446, 3477
 Самойлова А. В. – 3162,
 Сарварова Л. И. – 2890, 3069, 3101, 3103, 3394
 Сатгаров Г. – 2461

- Сагтарова Л. Ф. – 3391, 3458,
3535
- Сафина Э. И. – 2727, 2768, 2769,
3517, 3526, 3529, 3530
- Сафиуллин А. – 2507, 2631
- Сафиуллина Н. З. – 2639
- Сафиуллина Р. Ф. – 2607, 2608,
2625, 2990, 3070, 3071, 3460,
3498–3500, 3531, 3592–3599,
3633, 3634
- Сахаров А. – 2689 (пер.)
- Сәлах Р. – 3206
- Сәлахов Р. Г. – 3539
- Сәлихов Ә. Г. – 3370, 3371
- Семенова М. – 2609
- Сибатов Р. – 3275
- Сигов В. К. – 3308
- Сирматов И. – 2331
- Ситдыйкова Ф. – 2670
- Смирнова Е. М. – 2622, 2991,
3018, 3072, 3101, 3363, 3395,
3445, 3457
- Соловьева Т. К. – 2507
- Сотников Л. П. – 2568
- Софийская А. Б. – 3393, 3535
- Софронов В. – 2264
- Сөләйманов Ә. М. – 3293
- Спиридонова В. – 2243
- Стеблева И. В. – 2239
- Столяров А. В. – 2442
- Султанова Р. Р. (Солтанова Р. Р.) –
3515, 3600–3602
- Сунгатов Г. М. (Сөнгатов Г.) –
3020, 3030, 3073, 3127, 3174,
3228, 3276, 3364
- Сурметова Л. Р. – 3019
- Суханова Л. – 2507
- Тагирова Ф. И. (Таһирова Ф. И.) –
2992, 3163, 3531
- Таналин Ш. Л. – 2776
- Таһиров И. – 2348
- Тарханов И. Г. – 2572
- Теркулова Н. – 2126
- Титова Т. А. – 3274
- Туишева А. – 2322
- Умеров Д. И. – 2814, 2891, 3020,
3278
- Уразалеев Р. Ф. – 3365
- Уразманова Р. К. – 2214, 2450,
2915
- Урманчеев Ф. И. (Урманче Ф.) –
2094, 2118, 2124, 2138, 2147,
2173, 2174, 2179, 2272, 2297,
2300, 2310, 2349, 2389, 2390,
2397, 2399–2402, 2426, 2439–
2440, 2468, 2479–2481, 2538,
2569, 2571, 2582, 2583, 2595,
2611–2614, 2628, 2654, 2671,
2714, 2715, 2777, 2796, 2993,
3023
- Усманов А. – 2665
- Усманов В. – 2144
- Утегалиева С. И. – 3468
- Фазлутдинов И. К. (Фазлетди-
нов И. К.) – 3293, 3447,
3501, 3502, 3507–3509, 3537,
3603–3607
- Фазтыева В. – 2127
- Фаизов В. Н. – 2680
- Фаизова Ф. – 2231, 2311
- Файзрахманов А. Ф. – 2994, 3187
- Файзулаева М. П. – 2356, 2366
- Файзуллин В. – 2716
- Файзуллина Р. А. – 2099
- Файзуллина Ф. Г. – 2995, 3401,
3402, 3542
- Фардеева Д. Р. – 3194
- Фархутдинова Ч. – 2507
- Фаршатова Л. – 2507

- Фаттахов Э. – 2507
 Фаттахова Н. Н. – 2541, 2573, 2594
 Фахрутдинова А. Р. – 2778
 Фәиз С. – 2597
 Фәйзетдинов И. И. – 2906
 Фәрхетдинова А. Р. – 2584
 Фәсиев Ф. С. – 2436
 Фәттахов Ә. Н. – 3517
 Фәхретдинова А. – 3366
 Фәхриева Л. М. – 3635
 Федорова Л. – 2286
 Федорова Э. Н. – 2509
 Филиппов А. – 2333
- Хабибуллина А. З. – 3279
 Хабибуллина Д. – 2913
 Хабутдинова М. М. – 3157
 Хаджиева Т. М. – 2671
 Хазиева-Демирбаш Г. С. (Хажиева Г. С.) – 3367, 3368, 3448
 Хайрутдинов Б. Ю. – 3015
 Хайрутдинова Р. Р. – 3269, 3272
 Хакимов Р. Ф. (Хәкимов Р. Ф.) – 2666, 2815, 3167, 3205
 Хаков Р. – 3165
 Халиков Х. – 2350
 Хамидуллина В. П. – 3015
 Хан Ю. – 3404
 Ханнанова Г. М. – 2514, 2996
 Ханнанова-Галимжанова Э. – 2599
 Харис Р. – 2627, 3021
 Харитоновна Н. – 2843
 Харрасова Н. Ш. – 3406
 Харрасова Р. – 3166
 Хасавнех А. А. – 3632
 Хасанова А. – 2507
 Хатипов Ф. – 2177
 Хафизова Л. – 3074
- Хәбибуллина Л. Г. – 3608
 Хәбибуллина Э. К. – 3609
 Хәбипова З. – 2462, 2918
 Хәйдәржан Ә. – 2417
 Хәйретдинов Б. Ю. – 2849
 Хәйруллин И. К. – 2380
 Хәким С. – 2147
 Хәмидуллина Г. – 3280
 Хәмит Я. – 2541
 Хәмитов И. М. – 2291
 Хәсәнов М. – 2355
 Хисамов Н. Ш. – 2527, 2535, 2671, 2907
 Хисамов О. Р. – 2893, 3010, 3096, 3298, 3331, 3332, 3369, 3503, 3514, 3517, 3521, 3524, 3525, 3529
 Хөсәенова Г. Р. – 3255, 3348,
 Хөсәинова А. Я. – 3525
 Хөснетдинов Р. М. – 2759,
 Хөснуллин К. М. – 2294, 2335, 2451
 Хөснуллина З. – 2667
 Хуббитдинова Н. А. (Хөббитдинова Н. Ә.) – 3370, 3371, 3449
 Хужахмәт Ф. – 2728, 3094, 3196, 3200
 Хурматуллина Р. К. (Хөрмәтуллина Р. К.) – 2615, 3075
 Хусаинова Г. Р. (Хөсәенова Г. Р.) – 2916, 3489, 3610
 Хуснуллина И. И. (Хөснуллина И. И.) – 2857, 3119, 3155, 3173, 3318
 Хуснутдинова Г. А. – 3281, 3542
- Шабәев М. – 2136 (пер.)
 Шабалин А. Н. – 2442
 Шакиров А. – 2669
 Шакиров И. – 2126, 2144, 2180
 Шакирова Р. Н. – 2911

- Шакирова Т. Р. – 2626, 2627, 2720, 2775, 2797, 3021
- Шакурова М. М. – 2997
- Шарафетдинов Р. Х. (Шаряфетдинов Р. Х.) – 3308, 3612, 3613
- Шарафутдинов Д. Р. – 2403, 2668, 2717, 2844
- Шарафутдинова Р. – 2357, 2643
- Шарипов А. М. – 2452
- Шарипов С. – 2299
- Шарипова А. С. – 3400, 3611
- Шарипова З. Т. – 3465
- Шарифуллина Н. М. – 2919, 3076
- Шафигуллина Л. Ш. – 3372, 3625
- Шәйдуллин Р. В. – 3299, 3532
- Шәйдуллина Р. – 3168
- Шәйх Х. – 3093 (пер.)
- Шәмси С. – 2128
- Шәрапова Г. Ф. – 2906, 3201 (пер.)
- Шәрәфиев Р. – 2367
- Шәрипов И. – 2543
- Шәрипов И. И. – 2853
- Шәрипов И. Р. – 2759, 2806, 3522
- Шәрифуллин Ш. К. – 2379
- Шәрифуллина Ф. – 2266, 2287
- Шемшуренко О. В. – 3372
- Шигапова И. И. – 3459
- Шкляева Л. М. – 3614
- Шулежкова С. Г. – 3383
- Чугунова Г. В. – 2967
- Юлдашев Б. – 2100 (пер.), 2112
- Юлдыбаева Г. В. – 2916, 3354, 3370, 3371, 3408, 3440, 3449
- Юналеева Р. А. – 3026
- Юнусова Г. Ф. – 2998, 2999, 3078–3081, 3169, 3282, 3283–3285, 3306, 3373, 3374, 3407, 3504, 3505
- Юсупов Ф. Ю. (Йосыпов Ф.) – 2603, 2809, 2857, 2908, 3024, 3108, 3139, 3199, 3307, 3375
- Юсупова Ә. Ш. – 2590, 2902, 3012
- Юсупова Н. М. – 3286
- Юхма М. Н. – 2139 (пер.), 2178
- Явгильдина З. М. – 2358, 2544
- Ягафаров Р. Ф. (Ягъфәров Р. Ф.) – 2111, 2132, 2133, 2140, 2192, 2242, 2274, 2288, 2289, 2312, 2315, 2332, 2381, 2409, 2416, 2421, 2470, 2495, 2545, 2606, 2616–2618, 2632, 2690, 2704
- Ягъкуб В. – 2417
- Якупов М. – 2165
- Ямалтдинов И. И. – 2718, 2754–2758, 2816, 2845, 2853, 2894, 2905, 2916, 3000–3003, 3008, 3011, 3082–3086, 3095, 3109, 3142, 3170, 3192, 3287–3289, 3299, 3353, 3376, 3377, 3450, 3461, 3462, 3464, 3506, 3514, 3515, 3519, 3520, 3526, 3528, 3531–3533, 3537, 3615–3621
- Ярзуткина А. А. – 2852
- Ярмухаметов Х. (Ярми Х.) – 2384, 2387, 2436, 2542, 2628, 2917
- Яруллин М. – 2165
- Яхин А. Г. – 2101, 2125, 2166, 2816
- Яхин Р. – 2126, 2181
- Яхин Ф. З. – 2428, 2510, 3299, 3519, 3520, 3531
- Яхшисарова Г. Р. – 3087, 3172, 3290, 3291, 3378–3381

СОДЕРЖАНИЕ

Введение	5
Кереш	18
От составителя	31
Төзүчөдөн	35
Список сокращений	39
Часть I. Издания с 1612 по 1981 год.	41
Часть II. Издания с 1981 по 2022 год	261
Указатели к первой части	437
Указатели ко второй части	467

Информационное издание

ТАТАРСКИЙ ФОЛЬКЛОР
1612–2022
Библиографический указатель

Перевод на русский язык: *Н. Р. Ишмухаметов*

Перевод на татарский язык: *А. Я. Хусаинова*

Редактор *Д. Р. Галиуллина*

Корректор *А. А. Давлетова*

Компьютерная верстка *Н. Т. Абдуллиной*

Дизайн обложки *А. В. Булатова*

Подписано в печать 28.11.2022.

Формат 60×84 1/16. Гарнитура «Таймс». Бумага офсетная.

Усл.-печ. л. 32,25. Уч.-изд. л. 21. Тираж 300 экз. Заказ

Оригинал-макет подготовлен в Институте языка, литературы
и искусства им. Г. Ибрагимова АН РТ
420111, Казань, ул. К. Маркса, 12

Издательство Академии наук Республики Татарстан
420111, Казань, ул. Баумана, 20